DE NIEUWE SCHOLASTIEK

DE NIEUWE SCHOLASTIEK
XVIII

DE NEDERDUITS GEREFORMEERDE DOGMATIEK

XII, 2

HANDBOEK RV-BIJBEL I

Nederduits Gereformeerde Bijbelschool 2024
Dubbel Bijbel School 2024
Reformatorische Voorlichting 2024
Visseristische School 2024/2025

De Nieuwe Scholastiek
2026

DE NEDERDUITS GEREFORMEERDE DOGMATIEK
XII, 2

In dit deel :

NGD XII, 2, HRV I, 3 De calvinistisch-gereformeerde leer II - Het verborgen calvinisme
NGD XII, 2, HRV I, 4 De calvinistisch-gereformeerde leer III - De tulipologie

DE CALVINISTISCH-GEREFORMEERDE LEER II
HET VERBORGEN CALVINISME

EEN UITGAVE VAN REFORMATORISCHE VOORLICHTING
2024

DE CALVINISTISCH-GEREFORMEERDE LEER II
HET VERBORGEN CALVINISME

INHOUDS-OPGAVE :

1. DE INFITAR
2. HET LEVEN VAN ISMAEL
3. KLINISCH OF GEESTELIJK ?
4. CALVIJN EN DE EFEZIËRS
5. BESPREKING HET GEKROOKTE RIET VAN SMYTEGELT - 3
6. CALVIJN EN DE EFEZIËRS - 2
7. ONDERZOEKT ALLES
8. DE GELIJKENIS VAN HET GEZINSMODEL
9. CALVIJN EN DE EVANGELIËN
10. DE GELIJKENIS VAN DE KANAANITISCHE VROUW
11. BESPREKING VAN DE DOGMATIEK VAN BERKOUWER
12. BESPREKING VAN DE DOGMATIEK VAN BERKOUWER - 2
13. COMMENTAAR OP ODENLECH 1
14. CALVIJN EN DE EVANGELIËN - 2
15. CALVIJN EN DE EVANGELIËN - 3
16. CALVIJN EN DE EVANGELIËN - 4
17. COMMENTAAR OP BEHEMMA 1:1-12
18. DE WARE LIEFDE DES HEEREN
19. COMMENTAAR OP BEHEMMA 1:13-14
20. VAN DOVE DOGMA’S TOT LEVENSBRON
21. CALVIJN EN DE EVANGELIËN - 5
22. GOD HEEFT VOORZIEN
23. COMMENTAAR OP RIVIEREN 1-2
24. CALVIJN EN DE EVANGELIËN - 6
25. CALVIJN EN DE EVANGELIËN - 7
26. CALVIJN EN DE EVANGELIËN - 8
27. CALVIJN EN DE EVANGELIËN - 9

28. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN
29. OVERDENKING WERKTUIGEN 4:17
30. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN - 2
31. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN - 3
32. HET GEHEIMENIS VAN DE CHRISTELIJK GEREFORMEERDE KERK
33. HET GEHEIMENIS VAN DE CHRISTELIJK GEREFORMEERDE KERK - 2
34. HET GEHEIMENIS VAN DE CHRISTELIJK GEREFORMEERDE KERK - 3
35. HET GEHEIMENIS VAN DE CHRISTELIJK GEREFORMEERDE KERK - 4
36. HET GEHEIMENIS VAN DE CHRISTELIJK GEREFORMEERDE KERK - 5
37. HET GEHEIMENIS VAN DE CHRISTELIJK GEREFORMEERDE KERK - 6
38. VAN KUYPER TOT KERSTEN
39. DOOYEWEERD EN DE STRIJD TEGEN DE DEUS EX MACHINA
40. DOOYEWEERD EN DE STRIJD TEGEN DE DEUS EX MACHINA II
41. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN - 4
42. DOOYEWEERD EN DE STRIJD TEGEN DE DEUS EX MACHINA III
43. DOOYEWEERD EN DE STRIJD TEGEN DE DEUS EX MACHINA IV
44. DE VREZE DES HEEREN : DE REM, GEEN GASPEDAAL

1. DE INFITAR

Ishmael is een oorlogszuchtig volk, maar in de nieuwe bijbel heeft het de betekenis van oorlogszuchtig in de geestelijke oorlog. Ishmael moest het volk terugbrengen tot de Moeder God, de bron van al het leven, de geestelijke baarmoeder, en de vijand van het volk, oftewel de zonde, de onwetendheid ook, de leugen, moest verslagen worden. Het is dus geen getrek en geduw, maar onderwijs. Het is een getuigenis. We lezen dit in het boek Duizen, hoofdstuk 17.

Nu, geliefden, de bronnen van de geestelijke oorlogsvoering worden gerepresenteerd door de zonen van Ishmael. Eén van hen was genaamd Adbe'el, en hij stelde ook een roede voor, de Infitar. Deze helpt de mens om zich af te scheiden van de zonde en om koers te houden. Ja, het Woord duwt soms wat bij, maar uiteindelijk is het de mens zelf die zijn hoofd stukbreekt op het Woord, als de mens niet luistert naar de liefdevolle opvoeding en bijsturing door het Woord, want het Woord is als een steen. Ga dus met de stroom van het Woord mee, en ga er niet tegenin.

Hebben wij dan niet te lijden ? Natuurlijk wel. Het Woord is de steen des aanstoots en die wordt weggeworpen, geslagen en geschopt, maar Duizen 17:35 zegt : 'De betekenissen van het lijden zullen veranderen, en de gevoelswaarden zullen veranderen.'

---

2. HET LEVEN VAN ISMAEL

II Duizen 14:28
‘*De Israelieten werden in de wildernis geleid om te komen tot de gesel van God, om daardoor getuchtigd te worden om in te gaan tot het beloofde land. Zij zouden hiertoe de striemen moeten ontvangen. De gesel zou spreken. 'Heere, spreek door Uw Gesel.'*

Het ging helemaal mis met de Israelieten in de woestijn, want ze wilden de tucht niet, de gesel niet, de infitar, maar ze wilden zich een naam maken en aanzien krijgen. Ze wilden zich een stad bouwen, zomaar midden in de woestijn, terwijl ze nog op doortocht waren en vele geestelijke vijanden moesten verslaan. Oh, dat trotse en stijfkoppige volk Israel. Ishmael daarentegen wilde zich geen naam maken. Hij had de vleselijke mens als zijn vijand. Hij was de moeilijk opvoedbare, want hij wilde niet buigen voor de oude orde. Hij was een rebel. Hij wilde geen stad bouwen om vereerd te worden, om bewonderd te worden, om mensen te behagen, naar de pijpen te dansen, maar hij was een verstotene, en wilde verder trekken. Hij wist dat hij hier zijn woning niet had. Hij had geen steen om zijn hoofd op te leggen, net als Yeshua. Hij was ook geen roepende in de woestijn. Hij had de oude mens al opgegeven. Hij wilde niet meer terug, wilde niets meer met ze te maken hebben. Laten de doden de doden maar begraven. Hij was geen brave borst die rond liep te pronken. Hij liet zich niet voor karren spannen.

Daarom heeft de nieuwe bijbel het ook vaak over Ishmael als het volk van de uittocht. Zij gingen veel verder. Zij zochten geen eer. Zij werden niet groot door het christelijke westen. Zij waren onderdrukt. Zij gingen tot de verlaten plaatsen waar niemand ging, waar niemand durfde te komen. Och, de eenzaamheid, och, de verlatenheid, och, de gevaarlijke roofdieren, och, het onbekend zijn, daar kon menig mens niet mee leven. Ze wilden bij de vleespotten en de drugspotten blijven. Natuurlijk ook de snoeppotten. Ze hadden voor alles wel een medicijn, en daarmee maakten ze grote winst.

De gesel is ertoe om de mens grens-gevoelig te maken (Ewa 30:9). De gesel is onze zintuigen (Ewa 39:11). Het Woord is in de gesel. Zo spreekt de hemel tot ons. Het is een bittere melk om het kind te sterken. Nu, geliefden, er zijn vele gevaren in de woestijn, dus dan is het hard nodig. Velen gaan ten onder door de bedrieglijke luchtweerspiegelingen in de woestijn of door de roofdieren waar ze zich blind voor houden. Niemand komt ver in de woestijn met een blinddoek om. Dat kan ik u verzekeren. Ze stellen Yeshua ook vaak te lief en te aardig voor, alsof die alles maar toelaat, want alles is immers genade. Dat is een dwaalleer. Ja, Yeshua keerde de andere wang soms, en ging soms de extra mijl, maar lang niet altijd. Hij droeg ook een gesel waarmee hij de gehele tempel overhoop sloeg, en in woede keerde hij hun verkooptafels om, want ze hadden God’s huis tot een rovershol gemaakt, tot een hoerenhuis.

En die mensen die Yeshua altijd voorstellen als iemand die heel lief en aardig is altijd, zodat ze daardoor een excuus hebben en altijd een alibi, die mensen die zijn zelf nog wel het gewelddadigst en gemeenst, geheel tegenovergesteld aan de Jezus die ze prediken.

Nu, Ismael was heel anders. Jezus was ook heel anders. Ja, Jezus was zachtmoedig, maar je kon hem geen stro voor vijgen verkopen. Bij Ismael moest je daar ook niet mee aankomen, en bij Jeremia ook niet. Ze vochten en worstelden met de geestelijke vijanden waardoor ze geplaagd werden, opdat ze niet met de vuile en verziekte stromen van het wereldse leven werden meegezogen. Ze gingen dwars tegen de afgeweken massa's in. Daarom hadden ze zich aan de gesel, aan de infitar, onderworpen, opdat ze ook een gesel zouden hebben, en hun grenzen zouden kunnen aangeven. Het was iets heel psychologisch.

Belech 3:26 zegt :

'*Je hebt tijden je andere wang toegekeerd, maar dan heb je ineens een gesel in je hand en is het genoeg.*'

Maar zie je hoe gevaarlijk dat kan zijn ? Je wilt niet overmoedig zijn. Het geduld moet rijpen, en dan is de gesel de vrucht, en dat is het hemelse woord. Wij mogen deze dingen niet in het vlees doen. Wij moeten stil zijn en alleen spreken wanneer de Heere spreekt, oftewel het spreken is de vrucht van de stilte.

Zo had Ismael uiteindelijk een grote oogst in het beloofde land, omdat hij daar voor had gezaaid. Zijn geduld en verworpenheid had vrucht gedragen.

---

3. KLINISCH OF GEESTELIJK ?

Belech 1:78
‘*Er was een strijd met zeemonsters van chaos. Hieruit kwam de schepping voort, en die strijd was nog niet afgelopen.’*

Als we de zee van chaos zijn overgekomen, dan komen we allereerst tot een grote natuurstad. Het werkt veelal door katrollen. Daarom zijn er tegengestelde krachten om ons heen. Als we het zeilen onder de knie hebben gekregen en aangekomen zijn aan land, we tot een nieuwe schepping zijn geworden, dan is de strijd nog niet afgelopen. We moeten tot het Nieuwe Woord internaat, tot de Nieuwe Woord School gaan, om verdere studies te doen. We moeten groeien in het Woord, en het Woord moet groeien in ons. Je kunt uit de zee van chaos komen, maar hoe krijg je de zee van chaos, het zeemonster uit je ?

We komen uit een hele enge, klinische wereld. De natuur is afgemaakt of ingeknot. Dat is wat het zeemonster is. Het zit diep in de mens en wil de mens niet laten gaan. Dan denk je soms dat je geboren bent, maar dan moet je tot de conclusie komen dat je nog helemaal niet geboren bent. Het is het rijk van de dood met al zijn schimmen. Daar kun je jezelf dan depressief over maken en overdramatisch over gaan doen, en wegzinken in wanhoop, maar je kunt het ook gaan zien als katrollen, als tegengestelde krachten, als een uitdaging om het geestelijke zeilen te leren.

We moeten de katrollen in de gaten blijven houden, de geestelijke katrollen, en de verhalen-factor moeten we in de gaten houden. Er is iets in het bestaan wat niets om verhalen geeft, maar ook dat behoort tot het verhaal.

4. CALVIJN EN DE EFEZIËRS

Calvijn stelde in zijn commentaar op Efeziërs dat het niet zomaar om Jezus op zich ging. Hij was zich bewust dat er ook een heleboel aan valse Jezussen waren gemaakt door de mensen in hun bijgeloof en gemakszucht. Hij sprak in zijn commentaar op hoofdstuk 6 vers 24 dat alleen een goed geweten de sleutel tot Jezus was. Alleen zo kwam de gelovige onder de gunst van God.

Er zijn een heleboel mensen die Jezus volgen voor het geld, om er bij te horen, en om gewetenloos te kunnen doorzondigen, want alles is immers genade, denken ze. Het draait bij hen om vergeving, niet om levensheiliging. Zo komen ze terecht bij een hele andere Jezus. Dat is een Jezus van de wereld. Zo komen zij ook tot afgoderij, want zij zullen zo niet de diepte van Jezus zien, waar het voor staat.

Calvijn stelde dat de mens pas vrij is van verdorvenheid als het hart vrij is van hypocrisie. Calvijn waarschuwt tegen ‘een Christus van de versierde dienst’, wat hij een verdichtsel noemt.

Als Calvijn dan de wapenrusting beschrijft dan noemt hij de helm van de hoop van zaligheid zoals Paulus die noemde in 1 Tess. 5:8. De hoop is in de bewoording van Calvijn het opgericht zijn tot de hemelse beloften om de dingen van boven te zoeken. De hoop is in die zin ook de sleutel tot het geestelijke. Het betekent je hoofd omhoog richten. Ook al ben je dus in uiterste wanhoop, dan kun je toch hoop hebben. Dat is een keuze die je maakt. De hoop laat het aardse los en is niet op het aardse gericht. Alleen deze hoop is de sleutel tot de zaligheid. Daarom moeten we ook deze helm dragen.

Calvijn noemt dan geloof en het Woord hetzelfde. Het Woord is het voorwerp van het geloof. Geloof is in de theologie van Calvijn het gebruik van het Woord. Geloof is dus niet zomaar geloven in het Woord, maar het kennen van het Woord en het toepassen. Het geloof is dus als de hand die het Woord vasthoudt en hanteert. Deze hand moet dus behendig en alert zijn om de strijd te kunnen winnen. Het mag geen slapend geloof zijn.

Als hij het borstwapen van de rechtvaardigheid bespreekt dan noemt hij dit de bewapening van het hart. Calvijn laat duidelijk de volgorde zien in het heilsplan, en waarschuwt dat sommigen ontijdig spreken van onverdiende rechtvaardigheid of van de toerekening ervan in de vergeving van de zonden, want Paulus spreekt over de levensheiliging die daaraan vooraf gaat. De levensheiliging komt pas na de oprechtheid, stelt hij. Calvijn stelt dat eerst de mens met oprechtheid versierd moet worden, en daarna met een godzalig en heilig leven, en pas daarna is er rechtvaardigheid en vergeving van zonden. Er is dus niets zomaar onverdiend in de leer van Calvijn. Het is hard geestelijk werk, en zo moeten de vleselijke werken gedoofd en onttroond worden. Zo kan er dus ook nooit een vleselijke verering zijn van mensenwerk, waar Calvijn zo bang voor is, omdat alles geestelijk is. De hoop zorgt ervoor dat alle hoofden omhoog gericht zijn, en het geloof zorgt ervoor dat het niet buiten het Woord, buiten de hemelse kennis, omgaat. Calvijn laat dus zo de hemelse bureaucratie zien, dat niets zomaar uit de hemel komt neerdalen, maar dat de mens er volledig in betrokken moet zijn, volledig ingelicht en ingeleid.

Waar de mens dus spreekt over vergeving, daar spreekt Paulus over heiliging, stelt Calvijn. Calvijn stelt dat we in deze strijd tussen ontijdige vergeving en levensheiliging ons met moed moeten

richten op de hemelse beloften. Er is moed nodig om hoop en geloof te hebben. Hierop wordt de mens aangevallen. De duivel probeert de geestelijke wapenrusting van de mens weg te houden. De moed is dan ook de lijdzaamheid die nodig is in de strijd. Het is een lust tot ijverig werken. In de nieuwe bijbel wordt gesteld dat het ook niet zomaar lijden en strijden is, maar werk. (Beloch 25)

Calvijn noemt dat de duivel regeert in de wereld, en dat men daarom voorzichtig dient te zijn, dat het geen mensenkracht tegen mensenkracht gaat worden, want mensenkracht kan hier niet tegenop. Men mag er niet lichtzinnig mee omgaan. Hij noemt dat de wereld niets anders is dan duisternis, en dat door de verdorvenheid van de wereld plaats is gegeven aan het rijk van de duivel. Het is een geestelijke en onzichtbare vijand, stelt Calvijn, en daarom is die ook zo gevaarlijk. Het volk noemt hij ongelovig en onwetend over deze dingen. De hele wereld is door deze duisternis bevangen, stelt hij. Daarom is de duivel de overste van deze wereld.

Alleen vanuit de hemel kunnen wij overwinnen. Calvijn noemt dat er veel misbruik is van de hemelse gaven en onachtzaamheid, zoals ‘hen die de helm nemen en het schild vergeten.’ Er zijn hen die de wapenen aan de muur laten hangen, stelt Calvijn. Dat wordt dan een heel geprots wat ze allemaal wel niet in bezit hebben en wat ze wel niet allemaal weten, terwijl ze het niet gebruiken, niet tot nut maken. Hij noemt dat de vijand sluw en listig is en in vele lagen werkt.

De moed en de sterkte is dan in de theologie van Calvijn de begeerte van de hemelse dingen die ze nog niet hebben. Er is dus geen omgang zomaar met dode kennis, maar er moet hemelse begeerte zijn, hemelse lust tot ijver. Het hart en de ziel moeten er ten volle bij betrokken zijn, anders is het niets waard. Alleen in die begeerte kan de hoop opgewekt worden, en kan het hoofd omhoog gericht worden. Christen zijn zomaar vanuit traditie of om erbij te horen helpt dan niet. Er komt veel meer bij kijken. Calvijn doet in zijn bespreking van Efeziërs dus ook niet onder voor Paulus, en laat zien dat de mens niet zomaar christen moet zijn, maar calvinist. En zoals we al stelden is TULIP een zeer verdraaide en selectieve filtering uit het werk van Calvijn waardoor het calvinisme zo’n slechte naam kreeg en zo berucht werd. Niet alleen dat. Er was ook een terechte afwijzing van het calvinisme vanwege het gevaar van inquisitie. Vandaar dat er ook gevaarlijke stromingen zijn in het calvinisme. Vandaar dat we ook spreken over neo-calvinisme of calvinistisch-gereformeerd, wat dan het ware en goede calvinisme is met de reformatie meegegeven. Calvijn gaf goed onderwijs maar was met bepaalde uitspraken potentieel gevaarlijk, vooral in die tijd. Op sommige punten verviel hij tot extremisme. Door zijn ander onderwijs werd dit ook weer weggespoeld als eb en vloed. Calvijn was vaak zeer tegenstrijdig. Hij was grillig, onstuimig, temperamentvol, onvoorspelbaar. Vaak hield hij goed spoor, maar kon zo ineens omdraaien en afwijken, en was dan een gevaar voor zichzelf en anderen. Hij was soms aan sterke religieuze drank. Hooghartig en betweterig. Soms nam het katholieke vlees het van hem over. Dat neemt niet weg dat hij machtig door de Heere gebruikt werd in het onderwijs tijdens de reformatie, over dingen die moesten gebeuren. Dat mag niet weggeworpen worden, maar moet op waarde geschat worden.

Calvijn sprak dat God’s kracht gegeven wordt naarmate de begeerte. Dat is een belangrijke stelling in het calvinisme.

Bij Calvijn draaide het, net zoals bij Mohammed, om de armenhulp. Het altaar is de armen, sprak Calvijn. Daaraan moet geofferd worden. Hij wedersprak dus het katholieke bewind, net zoals Luther dit deed. Dat is wat de reformatie is. Dit is ook wat de ware godsdienst is, het omzien naar

de armen, de wezen en de weduwen. In die zin sprak en bracht Calvijn het Woord. De begeerte van ons hart komt door het gebedsleven en ons gebruik van woorden naar voren. Als er geen begeerte is om de armen te helpen, en de armen waardig het leven te bewandelen, dan heeft het allemaal geen zin, en is er geen kracht van God ter beschikking, maar slechts wereldlijke en vleselijke krachten die ten verderve leiden.

5. BESPREKING HET GEKROOKTE RIET VAN SMYTEGELT - 3

In de zesde preek van het gekrookte riet stelt Smytegelt dat het vlees scholdt, tierde en raasde tegen God's Woord. Ze verwierpen God's woord en daden, en ze rustten niet voordat ze de gezondene van God door de onrechtvaardigen hadden omgebracht, en zelfs toen konden ze het spotten nog niet nalaten.

Jezus had tot hen gesproken : 'Gij zult mij zoeken en niet vinden,' en : 'Waar ik ben zult gij niet kunnen komen,' in Johannes 7:35-36, en ze raasden en tierden hierover. De leer van Jezus vonden ze ondraaglijk. Het ging recht tegen de grond en staat van hun religie in, stelde Smytegelt. Maar ze zouden als wilde beesten worden gevonden met zulke valse gronden.

De kerk van God werd hierom vervolgd, stelde Smytegelt, en het vaste land van Azië zou niet kunnen standhouden, en daarom zouden ze de zee moeten leren kennen en tot de eilanden gaan. De eilanden zijn woest en onbekend, stelde hij, en daar zouden ze een woning vinden.

In zijn zevende preek heeft Smytegelt over het belang van de drie grote genades waar niemand gebrek aan mag hebben : geloof, hoop en liefde. Als er één mist, dan werken de anderen ook niet. De drie genaden zijn een parelsnoer dat de drager ervan maakt tot de schoonste van de vrouwen van God (Hooglied 1:8), stelt Smytegelt. Calvijn noemt geloof, hoop en liefde ook : het Woord, de geestelijkheid en de liefde, in zijn commentaar op Efeziërs 6, als hij de geestelijke wapenrusting bespreekt. De liefde is de hemelse begeerte, de moed. Dat is ook wat de sterkte is in de leer van Calvijn, en daarom is de liefde ook sterker dan de dood.

Smytegelt noemt de liefde de begeerte om de eigen begeerlijkheid te doden. Hij noemt de wereld ijdelheid en geestelijke kwelling. Het moet klein gehouden worden en niet geacht. Hij noemt dat als er hoop is, dan brengt dat verdraagzaamheid. Hij noemt geloof, oftewel het Woord in de leer van Calvijn, de moeder van de hoop. De liefde, oftewel de begeerte de vleselijke begeerte te doden, is de parel die alle andere parels overtreft in schoonheid. De liefde is duurzaam, maar geloof en hoop zullen teniet gedaan worden. Dat wil niet zeggen geloof en hoop op zich, maar als ze ontdaan zijn van hun liefde, hun hemelse begeerte. Geloof en hoop kunnen zonder de liefde, zonder de hemelse begeerte, niet bestaan. Het is uiteindelijk de liefde, de hemelse begeerte de vleselijke begeerte te doden, die gelijkvormig maakt aan God, deel laat hebben aan de goddelijke natuur.

In zijn achtste preek heeft hij het over de lijdzaamheid, het beseffen dat er zowel een zomer als een winter is voor de ziel, waar de ziel doorheen moet. De mens moet zowel de verdoemenis accepteren als God die wil toebedelen, als de zaligheid. Beiden hebben een reden, en God's oordelen zijn altijd goed en waarachtig. Wij moeten ons onderwerpen aan God's oordelen. Daarom sprak Calvijn ook over zijn leer van de lof der oordelen. In de kerk heeft de verdoemenis een zeer negatieve klank gekregen, terwijl het voor de gelovigen is. Vroeger was dat veel belangrijker in de prediking, om een verdoemeling te zijn voor God. De mens staat namelijk veel te hoog, doet zich veel te waardig en belangrijk voor, en het is allemaal ijdelheid. Daarom werd Job gebracht tot de bitterheid van de ziel. Er waait niet altijd een zuiderwind, stelt Smytegelt. Soms moet er ook een harde noorderwind waaien.

Hij stelt dat we door het geestelijke naar de hemel geleid moeten worden langs de weg van bekering, geloof (het Woord in de leer van Calvijn) en tedere godsvrucht. Daarvoor moeten we alles voor verlaten. Alles moeten we verkopen om die parel te bemachtigen en hiernaar zoeken tot het einde.

Hij noemt dan ook de onwaardigheids-oefeningen op die zo belangrijk zijn, want de mens is overwaardig geworden in het vlees :

‘Heere, al ging gij mij voorbij en noemt Gij een ander, wat had ik te zeggen, ik zou mijn hand op mijn mond moeten leggen.’

‘Heere, ik ben te gering dat Gij Uw ogen op mij zou hebben, dat Gij mij aanschouwen zou als Uw kind.’

De mens is overbehouden en overgeboren, overmatig ‘kind van God’ geworden, allemaal in het vlees. Vandaar ook dat de nieuwe bijbel catechismus stelt dat God geen kinderen heeft.

6. CALVIJN EN DE EFEZIËRS - 2

De moderne kerk die is afgedreven en de oude talen niet machtig is heeft een verkeerd begrip van de eeuwigheid. Zij hebben van God een monster gemaakt. De waarheid ligt nog ergens verborgen in het calvinisme, maar de kerk heeft het niet begrepen. Er werden vanuit de hemel belangrijke dingen meegegeven in het calvinisme. Het moet nog uitgewerkt worden. De torens van het calvinisme zullen uiteindelijk boven het water uitsteken, maar dit is niet men denkt dat het is of zal zijn. Ik had daar een droom over. Er ligt een hemels gesteente verborgen in het calvinisme wat uitgefilterd moet worden, opdat het overblijfsel hierin een plaats heeft.

In zijn commentaar op Efeziërs 6:9 pleit Calvijn ervoor dat er alleen gemeten wordt met de wet der liefde, omdat dat de enige en ware maat is. Hij stelt dat er daarom ook niet met wreedheid geregeerd mag worden, maar dat men altijd moet matigen. Hij noemt dat de grond van alle wreedheid en dreiging dat de tirannen denken dat hun dienstknechten alleen voor hen geboren zijn, en ze achten hun dienstknechten niet meer als beesten. Maar de kerk heeft God overmatig wreed gemaakt voor andersdenkenden en andersgelovenden. Bij Calvijn matigt God het oordeel, anders zou alles worden verwoest, en zou God ook zichzelf verwoesten. De God van Calvijn meet met de wet der liefde.

Calvijn noemt de vrijheid die de tirannen zich aanmeten in plaats van de wet der liefde 'de moeder van alle ongebonden dartelheid.' Deze tirannen van hardvochtig liberalisme zijn zeer selectief, van 'ik een beetje meer vrijheid dan jij', wat kapitalistisch liberalisme is. De vrijen strijden tegen de gebondenen opdat ze nog meer vrijheid hebben, en de gebondenen nog meer gebondenheid, wat hetzelfde is als de kloof tussen de armen en de rijken. Deze tirannen moeten volgens Calvijn beseffen dat God heer en meester over hen is, en dat ze rekenschap aan de Heere moeten afleggen, oftewel aan de wet der liefde. Hij noemt dat door uiterlijke schijn de ogen worden verstrikt, zodat gerechtigheid geen plaats heeft, maar dit geldt allemaal niet bij God. Calvijn stelt dat bij God er geen aanneming van de persoon is, en de persoon is alles wat men boven de waarheid in de mens aanziet in het oordelen : afkomst, schoonheid, edelheid, rijkdom, vriendschap, etc., die gunst brengen, en de mensen leven in vleierij hierover, maar kunnen door deze zaken de gunst van God niet verkrijgen, door deze verdorvenheden, stelt hij. Hij noemt het belachelijk en wijst op de wet der liefde waarmee God meet, en dat de mens God niet kan bedriegen met zulke aardse zaken. Het vloeit allemaal voort vanuit het aanzien van de persoon. Het vereren van personen is dus levensgevaarlijk, stelt hij. Daarom wijst hij ook altijd weer op de diepere principes die de mens op het spoor dienen te houden.

De uitwendige schijn dient afgelegd te worden, stelt Calvijn. God waardeert alleen de zuiverheid van het hart. Telkens weer wijst Calvijn op het belang van het hebben van een goed geweten, wat in zijn leer de enige sleutel is tot het geestelijke. Als er over God en Jezus wordt gesproken dan is dat altijd binnen die context, als schakels in zijn leer, die diepere waarheden voorstellen. God is de bron van een goed geweten en zonder die bron komt men nergens. Zonder het goede geweten is er ook geen God. Alleen door een goed geweten komt de mens tot Jezus in zijn leer. Daar kan een mens aan werken, en dat kan in de werkplaats van het calvinisme. Daarin liggen een heleboel gevaren die hij uitwerkt, en soms spreekt hij zichzelf tegen, maar dan is het calvinistisch-gereformeerde belangrijk, oftewel het neo-calvinisme. Het stopte niet met Calvijn. Het moest nog uitgewerkt worden. Het was een ruwe diamant.

Goedwillige vreze moet altijd groter zijn dan de uitwendige gedienstigheden in de leer van Calvijn. Anders treedt er bedrog op. Calvijn wijst op het belang van de oprechtheid. Door ogendienst en mensenbehagenis wordt de mens dartel en is de dienst tot God gebrekkig, stelt hij. Ze denken zo God te vlug af te zijn. Ze misbruiken zo hun vrijheid. Als ze maar even denken dat God niet kijkt, dat God met de rug naar hen toe staat, dan nemen ze het ervan. Calvijn wijst op het belang ver van deze geveinsdheid te blijven.

De kerk heeft het helemaal aan zichzelf te danken dat zovelen hun gemeenschappen en families hebben verlaten, want zij zijn 'onmatig wreed' geweest naar hun kinderen. Hiervoor waarschuwde Calvijn. Calvijn's geschriften zijn niet vol met oeverloze bedreigingen van eeuwige hel en verdoemenis, maar met gedegen onderwijs van principes. Hij noemt dat men kinderen niet moet verbitteren met onmatige wreedheid, want daaruit komt haat voor, en de uiteindelijke afwerping van het juk. Dat is in de kerk gebeurt. De kerk is dus Calvijn hierin niet nagevolgt. Hij pleit voor een milde en matige behandeling van de kinderen, want hierin ontwikkelen ze de begeerte en vaardigheid tot gehoorzaamheid. Hardheid en wrede strengheid leidt tot hardnekkigheid, stelt Calvijn. Maar dit houdt niet in dat de opvoeding slap zou moeten zijn of te ongebonden, stelt hij. Er moet een toom zijn die aangetrokken wordt, en de vriendelijkheid moet zich matigen, anders worden de zielen dartel, wat tot het verderf leidt. Het vlees mag niet gespaard worden, stelt Calvijn. Sparen is een grote valstrik volgens de leer van Calvijn. Calvijn slaat dus ook niet door naar de andere kant. De vriendelijkheid moet getemperd zijn opdat ze in de tucht des Heeren worden behouden. Het lokken blijft hierin belangrijk in de leer van Calvijn, want Paulus maakte de gehoorzaamheid zoet en lieflijk zodat de kinderen gewillig zouden zijn. Het gebod van de gehoorzaamheid is daarom met een belofte versierd, stelt Calvijn.

7. ONDERZOEKT ALLES

Het lijden is een economisch systeem. De autoriteitsfiguren rondom ons zijn de bots daarvan. Kinderen groeien op onder de leugen, want ze moeten betalen om in te gaan tot de waarheid. Het is hard werk. Het vlees moet er namelijk aan. Laat het ons niet koud, clinisch en zakelijk maken. Laat het ons niet harteloos maken. De ware godsdienst is het omzien naar de lijdenden, de hulpbehoeftigen. Dat is ook de test, en dat is ook de betaling. Laten we ons toeleggen op het pastoraat, niet op de psychiatrie, want dat is het munchhausen syndroom, het inbeelden van ziektes die hun kinderen zouden hebben. Daar verdient de psychiatrie namelijk munt aan. Ze moeten hun medicijnen kwijt, en dat kan niet zonder het munchhausen syndroom, het ijverig en wellustig inbeelden van ziektes bij anderen.

Sommigen raken in paniek van het woordje ‘betalen’, want Jezus zou alles al betaald hebben. Maar ze vergeten dat dit slechts een voorbeeld is, een zinnebeeld. Ze vergeten dat ze Jezus dienen te volgen, en dus ook zelf moeten betalen, ook al is deze gave in God geheiligd. Het moet van boven stromen, maar dan moet de mens zich wel van onderen zich hiertoe uitstrekken. Dat dit vaak op een vleselijke manier is de reden dat er wel een economisch systeem moet zijn. Je ontkomt dus niet aan het zinnebeeld van de betaling.

Mensen hebben geen zin in allerlei ingewikkelde theologie vaak, en willen het nu, en halen dan hun Jezus afgod tevoorschijn. Maar laten we goed beseffen dat Jezus een zinnebeeld is van het Woord, waar de oude bijbel al op wees. We kunnen in het boek Openbaring lezen dat er in de eindtijd allerlei boeken geopend zouden worden. Dat lezen we wel vaker in de oude boeken. Soms zijn die boeken goed of zelfs hemels, en soms minder goed, een mengsel, of bar slecht, waar Jeremia al voor waarschuwde, en die was ook niet in alles te spreken over Mozes, zoals Petrus en Paulus ook niet in alles over elkaar te spreken waren. Maar we zien het eeuwig evangelie verschijnen en het boek des levens wordt geopend, en boeken worden ontzegeld, wat een hele strijd is, en we lezen over de witte keursteen voor de overwinnaars, en het verborgen manna, en nieuwe namen. Nieuwe boeken zouden er komen met nieuwe namen.

Met verbazing volgde de aarde de Koran na, en toen kwam het boek van Mormon begin jaren 1800, en toen het boek Oahspe eind jaren 1800. Deze boeken claimden voortgaande openbaring te zijn. Wij mogen niet hooghartig de profetieën verwerpen omdat het niet in ons straatje past, of omdat het vreemd is, want er zouden vreemde boeken komen met vreemde namen, zoals voorspeld in de oude bijbel. Ook zouden er ontzegelingen moeten plaatsvinden, dus het wil weer niet zeggen dat dit soort boeken nu 100% van God zijn en 100% waarheid. We hebben te maken met een ontzegelingsproces, en we zouden ook de duistere schatten van de vijand ontvangen. Het betalingsproces gaat door. De mens groeit onder de leugen op totdat hij voor de waarheid betaalt. Daarvoor moet je je leven afleggen. Onderzoek alles en behoud het goede.

8. DE GELIJKENIS VAN HET GEZINSMODEL

God is het onbekende verleden en de onbekende toekomst, in het kader van de geestelijke kennis. Denk je eens in hoeveel afgedwaalde krachten wel niet die titel zouden willen dragen, en dit in de hoofden van onoplettende, hooghartige mensen voor elkaar kunnen krijgen. We kunnen hiertegen alleen bestand blijven als we geoefend worden in de geestelijke kennis. Dit soort geesten zoeken namelijk naar zwakke, ingedutte plekken in de geestelijke wapenrusting. De geestelijke wapenrusting wordt vandaag de dag niet of nauwelijks onderwezen, vanwege ongeletterdheid. Men heeft alles bij elkaar geknoopt tot hapklare geloofsformules en is zo onder een Laodiceaanse geest gekomen. Het is een markt, en u koopt de hondenbrokken, om u in die positie te houden. U moet een trouwe hond blijven, waaks tegen alles wat vreemd en onbekend is, wat afwijkt van de hondenleer die u met de paplepel is ingegoten. Wilt u daar nog bijhoren ? De mens vereert traditie in plaats van God.

De mensen en hun goden, en de kerken die ze voor deze goden hebben gemaakt zijn door en door corrupt en crimineel. U denkt dat het allemaal nog wel mee zal vallen ? Dan bent u een Laodiceaan.

Het vlees zoekt altijd weer uitvluchten. Het vlees kan heel trouw en nederig doen, heel aardig, maar allemaal met bijbedoelingen, om zich zo vast te hechten om subtiel te roven en te plunderen, met de goedkeuring van ander vlees waarmee hij samenzweert. Ik had er een droom over, over reuzenroggen die zich vasthechten aan mensen om te vleien, en hen zo subtiel op te schrokken. Ze vleien en ze stalken, en zijn hierin heel sadistisch. Ze laten niet los, nemen geen genoegen met een ‘nee.’ Deze reuzenroggen zijn genaamd ‘moffels’. Het zijn boze geesten.

Het Woord des Heeren voor vandaag de dag is niet plezierig om te horen. De mensheid is afgedreven.

Het leven zit in de kleine, alledaagse dingen waarin de mens diepte en betekenis kan vinden. Dat is wat het leven is, het bestaan. Zonder dat zou het leven absurd zijn vanwege al het leed. Het leed is dus niet zinloos en betekenisloos.

De mens moet niet klagen over de absurdheid van het leven en het oordeel des Heeren in eerste instantie, maar over de zonde, want hoe je het ook wendt of keert : God wordt in de grondteksten van de oude bijbel en in de nieuwe bijbel voorgesteld als amazones die de mens toetakelen vanwege het feit dat het vlees eraf moet en dat de mens onderworpen moet worden aan de hemelse kennis. Daar kan niemand wat aan doen. Dan kan de mens wel allemaal klagen daarover, maar de mens zou moeten klagen over het vlees en de zonde, want dat is het probleem. God heeft het volste recht tot oordelen, en de oordelen des Heeren zijn goed en waarachtig en dienen geloofd te worden en geprezen.

Ja, de amazones takelen de mens toe, opdat zij niet onder het oordeel der wereld komen. De mens bloost in de opgeblazenheid van het vlees, en de Heere kan het niet aanzien. Opgeblazenheid van het vlees wordt volop geprezen in de wereld, en daarom leven de amazones ook ver buiten de stad in de woeste wildernissen.

Vandaag de dag wil men dat niet meer horen dat de Heere oordeelt. De oren zijn verwend geworden. Maar wij zijn geroepen om de waarheid te prediken. Vrezen zij de Heere dan niet meer ? Waarom wordt God voorgesteld als een groep wilde wijven, woeste amazones ? Wat denkt u dat er gaande is dan, beste broeder of zuster ? Het is hetzelfde als je afvragen waarom Calvijn het Woord voorstelde als de leermeesteres. Hoe wilt u God dan voorstellen ? Als een groep fletse functionarissen met een stropdas om ? Is dat wat God is ? Neen. Dat is iets van de wereld. De kerk is werelds geworden door de tijden heen. Daarom zullen de leermeesteressen terugkomen zoals in de leer van Calvijn, de amazones. Dat is misschien een harde trap in het ego van menig man, maar wij zijn geroepen om heilige huisjes in te trappen.

En ik zal u wat anders vertellen : Zonder de boosheid en woestheid van God zou er helemaal geen leven mogelijk zijn. Het is om te beschermen tegen zonde. God is geen zoete lieve Gerritje, maar de bewaker van de natuur, van het leven, die de zonde noodzakelijkerwijs moet doden, want de zonde is een vernietiger. God is een natuurverschijnsel wat de mens niet kent en niet wil kennen. Maar men wil dat tegenwoordig niet meer horen, van een boze God, van oordelen en de toorn des Heeren. Het volk heeft zich verwende leraren bijeenverzamelt die hen zeggen dat alles goed is en alles goed zal komen. Ze hebben verwende oren die niets anders pikken.

Men wil het niet meer horen. ‘Spreek ons van leuke, fijne dingen, die onze oren strelen, spreek ons van gemakkelijke brede wegen, spreek ons van genade, vrede en vrijheid,’ zeggen ze. Maar Yeshua kwam niet om vrede te brengen, maar het mes, het besnijdenismes, wat ook een slagersmes en een oorlogsmes is, en het kwam om scheiding te brengen, tussen het vleselijke en het geestelijke, want het vleselijke was bezig de mens te doden, door de geestelijke zintuigen van de mens door allerlei drogredenen te verdoven.

Er moet weer geestelijke administratie en coördinatie komen, want het volk is afgedwaald. Nu mag er nooit overmatige toorn zijn. Je mag boos zijn, maar zondig niet, spreekt de oude bijbel. God toornt ook niet voor eeuwig. Er is ook geen letterlijke eeuwige hel. Dat is een gelijkenis. Er is een verschil tussen ‘hel en verdoemenis’ prediken en ‘hel en verdoemenis’, want de mens moet zicht krijgen op de betekenis ervan, op de gelijkenis ervan. God toornt. Dat is een feit. Maar God is niet onredelijk en extreem. De mens is onredelijk en een extremist, niet God.

Toch zijn God’s wegen ondoorgrondelijk, is God onvoorspelbaar en soeverein. Ook de hel zal in de poel des vuurs geworpen worden, en in de oude talen, de grondteksten van de oude bijbel, heeft de poel des vuurs geneeskrachtige kwaliteiten, wat ook al zo was in het oude Egypte. Uiteindelijk is de hel de baarmoeder die de vrucht beschermt en vormt, zuivert, in de grondteksten. De oude mens zal er geheel in vergaan, zodat het vlees niet meer zal opstaan, en in die zin is de hel dus eeuwig, dat het vlees niet zal ontsnappen en niet zal kunnen terugkomen, maar de nieuwe mens zal daar opnieuw geboren worden. Iedereen gaat daarom ook door de hel heen en de eeuwige hel, wat gewoon ‘de volkomen afsterving van het vlees’ betekent, en wat niet voortijdig mag worden afgebroken. Yeshua sprak dat de schuldigen in de gevangenis blijven en gepijnigd worden totdat de schuld is betaald, als een soort geestelijke belasting of boete dus. Dat is dus een gelijkenis. Zij die de mammon volgen hebben dit allemaal verletterlijkt. Zij die de hel vanwege luiheid verkeerd voorstellen en dan ook nog eens dit gaan rondprediken, staan dus schuldig aan het verdraaien van God’s gerechtigheid, wat dus rechtsverkrachting is. Maar velen zijn gewoon bang gemaakt en prediken het uit angst, voornamelijk jonge kinderen ook. Die kunnen nog niet anders. Die hebben

geen flauw benul wat die gelijkenissen betekenen en kunnen niets anders dan het letterlijk nemen vanwege hun beperkte hersencapaciteit. Maar volwassenen die beter dienen te weten hebben heel wat op hun geweten als ze willens en wetens, zonder zichzelf te laten inlichten door gedegen talenstudie en gedegen bijbelstudie, kinderen hiermee belasten op een onverantwoorde manier. Dat er uitzonderingen zijn, dat is een feit. Mensen die moedwillig bijvoorbeeld dieren martelen of kwaaddoen zijn de waarheid niet waard.

De mens moet wedergeboren worden. De schepping is er nog niet geweest. Hoe gaat dat in zijn werk ? Als zoonschap tot innerlijk vaderschap wordt, dan wordt het zoonschap gezuiverd, sterft vals zoonschap af en ontstaat er eeuwig zoonschap. Innerlijk vaderschap moet gezuiverd worden door de moeder. Dan pas kan de zoon tot de moeder gaan, en dan pas kan de balans tussen moeder en zoon gecoördineerd worden, zoals eerder al de balans tussen vader en zoon gecoördineerd werd. Dit vormt de sleutel tot het innerlijke paradijs.

Het innerlijke vaderschap is dus de verbrokenheid, die vervolgens volkomen moet worden. De dochter is dan een beeld van de volharding.

Dit is de test der tijden : het begrijpen van de gelijkenis van het gezinsmodel. Wat een trauma heeft het gezinsmodel gebracht. Het kan op vele manieren misgaan, maar het heeft een diepere betekenis. Het zijn dynamieken van je eigen innerlijke leven die hersteld dienen te worden.

---

9. CALVIJN EN DE EVANGELIËN

Als je ‘s ochtends wakker wordt op de aardse wereld, dan is dat een nachtmerrie. Honderden zorgen springen dan direct al in je nek, waar je verder de hele dag tegen moet strijden, tenzij je een zorgeloze figuur bent bij wie alles voor de wind gaat, iemand die niet nadenkt over zijn medemens in nood, want laten we stellen dat in het hemelse lichaam het zo is dat wanneer één lid lijdt, dan lijden alle leden, en daarom ging Yeshua ook op zoek naar het verloren schaap, telkens weer. Het kan je dan eens voor de wind gaan, maar toch strijdt je dan voor anderen, en draag je hun noden.

Je ontwaakt dus in de nachtmerrie die het leven is. Er is honger, armoede, oorlog, slavernij, onderdrukking, marteling, verkrachting, overal om ons heen. Daar kun je je ogen niet voor sluiten. Daar mag je je ogen niet voor sluiten, ook je oren niet, voor al het hulpgeroep. Denk aan de dieren in de holocaust die de vraatzucht van de luie mens moeten dienen, de afgod van de menselijke buik. In hun wanen hebben ze zichzelf boven de dieren gezet, als vorsten. Het is een nachtmerrie. Niets anders. Wat moet je dan doen ?

1. Aanvaard de nachtmerrie. Aanvaard het kruis, en draag het. Het is ergens voor nodig. Je bent hier niet voor niets. Je bent hier om leven te brengen, leven te geven, hoop te zijn voor de mensen en de dieren om je heen.
2. Realiseer dat de nachtmerrie je creatieve orgaan is. Het is je scheppende orgaan. Er zijn middelen in die je nodig hebt hiervoor, als scheppers-zoon of scheppers-dochter.
3. Probeer te ontwaken, door studie. Loop om de nachtmerrie heen, en doe informatie op.
4. Werk aan je vraagstelling. Denk aan de mensen en dieren om je heen en bidt voor ze, heel specifiek, en gebruik hiervoor de juiste vraagstelling : ‘Hebben ze medische hulp nodig ? Hebben ze voedsel hulp nodig ? Hebben ze een luisterend oor nodig ? Wat voor hulp kunnen we ze bieden ? Hebben ze psychische hulp nodig ? Geestelijke hulp ?’

De nachtmerrie is werkgebied.

De ergste angst van een geestelijke is begrepen te worden en braaf te zijn tot de vleselijke systemen. Wee u wanneer iedereen wel van u spreekt. Openbaring gaat dus gepaard met rebellie en obscuriteit. Wij mogen de paarlen niet voor de zwijnen werpen. Dat is de grootste angst van de geestelijke. Hij wil het heilige niet verkwisten, niet voor de honden werpen. Braafheid naar de wereld toe heeft niets te maken met de wilde werelden van het hemelse en het paradijs. Mensenbehagenis is de grootste valstrik. Daarom moet de geestelijke wel een Ishmael zijn, in vijandschap met ieder mens, wat een vereiste is van het toetsen, een belangrijke leerregel van Pniël. De geestelijke moet een wildernismens zijn als Ezau, beseffende dat het rode alleen verkregen kan worden op de hemelse markt, waarvoor men alles moet inleveren. Daartoe is de nachtmerrie.

En dat is ook de boodschap aan Laodicea, want ze hadden alles verpakt tot gemakkelijke genade, en het hemelse loonwerk weggekapt. Ze verafschuwden de hemelse administratie, de hemelse economische leerregels, de voorwaarden.

Ik raad u aan van Mij te kopen goud, dat in het vuur gelouterd is, opdat gij rijk moogt worden, en witte klederen, opdat gij die aandoet en de schande uwer naaktheid niet zichtbaar worde; en

ogenzalf om uw oogleden te bestrijken, opdat gij zien moogt. Allen, die Ik liefheb, bestraf Ik en tuchtig Ik; wees dan ijverig en bekeer u.
Openbaring 3:18-19

We ontkomen dus niet aan het hemelse markt-idee, maar dit is een gelijkenis die wijst op de hemelse ingewikkeldheden, op de hemelse wiskunde. We kunnen niet aan de leerregels van de natuur ontvluchten, die zomaar overslaan. De dwaasman bouwt zijn huis op het zand. We moeten de hemelse bouwkunde leren.

Het geestelijke gaat niet buiten de hemelse natuurkunde om. Het religieuze gaat ook niet buiten de hemelse natuurkunde om. Het volk is verloren gegaan door een gebrek aan kennis. De ramp is niet te overzien. Blaast op de bazuin.

Het volkslied van het vlees is : 'Say to me, why don't you say to me, you really really love me, say to me.' Het vlees heeft namelijk het geliefd zijn boven de waarheid gezet. Het vlees is een slijmer en een vleier. Daarom denkt het vlees ook altijd in grote aantallen. Het is allemaal kudde mentaliteit, want zo bouwt het vlees zijn energie en waarde op, allemaal door grote aantallen, omdat het vlees God niet heeft en de principes van het smalle pad, en van de minste zijn, niet wil kennen.

Elke dag is het oorlog. Elke dag moeten we de geestelijke wapenrusting aandoen. Daar moeten we mee naar bed gaan en daar moeten we mee opstaan. Het is oorlog. Het gaat er niet om geliefd te zijn, maar om de waarheid te brengen, en lief te hebben. Dat is een groot verschil. Er is alleen liefdesbewustzijn. De liefde predikt de waarheid, en die is niet romantisch, maar een oproep tot de geestelijke oorlog. De hemelse liefde is niet zelfzuchtig. De hemelse liefde is zelfkastijding. Ook al is de hemelse liefde zachtmoedig, deze liefde is hard. De kerk heeft een bitter medicijn nodig om te overleven de ziekte waaraan zij lijdt. Mierzoete snoepjes van vrije genade gaan haar niet helpen, want die zijn onderdeel van haar ziekte. De leugen van de vrije genade, wat berust op een ernstige misvertaling van oude teksten, typisch een geest in het westen, heeft de kerk zorgeloos, dartel en zelfs goddeloos gemaakt. Als Calvijn het heeft over de wedergeboorte dan is dat de levensheiliging waarvan het geloof een vrucht is. Er is nergens een andere vertroosting dan in het getuigenis van een goed geweten, stelde Calvijn in zijn commentaar op het evangelie van Johannes (15:21, 1553).

De vrije genade is de grootste vijand van de kerk. Die verscheurt haar telkens weer en heeft haar op haar doodsbed geworpen. Jezus wees op de geboden, op de leerregels, als de weg tot de behoudenis, en nee, dat is geen behoudenis door vleselijke werken, maar hij wees op de zaadkorrel die moest sterven. Dat is de betekenis van zijn naam, namelijk het hard aan jezelf sterven op het slagveld van de geestelijke oorlog. Hij wees op de kennis, de studie, als de sleutel der behoudenis, en zelfs Paulus deed dat, maar ze hebben de woorden van Paulus in het westen veelal verkeerd vertaald, vanwege beperkte talenkennis. Het is niet door intellectuelen en taalkundigen zo vertaald, maar door theologische marktlui, kooplui, door theologische boeren. Blaast daarom op de bazuin. Het volk is bedrogen. Calvijn wijst hier op, maar Calvijn wordt vrijwel niet gelezen, omdat zijn werk voor velen te omvangrijk is. De instituties worden veelal als zijn grootste werk gezien, maar dat is een leugen. Zijn grootste werk is zijn bijbelcommentaar. Vandaar dat er een vals calvinisme de kerk is binnengeslopen.

Calvijn stelde in zijn commentaar op de evangeliën dat ook al zijn de dienaren van het evangelie zwak en hebben ze aan alles gebrek, God is hen een voorstander opdat zij in alle strijd met de wereld de overhand behouden (Matt. 28:20).

Calvijn had een gematigde en voorzichtige houding naar de geestelijke gaven. Hij sprak erover soms, maar hij stelde dat het minder voorkwam dan vroeger, en dat dat ook met de ondankbaarheid van het volk te maken had, en dat ze zich graag lieten verleiden door zinsbedrog. Toch stelde hij ook dat er grotere werken dan in de tijd van Jezus zouden plaatsvinden en dat het godslasterlijk zou zijn om te stellen dat de hemelse leer geen wonderen had. Het is niet voor iedereen. Het is ter bevestiging van het evangelie. Velen verzonnen zinloze wonderen om hun begeerlijkheid en eerzucht. Daarom moest men nuchter en waakzaam zijn, maar het niet in zijn geheel uitsluiten. (Markus 16:17) Hij was op andere plaatsen ook voorzichtig met wonderen vanwege het feit dat voorkomen beter is dan genezing, en hij was bang dat mensen die al te gemakkelijk over wonderen zouden denken lui zouden worden en de levensheiliging zouden verzaken, omdat God hen toch wel zou genezen. God is niet zomaar arts, maar legeraanvoerder. De mensen moesten zelf de principes leren.

In de leer van Calvijn was soberheid en gematigdheid de weg tot een meer natuurlijk en eerlijk gebruik van de geestelijke gaven, wat moest behoeden voor extremisme en overmoed hierin. Paulus bad eens of de pin in zijn vlees verwijderd mocht worden, maar een wonder werd hem niet gegeven, want er was voor hem een hoger pad. Charis betekent loonwerk. Vrije genade, vrije, excessieve wonderen en tekenen, is een misvertaling in het westen, waardoor de westerse leek werd overgedragen aan de dartelheid. Dartelheid is de sleutel tot een succesvolle wereldse markt. Zo werd er zielenhandel bedreven in de westerse kerk die tot vandaag de dag voortduurt. Calvijn waarschuwde ertegen. Het volk is te gronde gegaan door een gebrek aan kennis. Calvijn streed tegen de aanmatiging, de overmatigheid en het misbruik van de geestelijke gaven, en toonde een pad door de wildernis hoe men op een verantwoordelijk met de geestelijke gaven kon omgaan, zonder in allerlei excessen ervan te vervallen. Hij waarschuwde ervoor dat de duivel zou komen vol met bedrog en leugentekenen als een goochelspel om de waarheid te vervangen. Velen zouden door de glans van wonderen misleid worden. Het is een vals teken als er zomaar vergeving van zonden en geestelijke gaven aangeboden worden aan de ongelovigen, omdat daar een pad voor is van levensheiliging, van levensafzondering, opdat het van boven komt en niet van het aardse. De geestelijke gaven zijn namelijk de vrucht van het aan jezelf afsterven. Het mag niet op een andere manier tot de mensen komen, want dan is het vals en boerenbedrog. Velen misbruiken de geestelijke gaven ter bevestiging van het vlees. Dat zijn de geestelijke gaven van de duivel. Die zou komen om grote wonderen en tekenen te doen. Het zijn pseudo-gaven, geen vruchten van een geheiligd leven, maar gestolen goederen.

Calvijn wees erop dat het sterven aan jezelf en het zoonschap, wat dus de wedergeboorte is als levensheiliging, de enige weg was tot de geestelijke gaven. Hij sloot het niet uit, maar stelde dat het deze dagen nauwelijks voorkwam, want de kerk was weggezonken in ondankbaarheid en roofzuchtigheid. De wederbaring in de leer van Calvijn is tot gerechtigheid, niets anders. (Matt. 28:19)

Dit laat temeer zien hoe wij moeten streven naar de gave van kennis allereerst, en dit kan alleen de vrucht zijn van ons toetsen, wanneer wij gaan tot de hemelse keursteen om ons leven daar af te

leggen. Dit is ook wat de witte steen voor de overwinnaars is, de bereidheid om je oude leven af te leggen, en hierin wijst Calvijn op ‘het beproefd worden van de gehoorzaamheid.’ Velen die hun leven nog niet volledig hebben afgelegd hebben namelijk een braafheid en een gehoorzaamheid tot de hen overgedragen religieuze geesten die het evangelie verdraaien en goedkoop hebben gemaakt, als een sleutel tot ‘het bij de kudde horen’, het ‘geliefd zijn’, wat velen toch nog als een grote afgod hebben boven het ware evangelie. Men schiet er zo langsheen.

De Nederlands Gereformeerd Kerk is de 1967-afscheiding van de vrijgemaakte kerk van Klaas Schilder. Klaas Schilder was een groot reformator. Hij wilde dat er minder kerkelijk gezag was, en meer hemels gezag want hij werd ziek van al die kerkelijke vergaderingen die hem als een speelbal overal naartoe wilden spelen waar zij maar wilden, en hij had zelf niets meer in te brengen.

Dat is wat die richtingen zijn, want de hervormde kerk was onder koningsgezag van het 1816 probleem.
In de Nederlands Gereformeerd Kerk werden de geestelijke gaven niet geaccepteerd en vervolgd. Ze zijn hierin heel ver gegaan, wat je dus niet moet onderschatten.
Sommigen voelden zich niet vrij in de hervormde richting, of niet vrij in de Nederlands Gereformeerde richting. Dus zij moesten noodzakelijkerwijs naar de wat vrijere groepen, wat natuurlijk het gevaar had dat het te vrij zou worden, want als er ergens dartele mensen zijn dan is het daar wel, in de vrijere evangelische en pinkstergroepen.

Dartelheid is een groot gevaar, want dat haalt je van het smalle pad af en van de strategie weg, dus het hele deserteuren idee. Het hele oorlogs-idee heerst niet zo in de vrijere groepen. Het is er wel, maar meer in de zin van dat Jezus voldoende is, en Jezus heeft overwonnen, en ze besteden niet zoveel aandacht aan de daadwerkelijke strijd en nuance. Daar moet je ook niet mee aankomen bij hen, alhoewel ze dan wel geloven dat wedergeborenen onderdrukt kunnen worden door demonen, dat dan weer wel, dus het is niet zo dat ze ‘niet strijden’, maar het is allemaal dat half-halve. Het gaat niet diep, en dat wordt ze fataal. Er kunnen van plaats tot plaats dingen verschillen, maar dat diepere daar moet je dan voor naar de Volle Evangelie richting, en daarna echt naar de charismatische richting, maar daar ligt dan ook weer het prosperity gevaar, dus al met al ben je er dan nog niet.
Dus dan breek je door de Barthiaanse linie heen, in de zin dat je erachter komt dat er heel wat schort aan de bijbel, en dat de lijnen ook door andere religies lopen en zelfs new age, maar new age is en blijft gevaarlijk, en kan alleen maar als parelduik gebied goed zijn, anders wordt je dartel, als de balans dus te ver doorslaat.

Sommige mensen die op dit pad hebben gemerkt hoe gevaarlijk de new age is hebben zich toen bezig gehouden met het zogeheten “insectisme”, en met Egypte, om een tegenwicht te geven, om een parallelweg aan te leggen, dus daarmee zou dan de gereformeerde basis (de strijd tegen materialisme/dartelheid) opgesierd kunnen worden, richting krijgen. Dan komt daar ook het ascensie gebeuren erbij kijken, het hele zogeheten “Erina” gebeuren, zoals dat genoemd wordt in dat soort kringen, maar teveel technologie kan gevaar opleveren voor de natuur en de soberheid, dus dan moet je verder.

Dus even wat punten :

#1 Het is KLAAR. De missing links van de bijbel zijn opgevuld, en nu is het een compleet orakel, waar vanaf 1993 dag en nacht aan is gewerkt, omdat het alarmfase ROOD was, dus hysterisch gevaar, hoogste alarm fase. Nu de nieuwe bijbel afgerond is is die onrust er niet meer. We zijn nu overgegaan naar alarmfase geel, dus dat wil niet zeggen dat er geen gevaar meer is, want er is nog steeds groot gevaar, maar de nieuwe bijbel is er inmiddels geprint en wel op dun papier, over de 1200 pagina's.
#2 Wat er nu nog geschreven wordt is gewoon dan 'ondergeschikt aan' de nieuwe bijbel.

Sommigen hebben zich verdiept in het Urantia boek, net zoals de oahspe, en ja, sommige dingen klikken wel, maar ook weer hetzelfde als met oahspe : te licht, te dartel. Dus echt die New Age invloeden, terwijl sommig spul gewoon goed is, en ik merkte dat er heel wat in opgesloten werd gehouden, dus dan raak je ook wel slaags met de demonen van Urantia dan, die ook veel kerken in bedwang houden.

Daarom is de zwaar gereformeerde terminologie belangrijk, maar dan om de hogere waarheden, de missing links, te brengen. Dus bruggenbouw, bouwkunde. Het kan niet allemaal maar 'geestelijk' zijn, maar er is ook een administratief gedeelte, dus natuurkunde, wiskunde, anders heeft het geen grond en is het de dwaasman die op zand bouwt : 'spiritualiteit op zich is DE WEG NIET.' Er moet meer gebeuren, want het wordt misbruikt, het is aan het liberalisme gekoppeld, teveel.

Parelduiken in de new age en de spiritualiteit kan alleen maar met strenge voorwaarden. Als het overmatig is ben je weg, wordt je door een haai gegrepen. Gebeurt teveel. Allemaal die dartelheid. Maar nu komt het : CALVIJN is helemaal niet zoals ze het voorstellen in de kerk. CALVIJN sprak zichzelf voortdurend tegen, en ze hebben alleen maar wat voor hun bruikbare regels eruit gefilterd en dat noemden ze dan TULIP, de grote schrik van de orthodox calvinistische kerk, terwijl Calvijn dus een hele bibliotheek aan boeken heeft geschreven, voornamelijk commentaren op de bijbel, en daarin hele belangrijke leringen doorgaf waarmee de mens dus niet veel heeft gedaan, waar de kerken dus vaak niet vanaf weten.

Dus ja, het orthodoxe calvinisme is heel gevaarlijk, en Calvijn had sommige uitspraken die geflirt hebben met inquisitie naar andersdenkenden, maar zijn minder bekende geschriften zijn belangrijk, en velen hebben die nooit doorgelezen. Vele calvinisten zijn gewoon TULIP calvinisten, en de instituties is dan volgens hen zijn hoofdwerk, terwijl dat helemaal niet zo is. Zijn hoofdwerk waren die commentaren, en ja, die zijn soms over de 1000 pagina's per stuk, dus daar beginnen de meesten dan ook niet aan, en dan missen ze dus wat de reformatie eigenlijk was.

Dus er is nog een reformatie die ze verborgen proberen te houden, en vandaar dat het zo'n zootje is in de kerk, maar dat is dus niet het echte, oorspronkelijke calvinisme. Er worden dus dingen achtergehouden in de matrix, en daarom komen ze ook niet verder, want Calvijn had wel de antistoffen. Dus vandaar, ik durf mezelf calvinist te noemen, ook al sta ik niet achter TULIP, maar TULIP is maar een druppel van de oceaan van het calvinisme, en ik heb TULIP dus een diepere betekenis gegeven, dus in een andere context geplaatst.

Dus toen de afscheiding van de hervormde kerk kwam - want de hervormde kerk vervolgde vroeger ook mensen (1816-1848, dus tot de nieuwe grondwet van Thorbecke) - toen had dat ook weer te maken met mensen die eens Calvijn daadwerkelijk gingen lezen en die er toen achter kwamen dat er meer was weggegooid dan nodig was. Maar dat is dus met meerdere dingen zo. Kijk, die

predikanten van vroeger die waren gebonden aan de kerkeraden, en vanwege dat hun spul heel langdradig en intellectueel was werd het door velen niet gelezen, maar het was juist wel de sleutel tot de reformatie, dat alles juist een diepere betekenis had, als van gedichten.
Dus ze ontkrachtten al die gehele geloofsgekte die was ontstaan omtrend de letterlijke betekenis. Dus Klaas Schilder had bijvoorbeeld dan ook al een hele andere uitleg gegeven aan de hel, maar dat werd in de agescheiden Nederlands Gereformeerde Kerk niet gepredikt. Schande eigenlijk dus. Kinderen worden daar gewoon gefokt, en daarom is het werk zo belangrijk, en ben zijn we dus nog niet klaar, ook al zijn we ‘klaar’.

Dus je kunt het dan wel terecht vaak over empathie hebben, ook naar de dieren enzo, maar in religieuze kringen worden kinderen mentaal nog steeds gemarteld, dag in dag uit, zo groeien ze op. Zouden we dan niet alles op alles zetten om hen vrij te zetten ? We moeten dan met sleutels aankomen van dieper, dus juist ook van het verborgen, achtergehouden calvinisme en van die predikanten bijvoorbeeld. Dus er is nog een geheime, verborgen reformatie, die dan de daadwerkelijke sleutels heeft.
Ons nieuwe blad heeft inmiddels al in de dertig uitgaven. Onze Nederduits Gereformeerde Kerk is van 1571. Dat is dus de kerk die aan Nederland werd gegeven in de tijd van de vervolgingen door Alva, en toen werd er dus al gesteld dat geen kerk boven de andere kerk staat, en ‘liever turks dan paaps’ etcetera. Dat werd toen de moederkerk van Nederland met de unie van utrecht in 1579, en die kerk werd dus voornamelijk in 1816 dan de nederlands hervormde kerk, die dus aan de ene kant veel vrijzinniger en liberaler was, wars van de oude ordes, maar aan de andere kant juist de touwtjes strakker trok onder koningsbewind, dus onder de wereldlijke macht, dus zie hoe bedriegelijk het allemaal kan zijn, en als je daar dan in bent opgegroeid of aan verbonden bent, dan is het zaak om juist terug te gaan naar de kerk van vóór 1816 om te zien wat er allemaal is weggedonderd, en wat men vandaag de dag allemaal voor de mensen achterhoudt met hun boerenbedrog.

We bespreken het dus gewoon vanuit de oude kerk van vóór 1816, de nederduits gereformeerde moederkerk, en dan vanuit de achtergehouden kennis en missing links, zodat het plaatje compleet wordt, dus wel dat al die termen hun eigen plaats krijgen, maar dan met alle tussenstappen erbij.

Het is in het kader van de reformatie, en omdat die reformatie waar ik het dan over heb voor veel mensen onbekend is (want ze zitten of in tulip of in andere soort van hypergenade toestanden), is dat meer dan een soort van ‘reformatorische voorlichting’. We moeten echt diep naar de fundamenten van de reformatie gaan, wat dus haaks staat op de reformatie van vandaag, de moderne reformatie. Het moderne calvinisme is dus vals omdat ze de geschriften van calvijn niet eens kennen en gewoon er wat dingen hebben lopen uitvissen, dus ze zijn dus eigenlijk dan geen calvinisten.

Ik heb dus vanwege dat ik het gelezen en bestudeerd heb gezien wat het ware calvinisme is. Hij was dan wel militant binnen de reformatie dan, maar dat zwakte hij ook telkens weer af en dan draaide hij helemaal naar de andere kant.

Calvijn is interessant, belangrijk om de één of andere reden. Dus ja, op een afstand houden, maar ook weer zijn ware leringen dichtbij nemen.

Modern-reformatorischen in de pseudo-reformatie die het durven te lezen kunnen zo tot de werkelijkheid terugkeren mogelijkerwijs, dus het hele idee van reformatorische voorlichting (want nu zijn ze nog niet ‘voorgelicht’ of verkeerd voorgelicht) vanwege de ter beschikking liggende kennis over het onderwerp en de vele boeken erover.

Calvijn stelt dat de genade pas komt juist als we aan onszelf zijn gekruisigd, dus ook weer als een soort hemels loon, of hemelse vrucht van het stervende zaad in de grond, waar Yeshua ook op wees, en dus ook Paulus in de grondtekst, want hij noemde charis niet zomaar als vrije gave, maar als beloning. Een relatie komt van twee kanten. Het is een samenwerking tussen ons en de hemelse kennis, en dat kan alleen door de dood van het lagere zelf, wat dus het hogere zelf niet uitsluit. Dat is het evangelie van Calvijn, Paulus en Yeshua, alhoewel TULIP bij Calvijn soms roet in het eten gooide. Hij versprak zich soms. Zijn systeem haperde soms, maar er ligt iets diepers achter. Ook Calvijn heeft zijn voorhangsels. Daarachter ligt het verborgen calvinisme. Wij moeten allemaal ingeleid worden tot de ware leer van het calvinisme, niet zomaar op basis van de instituties, maar op base van de commentaren, de exegese.

Calvijn wees in zijn commentaar op Lukas 24:26 erop dat Christus eerst spreekt over de dood en de opstanding, en daarna pas over de vrucht. De mens moet stoppen met grijpen, maar zich onderwerpen aan de hemelse natuur, door het toetsen, door het sterven aan het aardse denken. Het aardse denken is zwaar religieus als een poging om het vlees te maskeren, wat overigens mislukt. De god van aardse religie is een schuilplaats voor criminelen.

Vanwege dit alles was het voor C. Steenblok ook zo belangrijk om met de 1953 scheuring te wijzen op de centrale plaats van de doodsstaat van de mens, niet alleen maar als een gegeven dat de mens geestelijk dood is, maar ook als de noodzaak dat de mens aan zichzelf moet afsterven voorafgaande aan alles. De doodstaat van de mens staat hoe dan ook voorop, en daarom was zijn werk ook zo belangrijk. Daarom werd hij ook vervolgd. De Laodiceaan wil van deze dingen niet horen.

Calvijn wijst erop dat Yeshua van zichzelf sprak niets nieuws te hebben gezegd, want alles was al gepredikt in het OT door de oude profeten. Het probleem is dus dat ze later een nieuw evangelie maakten, de woorden van Yeshua verdraaiden en gingen misvertalen, in de pseudo-reformatie, wat een dolksteek was in het hart van de oorspronkelijke Israelitische talen. Daarom wees Calvijn erop dat Yeshua slechts kwam als een herinnering.

Maar ook al zouden wij, of een engel uit de hemel, u een evangelie verkondigen, afwijkend van hetgeen wij u verkondigd hebben, die zij vervloekt.
Galaten 1:8

Wat bedoelde Paulus hiermee ? Het evangelie was al gepredikt in het Oude Testament, waarvan Yeshua de herinnering was, maar ze hebben er iets nieuws van gemaakt. Ze hebben de principes weggekapt en Yeshua tot een afgod gemaakt van vrije genade en vrije geestelijke gaven, tot een wonderland en luilekkerland, tot een goedkoop evangelie van uiterlijkheden. Zeg je versje maar op, en klaar. Ze hebben het geestelijke weggesneden en zo het Woord dood gemaakt, tot een dode letter, en tot dode namen die ze aanbidden. De tekst uit Galaten 1:8 slaat op de westerse kerk die van het evangelie een markt hebben gemaakt en zo alles hebben verdraaid. Ze hebben er een wachtwoorden cultuur van gemaakt. De marktkerk kwam zo tussen God en mens te staan. Je moest lippendienst

bewijzen, en betalen. De kerk had geld nodig. Dat was juist waar Luther en Calvijn, en ook Hus, tegen streden.

De moderne reformatie heeft van Yeshua een dode naam gemaakt, een holle klank, een glans van wonderen, maar van binnen corrupt, vol slangen. Het is een pseudo-reformatie die dartel alle bouwkunde heeft weggesneden. Alle voedingsstoffen werden eruit gehaald om de mens tot zombie te maken. Blaast de bazuin.

Calvijn wees er dus op dat na de dood er een opstanding moest zijn en dan pas zouden er vruchten kunnen zijn, en men moest zich zo realiseren dat er een eeuwige scheiding is tussen het vlees en het geestelijke, waar men zich aan vast diende te houden. Dat wordt bewerkstelligt door de dood, de opstanding en de vrucht. Door deze fases moet de mens heengaan en ze niet overslaan door allerlei kerkelijke goochelarij die de hemelse wiskunde ervan niet wil leren kennen. Men moet terug naar de hemelse natuurkunde dus.

De christelijke gereformeerde predikant F. Bakker (1919-1964) predikte in dit opzicht in zijn preek over Mattheus 15:22-28 dat één van de bijbelse thema's is 'God spreekt niet', zoals Job zich daarover beklaagde. Je bent dan bekneld in de banden van de dood, en hebt dan te maken met een zwijgend God, stelt hij. 'Gij antwoordt niet,' sprak de dichter van de psalmen. Als God dan wel spreekt, zoals bij de Kananese vrouw, dan zegt God dat hij alleen gekomen is tot de verloren schapen van Israel. Het is dus niet zomaar voor de mens. Ook toen de Kananese vrouw knielde en om hulp vroeg sprak Yeshua dat het brood van de kinderen niet voor de honden is. Maar ze vroeg toen om de kruimels die van de tafel vallen. Ze vroeg om het kleine, het eenvoudige, het sobere, en dit was de weg tot het hart van God. Zo gingen de hemelen voor haar open.

Wij moeten leren dat wanneer God dan eindelijk spreekt het voor een ander is, en niet voor ons. Ook al bidden we en smeken we. Jezus kwam niet zomaar met genade, stelde F. Bakker. Jezus liet iets veel hogers zien, waar de mens niet zomaar bij kon komen. Jezus was niet goedkoop. Je komt er pas door de afsnijding, als God heeft gezegd : 'Het kan niet, het betaamd niet,' stelt F. Bakker.

Zo kan het soms ook met ons zijn, dat we onthouden worden van medische hulp, dat we geen degelijk inkomen krijgen, of degelijke zorg, dat we er niet bijhoren, dat we worden bespot. Maar laten we dan zijn als de Kananese vrouw.

F. Bakker stelt dat tussen het kloppen en opengedaan worden de soevereiniteit van God ligt.

---

10. DE GELIJKENIS VAN DE KANAANITISCHE VROUW

‘*Hoe groot, hoe vreselijk zijt G’alom.’*
Psalm 68:17, 1773 berijming

In 1892 ging het overgrote deel van de christelijke gereformeerde kerk met Kuyper mee, maar verschillenden bleven achter in de christelijke gereformeerde kerk, omdat ze het niet eens waren met Kuyper. De gereformeerde kerk van Kuyper werd het grote kamp in de wildernis, en de chistelijke gereformeerde kerk van F. van Lingen en J. Wisse werd het kleinere kamp in de wildernis. Dat waren drie gemeentes en vele honderden leden. Daar komen later nieuwe kerken bij. Het kamp werd groter en groter door de jaren heen.

Men had moeite met Kuyper’s leer van de veronderstelde wedergeboorte, en J. Wisse sprak in de Wekker van 23 september 1892 in zijn artikel ‘Eerlijk ?’ dat wie van verzegeling van genade spreekt in de doop op Rooms grondgebied staat. Daar moest tegen gewaakt worden.

De Kuyper kerk was te braaf, te wereldsgezind, te dartel, waar de christelijk gereformeerde kerk tegen opstond, het overblijfsel. Braafheid naar het vlees en dartelheid zijn de ergste zonden voor God’s aangezicht, waar Calvijn ook veel tegen predikte. Calvijn stelde dat zolang men Yeshua met lichamelijke ogen aanziet men hem niet kent. Dat was ook het geval met de discipelen bij de opstanding. Dat is ook de staat waarin de wereld vandaag de dag is. Men heeft de mond vol over de lichamelijke Jezus, maar kent niet de betekenis. Men kan progressief of regressief zijn, maar men is onvolleerd in de exegese. Men moet exegetisch met deze dingen omgaan, niet letterlijk, anders valt men in de strikken.

Calvijn stelt dat nauwelijks tien procent van de grote mensenmenigtes die Jezus koning noemen en met grote ophef hem allerlei hoge titels geven daadwerkelijk doorheeft wat er precies met de dood van Jezus bedoeld wordt, want in de leer van Calvijn is Jezus een voorbeeld en een herinnering aan het evangelie in het Oude Testament. Niets meer dan dat. Het volk moest volgens Calvijn leren wat de genade daadwerkelijk inhield, en zich niet blindstaren op de lichamelijke Jezus. Hij streed tegen dat soort Jezus-verafgoding die buiten de levensheiliging en de hemelse kennis om plaatsvond. De oorzaak van de lichamelijke Jezus-verafgoding was de eigenzinnigheid en onleerzaamheid van het volk, stelde Calvijn.

Als Calvijn Jezus bespreekt als ‘machtig in werken en woorden’, dan gaat dat volgens Calvijn niet zozeer over de wonderwerken, maar over de gave van het leren, en de uitnemendheid van zijn gaven in zijn soberheid en gematigdheid.

Een heleboel zijn nog niet als dood aan de voeten van Jezus gevallen.

Velen hebben een te laag beeld van God, als een vriendje, een hondje, als de buurman, als een hebbedingetje wat je in je zak kan steken, en iets waarmee je wonderlijk altijd gelijk hebt, waar je anderen mee kunt dirigeren. Neen. Stop. In de psalmberijming van 1773 staat er : ‘Hoe groot, hoe vreselijk zijt G’alom.’ God is de eis van levensheiliging. Men heeft God teveel lopen romantiseren en dreef zo van de waarheid af. Men heeft God geschapen naar hun eigen beeld. Dat is afgoderij. Men heeft in die zin gesneden beelden gemaakt.

Men heeft geen eerbied meer voor God vandaag de dag. De jeugd groeit verdwaasd op. Je mag niet meer over een grote en vreselijke God spreken. Dan ben je een spelbreker, dan ben je ouderwets. Maar God is de eis van levensheiliging en het opdoen der kennis. In deze tijden van Jezus-verafgoding is God ook verworden tot een excuus. Alles wordt snel afgewimpeld met geloof, genade en vergeving. Men wil eigenlijk niets negatiefs meer horen. Men heeft verwende oren gekregen. Men wil horen dat het goed met ze gaat en goed met ze komt. Men is Laodiceaans. De mens heeft de opdracht het goed te maken. Maar dan moet je wel eerst het kwaad onder ogen komen en het niet goedpraten. Goedpraterij heeft nog nooit iemand geholpen. Wel goedmakerij. Dat is een groot verschil.

De strijd tegen het vlees is niet fijn en leuk, maar welk nodig. Het gaat ook niet om de leuk-factor, maar om dingen die moeten gebeuren. Oorlog is nooit leuk. Maar het is wel oorlog.

Klaag over de zonde, niet over het oordeel. Strijdt tegen de zonde, niet tegen het oordeel. Het oordeel is de exegese, de openbaring van het Woord en haar ondoorgrondelijke diepten, ter overwinning van de zonde. Het oordeel komt ons tegemoet. De mens is in een diepe kerker van het vlees. Het oordeel doet het vlees sterven, opdat de geestelijke mens opgenomen wordt. Och, laten we hierover toch niet lichtzinnig zijn. Laten we de Laodiceaanse kleding die ons in de weg staan toch afleggen. Het Laodiceaanse pad heeft tot een waanparadijs geleid. De mens, verstandsziek door de zonde, is ijlende op een doodsbed geworpen. De zondvloed heeft deze wereld omsingeld, maar er is een ark, een vissersboot. Leg toch al uw ijdele bezigheden af om op dit visserspad te gaan. De mensheid heeft de gave verkeerd begrepen. Het gaat er niet om wat u is gegeven, maar wat u heeft gegeven. De gave is alles wat u zelf hebt gegeven, het gaat niet buiten die levensheiliging en het goede geweten om. Werk aan uzelf. Bewerk uw behoudenis in vrezen en beven. Het vlees zal volledig vergaan, en ieder die aan haar vast blijft houden. De druiven van de gramschap zijn rijp. Deze wereld ligt onder het oordeel. De hemelgezanten zijn bezig het koren te verzamelen, en het kaf zal voor eeuwig worden verbrand. Dat is een gelijkenis waar menig schurk munt uit heeft proberen te slaan. Het is niet wenselijk, maar dit is ook onderdeel van het oordeel wat over de mensheid ligt, dat men ook de betekenis van het oordeel heeft lopen verdraaien. Alles is voor de markt vandaag de dag, maar de markt zal vallen. De voorhangsels zullen weggeschoven worden en scheuren. Ja, diep zal het scheuren. Er is een ark in de zondvloed, een vissersboot, voor hen die de dingen zoeken die boven zijn en het lagere aardse verachten. Wees niet kwaad op het oordeel, maar wees kwaad op de zonde. Het oordeel is om de mens voor de zonde te behoeden. Zucht daarom over de zonde, klaagt over haar, en blaast de bazuin.

Kennen wij de zonde ? Hebben wij haar bestudeerd ? Zo niet, dan zijn wij ten prooie aan haar gevallen. Oh, die zondenkennis is zo belangrijk, waarvan Salomo’s donkere bruid een beeld is, en zo ook Adam’s donkere bruid in het paradijs. Hij moest allereerst de diepe slaap in, de diepe nachtmerrie, om tot haar te komen, want zij was van een andere wereld.

Hebben we die strijd gestreden in het diepste van de aarde ? Of hebben we ergens halverwege opgegeven en zijn we weer naar boven gegaan in het felle verblindende licht van de oppervlakte ? Er is niet eerst een hemelvaart nodig, maar een hellevaart, opdat de mensen het probleem van de zonde onder ogen kennen en zijn volle grootte, de volle grootte van dit zwijn. En zonder de

worsteling met dit zwijn in de dieptes van de aarde komt men niet verder. Men zal door dit zwijn verwond worden, maar zie dat als de nodige besnijdenis. Zonder pijn, geen overwinning.

Als je niet wederkeert uit die strijd met vuil en bloed op je huid, dan ben je door Yeshua niet herkent, dan kent Yeshua je niet, want Yeshua is juist die diepe put de aarde in om volledig en hard aan het zondige zelf af te sterven, en aan het hele waanparadijs van Laodicea. Het vlees is niet uitverkoren. Het vlees zal sterven in de wildernis, zal nooit aankomen in het beloofde land. Het vlees was een martelgang beloofd door de wildernis en daarna de dood. In Numeri 14 wordt er gesproken dat een ieder van twintig jaar en ouder zou sterven in de tocht door de wildernis, want zij hadden geklaagd tot God. Maar toch zou God het een groter en sterker volk maken, door dit alles heen. Ook Mozes mocht niet het beloofde land binnengaan, vanwege zijn overmoed. Het is dezelfde situatie als met de Kanaanitische vrouw. Ook zij werd verstoten, werd afgewezen. Het brood van de kinderen was immers niet voor de honden. Velen krijgen te horen : ‘Ik ken u niet.’ Moeten we dan klagen over het oordeel ? De Kanaanitische vrouw vroeg toen om de broodkruimels die van de tafel waren gevallen. Zij vernederde haarzelf, zij aanvaardde de tucht, aanvaardde het oordeel, en werd zo hiervoor beloond door Yeshua. Afgewezen worden door Yeshua is dus niet het absolute einde, zoals in veel kerken wordt gepredikt. Ze zijn nog wel meer star dan God zelf, en hebben van God een monster gemaakt, ‘naar hun eigen beeld en gelijkenis.’ Het kaf wordt voor eeuwig verbrand, maar er is hoop voor hen die zich vernederen onder het oordeel en vragen om de broodkruimels die van de tafel zijn afgevallen. Dit zal dus een groep zijn die door Yeshua is afgewezen. Yeshua sprak dat er ook nog een andere kudde was die niet van de schaapskooi was, en die er toch bijhoorden (Johannes 10:16).

God is niet zo gemeen als de mens. Nee is bij God niet altijd nee, zoals bij de mens. Er is bij God altijd een ja in het nee, en een nee in het ja. God’s wegen zijn ondoorgrondelijk. Men heeft leugens lopen prediken over de eeuwige hel die niet van God zijn. Yeshua sprak dat de schuldigen in de gevangenis zouden blijven om gekweld te worden totdat de schulden zouden zijn betaald. Bij Yeshua was de gevangenis niet letterlijk voor eeuwig. Er was ook een weg voor de afgewezenen, maar de mens is strenger dan God. Waar God zegt : ‘Nu is het genoeg,’ zegt de mens : ‘Nee, dit moet voor altijd doorgaan.’ De mens wil bloed zien, maar God heeft geen welbehagen in slachtoffers. God was ziek geworden van de offers van de mens. Zij hadden het doel gemist en het heel anders voorgesteld. Zij hadden het vleselijk gemaakt, veraardst. En daarom rust God’s toorn op de mensen.

Zo zegt de Here: Om drie overtredingen van Edom, ja om vier, zal Ik het niet herroepen. Omdat hij zijn broeder met het zwaard heeft vervolgd en zijn medelijden heeft verstikt, zodat zijn toorn eeuwig verscheurt en hij zijn gramschap immer blijft koesteren, zal Ik vuur werpen in Teman, zodat het Bosra’s burchten verteert.
Amos 1:11-12

Zo denkt God over hen die een eeuwige hel voor andersdenkenden in hun hoofd hebben bereid, in hun koude, meedogenloze harten. Het is geen strijd tegen vlees en bloed. Het is één van de grootste schandes en bloedzondes in de moderne kerk, de valse leer van de letterlijke eeuwige hel, wat al totaal niet bijbels is in de grondteksten. Het zijn beunhazen geweest die dit soort valse leringen hebben opgesteld.

Yeshua denkt aan het verloren schaap en het verloren varken. Maar de mens denkt daar niet aan in zijn bitterheid en hoogmoed. Voor de mens zijn de verlorenen ook daadwerkelijk de verlorenen, en wel voor eeuwig. God denkt niet zo. Ze hebben een slang in de kerk toegelaten, die allesverwoestend is.

Denk aan al die kinderen die in dat soort gedeformeerde sectes moeten opgroeien. Het is tijd om de hel te plunderen. Dat is ook een reden om de hellevaart te begaan. Dat was de keuze van Yeshua om de verloren schapen en varkens op te zoeken, en dat zou ook uw keuze moeten zijn. Waarom leef je anders ? De mens is vet geworden in al zijn laodiceaanse hemelvaarten.

Vaak zijn de mensen die zogenaamd door Yeshua zijn afgewezen helemaal niet afgewezen door Yeshua, maar door de mensen zelf, en door hun afgoden. Ze zien de mensen aan naar het vlees, maar bij God is geen aanziens des persoons. De farizeeërs hadden een veel zwaarder oordeel te verwachten dan Sodom en Gomorrah. Het is juist de religieuze orde die door Yeshua wordt uitgescholden als adderengebroed. De mens ziet aan wat voor ogen is. De mens is beest. Daarom moet het oordeel komen. De druiven van de gramschap zijn rijp. De aarde wordt getreden, opdat de volle kennis des Heeren geopenbaard zal worden en alles zal vervullen, en dan zal er niet veel overblijven van misselijk makende fabels die in het westen zijn groot gemaakt, allemaal voor de markt. Laat dit niet afdoen aan de ernst van de zonde. Zij die zich niet vernederen als de Kanaanitische vrouw, als zij zijn afgewezen, zij die dus hoog protsende farizeeërs blijven en zich blijven opstellen als zittende op de stoel van Mozes over anderen, ze hard blijven oordelen, harder dan God ooit zou doen, die hebben te vrezen voor de zwaardere gesel des Heeren. De eersten zullen de laatsten zijn.

Zij die zich uitverkoren wanen hoog boven andere mensen zijn inderdaad uitverkoren, omdat het zorgenkinderen zijn. God verkiest altijd hen die het moeilijkst op te voeden zijn, omdat die speciale aandacht nodig hebben. Dat zijn in dit geval de farizeïstische kinderen. Die staan hoog op de lijst van God voor uitverkorenheid, maar niet op de manier waarop ze dat graag zouden zien, maar als misdadigers die correctie nodig hebben en voortdurende zorg en toezicht.

Telkens weer is er een overblijfsel van de zonde, waar het volk meer zicht op moet krijgen, en waardoor het volk de geestelijke jacht moet leren. De zonde moet geheel uitgeroeid worden. Als het volk het overblijfsel van de zonde laat gaan, dan zal dit ten strik worden voor het volk. Hiertoe moet het volk de hellevaart begaan, wat de zelfvernedering en zelfverloochening is onder de hand des Heeren, want het is allereerst een strijd tegen de zelfverhoging. Als die hellevaart niet diep genoeg zal gaan, dan zal die het volk ten strik worden.

De opstanding is dus de opstanding in zondenkennis, als de wederkeer van de donkere bruid. Zij is niet gekomen ten huwelijk, maar ten scheiding van de zonde, als een scheidingsbruid. Daarom is zij donker. Voordat de mens dan ten onder gaat in allerlei extremistische verdoemenisleer laat de mens de gelijkenis van de Kanaanitische vrouw niet vergeten.

---

11. BESPREKING VAN DE DOGMATIEK VAN BERKOUWER

Berkouwer (1903-1996), de grote opvolger van Kuyper in de latere gereformeerde kerk, die een achttiendeelse serie van de gereformeerde dogmatiek oprichtte, waardoor hij de architect werd van de latere gererformeerde kerk, sprak in zijn deel over de zonde, over de oorsprong van de zonde, en noemde verontschuldiging, zondeverzwijging en zondeverberging als opponenten in de strijd tegen de zonde. Het is het wegvluchten van schuld en verantwoordelijkheid. Hij stelt dat we hier op een tweesprong staan. Hij vraagt zich dan af of we moeten blijven bij de vreemdheid en onverklaarbaarheid van de zonde, wat volgens Bavinck na de oorsprong van het zijn het grootste kruis van het verstand is, of moeten we de weg vinden om het te verklaren. Hij vraagt zich dan ook af of elke verklaring dan ook weer een schaduw werpt op de werkelijke schuld. Met recht is dit dus een gevaarlijk mijnenveld, en moeten we naast het ontvangen van de zondenkennis, Adam’s donkere bruid, ook strijden tegen de valse zondenkennis die juist een schuilplaats bereid voor de zonde, kunnen we stellen.

Deze bruid was er door alle eeuwen heen, ook als Ezau’s bruid en Salomo’s bruid, die hij bezong in het Hooglied. Er zijn in dit gevaarlijke spel nogal wat gevaarlijke donkere bruiden die door hun verklaringen van de zonden juist de zonden in bescherming nemen. Dit is dan ook wat we de oorlogen der amazones noemen, wat een grote strijd is in de hemelse gewesten.

Berkouwer waarschuwt dus voor een daadwerkelijk bedriegelijke zondenkennis, die er ook is, en één van onze opponenten is, die juist door te enthousiaste, overmoedige verklaring de zonde wil wegdrukken, en zo meegaat met de valse donkere bruid. Er zijn vreemde vrouwen waar de mens vandaan moet blijven. Zij zijn als Danaïden tot de mens gezonden om hen te huwen of te verhoeren, en dan in de nacht grijpt zij haar mes om de ziel van haar slachtoffer om te brengen, waar de Spreuken ook over spreken en voor waarschuwen. Pas op voor de ijdelheden der ijdelheden, waar vervolgens het boek Prediker tegen waarschuwt.

Het is de new age gedachte dat alles uit God is, en dat alles God is. Zo wordt de zonde en al het kwaad goedgepraat. Berkouwer stelt dat er heel wat wordt geprojecteerd op God, maar hij wijst erop dat God te rein is van ogen om het kwaad te zien. God is een totaal onschuldig wezen die geen onrecht kan verdragen. Als er zonde of onrecht is, dan trekt God zich terug, daar blijft God verre van, en dan is er grote afstand tussen God en mens, en lijkt het voor de mens alsof God niet spreekt. Karl Barth wees ook vaak op die afstand. God leeft in een hele andere wereld dan de mens. Toch is God ook mens geworden, maar we zien ook dat God zich als mens vaak terugtrok en niet veel ophad met het onderhouden van familie-banden.

Berkouwer wees op de afschuw die God had op de mannen van bloed en bedrog, van hen die met twee maten meten. Deze haat naar de zonde is zo erg, stelt Berkouwer, dat zelfs dan de voorbede wordt verboden. De hemel sluit zich dan en is onverbiddelijk. Wie zijn wij dat wij God wel even kunnen sturen ? Er is veel gemakszucht binnengedrongen in de kerk omtrend het zonde probleem. We moeten de vloek, oftewel het oordeel, over het huis van de goddeloze niet onderschatten, stelt Berkouwer. Het is de Heere een hartgrondige gruwel.

Berkouwer stelt dat de toorn van God niet de begrenzing is van de heerlijkheid van God, maar het IS de heerlijkheid van God. Het is de openbaring van de volstrekte afstand tussen God en mens, en hierin wordt God tot vijand. Dat is dus ook een Ismaelitisch principe. Ismael leefde door het vijandschap tegen alle mensen. Zo is God ook. Dat is niet de schuld van God, maar de schuld van de mensen, die deze toorn hebben opgeroepen. Hij wijst erop dat God zijn altaar verwerpt en zijn heiligdom, en dat God zo feestgetij en sabbath doet vergeten. God ontwijdt de heilige huisjes van de mens, is godslasterlijk tot hun afgoden, en atheistisch tot hen, zoals de eerste christenen ook door de heidenen 'atheisten' werden genoemd omdat ze de goden die door de staat waren erkend hadden verworpen. Daarom staan veel atheisten vandaag de dag ook in hun recht als ze de vele bizarre goden van de mens vandaag verwerpen. Het is te ver gegaan allemaal. We moeten terug.

De ernst van die toorn mag niet gerelativeerd en minder ernstig gemaakt worden door de genade, stelt Berkouwer dan. De genade mag alleen gezien worden in het verband met deze toorn, en kan alleen zo ten volle worden begrepen.

De heerlijkheid van God is de toorn van God, die beleden en erkend moet worden, vereerd, stelt Berkouwer, zoals Calvijn hiertoe ook had opgeroepen in zijn 'lof der oordelen'. Er valt niet met God te onderhalen dan door de onderwerping aan de toorn van God. Dat is ook wat het pad van Jeremia is.

Het is duidelijk dat men zo'n God niet wil. Men wil wegkomen met de zonde. Men wil klagen over de oordelen, niet over de zonde. Door de eeuwen heen heeft de mens tegen deze God gestreden. Men heeft het evangelie zoetsappig gemaakt met Jezus-fabelen, terwijl Jezus kwam om te doen herinneren aan het oude testament, niet om iets nieuws te brengen, geen nieuw evangelie, want dat was al gepredikt in het oude testament. De mens had die wegen verlaten en was farizees geworden in plaats van de geboden te verdiepen. Het oude testament droeg alles al in zich, maar ze hebben het oppervlakkig gemaakt tot letterdienst en namendienst. Men diende de wet in het aardse, niet in de geestelijke betekenis.

Te snel komen zij met een Jezus aanzetten die het probleem egaliseert, terwijl de Yeshua in het oude testament iets veel diepers was. Ook in het nieuwe testament wees Yeshua terug op de geboden en het sterven aan het zelf. Paulus wees op het harde werk, in de grondtekst. Daar werd eerder Heracles ook op gewezen door Areta in de strijd tegen het hedonisme wat op kwam zetten en wat zijn hoogtepunt kreeg in het Romeinse wereldrijk, onder wiens vloek de hele wereld nog steeds bedolven is. Heracles moest de heks Kakia verslaan door het harde werk, niet zomaar door een zoetsappig genade truukje.

Het is nu zo dat genade en geloof de mens tot oordeel is, omdat ze de kennis des Heeren hebben verworpen. Ze hebben de geboden in de wilgen gehangen. Eerst moet de aardse Yeshua sterven, de Yeshua die de mensen ervan hebben gemaakt, want zij hebben deze fabel gevormd. Calvijn stelde dat Yeshua was gekomen als voorbeeld en als herinnering, maar de mens maakte Yeshua tot afgod.

Zo hadden ze een alibi voor de zonde. Nu hadden ze hunh zondebok, terwijl ze vergaten dat Yeshua iets was wat in henzelf moest plaatsvinden, namelijk het afsterven aan alle snelle afgoden. De mens heeft te snelle denksprongen gemaakt om met het zondeprobleem klaar te komen, en het heeft de mens niets dan tegengewerkt. Nu is de mens in het laodiceaanse waanparadijs, maar zal hier eens van wakker worden.

Oh wat is dat toch makkelijk om even een Christus-figuur naar voren te schuiven, om zo niet meer af te hoeven rekenen met de zonde. Alsof dat alle lading dekt. Neen. Calvijn predikte niet zomaar Yeshua, maar de diepte ervan, de diepe put waardoor de mens zou moeten gaan om dat principe gestalte te geven. Hierin zou de valse afgods-Jezus volledig afsterven.

Men wil de liefde noemen, maar niet de toorn, maar de toorn is de liefde zelf. De mate van de liefde wordt door niets anders gemeten dan door de mate van God's woede tegen de zonde, en God's afkeer van de zonde. Hier is waar velen afhaakten om de wegen van bedrog in te slaan, ook van religieus bedrog. Maar dan scheiden ook de wegen met God, en wordt God tot vijand. God kan de leugen niet verdragen. God kan daar niet mee leven. Daarom heeft God zich teruggetrokken van deze wereld, en is de wereld onder de toorn van God, en in de vergetelheid geworpen. Ja, de wereld is door God vergeten vanwege de zonde. God kan de zonde niet aanzien. Daar wil God niets maar dan ook niets mee te maken hebben, en dat verklaard de oneindige afstand tussen God en mens, en de vijandelijkheid van God. God is als een wild beest tegen de mens. Ook is God weggevlogen als een vogel. Als je een vogel maar lang genoeg tergt, dan is de vogel weg, en moet je je levensdagen slijten zonder de vogel, want het vertrouwen eenmaal verbroken is niet zomaar terug te winnen, hoe vaak je ook je Jezus versjes opdreunt. God is daar allemaal niet in geinteresseerd, wat de mensen allemaal voor wegen hebben lopen verzinnen. Het is weer als met de oude toren van Babel. Ga voor de broodkruimels, zoals de Kanaanitische vrouw, en dan is er misschien een weg.

De wereld is behekst door de Jezus-spreuk. Het slaat nergens op. Het is een geloof, bijgeloof, maar God is niet onder de indruk, wat ook zelfs heel duidelijk in de bijbel staat. Yeshua is niet onder de indruk. Yeshua zal velen wegzenden die denken voor God te werken met al hun fabels en rituelen. Telkens over Jezus spreken maakt je niet heiliger. Het is vaak het tegendeel. De wereld is vol met Jezus-farizeeërs. Het vlees houdt zich wanhopig aan Jezus vast als laatste strohalm. Hierdoor is het moderne vlees groot geworden, door de Jezus-afgod.

De donkere bruid komt dus hoofdzakelijk om te scheiden, niet om te huwen. Zo is zij een scheidingsbruid, elk huwelijk een valstrik, om de mens terug te brengen tot de moeder God. De donkere bruid is wat de ware zondenkennis is, die tot de oordeelskennis leidt, en tot de scheidingskennis. Uiteindelijk is alle scheiding een beeld van onderscheiding. Er is een uithuwelijking tot de donkere bruid in het profetenschap, zoals bij Hosea, zoals bij Adam, en ook bij Ezau en Salomo. Maar dit is een beeld van de hemelse ballingschap. Bij Yeshua gebeurde dit aan het kruis. Hij moest de donkere baarmoeder in, als Jona in de walvis, waar hij het juist uitriep : 'Mijn God, mijn God, waarom hebt gij mij verlaten.' Dit huwelijk is een beeld van de scheiding, het sterven van de afgoden, in een duistere en bittere nacht. Dit huwelijk is een beeld van de toorn van God, die God's heerlijkheid is, en de ware liefde. Het is een huwelijk met de hemelse scheiding. De mens heeft geheel deze terminologie omgedraaid en vleselijk voorgesteld, om die door te laten

werken in zijn aardse begeertes. Men kent de huwelijks-strategie van God niet. Dit huwelijk is de weg tot de baarmoeder, tot dood en wedergeboorte. Salomo was getrouwd met de zondenkennis. Salomo was getrouwd met deze afscheiding. Wij moeten met de zondenkennis trouwen, wetende dat het scheiding is, het oordeel. Wij moeten komen tot Calvijn's 'lof der oordelen,' want de oordelen des Heeren zijn goed en waarachtig. Dit is wat de oorlogen der amazones zijn, de oorlogen der donkere bruiden, want er zitten heel wat vreemde vrouwen tussen die hoeren zijn. In beide gevallen sterft men : of men sterft af aan het vlees, of men sterft af aan het geestelijke.

Het zijn schijnhuwelijken, aan beide kanten van het schaakbord, omdat het zinnebeelden zijn, omdat het een diepere betekenis heeft. Hiertoe moet de mens ontwaken. Maar deze wereld is zo diep verdwaald dat God niet meer begrepen wil worden, en daarom de wereld heeft overgeleverd aan de leugen. Ze verzinnen maar door met hun wegen tot God, terwijl God allang weg is. En dan is er nog maar een heel klein overblijfsel, een overblijfsel van een overblijfsel. Zij hebben aanvaard dat zij slechts met de broodkruimels moeten leven. Deze wereld is voorbij, mensen. Het is afgelopen met de mens. Er zal een geheel nieuwe schepping komen. Velen zijn geroepen, maar weinigen zullen binnenkomen, wat vertaald wordt als iets wat binnenin gebeurd : het vele en meeste binnenin zal het niet redden, maar alleen dat wat de minste is. De laatsten en laagsten zullen de eerste zijn.

Dit is totale profetische wanhoop, maar de enige weg om de vreze des Heeren te herstellen, en vele Laodiceanen zullen tegen deze God strijden. Ze zullen de hemel bestormen en hun verzen opdreunen, maar God kent hen niet, en God's toorn is op hen, want God is hen tot vijand. Mozes mocht ook het beloofde land niet binnen, en niemand van twintig jaren en ouder. God zou een nieuw volk maken. Dat is de boodschap die wij prediken en moeten prediken. Er zal maar een overblijfsel van een overblijfsel zijn, en zij zullen het nieuwe geslacht voortbrengen. Dit volk heeft een duidelijk 'nee' gehoord, en nu mogen ze of weggaan, of leven met de broodkruimels zoals de Kanaanitische vrouw. Het leven is immers in het kleine. God is met hen die in wanhoop zijn over deze dingen, de verbrokenen van hart, maar niet met hen die dit willen omzeilen en snelle wegen tot God verzinnen, om zo hun troon boven God te plaatsen.

We hebben niet veel nodig. We hebben het beloofde land niet nodig in letterlijke zin. Het zit hem in de broodkruimels. Ook Yeshua zelf nam genoegen met de broodkruimels, als een verdoemeling. 'Mijn God, mijn God, waarom hebt gij mij verlaten.' Dat is nodig om het vlees geheel te doen sterven. Alleen kinderen zullen binnengaan. Dit zijn geestelijke werkelijkheden. Dit zal zich in de mens zelf afspelen. De mens moet dit niet gaan projecteren. Stop met het zoeken naar zondebokken. Het is iets in uzelf. Laat de tegenstrijdigheden de tegenstrijdigheden. Niet alles hoeft gerijmd te worden. Dit is het woeste pad. Alleen de minsten en de verdoemelingen komen verder op dit pad. Laodiceanen komen niet ver, hen die alles al weten.

Laat af van uw Jezus-afgoden. Zij zullen u niet helpen. Het zijn Roomse afgoden. De hele aarde is verroomsd. Het is als de stem van de alcohol in de mens. De mens heeft verboden middelen gegrepen.

Berkouwer laat de ware betekenis van Yeshua zien : Het is de weg waarop de zonde niet meer wordt geduld. Maar de mens heeft van Yeshua een goedprater van de zonde gemaakt, want alles is genade. Alles is geloof. God's toorn rust op deze afgodsbeelden. De Jezusfabel is de mens tot strop geworden. In de Heracles mythe is alles duidelijk. Ook Paulus putte uit deze mythe, want hij was een volgeling van Areta in de Griekse grondtekst, de godin van het harde werken. Paulus was een stoïcijn en men heeft zijn werken selectief vertaald in het westen. Areta was de belichaming van Yeshua in zijn theologie, en Yeshua was de baarmoeder, de chasma, waarin hij gebonden was. De schepping moest nog komen. Daarom sprak hij dat hij iedere dag stierf. Yeshua was het principe van de donkere bruid, wat in Areta, het harde werken, ten uitvoer werd gebracht. Dit is niet alleen een hard werken, maar ook een hard sterven, dus we hebben niet veel te maken met 'door goede werken tot de hemel komen', maar 'door hard sterven en zo harde werken', en dat is de hellevaart, zoals Yeshua en de oude profeten allemaal ter helle gingen.

Zoals Barth stelde hoeven we niet te twijfelen aan het bestaan van God, maar moeten we twijfelen aan het bestaan van de mens. Voor God bestaat de mens niet meer, vanwege de zonde. De mens is te ver gegaan, heeft God zonder ophouden lopen tergen. God is er klaar mee. Toch is er een mens in Yeshua, de nieuwe mens, wat vroeger in de Griekse en stoïcijnse mythologie de hardwerkende Heracles was. De oude mens leeft niet meer en doet er niet meer toe. Het is een kleed wat is afgedaan. Het kaf is in het vuur geworpen om daar te verbranden.

De Laodiceaanse mens is overmatig en overmoedig monistisch. Als God de oorsprong is van de zonde, en ook de oplossing, dan doet het er voor de Laodiceaanse mens niet meer toe, is er geen zondeprobleem. En juist vanuit dit extremistische monisme, dat alles één is, met name in hun eigen elite-wereld, is de vrucht ook een hardnekkig en chronisch dualisme, waardoor alles altijd op de ander wordt geprojecteerd, zoals al in het paradijs gebeurde, en nu is er de Jezus-afgod waar alles zonder blikken en blozen op wordt afgeschoven. De zwijnen in de wildernis zijn monistisch in die zin en hebben zich verdicht tot een god over anderen, in hun hebzucht. Het is religieuze vraatzucht waar we tegenover staan.

Dit is ook hoe de mens zich heeft lopen verdichten tot de zondeval, door hun overmonisme, met als vrucht de hevige en bittere scheiding in het dualisme, waarin zij zich boven ieder ander mens wanen. Zo leven zij elitair in hun zonde. De elitarisering van de zonde is de giftige vrucht van een slang. Het hist en sist, is hitsig en wil moorden, bloed zien. Zo leeft dit kreng. Het is hysterisch. Het is overal om ons heen. Daarom wordt er op de bazuin geblazen, wat een jachtsbazuin is. Dit kreng is op jacht op onze kinderen, op onze vrucht, om hun zielen mee te slepen naar haar hol. Wij moeten daarom wel de jacht openen. Dat is onze verantwoordelijkheid voor de Heere.

Velen zullen deze harde woorden van Yeshua te horen krijgen : 'Ik ken u niet. Gaat weg van mij, gij werkers der wetteloosheid. Het brood is voor de kinderen Israels, niet voor de honden.' Mocht u deze woorden horen, laat het u niet moedeloos maken. Herinner de broodkruimels, herinner de gelijkenis van de Kanaanitische vrouw. Geef de moed niet op nadat u door Yeshua zou zijn afgewezen. Het is een gelijkenis. Velen zullen het horen, maar sterker nog : Iedereen zal het te horen gaan krijgen, hun vlees. Tegen ons aller vlees zullen deze woorden gesproken worden, en dan zullen we moeten leven van de broodkruimels, van het minste, van het smalle pad. Zelfs Yeshua zelf

kreeg deze woorden van God te horen, en hij riep het uit, net zoals de psalmist en andere oude profeten : ‘Mijn God, mijn God, waarom hebt gij mij verlaten ?’ Laat het u niet moedeloos maken. Strijdt als Jakob met God, die in zijn worsteling met God, die hem niet doorliet, sprak : ‘Ik laat u niet gaan, tenzij Gij mij zegent.’ Tegengehouden worden, verworpen worden, verstoten, door God, is het einde niet, maar test ons karakter. We moeten hier allemaal doorheen. Het is een gelijkenis. In de kerk is die gelijkenis vreselijk uitgebuit. Velen leven in grote angst en met grote trauma’s vanwege dat de kerk harder is dan God zelf.

Naar de kerkelijke elite toe is de kerk zachter geweest dan God. Het is sadistische vleierij. Zo zacht ze zijn naar elkaar, zo hard zijn ze naar andersdenkenen. Het stinkt uren in de wind. Het zijn zwijnen. Deze beesten kennen geen schaamte. De kerkelijke mens is een bedriegelijk instituut. Het is de religieuze vleeswording van de zonde. Het is de vergadering van psychopaten. Hevig geschokkeerd zijn ze als ze dat horen, maar ze schrikken niet van de zonde. Ze klagen over het ontmaskerende oordeel, maar niet over de zonde. De vreze des Heeren is voor hen slechts een voetnoot, alhoewel ze hun eigen instituut meer vrezen dan wat dan ook. Ze willen er bij horen. Ze willen door hun eigen vlees en bloed voor vol worden aangezien. Dit wordt van generatie op generatie overgedragen. Varkens rollende in de modder.

Zou de Heere hierover niet toornen ? Farizeïsme is nog steeds de ergste zonde. Al het farizeïstische vlees moet afsterven. Het zit in iedereen.

Geliefde broeder of zuster, ik zal u vertellen wat vandaag de dag in de kerk zit : Mensen die het heilige geestelijke niet persoonlijk willen ontvangen, omdat dat een heilsfeit zou zijn dat het heilige geestelijke zou zijn uitgestort, dus dat hoeft volgens hen niet meer persoonlijk. Ook zitten er mensen in de kerk die niets maar dan ook niets van de demonologie willen weten, er niets mee te maken willen hebben. Daar willen ze verre van blijven. Maar Berkouwer riep op de demonie te overwinnen, niet slechts te analyseren. Hij riep de mens op tot de strijd in deel 11 van zijn dogmatiek, over de zonde (p. 105-106).

Er zitten mensen in de kerk die zich niet aan God hebben onderworpen maar die zelf voor god spelen over de ander. Maar Berkouwer riep op om onderworpen te zijn aan God, opdat men niet is onderworpen aan de demonen. Zo wordt demonische onderworpenheid dus uitgesloten.

Die oorlog is ook sexueel, want de demonen willen door het vlees zich voortplanten, en daarom houden ze de mens in sexuele ballingschap. Het is dus een verschrikkelijke oorlog. We moeten vechten. Sexueel loskomen van de machten die zich willen voortplanten. Het misbruik is groot.

Berkouwer wijst terecht op Galaten 5:24 : ‘Wie Yeshua toebehoren zijn hen die hun begeertes en hartstochten hebben gekruisigd.’ Dus niet zomaar geloof of werken, maar het doden van het vlees, het hardere werk. Kennis is niets zonder ijver. Analyse is niets zonder overwinning, stelt Berkouwer. Yeshua is geen goedkope hoer, wat ze ervan hebben gemaakt, die Roomse afgod. Er is niets goedkoops aan het evangelie. Je betaalt met je leven. Berkouwer stelt dat er bij Paulus geen tegenstelling is tussen genade en gebod, en dat hij de gemeente oproept om de wet te vervullen. In

de grondtekst is genade, charis, ook gewoon geestelijk loon. (p. 177) In die samenhang moeten we dus ook het geloof zien.

Berkouwer stelt dat zo wet en evangelie bij elkaar horen en niet gescheiden mogen worden. Het één sluit het ander niet uit. Yeshua kwam om de wet te vervullen, niet teniet te doen. (p. 194)

Het evangelie is immers de wet des Heeren. Geliefde broeder of zuster, velen zullen aan die poort komen met de mond vol van Jezus, vol met de werken van Jezus, en ze zullen niet aangenomen worden, en de harde woorden te horen krijgen : 'Ik ken u niet. Gaat weg van mij. Het brood is voor de kinderen Israels, niet voor de honden.' Velen zullen ontdekken dat ze een verloren schaap zijn. Ze worden weggezonden, maar dan zal Yeshua toch hen in de nacht opzoeken, omdat Yeshua de goede herder is. Immers, hij was zelf de verworpene, zelf het verloren schaap, de door God verlatene, en toch zocht God hem daarna op.

Het is een systeem. Het zijn machines. Het is iets heel communistisch. Die grote machines zullen komen. De hemel zal komen, als de wederkeer van de walkuren, van de valkyries, om hen die hard aan zichzelf gestorven zijn op te nemen.

Berkouwer waarschuwt terecht dat genadeverbond niet tegenover werkverbond gesteld mag worden. Ze horen bij elkaar. Hij wijst ook op De Graaf die de tegenstelling tussen prestatie (verdienste) en genade wilde uitschakelen. Berkouwer stelt dat er geen geringschatting mag zijn van de wet, want de opdracht is de prediking van het evangelie.

Verlorenheid is alleen maar tijdelijk, totdat de baarmoeder hen opneemt. Predik niet als een soort farao die het lijden van de verbrokenen blijft verzwaren en verzwaren, want de Heere heeft alreeds geroepen : Laat mijn volk gaan. De plagen zijn alreeds gekomen en zullen blijven komen totdat het volk in de wildernis is, en ook daar zal het volk geplaagd zijn om hen zo te leiden tot het beloofde land. De plagen beginnen bij God's huis, bij de eigen afgoden van de mens.

Sta niet als een farao op de preekstoel. Wees niet te hard in deze dingen, want daar heeft de Heere geen welbehagen in, hoeveel verzen u daar van weet op te dreunen. Er zijn altijd weer verzen die daar tegenin gaan. God is systematisch. Voor elk vers is er een tegenvers. Kom van uw hoge paarden en hoge tronen af, oh volk, en vernedert u voor de Heere. Neem van de broodkruimels en volg dat pad. Alleen de minsten en de verdoemelingen zullen verder komen, de verbrokenen en verbrijzelden van hart en ziel, het gekrookte riet. Het gekrookte riet zal God niet verbreken.

Het koninkrijk der hemelen kun je alleen ontvangen als een kind. Kinderen zijn niet over-administratief in hun oordelen over anderen. Ze zijn het een dag erna meestal weer vergeten, en gaan creatief om met problemen. Er is een bittere wortel in de kerk tegen andersdenkenden vanwege het gebrek aan creativiteit en het gebrek aan het hebben van de gezindheid van het kind. Berkouwer noemt het gebeuren rondom de kribbe het geheimenis van de ontlediging. Hij waarschuwt dat zij die het koninkrijk niet binnengaan als een kind het niet zullen binnengaan. Dit

noemt hij de dreiging van het evangelie die de enige weg wijst van boete en nederigheid. Kinderen hebben dat overharde oordeel wat de volwassenen vaak hebben niet. Hij roept daarom ook op tot het liefhebben van de vijand, hen te zegenen en niet te vervloeken, het kwaad niet met kwaad te vergelden, het goede voor te hebben met alle mensen.

12. BESPREKING VAN DE DOGMATIEK VAN BERKOUWER - 2

De amazone heeft haar hoofd gebogen en weent en klaagt omdat ze niet houdt van de man die ze voor haar eigen bescherming in gevangenschap heeft genomen. Hij kwam te dicht bij het amazone kamp. Amazones staan bekend als mannenhaters, en niet zonder reden. Vaak hebben ze een verleden van misbruik door mannen en zijn ze gevlucht, of ze werden geboren in amazone kampen en zo geïndoctrineerd door de amazone normen en waarden.

Het is een beeld van de relatie tussen God en mens. De mens heeft God vaak voorgesteld als zuiver mannelijk, en zo de oermoeder, de Godmoeder, verdrukt. Daar betaalt de mens een hoge prijs voor. Daarom moest de nieuwe bijbel wel komen. Het is het aangekondigde boek des levens, het boek van de baarmoeder. De bruid is donker, vanwege dat zij de zondenkennis is, want de mens kan niet terugkeren tot God zonder de zondenkennis, zonder de grootte van de zonde te kennen en te belijden. Berkouwer stelt dat het niet slechts om de analyse van de zonde gaat, maar om de overwinning. De witte steen is voor de overwinnaars. Jakob moest op Pniël overwonnen worden door God, en zo zou hij overwinnen. Het evangelie wijst op het harde werk, niet zomaar op werken of genade. Het hardere werk is het doden van het vlees, het sterven aan het zelf. Het is de vleesverdoemenis. Alleen zij die het vlees en zijn begeertes en hartstochten hebben overwonnen, hebben gedood, hebben deel aan Yeshua, zoals de Galaten brief stelt, en waar Berkouwer ook op wees. Het volk is te mystiek geworden, te orthodox ook, en ook te new age, heeft andere wegen tot God lopen verzinnen, om het gehele moederprobleem te omzeilen, en God’s toorn rust hier op.

Berkouwer stelde dat Barth, Brunner en Gogarten hier tegen streden, en hij zelf streed er ook tegen. Dat was een strijd tegen de pogingen van de mens om de relatie tussen God en mens te stabiliseren, om zo de mens te beveiligen tegen het oordeel van God. Het vlees is hierin heel vindingrijk.

Berkouwer stelde dat genade en werken bij elkaar hoorden, dus dat er een brug was tussen het katholieke en het reformatorische. De grootste strijd is in de reformatie niet geweest tegen de werkenleer van de katholieke kerk, maar tegen het materialisme van de katholieke kerk. Maar daar was de katholieke kerk zelf ook al mee bezig door de kloosterordes die de mens terugriepen tot soberheid. De reformatie is immers ontstaan in de katholieke kerk zelf, in de natuur, in de kloosters, met de Benedictijnse reformatie en de Gregoriaanse reformatie. Het had zijn oerbron in de woestijnvaderen die zich hadden afgezonderd. Er moet een zekere katholieke factor zijn en blijven in de reformatie, namelijk die van de harde werken en de Moeder God. Dan komen we tot het boek Odenlech in de nieuwe bijbel. Het spreekt over het principe van de harde werken, wat het principe van Paulus en Petrus was, in het grieks genaamd het arete-principe. Dit was het principe van de werkers van Heracles, wat ook ‘de dienstknecht van de Heere’ betekent. Here-Kalos.

Nu weent de amazone, want de man is niet aan zichzelf gestorven. Zij vindt de man, de oude mens, maar niks. Zij wil niet bij hem in de buurt zijn. Daarom zijn de harde werken nodig. Het is een beeld van dat God zich van de mens heeft teruggetrokken, maar de mens ook in gevangenschap houdt. De mens is in bittere hemelse ballingschap nu, en de oude mens moet naar de slacht geleid worden, opdat de nieuwe mens zal opstaan. Dat is wat het yeshua-principe is door het arete-principe. Er is geen weg tot Yeshua dan door de harde werken, door de dood van het vlees, door het doden van het vlees. (Gal. 5:24)

Die gehele weg van veertig jaren in de woestijn zal de mens wel moeten gaan, om dan uiteindelijk te moeten horen dat hij niet zal binnengaan in het beloofde land, zoals ieder van het volk van twintig en boven de twintig in de wildernis zou sterven. Dat is het vooruitzicht voor de oude mens, het vlees, de zonde en het wereldse. Ben je wel katholiek genoeg, of heb je je laten vetmesten in de genade-leer ? De broodjes werden op sommige punten in de reformatie wel heel zoet gebakken, en zo ging de heks Kakia tronen in de reformatie.

De Christus-fabel is de hardnekkigste in de theologie. Daar kan het vlees niet genoeg van krijgen, en houdt het vlees zich wanhopig aan vast. Door genade probeert het vlees de nodige harde werken en de toorn van God uit te schakelen. Het is een genade-fabel. Maar hoeveel fabels de mens ook over Christus heeft verzonnen, Yeshua staat daar nog steeds met de gesel, klaar om al die markttafels en heilige huisjes omver te werpen. De Christus-fabel is de elitarisering van het vlees, waardoor het vlees zich boven het geestelijke verheft. De meerderen verheffen zich boven de minderen, de rijken boven de armen. Boeken over deze materie worden peperduur en met fluit en bazuin verkocht. Het is alleen voor de rijken, niet voor de armen. Het is een strategie van het vlees. Het vlees zoekt altijd naar de kortste weg.

Zo zijn zij tot een ander evangelie gekomen, een vervloekt evangelie. Juist door de harde werken van de doding van het vlees en zijn begeertes zouden de vleselijke werken ten onder gaan. Zomaar genade en geloof is de lift nemen op de berg des Heeren, en je betaald een hoge prijs. Er is namelijk geen lift te nemen op de berg des Heeren. De mens moet hard werken in het dal, en daar sterven, een harde dood aan het vlees. Al het andere is slechts een fantasie. Het is illusie. De mystiek van de mens is te ver gegaan. We kunnen er naar kijken als naar de zondeval. Het is de verboden vrucht. De mens maakt een diepe val, telkens weer, door overmatig mysticisme, en overmatige orthodoxy. Zowel het conservatieve als het overmatig progressieve heeft de mens misleid. Dan is exegese en ascese nodig.

Het leven houdt rekening met factoren waar de mens geen rekening mee houdt. De religieuze mens is Christus-ziek, net zoals de wereldse mens ook allerlei uitvluchten heeft. Het zijn moderne afgoden. De mens heeft lopen hoereren met Rome en zit nu vast. Daarom is de reformatorische uittocht nog maar net begonnen. Een nieuwe bijbel is ons tegemoetgekomen, maar die is alleen voor de overwinnaars, de witte steen. Het is het evangelie van de harde werken, opdat de mens zal wederkeren tot de Godsmoeder.

Christus is de kauwgom die ze in de kerken hebben uitgedeeld. Het heeft van de mens een koudhartig en heethoofdige kauwende machine gemaakt. Yeshua sprak dat er vele valse christussen zouden komen. Die tronen inmiddels in de kerken als afgoden, als wilde weldoeners. Berkouwer waarschuwt tegen de exclusieve hobbyisten in de kerk. De kerk is meegesleurd met vreemde stromen. Het overchristelijke is allemaal new age, wat ze vervolgens orthodox hebben gemaakt. De mens is zo door het overmatig zoete vergiftigd, en de vrucht is horror.

Uiteindelijk doodt de amazone de oude mens, opdat er wedergeboorte kan plaatsvinden in de Godsmoeder. Volwassen mannen worden niet toegelaten, omdat de Heere had gesproken dat allen van twintig jaar en ouder in de wildernis zouden sterven, nog voor ze het beloofde land zouden in kunnen gaan. Alleen zij die het koninkrijk zouden ontvangen als een kind zouden het binnengaan,

wat op de wedergeboorte duidt na de doding van het vlees. Wedergeboorte staat dus niet op zichzelf, maar komt na de doding van het vlees.

In het eerste deel van zijn dogmatische studiën probeert Berkouwer nog veel te veel een zaak te maken voor genade, alhoewel vaak genuanceerder dan Kuyper dat doet, die echt een genade-strooier was. Berkouwer is dus meer in de lijn van Calvijn, die dat ook veel genuanceerder deed. Maar toch zien we hierin de behoefte aan 1953, aan het centraal stellen van de doodsstaat van de mens, wat voorop moest staan, zoals in de theologie van C. Steenblok en F. Mallan, die beiden 1953-ers waren. Dat was een belangrijke scheuring in de gevestigde kerk, nadat Steenblok in 1942 de gereformeerde kerk al had verlaten. Die scheuring moet ook dwars door de dogmatiek van Berkouwer heengaan, die tussen Calvijn en Kuyper inlag.

Is er een zaak voor genade ? Waarom zou God genade moeten hebben voor mensen die zoveel godsterging op hun geweten hebben, eerder dan dat God ze zou oproepen tot bekering en levensbetering ? Daarom wordt in de nieuwe bijbel catechismus ook niet zomaar gesteld : ‘Mijn genade is u genoeg,’ maar meer nog : ‘mijn oordelen zijn u genoeg.’ De mens heeft geen genade nodig als eerste nood, maar moet leren leven met de broodkruimels van een God die hen heeft verworpen en wacht op levensbetering en levensheiliging in plaats van dat hij maar als een sinterklaas zijn strooigoed van onvoorwaardelijke genade tevoorschijn haalt, want dat zou voor de mens weer een reden zijn om gewoon verder te gaan met hun godsmisbruik. Al die genade heeft de mens niet geholpen, maar heeft de mens hoogmoedig en trots gemaakt. Daarom was 1953 zo nodig : De deuren van de hemel gingen dicht, en de mens moest zijn doodsstaat maar eens onder ogen komen, en zijn staat van ellende. Genade zou alleen maar de mens meer bevestigen in zijn laodiceaanse levenshouding. Berkouwer geeft zelf toe dat het hart van de mens bedriegelijk is in zaken van genade en rechtvaardiging. (I, p. 91, Faith and Justification)

Als zomaar genade en allerlei overmatige en overmoedige genade als zijnde de bron van het geloof dan niet de weg is, dan staan we nog wel tegenover de vijanden van het valse, vleselijke loon, wat ook heel goed religieus kan zijn. Ook Berkouwer wijst op het gevaar van vals loon, als een lust naar menselijke erkenning. (p. 116)

Berkouwer probeert van alle theologische dynamieken een organisch geheel te maken, en probeert hierin de valkuilen te bespreken, want er is ook nog zoiets als een bedreigend menselijk moralisme.

Feit is dat de kerk volledig overboord is geslagen door allerlei al te slimme formules, en het is een leven op zichzelf geworden.

Mooie woorden, mensen. Door mooie woorden hebben ze zichzelf op lopen werken, over de ruggen van anderen heen. Mooie woorden zijn niet altijd eerlijk en waar. Bedriegers maken misbruik van de genade, telkens weer. Ze maken misbruik van redenatie-truken. Dat was wat het sofisme altijd was, allemaal voor de markt. Men wil de gehele weg niet gaan. Het smalle pad is hen te smal, dus gooien ze hun mooie woorden op en zo hebben ze een markt en een aanhang, in het religieuze consumerisme, want dat is wat het is. Het is allemaal te braaf en te conform geworden, en zo voelt men zich confortabel, in schijnveiligheid.

Ze kauwen hun tabaksbladeren op de preekstoel, de stoel van Mozes en de troon van God, zelfs erboven, en ze kauwen nog wel meer van dat soort bladeren. Die planten waren heel ergens anders voor bedoeld, maar ze hebben roofbouw gepleegd op de natuur. Nu zijn ze aan de Jezus-drugs en hebben niet geleerd wat het is. Dingen zijn uit hun verband gehaald en overdreven. Het is hun speelgoed. Het is hun fabriek. Het is hun bedrijf. Hier leven ze van, alsof er geen ander leven mogelijk is.

Je kunt niet zomaar denken dat met God alles gezegd is. Je gelooft in God. Je denkt na over God. Je leest over God. Maar er zijn zoveel goden. Daarom is het belangrijk terug te keren tot de arena op Pniël. Er zijn teveel goden die elkaar tegenspreken. Genade kan dan juist heel verlammend zijn. We moeten terugkeren naar het vraagstuk van de theologie en dat op orde krijgen.

Als geloof extreem wordt en opgeblazen en alle andere dynamieken als een kanker begint weg te vreten, dan hebben we de katholieke factor nodig van de werken, waar Berkouwer ook over spreekt in deel 1 en deel 2 van zijn dogmatiek. De katholieke factor wijst terug op Heracles die zware werken verrichte om Areta te behagen, de donkere godin van de harde werken ter afsterving van het vlees. Die oproep klinkt ook door de gehele bijbel heen, omdat de bijbel hieruit heeft geput. De twaalf werken van Hera-cles, de ‘dienstknecht van de Heere’, werden tot de twaalf discipelen van Yeshua.

Die harde werken zijn niet alleen ter afsterving van het vlees maar ook door de afsterving van het vlees. Het is iets wat we alleen kunnen volbrengen in de dood van de oude natuur. Berkouwers leer heeft hierin ook grafische kracht. Met recht laat Berkouwer dan ook het gevaar zien van het menselijke moralisme waarin de kerk terecht zou kunnen komen. Daarom is de volledige dood van het vlees ook zo belangrijk tot het ingaan in de heilige gebondenheid, de leer van het touw. Het menselijke moralisme staat God vaak in de weg. Het is een illusie van het vlees die tegen de ondoorgrondelijkheid en soevereiniteit van God vecht. Het vlees denkt het altijd beter te weten, en is nog niet de diepere dood ingegaan, en ook niet het hardere werk. Berkouwer nodigt de katholieke factor dus uit, maar roept haar ook een halt toe, want het mag niet uit de rivierbedding treden. Er is gevaar van overstroming.

13. COMMENTAAR OP ODENLECH 1

ODENLECH

1.

De wee sprekingen

1. Wee de ouders die hun kinderen niet onderwijzen over wat er gaande is.

Het boek begint met wat wee-sprekingen naar ouders die in het vlees leven. Uiteindelijk moeten ouders behoorlijke, maar niet overmatige, tucht uitoefenen, wat veelal bestaat uit onderwijs. Hierin mogen ze hun kinderen niet overmatig verbitteren, maar ook niet overmatig verzoeten. Ook voor de ouder is de weg tot het tuchtigen van de kinderen de ramadan, oftewel de afzondering en het vasten, opdat zij vol zullen worden met de geestelijkheid en heerlijkheid des Heeren, opdat zij niet zullen afdwalen in voorbarig oordeel. De tucht is een onderwijs-functie, die alleen kan ontstaan wanneer de ouder zelf is onderwezen en zich heeft laten onderwijzen en hierin genuanceerd is en bedachtzaam, ook dingen in zijn verband laat. Een heleboel ouders zijn dus helemaal niet klaar voor ouderschap, en zijn zo gedoemd om hun kinderen te misleiden en te down verdwazen.

2. Wee de ouders die niet tot de hemel zijn doorgedrongen om een weg te bereiden voor hun kinderen.

Het gaat er niet om om aards te blijven op het niveau van de kinderen, en met hen mee te praten en er altijd maar te zijn. Ouders moeten ook kunnen loslaten, opdat zowel de kinderen wat speling hebben, als dat de ouders de weg voor hun kinderen kunnen banen. Hiertoe moeten offers gebracht worden. Vele ouders houden hun kinderen in een beknellende greep, zodat zij zo met de kinderen vast komen te zitten. Het is belangrijk op te merken dat het opvoeden van kinderen niet zonder gevaren is, want kinderen kunnen heel veel valstrikken met zich meedragen, en zelfs de onoplettende ouder misleiden. Het is daarom zaak om de liefde voor de kinderen niet boven de liefde tot de Heere te stellen. De Heere komt altijd eerst. Heel veel ouders hebben een te romantische band met hun kinderen waardoor hun geloof schipbreuk lijdt en hun ziel schade lijdt.

3. Wel is het zo dat de ouders die de goede boodschap brengen door het wereldse systeem worden tegengehouden, de mond worden gesnoerd, en zelfs van hun kinderen worden achtergehouden.

We leven in gevaarlijke tijden. Geloofservaringen kunnen niet meer. De gelovige mens met geestelijke gaven wordt als een buitenbeentje gezien, en zelfs als gevaar. We leven in een angst-cultuur. Je mag de waarheid niet spreken. De leugen heerst, en die wordt goed verkocht. Maar de heerlijkheid van Odenlech is onze baken. Zij zit op de troon van David, en is één van de heerlijkste namen van God. Dit laat ook het belang zien van het boek Odenlech wat we bespreken. Ouders die de goede boodschap brengen op wat voor manier ook hebben hier een hoge prijs voor moeten betalen. Velen kunnen het niet meer navertellen. Laten we ook denken aan de hulpverleners in Argentinië en Venezuela die door hun werk zo werden tegengehouden door het kwaad. Het is moeilijk daarover te praten. Er wordt door het vers zelf ook niet in detail getreden maar misschien kunnen we wel situaties verzinnen.

4. Wee de ouders die zomaar alles van het systeem voor zoete koek slikken.

Wie dien je ? God of het systeem ? Waar gaat het nu om ? Om zomaar een kerk of om God ? God heeft het hemelse woord gezonden in deze tijden. Het Woord spreekt de waarheid, terwijl de wereld leugens spreekt. Voor wie kies je dan ?

5. Ze hebben alle hoeken van het hedonisme bezocht, opdat ze konden blijven doorslapen terwijl hun kinderen werden doodgemarteld.

Het hedonisme, oftewel de genotszucht, is de weg niet. De mens betaalt een hoge prijs voor al dat genot. Het verlamt de zintuigen, en brengt het leven zo tot steeds lagere bewustzijnen. Dat is wat genot doet. Kiezen wij voor God of genot ? Het suikerfeest, of oordeelsfeest, en ook het genotsfeest, mag alleen plaatsvinden na de ramadan, na de vastenperiode, als zuivere, gerijpte vrucht. Uiteindelijk leidt de ascese de mens veel verder. Zij die de ascese verwaarlozen en zo de heks Kakia, het materialisme, aanbidden, die kunnen het beloofde land niet binnengaan. Die hebben namelijk hun loon al, het loon der mensen, wat aards is. Zo is er dan geen plaats meer voor het geestelijke loon.

6. Vele ware ouders zijn al doodgemarteld of zijn op andere manieren monddood gemaakt, maar dit boek is van de natuur.

Odenlech wordt het natuurboek genoemd, maar dit vers kan ook slaan op het gehele boek van de nieuwe bijbel. Het geeft hoop aan de martelaren, dat de natuur aan hun zijde staat. Het vlees moet afsterven. Dat is ook wat de natuur doet. Die zinnebeelden zien we overal om ons heen. De materialisten hebben het verletterlijkt. Ze verlekkeren zich aan de dood van iemand anders. We kunnen ook denken aan de dieren holocaust. De hedonisten vinden dat niet fijn te horen, en alles gaat bij hen om de fijn factor. Daaraan toetsen ze alles. Ze willen alles snel, en de korste weg. Ze zijn niet op het smalle pad van de ramadan, maar zij willen nu het suikerfeest. Elke dag is het suikerfeest voor hen. Zo hebben ze hun ziel verkocht aan de suikerafgod. Zij hebben de zinnebeelden letterlijk genomen, en strijden zo tegen de dieren. Vandaar ook de vele slagerijen. Maar van de slagerijen om de zonde te slachten hebben ze nooit gehoord. Dat willen ze ook niet horen.

7. Niemand vecht met succes tegen de natuur.

Hoe kun je het winnen van de natuur ? Je bent maar een mens, aan verval onderhevig, en ook het brein is aan verval onderhevig. De mens is verstrooid en hierin opgeblazen. Altijd weten ze het beter dan de andere mens. Dat is de oude natuur. Die zal sterven, of men nu wil of niet. De oude natuur heeft het eeuwig leven niet, maar is tegen zichzelf gekeerd en zal zichzelf ombrengen. Zo zijn ze op een zelfmoord-missie in hun haat tot de natuur, het leven en de hemelse kennis. Oh ja, ze hebben wel wat aardse en wereldse kennis, en weten dit vaak genoeg op te pompen met hun glanzende laagjes van bedrog, maar het weegt niet op tegen de heerlijke kennis der eeuwigheid die over ons geopenbaard zal worden. In die heerlijkheid is het vlees verdoemd, en alleen zij die dit doemelingenschap aanvaarden zullen hierin verder komen. Onderwerpt u aan de natuur, want zij heeft u al overwonnen. Het is het doodsvonnis aan het adres van het vlees.

8. Is er een urgente boodschap verborgen die de mens niet wil horen ?

De mens wil niets met het verborgene te maken hebben, want daarmee kan de mens niet pronken. De mens wil alles in het publiekelijke, want dan wordt hij gezien en bewonderd, door de andere dwazen. Dwazen hebben elkaars goedkeuring nodig om te overleven. Vaak is dat ook wat ze een kerk noemen. Zo zijn ze bemoedigd in hun bedrog.

9. Is er urgent ook een brug nodig om verdere problemen te voorkomen ?

Bruggen bouwen, daar ziet de elitaire mens niets in, want dan hebben ze niets meer te oordelen. De elitaire mens bouwt zorgvuldig en kieskeurig kortaffe brugjes naar de familie en de soortgenoten, de medegelovigen, en de rest is verdoemd in hun ogen. Toch is daar wel een brug nodig, want het kan zo niet langer. Het is gekte. Men gaat telkens in dezelfde cirkels, wat een teken is krankzinnigheid, en wat ook heel goed godsdienst-krankzinnigheid kan zijn. Er zijn missing links, en daarom zijn er wel bruggen nodig opdat de mens kan ontsnappen en nog iets van de ander kan leren.

10. De geoefendheid is Arete (Areta), ook een beeld van kennis en studie. Zij is ook de geestelijke oorlog.

Dat is een Grieks woord wat ook door Paulus en Petrus werd gebruikt, en wat ook uit de Griekse mythologie komt, als een beeld van de harde werken, het smalle pad waarop de mens hard aan zichzelf sterft. Dat zijn de hemelse werken, dus niet zomaar werken op zich, want die kunnen ook vleselijk zijn. Daarom heeft de mens de hardere werken nodig die niet buiten de dood van zijn vlees en de begeertes daarvan omgaan.

11. De sobere moet op het pad niet zomaar steken bij goede daden, maar moet geoefend worden, om zo te komen tot Arete.

Goede daden of goede werken op zich betekenen niets, want het kan verkeerde motieven hebben, en het kunnen vleselijke werken zijn. Mensen kunnen goede daden doen bijvoorbeeld om hele andere redenen, namelijk om eer en aanzien, en om macht, om het in hun begeertes door te werken. Het gaat niet om goede daden op zich, maar dat het een gewoonte wordt, en we hebben het dan over de daden die uit de zuivere geestelijke bronnen voortspringen, vanuit de dood tot het zelf. Hierin moet de mens geoefend worden, zodat het niet zomaar blijft bij een paar goede daden. Men moet tot wasdom komen in de goede daden, als vrucht van de geestelijke oefening.

12. Eens probeerde Kakia, de zwaar opgemaakte verleidster tot het kwaad, de sobere te verleiden door hem weelde en plezier aan te bieden, terwijl Arete hem een leven van worsteling met het kwaad aanbood.

Worsteling met het kwaad leidt ons veel verder. We moeten tot Pniël gaan, en ons niet zomaar aan goden en weelde overgeven, want het kan een valstrik zijn. Op Pniël wordt alles getoetst. Ook de motieven worden hier getoetst. Alles wat niet uit de Heere is zal hier vergaan.

13. De sobere koos toen het pad van Arete.

Ook Paulus en Petrus kozen voor Areta, de geoefendheid van de deugd, de harde werken ter doding van het vlees. In de hemelse harde werken waarin de mens de harde dood aan zichzelf sterft is geen ruimte voor het vlees. Dit is ook een harde worsteling op Pniël die met niets minder genoegen neemt dan met de waarheid.

14. De mens moet op Areta gericht zijn, de geoefendheid.

Ook in de Septuagint kwam Areta voor, waardoor de oude profeten werden geleid. Dit was het wilde en woeste pad van Areta, van de discipline, van de ascese. In de Septuagint wordt veelvuldig gesproken over de verkondiging van Areta. Dat is wat het ware evangelie is, de weg van het smalle pad tot aflegging van de oude natuur, om zo tot een nieuwe natuur te worden. Deze natuur wordt opgericht in harde, hemelse werken. Alleen de geoefenden zullen overwinnen en zo tot de witte keursteen komen die de nieuwe bijbel is, als het boek des levens dat allen bereikt kan worden door de dood aan het zelf.

15. Alleen door Areta, geoefendheid, kunnen we tot de kennis kunnen komen.

Kennis op zich is niks. Het moet toegepaste, geoefende kennis zijn, als vrucht van de overwinning over het vlees. Dat komt niet op een dienblaadje uit de hemel, niet door zomaar geloof, genade, uitverkiezing of wat dan ook. Kennis zonder ijver is dood (zie inzetting 40 van de nieuwe bijbel catechismus). Er is een valse, vleselijke ijver, en een valse vleselijke volharding, maar die behoren af te sterven in de hemelse ijver en geoefendheid, wat er op wijst dat hemelse scholing fundamenteel is, opdat de mens in de juiste richting komt. Het zijn dus geen harde werken op zich die het hem doen, maar alleen door de harde dood aan hetzelf, wat gebeurt op het strijdveld van Golgotha. Er is geen weg tot Golgotha dan door Getsemané, de lange tocht door de wildernis, als beeld van de ramadan waar de mens leeg wordt van zichzelf, en hongert, om zo door de Heere opgenomen te worden. Er is hiervoor geen spoedcursus. Wij moeten deze weg tot tranens, bloedens, zwetens en zadens toe begaan, en het zaad zal gedood worden.

16. Deze geoefendheid, arete, moet altijd in overeenstemming zijn met het geestelijke Woord.

Er is ook een geoefendheid in het kwaad, een geoefendheid in bedrog, en die kan zeer religieus zijn. Daarom is het Woord fundamenteel, opdat onze oefening niet buitensporig wordt, extremistisch en zelfzuchtig. Uiteindelijk moet het zaad sterven in de goede grond van het Woord. Daar is vruchtbare grond.

17. Het gaat er dus niet om door genade te komen tot God, oftewel geestelijke luiheid, en ook niet om door goede werken tot God te komen, maar door de geoefendheid, Areta.

Zomaar goede werken zijn een vuile lap voor God. Ook goede werken kunnen heel lichtzinnig zijn en de boze dienen. Daarom moeten wij hemels geoefend zijn tot hemelse doelen, niet de doelen der mensen. In deze geestelijke oefening wordt het mensen behagen afgeleerd, en zal men alleen nog maar God kunnen behagen. Dit komt omdat deze geestelijke oefening de volledige dood aan het zelf leert. Men oefent zich dus in de gaven van het lijden, op Golgotha. Men oefent zich in de volharding om zo niet voortijdig de beloning te grijpen.

18. De natuur is moeilijk te vatten. Daar moet de mens moeite voor doen, want de natuur is niet goedkoop.

Dit gaat over de hogere natuur. De lagere natuur, de gevallen natuur, is vol met zinnebeelden hierover. Wij moeten de volle prijs betalen om dit te begrijpen. De hogere natuur van God is ondoorgrondelijk.

19. In de sobere leer is Areta de opvoedster en onderwijzer tot het geestelijke Woord.

Zij was de onderwijzer van de oude profeten, de discipelen en de apostelen, en ook van ons. Dit komt voort uit de Heracles mythe. Wij worden opgeleid tot het Woord opdat het Woord zal leven in ons. Zonder exegese en opleiding hierin is het Woord dood. Areta zorgt ervoor dat wij geen dode letterdienaren zijn, geen volgers van zomaar namen en personen, maar dat wij de diepere verborgen tekenen en betekenissen gaan zien in het Woord. Alleen door het lijden en het harde werk worden wij ingewijd in de levengevende dieptes van het Woord, maar het Woord zal eerst als een roofdier ons vlees moeten doden.

20. Iedere sobere moet ernstig streven een ontmoeting met haar te hebben, zoals wordt geleerd ernstig te streven naar het ontvangen van het geestelijke.

Heracles had een ontmoeting met haar om aan de heks Kakia te ontkomen, de heks van het hedonisme en het materialisme. Wij moeten niet zomaar het geestelijke ontvangen, maar ook de volledige oefening ervan, tot wij het hemelse touw ontvangen, oftewel de hemelse gebondenheid, wat een beeld is van de volledige geoefendheid van de werken van het evangelie. Men is zo deelgeworden van de hemelse natuur. Dit kan alleen als men er naar hongert en men alles heeft opgegeven om dat doel te bereiken. Men kan hierin geen twee heren dienen.

21. Kakia, de verleidster, de godin van het kwaad, kwam om de mens te misleiden de geoefendheid om te ruilen voor gemakszuchtig plezier en weelde wat een geheel eigen religie vormde.

We zien die religie om ons heen, de verering van de Mammon, van het materialisme, wat voor veel mensen van groter belang is dan het geestelijke, omdat het materialisme tastbaar is. Ze denken meer aan het lichamelijke, het zichtbare, het zintuigelijke, dan aan de ziel. Wij mogen de massa niet in het kwaad volgen. Wij worden dus door deze dingen beproefd. Wij zijn hiervoor bewust in een situatie gezet waarin velen voor het kwaad kiezen en het materiële, opdat wij niet slechts het goede zouden doen om erbij te horen en om een meeloper te zijn. Zo keurt de Heere onze harten.

22. Er is geen simpel ja of nee, maar er zit een enorme creatieve ruimte tussenin, het pad in het midden.

Het criterium is niet ja of nee, maar of het geestelijk is of vleselijk. Dingen zijn op zichzelf neutraal, ook namen. Het kan op een goede manier gebruikt worden of misbruikt. De religieuze oorlogen van welles nietes zijn dus ook bizar en doen geen recht aan de ingezette toetsopdracht waarin de mens het geestelijke van het vleselijke moet onderscheiden en niet zomaar van het ja of nee. Alles heeft een geestelijke en een vleselijke vorm.

23. De mens heeft het lopen verschuiven met eigen gemaakte waardensystemen en hierarchieen.

De mens heeft alles lopen verdraaien, en beoordeelt alles vaak horizontaal in plaats van vertikaal. Daarom is het oordeel van de mensen ook niet te vertrouwen, omdat ze onopgeleid zijn in deze dingen, en ongeletterd, wat ook weer een reden is waarom de nieuwe bijbel moest komen. De mens moet zich wijden aan de hemelse hierarchie, opdat de hierarchie van de oude mens zal instorten en wegvagen. Het voorhangsel moet scheuren.

24. De mens wast elke oproep tot geoefendheid heel snel weg met indutters zoals 'geloof' en 'genade'.
Deze woorden hebben geheel nieuwe betekenis gekregen in het wereldse woordenboek.

Zij die waarlijk Yeshua kenden en inzicht hadden in de betekenis ervan werden vroeger omgebracht, en hun boeken werden verbrand. Voor de markt worden de oude bijbelse talen ook angstvallig achtergehouden, omdat het de ware betekenissen laat zien. Men heeft geloof tot een houding gemaakt in plaats van een geoefendheid. Het is modelwerk geworden om een zeker product aan te prijzen. Het is geworden tot een dode vorm wat geen inhoud meer heeft. In het Grieks sluiten genade en loon elkaar niet uit.

De valse vertaling van Efeze 2:8 is een absolute killer in het westen :

‘Want door genade zijt gij behouden, door het geloof, en dat niet uit uzelf: het is een gave van God.’

In het Aramees, de taal van Yeshua, staat er echter : ‘Want door de getuchtigdheid en geoefendheid (tebu) bent gij afgezonderd (prq), door de deugdelijkheid, en dat niet uit uzelf (het ego): het is een gave van God.’ In het Grieks is de gift de doron, wat een beloning is en een verering, net zoals charis, genade, een beloning is, en doron betekent ook een offer aan God, dus zo krijgt deze tekst een hele andere betekenis. Die wordt in het westen van de mens afgehouden.

25. Maar het kwaad vormt en definieert het goede, zoals het goede het kwade definieert en vormt.

De gelovigen worden beproefd door het kwaad en ook gevormd door het kwaad, en het goede vormt dan op haar beurt ook het kwaad, tot verdieping, opdat zo de cirkel rond is, want al het kwaad is slechts verdraaiing van zaken.

26. Het pad gaat hier dus dwars doorheen. Alleen zo kan de mens tot Arete, geoefendheid, komen.

Zonder strijd is er geen overwinning. Zo wordt het karakter gevormd en wordt het kwaad aangewend tot nut. Alle schatten van de duisternis zijn aan de mens gegeven. De mens moet er iets mee doen. Het is er niet voor niets. Het is ervoor om overwonnen te worden, en zo ten goede gebruikt, want God zal alles laten medewerken ten goede voor de vromen.

27. Het geestelijke Woord is voor de soberen een synoniem voor zowel de natuur als God.

God is het Woord. Het is niet zomaar iets geestelijks, maar het is ook literair en het is een zekere discipline, waarvan ook de natuur een beeld is. Alles in de natuur wijst daarop. Het geestelijke kan niet buiten het administratieve om. Waar God wordt losgekoppeld van het Woord daar komt wanorde en onrust. Dan wordt alles maar roekeloos. Als God wordt losgekoppeld van het geestelijke, dan wordt het materialistisch. De natuur van God is de geoefendheid in deze leerregels.

28. Zowel het geestelijke Woord als Areta staan centraal, en zij kunnen ook niet los van elkaar bestaan.

Er is alleen diepte in het Woord door de geoefendheid en de harde werken, waar Areta voor staat, de volharding in de deugd, want dan vertrouwd de hemel het hemelse loon toe.

29. Het geestelijke Woord is de subtiele wet van het al, het ogenschijnlijke toeval, wat de mens dient te volgen en te gehoorzamen om niet doelloos als een dwaallicht weg te vagen in de schaduwen ervan.

Het Woord staat vol met leerregels waardoor het geestelijke geoefend kan worden, zodat het geestelijke niet verdrinkt. Het geestelijke heeft richting nodig door de oefening, waardoor uiteindelijk ook het hemelse touw de mens tegemoet komt.

30. Areta en het geestelijke Woord zijn de gidsen van de mens in het moeilijke bestaan voor de sobere.

Zo mogen geoefendheid in het Woord en in het geestelijke wachters zijn voor de mens, opdat de mens niet op dwaalwegen terecht komt, en niet ten onder zou gaan op het pad.

31. Het lot van de mens is zijn eigen karakter, en daarom is oefening daarvan voor levensbehoud.

De mens vindt het niet buiten zichzelf, want dan wordt het kunstmatig. De mens heeft een heleboel kunstmatige afgoden waardoor hij zelf niets hoeft. Dat is de luiheid van het ego. Daartoe gebruikt de mens geloof, genade en vergeving. De mens ziet dit als gratis, terwijl het de mens koud maakt. De kunstmatigheid van de samenleving is iets gruwelijks. De mens is levende al dood, en loopt zo rond. Zo heeft de mens geen betrokkenheid en toont geen verantwoordelijkheid, want dat heeft de mens allemaal op God geschoven. Alles is immers gegeven, en de mens hoeft er niets voor te doen, en kan rustig doorleven zoals hij dat wil. Het is een misleidingstruuk van het vlees. De mens moet een organisch geheel worden met God, en dat kan niet zonder het relatie-gehalte, dus dat moet wel van twee kanten komen. God is het goede in de mens, het goede potentieel. God is ook de kennis, en die wordt door het Woord gebracht, waaraan men deel kan hebben door het te beoefenen en geoefend te worden. De mens kan alleen het paradijs binnengaan in de mate waarin hij zelf het paradijs is. Alle geloofstruukjes en genadetruukjes maken het hart van de mens dood. Zo wordt het tot loze lippendienst. Maar de oproep tot verandering blijft.

14. CALVIJN EN DE EVANGELIËN - 2

Vannacht werd ik wakker en zag dat alles een simulatie was, als een flits. Het leven is dus niet echt. Alles om ons heen is zinnebeeldig, om ons principes te leren.

Er wordt vaak gezegd : ‘God is liefde.’ Maar God is ook de haat naar de zonde. Als mensen over het paradijs prediken, laten ze dan ‘practise what you preach’ in de gaten houden. In het paradijs is de leeuw met het rund, de wolf met het lam en de panter met het bokje. De aardse realiteiten om ons heen zijn zinnebeelden, en we zien de leeuw achter het rund aanrennen om het te verslinden. Maar de mens doet het zelf ook. Het is een beeld van de geestelijke oorlogsvoering, de haat naar het vlees, de jacht op het vlees, om het te onderwerpen, maar de mens heeft het letterlijk gemaakt. Als je over het paradijs predikt, moet je ook de principes van het paradijs naleven. je mag de dieren geen kwaad doen. Het boek des levens gaat over deze principes, en daarbij hoort ook de geestelijke jacht. Onze haat moet dus verschuiven van de dieren tot de zonden. Dat is ook wat de dieren in de grondtekst betekenen. Het was een beeld van de zonden. Dat mag beslist niet letterlijk genomen worden.

Wat zal dan de weg zijn van de stad naar de wildernis ? Eerst zullen we door tunnels heenmoeten, en vangen we glimpen op, fragmenten, van de wildernis, schilderijen. Alles is geverfd, want God wil ons de echte wildernis nog niet geven, want God wil niet dat we de wildernis misbruiken. Kijk hoe mensen in de natuur bezig zijn, zo zelfbewust, zo eigengerechtigd, zo zelfvoldaan, zonder terughoudendheid, zo lichtvaardig.

En daarna, als we dieper in de tunnels zijn gekomen, dan komen we tot de bibliotheken, tot de boeken, om de principes van de wildernis te leren, en zo mogen we in de hemelse slaap vallen om zo geestelijke dromen te dromen, en zo komen we heel voorzichtig in contact met de wildernis. Het gaat niet buiten de boeken, buiten het Woord, om.

Zo moeten we oorlog leren voeren tegen het vlees, niet tegen de natuur.

Wij zijn maar weerspiegelingen van de hoofd prisma’s. We moeten werken in de mijnen om terug te keren tot de hoofd prisma’s. Het is mijnenwerk in de lagen van de nachtmerries, om zo uiteindelijk tot de witte steen te komen, het verborgen manna, het boek des levens, de nieuwe bijbel. De witte steen is een zeesteen, daarom wordt het mijnenwerk ook in verband gebracht met de zee in de nieuwe bijbel. e verheerlijkte Odenlech, één van de heerlijkste namen van God, zal op de troon van David zitten. We lezen in het boek Openbaring over het openen van de troonboeken, wat in deze eindtijd is gebeurd, want de nieuwe bijbel is gekomen. Nu zijn we er nog niet, want er is dus verschil tussen het heilsfeit van de komst van het boek des levens en het persoonlijke ervaringsfeit. Dat het boek er is zegt op zich niks, want men moet ook het boek ontvangen en persoonlijk leren toepassen, opdat hun namen erin geschreven staan. Dat is de uitdaging van deze tijd, om tot het eiland te gaan van de witte steen, die voor de overwinnaars is. Zij hebben niet alleen het goede lief, maar haten ook het kwaad, de zonde, en hebben het vlees en zijn begeertes en hartstochten overwonnen. Dit is ook het pad wat het boek Odenlech wijst in het boek des levens. Het is een pad van de harde werken en de harde dood aan het zelf, aan het ego, opdat de ziel tot God wordt genomen. Yeshua noemde de harde werken (de geboden) en de harde dood (het sterven van de zaadkorrel) als de weg tot het hemelse koninkrijk, maar hij wees daarbij op de kennis (gnosis,

Grieks ; yadt, Aramees, zijn eigen taal) als de sleutel tot de weg. We zien dus drie zeer belangrijke sleutels in de soteriologie, wat een cruciaal onderdeel van de theologie is : Harde werken, harde dood aan het ego, en de harde kennis, en dit is het geheim van de hemelse zachtmoedigheid. Er is alleen zachtmoedigheid door de harde verbrokenheid.

Mozes kwam in de problemen in de wildernis. Hij was overmoedig geweest en mocht zo het beloofde land niet ingaan. Het volk van twintig jaar en ouder mocht ook niet het beloofde land binnengaan. Zij moesten een harde dood sterven in de wildernis. Alleen kinderen zouden binnengaan, wat ook een principe van Yeshua is, waar hij op terugwees, zoals Calvijn stelde dat Yeshua slechts kwam als herinnering en voorbeeld. Het evangelie was namelijk al gepredikt in het Oude Testament, in zinnebeelden. Daarna maakten ze een vals evangelie, waar Paulus tegen waarschuwde. Ze zouden het evangelie makkelijk maken, zonder de harde werken, de harde dood en de harde kennis. Ze zouden zoete woorden prediken van voorspoed, Laodiceaanse woorden, om het volk in slaap te doen sussen. Ze hebben een slang binnengenomen. Daarom moet er gegaan worden tot de soteriologie van de hemelse witte keursteen. Die is alleen voor overwinnaars, voor harde werkers. Kijk niet werkeloos en wetteloos toe. Wij moeten loskomen van vleselijke werken en wetten, maar die moeten vervangen worden. Yeshua kwam niet om de geboden en de goede werken teniet te doen, maar te vervullen, door de exegese, door de hemelse soteriologie. De goede geboden en werken zouden worden tot de beste geboden en werken, oftewel de harde geboden en werken, want de woorden van Yeshua waren hard, en het volk begreep ze niet. Ze hebben Yeshua omgebracht en maakten er toen een hele zachte Jezus van, een strelende Jezus, die ze naar hartelust kunnen bedienen. Zo werd Jezus tot een trekpop van de kerkleiders.

Ze vleien zichzelf met deze Jezus, als een zakjezus, die ze zo uit hun zak kunnen halen zodat ze magisch altijd gelijk hebben. Met een hete aardappel in de keel nog wel. Zo werd Jezus tot de grootste afgod van het moderne tijdperk. Och, keer tot terug tot de eenvoudige principes van Yeshua, die al in het Oude Testament werden gepredikt, die al in Egypte werden gevonden en in de dieptes van Afrika. Daarom was het iets zeer profetisch dat Yeshua en zijn ouders moesten vluchten tot Egypte toen Herodus hem probeerde uit te roeien. Het moderne tijdperk is het Herodus tijdperk. Ze proberen de ware principes van Yeshua uit te roeien, en volgen een valse Jezus. Yeshua heeft nog steeds een schuilplaats in Egypte tegen deze dingen. Daar gaat het pad dieper, tot de wildernissen van Afrika.

Mozes bleef ergens steken in de wildernis. Ze wilden zich daar een stad en een naam bouwen, in overmoed en vleselijk klagen. Ze wilden niet dieper de wildernis in. Ze waren het zat. Ze namen valse medicijnen, om aan het kruis te ontkomen. Laten we daarom in de mijnen blijven werken, en ook Yeshua volgen tot Egypte, en zo tot de diepere wildernissen van Afrika tot aan de zee, waar de witte steen verborgen ligt. Laten we gaan tot het eiland van de witte steen.

Nu, dit is niet zonder gevaren. Er staan wachters op de kust, kapers op de kust. Laten we eerst kijken wat de oude bijbel hiervan zegt :

Schrijf aan de engel der gemeente te Pergamum:
Dit zegt God, die het tweesnijdende scherpe slagersmes heeft: Ik weet, waar gij woont, dáár waar de troon des vijands is; en gij houdt vast aan mijn naam en hebt het geloof in Mij niet verloochend, ook niet in de dagen van Antipas, mijn getuige, mijn getrouwe, die gedood werd bij u, waar de

vijand woont. Maar Ik heb enkele dingen tegen u: dat gij daar sommigen hebt, die vasthouden aan de leer van Bileam, die Balak leerde de kinderen Israëls een strik te spannen, dat zij offervlees zouden eten en hoereren. Zo hebt ook gij sommigen, die op gelijke wijze aan de leer der Nikolaïeten vasthouden. Bekeer u dan; maar zo niet, dan kom Ik spoedig tot u en Ik zal strijd tegen hen voeren met het slagersmes mijns monds.
Wie een oor heeft, die hore, wat het geestelijke tot de gemeenten zegt.
Wie overwint, hem zal Ik geven van het verborgen manna, en Ik zal hem een witte keursteen geven en op de steen een nieuwe naam geschreven, welke niemand weet, dan die hem ontvangt.
Opb. 2:12-17

Het paradijs werd beheerst door de slang die nog overwonnen moest worden, en zo is ook het eiland van de witte steen nog beheerst door de vijand die de witte steen bewaakt.

Eerder hebben wij hierover gezegd :

‘De Laodiceaanse mens volgt de leer van de Nikolaïeten, die (offer)vlees aten en de genade gebruikten als excuus om te kunnen zondigen, zondigden opdat de genade zou toenemen. Ze hadden een afschuwelijke Christus-afgod gemaakt die hen zou beschermen op de dag des oordeels.

De Nikolaïeten blijven hun kerken bouwen als schuilplaatsen tegen het hemelse oordeel, het ‘heuvelen bedek mij, en bergen val op mij.’ Zij strijden schaamteloos tegen de Adamologie en Ezaulogie, en bedrijven ijverig hun simonie. Ze hebben als de Efeziërs hun eerste liefde verzaakt, en lezen hun moderne bijbels waarin alle grondwoorden en hun betekenissen zijn weggewassen.

De zonde moet geheel veroordeeld zijn, en dat kan niet door de Nikolaïtische christologie die al deze stappen overslaat. Het oordeel moet geheel gekend zijn.’

(Zie het boek : De Calvinistisch-Gereformeerde Leer)

In de nieuwe bijbel wordt er gesproken over het eiland van Keyana. Teklé vond hier het gehele Woord des Heeren op het Tarsis gesteente, want er werd gezegd dat daarop ‘al’ haar woorden waren geschreven. (Duizen 6:6)

Hij moest toen weer terug naar zijn eigen eiland, maar het bleek niet meer te bestaan, en toen hij terugging tot het eiland van Keyena kon hij de hemel niet meer vinden. Wat leert dit ons ? We moeten vechten om het Woord te ontvangen en toe te passen, in de exegese. Teklé had al geleerd op het eiland van Jaterin en Jata, waar hij vandaan kwam, dat alles verdiend moest worden door eerlijk loon. Zo moeten wij in de mijnen werken en ons loon verdienen. Zonder het loonsprincipe kan er niet van een relatie gesproken worden. De Nikolaïten hebben alles ingeruild voor vrije genade, maar ironisch gezien hebben ze wel een heel vleselijk loonsysteem opgezet. Ze hebben dus twee gezichten : alleen genade wanneer het hen uitkomt en het in hun voordeel is. Kijk maar eens in hun boekenkraam met hun peperdure boeken over dat alles genade is, een vrije gift van God, niet door werken, en besef maar eens hoe tegenstrijdig dat is. Je moet hard werken om bij hen te kunnen horen. Klaarblijkelijk is hun zogenaamde waarheid dus niet voor de armen. Ze hebben een vals evangelie gemaakt. Het ware evangelie is je leven te geven voor de armen, waar Calvijn ook op wees. ‘Het altaar is de armen.’

In zijn bespreking van de opstanding en de hemelvaart (Matt. 28, Markus 16, Lukas 24) stelde Calvijn dat God het dwaze en zwakke van de wereld verkiest om de hoogheid van het vlees te beschamen. Hij stelt dat God de hemelse verborgenheden niet eerder dieper te verstaan geeft dan wanneer wij bij onszelf dwaas zijn geworden. Ben je nog geen dwaas, en loop je nog hevig te pronken met je wereldse en religieuze wijsheid in wereld en kerk, vergeet het dan maar. De hoogheid van het vlees moet beschaamd worden door de dwaasheid. Je moet dus kind worden en dwaas, om binnen te kunnen komen, en ook verbroken en zwak, anders gaat het niet gebeuren. Je moet als een vis opgehaald worden. Het vlees, en al helemaal niet de hoogheid van het vlees, kan niet binnen komen. Het moet sterven. De wereldse wijsheid houdt altijd datgene waar het werkelijk om gaat achter. Er is altijd wel een missing link in het geheel. Er zit altijd een addertje onder het gras. Wij behoren nuchter en waakzaam te zijn, niet snel van onszelf overtuigd, niet snel geamuseerd. We moeten geen amen-roepers zijn de hele tijd, want er is heel wat mis. Wees op je hoede als men zegt dat alles in orde is. Het is niet in orde. Daarom moest 1953 komen. Daarom moest Calvijn ook komen. De moderne snel-overtuiging tegenwoordig stinkt. Men heeft haast, maar niet naar goede dingen. Het vlees is tot absolute hoogtes gekomen, maar is al aan het verstenen. Toen Calvijn kwam was dat al als een oordeel. Het versteende vlees weerspiegelt nu nog slechts. Het vlees is allang gevallen. Kom niet te dichtbij, want het spiegelt. Zelfs in de doodstaat kan het vlees nog heel veel hekserij bedrijven.

De spiegel van de Thessalonicenzen werd opgericht. Ik had er een droom over. Er is ook een verstening van het goede, die tegen de wereld ingaat. Het is spiegel tegen spiegel, prisma tegen prisma. Het was deels doorzichtig, deels spiegelend glas. Eerst kon je geen mensen zien, alleen objecten, maar daarna kon je ook mensen zien. Er was ook een gordijn bij, maar dat was weggeschoven.

Het werk van Calvijn kwam met hemelse orka’s die de grootheid van God uitbeeldden, om zo de haaien van de nietigheid van het vlees te verdelgen. Calvijn stelt in zijn verklaring van Matt. 27, Markus 15 en Lukas 23 dat de zoon in zijn triomf over het vlees ook boven de hemelen werd verheven, dus ook boven alle afgoden van het vlees die de mensen hadden gemaakt, hoe religieus die zich ook voordeden. Voordat de zoon tot die triomf komt moet de zoon eerst geworpen worden in een doolhof van jammeren en daar zijn weg zien te vinden, stelt Calvijn. Dit is een zware kampstrijd met de smarten des doods.

---

15. CALVIJN EN DE EVANGELIËN - 3

Het oordeel begint bij de afgoden van God’s huis. Wij moeten ons vasthouden aan het oordeel wat goed en rechtvaardig is, en waarachtig. Als wij vasthouden aan God’s oordelen dan hebben wij God waarlijk lief, en God waarlijk lief te hebben betekent de zonde te haten. De zonde waarlijk haten betekent de roep om het oordeel, maar het betekent ook de zondaar lief te hebben en genadig te zijn. Onze strijd is niet tegen vlees en bloed, maar tegen de zonde. Scheidt de zonde van de zondaar. Onderscheidt ook de zonde, want velen weten niet wat zonde is, en hebben hun wapens de verkeerde kant op gericht. Het volk des Heeren is ten gronde gegaan door een gebrek aan kennis. Men is ten gronde gegaan door sluierterminologie waarvan men de diepte niet kent, en waarvoor men geen vertolking heeft aangenomen.

Heb de oordelen des Heeren lief, want ze zijn goed en waarachtig. Daarom sprak Calvijn ook over de lof der oordelen. Genezing kan ook van de duivel zijn om het werk des Heeren te doen missen. Eén van de koppen van het beest werd genezen, en de wereld ging het beest in bewondering achterna. Er zijn een heleboel wereldse geneesmiddelen in de omloop die pure hekserij zijn, gebouwd op dierenleed. Wil je een medicijn waarvoor dieren zijn gemarteld in laboratoria ? Medicijnen zijn vaak ook gewoon drugs. Ze gebruiken dus sluierterminologie. Men klaagt over de oordelen des Heeren, over de tucht des Heeren, om die maar snel weg te wassen, maar over de zonde klaagt men niet. Men ziet het nut niet in van de oordelen en de tucht des Heeren. Het volk is verloren gegaan door een gebrek aan kennis, en is in de handen van de valse heelmeesters. Daaraan heeft God het volk overgeleverd, want ze wilden het kruis niet. Ze wilden niet de weg van Getsemané gaan tot Golgotha. Ze hebben luxe voorzieningen getroffen, buiten de wil des Heeren om. Simson had een vrouw die hem verraadde, maar toch moest hij met haar trouwen. God’s pad is niet de gemakkelijkste weg. Ook Hosea moest met een moeilijke vrouw trouwen. Waarom wil de mens altijd maar weer het moeilijke ontwijken ? Altijd wil de mens voorspoed. De mens wil geen weerstand. De mens wil geen oordeel en tucht die zo nodig is voor zijn ziel. En zo is de mens ééngeworden met de zonde. En de zonde baart leugen, veel leugen. Het komt met stortvloeden over de wereld, en dat is de oogst die de mens heeft door de zonde. Daar is de mens Laodiceaans doof en blind voor, en gaat rustig voort in zijn oude wegen.

De hamer van Noach klopt, maar de mens luistert niet.

Het lijden bewerkt de doofheid naar het vlees, en die doofheid dient volkomen te worden. Eerst moet men doof worden tot het vlees alvorens het vlees kan sterven. (Kamba 20:139)

Er is een verschil tussen de gereformeerde kerk en de gedementeerde kerk, en daarom moeten we terug naar de calvinistische grondbeginselen. Nee, niet zomaar TULIP, maar de grondbeginselen van Calvijn in zijn bijbelverklaring. Dat is een calvinisme wat velen niet kennen. Maar het is de enige weg om te kunnen ontsnappen uit de gedementeerde kerk die alles al in potten en pannen heeft gestopt.

Calvijn roept ons in dit opzicht op ‘om het vlees te doden en lijdzaamheid te beoefenen’ en dit te doen in ijver en volharding. (in zijn verklaring van Lukas 23:42)

Calvijn waarschuwt dat men niet teveel de nadruk moet leggen op het woordje ‘nu’, want verdrukking en tegenspoed leren ons gehoorzaamheid, en zijn een bewijs van God’s omzien naar ons en God’s liefde. Hij noemt de ziekte van de kerk ‘ondankbaarheid’. Ze achten de goede dingen die God geschonken heeft als niets. Ze willen alsmaar meer. Ze ergeren zich aan God als God als de vernederde aan hen verschijnt. Ze haten iedere vorm van tucht en het kruis. Ze hebben de oordelen des Heeren niet lief. Zo zijn zij niet waardig om een zuiver oordeel te vellen over de zwakheid des kruizes, stelt Calvijn. De goddelozen meten God’s macht af aan wat voor ogen is. Ze beschuldigen de zwakheid des kruizes wanneer God geen gehoor geeft aan hun dwaze wensen, stelt Calvijn (Matt. 27:42).

De goddelozen jagen in hun lichtgelovige dwaasheid naar macht en bewijs van macht, en willen niet beseffen dat God’s koninkrijk niet van deze wereld en realiteit is en op hele andere manieren werkt. Calvijn stelt dat het gevaarlijk is hersenschimmen na te jagen in plaats van het vaste Woord van God. En dat is ook wat de alzheimer kerk doet die van het Woord van God is afgeweken : ze volgen demente hersenschimmen na in hun zonde en trots, omdat ze een menselijk machtsrijk probeerden te stichten, en geen ruimte lieten voor de geestelijke leiding van God. Ze hebben alles van de hemel nagebootst. De aarde en het leven op aarde is een karikatuur van de hemel. Zo ook de gedementeerde kerk. Laten we het beestje gewoon bij z’n naam noemen. Dit is een robotische kerk. Het vlees heeft alles al geautomatiseerd, maar belangrijke schakels hierin ontbreken. Ze hebben de mens op een karig en eng rantsoen gezet. Wie kan er in dat soort kerken leven ? De hoofdpijnen drijven tot krankzinnigheid. Het is pure horror. Ze ontnemen de mensen alle hoop. Wel is er dan leven in het goedje wat ze aanbieden, maar dat kun je niet aannemen want dan zou je gek worden. Wie kan daarmee leven ? Alleen zombies kunnen dat, mensen die gelijk geworden zijn aan de zonde, waardoor hun ziel is gestorven. Dat is wat de geestelijke alzheimer doet. Het verstand en de ziel zijn met pensioen gegaan in de geestelijke dingen. Nu grijpt dit afschuwelijke monster in een grot ver buiten de stad met zijn poten om een iedere onoplettende voorbijganger naar zijn graf te slepen. Dan moet je vechten voor je leven. Ze hebben geen empathie meer. Ze hebben alles aan elkaar geklonken met geestelijke sluierterminologie, en zo moffelen ze alles weg, de grootste misdaden praten ze goed met deze religieuze wiskunde. Die kent overigens maar een paar formules, dus het gehele gebouw zal instorten.

Zij hebben zich koningen uitgedacht zoals hun eigen eigenzinnigheden het hen ingaven, stelt Calvijn, om zo de gekruisigde Yeshua te verwerpen. Het volk wilde geen Yeshua, maar koningen. Dat paste beter bij hun vlees. Dat is wat de gedementeerde kerk is. Dat is niet de gereformeerde kerk, maar het loopt er dwars doorheen. Het kaf groeit op met het koren, en je moet strijd voeren om in te gaan, om deze gedementeerde kerk van je af te schudden. Dit is uw opdracht : strijd, en lijdt, als een getrouw soldaat van God.

Zij hebben hun eigen rijmpjes, stelt Calvijn, en daar past het kruis en de gekruisigde niet in. Dat rijmt bij hen niet.

Besteed niet teveel aandacht aan het ‘nu’, want je wordt bedrogen, stelt Calvijn. Keer terug tot de grondbeginselen van het kruis. Dan moet je diep de wildernis in. We zijn gegrepen door roofvogels, grote roofvogels, en zij brachten ons tot de stad en tot de stadse kerk. Maar wij waren wild, wilde jongens. Wij leefden met de natuurgeheimen, met God, die ook wild is, die niets met de stad en haar eigenaardige eigenzinnigheid heeft te maken. Het pad loopt er dwars doorheen. Probeer je weg te

vinden uit de stad, zoals Jeremia dat ook predikte, want de stad zal onder het oordeel komen. De stad zal verwoest worden. Aanvaard daarom het juk van het vreemde volk. Jeremia streed tegen de grondbeginselen van Mozes. Het ging hem niet diep genoeg. Hij streed tegen de religieuze geschriften van zijn tijd. Hij noemde het leugenpennen. Ook God streed tegen Mozes. Mozes mocht het beloofde land niet binnengaan vanwege zijn overmoed. Mozes was teveel gericht op het ‘nu’.

Probeer je weg te vinden uit de stad. Omzeil de wachters van de stad. De gedementeerde kerk zal je niet zomaar laten gaan, dus je hebt de raadgeving des Heeren nodig hierin. Alzheimer beschouwt je als zijn eigendom, giftige nagels diep in je brein. Nagels van het monster. Die beschouwt zichzelf als God. Je moet doen wat hij zegt. Niet wat de Heere zegt. Er is heel wat te doorworstelen.

Teveel gericht zijn op de genade is hier ook fataal. Ismael spotte met de genade van Izaak, stelde Calvijn, want bij Izaak was alles maar genade. Nu, natuurlijk stond Calvijn aan de kant van Izaak. Maar Calvijn liet ook zien dat de zaak veel genuanceerder was, dat de genade niet zomaar genade is, maar zoveel meer, net zoals Berkouwer in zijn leven gewerkt heeft om de grote kloof tussen genade en werken te overbruggen, omdat ze een organisch geheel zouden moeten vormen. Yeshua sprak niet zomaar over genade om behouden te worden. Hij wees op de geboden en op het sterven van de zaadkorrel. Daarom is een Ismael soms nodig om overmatige en al te gemakkelijke genade te bespotten. Ook Ismael heeft zijn functie. De goddeloze kerk is gericht op genade en macht, de snelle weg tot succes, geheel buiten het kruis om. Ze predikt een snel en hol kruis. Het zal hun vlees niet aantasten. Het dringt niet diep door. Ze zijn ertegen geharnast. Ze hebben de helm van de geestelijke alzheimer. Ze zijn oost-indisch doof. Het is een soort positief denken, maar het is een vloek wat het hart verblindt.

Daarom is ook Ezau belangrijk die zijn aardse sociale status opgaf om van het kommetje van het rode te drinken, wat ook op het kruis wees. Dat wordt vaak te eenzijdig uitgelegd. In de grondteksten heeft dit een dubbele betekenis, zowel goed als slecht. Er is een lagere aardse Ezau en een hogere geestelijke Ezau.

Yeshua weigerde niet om als een kwaaddoener behandeld te worden, stelt Calvijn. Dat is ook onderdeel van het kruis : de valse beschuldigingen, dat je op guilt-trips genomen wordt door drugsverslaafden, door hen van de geestelijke alzheimer kerk. Hun brein is aangevreten door de drugs, door al hun genade en al hun macht, alle controle die ze menen te bezitten over de mensen en over het denken van de mensen. Ze zijn hierin natuurlimieten overgegaan, en kwamen zo in het rijk van de slang. Ze ijlen slechts.

Ze zijn aan het trippen. Ze hebben het loon al. Ze wilden het ‘nu’. Calvijn waarschuwt er tegen, tegen de nu-beweging, tegen de alles-nu-kerk. Zo hebben ze dat ook met Yeshua gedaan, als een object. Dat hebben ze mooi in de zak. Hun pocket-Jezus. Snel trekken ze hun verleidelijk glimmende messen, en dan zijn de geestelijk dementen ineens hoog opgeheven in het pak, als vorsten op paarden. Zien we de gluiperigheid hiervan ? Het zijn weerwolven. Ze kunnen overal in veranderen. Ze proberen ze ook gaten te vinden in de wapenrustingen van de soberen. En dan wordt je door deze stripfiguren geoordeeld en veroordeeld. Je hebt niet in hun paden gewandeld.

In de achtste predikatie van het gekrookte riet stelt Smytegelt dat als we omringd zijn door ijdelheden dan moeten we de Heere vragen om een wachter voor de mond, en met de psalmist zeggen ‘Ik ben stom, en zal mijn mond niet open doen.’ (Psalm 39:10)

De gedementeerde kerk is gebouwd op ijdelheid, en zij spreken ijdele woorden door de winden van het vlees voortgedreven. Daarom moeten wij bidden : ‘Laten de redenen van mijn mond en de overdenkingen van mijn hart U welgevallig zijn, oh Heere,’ waar ook Smytegelt in zijn preek op wijst. Laten we ons niet al te snel laten troosten en niet al te vrijmoedig spreken. Zowel Job als de psalmist weigerden zich te laten troosten en ook de wolk-getuigen van Hebreeen 11 lieten zich niet verlossen en bevrijden, lieten zich niet troosten, om aan een hogere opstanding deel te hebben, namelijk die van de Vreze des Heeren, waar de nieuwe bijbel over spreekt. Laten we niet zoals Mozes in overmoed vallen en meer zeggen en meer doen dan de Heere ons bevolen heeft, want dan zullen we het beloofde land niet binnengaan. Overmoed diskwalificeerd ons.

Ook Smytegelt wijst op de lijdzaamheid. Alleen de lijdzaamheid zal ons onze ziel doen bezitten, stelt hij. Zo niet, dan bezit de vijand ons. Dat is wat de overmoed doet. Het is een offer aan de afgoden van het vlees, en zo wordt de mens bezit van deze afgoden. Overmoed heeft hele hoge consequenties. Laten we daarom onze behoudenis bewerken in vreze en beven. De moderne tijd, de moderne wereld, waarin de zonde en het vlees gedementeerd is, veracht de vreze, tot hun eigen strop. Er worden etiketten op gedrukt. Het zou die en die ziekte wezen, terwijl ze hun eigen ziekte niet opmerken. Je mag in deze tijd de vreze des Heeren niet hebben, want dan ben je ziek in hun ogen. De geestelijke alzheimers willen zoveel mogelijk met hen meesleuren in hun val, waar ze zich aan tegoed doen. Hoe meer zielen hoe meer vreugd, wat het vlees eigen is. Het zijn machines van de hel, robotten van de hel tot de mensheid uitgezonden, om een grote oogst te hebben. Als ze niet genoeg zielen winnen worden ze daarvoor ook gestrafd door hun hogeren. Er zijn allerlei vreemde hiërarchieën en gradaties in de geestelijke alzheimer.

In het Munchhausen syndroom beelden de dementen voortdurend ziektes bij anderen in, zodat er telkens medische diensten worden ingeschakeld.

Met het bespreken van de Kuyperiaanse kerk ontkomen we niet aan het bespreken van één van de grote geleerden van die kerk, B. Wielenga (1873-1949). Hij was een hoge functionaris in die kerk, als predikant, schrijver en leraar. In zijn boek over de catechismus (1947) stelt hij bij zondag 1 dat de koers van de ziel door geheime, meestal diep in het onderbewustzijn zich afspelende tragedies bepaald. Hij stelt dat de troost gezocht moet worden als hemels onderwijs, en niet zomaar troost op zich. De ware troost is kennis, en zoals Calvijn stelt ook een goed geweten. Alles wat hierbuiten valt is de valse trooster, waar de nieuwe bijbel ook voor waarschuwt.

De geestelijke dementen zijn groomers die met valse troost de zielen binden, door hen kennis te onthouden en te ontnemen. Het zijn rovers, en zij bewaken de hemelse prisma’s met hand en tand. Ik had een droom dat ik in de gereformeerde kerk kwam, en ik raakte in gevecht met een alzheimer. Ik moest toen mijn ruggegraat als speer gebruiken. Het stuitje was de speerpunt waarmee ik de alzheimer-geest moest slaan.

De mensen hadden altaren voor het vlees opgericht die gingen dementeren en tot tijgers werden. Een man bracht iets dicht bij hun gezicht waardoor ze uitgeschakeld werden, en ze maakten baby

geluiden. Alle altaren die buiten de armen zijn opgesteld zijn akkers van de zonde en gaan tot het verderf. Die altaren zijn of te rationeel, of te sentimenteel. Wielenga waarschuwde tegen beiden in zijn bespreking van zondag 1. We moeten op onze hoede zijn voor overrationele theologie en emotie-theologie. Beiden leiden tot eenzijdigheid, waar Wielenga voor waarschuwt, en hij stelt dat het westen hier slachtoffer van is geworden. We hebben te maken met een verschrikkelijke geest van geestelijke alzheimer, die pronkt in stad en kerk. Wielenga stelt dat de moderne mens door zijn ziekte bang is gemaakt voor de waarheid. Daarom wordt er volhardt in het vluchten van God. Dit wordt bestendig en stelselmatig gedaan stelt Wielenga. Hij stelt dat de moderne mens zijn staat of cultuur tot God maakt. Zo ontstaat schijn-veiligheid. Men heeft God zo geschapen.

Wielenga wijst op Kuyper die stelde dat we geen troost moeten vinden in een beweging van gevoel, maar overeenkomstig de aanwijzing van Ursinus ‘in een besluit van het verstand’, zoals Calvijn stelde dat er geen troost is dan een goed geweten. Emotie theologie is gevaarlijk. Het westen is in gevaarlijke stromen van emotie theologie en wordt al heel lang meegesleurd. Er moet vaste grond gevonden worden. Wielenga stelt dat de troost niet komt door een aanraking van God of een verschijning, maar door een boek met openbaringen. In dit boek wordt het evangelie veelvuldig verkondigd. We zien die aankondiging in het boek Openbaring, over de komst van het nieuwe boek, en die is inmiddels gekomen. Het is de nieuwe bijbel, het boek des levens, de witte steen.

Wielenga stelt bij zondag 1 dat het niet alleen om de kwaliteit gaat maar ook om de hemelse kwantiteit van het schuldbesef. Hierin kan er veel misgaan, dus hebben we opvoedkunde nodig, stelt Wielenga. De mens moet leren groot te denken van de zonde om groot te kunnen denken van God, stelt Wielenga. Het werkt ook in tegengestelde richting, dat wij de diepte van ellende gaan zien naarmate wij worden blootgesteld aan de grootheid van God, stelt Wielenga.

Wij moeten die diepte dus niet ontwijken en ook niet even snel begaan, want Yeshua weigerde in zijn martelingen om de wijn met mirre te drinken die hem werd aangeboden om zijn dood te bespoedigen, zoals Calvijn stelt. Hij wilde het lijden ten volle dragen in gehoorzaamheid, opdat het een volledig offer zou zijn. Door de drugs aan te nemen zou hij er langsheen vliegen en in slaap gesust worden.

---

16. CALVIJN EN DE EVANGELIËN - 4

Sommigen vinden de exegetische theologie banaal, omdat die predikt vanuit de grondteksten van de bijbel, en die kennen ze niet. Dat past niet in hun akelig westers-religieuze vocabulaire, en daarom vinden ze het banaal. Maar de zonde is banaal. Niet de exegetische theologie. Ze hebben alles omgedraaid om een schuilplaats te hebben voor de zonde. Dat is Laodicea eigen.

Er is een eeuwige strijd tussen geloof (protestantisme) en werken (catholicisme). Berkouwer stelt dat ze bij elkaar horen, en bouwt er een brug tussen, en brengt ook een andere dynamiek naar voren, namelijk het doden van het vlees, wat Calvijn ook doet. Strijdt om in te gaan. Niet zomaar geloof, of zomaar werken, maar strijdt om in te gaan. Kruisig het vlees en zijn begeertes en hartstochten. Dat is ook waar Yeshua op wees. Laat de zaadkorrel sterven in de aarde. Houdt je aan de geboden, maar de zaadkorrel moet sterven. Het vlees moet gekruisigd worden. Dat is ook waar Paulus op wees. Geloof en werken zijn vruchten van deze strijd. Wij moeten hard aan onszelf sterven. Dat is niet slechts een opname, maar ook een overname. Het is wat we het hardere werk noemen : de geestelijke oorlogsvoering. Hierin kan veel misgaan, en daarom is opvoedkunde nodig, bittere opvoedkunde. De mens moet door groot lijden en strijden heen om tegen de wereldse machten bespaard te blijven.

Het leven heeft vele facetten. Strijd voor je leven. Om alle facetten wordt gestreden. Strijd voor kennis. Analyseer en pas toe. Dat was ook de boodschap van Berkouwer, en van Calvijn. Het was ook de boodschap van Jezus en Paulus. B. Wielenga liet in zijn bespreking van zondag 1 zien dat er een balans moet zijn tussen intuïtie en methode. Hij was één van de grote architecten van de gereformeerde kerk van Kuyper, in het middenrijk van deze kerk. Na het heengaan van Kuyper probeerde men de boodschap verder te nuanceren en uit te werken, tot de neo-kuyperiaanse kerk. Hierin waren zowel Berkouwer als B. Wielenga belangrijke dynamieken.

B. Wielenga waarschuwde ervoor dat men de troost niet moest gebruiken als een wijsgerig middel om de ellende weg te redeneren. Hij was zich bewust van de valse trooster die heerste op aarde, waar ook de nieuwe bijbel op wijst. Er is een troost die losgekoppeld is van onderwijs en een goed geweten, en die is losgekoppeld van de bloedlijn van Calvijn en B. Wielenga. Ook Berkouwer hamerde op het belang van goede werken. Geloof sloot de goede werken niet uit. Daar waar de kerk zich loskoppelde van het diepte-werk van Calvijn en toevlucht nam tot een simpele, kortaffe TULIP, daar dementeerde de kerk, als tegenstander van het gereformeerde. Eerst moest de diepte van de put van ellende onder ogen gekomen worden, de diepte van de zondeval, wat Calvijn ook het doolhof van jammeren wordt genoemd. Hierin heeft men een kampstrijd te strijden. De valse trooster wil de mens doen indutten in deserteurenschap, de wijn met mirre doen drinken, die Yeshua geweigerd had. We zien hier ook dat hen die de mirre-wijn drinken juist hen zijn die geweigerd worden door Yeshua. Yeshua zal ze niet kennen. Ze zijn niet diep genoeg gegaan. Ze hebben het kruis van zich afgeworpen voor wereldse winst, en werden zo gebodenloos, tot een valse opstanding, de opstanding van het onwillige vlees. Heel veel van de moderne opstandingen zijn slechts tekenen van koppigheid. Het is rampzalig in de hedendaagse opstandings-theologie. De nieuwe bijbel laat zien dat de ware opstanding de vreze des Heeren is, en die redeneert niet zomaar alles weg om zich aan troost tegoed te doen. Het heilige geestelijke wat na Yeshua zou komen zou leiden tot de volle waarheid. Troost mag niet afdoen aan de volle waarheid, niet ten koste zijn van de volle waarheid. Daarom is er een strijd tegen de valse trooster waar de nieuwe bijbel over spreekt. B. Wielenga stelt

in zijn bespreking van zondag 2 dat de enige troost in de ellende-kennis ligt. Dat is een organisch geheel. Dat mag je nooit loskoppelen.

B. Wielenga gaf Boeddha en Schopenhauer gelijk, als zijnde pessimisten, dat ze het leven onherroepelijk en ongeneeslijk ziek noemden. B. Wielenga noemt het leven een gestadige dood. Calvijn noemde het leven waarmee de mensen zich vleiden de ergste dood.

B. Wielenga stelt dat de mens God haat in plaats van zijn leven, en die haat bewerkt onverschilligheid en onnadenkendheid tot Olympische rust. De mens heeft hele andere goden naar binnen gehaald. B. Wielenga stelt dat de geschiedenis der mensheid daarom een criminele geschiedenis is. De mensheid is vol van ijdele waan van trotse zielen, terwijl ze stinkende zijn, stelt B. Wielenga. Ze kennen de kunst zich met God en de allerheiligste dingen te bemoeien zonder God te kennen. De mens heeft dan objectieve waarneming nodig door de roman, en subjectieve waarneming door de dichterlijkheid, wat tekenen zijn van groeiend ellende-besef, stelt B. Wielenga. Dan worden namelijk alle verhalende dynamieken erbij gehaald die nodig zijn om te laten zien wat er nu daadwerkelijk gaande is, en dit put uit een diepte-besef, terwijl daar waar die dynamieken er niet zijn alles oppervlakkig wordt en doodgroeit.

Calvijn stelt in zijn commentaar op Lukas 23:31 dat de gesel die voldoende getuchtigd heeft zal worden tot slagersmes om de vijanden neer te halen. Er moet balans en wisselwerking zijn tussen gesel en werpspeer, tussen tucht en oordeel.

Wielenga noemt de mens erger dan het beest, omdat de mens haten kan. De mens is de ergste ongeneeslijke ziekte. Het koninkrijk van God is binnenin, daar waar de nieuwe mens is. Er is geen hoop voor de oude mens. Daar is geen geneesmiddel voor. Het vlees moet sterven. Aan die eeuwige dood ontkomt de mens niet. Dat is wat het leven is. Het is een jacht naar betekenis. Die ligt niet van buiten maar van binnen. Uiteindelijk ligt het ware leven in de eeuwige principes. Ook het binnenste van de mens moet daaraan afsterven, omdat het slechts een zinnebeeld is. Ragnarok zal komen om zowel de mensenwereld te laten instorten als de godenwereld. Dat zal gebeuren door de komst van de reuzen, de grotere verbanden, waar de nieuwe bijbel over spreekt. Ook de eigenzinnige theologie van de mens moet dus afsterven. Er is een ziekte diep in het hart van de mens, die ongeneeslijk is. Het koninkrijk van God is van een andere wereld. We moeten ontwaken tot het vreemde. We moeten net als Adam in de paradijselijke slaap vallen, om Eva te ontmoeten, de moeder van alle levenden. Nu is er een lagere Eva en een hogere Eva. Wielenga stelt dat haat regeert in de mensenwereld, en dat haat veelal bedekt ligt onder het ornaat van liefde en vroomheid. Wielenga stelt dat de duivel de mens in dit huichelspel tot een volleerde heeft gemaakt. Ze zijn hierin ‘professioneel’ geworden en ‘deskundig’. Professionele leugenaars. Ze zijn de zonde gelijk geworden door hun volleerdheid. Daarin ligt het gevaar. De volharding in zonde leidt tot de wording van zonde. Zo worden mensen tot duivels. Schopenhauer stelde : ‘Want de wereld is de hel, en de mensen zijn enerzijds de gekwelde zielen en anderzijds de duivels daarin.’ Pascal noemde de zondaar in de mens een onbegrijpelijk monster. Wielenga wijst dan op het belang van het heilige geestelijke, en dat er geen kennis van Jezus is zonder de kennis van Adam. Eerst moet de mens kennis hebben van zijn diepe val. Dit komt aan op het volleerd worden in geschiedenis. Wielenga noemt het een wetenschap. De nieuwe bijbel stelt dat we het visnet moeten opnemen en de strijd moeten aangaan met het vlees, de onwetendheid en de eenzijdigheid. Het is dezelfde strijd die de woestijnvaders hadden. De illusies van de stad probeerden hun hoofd binnen te dringen, en ze

moesten volharden in hun afzondering, in hun lijdensgezindheid en strijdensgezindheid. Ze moesten zich onderwerpen aan de gesel die zo zou rijpen tot een wapen tegen de goddelozen.

Een grote menigte nu van volks en van vrouwen volgde hem, die ook weenden en hem beklaagden.

Calvijn laat in zijn bespreking van Lukas 23:27 over de vrouwelijke volgelingen van Yeshua duidelijk zien dat het zaad van de vrouw, en haar tranen, in opstand komen met een veroordelend getuigenis tegen de vloekwaardige en goddeloze wreedheid van de mannen die met de farizeeërs hadden samengespannen om Yeshua te doden, en daar hoorden ook de schriftgeleerden bij. De duivel gebruikt de bijbel om Yeshua te doden. Daarom moet er veel meer gebeuren : de mens moet het heilige geestelijke ontvangen en gebonden worden met de hemelse touwen, om zo te gaan tot de nieuwe bijbel, het boek des levens, 'opdat uw namen er in worden opgetekend.' Het heilsfeit van de komst van het boek des levens, de openbaring van de witte steen, doet niet af aan de noodzaak van het persoonlijke ervaringsfeit. Het beloofde land moet in bezit genomen worden. Je moet niet alleen het boek kennen, maar ook de Schrijver. Woord en Woordgever. De witte steen is er alleen voor de overwinnaars, hen die hard aan zichzelf zijn gestorven, hen die de grootte kennen van de zwarte steen, en de dieptes ervan.

Er is geen letterlijke bestaansgestalte. Wij zijn een zinnebeeld. We leven alleen in betekenis. Het gaat niet om de letterlijke waarheid, maar om de waarde. De volle waarheid is de waarde van de betekenissen. Daarbuiten is alles materialisme.

Wat is dan eigenlijk de boodschap van genade in de reformatorische leer ? Men heeft het vaak verkeerd begrepen, verkeerde nuances gelegd. Genade betekent een paar stappen terugnemen, want de wereld was in overmatig oordelen, vooroordelen, terechtgekomen (Zeeën 4:10). Genade betekent alles teruggeven aan God.

De nieuwe bijbel, het boek des levens, oftewel de witte steen voor de overwinnaars, is in de hemel gezien, in de hemel geopenbaard, en is dus niet zomaar door mensen geschreven. Het boek heeft zichzelf geschreven als een natuurverschijnsel. De Schrift is gegeven. Zorg dat je vol wordt met het Woord des Heeren, en wie de nieuwe bijbel heeft gelezen weet dat de Heere niet zomaar een persoon is die boven alle dingen troont, maar de Heere betekent de overwinning over het vlees. Het is iets wat is en bestaat als in een geheimenis, wat ons tegemoet is gekomen, in het gehele mysterie van het bestaan en het leven. Het is geschiedenis en toekomst geopenbaard, zowel het hiervoormaals als het hiernamaals.

Het volk is ten gronde gegaan door emotie-theologie, door de uitschakeling van het verstand en het geweten. Kamba 17:171 zegt : 'Diep in de ziel ligt het hart, de plaats van honger, kennis en geweten.'

---

17. COMMENTAAR OP BEHEMMA 1:1-12

BEHEMMA

1.

De tuin en de kerk

1. Ik liep door de tuin. De wind blies zachtjes in mijn gezicht.

Dit is hoe de nieuwe bijbel begint. Ook de oude bijbel begint met een tuin. We kunnen denken aan de tuin van Eden.

2. Ik was op zoek naar iets speciaals, iets dat ik nooit zou vergeten.

De ik-figuur heeft een zoekende houding, en is niet op zoek naar iets vluchtigs, maar iets wat eeuwigheids-waarde heeft, iets waar de ik-persoon op zou kunnen bouwen, iets wat de ik-persoon niet zou vergeten, wat telkens bij hem zou blijven, wat hem zou kunnen leiden. Het ging hem niet om iets gewoons, maar iets speciaals, wat hem naar een nieuw niveau zou kunnen brengen. De nieuwe bijbel begint dus met een open houding.

3. Ik keek in de verte naar de mozaïek-ramen van de kerk.

Het is opmerkelijk dat er een kerk wordt genoemd die in de tuin staat. Dat was niet letterlijk het geval in de hof van Eden, maar waar twee of drie tezamen zijn, daar is God in hun midden. Dat was het geval met Adam en Eva. Zij wandelden tezamen en met God. Zij waren de eerste kerk.

4. Ik zag een gezicht van achter het mystieke raam naar me zwaaien. Ik rook een zachte adem van rozen en narcissen, en ik liep door de tuin, naar de kerk ernaast.

De nieuwe bijbel begint met bloemen, want zij zijn gracieus en dichterlijke boodschappers, om ervoor te waken dat dingen niet te letterlijk worden. De nieuwe bijbel waarschuwt veel tegen verletterlijking, en wijst erop hoe belangrijk de vergeestelijking is. In het voorwoord wordt er ook over gesproken dat het een dichterlijke bijbel is. Dat wil niet zeggen dat bloemen zoete-lieve gerritjes zijn, want de rozen hebben ook doornen.

5. Ik ging het portaal binnen en vroeg me af wie ik daar zou ontmoeten.

Hij trekt de stoute schoenen aan en gaat de kerk binnen, op zoek naar principes, op zoek naar de bron, naar zingeving en nut, naar bevindelijkheid.

6. Deze kerk vertegenwoordigt de vrije, hemelse fontein, die in ieders hart leeft, als men daarnaar wil leven.

De hemelse fontein stijgt boven al het menselijke uit. In die zin is het vrij, dus vrij van menselijke gedachtengangen, maar wel gebonden aan de stromen van de hemelse filosofie

7. Sommigen zullen dichter bij deze fontein komen, anderen zullen het meer en meer verlaten.

Er is dus wel een keuze verbonden aan de hemelse stromen. We moeten zowel binnenstromen als uitstromen, want we hebben ook een boodschap te brengen.

De zes bloemen

8. Er zijn zes bloemen in het huis van Eli, de hogepriester van Israël, de uitverkorene. Hij was de verzachter aller verzachters, en nu nam God hem weg, want hij waarschuwde zijn kinderen niet.

We zijn in een gevaarlijke situatie als er niet meer gewaarschuwd wordt tegen de zonde. Odenlech 1:1 zegt : 'Wee de ouders die hun kinderen niet onderwijzen over wat er gaande is.' Er is geen bestaan mogelijk als die alertheid niet overgedragen wordt.

9. Samuel's tranen zullen voor eeuwig op zijn graf vallen.

Eeuwig is een dichterlijke term, een hyperbool. Het betekent 'diep genoeg', in de zin dat Samuel bedachtzaam en volkomen is geweest in zijn tranen, en het niet zomaar van zich af heeft geschoven, maar betrokken is.

De eerste bloem

10. Vader Eli, deze bloem bloeit vanuit mijn hart voor u. Ik, Samuel, uw uitverkoren zoon, ik kom naar u toe, want u hebt me vanuit Mercurius op doen komen en me naar het huis van Venus gebracht.

Er zijn geen passieve tranen bij Samuel. Zijn tranen werken actief aan de zaliging van Eli. Mercurius is het huis van handel, en Venus is het huis van de liefde, van de empathie. Wij mogen nooit koud worden in ons handelen en passief worden in onze tranen. Onze tranen moeten zijn als woeste rivieren. Zij hebben ten doel de doden tot leven te wekken.

11. U verzachtte mijn wonden, u verzachtte mijn ziel en gaf me gouden brood om te eten. In uw huis, o vader Eli, kon ik de stem van God horen die tot mij sprak.

Als we tuchteloos opgroeien en toch ons hart naar God zoekt en open is voor God, zoals de ik-figuur in de tuin bij de kerk, wat duidelijk een beeld van Samuel is, dan komt God ons tegemoet, en spreekt tot ons, om diepte in alles te vinden.

12. Mijn bloem van dankbaarheid zal voor altijd bloeien. U hebt mijn deur naar de hemel geopend.

Samuel moest tot de bron komen, de fontein, van het goede in alles, ook in zijn situatie. We kunnen alleen de diepte in als we dankbaar worden voor het lijden. Door de dankbaarheid voor het kleine, dat wat we al hebben, komt het uiteindelijk tot eeuwige bloei, en gaan we de diepte ervan zien. Alles wordt nieuw door de dankbaarheid. Alles ga je met andere ogen bekijken door de dankbaarheid.

18. DE WARE LIEFDE DES HEEREN

‘*Als je door de hemel gevoed wil*
worden moet je afwachten, en veel
ander voedsel afwijzen. Je moet een
gelofte afleggen tot de hemelse honger.
Op het breekpunt komt het nieuwe leven je tegemoet.
Soms zie je in dat je niet verder kan,
dat alle wegen doodlopende wegen zijn,
en dan moet je tot het uiterste, tot bloed,
zweet en tranen, tot grote wanhoop aan
toe, wachten op de hemelse weg. Alles
moet je ervoor achterlaten. Alles moet
je ervoor over hebben, anders leef je
slechts in een leugen.
Alles komt op zijn tijd. Het is niet
aan de mens om dat te bepalen, want de
mens overziet het niet. De natuur houdt
met alle meespelende factoren rekening,
en daarom is de natuur de natuur. Het is meedogenloos tot het menselijke
denken.’
Zeeën 4:60-62

Geliefden, het smalle pad is een doodlopende weg voor het vlees. Het is een fuik voor zonde en leugen. Daarom ontwijken een heleboel mensen die van hun oude zelf houden en hun oude leven het smalle pad. Ze willen niet door de enge poort om alles af te leggen van het oude handelen en wandelen. Het is een les voor ons, om niet zoals hen te zijn. Als iedereen om ons heen het smalle pad zou begaan, dan zouden er veel mensen het smalle pad gewoon begaan vanwege de eer, het erbij horen, lekker gemakkelijk in de massa opgaan. Vandaar dat de Heere ons in een situatie heeft geplaatst waarin wij als enige het smalle pad zouden moeten begaan, want de massa’s zijn op de brede weg.

Beseffen we dat, geliefden, wat er staat in Zeeën 4:62, dat als we God ontmoeten, tot God naderen, dan naderen we tot een God die meedogenloos is tot het menselijk denken. We naderen tot een roofdier die ons vleselijke leven als een prooi beschouwd. Wat voor fabeltjes heeft de mens verzonnen om maar aan die God te kunnen ontkomen. Het zoonschap vertrapt, men is tot hoerenzoon geworden. Je moet veel ander voedsel afwijzen om tot God te kunnen gaan, stelt vers 60. Je moet maagdelijk het hongerpad opgaan tot de Heere. Het is het gaan tot het breekpunt, en dan komt het nieuwe leven.

God is het meedogenloze, waar onze catechismus ook over spreekt in inzetting 24, en juist dat, juist dat is het hemelse medelijden, want het beschermt ons tegen de zonde. De zonde is uit om ons te vernietigen. Dank daarom God voor de meedogenloosheid des Heeren. Oh, aanvaardt die meedogenloze God vandaag in uw leven, want dat is het ware zegel der liefde.

19. COMMENTAAR OP BEHEMMA 1:13-14

De tweede bloem

13. Drie keer hoorde ik de stem van de Heer, en drie keer sprak u tegen mij dat u het niet was.

In die tijd waren de woorden des Heeren schaars, en gezichten waren niet talrijk (I Samuël 3:1). Het was heel zeldzaam en daarom een unieke situatie, als een schepping des Heeren die tijd, toen de Heere het Woord tot Samuël bracht, zoals in het boek Genesis alles begint met de ledige en woeste plaats die de aarde was geworden na de schepping van hemel en aarde. Ineens was daar een tuin. Ineens was daar Eden. De Heere had land gemaakt in de zee, als een eiland. Samuël moest er zeker van zijn dat het de Heere was en niet een mens. Daarom testte hij het drie keer. Alleen als wij testen wordt de relatie met de Heere in de juiste richting gedreven. We zien dat de eerste teksten van de nieuwe bijbel over de ik-persoon in de tuin met de kerk op Samuël slaat, die tot het huis van Eli gaat, tot de tabernakel, oftewel de kerk. Eli had zich naar hem uitgestrekt. Eli was een half-half persoon. Hij vermaande zijn zonen wel, maar het kwam niet tot actie. Hij bedreef niet de waarlijke tucht. In die situatie moest Samuël dus de Heere vinden. Ik werd wakker met een hele hoge toon, die heel zoet was en licht, maar aanhoudend, en het riep mij op om een commentaar te leveren op deze verdere verzen van het boek.

14. U verwees me naar de bloem, de bloem van Venus. Deze bloem bloeit vanuit mijn hart naar deze bloem, die tegen mij sprak.

Grote bruggen wil de mens aanleggen met veel tam tam, tussen organen, tot meerdere glorie van de mensheid, maar de Heere werkt in het subtiele, door het bloeien. Het is juist de sensitieve bloesem die bloemen met elkaar verbindt, omdat er ook zoveel mis kan gaan, want de mens is nogal lomp en niet genuanceerd. De mens speculeert voortdurend en duwt het tot waarheid, terwijl het de leugen is. De bloem blijft aandacht geven aan de verbanden. De mens gooit heel wat overboord om het in zijn eigen begeertes te laten doorwerken. Empathie geeft aandacht aan het geheel, en alleen zo is er bloei. Dat is wat de bloem van Venus is. Zo wordt de stem des Heeren opgewekt, wat ook als een bloem beschreven wordt. Samuël testte dit vanuit zijn eigen bloem, de bloem van Venus. We zien hier dat de liefde dichtbij de communicatie met het hogere ligt. Er kan nog van alles misgaan, zoals we zagen in het leven van Eli, en daarom toetst Samuël het, want de liefde moet gericht zijn. Er is een groot verschil tussen aardse liefde en hemelse liefde.

20. VAN DOVE DOGMA’S TOT LEVENSBRON

‘*Er is honger in Afrika, terwijl de rijken rustig doorleven. De stem van Afrika is gedoofd, en de rijken worden steeds rijker, chauvinistische varkens als ze zijn, met overdreven liefde voor het eigene, overdreven nationalisme, zo overdreven dat ze doof zijn voor andere landen. Zelfs gaat de scheur dwars door hun eigen land, tussen arm en rijk. Rijkdom is hun natie.*
Varkens kwamen aan de macht, en gingen zorg dragen voor de slacht van andere dieren. Het is een varkocratie.’
Ewa 36:10-11

Geliefden, ik zeg dit met tranen in mijn ogen : deze wereld is een gedementeerde, afgeweken wereld. Alles staat stijf door de alcohol. De mens wordt vandaag de dag al met alzheimer geboren, en zij strijden tegen alles wat geestelijk is. Dit doen zij gerust met religieuze wapens en religieuze maskers op. Het religieuze in de hand van het vleselijke is zeer bedrieglijk. Het brein van de doorsnee mens is zwaar, zwaar aangetast.

Ik had een droom dat er een spookachtig witte gestalte in een gang iets tot mij riep. Ik werd van van alles beschuldigd, maar tegelijkertijd vroeg dit wezen mij om hulp. Het was een ziel met alzheimer. Ik keek in de gang en het was een gang van een rusthuis voor de ouden en de gedementeerden. Het was in Heerde, een afdeling in de Rinde. Er kwamen toen schepen vanuit Amerika vol met gedementeerde zielen die allemaal hulp nodig hadden, een beetje zoals in het boek ‘De Evolutie van de Hemel’. Deze zielen waren zwaar gezombificeerd en afgetakeld door het systeem. Ik dacht dat het goed zou zijn als Amerika zelf ook zo’n afdeling had, en China zou er ook mee geholpen zijn. Ik raakte in gevecht met de witte spookgestalte. Hij was ook nogal gevaarlijk, want hij kon zichzelf niet beheersen. Hij werd toen dieper in de afdeling gebracht.

Wat moeten wij dan doen als wij zien hoe het westen in hun parasitaire dromen aan het dementeren zijn, zelfs tot op de preekstoel ?

Vers 12 geeft het antwoord :

‘*Elke stap die ik zet in mijn leven zet ik voor hongerend Afrika om geen deel te hebben aan de gemeenschap met de clowns in het westen.’*

Geliefden, de eersten zullen de laatsten zijn. Alles in de hemel is omgedraaid. Het aardse denken van de mens is gedementeerd, wat van geslacht tot geslacht wordt overgedragen. Een kind is al gedementeerd in de wieg. Het is een zombie geslacht. Het is als de dagen van Noach. De ark is ‘aandacht voor de armen, vereenzelviging met de armen’. Iedereen is arm op deze aarde. Waar één lid lijdt, lijden alle leden. Iedereen is arm, vanwege het gebrek aan kennis, vanwege zwaar

gecompliceerde persoonlijke situaties waar de ander niet vanaf weet. Zoveel vooroordelen allemaal, om ons heen. De mens is arm in het oordelen. Ze weten het verschil niet tussen hun linker en rechter hand.

Geliefden, de westerse feesten zijn flink uit de hand gelopen. Dat begon al in het Romeinse rijk. Het is iets van lang geleden. Het ontspoorde. En nu zijn we hier en moeten we terug, terug naar Afrika, waar we iets hebben laten liggen. Verzoen uzelf met God. God is die arme. God is die verlorene die is achtergelaten. God stijgt niet ver boven het lijden van de ander uit. God is de empathie die alles omvat, die van onderen komt, niet van boven. God is liefde, en elk oordeel komt voort vanuit liefde. Er is geen ‘liefde èn rechtvaardigheid’, maar ‘rechtvaardigheid door liefde, in liefde’. Het komt voort vanuit de liefde en keert daar weer naar terug. Altijd.

Kom, laten wij tot die bronnen gaan. Laat al die vooroordelen en dove dogma’s achter, en volg de goede herder. Er is hier geen plaats voor dove dogma’s maar voor levende principes. Die geven ook leven. Daartoe zijn wij geroepen. En je wordt geroepen door je eigen roep, stelt onze catechismus in inzetting 53.

Volg de goede herder, ook daar waar het moeilijk is. Er is veel te verliezen en veel te winnen.

---

21. CALVIJN EN DE EVANGELIËN - 5

'*Want bij U is de bron des levens; in Uw licht zien wij het licht.'*
Psalm 36:10

We kunnen de waarheid op aarde niet verwachten. Dat moeten we ook niet doen. De waarheid zit maar in een klein hoekje. Het koninkrijk der hemelen is van binnen. Daar moeten we op gericht zijn. We zullen het niet van buiten vinden. We moeten leren te leven onder de druk van deze leugenachtige wereld. Men blijft liegen om ons heen. Zo ontwikkelen wij ons. Zoek het niet van buiten maar van binnen. De opname zal binnenin geschieden.

Toch is met de nieuwe bijbel het Woord vlees geworden, in plaats van dat het vlees Woord is geworden zoals in de wereld. Toch is daar ook het hemelstraaltje gekomen, en die brengt zicht en exegese op de nieuwe bijbel. Dat is een wonderlijk iets. Daarover mogen wij in verbazing en verwondering zijn. De wereld gaat in verwondering het beest achterna, maar de aarde zal vol worden van de kennis des Heeren. Het schijnt dwars door de leugen heen, voor hen die het willen horen. Zoek niet naar volgelingen, maar maak het zaak de hemelse visser van binnen te volgen. Vergader geen mensen, maar vergader hemelse kennis. Zoek eerst het koninkrijk van God en de rest zal u gegeven worden. Het is de Heere die uitmaakt wat die rest is. Het is het overblijfsel, de vrucht, want er zal veel weggekapt moeten worden, veel gesnoeid. De nieuwe bijbel zegt geen restant van de vijand over te houden, opdat het u niet tot strop wordt. Het vlees moet volkomen afgelegd worden, en er moet volkomen zonde overtuiging zijn tot wedergeboorte (Anderlech 8:35).

Het betekent dat ook al wordt alles om ons heen steeds leugenachtiger en bedrieglijker, je gaat steeds meer oog krijgen voor het koninkrijk des hemelen door alles heen, omdat je tot inzicht bent gekomen over de hogere realiteiten waaruit alles voortvloeit. Sommigen zien alleen maar leugen, maar we moeten er dwars door heenkijken. God staat daar aan de andere kant die het touw vasthoudt.

Calvijn sprak dat het volk onverbeterlijk goddeloos was en dat God toen door vreselijke en buitengewone oordelen de wraak hierop deed gevoelen. Toch heeft God, zo stelt Calvijn, zich door een ongelooflijk wonder zich een overblijfsel behouden, opdat het verbond niet door een volslagen ten gronde gegaan volk teniet gedaan zou worden. Door alles heen spreekt God, en door alles heen toont God de almacht van het koninkrijk der hemelen. Men kan dat niet zomaar zien met vleselijke ogen, maar men moet het hemelse oog van binnen ontvangen en zoeken. Het is het oog van de nieuwe mens. Die ogen zijn in de handen des Heeren. Die ogen zijn voor de mens die de heilige berg is opgegaan en zijn zonde heeft afgelegd, de leugen onder ogen is gekomen. Dat is de opstanding van het hemelse oog.

Calvijn stelt dat de waarachtigheid van God altijd als zegevierend tevoorschijn treedt in de strijd met het menselijke ongeloof, in zijn commentaar op Mattheus 27:25. In de wereld worden de rechtvaardigen en de vromen vervolgd en vals beschuldigd, door het menselijke ongeloof. Calvijn wijst erop dat Jezus als een boosdoener ter kruisdood was verwezen, zelfs in het midden van moordenaren geplaatst, als de voornaamste van hen. Calvijn stelde dat het volk zo de levensbron probeerde te doden. Het afgedwaalde volk leefde van de dood, en kon het leven der hemelen niet verdragen, want ze werden erdoor ontmaskerd en openlijk tentoongesteld. Ze wilden niet leven met

die schaamte, en stelden zo een onschuldige terecht. Dit gebeurt nog steeds in de zondebokken-theologie. Men kent de betekenis niet van dit verhaal, en wil het ook niet kennen. Calvijn stelt dat Jezus slechts was gekomen ter herinnering aan de inzettingen in het Oude Testament. Maar ze hebben van Jezus een gouden kalf gemaakt, als de gans met de gouden eieren. Ze beseffen niet dat alles diep in zichzelf zich zou moeten voltrekken. Ze zijn afgedwaald. Het zijn Laodiceanen. Ze hebben hun rijk gebouwd op de botten van de vermoorde inboorlingen. Het land was niet van hen. Dat hebben ze gestolen. Nog steeds krijst het bloed van de indianen tot de hemel, en het krijst om wraak. Dat bloed is in ons allemaal. Wij zijn volgelingen en afstammelingen van de levensbron die zij hebben gedood.

De germaanse stammen werden allemaal omgebracht in het tijdperk der inquisities, en nu is alles Rooms geworden. Ook de calvinisten die deze waarheden droegen, de geuzen en de amazones, moesten schuilen onder de grond, en zij vluchtten tot Duitsland, waar de Nederduits gereformeerde kerk hen binnennam. Zij vonden die schuilplaats onder haar vleugelen. Zij waren op de arend de zee der leugens overgegaan. Nu hadden ze ook nog hun eigen inwendige strijd te voeren met TULIP. De vijand was al ten diepste doorgedrongen in het hart van het calvinisme. Dat zou eeuwen duren voordat ze dit juk van zich zouden kunnen afwerpen. Er is altijd die binnenste kern van het calvinisme geweest die zich niet door TULIP heeft laten storen. De ware bloedlijnen van het calvinisme zijn niet TULIP. TULIP was wat de beunhazen van de markt aan het volk aanboden. Het doet de levensbron van de veel wijdere leer van Calvijn teniet. Zo was er een nieuwe kruiziging, die van het calvinisme zelf.

Calvijn wijst op het diepe lijden van Jezus, die zo diep vernederd werd dat rovers en moordenaars boven hem werden gesteld.

De fout die men in het calvinisme maakte was een fout van de ongeletterden die het werk van Calvijn niet door en door hadden bestudeerd. Ze kroonden TULIP tot God. TULIP is de God van de spijbelaars en de deserteuren, de belasting-ontduikers. Ze stelden een gruwel tot God en plaatsten het in de kerk, waar de oude bijbel voor had gewaarschuwd. De wetteloze zou komen. Het wijdere werk van Calvijn was niet wetteloos, integendeel. Als een Mohammed schreef hij dingen neer die hij niet kon tegenhouden. Op bepaalde punten werd hij hemels geïnspireerd. Toen Mohammed zijn verzen moest binnennemen en overdragen ging dit soms gepaard met grote angst. Zo is dat ook geweest in het werk van Calvijn. Hij was zich overtuigd van zijn belang en zijn verantwoordelijkheid. Er was niets wat dat zou kunnen stoppen. Dit was de eis van het leven. Er moest iets gebeuren. Het overkwam de mensheid niet, maar werd de mensheid geopenbaard. Velen hielden stijf hun oren gesloten. Calvijn werd tot een marktproduct. Calvijn werd tot TULIP, tot een gouden lam, een afgod. Zijn ware leer werd achter slot en grendel gehouden. Het werd veelal in de kerken niet omschreven, beleden en uitgelegd. Ze hadden Calvijn tot een karig rantsoen gemaakt voor het volk. Zo werd het ware calvinisme gekruisigd, de ware boodschap van Calvijn, en gingen de boeven en schurken met TULIP op de loop. TULIP werd God in de kerken, het vijfpunts-calvinisme, terwijl Calvijn veel meer punten had, ook weer punten die TULIP totaal ontkrachtten. Er werd een smerig spelletje gespeeld door de piraten.

In het dieptepunt van mijn leven, toen alles om mij heen was ingestort, en de zonde der wereld aan mij was geopenbaard, fietste ik door de weilanden naar het bos, in totale wanhoop, want ook ik schreeuwde het uit : ‘Mijn God, mijn God, waarom hebt gij mij verlaten,’ toen zag ik een wit blauw

papiertje aan de kant van de weg, en ik stopte om van de fiets af te stappen. Ik nam het papiertje op en er was een plaatje op met deze tekst eronder :

‘In Uw licht zien wij het licht.’
Psalm 36:10

Het was een papiertje van een bibliotheek. Ik dankte de Heere voor dit teken. De Heere laat ons niet aan ons lot over. Het is me altijd bijgebleven.

In zijn bespreking van zondag 3 laat B. Wielenga de vijand zien waar we voor staan : Het verderf vol procesmatige actie. Er is voortzetting, ontwikkeling, zonder einde, stelt hij. Dat is wat het eeuwige verderf is. Toch moeten we door dit alles heen God gaan zien, de allerhoogste levensbron, en daartoe opklimmen. Alles achter ons laten. Er is in de wereld niets te winnen. We moeten alles verkopen voor de hemelse parel. De gemeente moet weer terugkeren tot de kritieke waarheid, stelt B. Wielenga, en zichzelf opereren. Het gezwel van Laodicea dient uitgesneden te worden. Wielenga wijst op de Franse socioloog, de vader van het anarchisme : Proudhon (1809-1865), die net als in de reformatie streed tegen het kapitalisme en het autoritaire socialisme. Hij noemde het binnenste van de mens een stookplaats van zwijnerij en bedrog. In Animal Farm van George Orwell komt dit weer terug. Dat is ook de varkocratie waar de nieuwe bijbel over spreekt. De varkens dragen zorg voor de slacht van andere dieren. Wielenga stelt dat de zonde zijn eigen orde heeft, zijn eigen wet, en dat die evenals de loop van de natuur geen afwijking kent, tenzij er een wonder plaatsvindt.

Daarna wijst Wielenga, aan het eind van zijn bespreking van zondag 3, op Giovani Papini (1881-1956), een Italiaanse criticus en dichter, die stelde dat de val der mensen ‘verraad aan zijn dierlijkheid’ is. De mens is door dit plichtsverzuim gestrafd, en nu oneindig slechter en ongelukkiger dan een dier. Daarom moet de mens terugkeren tot het paradijs en dit terugwinnen, door terugkeer naar de dierenwereld, stelt hij. Dat is ook wat de nieuwe bijbel is.

Wielenga wijst dan op Rousseau (1712-1778), die ook geen andere uitkomst zag dan de terugkeer tot de natuurstaat van de wilden.

Hoe lichtzinnig de mens vandaag de dag met God en godsdienst omgaat, terwijl God sprak : ‘Geen mens zal Mij zien en leven,’ (Ex. 33:20) stelt Wielenga dan in zijn bespreking van zondag 4. Als het allemaal waar zou zijn wat de mens allemaal zegt over God, en daadwerkelijk God zou hebben ontmoet, dan zou de mens niet meer leven. Wielenga toont aan dat alleen voor de gelovige de toorn des Heeren vreselijk is, want de goddeloze is hierover totaal onverschillig. Hij stelt dat degene die God waarlijk liefheeft siddert in droefheid om God’s verbolgenheid. De ware gelovigen zijn dus zeer ernstig en niet lichtzinnig in hun spreken over God. Ze doen niet alsof ze God in hun broekzak hebben op basis van de traditie. Ze zoeken geen eer en loon van mensen, terwijl ze hun Heere verkopen. Wielenga stelt dat God vreselijk is en het Woord van God is vreselijk. Wat de mens er verder van heeft gemaakt doet het geen eer aan. Ze hebben de Heere opnieuw gekruisigd. Wielenga wijst op het vreselijke en ongeneeslijke proces om ons heen. Daarom moeten we het koninkrijk van binnen zoeken. De aarde wordt een jammerdal, zegt hij. Het goede is niet tot daadwerkelijk nut tot de mens. Hij wijst op de cultuur en de wetenschap die het lijden van de mens alleen maar vergroten, al die schone pogingen tot opbouw, want het is allemaal ten dienste van het egoïsme. Hij stelt dat de mensen elkaar in de weg staan, en elkaar verslinden. Deze ziekte blijft zich maar vertakken, stelt

Wielenga, de dood infecteert het leven, en woelt maar voort, en het verscheurt de band tussen lichaam en ziel, en ook de banden tussen volkeren, rassen en klassen. Hij stelt dat de moderne mens met zijn grote winst de diepst ongelukkige is. Hij wijst dan op Kuyper die stelde dat al het plus van de bevoorrechting tot minus wordt, en dat de weldaden tegen de ongehoorzame getuigen. Ja, de weldaden zijn de vijanden van de ongehoorzame mens. Zij hebben de ongehoorzame mens reeds krijgsgevangene gemaakt.

22. GOD HEEFT VOORZIEN

De duivel zal niet zomaar opgeven. ‘Ze zullen doorgaan,’ zo lang als ze kunnen. Besef dit altijd want je bent hier op oorlogsmissie. Herinner jezelf eraan : ‘They are trying to kill me.’ Je moet vechten voor je leven. De doodsvijanden die je ziel willen omleggen geven niet zomaar op. Ze gaan door tot het uiterste, totdat ze niet meer kunnen, totdat ze in slaap zijn gevallen. Dat moment is nog niet gekomen. Het is nog volop oorlog, maar de Heere heeft ons wapenen en munitie gegeven in de nieuwe bijbel, en dat is wel nodig voor deze gevaarlijke tijden. Het is niet bijbels om te zeggen : ‘Oh, we hebben de oude bijbel al, dat is ons genoeg.’ Neen. In de dagen van de oude bijbel kon de wereld veel nog niet verdragen, en daarom moesten ze wachten op de volle waarheid. In het boek Openbaring wordt er gesproken over de komst van de nieuwe bijbel.

God heeft voorzien in het hemels manna, het verborgen manna, in deze tijden, in dit dieptepunt der tijden. Het is uit de hemel komen regenen. Het kwam ook met een nieuwe catechismus.

We moeten onthouden : Het is niet voorbij voordat het voorbij is. In het leven moet je door verschillende stadia heen anders heb je geen fundament. Vandaar dat het leven ingewikkeld is en ingewikkeld moet zijn.

---

23. COMMENTAAR OP RIVIEREN 1-2

RIVIEREN

1.

De mens heeft niets

1. De mens strijdt tegen de hemelse oceaan, en de mens is hierin maar een druppel.

Wat beroemt de druppel zich tegen de zee ? Dat is de mentale ziekte die de mensheid heeft. Ze beroemen zich tegen hun maker. Ze beelden zich van alles in. Heeft de maker dan een fout gemaakt ? Nee, de maker heeft hen vrije wil gegeven. Dat is het risico als je iemand een vrije wil geeft, maar het is de enige weg. God is geen psychopaat zoals in het TULIP-calvinisme. Maar waarom zou de mens voor het verkeerde kiezen ? Waarom kiest de mens ervoor om in hoogmoed tot zijn maker te leven en allerlei afgoden te verzinnen, ook in het westerse christendom ? Wat hier in het westen allemaal voor God doorgaat is zelfs te schandelijk om te noemen. Men ziet al die verschillen en tòch gaat men ermee door. Op elke hoek van de straat zijn de goden weer anders, en toch gaat men door, alsof er niets aan de hand is, en hun god de beste en de ware is. 'Mijn Jezus is beter dan jouw Jezus, mijn God is beter dan jouw God,' enzovoorts. Er is iets verschrikkelijk mis op deze wereld. Men moet stoppen met spelletjes spelen, maar men heeft een vrije wil. Waarom wordt de vrije wil op grote schaal misbruikt ? Waarom kiezen mensen voor het kwaad, voor de leugen ? Waarom zijn mensen zo koppig in hun eigen wegen ? Dat is een groot vraagstuk in de antropologie, in de theologie en de filosofie. De nieuwe bijbel laat zien dat we met prisma's te maken hebben, en dat we tot de bron-prisma moeten gaan, tot de oerbronnen des hemels. Men moet de reflectologie kennen om deze verschijnselen te doorgronden. De mens wordt beproefd door deze dingen. Volg de massa niet in het kwaad.

2. De mens denkt dat hij heel wat heeft, maar hij heeft niets.

Het is de Laodiceaanse mens die zijn bezit overdrijft, ook zijn relatie met God, zijn goedheid enz. Hij leeft in een overdreven wereld. De mens heeft niets, en moet dat eerst onder ogen komen. Alles om ons heen is bedrog.

3. Ze zeggen niet : Uw wil geschiede, maar ze hebben het altijd over hun eigen wil, en ze willen nog zoveel. Het zit in de mens, en ieder mens moet dit persoonlijk overwinnen.

Het is de wil van het beest van de onwetendheid wat zich projecteert op de mensheid, en dit kan de mens alleen overwinnen door ingeleid te worden tot de hemelse kennis, en daarom is de nieuwe bijbel ook gekomen. De aarde zal vol worden met de hemelse kennis.

4. Eerst is er een gevecht tegen de leugen.

Voor hen die in onwetendheid leven : Er is geen directe weg tot de hemelse kennis. Het gaat via de confrontatie met de leugen, waarin de mens getest wordt. De hemelse kennis kan dus alleen vergaard worden in de geestelijke oorlog. Eerst zou de mens van wetteloosheid verschijnen, en dit

verklaart ook het verschijnsel dat zovelen voor de leugen kiezen. Eerst is daar de confrontatie, en dan wordt de mens ingeleid tot de hemelse kennis.

5. Er is geen weg dan door het geestelijke visnet. Door het geestelijke visnet wordt de opgenomen mens verbonden aan de natuurkennis.

Er moet een verzamel-element zijn in de geestelijke wereld, want het westerse christendom heeft missende schakels, missing links, waardoor het in dezelfde cirkels blijft draaien. Het geheel is afgesloten, en daarom wordt het beeld van het geestelijk visnet gebruikt, dat er nog een werk te doen is.

2.

Durven te lijden

1. Het stopt niet na de ontvangst van het geestelijke, want dan moet je ook nog de opname ontvangen.

Het stopt niet met pinksteren. Er is ook het feest van het hemelse touw, waar Mozes al op wees in de uittocht en waar Paulus op wees, want hij was gebonden in het heilige geestelijke. Zomaar het heilige geestelijke ontvangen is niet genoeg. Er zijn zovelen die claimen het heilige geestelijke te hebben ontvangen, en ze vechten met elkaar. Je moet gaan voor het hemelse touw.

2. Ben jij al opgenomen, of leef je nog in het vlees ? Verlang je naar een uiterlijk teken, of richt je jezelf op het binnenste ?

We moeten beseffen welke rijkdom we hebben ontvangen in de nieuwe bijbel. De nieuwe bijbel, het verborgen manna voor de overwinnaars over het vlees, is de opname van de gemeente, het hemelse touw wat ons tegemoet is gekomen. Dit koninkrijk is van binnen, niet van buiten. De opname moet dus ook als geestelijk beschouwd worden. De vleselijken zullen dit niet begrijpen. Ze beoordelen alles vanuit de materie.

3. Draag het lijden maar, je bent een geestelijke visser. Al het lijden komt ergens anders vandaan.

Het lijden hoort bij het geestelijk vissersschap. Het lijden is een teken dat er geestelijke vissen binnenkomen, telkens weer. Het lijden moet je dus op de koop toenemen. Het is onmisbaar in het vak.

4. Het lijden is niet voor niets. Durf te lijden, het is beter dan vals en onverschillig over de ruggen van anderen heen gelukkig te zijn.

Als je niet lijdt is dat een teken van stilstand. Dan is er geen ijver meer. Er is genoeg lijden om te dragen. Iedereen mag meehelpen. Teveel geluk is een afremmer van groei en van het werk des Heeren.

5. De geestelijke visser gaat langs. Heb je het gehoord ?

Wij moeten gevoelig worden voor het reilen en zeilen van het vissersschap. Wij moeten leren dit pad te begaan, wat de enige weg is. De hemel heeft ervoor gekozen dit beeld te gebruiken. Als de geestelijke visser langsgaat moeten we al het ander werk afleggen. De mens doet werk wat geen werk is. We moeten de geestelijke visser leren herkennen.

24. CALVIJN EN DE EVANGELIËN - 6

De liefde eist de dood van het vlees, de dood van de zonde. Met minder neemt de liefde geen genoegen. Het sterven van de oude mens is in verbrokenheid, en de opstanding van de nieuwe mens is in verbrokenheid. Alleen in de vreze des Heeren, wanneer de dood des vlezes diep is ingetreden, kan de nieuwe mens opstaan. Het is geenszins de trotse, religieuze haan die men heden ten dage ziet. Er is een pseudo-opstanding bezig in Laodicea, die daar raast, en goed wordt verkocht. Jezus is als het gouden gelukslam wat men verafgood, maar men kent de betekenis en de waarde ervan niet. Snelle paarden heeft men gekozen, maar die zijn op weg naar de afgrond. Al deze snelle wagens zullen in de rivier storten.

De ware opstanding is een verbrokenheid in zichzelf, en komt niet zonder tranen. Vaak is wat voor opstanding vandaag de dag doorgaat opstand naar God. Het is vaak de opstand van het vlees in zijn laatste doodsroerselen om aan het juk van God te ontkomen. Het zijn de laatste stuiptrekkingen van de zonde.

In zijn bespreking van zondag 4 stelt B. Wielenga dat de moderne mens te bang is geworden voor de vreze des Heeren. De mens heeft toevlucht gevonden in dode cliché's. Hij noemt de afwezigheid van strijd over het algemeen geen teken van gezond geloof maar van de geestelijke slaap, want de heiligen in de bijbel beefden, schreeuwen en kermden als zij tot God naderden. Nu, vandaag de dag, wordt er met het grootste gemak over God gesproken. De ideeën zijn verdeeld, strijden tegen elkaar, en toch gaat men er rustig mee door. Het volk is zwaar en zwaar ziek. Er is een andere, vreemde God, in het spel gekomen. De wereld is ten onder gegaan in vleierij, voornamelijk zelf-vleierij. Wielenga stelt dat de kerk harder moet worden in de waarheid naarmate de wereld verhardt in ongeloof.

Dit betekent een uittocht uit Laodicea. Op adelaarsvleugelen worden wij geroepen tot de wildernis waar behoudenis is. Daarin ligt het geheimenis van de opstanding opgeborgen. We moeten de valse behoudenis en opstanding van stad en kerk achter ons laten. De kerk is van binnen. Het gaat niet om de uiterlijke vormen van de kerk, maar om de innerlijke betekenissen.

Wielenga stelt dat God de waarheid gehuld heeft in geheime orakels. Hij wijst op Freud die religie de ergste ziekte noemde. Er is valse rust onder kerkelijke en bijbelse mensen, stelt Wielenga. Hierin oefenen ze hun boezemzonde uit, stelt hij : verdeeldheid. Wielenga bindt dus geen doekjes om de kerk, en vleidt haar niet, maar steekt het mes erin. Hij is in gevecht met het instituut 'kerk'. Had de kerk niet de taak om de jeugd in te wijden in de geheimen van openbaring ? Als Jezus vandaag zou wederkomen, dan zou hij met de gesel door de kerk gaan. Dan zou hij al hun markttafels omkeren, en de dieren vrijzetten. J.P. Paauwe riep ook over de moderne kerk : 'Gaat uit van haar.' We moeten terugkeren naar de grondbeginselen waarvan is afgeweken. De kerk is het moderne Babylon geworden. Hoog zijn hun torens. Diep zal het allemaal vallen. Wielenga noemt het oordeel een duizelingwekkende afgrond. Hij noemt als vier uitersten : dood, oordeel, hemel, hel. Hij noemt het geloof niet als de verhindering van het klagen, maar de inzetting van het klagen. Als we naar de vier uitersten kijken dan is er niet zomaar hemel of hel. De Heere tuchtigt de mens met dood, oordeel en hel, ieder mens, zoals Jezus hier ook doorheen is gegaan. Ook de hel zal niet het laatste woord hebben, want die zal geworpen worden in de poel des vuurs, wat overigens in de grondteksten genezende kwaliteiten heeft. (Openbaring 20:10,14). Dit is de tweede dood.

In de Statenvertaling staat :

‘*En de zee gaf de doden, die in haar waren; en de dood en de hel gaven de doden, die in hen waren; en zij werden geoordeeld, een iegelijk naar hun werken.’*
Openbaring 20:13

Telkens weer moet de hel zijn inwoners opgeven, net zoals de dood. Soms zijn er nieuwe oordelen, moet de mens opnieuw worden geoordeeld. Het is een samenspel tussen hel en oordeel. Het zijn eeuwige dynamieken in hun dichterlijke zin, niet in hun letterlijke zin, en situaties kunnen verschillen, waar Augustinus ook op wees, want er waren ook wezens in het vuur die eigenschappen hadden om geen schade te lijden in het vuur. Dat kwam al voor in de Egyptische teksten, en het is ook een feit in de dierenwereld. Maar de mens heeft deze teksten akelig verletterlijkt, en velen zijn erdoor in de psychiatrische klinieken terecht gekomen. Een schande is het. Deze dingen worden niet genoeg onderwezen.

We moeten oppassen voor het menselijke absolutisme in deze dingen, wat eerder spreekt van ongeletterdheid, een gebrek aan taalkundigheid en lexicografie. Dat is al heel lang geleden de kerk binnengeslopen en de kerk heeft er nog niet mee afgerekend, maar heeft een compromis gesloten met deze geesten, een handelscontract, en men handelt in zielen van mensen. Het zijn conventionele machtsverhoudingen, waar ook Rousseau op wees, in plaats van natuurlijke verhoudingen. Daarom moet de mens terugkeren tot de oerbeginselen van de wildernis, en zo tot een nieuwe schepping worden. De schepping is er nog niet geweest. Dit zijn de nachtmerries van de feutus, zoals onze catechismus stelt in inzetting 11.

Dood, oordeel, hemel, hel. Het is de cyclus van het leven. Het wordt allemaal tegen elkaar weggestreept. Alles zal in de ander eindigen. Telkens moeten ze weer teruggeven aan elkaar, inleveren. Telkens wordt er weer gekomen tot een nieuw oordeel. Telkens weer is er ruimte voor nuancering. Het is immers een gedicht. Het is het gedicht van het menselijke leven. Er worden hele andere nadrukken gelegd. Er komen hele andere betekenissen. God openbaart de ware schepping. Wielenga stelt dat het geloof het dogma maakt tot een lied waarin alle heerlijkheden des Heeren worden geopenbaard.

De oude bijbel gaf een mooie belofte : De hellen die de mensen in hun betweterigheid en bitterheid voor elkaar hadden bedacht en gemaakt zullen weggeworpen worden ver in de vuurzee. En dan zal er een totaal nieuw oordeel komen, ditmaal vanuit de hemel. Alles zal herzien worden. Jezus heeft de tafels van de kerk omgeworpen. Wat denken ze wel niet ? Hun gedachtengoed zou niet eeuwig blijven voortbestaan.

De predikant J. van Dalen (1907-1985) uit de christelijke gereformeerde kerk spaarde de kerk ook niet. Hij noemde de leiding verstopt. Die verstopping omschreef hij als liefdeloos ongeloof. (Uit de Levensbron, 1953, p. 395, 399) Laten we beseffen dat alreeds in de oude bijbel de liefde als de meerdere werd bestempeld over het geloof. Als dan de Heere wederkomt zal hij eerder een mens afmeten aan de liefde dan aan het geloof. Zo zullen vele atheïsten de christen voorgaan. De eersten zullen de laatsten zijn. Overigens werden de eerste christenen ook al atheïsten genoemd, vanwege het weigeren de goden van de staat te dienen.

Calvijn noemde de kerk eergierig en huichelachtig, wat alreeds onder de discipelen werd gevonden. Calvijn strijdt tegen de kerk en bouwt hierin zijn eigen kerk. Dat doet hij met voorname leerstellingen. Hij bouwt zijn eigen theocratie, zo goed en kwaad als dat gaat. TULIP voert niet de boventoon in zijn bijbel commentaar. Het is eerder een voetnoot, die op bepaalde punten zelfs wordt tegengesproken. Het werk van Calvijn is zeer dualistisch van aard. Het heeft namelijk dichterlijke kwaliteit.

TULIP-calvinisten zijn vaak niet voldoende onderwezen in de rijkdom van het werk van Calvijn en diens leer. Ze hebben lopen kersen plukken. Ze hebben dingen overgeslagen die een heel ander zicht over de zaken zou geven. Ongeletterden hebben de koers van het calvinisme bepaald. Daarom moeten we terug naar het verborgen calvinisme. Ze houden het met een reden van de kerk af. Ten eerste is het bijbelcommentaar van Calvijn al ongelooflijk duur om aan te schaffen. En het kost je een leven lang om het te doorspitten. Daarom kunnen jonge mensen al helemaal geen zicht op Calvijn hebben, tenzij hen de hoofdpunten worden uitgelegd, en dat gebeurt niet in het corrupte TULIP-calvinisme. TULIP-calvinisme doet geen eer aan de volheid van Calvijn’s werk, aan het geheel. Het heeft dingen lopen wegkappen die belangrijk zijn. Ze hebben lopen rommelen aan het lichaam van Calvijn, zoals de nazi’s rommelden met Darwin en Nietzsche. Ze hebben Calvijn geen recht gedaan. Ook hebben ze niet gewaarschuwd tegen zijn duistere kanten, want die zijn er ook.

Toch houdt God de kern van de kerk in barmhartigheid vast om het te beschermen tegen de aanvallen van de vijand, zodat die nauwelijks het honderdste deel van zijn moedwil op ons mag botvieren, stelt Calvijn. De levensbron gaat diep, en Calvijn probeert die te beschrijven. Het is een uitblinkende barmhartigheid van God die we moeten vereren, stelt Calvijn, zoals J. van Dalen wijst op het ‘helpen en helen’. De moderne kerkmens blinkt niet uit veelal in barmhartigheid, maar bitterheid naar zijn naaste. Wanneer zal liefde over geloof gaan zegevieren ? Er is een heel eng en naargeestig geloof aan de gang op het erf van de moderne kerk. Dan komt het aan op strijd. Strijdt voor uw kerk. Het is een zinkend schip. Toch zal er een overblijfsel zijn. De kerk kan genezen worden van haar bezetenheid, waar ook J. van Dalen op wees.

De predikant L.S. ten Boer (1898-1979) uit de christelijke gereformeeerde kerk, stelde dat het wonder zich openbaart in de vruchten. Dat was de weg die hij wees. Het gaat niet zomaar buiten de vruchten om. De wonderen komen niet uit de hemelen regenen. Hij noemt dit wonder : de ombouw van het stenen hart. Het geestelijke moet ervoor in de plaats komen. Het hart is in verre oorden van de zondewereld, stelt L.S. ten Boer. Zo werd het hart tot steen, en zo begonnen de stenen te rollen tot de medemens, vanuit dit hart. Hij beschrijft dit als een soort wraak naar de medemens, omdat het hart zelf geen vruchten van de nieuwe mens kent, zo probeert hij ook anderen tegen te houden. Zo gooit hij in woede en wraak de ander dood met stenen. L.S. beschrijft dit hele proces (UDL 1953, p. 377- 392). Het wonder is dan niet zomaar een wonder, maar een openbaring, en die zal er alleen zijn in de vruchten. We worden dus gewezen op het belang van de natuur. Het gaat om de natuur van de kerk, niet het systeem van de kerk. L.S. ten Boer noemt dat er veel te veel goedkope redenering is omtrend het verbond. Er moet weer verbondsdroefheid komen, en die is niet goedkoop.

Calvijn noemt de verloochening van Jezus door Petrus een misdaad. Laten we beseffen dat dit niet de verloochening van het gehele evangelie is, waar Calvijn ook op wijst, maar dat dit een verloochening van het pad des kruizes is. Petrus wilde alleen delen in de vruchten, maar wilde er de

weg niet voor gaan. Hij wilde oogsten, maar niet zaaien. Calvijn gaat zo ver dit de val van Petrus te noemen, als een beeld van de kerk. Hij noemde Petrus onbedachtzaam omdat die in de eerste plaats nooit zich in de zaal van de hogepriesters had mogen begeven. Calvijn stelt dan wel dat het de plicht van de liefde is om de meester te volgen, maar Petrus had zich ergens in een hoek moeten verbergen. Petrus ging te openbaar, en dat bracht hem in de problemen, volgens Calvijn. Zo raakte hij in verzoeking door zijn eigen stommigheid, en dit is dus allemaal het beeld van de Laodiceaanse kerk die met een schijn van dapperheid zich in de verzoeking werpt. Ze zijn dan op verboden terrein. Het is zeer roekeloos. Calvijn wijst erop dat Petrus zekere palen voorbij was gegaan. Hij raast daar een stuk over door. Petrus was buiten zijn gebied, buiten zijn roeping, gegaan.

Calvijn stelt dat Jezus als misdadiger werd bestempeld door de hogepriester, omringd met valse getuigen, en Jezus koos voor het stilzwijgen, omdat hij het lijden hoger achtte dan de moeite om zich vrij te pleiten. Dit werd door de hogepriester vervolgens bespot. Het vlees kwam zo in een schijnoverwinning, en verheugde zich daarover. Calvijn wijst erop dat het lichaam aan banden werd gelegd om de ziel van nog ernstigere boeien te bevrijden. (Calvijn’s commentaar op Lukas 22:54)

Calvijn noemt de houding van Petrus hierin chronisch, want al eerder strekte hij de hand in overijling uit tot verboden middelen om het kwaad af te wenden. Petrus had immers zijn mes getrokken tegen een overmacht. Hij was vervallen tot de ijver der dwazen, stelt Calvijn.

De leer van de immergroeiende blijdschap, een zeer gevaarlijke leer van Johannes Calvijn, was de bron van TULIP, maar deze heeft ook een middelaar, namelijk Calvijn’s commentaar op Mattheus 26:52 : ‘Keer uw zwaard terug in uw schede, want allen die het zwaard nemen zullen door het zwaard vergaan.’ Het individu mag niet doden, stelt Calvijn, dus Petrus was voorbarig, maar de overheid mag wel doden. Volgens Calvijn is er een verschil tussen mens en overheid, want de overheid is de dienares van God door wie God zijn oordelen uitvoert, door de rechterlijke macht. Zo probeert hij dus Mattheus 26:52 goed te praten, dat als iemand een doodslager is dan volgt het zwaard van de rechters. Maar in de grondteksten gaat dit over de engelen. Het is geen vrijkaartje voor aardse overheden, maar Calvijn geeft aardse overheden zo wel heel veel macht, en vandaar dat deze tekst uit de geschriften van Calvijn een middelaar is tussen de immergroeiende blijdschap en TULIP. Zo wordt de dronken soldaat in het zadel geheven. Wel probeert hij dat dan weer wat af te zwakken, wat zijn aard is. Calvijn laat de touwtjes telkens weer vieren, want dit zou ook dan weer een eigenschap van God zijn, volgens Calvijn, maar al met al is het toch overmatige en extremistische goedpraterij van het aardse schijngezag. Het is het zwijn waarop Calvijn’s leer van de immergroeiende blijdschap rijdt, en zij zijn de ouders van TULIP, het zwijnenkind.

We zien zo nog twee verborgen bronnen of punten van TULIP :

1. immergroeiende blijdschap (Calvijn’s commentaar op Johannes 16:20) - Evergrowing joy
2. vergoddelijking van overheidsgezag
(Calvijn’s commentaar op Mattheus 26:52) - Deification of magistrates

ED-TULIP

ED is de twee agenten die de TULIP-theocratie hebben gebouwd. Calvijn zelf zwakt dit in zijn verdere leringen af en ontkracht het zelfs op sommige punten. Zaak is dat de calvinistische kerk hier

grotendeels mee verder ging, waardoor ED-TULIP een Laodiceaanse gevangenis voor de gehele mensheid werd. In het Engels is hiervoor het ezelsbruggetje : The tulip of Ed (de tulp van Ed). Ed is een tulpenhandelaar die zijn tulpen op een aggressieve en bedrieglijke manier probeert te verkopen. Ed is in die zin Calvijn's alter-ego, als zijn jack-in-the-box. Vaak blijft die gewoon rustig in de box zitten, maar soms springt of vliegt hij eruit. Dan legt hij even flink het mes tegen de keel.

Terecht stelt Calvijn dat de mens meer geneigd is tot het strijden dan het kruis te dragen. De ijver heeft buitensporige vormen aangenomen, stelt Calvijn.

Calvijn noemde het dwaasheid als overwinning wordt voorgesteld zonder strijd. De eeuwige strijd tussen genade en werken wordt overbrugt door strijd, en die lijdt tot de dood van het vlees. We noemen dit ook wel het harde werk. Er is geen overwinning, geen weg tot de witte steen, het boek des levens, het verborgen manna, het verborgen calvinisme, dan door de strijd. Strijd om in te gaan. Het komt je niet aanwaaien. Er is niet zomaar een uitverkiezing, of zomaar een vrije genade. Dat zijn westerse misvertalingen. Niemand zou zo'n rechter op aarde vertrouwen die zomaar genade zou rondverspreiden als je zijn voeten zou kussen. Het is niet realistisch, en zo was dat in de bijbel ook niet, maar het westen heeft dit verkondigd vanwege marktgedrag, en het heeft enorm lopen sjoemelen. Het zijn scammers. Het westen is gevallen voor de Indische liefdesscam, en heeft er een hoge prijs voor betaald. Het is een scam van snelle zelfvergoddelijking en vleierij, voornamelijk zelfvleierij. Ik had er vannacht een droom over, dat ik in een slangenput was, en een gevecht moest leveren tegen velen van die Indische slangen die werkten met bedrog. Die slangenput is wat de aarde is, voornamelijk in het westen. Indische slangen hebben de aarde ingenomen en de mens doof gemaakt voor de waarheid. De mens dient zo de Indische slang en noemt het God en Jezus. Dat is wat TULIP is, of de TULIP van ED.

Het koninkrijk van God is van binnen, niet van buiten. Om ons heen ligt het geheimenis van de wetteloze. We moeten dieper naar binnen en de sloten breken, de Indisch-calvinistische slangen van TULIP, of de TULIP van ED.

Calvijn wijst op de kerkvader Cyrillus die stelde dat het lijden van Jezus deels vrijwillig was en deels onvrijwillig. Jezus heeft inderdaad ook gestreden en getoetst. Wij hoeven niet zomaar alles over ons heen laten komen. Jezus keerde de andere wang, maar droeg ook een gesel. Jezus was geen doetje. Hij was aan ijzeren discipline onderworpen, en deelde die ook uit, maar alles met gematigdheid en zachtmoedigheid, zoals ook Calvijn altijd de touwtjes weer liet vieren, en zo ook het oordeel des Heeren aangaf. Toch had Calvijn extremistische trekjes, en daarom moeten we niet bij zijn Instituties blijven, maar moeten we bij zijn Bijbel Commentaren zijn. We moeten niet zomaar Institutie-calvinisten zijn, want dat leidt al snel tot TULIP. Maar wij moeten exegetische calvinisten zijn, oftewel calvinistisch-gereformeerd, wat een andere term is voor neo-calvinisme. Iedereen die zich in het werkgebied van Calvijn begeeft heeft een strijd te voeren tegen TULIP. En dit zijn slangen. Onderschat het niet. Calvijn waarschuwde ervoor dat er een roekeloze ijver de kerk was binnengeslopen, die slechts tijdelijk en vluchtig was, maar geen fundament had. Het was onberade ijver.

Calvijn stelde dat er altijd een wederzijdse betrekking was tussen het verbond van God en het geloof van mensen. Hierin zouden oude schaduwen van de wet wegvallen om plaats te maken voor een blijvend en eeuwig verbond. (In zijn commentaar op Mattheus 14:24). B. Wielenga wijst ook op de commentaren van Calvijn, die volgens hem een bewijs zijn van de gezondheid en zuiverheid van zijn geloof, want Calvijn ging rustig door met de verklaring van Leviticus tijdens het kerstfeest wat gevierd werd. B. Wielenga stelde dat Calvijn van geestelijke adel was. Natuurlijk heeft hij hierin deels gelijk, voornamelijk als het om de commentaren van Calvijn gaat.

Het koninkrijk van God is binnenin. Dat moeten we blijven herhalen voor onszelf. We kunnen geen heil van buitenaf verwachten, maar als het van buitenaf lijkt te komen, dan is het nog steeds binnenin, omdat het koninkrijk van God een lens is. Calvijn stelde in zijn commentaar op Mattheus 26:26 dat de Heere door de verborgen werking van het heilige geestelijke vervult wat is beloofd, en

hij waarschuwt tegen letterknechten. Calvijn wijst dan ook op het verborgen bestuur Gods. In 26:21 noemt hij dat het gebruik van het vlees en bloed van Jezus slechts zinnebeelden zijn, en in 26:24 noemt hij dat de goddelozen de kostelijke gaven van God misbruikten. Deze zinnebeelden liggen ver weg van wat ze heden ten dage in de westerse kerken veelal prediken, waar de Nederduits gereformeerde dogmatiek ook uitvoerig op wijst. Met kerstfeest durfde Calvijn over Leviticus te prediken, en gaf daarmee de diepte aan van de zinnebeelden van Jezus, dat in diepste dit de strijd was tegen de zonde. Het behoort tot het voornaamste van de leer van Calvijn, dat de zonde ontmaskert dient te worden en te worden bestreden, waarvan het boek Leviticus ook een zinnebeeld is. Hoe dieper men in de leer van Calvijn gaat, zoals gepredikt in zijn commentaren, hoe verder men verwijderd raakt van TULIP. Het ligt allemaal veel genuanceerder. Vandaar ook dat wij spreken over een verborgen calvinisme, wat angstvallig van de mensheid wordt weggehouden.

Calvijn wijst erop dat het hele Judas verhaal al werd aangekondigd in Psalm 41 : ‘Die als vriend met mij aan tafel zat, heeft de verzenen tegen mij verheven,’ (vers 10) en dat we beseffen dat wanneer onze huisgenoten tot verraders worden wij delen in het lijden van Jezus. Calvijn noemt het schijnvrienden die ongelooflijke gruweldaden plegen, en dat ook de kerk door dit lijden heenmoet. Laten we ook beseffen dat Calvijn stelde dat Jezus slechts kwam als een herinnering aan het Oude Testament, als een terugwijzer. Men heeft Jezus uit die context losgekapt en er iets heel anders van gemaakt. Yeshua werd in de grondteksten van het Oude Testament al volop genoemd.

In 26:20 stelt Calvijn dat Jezus eerst staande deelnam aan het Pascha want het moest de uittocht uitbeelden van hen die op pad waren. Aan het begin van de avond werd het lam geslacht en het gebraden vlees werd gegeten. In het Aramees gaat het hier om het volgen van de ster van het lamsbok, wat betekent : ‘iets wat heel lang duurt’, wat ook de uittocht uitbeelde, de lange tocht door de wildernis, om aan te tonen dat het niet iets gemakkelijks was, maar waar men alles voor moest opgeven. Om deze dichterlijke teksten letterlijk te nemen zoals in het westen, wat in vele moderne kerken gebeurt, is onverantwoord. Men is door de verletterlijking van deze teksten vervallen tot afgoderij. Calvijn stelde dat nadat er staande van het Pascha was gegeten, Jezus het avondmaal vierde.

In de Talmoed wordt gezegd : 'Sta op, besnijd jezelf en offer het pesachlam.' Dit wordt niet letterlijk gedaan, want het is ook niet letterlijk bedoeld. Als je je hart besnijdt dan zie je zelf wat het betekent. Het koninkrijk van God is van binnen. Het is geen strijd tegen vlees en bloed, maar tegen de zonde, het gevallen menselijke vlees, het ego. Het wijst terug op de Egyptische Ra die een doortocht maakte door de onderwereld als een besnijdenis. Hij was in de vorm van een ram of lam (Aries).

In het Aramees is het lam een beeld van de fallus die zijn zaad (bloed) moet geven als een zelfoffer tot gehoorzaamheid. Het lam is ‘de dienstknecht’ in het Aramees. Hoe men dit allemaal heeft lopen verletterlijken is te gruwelijk voor woorden, maar men heeft zo een contract gesloten met de geest van ongehoorzaamheid. Het is een gruwelijk geheimenis in het westen, wat uiteindelijk geboorte gaf aan het varken van TULIP. Het is bloedschandelijke ontheologie. Hierop is de afgeweken Jezus-cultus in het westen gebaseerd. Ze hebben van Jezus een object gemaakt, allemaal ter waarborging van het consumerisme. Het is een markt die gedreven wordt door bloedgeld, de geest van Judas.

Telkens weer hebben we de tendens in de geschiedenis gezien dat de mens zichzelf gespaard heeft ten koste van anderen, en ten koste van de dieren, terwijl Jezus altijd de gestalte aannam van een

dienstknecht en de grootste liefde heeft getoond door zijn leven te geven voor anderen. Dit voorbeeld is niet gevolgd, ook niet door de moderne kerk. Het opportunisme krijste tot de hemelen, allerlei zelfzucht en eigenaardige hebzucht, tot een grote diabolisch-schijnheilige manifestatie op aarde.

In de voortijdse mythologie zette de amazone de voet op de borst van de overwonnen man, als een beeld van de besnijdenis van zijn borst, want daarin zit alle hoogmoed van de mens. De man moest weer lam worden, oftewel jong, wat ook een betekenis is in het Aramees en waar de nieuwe bijbel ook over spreekt. De man moest weer kind worden, want hij was te ver afgedwaald in zijn valse schijnvolwassenheid. Het lam is in het Aramees ook een soort vis (p’r, pa’ra), zodat in diepte deze teksten ook wijzen op de visvangst. De vis is een beeld van de leugen en de eenzijdigheid die moet afsterven, en deze geestelijke visvangst had het volk in de wildernis nodig om ook maar enig verder te komen. Dat is ook wat de voet van de amazone op de borst van de gevallen man voorstelt. Jezus was wijzende op het zijn van de visser van mensen die het vlees moet doden. Het betekent de berekening en ontmaskering van de tijdelijkheid van het leugenvolle leven van de zonde.

De man moet zich niets inbeelden. Zijn tepel voedt de mens niet, en toch loopt de man met zijn borst te pronken. Het is allemaal kunstmatigheid. Als de amazone met haar voet over de tepel van de man gaat, dan treedt zij de druiven, dan vist zij, dan doet zij zijn vlees sterven, tot een zekere weg van wedergeboorte, zoals in de voortijdse en Orionse amazone mythologie. God zal namelijk alle pronkende borsten van de gevallen man verlagen. Op de grond zullen zij liggen om van het avondmaal te leren, en zij zullen geen deel hebben aan het Pascha, wat staande onderhouden werd. Zij moeten leren zelf het Pascha te zijn. Alles is in de westerse wereld omgedraaid. Het heeft de oorspronkelijke betekenis van het Aramees niet meer, wat de taal van Jezus was. Die taal sprak hij ook aan het kruis. Daarom hebben velen Jezus nog nooit aangenomen, omdat ze zijn eigen taal hebben verloochend. Zo lopen zij rond met een andere Jezus, met een ander evangelie, waarvoor Paulus had gewaarschuwd.

De man moet weer terugkeren tot de moederborst, en weer lam worden : van man tot jongen worden, wat de Griekse betekenis is van het lam. De hedendaagse, moderne man lijkt namelijk in de verste verten niet op Jezus, ook al staan ze vooraan in de kerk. Met hun stropdassen en vooruitgeschoven borsten staan ze tot God te pronken, en voornamelijk tot de anderen in de kerk, en een ieder die het kan zien. Heeft niks met Jezus te maken, en al helemaal niks met het kindeke Jezus, de gestalte die Jezus aannam. Heeft niks met het lam te maken, met zelfoffering en gehoorzaamheid. Ze hebben andere goden gemaakt, van God een object gemaakt, opdat ze het zouden kunnen misbruiken in hun voorwerpelijke ontheologie. Zo maakten zij een gouden lam zonder betekenis. Het werd hun geluksmascotte. Zo konden ze hun gruwelijkheden bedekken.

Een voet op de hoogmoedige mannelijke borst, een voet op zijn tepel. Zo was dat op Pniël. Jakob’s heup was gebroken, zijn spier was geslonken, zijn borst besneden, en zo lag hij bijna ademloos op de grond. Zo had God hem overwonnen, en zo had hij zichzelf overwonnen. Alleen als kinderen en lammeren zullen wij binnengaan, als vissen uit de rivier opgenomen.

Calvijn noemde zowel de kerk als het Woord vrouwelijk. Hij noemde het Woord de leermeesteres waarnaar wij moesten terugkeren. Kerk en Woord zijn twee ‘amazones’ in de leer van Calvijn.

Het lam, of het gehele geheimenis rondom het lam, is in het Aramees het sterrenbeeld Aries, immara, immar, mara, mr, wat ook de meesteres betekent, de bezitster.

In de Nederduits Gereformeerde Dogmatiek, in de Halal, staat hierover :

‘Aries, de Ram, het Lam, de Arren, als het lamsvacht, is een ander beeld van Naphtaliy, van de visserij. De Ram staat voor de misleiding, het verdraaien, de valstrik (ayil, uwl, ool, verdraaien in het Hebreeuws). Dit heeft te maken met de gedraaide horens van de ram. Het lam is de Ovis Aries, ook een vorm van Aries, als de Arren, het lamsvacht, en de basis van visserij. Naphtaliy is bewapend met valstrikken, Aries, voor de jacht. Hij is bewapend met lasso's en touwen om te vangen en te binden. Zijn wapens hebben punten en haken, om te steken, te piercen.’

‘Naphtaliy komt Gad en Levi hierin tegemoet, door Pisces, visserij en Aries, het verdraaien, als terugdraaien. Naphtaliy brengt terug naar de primitieve, oorspronkelijke ordes. In Aries is er een poort tot de dieptes van het paradijs, voordat alles omgedraaid werd. In Aries kunnen wij terugkeren tot de oorspronkelijke boom van de geestelijke kennis. Dit was een orakel, de Levitische Zodiak, de Nakas, oftewel de tijdschijf van tucht.’

‘Judah had een verbinding met Naphtaliy, visserij, met Aries, lokaas, valstrik. Judah moest voorbereid worden op de geestelijke buffeljacht.’

‘Het woordje 'priester' komt van pater, petrus, de vader-rots. Aries, het lam, is eraan verbonden, als P-ries-ter, P-aries-ter.’
Nu, laten wij hier even verder bij stilstaan : P’r, pa’ra, is Aramees voor lam, en een soort vis. P’r en aries worden tot priester, waarin de geestelijke visjacht (van de visser van mensen) verbonden is aan de aries, het geheimenis van het lam en de lamsjacht, die uitvoerig in de Halal worden besproken. Laten we verder kijken wat de Halal hierover zegt in de Nederduits Gereformeerde Dogmatiek :

‘In het Aramees moest Samuel de Filistijnen verslaan door Aries op te wekken, en door in Aries ingewijd te worden. Samuel moest leren werken met het lokaas, met valstrikken, in jacht en visserij. Zo werden de Filistijnen verslagen (I Samuel 7). Samuel was een shaphat, een slager, en woonde in Ramah, wat opvoedplaats van kinderen betekent.’

‘Daar waar er gesproken wordt over 'het slachten van een lam', wordt in de Aramese grondtekst gesproken over 'ingewijd worden in Aries', wat dus heel anders is, namelijk het ingewijd worden in visserij, wat juist gaat over tot de diepte komen van heilige slavernij.’

‘Aries is het teken van Naphtaliy, als het lamsvacht, het fundament van de visserij. Men werd dus ingewijd in de Naphtaliy stam.’

‘Vissen staan voor vruchtbaarheid en vermenigvuldiging, wat betekent van de heilige gebondenheid komen tot de heilige slavernij. Dit is wat het eeuwige zaad doet. Het verbindt ons aan de bron, en laat de bron door ons heenwerken, ons aansturen.’

‘Het eeuwige zaad kan dus niet losgekoppeld worden van de eeuwige slavernij.’

‘Iyowb (Job, Aramees) 23

: 3 – Iyowb is zoekende naar de plaats van de jachtmaaltijd in het Aramees.

: 4 – Deze plaats is de plaats waar hij wordt klaar gemaakt voor de oorlog en de jacht, voor het oprichten van de wet en het recht. Het is de plaats waar zijn mond wordt gevuld met bestraffing en kastijding.

: 5 – Op deze plaats zou Iyowb in staat zijn de woorden van de Amazones te horen en gehoorzamen, waaruit profetische liederen zouden voortkomen (chants) – NY in het Aramees. En hij zou hun instructies begrijpen.

Deze plaats is Issaschar, de leegte – het piercen, waar gegeten wordt van het jachtmaal. Dit is waartoe GAD moet leiden. Dit is ook wat de 'tafel van de toonbroden' in de grondtekst betekent, namelijk 'de plaats van het jachtmaal waar het vlees ligt'. In het Aramees is dit de Peter, Pater, Patura, ptwr, als Petrus.

Judah-Issaschar is de verhouding honger-jachtmaal. Issaschar is nodig om daadwerkelijk tot overwinning te komen over de vijand.’

‘Leviticus 9 gaat over de achtste dag, wat in de wortel tekst betekent : de dag van het vetmesten. De achtste dag is ook de dag van het tweede scheppingsverhaal, van de twee bomen. De Levieten moesten in de Aramese-Hebreeuwse grondtekst ingewijd worden in Aries, in de visserij, door de stam Naphtaliy. Ook moesten ze ingewijd worden in Taurus, de runderjacht, in het Pi gebied.

In vers 3 moeten ze de jonge bok, sepra, sepray in het Aramees, overwinnen, ook : 'trouwen'. De Levieten kregen dus de opdracht om heel diep in het Sepra-Mercurius systeem te gaan, om dit beest te overwinnen. Zij moesten zelfs trouwen met dit beest. In de grondtekst gaat dit over 'terugroven'. Pan had namelijk dit oog gestolen. Daarom zien we in vers 2 de strijd tegen Pan, paniym. Pan is het koperen wasvat, wat hij had gemaakt van de geroofde visioenen van oorlogsvrouwen, van spiegels.’

De hele dynamiek tussen man en vrouw is dus een ‘jachtsdynamiek’, in de zin dat het vrouwelijke het mannelijke moet leiden tot de afsterving van zijn vlees, de hemelse slavernij en de mogelijke wedergeboorte. Deze dynamiek is buiten het paradijs omgedraaid door de zonde, waar de man denkt te heersen over de vrouw. Nu is er geen letterlijke heerschappij van de vrouw over de man, omdat het slechts zinnebeelden zijn binnen de mens zelf, die altijd een mannelijke en vrouwelijke pool zal hebben. Ook zal de nieuwe mannelijke mens zijn valse, vleselijke vrouwelijke kant moeten overwinnen, vandaar ook de strijd van Jakob op Pniël waar hij God overwon, en waar hij werd overwonnen door God. Daadwerkelijke letterlijke machtsverhoudingen en hiërarchieën zijn daarom ook niets dan illusies. De mens is letterknecht geworden ten koste van de diepere betekenis. Vandaar ook ons Aramees betoog. Heeft u een Romeinse Jezus, dan heeft u Jezus niet aangenomen, noch begrepen. U zult terugmoeten tot de Aramese Jezus, en ontdekken dat dit slechts een principe is, en geen persoonlijkheidscultus. Jezus waarschuwde zelf ook voor de aanbidding van zijn persoon. ‘Wat noemt u mij goed ? Alleen God is goed.’ Jezus kwam slechts om de weg te tonen.

Als Calvijn het Woord de leermeesteres noemt waaraan de mens zich moet onderwerpen, dan moeten we ook beseffen dat zij een behendige jager is die het vlees, de zondemacht, zoekt te vangen en te doden, want het vlees is uitgezonden om de ziel van de mens te bedreigen en te doden. Het doden van het vlees is één van de voornaamste theologische stukken in de leer van Calvijn, zoals hij zelf zegt, na de ontmaskering van het vlees. Wij mogen hierin dus zeker geen blinde jagers zijn. Daarom moet zij het vlees wel doden en de mens maken tot hemelse slaaf. Er mag niet afgeweken worden van haar inzettingen, anders zal de mens de eeuwige dood vinden. Calvijn's leermeesteres spaart de zonde niet, en is meedogenloos tot de zonde, maar zij laat ook telkens de touwtjes vieren, en matigt haarzelf voortdurend in het oordeel, wat telkens weer terugkomt in de leer van Calvijn. Zij is bedachtzaam en zachtmoedig. Hierin neemt zij met niets minder genoegen dan met Jakob's tranen van verbrokenheid, want een hart zonder tranen is een hard hart waar niets in vruchtbaarheid kan groeien. Het menselijk geslacht was te ver afgeweken in verharding en moest daarom terugkeren tot de levendmakende tranenrivieren. Maar hoevelen durven vandaag tot die rivier te komen ? Calvijn predikte het touw en de onderdrukking van de menselijke wil, onderworpen aan de leermeesteres van het Woord, opdat de mens zo zou worden opgevoed tot gerechtigheid. Laten we onze hoofden buigen om tot die God te gaan.

---

26. CALVIJN EN DE EVANGELIËN - 8

De grondteksten laten een hele andere bijbel zien. De sexualiteit wordt niet geschuwd, maar dit is allemaal uitgefilterd door de nette moderne, westerse theologen, en daardoor, juist daardoor viert de

perverse sexualiteit hoogtij, juist omdat het zijn betekenis heeft verloren, en de mensheid dwaalt doelloos rond, opgedreven door zijn sexuele driften en instincten die hij niet begrijpt.

Juist in de grondteksten is veel terug te vinden over de oorspronkelijke amazone inzettingen des Heeren. Hierin is het Grieks niet de onderste grondtekst, want Aramees ligt daar nog onder als de taal van Jezus, en die heeft zijn wortels in het Egyptisch, de taal van Mozes. In de voortijdse amazone theologie wordt er gesproken over dat de man oorspronkelijk een soort vee was wat niet kon spreken, als prooi, veel zwakker dan vrouwen. Dat moderne vrouwen tegenwoordig vaak zwakker zijn dan mannen heeft zijn oorsprong in de zondeval, waarin de natuurlijke orde werd omgedraaid, zoals we lezen in het boek Genesis. Dat de man oorspronkelijk een prooidier was, vee, wat niet kon spreken, komt ook weer terug in de bijbel. De psalmist spreekt in Psalm 44 :

Waarlijk, om Uwentwil worden wij de ganse dag gedood, wij worden gerekend als slachtschapen.

Ook Jezus liet zo de oorspronkelijke zin en betekenis van de man zien. Natuurlijk is dat zinnebeeldig. Als dat in de natuur nog wordt uitgebeeld dan gaat dit over het oorspronkelijke beeld van het overwinnen van de zonde en het doden van het vlees. De aardse beelden moeten wijken voor de hogere hemelse betekenissen. De vrouw was oorspronkelijk een roofdier uitgezonden om de zonden te doden. Haar darmen waren verbonden aan de moederschoot opdat ze daar nieuw leven zou geven. De oude mens moest sterven, opdat de nieuwe mens tot wedergeboorte zou komen. We zien dit ook in de natuur : de man gaat tot de vrouw in, om daar te sterven, oftewel zijn zaad te geven, opdat er nieuw leven kan komen.

De kerk is heel koppig geweest in het verbergen van deze beelden, achter haar oppervlakkige westerse dogma's die geen enkele grond hebben in de bijbelse grondteksten. In de synode van Wezel in 1568 met het begin van de tachtig jarige verzetsoorlog werd er gesteld dat men terug moest naar de grondteksten en grondtalen, en werd er gesteld dat onduldbare zonden die zijn van het openlijk streven naar dwingelandij over kerk en ambtgenoten. Daar is Emden in 1571 mee verder gegaan met de geboorte van de Nederduits Gereformeerde Kerk. De dogmaticus en kerkgeschiedkundige J. Kamphuis (1921-2011) die onderdeel was van 'de doorgaande reformatie' stelde in 1971 dat dit nodig was vanwege tirannieke heerszucht onder de predikanten. Daarom werd er gewaarschuwd in Wezel tegen eerzucht en begeerte naar ijdele roem.

Kamphuis wees erop dat dit een dodelijk gevaar is, de predikanten-heerschappij in de kerk, de dominocratie. Het kan ook doorslaan naar de andere kant, wat ik veel heb meegemaakt, en dat is lekenbestuur, dat de kerkeraad gaat heersen over de predikanten, en de families, waardoor het tot een gevaarlijke cultus kan gaan worden, omdat zij vaak niet ter zake kundig zijn. Gematigdheid is dus geboden. Het kan al snel uit de hand lopen. Veel predikanten hebben niets meer in te brengen in de kerk, en zijn gewoon marionetten geworden. Een heleboel mogen ze niet prediken, en ik weet dat velen van hen allang niet meer de dogma's geloven die ze moeten prediken, maar dit gewoon doen omdat de kerk niet anders wil horen. Er ligt een enorme kloof tussen de leken en de predikanten. Ook ligt er een enorme kloof tussen de traditionele markt-predikanten en de taalkundige, intellectuele predikanten.

De oude mens, of afvallige man, is een enorm protserig en opschepperig wezen, wat Calvijn in zijn commentaren beschrijft. Het is een vleier die zichzelf met een leven vleidt wat de ergste dood is,

stelt hij. In de grondteksten was de man eerst vis, in het oerzeeëntijdperk, en ontwikkelde zich zo heel langzaam tot landvee, wat eerst zwak was, maar wat later tot woestere vormen werd aangemeten. De man had dus eerst vier poten als een beest. Zo kunnen we ook het werk van Jezus verklaren dat hij volledig man werd om zo de zonden te dragen, want het was door de zonden dat de man zich ontwikkelde tot een woest beest.

'*Tot de vrouw zei God: Ik zal zeer vermeerderen de moeite uwer zwangerschap; met smart zult gij kinderen baren en naar uw man zal uw begeerte uitgaan, en hij zal over u heersen.'*
Genesis 3:16

Dit zijn kenmerken van de zonde, wat procesmatig wordt uitgebeeld. De vrouw moest rekening houden met het opstandig karakter van de man, en in de grondteksten lezen we dat hij eerst beest was. Door de zonde ging hij over de vrouw heersen, in de zin dat de vrouw op haar hoede moest zijn. De woeste oerkracht van de man komt voort uit de dierenwereld. Vandaar dat Calvijn stelde dat de heerlijkheid van Yeshua als beeld van de nieuwe mens gelijk oploopt met de zwakheid van zijn vleselijke gedaante. Telkens weer wordt de man erop gewezen, ook in de brieven van Paulus, om zwak te zijn en aan zichzelf af te sterven, om een dienstknecht te zijn die zichzelf de minste acht, geen alpha man, maar een omega man, de laagste en laatste. Het Pascha was de man, en werd uitgebeeld door Jezus, de nieuwe mens. Dat was een vrijwillig zelf-offer, wat dus ook deels onvrijwillig was zoals we zagen. De mens moest onderworpen worden. Golgotha was het nieuwe Pniël, en wees daarop terug, zoals Calvijn stelde dat Jezus slechts als een herinnering kwam. Dat is ook de oorspronkelijke betekenis van de Dekra, de eerste Adam, in de grondteksten van het boek Genesis. De vrouw, de Nekabah, was de doorboorder, de jager. Zij moest de man, de mens, losmaken van zijn vlees, als de hulp, de leider, van de man, als een beeld van het heilige geestelijke wat zou komen. Die relatie was er ook tussen Jezus en het heilige geestelijke. Dat is ook de diepte van het pinksteren.

De man moet de baarmoeder in om daar te sterven, opdat zo de nieuwe mens kan opstaan. Daarom heeft de man de vrouw geobjectificeerd, in een poging daaraan te ontkomen. Dat is de aard van de oude mens. Die roept : 'Heuvelen bedek mij, bergen val op mij.' Ze willen het geheimenis van het lam niet zien.

Zo stonden de amazones in de arena's tegen deze woeste mannelijke beesten. Er kwam vijandschap tussen het zaad van de slang (de fallische, zondige natuur van de man) en het zaad van de vrouw. Calvijn wees daarom op de noodzaak van het offer van de man, de mens, Jezus, wat natuurlijk een zinnebeeld is dat ergens op terugwijst. Vandaar ook Calvijn's commentaar op het Oude Testament. De mens, de man, moest een stap terugdoen voor zijn leermeesteres, het Woord. Dat is wat in het kort de leer van Calvijn is. Jezus was 'de herinnering tot vervulling' stelt Calvijn in zijn commentaar op Mattheus 26:18. Hij stelt dat juist de 'schaduwachtige offerande' de herinnering is.

De man ontwikkelde zich van vis, tot zwak vee, tot sterk, woest vee, en ontwikkelde zich uiteindelijk tot mens, het grootste roofdier. Daarom moest Yeshua de weg terugwijzen, het smalle pad door de enge poort, de weg van de minste, de laagste en de laatste. De eersten zouden de laatsten zijn, en de laatsten de eersten. Zo zou de mens de zonde kunnen overwinnen. Dit waren de voornaamste stukken in de leer van Calvijn, zoals hij zelf zegt : de ontmaskering van de zonde, en het doden van de zonde. Niet TULIP. TULIP was wel aanwezig, maar was een verdachte filtering

van het werk van Calvijn. Na het heengaan van Calvijn trad TULIP meer en meer op de voorgrond, en zijn voornaamste theologie werd opzij geschoven, net zoals de nazi's het werk van Darwin en Nietzsche uitfilterden om het tot de bevrediging van hun machtslust te gebruiken.

De ontwikkelingsfasen van de man door de zonde :

1. vis
2. zwak vee
3. sterk, woest vee
4. mannelijke mensheid

Zo ging de man uiteindelijk heersen over de vrouw, over de mannin, de mensin, als gevolg van de zondeval. Jezus, en ook Ezau in het Oude Testament, in de grondteksten, wezen terug op de oorspronkelijke zwakheid van de man die nodig was om zich te onderwerpen aan zijn leermeesteres, het Woord. 'Als ik zwak ben, ben ik sterk.' Zo kon de man zijn oude natuur overwinnen.

'En de Heere zeide tot Kaïn: Waarom zijt gij toornig en waarom is uw gelaat betrokken? Moogt gij het niet opheffen, indien gij goed handelt? Doch indien gij niet goed handelt, ligt de zonde als een belager aan de deur, wiens begeerte naar u uitgaat, doch over wie gij moet heersen.'
Genesis 4:6-7

De Statenvertaling zegt : 'gij zult over hem heersen.' Daar ligt ook een grote belofte in voor Kaïn, wat in de nieuwe bijbel ook naar voren komt. De Luther vertaling zegt : 'Is het niet alzo: wanneer gij vroom zijt, zo zijt gij aangenaam; maar zijt gij niet vroom, zo rust de zonde voor de deur: laat haar echter niet haren wil, maar heers over haar.'

De vleselijke man maakte de zonde tot zijn vrouw, zoals we zien in Genesis 6. Er is dus ook de noodzaak om het vleselijke vrouwelijke te overwinnen, oftewel de vrouw des doods, waar Spreuken en Prediker over spreken.

'*En ik ontdekte iets, bitterder dan de dood: de vrouw, die een valstrik is en wier hart een net is, wier handen boeien zijn. Hij, die aan God welgevallig is, ontkomt haar; doch hij, die niet welgevallig is, wordt door haar gevangen.'*
Prediker 7:26

De Leidse vertaling van Genesis 4:7 zegt :

'Moogt gij het niet, indien gij goed handelt, vrij opheffen? Maar indien gij slecht handelt; ligt de zonde aan de deur. Naar u strekt zich haar begeerte uit; doch gij kunt haar beheersen.'

Er stond in Genesis 3:16 : 'naar uw man zal uw begeerte uitgaan, en hij zal over u heersen.'

We zien dus het dualistische, dichterlijke karakter van deze teksten. De vrouw als beeld van de zonde en aanstichtster van de zonde, zou uiteindelijk door de man overwonnen worden. Dit ligt besloten in het Kaïn geheimenis van de nieuwe bijbel, wat juist over de grondteksten van de oude

bijbel gaat, en wat terugleidt tot de Egyptische wortels ervan. Er is een zondige vrouwelijke natuur die het zondige mannelijke begeert, zijn nephilim vorm, de mannen van naam. Beide naturen moeten afsterven. Daartoe kwam de zondvloed. Het zaad van de nieuwe mens was van Noach.

Calvijn stelde dat Jezus het Pascha dan wel vierde, maar dat Jezus haast had en zich niet naar het aangenomen gebruik kon schikken, omdat hij tot grotere offerande werd geroepen. Jezus kwam om heilige, kortzichtige huisjes omtrend deze dingen omver te trappen. Jezus liet de diepere betekenis zien en ontmaskerde hun dode vormen. Hij kon zich niet schikken met de traditie van die tijd. Dat zou verraad zijn geweest. Het mannelijke vlees moest gedood worden. Zo zou ook het vrouwelijke vlees uiteindelijk gedood worden. Het ging dus niet zomaar om de herinnering, maar om de vervulling, de verdieping, van de herinnering, ontdaan van het vlees. Daartoe was Jezus gekomen. Daartoe had Ezau zijn sociale, familiaire en traditionele status afgeworpen. De oerman voordat hij afviel was aan de rivier van tranen. In de grondteksten was dit de vóór-adamitische man, de dekra of zakar (sukker).

B. Wielenga noemt in zijn commentaar op zondag 7 de kerk de dochter en ook de moeder van de waarheid, door de belijdenis. Zij wordt gedragen door het woord, maar tegelijk en daardoor is zij de pilaar en vastigheid van de waarheid. B. Wielenga wijst daarmee ook op het verloren gegane amazone karakter van de kerk. Hij noemt de kerk de verkondigster en vertolkster van God’s eigen woord.

Het zoeken van God en de openbaring van God vergelijkt hij met een kind dat naar moeder zoekt, soms zonder enig ander doel dan moeder. Hij geeft aan dat juist dit een verloren kenmerk is van de kerk, dat dit zelden gebeurt, vanwege de haat door de oude natuur die nog heerst : de afwezigheid van het zoeken. De Laodiceaanse kerk heeft immers alles al, en is zichzelf tot god geworden. Deze kerk heeft aan niets meer gebrek. Het vlees is en blijft vijand van God, stelt Wielenga. Als de schepping dan komt, dan zal het het liedboek der verlosten zijn, stelt Wielenga.

---

27. CALVIJN EN DE EVANGELIËN - 9

In de dagen van Noach ontaardde het mannelijk geslacht nog erger, namelijk tot nephilim :

stadia van mannelijke ontaarding door de zonde :

1. vis
2. zwak vee
3. sterk, woest vee
4. mannelijke mens
5. nephilim

Deze stadia zien we in de diverse lagen van de grondtekst :

1. amazone grondtekst (voortijd)
2. egyptische grondtekst
3. aramese grondtekst
4. hebreeuwse grondtekst
5. griekse grondtekst

De amazone theologie en mythologie van zowel Orion als de aarde is verwoven door de bijbelse talen van Aramees (de taal van Jezus), Hebreeuws en Grieks.

De man werd zo door volharding in zonde gehard en volleerd in de leugen. De man is een eigenaardig soort varken die de slacht van andere dieren ging gebruiken om hogerop te komen, zoals in Animal farm van George Orwell.

Er zijn veel diepere genetische structuren en codes in de mens waarvan de wetenschap nog niet weet omdat het voor hen niet meetbaar is. Die diepere genetische codes bestaan uit de 5 fases van de man, dus VZSMN, waaruit ook de vrouw bestaat omdat die uit de man is voortgekomen en zij hebben er nog eentje bij, namelijk de F van female. Dus voor de man is het de VZSMN code en voor de vrouw is het de VZSMNF code, en hierin kunnen oneindig veel variaties zijn.

Deze dingen zijn belangrijk te noemen. Het is overigens wel zo dat Calvijn waarschuwt tegen ijdele nieuwsgierigheid, in zijn commentaar op Lukas 22:3-14, Markus 14:10-17 en Mattheus 26:14-20. We hoeven niet alles te weten. Er zijn veel belangrijkere dingen. Hierin moeten we dus balans vinden, dat we leren dat wat nodig is, en niet dat wat niet nodig is. Calvijn stelt dat het niet altijd van belang is of teksten uit de oude bijbel nu letterlijk zijn of niet, maar het gaat erom dat we de gruwelijkheden door de mens verricht onder ogen komen. Dat is immers het vooraanstaande in zijn theologie naar eigen zeggen : de ontmaskering van de zonde, het onder ogen komen van de verdoemelijke staat der mensheid. Calvijn noemt dat het vaak ijdele afleidingsstrategieen zijn van het vlees om daar aan te ontkomen door het over zaken te hebben die er niet toe doen. Het kan heel onschuldig en geestelijk lijken, maar Calvijn prikt daar doorheen, en waarschuwt voor de vleselijke nieuwsgierigheid van de mens die de mens wil afleiding van dat wat hij eigenlijk moet leren over de absolute doodstaat van de mens door de zonde. Calvijn vestigt hier dus een belangrijk theologisch alarm die de mens op juiste koers moet houden. Veel mensen vluchten ook overmatig tot de new age, en wijken af van de gedegen parelduikers routes om zo door gevaarlijke vissen gegrepen te worden. Dat gebeurt als de mens wil spijbelen in de zondologie. De mens komt dan ineens met allerlei apparatuur aanzetten hiertoe. Het is allemaal ter uitdoving van het geweten, terwijl in de leer van Calvijn het geweten centraal staat. Er is geen godsdienst buiten het geweten om.

Calvijn riep op tot bekering, want door langdurige verharding in het kwaad zou de heerschappij van de duivel zich diep in de mens wortelen, en zou zo de waanzin van de mens geen grenzen meer hebben. Hierin is geldgierigheid de bron van verblinding, stelt hij. De wereld zoals die nu is is absolute en absurde financiële krankzinnigheid.

Calvijn waarschuwt tegen oneervolle voorstelling van het toekomstige koninkrijk, en dat onze daden niet gewaardeerd moeten worden door wat de mensen ervan denken. Het gaat niet om het getuigenis van de mensen, maar het getuigenis van God. B. Wielenga stelde dat er oneindige afstand is tussen God en mens. De mens moet zich niks inbeelden. Zoals we weten doen de mensen dat om ons heen, wat onze beproeving is. Wij moeten hiervan loskomen. Wij leven niet door de getuigenissen en waarde-oordelen van de mensen, die corrupt en waanzinnig zijn, maar door het Woord des Heeren. Hierin moeten we niet ijdel nieuwsgierig zijn, want ook de duivel gebruikt het Woord des Heeren, en gebruikt het als afleidingsstrategieën om af te leiden van dat waar het daadwerkelijk om gaat.

Calvijn waarschuwt tegen kinderachtig beuzelen, het herhalen van handelingen die zonder doel en vrucht zijn. Calvijn strijdt tegen de overmatige en chronische beelden van de gevallen wereld, haar eigenaardige tradities. Laten we beseffen dat dit de VZSMN en VZSMNF codes zijn van de diepere genetische wortels van de gevallen mens. Dit gaat dus veel verder dan zomaar DNA. De grondteksten laten dit gehele spoor zien, waar ook uitvoerig in de Halal over wordt gesproken als onderdeel van de Nederduits Gereformeerde Dogmatiek in de doorgaande reformatie. Het stopte niet in de jaren 1500 en 1600. De reformatie was nog maar net begonnen. Calvijn was gekomen, maar nu moest Calvijn nog geopenbaard worden, aan exegese onderworpen.

In zijn commentaar op Mattheus 26:11 stelt Calvijn dat Jezus tot een afgodsbeeld is gemaakt waar men dure gaven aan verspilt, terwijl men het eigenlijk aan de armen moest geven. Hij bestraft de geest van religieuze verspilling, wat hij als een misdaad naar de armen ziet. De ware godsdienst is immers de armendienst, en Calvijn noemde ook de armen als het ware altaar waaraan men moest offeren. Dit was ook het Mohammedaanse spoor, en vandaar dat ze in de reformatie ook stelden : ’Liever Turks dan paaps.’ Calvijn noemt alle verspilling in hun Jezus-afgoderij van zijn doel geweken, nutteloze, onzinnige hardnekkigheid, want Jezus stelde juist dat wat wij de minsten aandoen hem aandoen. De koers ligt dus verkeerd. Het is een persoonlijkheids-cultus geworden omtrend de persoon van Jezus, terwijl het helemaal niet zo bedoeld was, want het eigenlijke idee was dat Jezus stond voor de noodzaak van de armenhulp. Dat was wat Jezus was, en hij was aan de arme gelijkgeworden. Het ging niet om hem. ‘Wat noemt gij mij goed ? Alleen God is goed.’ Hij wilde de aandacht verleggen tot de armen, maar de stijfkoppige zondaren die van geen bekering wilden weten hebben hem tot afgod gemaakt, wat als een kruiziging was. Ze hebben hem daarmee ten diepste gekrenkt. Het is allemaal uit de hand gelopen, en daartegen raast Calvijn.

Hij noemt het dwaas bijgeloof, al die verspilling. Het is als de Danaïden die voor eeuwig nutteloos water in een bodemloos gat gieten. Dat is wat vormendienst is. Het is ons ter voorbeeld gesteld hoe het niet moet, als een beproeving.

Calvijn benadrukt dat God geestelijke dienst eist. De ware offerande is het uitdelen onder de armen. Verspilling is niets dan pronkerij, stelt hij. Er zijn eenmalig dingen gebeurt, als tekenen en beelden met een diepere betekenis, als gelijkenissen, maar het had daarbij moeten blijven. Men heeft het

lopen herhalen in het uiterlijke, tot goddeloze vormendienst. Men heeft het niet begrepen. De armen zijn ervoor opdat wij hen wel zullen doen. Ze zijn er opdat wij onze liefde kunnen uiten. Zoveel aandacht gaat naar de afgoden die eigenlijk naar de armen zou moeten gaan. Zoveel materiële aandacht naar Jezus, die naar de armen moest gaan. Calvijn was er woedend over. Het is overmatige, vleselijke Jezus-verering, om de plicht tot armenhulp weg te duwen, als een excuus. Zo wordt Jezus misbruikt, en wordt Jezus wederom gekruisigd. Mensen die calvinist zijn en dit baseren op de Institutie moeten beseffen dat Calvijn dit schreef toen hij nog heel jong was. Zijn ideeën waren nog niet uitgewerkt zoals hij later in de commentaren zou doen. De Institutie, waaruit men TULIP heeft gefilterd, en wat tulip-calvinisten vaak als het hoofdwerk van Calvijn zien, als hun reformatorische tweede bijbel, is een boek uit 1536, toen Calvijn nog maar in zijn mid-twintiger jaren was, nog heel jong dus. Later werden zijn ideeën veel volwassener en diepgaander, maar vanwege hun grote omvang worden zijn latere werken nauwelijks gelezen. Er zijn veel tulip-calvinisten die dit gewoon kennen vanwege traditie, die nooit kennis hebben gemaakt met het volledige werk van Calvijn. Vaak kennen ze of alleen maar tulip, of tulip en de Institutie. Ze volgen nog de jonge Calvijn.

---

28. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN

Calvijn stelde dat de ijdele voorwendsels waarmee de goddelozen zich misleiden hen ten jonste dage niet zullen baten. Hij benoemt die goddeloosheid als wrede trots tot de armen en het menen straffeloos de armen te kunnen verachten. 'Wat je de minsten hebt aangedaan heb je Jezus aangedaan.' Deze 'minsten' zijn niet minder dierbaar in de ogen van Jezus dan zijn eigen leden. Jezus was altijd de minste, en riep de mens ook op om de minste te zijn. Oh, geliefden, de ogen der

vleselijke rijken die op de armen neerkijken zullen wegteren in hun kassen. God zal deze ogen niet in leven houden. Dat kan ook niet. Ze dragen het zaad van de dood en het verderf in hen. Het zijn verfoeilijke ogen. Weet wel dat de Heere hierover toornt, en deze ogen zijn ook in de kerk.

Calvijn raast hierover in zijn commentaar op Mattheus 25. Alles wordt afgemeten aan geluk, in plaats van aan het nederige en lieflijke, zachtaardige karakter van God. En de goddelozen denken dat ze altijd gelukkig zijn. Het is het geluk der dwazen. En het gaat maar door om ons heen. Geliefden, besef in volharding dat het koninkrijk van God van binnen is, en houdt u daaraan vast, met doorzetting. Strijdt voor dit besef. Het kost wat om binnen te gaan door de enge poort. Alleen de minsten zullen door de enge poort gaan. Hoe kan het dan dat zoveel kerken en kerkgangers de meeste willen zijn ? Ook willen ze vaak de grootste zijn in theologie met naam en toenaam en hun titels, om veereerd te worden door het volk, maar Jezus kwam niet om vereerd te worden. Hij kwam om te wijzen op de armen die welgedaan moesten worden. Hij kwam om te wijzen op het verlorene, niet op hemzelf. Hij kwam om te wijzen op het zaad wat zou sterven. Ook hij zou sterven en heengaan, opdat de mensen hem niet op een aardse manier zouden vereren, met uitwendige praal, stelt Calvijn. Hij tiert tegen de dode afgod die ze van Jezus hebben gemaakt door al hun plechtigheden en prachtige gewaden en soortgelijke pronkerij. Het zijn dode vormen, waar Jezus juist tegen optrad, want hij was zijn hele leven een voorbeeld van soberheid en gematigdheid, stelde Calvijn.

De Laodiceaanse kerk is bedwelmd door hun voorbijgaande voorspoed. Calvijn stelde dat de weelde waarin zij zich baden van hen weggenomen zou worden. Ze hebben een verbond met de dood en wanen zich zo in hun zorgeloosheid geheel ongevoelig. Het is een asperger syndroom die samen werkt met het Munchhausen syndroom, want ze projecteren alles op de ander, en beelden ziekte en zonde in bij de ander. Zijzelf zijn heiliger dan de paus in Rome. Kinderen die daar opgroeien zitten vast in een Stockholm syndroom, met het grote zwaard van Damocles hangende boven hun hoofden aan een zijden draadje. Kinderen worden ‘gegroomed’ in het Laodiceaanse syndroom, en groeien zo op als levende schilden voor hen, als kindsoldaten. Zij moeten gedwongen strijden voor hun Laodiceaanse dromen en uitspattingen. Daar moeten de kinderen voor betalen. Daarvoor worden kinderen geofferd. Het is ritueel diabolisch misbruik.

Calvijn raast en tiert tegen deze geest, en haalt alles ervoor uit de kast. Hij waarschuwt terecht voor het eeuwig verderf en het pijnigende vuur, waarvan hij overigens zegt dat het beeldspraak is om te wijzen op een straf die zo verschrikkelijk is dat het ons verstand te boven gaat. Het is iets waar Calvijn niet veel over spreekt. Hij noemt het, en matigt het dan, en nuanceert het, en maakt dan plaats voor andere dynamieken. Het is dus ook onzin om in een letterlijke eeuwigdurende hel te geloven, want dat is absurd en sadistisch, en heeft niets met de gerechtigheid van God te maken. Dat de straf zwaar zal zijn doet daar niets aan af.

Calvijn stelde dat het onnodig was om zoals de sofisten onderzoek te doen naar de aard of hoedanigheid van het vuur, omdat het beeldspraak is, en de profeten wezen hier ook op. Het onderwerp is namelijk geheel uitgebuit voor de markt. Calvijn stelt dat het onderwerp ons met schrik moet vervullen maar dat het niet een voorwerp van nieuwsgierigheid moet zijn. Het is dichterlijk, niet letterlijk. Velen zijn hier de streep overgegaan, en zo ontstond de moderne kerk, en dat is een miljoenen industrie. Het is allemaal voor geld, macht en aanzien. Wat zien we het vlees

bedrijvig tekeer gaan op aarde, als een dol zwijn. Ze draven maar voor hun eigen huizen en paleizen, en durven dat ook nog het koninkrijk van God te noemen.

Calvijn stelt dat het vuur eeuwig is, dat dat niet vergeten moet worden, maar neemt dit dus niet letterlijk, en geeft ook geen uitvoerige uitleg wat dat dan is, omdat het juist ijdele nieuwsgierigheid zou kunnen opwekken. Hij stelt dat de goddelozen zeker niet weg zullen komen met hun grote kwaad. Het zwijn zal gepijnigd worden. Dat is het zwijn der zonde. Het zal niet kunnen vluchten. Nu vlucht het nog, maar de Heere is op jacht. Er zal niets gebeuren wat niet rechtvaardig is. De sofisten hebben allerlei absurde en belachelijke verhaaltjes hierover gemaakt, niet door enige kennis verhinderd. Het laat juist hun asperger karakter zien, en daarin verschuilen ze zichzelf, om zelf het oordeel des Heeren te kunnen ontvluchten. Er is geen liefde als de zonde overmatig wordt bestrafd. De straf zal niet groter zijn dan nodig is, ook al is het groot en zal het ons verstand te boven gaan. De straf zal ook niet langer duren dan nodig is, waar Jezus ook op wees. De straf moet uitgezeten worden totdat de schuld is betaald. Letterlijke eeuwige terugbetaling is economische krankzinnigheid. Dat is opgezet door sluwe zakenlieden, de sofisten. Zij redeneren op precies de manier waarop ze het meeste geld kunnen binnenhalen. Ze kiezen altijd de weg van de grootste winst, niet het smalle pad, en al zeker niet de enge poort.

Als Calvijn dan spreekt over de duivel die ‘zonder enige hoop op verlossing’ ter hel wordt verwezen, dan is dat om de goddelozen het vertrouwen te ontnemen dat ze hun straf kunnen ontvluchten. Men leest het dus verkeerd in het sofisme. Het begrijpen van hyperbolische gedichten vergt oefening. Het is een literaire stijlfiguur. ‘Zonder enige hoop op verlossing’ betekent dus ‘de straf niet voortijdig te kunnen ontvluchten’, met andere woorden : ‘het vlees, de zonde, zal nooit levend uit de gevangenis komen, is gedoemd daar te sterven, en in die zin is er dus geen hoop voor de zonde.’ Daarom is het ook zo gevaarlijk om te volharden in zonde, want er komt dan een punt waarop de mens professioneel, volleerd, raakt in de zonde, en zo de zonde gelijk wordt. Zo sterft dan de oude mens, maar de nieuwe mens zal opstaan. Uiteindelijk zal de dood intreden en geen eeuwige hel. Ook de hel zal in de put des vuurs geworpen worden, en ook de dood, dus er zullen ook weer andere wegen zijn, vernieuwingen. De opgesloten nieuwe mens zal vrijkomen. De eeuwige hel is een dichterlijk geheimenis voor de gevangenen van het Woord, de gelovigen, de vromen, die opgevoed worden in de Waarheid. Die zullen die liefdevolle eeuwige tucht ontvangen, en die tucht zal hen leiden. Het is niet voor de ongelovigen. Hier is veel over gelogen. Het is veelal verdraaid, door de sofisten.

Calvijn stelt dat de verworpenen alreeds vóór hun geboorte door een verborgen oordeel Gods aan het verderf gewijd zijn. We kunnen en moeten stellen dat zij niet zomaar zijn uitverkoren hiervoor, maar dat het hun eigen verkozen aard is. Er blijft niet veel van TULIP over in het grotere verband van het calvinisme. Het calvinisme kent eb en vloed. Ken de getijen van het calvinisme. De tijen zullen keren.

Calvijn stelt dat ook de prijs van de werken der liefde boven het menselijk bevattingsvermogen gaat. Wat wij de zijnen aandoen hebben we Jezus aangedaan, wat ook als zodanig gerekend wordt, dus als wij traag zijn in het helpen van de ongelukkigen en hulpbehoefenden, dan hebben we dat Jezus aangedaan, stelt Calvijn. Het is een ontzettende gruwel om Jezus iets te weigeren, stelt Calvijn. De mens moet boven het vleselijke bevatten uitstijgen. Calvijn noemt in zijn commentaar

op Mattheus 25:35 de genade het hogere loon, want zo wordt het gevaarlijke, menselijke en vleselijke loon omzeild. Genade is dus niet werkeloos.

---

29. OVERDENKING WERKTUIGEN 4:17

Zodra je gaat beseffen dat je grotendeels niet bestaat, dan wordt je hemels bewustzijn.
Werktuigen 4:17

In de nieuwe bijbel zijn we op zoek naar het pad van exegese. Het werd al aangekondigd in de oude bijbel. Denk aan het boek des levens en de witte steen met nieuwe namen, het verborgen manna. 2024 is dus een historisch jaar voor de kerkgeschiedenis en de geschiedenis van de Nederduits Gereformeerde Kerk.

Het commentaar van de NGB op Werktuigen 4:17 van de nieuwe bijbel is :

‘Het beloofde land moet nog volkomen ingenomen worden, oftewel we moeten de studie ervan aangaan, en het moet begrepen worden.
Ik las toen in het boek Werktuigen over Adam die tot het beloofde land moest gaan. Eva was hierin een beeld van zijn volharding.
Grotendeels bestaan we niet, en zijn we op zoek naar wat wel bestaat, en dat is eigenlijk maar heel klein, maar tegelijkertijd ontzettend groot. Dit brengt je namelijk tot hemels bewustzijn.
Voor het grootste gedeelte is het leven slechts ijdelheid, stelt het boek Werktuigen. Daarom moeten we van alles maar een heel klein beetje nemen, dan is het medicijn (4:52), oftewel het fragmentarisme. Dualiteiten helpen ons daarbij, oftewel de dialectiek. Laten we dus de tegenstellingen en het lijden wat daarbij hoort op waarde schatten.’

Tot zover het ingekorte commentaar op dit vers. Het commentaar staat geschreven in het boek ‘Uittocht uit Laodicea’. Karl Barth was ook een dialectisch theoloog, en die stelde dat we niet hoeven te twijfelen aan het bestaan van God, maar wel aan het bestaan van de mens.

Het gebied buiten het paradijs, waar de mens zich in verkeert, is namelijk een illusie. De mens is in een valstrik gekomen, in een optische illusie, een hologram, en aan allerlei vreemde wetten onderworpen, zodat er niets meer van klopt. De schepping moet nog komen. Dit is de schepping niet, maar de nachtmerrie van de feutus, stelt de nieuwe bijbel. Als je dat gaat opmerken en onderscheiden dan kun je je aandacht richten op het hemelse bewustzijn. Je moet ook daadwerkelijk een keuze maken en erin volharden, want niets komt zomaar.

De New Living Translation (NLT) vertaalt in Lukas 13:24 :
“Work hard to enter the narrow door to God’s Kingdom, for many will try to enter but will fail.”

Och mensen, velen zullen proberen op die smalle weg te blijven en binnen te gaan door de enge poort, maar weinigen zullen uiteindelijk binnengaan. Oh, hoe tragisch is dit, geliefde broeder of zuster, en het kon dus nooit zomaar door geloof zijn dat je zult binnengaan, want dan zou het grootste gedeelte van de wereld binnengaan, en dat is niet zo.

We zouden dan helemaal in de drama hiervan ten onder kunnen gaan, totdat we beseffen dat we maar niet of nauwelijks bestaan. Zijn die woorden al op uw hart geschreven ? Maak het niet te bont, stelde Calvijn. Het is beeldspraak. Wees niet ijdel nieuwsgierig, oftewel : Maak er niet meer van dan het is. Grotendeels bestaat het allemaal niet. Als de mens grotendeels niet bestaat, dan bestaan zijn verzinsels ook grotendeels niet.

---

30. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN - 2

Bij Calvijn weet je het nooit. Als je denkt dat je hem begrijpt dan gooit hij wel weer een zinnetje op die er een hele andere draai aan geeft en die tegen al het voorgaande ingaat. Hij is daarom de Hegel van de theologie. Ongetwijfeld is hij een dialectisch theoloog die telkens zijn lezer op het verkeerde been probeert te zetten. Hij spreekt over onverdiende genade, en toch noemt hij genade ook een

hoger loon, en die tweeledigheid is er ook in de grondtekst : De mens kan het niet verdienen naar het vlees, maar moet het wel verdienen naar het geestelijke. Paulus spreekt niet voor niets van een wedstrijd en strijd tegen het vlees. Er is ook altijd genade als de mens met vals recht te maken heeft. Men moet de genadelogie leren kennen, de charisologie, en hier niet mee sjoemelen. Men moet de diepte ingaan. Het is een wildernis.

Hoe ga je dan van het vleselijke verdienen tot het geestelijke verdienen ? Door de ontmaskering en de doding van het vlees, de voornaamste theologische stukken in de leer van Calvijn, in zijn eigen woorden.

Calvijn stelde in zijn commentaar op Mattheus 25:1 dat het niet voldoende is dat wij ons eenmalig aangorden en gereed maken om onze plicht te vervullen, maar dat we moeten volharden tot het einde. Hij stelt dat het een strijd is tegen gemakszucht, en dat men niet goed bewapend is hiertegen zonder toegerust te zijn met langdurige lijdzaamheid.

Calvijn stelde dat de vleselijken zich vleien met straffeloosheid, wat hij een vrijwillige verblinding noemt. Daarom moet een ieder ijverig waken in het volbrengen van de roeping. Hij stelt dat de goddelozen zich hiertegen verzetten en zich overgeven aan de vreugde des harten. Calvijn noemt de ziekte van deze wereld sluimerzucht, en hij wijst het pad van matigheid, waakzaamheid en ingetogenheid. De aarde is in haar sluimerzucht gevoelloos geworden, stelt hij. Hij stelt dat het beter is om kreupel de weg van gematigdheid en waakzaamheid te gaan dan blind een dwaalweg te kiezen. Calvijn noemt het leven een doolhof van jammeringen en het doolhof is zeer gevaarlijk. Opmerkzaamheid is hierin van belang, stelt Calvijn. Ook wijst hij op het belang van de lijdzaamheid, terwijl de huichelachtige pseudo-gelovigen slechts uit zijn op rust en eigen genoegen in hun zorgeloosheid. Calvijn wijst erop dat de mens hier op aarde niet leeft, omdat de aanvang van het ware leven het afstand doen van de wereld is.

Calvijn wijst op de ark van Noach waarin maar een klein getal gered werd, en dat wij op de kleinheid van dat getal moeten letten indien wij willen ontkomen. Hij noemt de vadsigheid als overste van de wereld, als de algemene heerser en dat daarom de zondvloed wel moet komen. Hij noemt de vadsigheid besmettelijk. Hij stelt dat de aarde zorgeloos is ingeslapen. De mensheid is volledig weggezonken in die zorgeloosheid, en dan zal ineens het einde daar zijn. (In zijn commentaar op Mattheus 24)

De zondvloed zal komen als de wereld de grootste gerustheid heeft bereikt, stelt Calvijn.

De wereld is te snel. van haarzelf overtuigd, denkt teveel in punten in plaats van vraagtekens. Dat is de makkelijke en korte weg van verblinding. De wereld trekt te snel conclusies, voortijdig, nemende de korste en makkelijkste weg, ook in de moderne kerk. Ze denken in emotie-theologie : ‘dus .... dus .... dus’, in plaats van ‘en ... en .... en’. Ze hebben niet kritisch leren denken, voornamelijk niet naar henzelf en hun zijnen. Ze hebben de injectie naald gretig binnengenomen met al die steroïden. Ze hebben zich laten tatoeëren tegen de natuur in, en zo is alles kunstmatig geworden. In deze dagen is dit tot een hoogtepunt gekomen. Ze hebben niet geleerd eerlijk te redeneren. Er wordt een hoop gesjoemeld. De wereld is “partificial” (artificial) geworden. Ze hebben belangrijke delen (parts) en links overgeslagen. Ze zijn “partificial robots” van de zonde, van het vlees, in het bevredigen van hun lusten, overmatig en overmoedig.

Calvijn wees op het kleine getal van Noach, acht. Hij wees op het kleine getal dat zou ontkomen, want de gehele wereld was ontaard. We moeten volhardend vasthouden aan dit beeld om niet zelf bedrogen te worden. Grote getallen gaan het niet redden. Moet je daar dan dramatisch overdoen ? Neen. De bijbel spreekt van meerdere oogsten. Als Jezus je zal afwijzen aan de poorten en je niet zal kennen, wees dan als de Kanaänitische vrouwe, en leef van de broodkruimels. Die teksten horen bij elkaar. We hoeven het oordeel niet te onderschatten, maar we mogen het ook niet overdrijven. Zij die dat wel doen zijn vervallen tot ijdele nieuwsgierigheid, volgens Calvijn. Velen zijn te ver gegaan in deze dingen, waar Calvijn zich nog oppervlakkig opstelt en er op wijst dat er beeldspraak gebruikt is in deze dingen.

Er is geen makkelijke uitweg. De rijke man zou graag een druppel water willen ontvangen in de dorre plaats waar hij terecht was gekomen vanwege het negeren van de armen en het vele rijke feesten, maar de druppel kreeg hij niet. Velen zullen in zo’n situatie terechtkomen, want we leven in een wereld van armennegering en armenmishandeling. Dan moeten de rijken die hier schuldig aan zijn ook voelen hoe de armen hebben moeten leven van niets, dat ze zelfs geen broodkruimels meer hadden om van te leven, en dan moeten de rijken ook de hongerdood sterven. Dat klinkt hard. Kwaad mag toch niet met kwaad vergeldt worden ? God moet toch zijn vijanden lief hebben, en de andere wang keren, de extra mijl gaan, en zowel kleed als hemd geven als dat van hem gevraagd wordt ? Waarom dan deze situatie in het verhaal van de rijke man en de arme Lazarus ? Hier lijkt God wel uitermate wreed. Maar laten we goed in de gaten houden dat de rijken zich zelf dit oordeel op de hals houden, dat ze het zichzelf hebben aangedaan, toen ze dit de armen aandeden. Ook hebben ze het God aangedaan, en daarom is God ook niet meer in de buurt. Ze hebben God gekruisigd vanwege wat ze de armen hebben aangedaan. Wat ze de minsten hebben aangedaan hebben ze Jezus aangedaan, dus hoe kan Jezus hen dan redden ? Het was Jezus die ze lieten omkomen van de honger.
Ze worden dus geconfronteerd met hun eigen zonden. Er zijn zelfs geen broodkruimels en waterdruppels meer over. Ze zijn in Tantalos terecht gekomen. Ze proberen het te grijpen, maar het vlucht van hen weg. Ze moeten leren het op een geestelijke manier te verkrijgen, niet op een vleselijke manier. Ze zullen hun schuld volledig moeten uitzitten. Sommigen zullen ontwaken, als een tweede golf van het overblijfsel, een tweede oogst, terwijl anderen zich nog meer zullen verharden. Met het grootste gemak verwijzen kerken andersdenkenden naar de hel tegenwoordig, terwijl ze van deze dingen niet weten, ze zich op de stoel van Mozes hebben gezet. Zo is het leven in Laodicea, en zo groeien kinderen op, om het ook weer aan hun kinderen door te geven. Er is geen makkelijke uitweg. Houdt je vast aan de acht, en als het blijkt dat je niet tot die acht behoort, houdt dan vast aan de broodkruimels van de Kanaänitische vrouw, en als je ook de broodkruimels worden ontzegd, zoals de rijke man die werd ontzegd in het verhaal van de arme Lazarus, dan moeten dingen eerst dieper afsterven. Het is vaak wat de mens nodig heeft : Leren te leven vanuit het niets, want het koninkrijk van God is van binnen, niet van buiten. We hebben geen grotere kracht nodig, maar een groter en dieper kruis. Laten we allereerst de bovenstaande waarheden op onszelf toepassen. Pas op dat je niet tot de zonde vervalt van de balk en de splinter.

Al deze verhalen zijn kralen van een groter geheel. Je mag niet met de kralen wegholen terwijl je de rest overslaat, want dan ben je ‘partificial’. Pas op voor emotie-theologie die traditioneel wordt overgedragen.

Calvijn waarschuwt voor ‘het met onstuimige spoed tot de overwinning haasten’. Daarom moeten we ons bewapenen met lijdzaamheid. Hij waarschuwt tegen het vooruitlopen op de Heere. We zien het overal om ons heen. Het ‘gij geheel anders’ moeten we niet verwaarlozen. We hebben deze ‘wonderplaatjes’ van Calvijn nodig om te kunnen putten uit de wonderbaarlijke opslagplaatsen van het hemelse denken, van de paradijselijke waarheden en werkelijkheden. Calvijn rustte het volk toe. Dat moest hij van de Heere. Ook moest hij weer weggenomen worden, want sommige van zijn leringen waren gevaarlijk. Ook David en Mozes hadden hun duistere kanten, maar dat wil niet zeggen dat ze geen belangrijke leerstellingen hebben gebracht. We moeten Calvijn niet verafgoden, maar zeker ook niet onderschatten. Hij was als een Noach die de ark bouwde ter uittocht uit de katholieke kerk die aan het wegzinken was in groot materialisme. In de ark van Calvijn waren de gevaren nog niet voorbij, en hadden we ook een worsteling te voeren met Calvijn zelf. Maar we hadden zijn woorden nodig voor de uittocht uit Laodicea. Nog steeds is er die strijd. Je komt in de ark van Calvijn, maar ook hier is Laodicea, dus moet je dieper gaan, tot het verborgen calvinisme.

Calvijn waarschuwde tegen vergaande hoogmoed en verkeerde nieuwsgierigheid. Hierin is de mens zeer vindingrijk. Vadsigheid is rechter hier op aarde, stelde Calvijn, en die weet het beter dan God. Alles weten ze beter, en daarin is hun hebzucht en gierigheid eindeloos. Grote monsters zitten aan de religieuze tafels, en de mens heeft het niet ontdekt. Een uiterst koppig en eigenaardig wezen is de mens. Houdt je daarom vast aan de acht. Dit geslacht zal vergaan. Dat is iets wat van binnen moet gebeuren. Al ons vlees moet in de zondvloeden afsterven. Dan zal er plaats komen voor veel grotere waarheden. Er is een boos geslacht in de kerk. Daarom gaat Jezus er met de gesel doorheen. De tijden zijn niet veranderd. Het is alleen maar erger geworden. De moderne kerk stinkt. Eigen roem stinkt. We moeten terug. God heeft ons de moederkerk gegeven en die laten we niet vallen.

Roem in het kruis, geliefden, in niets anders. Er staat zoveel valse, wereldse, vleselijke roem op de loer. Strijdt om in te gaan. Houdt vast aan de acht.

Wees niet zo zelfbewust. Er zijn hele andere werkelijkheden die staan te dringen. Verloochen jezelf. Wees niet zelfovertuigd. Het zal je nog lelijk gaan tegenvallen. Velen zullen aan die poort komen en niet binnen kunnen gaan. Dan moeten ze met de broodkruimels leven, met de waterdruppels, maar er zijn dus zelfs plaatsen waar zelfs dat er niet is, daar waar de armenhatende rijken naartoe gaan. Daar moeten ze doorheen.

Het moet genoemd worden, soms niet, soms wel. Het zijn steeds terugkerende gedichten. Calvijn stelde dat je wel drie- en vierdubbel dwaas moest zijn als je op God hierin vooruit zou lopen. Meer weten en het beter weten dan God is het gevaarlijkste voor een mens. Dan is het niet meer veilig. De mens is dan een doldwaas, en heeft godsdienstwaanzin.

Weet je het dan niet ? stelde Calvijn in zijn commentaar op Mattheus 24:35 : ‘De hemel en de aarde zullen voorbijgaan.’ Hij stelde dat de aarde wispelturig is, en dat daarom het geloof boven hemel en aarde moet uitstijgen. We kunnen stellen dat Calvijn in zijn werk van de commentaren op de bijbel vele valse hemelen bestreed die door de mensen waren verzonnen als een schuilplaats voor hun zonden, hun hoogmoed, allerlei onrein gevogelte, maar dat hij hun einde verkondigde.

Wat dat betreft was Calvijn als een 1500se Jeremia die optrad tegen de vele gruwelen van de kerk in die dagen. Laodicea slaat graag dit soort teksten over. De oude profeten leven niet in hen. Daarom

vallen ze veelal ten prooi aan vals geluk, het goud der dwazen. Daar bouwen ze hun even bedriegelijke moderne kerken mee. Calvijn wijst in zijn commentaar op Lukas 21:28 op Amos 5 dat de dag des Heeren een dag zal zijn van duisternis, niet van licht, van droefheid, niet van blijdschap, van verderf, niet van behoudenis. Laten we daar rekening mee houden : Iemand die vlucht voor een leeuw zal door een beer overvallen worden. Iemand die wil leunen op de muur in zijn huis zal gebeten worden door een slang. Maar voor de gelovigen, het overblijfsel, wat dus maar van een klein getal is, zal deze dag goed zijn, stelt Calvijn. Zij verheugen zich in de ondergang van het vlees, wat hen zo lang in de weg heeft gestaan.

Dit overblijfsel, stelt Calvijn, is nu nog onderhevig aan de boosheid van de mensen, als een voortvluchtige, een balling, zonder vaste verblijfplaats, door de golven te pletter geslagen, tot een jammerlijke uiteingescheurde toestand, door snode leringen beroerd, door stormen geschud. Maar de Heere heeft de engelen gezonden om het overblijfsel te vergaderen van de einden der wereld, door hemelse krachten hoger dan menselijke middelen.

---

31. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN - 3

Als we om ons heenkijken en vragen of God voor ons zorgt, dan zouden we al snel het antwoord ‘nee’ kunnen krijgen. Al die rampen, hongersnoden, oorlogen, waardoor de mens voortdurend vergaat. Nee, God lijkt helemaal niet voor ons te zorgen, alsof het God allemaal niet kan schelen. Maar dan moeten we beseffen dat God op een hele andere wijze voor ons zorgt dan op de menselijke wijze. Waar gaat het God dan om ? Als ik zo de oude en nieuwe bijbel lees, in de grondteksten, dan wordt het mij al snel duidelijk : ‘geld’. Maar dan niet het aardse, menselijke geld,

maar het hemelse geld. ‘Koop van mij,’ wordt er gezegd. Niks wordt je zomaar in de schoot geworpen. De hemelse wetten zijn onverbiddelijk, en het is een ijzeren hemelse economie. Ook gaat het niet zomaar om kennis, want ook die moet verdiend worden. ‘Ho, stop,’ zullen de genade-predikers dan zeggen. Zij zijn niet onderwezen in de leer van Calvijn die stelde dat genade een hoger verdienmodel is, een hemels loon. Paulus onderwees dit ook trouwens, in de grondtekst. Vele genade-predikers zijn niet welonderwezen in de grondteksten. Zowel Calvijn als de grondteksten kennen ze in wezen niet. Daarom riep de kerkorde, of de synode, of het convent, van Wezel in 1568 de mens op om terug te keren tot de grondteksten. Er was nog een werk te doen. Daar zijn de genade-predikers vaak vies van, maar we kunnen alleen binnengaan door hard werk, zoals Lukas 13:24, en de NLT vertaalt dat als : ‘Werk hard om door de smalle poort binnen te gaan.’ Dat is afsterven aan het oude verdienmodel en het nieuwe verdienmodel te leren.

‘Ja,’ zeggen de genade-predikers dan, ‘maar het gaat niet om verdienen en kopen, want dat heeft Jezus al voor ons gedaan. Wij moeten geloven, en dan zal genade ons behouden, opdat geen vlees zal roemen.’

Toch hebben zowel de oude als de nieuwe bijbel het over verdienen en kopen. Niet door het vleselijke, maar door het geestelijke. De vleselijke werken en het vleselijke roemen moeten vergaan. We moeten de wereld verbeteren door kennis op te doen. Nu zien we alleen maar een woeste natuur, en de mens heeft de handdoek in de ring gegooid. Paulus beschrijft het als een wedstrijd tegen het vlees. Die wedstrijd kunnen we niet overslaan. De mens heeft allerlei makkelijke wegen tot de hemel bedacht, en bedriegt zichzelf ermee. Ze hebben zichzelf een gemakkelijk kruis aangemeten. Ze hebben verwende oren, en die zijn doof geworden. Het is het gouden, fluwelen gelukskruis van Laodicea, niet het ruwhouten en bebloede kruis van Golgotha. Het is het evangelie van : ‘Je hoeft er niets voor te doen, opdat je niet roemt.’ Maar Paulus stelde dat we moeten roemen in het kruis. Er is dus vleselijk roemen en geestelijk roemen.

De mens wil dit allemaal niet en verzint korte wegen, die overigens dood lopen. De lange, smalle weg willen ze niet begaan. Van studie willen ze niet horen. Ze hebben hun eigen studie-groepjes met hun eigen populaire boekjes die alles hebben ingekort. Ze zijn niet meer in loondienst bij de Heere. God is nu hun vriendje geworden die ze kunnen rondbazen.

Calvijn had net als Mohammed extremistische trekjes, maar de boodschap die ze brachten was de eis van de hemel. Er moest iets veranderen. De mens moest het niet verabsoluteren, maar ermee verder gaan in de doorgaande reformatie. Zowel Mohammed als Calvijn schreven hun eigen bijbel. Mohammed deed dat voor de middeleeuwen, en Calvijn in de na-middeleeuwen. De nieuwe bijbel moest toen komen als het nieuwe testament voor deze bijbels. Zowel Mohammed als Calvijn lieten zien dat er iets grondigs mis was in wereld en kerk. Ze ontmaskerden beiden het grote Laodicea, het monster met de vele koppen. Er was iets bijtends en iets bitters in hun leer, en dat moest ook wel. Nu zou de mens het nog moeten vergeestelijken. Het waren gedichten van de hemel gezonden, als psalmen.

Calvijn was de Mohammed van de reformatie. Nu moest er nog exegese komen. Het was allemaal nog rauw en woest.

Calvijn noemde de zorgeloosheid van de goddelozen geen geringe bron van ergernis, want het leek dat zij gewoon straffeloos met God konden spotten. We hebben daar allemaal mee te maken, in wereld en kerk, dat het grootste deel van de mensheid de boodschap van God verachten, stelt Calvijn. Hij noemt hen de trotsen en de weerspannigen. Ja, een grote ergernis zijn zij. We hebben daar dagelijks mee te maken. Maar Calvijn wijst erop dat zij in onzinnige vreugde zijn, omdat hun wegen leiden tot dood en verderf. Dat is wat de aanlokkingen van de voorspoed die ze genieten is, stelt Calvijn. Niet iets om jaloers op te zijn. We moeten ons niet laten meesleuren, maar kiezen voor het eerbiedigen van God. Hij noemt genade een werk en een loon. Het is een strijd. Ook Berkouwer bouwt in zijn dogmatiek een brug tussen genade en werken. Zo is er enigszins een verzoening tussen het katholieke overblijfsel en het reformatorische overblijfsel. Laten we niet vergeten dat juist de katholieke kloosterorders en hun reformaties de bron zijn geweest van de hussitische en calvinistische reformaties. In die reformaties ging het zowel slechter als beter, dus we moeten wel koers blijven houden, het kaf scheiden van het koren, en opgaan tot de doorgaande reformatie, zoals die ook in de beweging van de vrijgemaakte kerk van Klaas Schilder aanwezig was. Ze waren er nog niet.

Laodiceaanse hypergenade is één van de grootste valstrikken op het pad. Ze willen toch Jezus volgen ? Maar Jezus was een dientsknecht die zijn leven aflegde, zich de minste achtte. Waarom willen ze dan geen dienstknecht zijn en zeggen ze dat alles genade is, dat we alleen door geloof, of alleen door genade, behouden worden ? Dan ben je zwaar aan de drugs. Je denkt dat je God kunt bedriegen dan ? Daarom zei Calvijn ook dat de uitverkiezing door Abraham niet genoeg is, maar dat de mens ook uitverkoren moet zijn door Jakob, als een diepere uitverkiezing.

Kersten noemt ook psalm 105:6 :
‘Gij nakroost van Abraham, zijn knecht, gij kinderen van Jakob, zijn uitverkorenen.’

Maar de mens heeft theologie geromanticeerd. De mens houdt van vleien en zwijmelen, ook in het geestelijke en religieuze. Laodicea is de romantische kerk, maar het is een vleselijke romantiek die de kantjes er vanaf loopt, met de pet ernaar gooit, op het niveau van een flutromannetje of een roddelblad. Laat het oud klinken, alsof de voorouders erachter staan, maar het is groot bedrog. Calvijn was geen romanticus, maar was meer een mathematicus. Hij voelde de dreiging hangen. Al die romantische goden die de mensen hadden verzonnen in hun ijdele gemakszucht zouden hen tot de afgrond leiden. Calvijn kwam daarom net op tijd. Maar het kwam ook als een oordeel, want Calvijn was in principe gewoon een farizeeër. Nu moest de mens nog op zoek gaan naar het verborgen calvinisme.

In zijn hoedanigheid als farizeeër was Calvijn als een na-middeleeuwse Nikodemus, die nachtelijke gesprekken met Jezus had, en is daarom van belang. Calvijn wees erop dat Jezus tegen de farizeeërs had gezegd dat de komst van het rijk van God niet met uiterlijke vertoning zou komen. Het koninkrijk van God is van binnen, en is in zwakheid sterk, tenzij de zwakheid door vadsigheid wordt vergroot, want dan is het een vleselijke zwakheid, zoals Calvijn stelt. Deze valse zwakheid van de wereld biedt geen weerstand meer tegen de verzoeking. Het is de zwakheid waarnaar de teugelloze vrijheid leidt, nadat die de mens misleidt heeft met grote kracht. Uiteindelijk raken ze verward in de strikken van hun eigen bedrog, stelt Calvijn. Hij noemt het het doodlopende pad van de schijn-gerustheid en zorgeloosheid. Blijf dus op het lange en smalle pad. Daarom riep Calvijn de vromen ook op om op wacht te staan. Dat moet ook wel, want het smalle pad is zeer glibberig, en

velen glijden er van weg. Hij waarschuwt ook dat de valse profeten niet met geringe middelen ter misleiding zijn toegerust. Zij buiten de vadsige zwakheden van de mensheid geheel uit. Het vlees blijft zich verbazen en verwonderen over pseudo-theologische anabole steroïden, en heeft een schuilplaats in deze helden die ze vereren. Calvijn stelt dat dit het oordeel is op ondankbaarheid, dat de mens met allerlei vreemde winden van leer wordt meegesleurd en ermee vleidt. Ze worden aan hun leugens overgegeven, opdat zij erin geloven. Zo bevestigen ze dan hun bijgeloof met wonderen, stelt Calvijn in zijn commentaar op Mattheus 14.

---

32. HET GEHEIMENIS VAN DE CHRISTELIJK GEREFORMEERDE KERK

In 1869 kwamen christelijk afgescheiden gemeenten en gereformeerde kerken onder het kruis samen om als christelijk gereformeerde kerk verder te gaan. Ze waren allemaal voortgekomen uit de 1834 scheuring met de hervormde kerk. Ook vóór 1869 noemden kerken zich al christelijk gereformeerd, en de Nederduits gereformeerde kerk van vóór 1816 werd ook wel christelijk gereformeerde kerk genoemd, dus de naam was niet nieuw.

Veel christelijk gereformeerde kerken voegden zich bij de opkomende kerk van Kuyper in 1892, maar een klein deel bleef christelijk gereformeerd, omdat Kuyper de broodjes te zoet bakte. De christelijk gereformeerde kerk had hogere standaarden en ze wilden niet meegesleurd worden met wereldsgezindheid, en allerlei slappe, lauwe en makkelijke wegen. Ze wilden op het smalle pad blijven. Dat werd hen niet in dank afgenomen, en ze werden ook verketterd. In de Wekker van 30 december 1904, in het artikel ‘Paarlen van Luther’, werd gesteld dat er geen naam is, die men op aarde vijandiger is, dan juist die van Jezus Christus; “niet dat men hem niet zou kunnen noemen of horen noemen; integendeel, juist de ergste en bitterste vijanden van dezen naam gebruiken denzelven en roemen hem wel het allermeest, en noemen zich daarenboven het volk Gods, maar ons lasteren en verdoemen zij als ketters en de ergste vijanden Gods. Waarom? Daarom, dat wij dezen naam niet een blote naam laten blijven, enkel met letters geschreven.”

Onder volgelingen van Jezus is grote oorlog. Allemaal strijden ze over wie de ware Jezus heeft. Men heeft een afgod van Jezus gemaakt, en de betekenis weggetrapt. Jezus is tot een dode vorm geworden. Och, laten wij toch op het smalle pad blijven. De poort is eng. Velen zullen proberen binnen te gaan, maar weinigen zullen kunnen binnengaan. Velen zullen het proberen en falen, ook al roepen ze de naam van Jezus. Je komt er niet zomaar in met de naam van Jezus, maar met het karakter van Jezus. Jezus wilde niet verafgood worden, of een familie-wapen zijn, maar wees op de armen, opdat wij hen zouden weldoen, de minsten. Dat was de ware betekenis van Jezus, en wij moeten zelf ook de minsten zijn. Het artikel sluit dan af met te zeggen dat wanneer het Evangelie recht ingang zal hebben, dan moet zich vooraf een honger en kommer verheffen in het geweten. Het Evangelie komt tot niemand die overvloed heeft, maar alleen tot de beangstigde gewetens, die in grote honger zijn en een ledige ziel hebben. De sleutel is dus het geweten, zoals ook in de leer van Calvijn.

J. Wisse stelde dat de wereld en haar kinderen waren verblind, doordat ze het gif der zonden als kostelijke en keurige lekkernij zagen. Hierin openbaart zich de doodstaat van de mens, stelde hij. Hij wees op Job die niet ophield God te vrezen, ook al brak voor een tijd en wijle zijn hart van leed en droefenis. (De Wekker, 9 december 1904)

J. Wisse (1843-1921) ging destijds samen met F.P.L.C. van Lingen niet mee met de Kuyper kerk. Zij bleven dus christelijk gereformeerd, en al snel voegde P.J.M. de Bruin (1868-1946) zich bij hen. Hij stelde in de Wekker van 25 november 1904 dat “het genadeloon is weggelegd voor allen die de Heere vrezen.” Hij had het over het gericht van ‘de straf, het wee, en de hel’, en dat zij die dit gericht met de Prediker voor ogen worden gesteld hierdoor van de paden van zonde vlieden en afwijken van de weg des doods. J. Wisse wijst erop dat het noodzakelijk is voor hen die de Heere vrezen ‘te leren bidden naar God’s wil’. ‘Heere, leer ons bidden.’ (De Wekker, 18/11, 1904)

De christelijk-gereformeerden hadden een zuiver zicht op het feit dat het volk ten gronde was gegaan door een gebrek aan de vreze des Heeren. J. Wisse stelde dat hoe meer de vreze Gods het hart vervult, hoe ernstiger de vraag wordt: wat wil de Heere dat we doen zullen. Dus eigenlijk : ‘Leer mij naar Uw wil te handelen.’ J. Wisse stelde het geloof niet eenvoudig voor zoals in vele moderne kerken. Hij stelde : ‘Nooit kan de vrucht des geloofs worden genoten, waar het leven des geloofs ontbreekt.’ (De Wekker, 4/11, 1904) Het Woord was voor hem een arsenaal en een apotheek. Hij stelt dat de gelovigen niets anders dan strijdend kunnen ingaan, en dat zij die geestelijk dood zijn die strijd niet kennen. (De Wekker, 28/10, 1904)

De kerk werd gesandwiched in de jaren 1800, tussen de liberale, koningsgeleide hervormde kerk van 1816 en de iets te zoete, met de wereld flirtende Kuyper kerk van 1892. De christelijk gereformeerde kerk was het smalle pad om hieruit te ontsnappen, als een 1800se exodus uit Laodicea. Ze streden tegen zowel 1816 als 1892. Velen gleden mee met de glibberigheid van Kuyper, die een nauwsluitend theologisch systeem had uitgedacht, waar heel wat aan mankeerde, waar vele schakels waren weggelaten. Neo-calvinistisch te zijn was het van belangrijke punten van Calvijn's leer afgeweken. J. Wisse wees op het belang te bidden : 'Heere, wat wilt gij dat ik doen zal ?' (Hand. 9:6) Geliefden, laten we ons leven niet vergooien door de wil van het vlees te doen. Laten we niet in gebreke blijven dit gebed te bidden en deze levenshouding te hebben. Laten we intens deel hebben aan de christelijk-gereformeerde exodus van de jaren 1800, om aan al te liberale en al te schoonpratende instituten te ontkomen. Dit is een strijd tegen dementerende krachten, een strijd tegen geestelijke pensionering. Het is de wereld om gezelligheid te doen, en ook het naamchristendom, waarschuwde J. Wisse. Dwaas is een ieder die op een mens vertrouwd, stelde hij. Hij stelde dat het van belang was om in de eenzaamheid zich te oefenen in stille overdenking om je zo te onttrekken aan het gewoel der wereld en de zorgvuldigheden van het leven. (De Wekker, 7/10, 1904)

De schone, donkere bruid van het christelijk-gereformeerde geheimenis is achter een voorhangsel of wand van bamboe of riet, waar zij haar hut heeft, ver weg van het normale en het menselijke. Haar donkerheid, waar ook F. Mallan op wees in zijn bespreking van de Heidelbergse catechismus, is een beeld van de zondenkennis, het besef hoe groot de zonde en de ellende is, en onze catechismus stelt ook dat we moeten weten hoe groot het waarachtige en goede oordeel des Heeren is over de zonde. Dat is wat de donkere bruid uitbeeldt, en wij zullen enkel tot haar naderen door aan onszelf te sterven. Het is de geheiligde kerk die gelijkvormig is aan het Woord door het kennen van de diepte van de zondeval. Calvijn noemt het de leermeesteres, als het voornaamste stuk van zijn leer, de ontmaskering van het vlees, opdat daardoor het vlees gedood kan worden, het tweede voornaamste stuk in zijn leer. Hierop was de reformatie van 1953 gebouwd. Hierin had het haar bron. Daarom zal de donkere bruid van Salomo wederkomen tot een oordeel over de aarde, en daarom wordt zij door de wereld bevochten, en vlucht de wereld van haar weg. Ze strijden tegen het christelijk gereformeerde geheimenis, met 1816 en 1892 als wapenen hun hand. J. Wisse was als een 1800se Mozes tegen de Laodiceaanse inquisitie. De Laodiceaanse inquisitie was een groot en hardnekkig kwaad, als een woest varken in de wildernis.

Er is een verschil tussen verdraagzaamheid en goedkeuring, stelt J. Wisse. Het oordeel des Heeren is niet zoals de mensen oordelen, want de liefde van de mensen is zo eng en bekrompen dat zij niets kan verdragen. Het is een liefde die zich verheugd in het leed van een ander, stelt Wisse. God overwint alles juist door goedertierenheid en verdraagzaamheid. Dit is een karaktereigenschap van de donkere bruid, als een ontluikende bloem.

In de paarlen van Luther werd gesteld : 'Voorzeker, mijn lieve Christenen! gij kunt niet te veel in de Schrift lezen; en wat gij leest, kunt gij niet te veel lezen, en wat gij wèl leest, kunt gij niet te wèl verstaan, en wat gij wèl verstaat kunt gij niet te wel leren, en wat gij wèl leert, kunt gij niet te wèl beleven.' (De Wekker, 30/9, 1904) In alles moeten we minderen, opdat we tot de diepere betekenissen komen. We moeten niet overdrijven, niet hoger gaan dan ons voegen, rekening

houdende met de draagkracht van anderen. De nieuwe bijbel zegt : ‘Wandel met genade, want je mocht het eens aan het verkeerde eind hebben.’ Zeeën 4:10

Hoe schadelijk kan het zijn als je te fanatiek bent voor God, want het kan al snel eindigen in het vlees. Belangrijker is het te worstelen met God en met jezelf en je niet zomaar aan gevoel en emotie over te geven.

---

33. HET GEHEIMENIS VAN DE CHRISTELIJK GEREFORMEERDE KERK - 2

Kent gij het christelijk gereformeerde geheimenis ? Zij is als een bloem des Heeren die zich telkens terugtrekt, en de oneindige afgrond tussen God en mens laat zien, en daarom is zij donker. Zij probeert de zondeval niet goed te praten, maar laat de dieptes ervan zien, opdat de mens daaraan ontdekt wordt. Zij laat de mens geen makkelijke weg gaan, geeft haarzelf niet makkelijk. Zij is niet voor de vleselijken, en ook van de geestelijken trekt zij weg, opdat men haar volge. Zij zullen haar

niet vinden, want zij moeten de dood aan zichzelf sterven. Dat is haar donkerheid. Zij predikt geen goedkoop evangelie.

Wij moeten door de voorhangsels heen. De slang moet vervellen. J. Wisse wees erop dat godsdienstig leven nog geen geestelijk leven is. De duivel kan zich ook godsdienstig voordoen. J. Wisse waarschuwt voor ‘de wereld en haar schijngenot.’ Ze willen altijd maar meer schuren bouwen, en nooit hebben ze genoeg, stelt J. Wisse. (De Wekker, 2 september, 1904)

Ze zoeken vermaak in ongerechtigheid, stelt J. Wisse, voortgedreven door alles verslindende modezucht, zonder verzadiging te vinden. Altijd maar weer willen ze boven anderen uitsteken. Wat baat het de mens om de hele wereld voor zich te winnen en schade te lijden aan zijn ziel ? stelt J. Wisse. Hij wijst dan op het belang van godskennis en zelfkennis. Hij stelt dat het oog niet wordt verzadigd van zien en het oor niet wordt verzadigd van horen, dat al wat in de wereld is ongenoegzaam is om de behoefte van het menselijke hart te bevredigen. Het is het najagen van wind. J. Wisse stelt dat ze schijnbaar het grootste genot hebben in de dienst der zonde, maar ze worden door hun geweten als met een slagersmes achtervolgd. Nooit hebben zij rust in hun zonde. Het enige wat ze hebben is schijnrust. Van binnen knaagt er iets aan hen wat hen foltert. Dit proberen ze door hun luxe levensstijl verborgen te houden en te onderdukken. Zo zijn ze aan de drugs gegaan. Ja, dit werkt ook door de godsdienst. Het is vormendienst. Ze hebben een vijand van binnen die hen geweld aandoet, stelt J. Wisse.

Johannes Dekker, een ouderling in de gereformeerde kerk van Numansdorp destijds, waarschuwde in zijn gedichtenbundel “Een pelgrim in Sion aangeland”, dat de nederigheid in ‘s Heeren kerk verloren is, en dat de jammerstaat van de mens niet wordt gepredikt. Hij noemt het vals geloof en dat de hoofden vol van praat zijn. Hij noemt het een tijd van veel wijn drinken, een tijd van weinig onderzoek, maar veel te boek staan.

Johannes Dekker stelde dat als alles verloren is, dan is men gered:
Dan heeft God het zorgeloos bed ontnomen. Als je altijd hebt gelachen en nooit hier getreurd, dan ligt na het sterven dit het eerst aan de beurt.

J. Wisse stelde dat de afwijzing Mozes’ bede om Kanaän in te mogen gaan en de afwijzing van Paulus’ bede om van de doorn in het vlees verlost te worden niets te maken heeft met onverhoorde gebeden, maar met het leren dat de Heere op hemelse wijze de gebeden verhoort en niet op menselijke wijze. We kunnen ook denken aan de velen die door Jezus worden afgewezen bij de poort, gewoon omdat ze nog niet klaar zijn. Het gaat om de tijden des Heeren, en ook hierin worden wij beproefd, want toen de Kanaänitische vrouw werd afgewezen door Jezus vroeg zij om de broodkruimels. J. Wisse stelt dat God ons het vleselijke onthoudt opdat we het geestelijke ontvangen. Het gaat er niet om om toegelaten te worden in het paradijs, maar om de weg te gaan die tot het daadwerkelijke paradijs gaat, en dat is de smallere en langere weg. We moeten geen genoegen nemen met iets halfgebakken wat van de mens zelf is, of van de verzinsels van mensen. Daarom wijst God ons soms af, om ons te beschermen.

Met de komst van de nieuwe bijbel zien we de vervulling van het boek Openbaring :

‘Wie overwint, hem zal Ik maken tot een zuil in de tempel mijns Gods en hij zal niet meer daaruit gaan; en Ik zal op hem schrijven de naam mijns Gods en de naam van de stad mijns Gods, het nieuwe Jeruzalem, dat uit de hemel nederdaalt van mijn God, en mijn nieuwe naam.’
Openbaring 3:12

‘Wie overwint, hem zal Ik geven van het verborgen manna, en Ik zal hem een witte steen geven en op die steen een nieuwe naam geschreven, welke niemand weet, dan die hem ontvangt.’
Openbaring 2:17

Daarom zien we in de nieuwe bijbel lang verborgen gehouden namen van God, de nieuwe namen. God wordt Odenlech genoemd, en ook Buli bijvoorbeeld op diverse plaatsen. Vroeger was de mens nog niet klaar voor die namen en voor de leringen waarvoor zij stonden, zoals Jezus zijn discipelen ook had duidelijk gemaakt.

Zijn wij klaar voor de nieuwe openbaringen waar het boek Openbaring al over sprak ? Hebben wij deel aan de doorgaande reformatie, of denken wij dat wij er al zijn ? Als wij denken dat we alles al hebben en er al zijn en ons nauwsluitende theologische systeem, al dan niet Kuyperiaans, al in kannen en kruiken hebben, dan zijn wij niets dan Laodiceanen. Wij moeten progressief gereformeerd zijn, maar ook regressief gereformeerd, terugkerend tot de verlaten bronnen. Hierin mag de christelijk gereformeerde bloem ontluiken. We hebben de oude bijbel en het boek des levens waarin onze namen opgetekend mogen worden, de nieuwe bijbel, wat een teken is dat we aan de rand van het beloofde land zijn gekomen. Als wij worden afgewezen net zoals Mozes dan heeft dit een betekenis, dan moeten we eerst leren leven van de broodkruimels. Eerst moeten we leren leven en werken in de wildernis. De pin in het vlees is landurig nodig opdat het vlees volledig sterft.

Laten we de smallere en langere weg gaan, zoals ook de christelijk gereformeerde kerk destijds die niet met Kuyper wilde meefeesten ten koste van het verborgen manna. Hierin is en was J. Wisse als een Mozes die het volk dieper in de wildernis leidt, ver weg van het gouden kalf, het gouden lam en het gouden varken.

Geliefden, het is zo gruwelijk wat de Laodiceanen doen bij het gouden lam, waar de nieuwe bijbel over spreekt :

‘*En zij volgen de moeder van het*
gouden lam,
Zij met paarse pij en kap.
Traag gaat zij voort op haar boot,
met skeletten die haar volgen.
En zij komt tot de doodskist van het
gouden lam,
waar zij weent en het gouden lam kust.
En dan offert zij haar lammeren aan
het gouden lam.
En een vogel zal die nacht vliegen,
uitgaande om de hemelsen te
verzamelen,

om oorlog te voeren tegen het lam wat
hen bedrogen had.'
Duizen 10:4-8

Zij offeren lammeren aan hun gouden lam, de afschuwelijke Jezus-cultus die de naamchristenen hebben gebouwd. Ze hebben het Woord des Heeren verdraaid en van kracht beroofd door hun afgodische tradities. Het zijn de naam-roepers, de Jezus-roepers, die niet gekend zijn bij de Heere, want het was slechts lippendienst, vormendienst, letterdienst. Ze lopen te pronken met hun Jezusbeelden. Alles is al in orde in Laodicea. Kom niet aan hun theologie, aan hun heilige huisjes. Kom niet aan hun gouden lam waaraan ze offeren. Ze volgen de moeder van het gouden lam. Ze zijn kerks, je lekker schijnveilig voelen in de kudde en in de kudde-mentaliteit.

Ze hebben zich volgevreten met blind geloof, zoals hun gouden varken, wat in principe gewoon zelfgeloof is. Ze zijn heilig van zichzelf overtuigd. Zo hebben ze een drie-eenheid van een gouden kalf, een gouden zwijn of varken, en een gouden lam. Het wijst allemaal op hun eigen ego. Hiervoor hebben ze godsdienstig leren spreken. Het wordt met de paplepel ingegoten.

J. Wisse stelde dat de oude patriarchen de beloften niet verkregen, maar het wel in de verte hadden gezien, geloofd, en omhelsd. Ze beleden dat ze slechts vreemdelingen waren op aarde. Het koninkrijk is immers geestelijk.

Ook J. Wisse sprak over de komst van de nieuwe bijbel toen hij stelde : 'Is nu nog het boek van de verborgen raad Gods gesloten, eens zullen de boeken, ook dit boek, worden geopend.' (De Wekker, 12/8, 1904) Die tijd is nu aangebroken, sinds 2024. Het is een mijlpaal in de kerkgeschiedenis. Het Woord is vleesgeworden en woont onder ons. Zij bevat alles wat nodig is om de christelijk-gereformeerde bloem verder te laten groeien en bloeien, tot grotere ontluikingen. Als grote vijanden waartegen gestreden moet worden noemt J. Wisse : hoogmoed, eerzucht en wereldzin. Hij noemt hoogmoed één van de allergrootste en allervreselijkste zonden. Hij noemt de duivel een krijgsoverste die met tact en overleg te werk gaat, en die gebruikt ook de bijbel. Als we nu zien dat kerken en taakuitvoerders elkaar zo bestrijden telkens, in grote oorlog leven tegen elkaar, dan weten we dat de duivel inmiddels al diep in de kerk zit, en dan moeten we juist een stap terugdoen, want het is al te ver gegaan. Dan behoren we op de bazuin te blazen. Daar waar het exorcisme en territoriale exorcisme niet geleerd wordt daar heeft de vijand zijn opponent blind gemaakt. J. Wisse roept de mens op om de duivel te wederstaan. Eerst moet de duivel ontmaskert worden, anders is de mens gewoon een blinde strijder. J. Wisse stelt dat het niet genoeg is de duivel te wederstaan en met de gehele wapenrusting toegerust te zijn naar Efeze 6. Wat zou er gebeuren met iemand die nog nooit een wapen ter hand heeft genomen en dan strijdt tegen een zeer geoefende vijand ? Het zou niet best aflopen. De strijder moet geoefend en geschoold worden en ten alle tijde waken. De vijand probeert juist strijders in te nemen door zijn vriendelijkheid, zijn gevlei. J. Wisse stelt dat de duivel listig is en het met name gemunt heeft op de officieren in het leger, mensen die een grote roeping op hun leven hebben. Er wordt met name jacht op hen gemaakt. (De Wekker 1/7, 1904)

34. HET GEHEIMENIS VAN DE CHRISTELIJK GEREFORMEERDE KERK - 3

Luther stelde dat de zonde volstrekt gedood moet zijn anders zal zij u doden. Hij stelde dat als leraren de zonden vergeven in plaats van bestraffen dan gaat de hel open. Hij stelde dat het onmogelijk was geloof van de werken te scheiden. Niemand wordt goed door goede werken, zoals ook niemand slecht wordt door slechte werken, maar goeden maken goede werken en slechten

maken slechte werken, stelde Luther. Onze roeping is goed te doen, en daarvoor kwaad te lijden. Ook Jezus werd met de kwaaddoeners gerekend. Het is de roeping van het kruis, stelt Luther.

We moeten oppassen met al te gemakkelijke genade die slechts de mens in slaap sust. 1901 zette Kuyper op de troon en zijn gereformeerde kerk. Hij werd de bestuurder van Nederland. Het maakte alles beter en slechter. Kuyper was de nieuwe koning, de minister president, tot 1905, en zijn kerk was de nieuwe koningskerk. De christelijk gereformeerde kerk was de opponent. Zij wilden niet mee in deze stromen van verderf, en daarom is het belangrijk hun spoor te volgen. Dat was ook de roep van Luther : 'We zijn er nog niet. Dit is niet het einde, maar we werken eraan.'

J. Wisse trad op tegen de excessen van de Kuyper kerk als een Nederlandse Luther. Hij wilde niet mee met het stadse gemaks-Kuyperisme, maar wilde verder in de wildernis. Het werk was nog niet af. Kuyper had het te sluitend gemaakt.

J. Wisse wachtte op de hemelse boeken, op het verborgen manna, zoals hij sprak : 'Is nu nog het boek van de verborgen raad Gods gesloten, eens zullen de boeken, ook dit boek, worden geopend.' (De Wekker, 12/8, 1904)

Deze dagen zijn nu aangebroken. J. Wisse stelde dat de wildernis zich zou verheugen en zou bloeien als een bloem. Hij was een wegbereider hiertoe. Hij was een geestelijk vader van de afscheiding en hield stand toen de Kuyper kerk groter werd en ging heersen. De mens moet van schuld en zonde overtuigd aan zijn onmacht ontdekt worden, stelde hij, bekend worden met heel zijn ellendestaat in Adam.

Zo kwam Adam tot zijn donkere bruid wat daarvan een beeld is, en zij vluchtte van hem weg. De mens kan het niet vasthouden, maar moet zelf aan die donkerheid van zondekennis en ellendekennis gelijkvormig worden. Wij moeten zelf weer deelhebben aan die donkere kerk die de diepten van de zondeval onder ogen is gekomen, die zonde heeft ontmaskerd en gedood, opdat de zonde haar niet zal doden. Voortijdige vergeving is dus fataal, aldus Luther, een valstrik op het pad. Er zijn heel veel zogenaamde vergevings-kerken en genade-kerken met de overvloedige kussen van de vijand, misleidend zoet op het wildernis pad, om terug te lokken tot de stad, als booby traps. De wildernis is bezaaid met mijnen. Daarom moeten we op het smalle pad blijven, en dit pad is lang, en wordt steeds smaller. We zien het aan de dunne steel van de bloem die daarop wijst, en dan is er ineens bloei, na een bittere, slopende dood in de diepste nacht.

Wie zijn leven wil behouden zal het verliezen. De marktkerk is te ver gegaan. Alles is kunstmatig geworden.

Ook door de donkere Kuyper-jaren van 1901-1905 was een pad, en J. Wisse wees dit pad. Daartoe was hij geroepen.

De Kuyper-jaren liggen nog steeds vastgeklonken in ons hart. Iedere Nederlander kwam onder deze druk, aan de Kuyperiaanse hormonale drugs. Politieke en religieuze taal werd gebruikt om de leugen te doen klinken alsof het de waarheid is. Zo kwam het apparaat diep in de mens, en het bracht een eigen herinneringswereld. Maar al onze herinneringen moeten worden tot gedenkingen, naar Calvijn's leer der gedachtenis. Onze herinneringen moeten vervangen worden door het Woord

des Heeren, door het geheimenis van de christelijk-gereformeerde kerk om door die dagen heen te komen. Het is een verlaten pad. Niet velen gaan daar. Er moeten nieuwe herinneringen komen, herinneringen aan het Woord. Nu wordt de mens nog voortgeleid door zijn vleselijke herinneringen die niet zijn uitgediept. Er moet een nieuwe laag overheen komen. Dat is waartoe J. Wisse was gekomen, als het geheimenis van de christelijk-gereformeerde kerk om door de donkere Kuyper-dagen te komen, van 1901-1905. Dat is een gevecht tegen de wachters van 1901-1905, donkere, duistere wachters, die met lokaas werken. Zij zijn vissers en jagers. Theologische zonden werden gepleegd, en politieke zonden. Gaat uit van Babylon. Kom tot de wildernis. Kom tot het smalle pad, zoals gepredikt door J. Wisse, een belangrijke geestelijke vader van Nederland, door de Heere gegeven.

Kuyper zat op zijn snoeptroon. Hij was ineens de vorst van Nederland. J. Wisse was de roepende in de wildernis. Net zoals Luther riep : ‘Het is nog niet klaar. Dit is het einde niet, maar een weg.’

Oh, hoog zat Kuyper, terwijl hij de dieptes in moest gaan, zoals een Ledeboer en een J. Wisse. De Kuyper-feestjes waren te ver gegaan. J. Wisse riep de mens terug. Hij riep op tot afkicken. Nog steeds is er die roep. Nog steeds is er een worsteling met Kuyper, met de jaren 1901-1905. J. Wisse noemde 1886, de start van de Kuyper kerk, ‘speculatie’, en 1892, toen de gereformeerde kerk van Kuyper een groot stuk uit de christelijk gereformeerde kerk had gebeten, een combinatie. Hij wilde het geen reformatie noemen. Het grootste deel van de christelijk-gereformeerde kerk was door het monster van de Kuyper kerk verslonden, in zijn vraatzucht, en er was nog maar een klein overblijfsel over, het kleine kamp in de wildernis. Maar hier moest het mee verder gaan. De Heere zou het kleine overblijfsel leiden. Daartoe had de Heere Wisse en van Lingen gegeven. Nog steeds waren er veel gevaren. De reformatie moest verder. Men moest oppassen niet in te dutten. Er moest gevochten worden voor de christelijk-gereformeerde erfenis, en zij moest verder uitgewerkt worden in de raad Gods. Het verborgen manna moest komen, de nieuwe, hemelse boeken. Daar was het J. Wisse om te doen. Hij nam geen genoegen met de gemakkelijke weg van Kuyper. J. Wisse waarschuwde tegen boerenbedrog. (De Wekker, 6/5, 1904)

J. Wisse wees erop dat de gruwel die in 1892 geschiedde had afgeleid van de beginselen van 1834 met kunstmatig beleid. Hij noemde de synode van 1892 als waardoor men van de goede lijn afging, en riep op om de vraag te stellen hoe weer op de zuivere lijn terug te komen. (De Wekker, 15/4, 1904)

J. Wisse wees op Mattheus 26:31 : De herder zou geslagen worden en de schapen verstrooid. Wat aan het groene hout is geschied, daar zal het dorre hout niet voor gespaard worden, stelde J. Wisse. Het smalle pad is dus een pad van vervolging, en daarom wijken velen van dat pad omdat ze niet vervolgd willen worden. En daarom vervolgen ze anderen. Ziet men dan niet dat dat een heilloze weg is ? Dan behoud je je leven ten koste van anderen, en zo verlies je je leven. Ze zijn op een gegeven moment zo verlicht dat niets er meer toe doet. Ze hebben zichzelf overgegeven aan de drug. Dat is wat hedonisme doet, het wist alle grenzen uit. Het is erg zelfdestructief. Ook aan Jezus werd de drug aangeboden aan het kruis, maar hij weigerde het, zoals Job ook van geen troost wilde weten, maar het smalle pad door de enge poort wilde begaan. Het is het pad van het kruis. Het is meedogenloos naar het vlees, want het vlees moet gedood worden, anders zou het vlees de mens doden. J. Wisse wijst erop, net als Calvijn overigens, dat de mens gewapend moet worden met lijdzaamheid om de zonde te kunnen overwinnen. Er is geen andere weg dan het kruis (De Wekker,

4/3, 1904). Hij wijst dan op Psalm 69:4 in de 1773 berijming : “Ik heb geweend; Mijn ziel heeft steeds gevast, Maar ’k wordt te meer met smaadheid overladen.”

Hierin is 1 Korinthe 15:28 ontnuchterend :

Wanneer alles hem onderworpen is, zal ook de zoon zelf zich aan de Heere onderwerpen, die hem alles onderworpen heeft, opdat God zij alles in allen.

En dat moet ook wel, want wat een verhalen, mensen, wat een Jezus-afgoderij en Jezus-tirannie, waar ook Calvijn en F. Mallan tegen streden. Wat een verwende kerk is het geworden. Ze zijn voor de uitwendige vorm gegaan en niet voor de inwendige betekenis.

---

35. HET GEHEIMENIS VAN DE CHRISTELIJK GEREFORMEERDE KERK - 4

Heeft u het al in de gaten ? Wat we om ons heenzien, het leven waarin we zijn gekomen, is de absolute doodsstaat van de mens. Al die fragiele herinneringen van het opgroeien als kind, teruggaande tot de eerste prille herinneringen als kind, zijn tekenen van de absolute doodstaat waarin de mens terecht was gekomen. Het is het leven niet. Al die parasitaire families en de

zombies van 1901, de metalen werkers van het wereldse ei. De schepping is nog niet gekomen. Dit zijn de nachtmerries van de feutus. Ook goedemorgen.

Predikant, waarom nu zo'n boodschap ? Heeft u niets beters te brengen ? Maar hier begint het bij. We mogen dit niet zomaar omzeilen, want dan zouden we tot Laodicea behoren. Calvijn noemde het leven waarmee de mensen zich vleiden de ergste dood. Dat moeten we onder ogen komen, onder ogen durven komen, dat ook de theologieën van de mens dood zijn, verzinsels. Ze slaan elkaar de hersenpannen ermee in en nog gaan ze door. Het is parasitair, het is de dood, en met C. Steenblok stoppen wij niet met de prediking hiervan, want het is de enige redding van de mens als hij dit onder ogen komt, de enige weg uit Laodicea. Calvijn predikte het ook als zijn voornaamste leerstuk : de ontmaskering van de zonde, de prediking van de verdoemelijke staat van de mens, de ellendekennis, opdat de zonde gedood kan worden. Er is geen andere weg.

De herinneringen moeten vervangen worden, en dat gebeurt door het geheimenis van de christelijk gereformeerde kerk die standhield tijdens de invasie van de 1901 zombies, geestelijke mongoloïden. Wel zijn daar tekenen geweest die heenwezen naar God, die God aankondigden. De schepping was aanstaande.

Als de mens dan onder ogen komt dat er heel wat mis is, dan worden al snel de gouden kalveren naar voren geschoven, de gouden lammeren en de gouden varkens. Men probeert het goed te praten, of heeft er een snelle oplossing voor, met nadruk op het woordje snel. We kennen de excessen van het welvaarts-evangelie, maar het is dieper in de kerk dan men denkt. Al met al heeft de mens een hel op aarde gebouwd. De kinderen hebben geestelijk voedsel nodig wat ze niet of nauwelijks krijgen. Jezus ging naar de gevangenissen van de hel om zielen vrij te zetten, en zo moeten wij dat ook doen. Er moeten zorgcentra komen in de hel. Teveel over hel en verdoemenis prediken en spreken is ook contra-productief. Dan wordt het eenzijdig. Velen maken zich schuldig aan wat Calvijn ijdele nieuwsgierigheid noemt omtrend deze dingen, en hebben deze dingen teveel aangedikt, en het is een probleem op zich geworden : de theologieën over de hel in de kerk. Men is hiermee op het niveau van ketting-brieven gekomen. Het wordt van geslacht tot geslacht doorgegeven, met grote angst. Het is onderdeel van de doodstaat van de mens en de Laodiceaanse kerk. Er was een valse, snelle wedergeboorte, die helemaal geen wedergeboorte was, maar één van de bedriegelijke illusies van de dood. De kerk waant en ijlt op haar doodsbed. Zelfs in haar graf. En men gaat maar door met kwaaddoen. Het is een nachtmerrie. De mens moet ontwaken en tot een ware schepping worden.

En God verhardt soms hen die zich blijven verharden in grote volharding, zoals God ook bij de farao deed, opdat hij het volk niet zou laten gaan. God geeft hen over aan hun misleidingen waarvoor ze gekozen hebben in grote hartstocht en groot verlangen. Ja, ze hebben een huwelijk gesloten met de leugen, en zijn hierin verheugd, en de vrucht daarvan is nog meer leugen, want God heeft hen eraan overgegeven.

J. Wisse stelde dat er een lek was in het schip wat men tevergeefs probeerde dicht te krijgen. Men weent om de gevolgen van de zonde, niet om de zonde zelf. Dan kun je honderden Jezussen erbij halen om een schijn-oplossing te hebben voor je probleem, maar er is alleen oplossing in de tranen over de zonde. Jezus weende over de zonde en de ongerechtigheid, maar men kiest de naam van Jezus in plaats van het karakter van Jezus.

Luther stelde dat aarden potten met de steenrots willen strijden. Ze vallen de steenrots aan en zo stoten ze zich eraan en worden verbroken. Luther stelde dat er drie roofschepen rondom ons zwerven : de verdorven natuur, de wereld en de valse leer. Daarom noemt hij de wereld gevaarlijk. Luther stelt dat we ons daarom moeten oefenen in het Woord, anders wordt ons hart tot ijzer en zal de roest het verteren en zullen wij niet weten hoe het met ons gesteld is.

Zo zijn we voor nu aan het einde gekomen van de bespreking van het jaar 1904. In een gezicht zag ik dat 1901-zombies trokken aan de cgk-boekenkast van 1917. Ze kwamen uit het water, en wilden de kast weer in het water trekken. We gaan daarom nu het jaar 1917 bespreken.

J. Wisse stelde dat het handschrift van de zonde aan het kruis verscheurd moest worden. Wij moeten net als Luther en Paulus roemen in het kruis, stelt J. Wisse in de Wekker van 9 november 1917.

Er is een boek des mensen en een boek des Heeren. Er is een koudheid in het liberalisme. Het hart is eruit gekapt, door demonische chirurgen. Ook J. Wisse noemde dit en streed er tegen. Het was een strijd tegen 1901. Kuyper had verschillende banden des Heeren afgedaan. J. Wisse stelde dat alles er op uit is om te verwoesten en te verderven, dat de aarde dronken was geworden van al het bloed, en nog gaat men voort om de oorlog aan te blazen en de verschrikkingen te vermenigvuldigen. (De Wekker, 26/10, 1917)

De volkeren vernietigen zichzelf in al hun welvaart, stelde J. Wisse. Waakt daarom, stelde J. Wisse, waakt. Ook stelde hij dat we moeten pleiten als aan Abraham tegen Sodom. Hij stelde dat het volk een bitter medicijn nodig had. De hemelse kracht kan alleen in zwakheid worden volbracht. Door lijdzaamheid leert men niet op God vooruit te lopen, stelde J. Wisse.

We leven in de nachtmerrie van de feutus. De schepping is nog niet begonnen. Het is een oorlog. Hierin moeten we onze gaven ontwikkelen. Zo zal uiteindelijk de schepping komen. Wat we om ons heenzien is de val, en dat moeten we onder ogen komen, hoe diep dat is gegaan, niet slechts als een dogma, zoals J.J. van der Schuit (1882-1968), een student en opvolger van J. Wisse, stelde dat de zonde niet zomaar een dogma is. Het moet onder ogen gekomen worden. Het moet geconfronteerd worden. Laten we niet falen in dit belangrijkste stuk van Calvijn’s leer, naar zijn eigen woorden. Het stond ook centraal in de prediking van C. Steenblok en F. Mallan in de 1953 uittocht. Zonder de donkere bruid, de zondekennis, is er geen weg tot Jezus, alleen slechts zelfbedrog. De kerk van Laodicea heeft een weg verzonnen tot Jezus buiten de donkere, Salomonische bruid van de zondekennis om, buiten ‘het kennen van de grootte van de zonde en de ellende’ om. Zij heeft deze bruid omgebracht. Het is een ijdele weg tot een ijdele Jezus. Zo konden ze hun afgoderij voortzetten en uitbreiden, tot groter priesterloon.

J.J. van der Schuit stelde dat de zonde niet zomaar een begrip moest zijn, maar de vreselijke realiteit van de zonde moet onder ogen gekomen worden en beweend worden in waarachtige droefheid. (De Wekker, 1/6, 1917)

J.J. van der Schuit sprak over de liefde van de donkere bruid van het Hooglied als een gebed om de hemelse kracht, als een gevecht tegen de lachende en spottende tijdgeest. Vele christenen leven bij de karikatuur, stelde J.J. van der Schuit. Men wil de hemelse kracht niet onderzoeken en ontdekken,

en men wil niet dieper graven om nog meer gruwelen te vinden. De bede van de donkere, Salomonische bruid is weggeschoven. Men heeft genoegen genomen met een vroom tintje, een fatsoenlijk lintje, een zuivere belijdenis en een plaats aan het avondmaal, stelde J.J. van der Schuit. Het zelfonderzoek is dan verloren gegaan in zelfmisleiding, stelt J.J. van der Schuit.

De liefde wil het oog uittrekken, de hand afhakken, en kruisigt de zondige natuur, stelt J.J. van der Schuit. (De Wekker, 1/6, 1917) Dat gebeurt in de hof van het Hooglied, waar de palm van hoop staat, de roos van geloof, en de witte lelie van de liefde, stelt J.J. van der Schuit. Het vormt een organisch geheel, zoals ook gepredikt door Calvijn en door Berkouwer. We moeten geloof en werken niet tegen elkaar uitspelen. Het kost heel wat om de theologie op orde te krijgen, als een gedicht. Het kost je alles. Er zijn vijanden in de hof gekomen die alles hebben verwoest. Het is oorlog. Ook J.J. van der Schuit streed tegen 1901, tegen het gereformeerde rijk, wat als een mengsel van ijzer en leem was. Men moest terug naar de beginselen van 1834 en naar de goede calvinistische beginselen. Men moest stoppen met deformeren in een neo-gereformeerd rijk dat zo progressief was geworden dat er teveel overboord was geworpen. Men moest weer regressief gereformeerd worden, en ditmaal verder terug, naar de grondteksten, waartoe het convent van Wezel uit 1568 ook toe opriep. Er dreigde een groot new age gevaar. Met 1901 waren er heel wat geesten uit de fles gekomen. Kuyper was een theologische holle bolle Gijs. In zijn leer moest nog het kaf van het koren gescheiden worden. Zowel het gereformeerde als het gedeformeerde was in hem werkzaam.

Bij alle duisternis op de weg, alle verwarde draden en scheve lijnen in zijn leven, zingt het hemelse gesternte de vermoeide pelgrim toe: “na dezen zult gij het verstaan”, stelde J.J. van der Schuit.

---

36. HET GEHEIMENIS VAN DE CHRISTELIJK GEREFORMEERDE KERK - 5

De christelijk gereformeerde kerk wilde geen deel hebben aan de poppenkast en het theater van Kuyper. Zij wilden gegrondvest zijn op 1834, en streden tegen de al te gemakkelijke 1886, 1892 en 1901, de drietand van Kuyper. De christelijk gereformeerde kerk was ontstaan in 1869 toen verschillende christelijk afgescheiden kerken en kruisgezinde kerken zich samenvoegden in de

wildernis, alhoewel ook daarvoor de naam christelijk gereformeerde kerk al gebruikt werd, en de Nederduits gereformeerde kerk ook soms zo werd genoemd.

De christelijk gereformeerde kerk noemde 1892, waarin zij velen van hun kerken aan Kuyper verloren, een combinatie in plaats van een reformatie. 1886 noemde ze een speculatie. Dat was wat Kuyper was. Met wat knip en plakwerk had hij een eigen theologisch speculatief werkstuk gemaakt tot een sluitend geheel, als een neo-gereformeerde paus. Er zaten nogal wat haken en ogen aan, waar ik zelf ook in dromen op werd gewezen die ik vroeger had, over dikke vrouwen met maskers op in dure victoriaanse kledingstijl, met dikke make up ook, en zij vraten veel, en zaten in de kerk te roddelen, met hun vooroordelen, om zich heen kijkende. Het waren min of meer clowns. Ook waren het een soort zombies. Dat was de Kuyper kerk.

Het smalle pad is vol met doornen. Aan het kruis zwellen de wonden, terwijl in de stad op het brede pad zwellen de lusten van de mens.

Luke 13:24 “Work hard to enter the narrow door to God’s Kingdom." NLT

Geliefden, ik noem even de Engelse vertaling omdat ze het zo mooi en treffend hebben vertaald. Het binnengaan is ‘ll in het Aramees, de taal van Jezus, en het betekent ‘volhardend binnengaan.’ Het harde werken is kts in het Aramees, wat ook een gevecht betekent, waarin je moet slaan en stampen, tot poeder moet vermorzelen, moet verwonden, zoals J.J. van der Schuit zegt over de liefde : De liefde wil het oog uittrekken, de hand afhakken, en kruisigt de zondige natuur. (De Wekker, 1/6, 1917) Dat gebeurt in de hof van het Hooglied, waar de palm van hoop staat, de roos van geloof, en de witte lelie van de liefde, stelt J.J. van der Schuit.

In het Grieks is het harde werk ‘agonizomai’ wat ‘te strijden voor een prijs’ betekent.

In het commentaar van ons andere blad, Geestelijke Opvoeding, op Odenlech 1:24 van de nieuwe bijbel stellen wij :

‘De valse vertaling van Efeze 2:8 is een absolute killer in het westen :
‘Want door genade zijt gij behouden, door het geloof, en dat niet uit uzelf: het is een gave van God.’
In het Aramees, de taal van Yeshua, staat er echter : ‘Want door de getuchtigdheid en geoefendheid (tebu) bent gij afgezonderd (prq), door de deugdelijkheid, en dat niet uit uzelf (het ego): het is een gave van God.’ In het Grieks is de gift de doron, wat een beloning is en een verering, net zoals charis, genade, een beloning is, en doron betekent ook een offer aan God, dus zo krijgt deze tekst een hele andere

betekenis. Die wordt in het westen van
de mens afgehouden.’ (G.O. nr. 36)

Zo kloppen Lukas 13:24 en Efeze 2:8 weer met elkaar. In de westerse uitleg kunnen de woorden geloof en genade dus heel gevaarlijk zijn, omdat het in het midden oosten een veel diepere betekenis heeft. Zo kwam de kerk op een dwaalspoor terecht.

Diepte leert bidden, stelt J. Wisse. De myrten groeien in de diepten. De diepten leren roepen tot God, stelt J. Wisse. We moeten niet zomaar bidden om troost of verlossing, maar om diepte, zoals Job ook niet vertroost wilde worden, en de heiligen uit Hebreeën 11 wilden van geen bevrijding weten opdat zij aan een hogere opstanding zouden deelhebben, namelijk die van de diepten. Wij moeten niet verslappen, maar het volle Woord prediken, en niet halve waarheden met halve leugens in overmoed dingen goed proberen te praten, want het is niet goed. J. Wisse wees erop dat men God had getart en daarom was er niet zomaar redding uit God’s gramschap. De geestelijken vandaag de dag moeten net als toen ook optreden tegen een verhard en verblind volk. We leven als in de dagen van Noach, stelde J. Wisse. De volksfeesten en ijdelheidskramerijen werden niet geweerd, stelde J. Wisse, en daarom waren de plagen gekomen. Hij riep het volk op om weer te luisteren naar de roede des Heeren. (De Wekker, 2/3, 1917)

J. Wisse riep op de gehele geestelijke wapenrusting aan te doen. Hij gaf het voorbeeld van een zorgeloos mens die stil en rustig in een bootje op de rivier de Niagara dreef, maar kwam opeens aan de gevaarlijke plek van de grootste waterval der wereld, werd met den stroom meegevoerd, en verdween, verpletterd in de ontzaggelijke waterkolk tussen Ontario Canada en New York Amerika in. Zo gaat het ook de mens die geen acht geeft op de waarschuwing des Heeren om met voorzichtigheid te wandelen, en de geesten te beproeven of zij uit God zijn.
(De Wekker, 2/2, 1917)

‘Dom, stom, en ik weet niet waarom.’ Waarom doen mensen dit ? Och ziet u, we leven met deze verschijnselen van zonde en verderf in dit gebied buiten het paradijs. Alles stort naar beneden als een waterval, en alles wordt verdraaid, tot chaos, want de schepping moet nog komen. En wij moeten de diepte van deze val onder ogen komen, stelt J. Wisse. De aarde is opgeslokt door een zee van bloed en tranen, verzwolgen, stelt J. Wisse, en Jezus weende aan de poorten van Jeruzalem, om het ongeloof en de verblinding onder de mensen, de verharding. Kom het onder ogen, dat is de enige weg. Waar de ontmaskering voortijdig overgaat in strijd, waar de ontmaskering niet volledig is, daar vindt valse, overmoedige strijd plaats.

---

37. HET GEHEIMENIS VAN DE CHRISTELIJK GEREFORMEERDE KERK - 6

J. Wisse stelde dat niet alles wat bidden heet bidden is. Men moet leren naar het Woord van God te bidden. (De Wekker, 25/12, 1896)

Bidden naar de wil van het vlees is geen bidden. We moeten bidden naar de Wil van God, naar God’s Kennis. Niet mijn wil geschiede, maar Uw wil geschiede. Bidden begint met luisteren, want we mogen alleen door de hemelse kracht bidden, en die wordt alleen gezuiverd door de dood van het vlees aan het kruis, als zaad stervende in de grond.

F.P.L.C. van Lingen stelde dat de gelovigen zich bewust moeten worden van hun geringheid tegenover des Heeren grootheid. Dat begint met het stellen dat je het niet weet. Wij werken alleen met roepingen, en daarvoor moet je kracht des Heeren ontvangen en niet op de Heere vooruitlopen. Bidt daarom om een wachter voor de mond. IJdele woorden horen niet bij het koninkrijk van God. God strijdt tegen de ijdele tradities van de mens.

God is hemelse economie en hemelse reflectologie, om zo het aardse bestaan te doorgronden en te begrijpen. Alles is creatief materiaal waarmee gewerkt moet worden. Dit kan niet zomaar met de Franse slag. Liberalisme is ook een gevaar. Het smalle pad is vol met doornen en is glibberig. We moeten tot het smallere en langere pad gaan, wat als een touw is uiteindelijk.

Van Lingen stelde dat alle uitwendige godsdienstige handelingen waardeloos zijn als het inwendige leven ontbreekt. Zo kan een mens met al zijn godsdienst toch een Judas zijn.

In zijn ‘Avondgedachten’ stelde van Lingen dat wij als een Maria moeten zijn die alle nieuwe gezichtspunten van God’s Woord als een schat moest bewaren waarvan geen penning verloren mag gaan. De prediking van Jezus is : kribbe, kruis, Golgotha en olijfberg, stelt van Lingen. Als wij hieraan denken, hoevelen gaan dan te snel van Golgotha tot de olijfberg ? Laat het diep genoeg gaan op Golgotha, opdat de olijven rijp zullen zijn. Velen snellen te snel naar de olijfberg en hebben zo een valse Jezus. Die is massaal in het westen, en daarom wordt er ook tegen Jezus gepredikt, de Jezus van de mensen, in de Nederduits gereformeerde dogmatiek, omdat ze Jezus hebben losgemaakt van zijn karakter. Van karakter tot karikatuur. Er is zo een heuse Jezus afgoderij ontstaan. Het heeft niks meer te maken met waar het oorspronkelijk voor stond. Met een ingebeelde Jezus lopen ze rond, als een zaksinterklaas. Die heeft altijd gelijk, en die vertelt hen alles wat ze willen horen.

Van Lingen stelt dat als we aardse messiaanse verwachtingen hebben, dan hebben we de Heere voor een slavenprijs verkocht.

Dat is wat alle valse Jezusleringen zijn, het is de geest van Judas. Men heeft het gehele evangelie lopen vervleselijken in het westen. Het is new age geworden. Snelle paarden is wat men wil, en men zet er veel geld op in.

In dit alles zal God een arm en ellendig volk doen overblijven, stelt J. Wisse.

Waar wijst het ware Jezus-principe dan op ? Calvijn noemde Jezus een voorbeeld en een herinnering. Het gaat om de ontmaskering en de doding van het vlees, de voornaamste theologische stukken van de leer van Calvijn, naar zijn eigen woorden. Het vlees probeert hier dingen omheen te verzinnen en te sjoemelen, om maar aan de oproep tot de ontmaskering en de doding van het vlees te ontkomen. Het is een hardnekkige ziekte onder het volk, wat van generatie tot generatie wordt overgedragen, en het berust allemaal op een misvertaling. Ja, het volk is ten gronde gegaan door een

gebrek aan kennis. Ze hebben niet het vlees gedood, maar de predikers die hen deze waarheden brachten.

Laten we de ontmaskering van het vlees en de doding van het vlees verwachten. Er is geen doding van het vlees zonder de ontmaskering van het vlees, en daarom staat het ook voorop in de leer van Calvijn, naar zijn eigen woorden.

Zo is er het voortijdse verhaal in de amazone mythologie en de orionse geschriften dat een groep amazones zich verzamelde in een hol of grot, en daar baden tot de Heere voor de ontmaskering en doding van het vlees, voordat ze op de geestelijke buffeljacht gingen. Zo moeten wij ook bidden voor de ontmaskering en doding van het vlees, en het verwachten. Calvijn noemde de ware kerk de moeder van de vromen, en hij noemde het Woord de leermeesteres, wat ook beelden zijn van de amazones. Calvijn noemt de schranderheid, de strategische intelligentie, ook de moeder van vele kunsten, als kentekenen van de hemel in de mens (Institutie, boek 1). Augustinus noemde de gehoorzaamheid aan God getoond ook de moeder, behoedster en oorsprong van alle deugden, waar ook Calvijn op wees (institutie, boek 2).

Net als J. Wisse stelde Calvijn dat God had bevolen de gebeden te vormen naar het richtsnoer van het Woord. Calvijn stelde dat het geloof gegrond op het Woord de moeder is van het rechte gebed, en daar waar van haar wordt afgeweken daar is slechts de vervalsing van het gebed. (Institutie, boek 3, hoofdstuk 20)

De verkiezing noemt Calvijn, naar de prediking van Paulus, de moeder van het geloof. (Institutie, boek 3, hoofdstuk 22)

Ook de schrift wordt door Augustinus een moeder genoemd, waar ook Calvijn op wijst, die zachtaan voortgaat vanwege onze zwakheid. (Institutie, boek 3, hoofdstuk 21)

De moederband met de kerk moet onderhouden worden, stelt Calvijn. Hij stelt : ‘Maar aangezien nu ons voornemen is te handelen over de zichtbare kerk, zo laat ons reeds alleen uit de naam "moeder" leren, hoe nuttig, ja noodzakelijk de kennis omtrent haar voor ons is; dewijl er geen andere ingang is tot het leven, indien zij ons niet in haar schoot ontvangt, baart, ons voedt aan haar borsten, en eindelijk onder haar hoede en leiding neemt, totdat wij, na het sterfelijke vlees afgelegd te hebben, gelijk zullen zijn aan de engelen. Want onze zwakheid duldt niet, dat wij uit de school ontslagen worden, voordat wij gedurende de ganse loop des levens leerlingen geweest zullen zijn. Daar komt bij, dat buiten haar schoot geen vergeving der zonden verwacht mag worden, en geen zaligheid, gelijk Jesaja (Jes. 37:32) en Joël (Joël 3:5) getuigen.’
(Institutie, boek 4, hoofdstuk 1)

Hij stelt daarbij ook dat wat zelf geen kerk is dan ook geen moeder der kerken kan zijn.

In dit opzicht wijst Calvijn ook op de voortvluchtige Hagar die het bevel van de Heere had gehad ‘om haar met haar meesteres te verzoenen,’ (Genesis 16:9) gezien het Woord de leermeesteres is in de leer van Calvijn.

Hij stelt : ‘Aan de leer, waarin onze godsdienst vervat is, hebben wij de eerste plaats gegeven, aangezien onze zaligheid van haar begint; maar zij moet in ons hart overgebracht worden en in onze wandel overgaan en zo ons in haar doen veranderen, opdat ze voor ons niet onvruchtbaar zij. Indien de wijsgeren terecht toornig worden op hen, en hen smadelijk uit hun gezelschap verdrijven, die wel openlijk verkondigen, dat ze een kunst onderwijzen, welke een meesteres des levens moet zijn, maar die kunst in spitsvondige breedsprakigheid verkeren, met hoeveel betere reden zullen wij dan die beuzelachtige drogredenaars verfoeien, die er mede tevreden zijn het evangelie op het uiterste deel van hun lippen te hebben, welks krachtige werking, honderdmaal meer dan de kille vermaningen der wijsgeren, had behoren door te dringen, tot in de diepste aandoeningen des harten, te zetelen in de ziel en de ganse mens te beheersen?’ (Institutie, boek 3, hoofdstuk 6)

De amazone leer van Calvijn, stelt dat het Woord de leermeesteres is, en ook moederlijk is. De verkiezing is de moeder van het geloof, die ook een moeder is, en de kerk is dus een moeder. Hierin is niet zomaar aardse messiaanse verwachting, want die zou de Heere doen verkopen door een slavenprijs, waar van Lingen op wees, maar wij moeten de ontmaskering en de doding van het vlees verwachten.

Calvijn noemde reinheid van de harten de moeder van alle deugden (In zijn verklaring van Mattheus 5:8).

Hij laat dan ook de valse amazones zien, want er is een oorlog der amazones :

- Trotsheid is de moeder der verachting. (Verkl. Mattheus 18:10)
- De moeder van alle bovenmatige zorgen is het ongeloof (Verkl. Mattheus 6:26)
- De zucht tot tegenspraak is de moeder van het ongeloof. (Verkl. Lukas 1:38)
- Een kwaad geweten is de moeder van alle ketterijen. (Verkl. 1 Timotheus 1:19)
- Nieuwsgierigheid is de moeder van praatzucht (Verkl. 1 Timotheus 5:13)
- Eerzucht is de moeder van vleselijke gevechten (Verkl. 1 Timotheus 6:20)
- Hoogmoed is de moeder van alle ongerechtigheden (Verkl. Psalm 10:2)

Calvijn stelde dat David geen andere wijsheid begeerde dan de meesteres van oprechtheid (Verkl. Psalm 101).

Calvijn klaagde erover dat hoe mensen zich ook vleien met hun daden en handelingen, er in hun leven toch niets reins wordt gevonden, totdat zij zich onderwerpen aan het Woord des Heeren. Calvijn spoort daarom aan om God’s geboden als leermeesteres en leidsvrouw aan te nemen, en dit reeds vroeg te doen en niet uit te stellen. (Verkl. Psalm 119)

Reden te meer dus om de ontmaskering en doding van het vlees te verwachten, zoals J. Wisse ook wees op Genesis 27:2 : ‘Ik weet de dag mijns dood niet.’ (De Wekker, 20/11, 1996)

Hierin moeten wij loskomen van het vleselijke vrouwelijke, zoals Calvijn er op wees dat het prachtlievend is, wellustig, trots en ontaard. (Verkl. Ezechiel 16) Dat is de oorlog der amazones, want Calvijn maakt telkens de tegenstelling tussen het vleselijke vrouwelijke en het geestelijke vrouwelijke. Wij mogen geen aardse verwachtingen hebben. Wij moeten onze tijd er niet mee verdoen.

Van Lingen wees erop dat : “Die zijn leven liefheeft zal het verliezen en die zijn leven haat in deze wereld zal het bewaren tot het eeuwige leven.” Hij wijst erop dat men vaak Jezus wil vereren zonder het kruis, maar dat wij het kruis moeten dragen. Dit moet gebeuren in zelfverloochening.

Terecht wees hij erop dat het Kuyperiaanse verenigen alleen maar tot meer verdeeldheid zou leiden, want God duldt geen mensenwerk dat met politieke bedoelingen God’s Woord verdraait om het in te passen in de eigen ideeën. Hij streed tegen het komende 1901. (Eenheid ? De Wekker, 13/11, 1996)

Wij moeten door God bezield zijn voordat wij spreken van God, stelt van Lingen in zijn ‘Avondgedachten’. Dat houdt in dat we door hemelse en zuivere doelen zijn bezield, en niet door vleselijke, eerzuchtige en machtszuchtige doelen van de reli-egoïstische mens. Hij stelt dat er een doorn in het vlees nodig is om ons in de diepte te houden.

---

38. VAN KUYPER TOT KERSTEN

Iemand zei eens : ‘Deze tijdelijke materiële wereld is een perverse weerspiegeling van de geestelijke wereld, net zoals we in een rivier de weerspiegeling van een boom zien en alleen een dwaas in de rivier zou springen om de vruchten van zo'n boom te proeven.’

Toch springen velen in de rivier om de vruchten van de boom te proeven. Ze willen het de kortste en makkelijkste weg, ook al is het vals. Overmoed laat velen het doel missen. Velen zijn gehecht aan het aardse.

In 1918 werd de SGP opgericht om een banier op te richten tegen andere partijen, zoals die van Kuyper. 1918 was een antwoord op 1901, maar waren ze er wel klaar voor ? In 1921 werd het blad 'De Banier' opgericht door de SGP. Het gaat al direct mis in het eerste nummer : 'Daar de overheid haar gezag van de Heere heeft ontvangen zijn wij verplicht haar te vrezen.' Ook al stellen ze daarna dat de overheid ook in zonde kan leven, het komt akelig dichtbij Calvijn's leer van vergoddelijking van overheidsgezag. Dit was niet zomaar een leer van Calvijn, maar een misvertaling van Romeinen 13.

Het boek 'Calvijn leeft onder ons,' over de dark side van Calvijn (want die had hij ook, net zoals overigens David en Mozes), schrijft hierover :

'Romeinen 13 - Het mysterie van Exousia

Romeinen 13 staat erom bekend dat het mensen onderwerpt aan aardse leiders. Het is echter een verkeerde vertaling. Misschien kent u vers 1 ervan: 'Laat elke ziel zich onderwerpen aan de hogere machten. Want er is geen macht dan van God: de machten die er zijn, zijn door God verordend,' zegt de KJV.

Kerkleiders hebben het gebruikt om hun mensen ermee te onderwerpen, door te zeggen dat ze hen moesten gehoorzamen. Maar laat u niet misleiden. Dit vers gaat niet over 'vlees en bloed'. Het woord machten is de Engelse vertaling van een woord dat veel in de Bijbel wordt gebruikt: exousia. Exousia betekent letterlijk vrijheid. Het gaat over een geestelijke macht. We zien dit woord in de Bijbel als een beschrijving van een orde van engelen. Exousia is om de geestelijke machten van de hemel te beschrijven. Exousia is ook om demonische machten te beschrijven, als tegengesteld aan vlees en bloed: Want wij hebben de strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen exousia, tegen de heersers van de duisternis van deze wereld, tegen de geestelijke boosheden in de hemelse gewesten. (Ef. 6:12) In Romeinen 13 gaat het over de hogere exousia, dat zijn de engelen die trouw zijn aan God. Verder lezen we in vers 1 dat er geen dergelijke exousia is dan van God, de overtreffende trap. Dus worden we opgeroepen om te vechten tegen de lagere exousia, de gevallen engelen, om hen te weerstaan, maar om ons te onderwerpen aan de hogere exousia, de goddelijke en hemelse engelen. Als we ons niet onderwerpen aan de engelen, en ons er niet tegen verzetten, dan lezen we in vers 2 dat we onder oordeel en straf komen. Het gaat over de regeling van God, de hogere exousia en niet de lagere exousia, want die demonische orde die we moeten weerstaan. Hiervoor hebben we de wapenrusting gekregen. Dit is dus precies het tegenovergestelde van wat veel kerkleiders prediken om hun kerkbanken vol te krijgen. De verkeerd vertaalde Romeinen 13 is een van de grootste valkuilen voor het lichaam van Christus, die het in slavernij probeert te brengen. Het is een leugen dat we ons moeten buigen voor 'alle' exousia. Het is een leugen dat 'alle' exousia van God is. We hebben gezien dat er twee verschillende soorten exousia zijn. Dit is wat de Griekse grondtekst ons laat zien.

Openb. 17:12-13 En de tien horens die u zag, zijn tien koningen, die nog geen koningschap hebben ontvangen; maar die 'exousia' als koningen ontvangen op één uur met het beest. Dezen zijn één van

zin, en zullen hun macht en ‘exousia’ aan het beest overdragen. Als iemand u zou vertellen om ‘alle exousia’ te gehoorzamen, dan zien we in Openb. 17:12-13 dat we dan de koningen van het beest volgen, en beste vrienden, dit gebeurt al. Velen volgen het beest door middel van deze leugens, om het merkteken van de mens te ontvangen in plaats van het merkteken van God.’

Tot zover het boekgedeelte. De vergoddelijking van overheidsgezag
(Calvijn’s commentaar op Mattheus 26:52) - Deification of magistrates, is één van de fundamenten van Tulip (zie nr. 42 van ons blad ‘Geestelijke Opvoeding’. Calvijn had wel degelijk een darkside die dus in het boek ‘Calvijn leeft onder ons’ wordt besproken. Dat kunnen we niet goedpraten, zoals we David’s afschuwelijke zonden ook niet kunnen goedpraten. Calvijn was niet onfeilbaar.

In het boek ‘Calvijn - Wraak van de farizeeërs’ wordt aangegeven dat Calvijn niet terugschrok voor moord en marteling van zijn opponenten. Nu, daar heeft hij ook openlijk van getuigd in zijn eigen brieven.

In zijn brief aan Farel, 24 juli 1555 schreef hij : ‘En ik ben er stellig van overtuigd dat zij niet zonder het oordeel van God, in strijd met het vonnis van de rechters, een langdurige marteling onder de hand van de beul hebben ondergaan.’

In zijn brief aan Farel, 13 februari 1546 schreef hij over Servetus : ‘Als hij komt, zal ik hem, veronderstellend dat mijn gezag iets waard is, nooit levend laten vertrekken.’

Calvinisten hebben gesteld dat het vergeleken kan worden met het bloed wat David aan zijn handen had van Uria.

Het zijn zwarte bladzijden in de geschiedenis van Calvijn. We moeten oppassen met overheden en ook ervoor zorgen dat we zelf niet schuldig komen te staan. De Oud-gereformeerden waren veel terughoudender op dat gebied, bang dat Kersten in machtspelletjes terecht zou komen.

Wij moeten net als met 1901 zeker worstelen met 1918, zoals we ook moeten worstelen met Calvijn. De Bazuin zegt het eigenlijk zelf al, dat men niet langer langs de weg van zelfkennis, vernedering en worstelingen gevoerd wil worden. De oude mens der zonde behoeft niet gekruist en gedood te worden. Gelukkig heeft de Heere in het midden van ons nog doen overblijven een ellendig en arm volk, stelt de Bazuin. Maar wij zeggen dan : ‘Wie meent te staan, zie toe dat hij niet valle.’

Ik had een droom over de SGP, en alles begon ouder te worden. Maar wij moeten juist wederkeren tot het kinderlijke geloof, de fontein van de eeuwige jeugd zien te vinden. Alles werd grijs en muizerig. Er lopen twee lijnen door de SGP, een goede en een slechte. Ook de SGP had een dark side.

Kersten draafde te ver door. Jezus was veel anarchistischer. Het koninkrijk der hemelen is niet van deze wereld. Er moest nog veel meer gebeuren in de reformatie. Daarom moest 1944 ook komen, en 1953.

Alhoewel wij calvinisten zijn zijn wij geen tulip-calvinisten en praten wij de dark side van Johannes Calvijn ook niet schoon. We nemen het voor wat het waard is. Daarover hebben we ook in ons andere blad, Geestelijke Opvoeding, geschreven. En zo is het ook met Kersten. We verafgoden hem niet. Hij was niet onfeilbaar. Direct bij het verschijnen van nr. 1 van de Bazuin worden vrouwen aangevallen, op een lager plan gezet, en dat terwijl Galaten 3:28 zegt : ‘Hierbij is geen sprake van Jood of Griek, van slaaf of vrije, van mannelijk en vrouwelijk: gij allen zijt immers één in Christus Jezus.’ Paulus geeft soms ook toe dat hij een mening geeft in plaats van inspiratie heeft van God. Het is daarom ook te zot voor woorden om de oude bijbel 100% geinspireerd en onfeilbaar te noemen. Dat is iets Laodiceaans, alsof ze alles al hadden en nergens gebrek aan hadden, wat gewoon totaal onbijbels is. Sinds Karl Barth kan dat ook niet meer. Karl Barth liet zien dat de bijbel ook gewoon menselijk was met fouten, maar dat God het kon gebruiken. De theologische stroming is dus om deels calvinistisch te zijn en deels barthiaans, om zo deel te hebben aan de doorgaande reformatie. Ook Berkouwer kreeg steeds meer respect voor Karl Barth.

De vrouw dient in de gemeente te zwijgen, stelde nr. 1 van de Bazuin. Het zou een regel gegeven zijn door Paulus voor het gehele leven. De vrouw zou onder de man gesteld zijn. Maar de bijbel is dichterlijk met diepere betekenissen. Zat niet Maria aan de voeten van Jezus om naar de Heere te luisteren, en rende Martha niet in het rond om door het vlees te dienen ? Maria had het beste deel gekozen, en wij dienen allemaal als een Maria te zijn. Paulus zei ook dat lang haar bij een man een schande is, terwijl Simson zijn haar moest laten groeien. En ja, zo staat dat er in het Grieks, maar Jezus en ook Paulus spraken hoofdzakelijk Aramees. Josephus leerde dat het Grieks helemaal niet zo wijdverspreid was, want het werd juist door de Joden ontmoedigd en stond gelijk aan het eten van zwijnenvlees. De Joden rouwden erom toen de Septuagint (Griekse Vertaling van het Oude Testament) ontstond, want zij gebruikten de Peshitta. Het was een zeldzaamheid als een Jood Grieks kende in de eerste eeuw. Aramees was de lingua franca. Daarom is het ook onzin om de brieven van Paulus al teveel in Griekse context te vertalen, zonder daarbij het Aramees als bron te hebben.

1 Korinthe 11 Vers 12 zegt : ‘Want gelijk de vrouw uit de man is, zo is ook de man door de vrouw; alles is echter uit God.’

Nu, laten we kijken naar Vers 14 : ‘Leert de natuur zelf u niet, dat, indien een man lang haar draagt, dit een schande voor hem is ?’ Zo zou dat vertaald kunnen worden vanuit het Grieks, en dat nemen we dichterlijk, maar laten we nu naar het Aramees kijken, de brontaal : ‘Indien een man lang haar draagt, dan is dat een teken van het lijden (sa´ra, s’r).’ Het kan ook als soberheid vertaald worden. Het duidt op de natuurlijke soberheid van de man, heenwijzende op het kruis, en op de nazireeërsgelofte, die Paulus zelf ook genomen had en dus ook zijn haar had laten groeien, wat hij na de gelofte weer afknipte (Handelingen 18:18), dus zo komen deze tekstgedeelten, en ook de tekstgedeelten van het OT weer met elkaar in overeenstemming. De langere baard van een man wijst dus ook duidelijk op het dragen van het lijden, het dragen van het kruis, en dat is ook wat de natuur leert, waar Paulus op wijst.

Terecht zegt de Banier, nr 2. van 1921 dat we beginselgetrouw moeten zijn. Laten we dat dan ook doen. Ook stelt de Banier terecht dat we moeten sterven aan de zonde, aan eigenliefde en hoogmoed, en dat velen met hun belijdenis de begeerlijkheden des vlezes en de genietingen der zonde beminnen. We moeten klagen dat de getrouwen weinigen geworden zijn onder de mensenkinderen, stelt het blad. Ook helemaal waar.

En weer worden in nr 2. de vrouwen aangevallen. Luister : Als de bijbel toch heel duidelijk vrouwen heeft geroepen en aangesteld, zoals Deborah, dan moeten die Paulinische teksten toch een andere betekenis hebben dan wat men erin probeert te leggen. We moeten telkens weer deze bijbelse regel toepassen : niet door het vleselijke, maar wel door het geestelijke, en dit geldt ook voor het onderwerp van de vrouw. De vrouw hebben we nodig voor wedergeboorte, dus als dan zeer terecht de vaccinatie dwang door de Banier wordt gestreden in 1921 dan zou hun vrouwenbestrijding die strijd weer opheffen. Het is zeer tegenstrijdig. Vrouwenbestrijding is zeer materialistisch en ondoordacht.

In nr. 3 wijst de Banier erop dat een vader twee van zijn kinderen door vaccinatie verloor, en voor die vader was de statistiek niet één op de miljoen, maar 50 procent. Daarom stelt de Banier terecht dat de barmhartigheden der goddelozen wreed zijn. Terecht wilde de Banier de afschaffing van de onrechtvaardige vaccine dwang, en stelde dat de overheid niet over hun geweten heerste. Vandaar dat het ook zo gevaarlijk is om te stellen dat de overheid haar gezag van God heeft, zoals we zagen. Dat is een tulip-calvinistische leugen door misvertaling.

Romeinen 13 in het oorspronkelijke Aramees noemt de overheden ‘de vierde orde van de engelen’. Het gaat dus om de geestelijke overheden, en dan nog is er een strijd tegen de vleselijke overheden.

Dat doet de Banier ook : Blijft van de lichamen van onze kinderen af, roept de Banier. Gij zult niet een kunstbewerking aan het lijf dwingen waardoor én de vrije beschikking over eigen lichaam en over dat zijner kinderen én de vrijheid van het geweten wordt gekrenkt, stelt de Banier in nr. 3 van 1921. We mogen hierbij ook denken aan de tandartsendwang die kinderen en ook ouderen dwingt tot het hebben van vullingen, oftewel bot-implantaten, waardoor de mens de grootst mogelijke huidproblemen kan krijgen en andere zware gezondheidsproblemen, want het hoort daar niet in de mens. Mensen raken erdoor in een coma of komen in een rolstoel terecht. Het is ook een grote godsgruwel, en de engel des Heeren zal zeker het volk straffen die hiermee doorgaat. Er zijn voorbeelden genoeg van hoe verkeerd dit kan aflopen, hoe mensen worden geteisterd door deze dwangverpleging, en het moet maar een keer afgelopen zijn. Weet wel dat dit een bevel des Heeren is, op dezelfde lijn als de waarschuwing van de Banier in 1921. Jullie hebben van onze kinderen af te blijven met jullie giftige troep ! Telkens wordt er weer Russisch roulette gespeeld met onze kinderen ! Zo worden kinderen, en ook ouderen, telkens weer aan de medische Moloch geofferd. Door dwang houdt deze goddeloze markt zich staande, en de Heere pikt het niet meer ! Een gewaarschuwd mens telt voor twee, want de engel des Heeren zal zeker komen, en wie niet het bloed aan de deurposten heeft gesmeerd van het gekruiste vlees die zal onder een groot oordeel komen ! Weet wel dat dit een bevel des Heeren is !

Gij zult geen kinderen of ouderen dwingen met gifspuiten of gifimplantaten, want hun lichamen zijn het huis des Heeren. God waakt over de kinderen. Knoop het goed in uw oren, oh afvallig Nederland ! Er zijn vele godsgruwelen gepleegd die ten hemel schreien, en God kijkt en telt ! En wee de wachters die hier niet de bazuin over blazen, want dan zouden de wachters bloed aan hun handen hebben.

Financiele medische krankzinnigheid, dat is wat het is.

Dus geen gifspuiten, stelde de Banier, maar wèl '*isolatie en ontsmetting*'. Je mag God niet verzoeken. Je moet voorzorgsmaatregelen treffen. De Banier stelde dat afzondering het middel Gods is om een beginnende pokverspreiding tegen te gaan, niet een giftig vaccin ! Houdt je aan het Woord des Heeren, het medicijn, en onderwerp je niet aan wereldse meesters. Gij kunt geen twee heren dienen. Dat is wat de Banier stelde in 1921.

En daarna ging de Banier weer rustig door met de aanval op vrouwen. Het is dus een golfbeweging. Er lopen twee lijnen door de Banier. Het is een gevecht tussen het ongeletterde vlees en het geestelijke.

Nederduits Gereformeerde Predikanten Fonds (NGPF)

---

39. DOOYEWEERD EN DE STRIJD TEGEN DE DEUS EX MACHINA

De aard van de sociologie is dialectisch, dus vandaar dat men de dialectiek moet leren kennen en begrijpen om ook maar enigszins de sociologie te kunnen begrijpen. Waar men weigert hard door te leren daar komt men in de valstrikken van de cliché. Als de wijsbegeerte door Dooyeweerd de

‘waardenleer’ wordt genoemd (De wijsbegeerte der wetsidee I, p. 95), dan zien we weer, zoals onze catechismus stelt, hoe belangrijk het is dat de wijsbegeerte ervoor zorgt dat de theologie niet verzandt in overmatig dogmatisme.

We moeten bezonnen en gematigd omgaan met politiek. Het koninkrijk der hemelen is niet van deze wereld, en God’s wegen zijn ondoorgrondelijk en niet naar menselijke maatstaven.

Volgens Dooyeweerd is er een zelfgenoegzame kern die absoluut is, en die zelf ook de zin niet is, want die staat buiten alles, en ook boven alles. We kunnen stellen dat we dan eerst te maken hebben met de zelfgenoegzame Laodiceaanse bron, want eerst moet de wetteloze mens komen die zich als een god opstelt in de kerk. Die weet alles al, heeft alles al, en is zelfgenoegzaam en absoluut en doet gewoon waar hij zelf zin in heeft, ‘do what thy wilt’.

Dooyeweerd heeft het over het Archemedische punt waar God door het subjectieve zelf werkt, dus die staat er niet los van, en het Archemedische punt staat ook nooit los van de geboden, en transcendeert alles, alle zin-verscheidenheid, in zin-totaliteit. Dooyeweerd was dus een bergbeklimmer die de geestelijke Mount Everest beklom om de gereformeerde kerk tot een hoger filosofisch niveau te brengen. Onze zelfheid, en ook ons subjectieve zelf, moet deelhebben aan het Archemedisch punt. Het is bruikbaar materiaal. Zo kan de heersende menselijke filosofie gezuiverd worden aan God’s openbaring, door het Archemedische punt. Dooyeweerd wijst terug op de a priori, als de prisma waarin alles begon. Dan moeten we dus onder het punt van zelfgenoegzaamheid komen. We zien nu nog de zelfgenoegzame, Laodiceaanse wereld die zichzelf als bron waant, als absoluut. De wereld slaapt en moet nog ontwaken. Wij moeten geheel door de Laodiceaanse bron heentrekken tot het Archemische punt om Laodicea in onszelf te overwinnen en te doen ontwaken.

Als je een kind vraagt wat hij later wil worden, en zo’n kind zegt : ‘dood,’ en je bent geschokt en vraagt waarom ? En zo’n kind vertelt je dan dat de tandarts hem dwingt om met vullingen te lopen waar hij last van heeft, dan weten we dat het een geestelijke oorlog is. Kinderen worden gedwongen met vullingen in hun botten (tand = bot) te lopen, terwijl er zenuwen doorheen lopen die al snel onderdrukt kunnen worden door lichaamsonvriendelijke en lichaamsvreemde materialen zoals bij de tandarts. ‘Het is niet meetbaar,’ zeggen ze dan, en zo proberen ze het tussen de oren te drukken van de kinderen, en dat terwijl ze eerst zelf hun materialen ‘tussen de oren’ van de kinderen hebben gestopt. Ze doen dit trouwens ook bij ouderen. Het is een tandarts-tirannie in Nederland. Niet alleen Nederland, maar ook in de gehele wereld. In Australië klaagden ze dat het nog wel erger was dan in Nederland. Het staat op dezelfde lijn van de vaccinatie-dwang waar de SGP tegen streed in hun blad ‘De Banier’ van 1921. Het staat op dezelfde lijn als de gedwongen vaginale besnijdenis, en de gedwongen voetinbinding van de Chinezen bij vrouwen, wat pas in de jaren 1900 ten einde kwam. Maar Nederland gaat rustig door met het martelen van haar kinderen. Het is een grote gruwel. Mensen kunnen niet meer naar hun werk, kunnen niet meer naar school, en worden zo in de ziekenzorg geduwd of in de psychiatrie, zodat daar een goede boterham aan verdiend wordt. Wij staan op tegen deze gruwelen. God staat op tegen deze gruwelen, en spreekt tot deze farao : ‘Laat mijn volk gaan.’ Zoals we weten kwam God met plagen omdat de farao zich verhardde, en die plagen zijn hier ook gekomen. Hebben ze iets van corona geleerd ? Niet veel. Het beest heeft zich niet bekeerd, zoals we in Openbaring ook lezen. Het is een gedwongen merkteken die ieder mens moet aanvaarden. Kinderen worden gebrandmerkt geboren, als slaaf. Het wordt van geslacht tot

geslacht doorgegeven. Het is een erfelijke ziekte. Velen van de kinderen, en ook ouderen, plegen zelfmoord onder deze druk. Het is een geestelijke oorlog. Deze wereld maakt mensen wanhopig, tot het uiterste toe, want daar verdiend deze Laodiceaanse wereld aan. Het is een wereld van misdaad, van hond eet hond.

Vandaar dat we ook naar het Archemedische punt moeten gaan, naar de a priori, de steen der wijzen, of de steen der filosofen, om door het Laodiceaanse mijnenveld heen te komen. Wij zijn geroepen om hoop te brengen, om een doorgang aan te wijzen, in de wildernis. Daar werkte ook Dooyeweerd aan, als architect van de na-Kuyperse gereformeerde kerk, samen met B. Wielenga en Berkouwer. Zij zijn pilaren van de latere gereformeerde kerk. Dooyeweerd werkte het erfgoed van Kuyper verder uit.

Dooyeweerd waarschuwde tegen de afgoderij die in de wijsbegeerte kan doorwerken waar zij zelfgenoegzaam is geworden als selectieve zinsverabsolutering, wat in principe gewoon sofistisch-hedonistisch is, een duur woord voor egoïsme. Dooyeweerd noemt het de afval van de zinstotaliteit. Het is de verabsolutering van een deelwaarde, wat ook de definitie van een secte is. Het zelf is dan afgevallen van de arche, van het Archemedische punt, en zo heeft het zelf daar geen standplaats meer, zodat het zelf is afgedwaald, is weggegleden, en zo geen waarachtige zelfkennis meer heeft, waar Dooyeweerd op wijst. Men heeft een schijnzelf gemaakt. Het heeft niets meer met de oorspronkelijke zelfheid in het Archemedische punt te maken. Zo kan er ook geen waarachtig inzicht in de zin-totaliteit en de oorsprong van alle zin zijn, stelt Dooyeweerd. (De wijsbegeerte der wetsidee I, p. 25)

Zo kwam het zelfbewustzijn van de mens in volle opstand tegen God, diende God niet meer, maar zijn ego, en werd zo verstrooid in de zins-verscheidenheid van de tijdelijke kosmos, stelde Dooyeweerd. Zo kwam de immanentie-filosofie opzetten, oftewel dat wat binnen de grenzen van het waarneembare en het bewuste blijft, als een braaf Pavlov hondje. De immanentie strijdt tegen het transcendente Archemedische punt, tegen het a priori prisma. Zo zijn zij het pad van de verabsolutering opgegaan, en op hun eigen verdorven wijze zijn ze schijn-transcendent geworden. (p.26)

Hij noemt dat het immanentie-idealisme zich schuldig heeft gemaakt aan de verabsolutering van het natuurwetenschappelijke vakgebied. Immanentie-idealisme is dus lui en laf denken, wat dus alles neemt zoals het is en daar munt uit probeert te slaan, en dat vervolgens tot wetenschap te strekken, en zo haar schijnkennis uitstrekt om daar vervolgens duur en belangrijk mee te gaan lopen doen. Zo strekt men luiheid zelfs tot schijn-ijver. Dat gebeurt allemaal in Laodicea. Zij zitten nog gewoon bij de vleespotten en de drugspotten van het oude leven. Dit is hoe diep de zondeval is gegaan, in afdwaling van de arche, van het Archemedische punt. Zij hebben hun eigen Archemedische punt opgericht, als een schijn-prisma, het goud der dwazen. Het zijn hun geluksstenen waarmee ze dobbelen, over de ruggen van anderen heen. De één z’n dood is de ander z’n brood. En zo hebben ze hun dwangverpleging opgericht. Wij strijden dus samen met Kersten en Dooyeweerd tegen dit grote kwaad.

Dooyeweerd ontmaskerde de afvalligheid van het Archemedische punt in de immanentie filosofie als Midas-afgoderij. Midas veranderde alles wat hij aanraakte als bij toverslag in goud, zoals de immanentie filosoof dat doet door de staf van de verabsoluteerde zinsbijzonderheid. Het is allemaal

eigenbelang en zelfbelang. Er is geen zelfverloochening geweest. Ze hebben een snelle toren van Babel gebouwd. Zo maakten ze de kosmos, het vlees, tot logos. Het vlees was Woord geworden. Dat zien we om ons heen gebeuren, waar Karl Barth ook tegen gewaarschuwd heeft. Ze hebben het woord der mensen tot het Woord van God gemaakt. We zien drie grote strijders in de jaren 1900 : Kersten, Dooyeweerd en Karl Barth. Ja, ook Karl Barth hoort hierbij. Berkouwer begon Karl Barth meer en meer te verdedigen en meer en meer van zijn gedachtengoed over te nemen in zijn architectuur van de latere gereformeerde kerk.

In de Midas-afgoderij, de Laodiceaanse goudkoorts, verliest de immanentie-filosoof die zichzelf zelfgenoegzaam heeft verklaard richting op de zinstotaliteit, stelt Dooyeweerd. Zo geven ze een valse inhoud aan de zinstotaliteit, op het immanentie-punt, wat dus tegen het Archemedische punt ingaat. Zo begrijpt men de ware structuur van de zinsamenhang van de kosmos niet meer. Dooyeweerd noemt het een gemis aan radicaal-critische zelf-bezinning.

Als de zondvloeden komen dan zullen de immanentie-filosofen en ook de immanentie-theologen die denken dat de kerk alles al heeft in hun Laodiceaanse zelfgenoegzaamheid ontdekken dat er middelen ontbreken. Vandaar dat we ook moeten terugkeren tot wat de vaderen gegeven hebben, het ‘eert uw geestelijke vader en moeder’. Wij moeten dus terugkeren tot deze zuilen van de latere Nederduits gereformeerde kerk, tot Kersten, Dooyeweerd en Karl Barth. Ook J. Wisse, C. Steenblok, F. Mallan en Klaas Schilder zijn belangrijke zuilen van de latere Nederduits gereformeerde kerk, niet in de zin van persoonsverering maar als referentie-punten tot hun leer. En de latere Nederduits gereformeerde kerk is christelijk gereformeerd en calvinistisch gereformeerd in haar natuur, deelhebbende aan de vrijgemaakte doorgaande reformatie.

Dooyeweerd laat ook het gevaar zien van de immanente eenheid, een gevaar van te eenzijdig monotheïsme, namelijk wanneer dit gaat strijden tegen alle veelheid van zin. Het is een sofistische uiteenscheuring van de zinsamenhang, waarbij Dooyeweerd wijst naar de Griekse filosofie. Uiteindelijk wordt dit dan gefilterd tot iets boven-tijdelijks en tijdelijks, waarbij de aan de tijd immanente vorm dan wordt vergoddelijkt tot arche, tot oorsprong, als Archemedisch punt. Zo komt het tot een ware religieuze en geestelijke oorlog, want er kloppen dingen niet. Men heeft in grote haast, zonder het te verdiepen, dingen aan elkaar gepast. Dat is weer het dwangmatige karakter ervan, wat we overal nog steeds om ons heen zien. Men heeft een dwangmatige realiteit gebouwd, voor de markt en voor de macht. Men is controle-zuchtig, ja, controle-ziek. Midas is tot God verklaard, en zo heeft de mens zijn goudkoorts verzadigd, en is zo zelfgenoegzaam geworden, en verdedigd dit met hand en tand met de meest verdorven drogredenen, maar die worden veelal blind geloofd vanwege dat kinderen het met de paplepel ingegoten krijgen en een zwaard van Damocles aan een zijden draadje boven hun hoofd hebben hangen. Dooyeweerd spreekt omtrend deze dingen over een afvallige religieuze wortel.

Dooyeweerd noemt dan het hart als de volheid van de zelfheid, als de in waarheid transcendente wortel, het enige punt waarin we het tijdelijke zin-onderscheid en de tijdsamenhang te boven kunnen gaan. In het hart ligt dus de eeuwigheid. Deze volheid van de zelfheid bestaat alleen in de godsopenbaring van zonde, waar Dooyeweerd op wijst. Wij moeten dus de diepte van de zondeval kennen. In die zin komt Dooyeweerd op één lijn met C. Steenblok. De immanentie-filosofie probeert het zonde-vraagstuk te ontvluchten, schoon te praten. Daar worden ook rustig Jezus-afgodsbeelden voor opgetrommeld. Er is een verschil tussen de Laodiceaanse Jezus en de

calvinistische Jezus als voorbeeld en herinnering. De calvinistische Jezus kon je niet zomaar snel van stal halen en voor je karretje spannen, want er was het zonde-probleem en het probleem van de uitverkiezing, dus niemand had zomaar snelle sleutels voor dit apparaat.

Dooyeweerd stelt dat Jezus niet zomaar allerlei immanente problemen oplost, maar dat Jezus wijst op de kennis. Nu, we moeten hier stellen dat naast de immanente filosofie ook de transcendentale filosofie potentieel gevaarlijk is. We moeten wijzen, zoals Dooyeweerd dat ook doet, op de zondologie, en met name ook op de zondologische filosofie, want anders ligt er het gevaar dat de zondeproblematiek te snel wordt afgesloten als een dogma, waar J.J. van der Schuit, een student en opvolger van J. Wisse in de christelijk gereformeerde kerk ook tegen waarschuwde. Ook als we het hebben over de kruizologie, de lijdenskunde, dan mogen we dat alleen bespreken in het verband van de zondologie, wat dus een filosofie op zich is. Zo worden er geen snelle sleutels aangereikt om hieruit te komen. Het is een smalle, lange weg, met veel doorns, en er zijn veel valstrikken. Calvijn heeft dit hele pad ook uitgestippeld. Kant ook, en daarna Dooyeweerd. Het is van belang om tot een neo-dooyeweerdiaanse filosofie te komen omtrend deze dingen.

Jezus komt niet met autoritaire oplossingen, stelt Dooyeweerd. Hij wees op de diepte van de kennis, niet als een deus ex machina.

We kunnen stellen dat we uiteindelijk bij de zondologische psychologie en sociologie terecht komen. We mogen dit niet omzeilen. Bovenal moet de mens toetsen en dat gaat niet buiten de zondologie om, want waar alles wordt schoongepraat daar ontstaat de zelfgenoegzaamheid die niet meer kritisch is op zichzelf. Gebrek aan zondologie is dus ook fataal in het toetsen. Hier zien wij het belang van de kerkscheuring van 1953.

Verabsolutering is een groot gevaar, stelt Dooyeweerd. We kunnen stellen dat de zondologie hier tegenover gesteld moet worden. Niet zomaar als dogma, maar als filosofie.

In plaats van kringetjes om de gedachten te zetten en er kritisch en toetsend mee om te gaan grijpt de mens voortijdig ernaar als naar verboden vruchten, en rent ermee weg, en vergoddelijkt het snel en zo ook zichzelf, en waant zich dan in het laodiceaanse paradijs, Jezus als ezel gebruikend, want die wordt voor hun karretje gespannen. Dat is wat de Jezus-afgoderij is, als een moderne, westerse drugs, terwijl men dus moet leren kringetjes te maken om hun gedachten en te leren nuanceren.

---

40. DOOYEWEERD EN DE STRIJD TEGEN DE DEUS EX MACHINA II

Iemand zei eens : ‘Iemand die het lijden ontwijkt is een slaaf van gemak.’ Iemand anders zei eens dat de mens niet geschapen is voor het gemak. De mens wil iets bereiken, zij willen pijn en lijden voelen, ze willen iets overwinnen.

Je kunt je er niet van afzonderen. We moeten door het lijden heen om ons te ontwikkelen, maar de psychiatrie bestempeld lijdensgezindheid als een geestesziekte. Zo wordt het lijden nog erger bezwaard, als een farao die niet wil laten gaan. De farao houdt de mens in slavernij tot het gemak, tot de vleespotten en de drugspotten, want het land verdient er goed aan. De farao wil dat je consument blijft.

Zo is dit ook het christendom binnengeslopen. Velen weten niet wat er gaande is, en velen weten niet dat ze het niet weten. Er is een grote deus ex machina in het christendom binnengeslopen, van gemakkelijke oplossingen, die slechts placebo's zijn.

Zulke deus ex machina's zijn : 'Oh, Jezus heeft alles al opgelost, dat moet je gewoon geloven,' en : 'Jezus is voor al je zonden gestorven. Dat moet je geloven, en zo ben je behouden. Klaar.' Of even een zondagsgebedje bidden en dan Jezus in het geloof aannemen. Klaar. Het is een leugen, mensen, waar de gereformeerde vaderen veel op hebben gewezen. De kerk is bijna geheel ingenomen door de deus ex machina, en de kerk slaapt. Dooyeweerd wees op de hogere filosofie, maar wie luisterde ?

Dooyeweerd streed tegen de deus ex machina van simpele en snelle oplossingen die totaal aan het probleem voorbij gaan. Ook Calvijn streed er tegen. Ze hadden geen simpele theologie voor de mens klaarliggen, zoals vandaag de dag het veelal gepredikt wordt. Gemak dient de mens, en de mens is tot slaaf geworden, tot religieuze consument, alsof het een verzekering is. Het behoort allemaal tot de hedendaagse financiele krankzinnigheid die ook de kerk heeft ingenomen, en waar Paulus al tegen waarschuwde. Er zouden wolven komen die de kudde niet zouden sparen. De mens moet loskomen van die rammelaar, maar luistert de mens wel ? Men vangt er soms wel wat van op, en knikt dan : 'ja, ja', maar toch gaan ze er rustig mee door, met hun grote deus ex machina die zij aanbidden en op de voet volgen. Ze zijn in een hypnotische toestand.

We kunnen dus stellen dat de deus ex machine een sjoemelmiddel bij uitstek is. De deus ex machina is de aanbidding van het gemakkelijke, terwijl zo de diepte van de ziel sterft. De deus ex machina heeft het gemakkelijke tot norm gesteld en vervolgd een ieder die niet aan deze norm voldoet.

We kunnen met Calvijn stellen dat er hen zijn die Jezus volgen om de edik aan te nemen die hem geboden werd. Maar Jezus wees de edik af, want het was een deus ex machina, als de verboden vrucht, die ook wel Septus wordt genoemd in de nieuwe bijbel. De Septus draait alles om in het brein van de mens. Dat de man sterker zou zijn dan de vrouw en over de vrouw zou heersen was iets van de zondeval, geenszins van de paradijselijke situatie. De Heere had tegen Kaïn gezegd dat de zonde als een belager aan de deur lag, maar dat Kaïn over de zonde diende te heersen. Daarom klopt het ook niet wat er in sommige kerken over vrouwen wordt gezegd. Dan deelt men in de zonde van het paradijs, in de deus ex machina, want dat is wel heel gemakkelijk. De man wil over de vrouw heersen. De man moet over de zonde heersen, over het vleselijke. Zowel man en vrouw moeten dat.

Nietzsche streed ook tegen de deus ex machine, die hij een valse troost van verschijnselen noemde, in plaats van geestelijke kennis. Diepte-filosofen proberen door hun werk een antistof te maken tegen de deus ex machina van bedrieglijke gemakszucht. De deus ex machina wordt goed verkocht en houdt de mensen verslaafd aan de matrix. Ook in de nieuwe bijbel wordt de strijd tegen de valse

troost besproken, die de mens in de houdgreep houdt, ten koste van de diepere kennis. Het houdt de mens in slaap. De mens kan zo niet ontwaken. Het houdt de mens onderwater. De deus ex machina is een verschrikkelijk zeemonster die zijn slaven niet wil laten gaan. Het ding heeft vele tentakels, en is de moeder van de matrix.

MK ultra is zijn oudere broertje. Een slachtoffer van MK Ultra stelde dat niet iedereen op deze planeet een ziel heeft. Het slachtoffer van MK Ultra stelde dat in feite veel van hen gewoon projecties zijn van programmeringen. En dat is alles waar ze in geïnteresseerd zijn, om deze programma's draaiende te houden. Het is AI, kunstmatige intelligentie, want ze hebben geen ware intelligentie. Het slachtoffer van de MK Ultra noemde deze AI projecties 'messengers'. 'Messengers' hebben een andere soort ziel. Deze messengers zijn hier om hen die een ziel hebben te verzoeken en te onderdrukken, rond te bazen. Ze doen het vrij effectief, stelt het slachtoffer van MK Ultra, maar als je teruggaat naar de wortels dan zijn het co-optive bots die geen ware creativiteit hebben.

Hoe kun je weten dat je slachtoffer bent van MK Ultra ? Aan de hand van welke punten ?

#1 Je bent geprogrammeerd te geloven dat vlees goed voor je is, dat het zo hoort, dat dieren daar voor zijn, terwijl het totaal onbijbels is en tegennatuurlijk.

'Ja, maar wilde dieren doen het ook,' is een drogreden, want de natuur is gevallen, en het zijn slechts zinnebeelden.

#2 Je bent geprogrammeerd te geloven dat het normaal is om vullingen te hebben, bot-implantaten, en wortel-kanaal-behandelingen, het doden van de zenuw, om het dode bot zo op te vullen met lichaamsvreemde rommel, terwijl het voor veel complicaties zorgt in de mens, en het daar als een tikkende tijdbom zit.

#3 Je bent geprogrammeerd om te geloven dat als je niet gelooft en handelt zoals het in jouw kerk of religie geleerd wordt, dan wordt je voor eeuwig gemarteld in dat wat ze de 'hel' noemen, wat totaal niet bijbels is.

'Ja, maar Openbaring zegt,' is een drogreden, want het is een allegorisch boek.

'Ja, maar Jezus zei,' is ook een drogreden, want Jezus sprak in gelijkenissen. Daar komt bij dat Jezus Aramees sprak, wat een dichterlijke taal is met meerdere betekenissen.

Er zijn nog wel meer punten, maar tot zover maar even. Dit is de grote drietand van MK Ultra, gebracht door de ziellozen, de AI Messengers. Zij hebben een kunstmatige ziel en een kunstmatig bewustzijn.

Dooyeweerd maakte onderscheid tussen het naïeve dingbegrip en het vakwetenschappelijke functiebegrip. Velen gaan met God en Jezus om als met een ding, als een voorwerp, terwijl het om een filosofisch onderwerp gaat wat in haar functionaliteit besproken dient te worden. Ook C. Steenblok streed tegen de Laodiceaanse voorwerpelijkheid, en stelde het aan de kaak.

Hierin is het belangrijk te komen tot kritische zelf-inkeer om de onzelfgenoegzaamheid van alles onder ogen te komen, stelt Dooyeweerd. (De Wijsbegeerte der Wetsidee I, p. 51)

Dooyeweerd hamert, net als C. Steenblok overigens, op het belang van kritische bezinning op de mogelijkheid van de filosofie. Daarbuiten is het een vicieuze cirkel. Men moet komen tot de kritische grondvragen naar haar eigen mogelijkheid. Dit is dus ook kritische zelfbezinning. Dooyeweerd noemt het reflectief denken de kritische zelfbezinning op het grondidee wat heenwijst naar de eigen apriorische voorwaarden die buiten en boven de tijd staan, in de eeuwigheid dus, als de grondwaarden. De reflectologie heeft al die lijnen gevolgd en doorgemeten, tot de bron, om ze daar aan te zuiveren, in de a priori prisma, opdat ze zich niet laat bedriegen door projecties.

De Ex Deus Machina, de kunstmatige machinale afgod van het sjoemelende en egoïstische gemaksdenken, van naïef dingbegrip dus, kan alleen zo uitgeschakeld worden. Zo kan ook de MK Ultra en de matrix instorten.

Dooyeweerd stelt dat de mens weer gedreven moet worden tot zijn apriorische grenzen en zo grensbegrip moet gaan krijgen, om los te komen van naïef dingbegrip. Dit wordt ook besproken in de nieuwe bijbel. Men moet weer grensgevoelig worden. Dit gebeurt in de lijdensgezindheid, in het op waarde schatten van het lijden. Het is de smalle weg terug tot het kruis wat overboord is gegooid. Met het overboord gooien van het kruis heeft men de armen en de dieren overboord gegooid, wat tegengesteld is aan de ark van Noach. ‘Neem uw kruis op, en volg mij.’ Kies niet voor de gemakkelijkste weg, de weg van de minste weerstand, maar kies voor de beste weg, de weg die naar huis leidt.

Het medicijn : breken met zelfgenoegzaamheid, stelt Dooyeweerd. De mens heeft zichzelf lopen spekken met zelfgenoegzaamheid, en de weg is moeilijk terug te vinden. De mens is verstrikt geraakt in de webben van het egoïsme. En het egoïsme zoekt het hart te doden. Het egoïsme zoekt de ziel uit te doven. Het kan me niet schelen wat u denkt over uw kerk of geloof. Wij als predikanten moeten deze boodschap prediken, anders zouden wij ook bloed aan onze handen hebben. Wij mogen niet liegen. Wij moeten de waarheid prediken. Wij hebben een grote verantwoordelijkheid. Dat is wat pastorale zorg is. Wij zijn wachters op de muren, en er is een geestelijke oorlog.

Dooyeweerd waarschuwt voor speculatieve filosofie die niet is doorgetoetst, die heeft lopen verabsoluteren buiten het grensbegrip om, en zo tot dingbegrip is vervallen, diep afgevallen van het Archemedische punt. Dooyeweerd noemt dat deze speculatieve stromingen dus onkritisch zijn, zich niet aan de grenzen hebben vastgehouden, en zo mee zijn gesleurd van speculatie tot speculatie. Zo hebben ze hun wereldrijk gebouwd, waarin ze al heel ver zijn. Ze hebben succes gehad met het goud der dwazen, maar als de zondvloeden komen houdt het gaan stand. Ze komen en ze gaan. Hij noemt het innerlijke voosheid, holle klanken. Hij noemt Calvijn die de gehele speculatieve wijsbegeerte aan diggelen sloeg met zijn ‘God is niet aan de wet onderworpen.’ God wilde zichzelf geen naam maken, maar zich in het kritische opstellen. Of je vervalt tot dingbegrip, of je komt tot kritiekbegrip, waar C. Steenblok en F. Mallan ook zo op hamerden in de 1953 stroming. Uiteindelijk is dat het herstel van de zondologie, van het kritisch denken. In die zin was Dooyeweerd een voorloper van de 1953 beweging.

Dooyeweerd noemt dat de natuur-zijden van de tijdelijke werkelijkheid gelijktijdig zin-zijden moeten zijn, anders zou er geen begrip mogelijk kunnen zijn. De zonde noemt hij de opstand tegen de ware arche van de kosmos die soeverein is, de ware bron, het Archemedische punt. Het is de afval van de volheid van de zin. Door deze breuk ontstond de deus ex machina. De gehele natuur werd meegesleurd in deze val, en zo werd de mens zinloos.

Het wereldse gods-idee draagt een theïstisch masker, maar is de oorzaak van de menselijke rede, stelt Dooyeweerd. Zij is het afgods-idee van de immanentie filosoof. Het is de verabsolutering van het relatieve, en daarmee afvalligheid van God, stelt Dooyeweerd. De kritische zelfbezinning moet fundament zijn, anders is het allemaal niets waard, en bouwt men op zand. Vandaar dat 1953 moest komen.

41. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN - 4

Calvijn stelde dat de wonderen en tekenen een organisch geheel moesten vormen met de leer, opdat er zo geen deus ex machina kon ontstaan.

Het wenen voor de Heere is een keuze. Je hoeft niet te wachten op het wenen in het natuurlijke, omdat het om het geestelijke wenen gaat, en dat is een keuze. Laat die hemelse tranen maar door je heenvloeien. Wees er maar open voor. De Heere is bij een verbroken hart.

Maar laten we geen deelhebben aan de droefheid van de wereld, de droefheid van het vlees. Narcisten proberen anderen mee te sleuren in hun vleselijke droefheid door hen te vernederen en belachelijk te maken. Blijf van hen vandaan en negeer ze.

Daarom is het van belang dat ook het kruis, de lijdensgezindheid een organisch geheel vormt met de leer, opdat we geen deel hebben aan de droefheid van het vlees.

Ik had een droom over de Kuyper kerk die van genade een deus ex machina had gemaakt. De kerk werd bestuurd door twee reuzen-gorilla's, Loddie en Beelie. Ik zag één van hen bij een kleinere aap, en de grotere gorilla begon gewoon een oogbal uit de kleinere aap te rukken, en toen het eruit was toen zoog hij het gewoon op.

Calvijn stelde dat het einde der wereld niet eerder zal zijn, dan nadat door zware en moeilijke verzoekingen de gemeente geoefend zal zijn. In de droom over de Kuyper kerk zag ik dat de bruid ergens in een kelder was opgesloten, vastgebonden, terwijl de kerk zich allerlei monsters had verkozen.

Calvijn stelde dat de kerk zich moest bewapenen met geduld en niet te veel verlangend zijn naar allerlei hemelse heerlijkheden, omdat de verlossing helemaal niet zo op de hand ligt als ze zich verbeeldden. Calvijn wees op de lange omweg in zijn strijd tegen het monster van de deus ex machina (Verkl. Mattheus 24:14).

Calvijn wees erop dat er niet alleen valse profeten zouden opstaan, maar dat het hen aan listigheid om anderen te misleiden niet zou ontbreken, zodat zij zich werkelijk een aanhang zouden verschaffen.

Het is boerenbedrog wat we in de kerken hebben gezien, waar Calvijn al tegen waarschuwde, en daarom moesten er ook vernieuwingen komen in de latere Nederduits Gereformeerde Kerk. Er moest een doorgaande reformatie zijn, in de vrijgemaakte kerk. Daar wees onze catechismus ook op. Stilstand zou fataal zijn. Er is nu een nieuwe theologie en een nieuwe filosofie waar velen nog geen kennis van hebben genomen. Anderen wel. Sommigen trokken een vies gezicht van 'wat de boer niet kent.' Anderen waren voorzichtig geïnteresseerd. Deze dingen moesten gebeuren. We zijn in een nieuwe bedeling terechtgekomen. Op het oude kunnen we niet volledig teren. Er moet een goede balans zijn tussen oud en nieuw. De slang moet vervellen. Mozes wees op die slang. Het is slang tegen slang. Wij moeten voorzichtig zijn als slangen (Mattheus 10:16).

De Leidse vertaling noemt het woord 'omzichtig'. Het betekent dat er een gedegen prolegomena moet zijn voordat we verder gaan, oftewel een gedegen inleiding en voorstudie, die behoedzaam is en zorgvuldig. We mogen geen risico nemen in deze gevaarlijke wildernis. Boobytraps overal. Gevaarlijke roofdieren. Allerlei valstrikken. Doornen, distels, glibberigheid, afgronden, onbekende gevaren, en wat doet de mens ? Die loopt hard en met de borst trots vooruit. Zelfverzekerdheid wordt geprezen en aangemoedigd in de stad, zelfs in veel kerken. Men wil carrière maken voor de markt, voor macht en aanzien, en dat wordt gezien als 'iets bereikt hebben'. Hard lopen ze naar het dwazengoud en gaan zo ten onder, en hebben het niet eens door. De dwazendrugs liegt tot hen en draait alles om. Och, blaast toch op de bazuin. Keert toch terug tot de zelfkritiek. Vecht om los te komen uit Laodicea. Vecht tegen al hun projecties. Vecht tegen de schijn-identiteit.

Calvijn wijst erop dat het graan op de dorsvloer eerst van het kaf moet worden gereinigd, en daarna moet het in de molen verbrijzeld en vermalen worden, en daarom gaan de gelovigen, de vromen, diep gebukt onder zware rampen die de goddelozen niet treffen, want het geloof moet beproefd worden. Calvijn stelt dat de kinderen van God niet beproefd worden op gelijke wijze met de goddelozen, maar dat de last groter is die op hen wordt gelegd. Zij dragen een groter kruis, en zijn zo ogenschijnlijk de ellendigsten van alle mensen, en daarom gehaat en veracht door de hele wereld. De wereld vindt de leer van het evangelie niet aangenaam of aannemelijk, stelt Calvijn. Daarom stelt Calvijn dat de gelovigen zich met volhardende lijdzaamheid dienen te bewapenen.

Calvijn waarschuwt dan ook tegen dwaze lichtgelovigheid die een vals geloof heeft gebouwd buiten de geboden van God om. Het gaat dan om de al te snelle en gemakkelijke genade, waarvan Calvijn stelt dat die helemaal niet zo voor handen ligt als ze zich verbeelden. Er is niet zomaar verlossing. Calvijn kliedert niet met de genade. Het is in zijn ogen niet goedkoop. Het moet wel van God komen, maar dan niet langs menselijke wegen, want die hebben alles te simpel voorgesteld. Het is allesbehalve simpel in de leer van Calvijn. Calvijn omzeilt de deus ex machina die in de kerken verheerlijkt zou worden, want ze zouden de boodschap van de reformatie steeds meer en meer verzoeten en vergemakkelijken tot een geestelijke luxe, tot bourgondische God in Frankrijk. Die heeft alles al in kannen en kruiken, en merkwaardig genoeg heeft die precies dezelfde opvattingen als de mens heeft. Hoe zou dat kunnen ? Daarom stelde Karl Barth ook dat God de oneindige vreemdeling was, dat de mens zich niets moest pretenderen.

Kan het wel of kan het niet ? De mens rent als een dwaas op het nog veel te dunne ijs. Hoogdravende woorden, en het verkoopt goed. Er is een markt voor, zoals Calvijn al had gewaarschuwd. De menigten zouden zich massaal overgeven aan onzinnigheden, stelde Calvijn. Hij stelde dat het rijk Gods wat men enkel genieten kan door naar de hemel op te klimmen, naar beneden is gebracht. Zo ontstond er een doolhof van jammeren waar de gelovigen levenslang in rondzwerven. Calvijn stelde dat een ieder voor zijn tijd wil maaien en niet wil zaaien. Ze willen ontijdig genieten van de vrucht van hoop. Ze hebben geen gematigdheid beoefend. Het is ijdele zinnelijkheid, stelt Calvijn, die op het najagen van pracht, weelde en lekkernijen uit is. We kunnen stellen dat het een monster is van allesverwoestende vraatzucht, de deus ex machina, een diepe vleselijkheid in de mens, diep geworteld, als door weerhaken, waar de mens nog los van moet komen. Dit zal in het verdere hemelse evolutie plan des Heeren moeten gebeuren.

De zelfverzekerdheid en de zelfbelangrijkheid van de mens is het probleem, waardoor hij zichzelf een onmatige zelfwaardigheid heeft aangemeten die van het vlees is, en daarmee is de mens tegen de oorspronkelijke christelijk gereformeerde waarden ingegaan.

42. DOOYEWEERD EN DE STRIJD TEGEN DE DEUS EX MACHINA III

De gereformeerde kerk die is afgeweken van Dooyeweerd heeft een dodelijke darmkanker die alleen genezen kan worden door het bittere, nihilistische gal van Steenblok. Wat bedoel ik hiermee ? Het gaat niet om de personen, maar om hun leer, om 1953. Dooyeweerd was een voorloper van Steenblok. Geen snelle uitvluchten vinden voor snelle verabsolutering van de eigen standpunten, ook al zijn die populair. Populariteit is nooit een goede en eerlijke graadmeter geweest, ook blijdschap, geluk en geld niet. Het zijn drogredenen. Volg de meerderheid in het kwaad niet. Darwin stelde dat de mens flexibel moest zijn, plastisch, om te overleven. Dooyeweerd stelde dat zonder de plastische horizon van de menselijke ervaring er geen menselijke ervaring mogelijk was. (Wijsbegeerte der wetsidee II, p. 515) Dooyeweerd stelde dat eerst de dogmatische zelfverzekerdheid verstoord moest worden die vast blijft steken in naamverklaring en vaste grond

van de waarheid denkt te hebben in het subject zelf. Dooyeweerd stelt dat hem die de kritische denkhouding zich heeft eigengemaakt, die de wijsbegeerte van het idee van de geboden eist, niet langer verblind kan worden. Dat is dus een voor-Steenblokkiaans pad wat Dooyeweerd wijst, als de bron van 1953. Dit gebeurde dus in de dertiger jaren.

Het plastische noemt Dooyeweerd belangrijk voor het vatbaar zijn voor hogere vormen. Hij hamert er op dat het dan wel de plasticiteit van de a priori moet zijn. We zien het in de medische industrie en ook wel in de kerk : de verabsolutering van de menselijke rede in de immanentie-filosofie, alsof ze er al zijn, alsof ze alles al hebben, een deus ex machina. Ze hebben zichzelf tot god gemaakt, en heersen over anderen als brute tirannen. Een dokter die zijn medicijnen dwingt is geen dokter. Door deze dwang zijn ze groot geworden en hebben ze veel geld naar binnen kunnen schrapen, en dat hopen ze te blijven doen. Zij zijn de kolonisten van jouw lichaam. Kersten streed ertegen, en wij ook. In dat spoor verder. Dooyeweerd liet zien wat het was, en zo ook C. Steenblok. We moeten veel nihilistischer en pessimistischer worden over wat er op aarde gebeurt, om zo niet onder het zelfde oordeel als over de goddelozen te komen. We moeten wenen over de zonden. En wenen is een keuze. (Ezechiel 9)

Ze forceren de synthese, en daarom is er geen synthese. Het is slavernij. De mens leeft in slavernij tot de hoge heren van de medische wereld, de afgoden. Napoleon streed er ook tegen en stelde dat medici meer doden op hun geweten hebben dan generalen in het leger.

Dooyeweerd stelde dat er een verzelfstandiging van de menselijke kennisstructuur plaatsvond door zelfgenoegzaamheids-verklaring van het menselijke apparaat, wat een illusie is. We kunnen stellen dat dit heeft plaatsgevonden in de medische wereld en ook in de kerken. Zo brouwde men een merkteken van slavernij tot de deus ex machina, het bronmonster van Laodicea. Het is de demiurg, de schijngod, die in zijn eindeloze vraatzucht telkens weer grote denkstappen overslaat, zich er met een Jan leien dakje er vanaf maken.

Het is verschrikkelijk. Al die professoren die met hun dure woorden God hebben verdronken. Allemaal sluiertermen om grote gruwelen mee te verbergen. Stilte in de zaal. Wie heeft dit verzonnen ? En dan komen de excuses : ‘Wir haben es nicht gewust.’ Nee, maar je hebt het maar wel even mooi gedaan. Je hebt niet voor God gekozen, en voor God’s wegen, maar voor je eigen wegen. En die heb je voor het gemak God genoemd. In het stelsel van Dooyeweerd komen ze er niet zomaar mee weg.

Hoe verschrikkelijk deze tragedie ook is, Dooyeweerd stelt dat men zich alleen van God’s eeuwigheidsdenken bewust kan worden door de prisma van tijd. Alleen door zulke subjectiviteit kan uiteindelijk het Archemedische punt werken.

Deze wereld is oversynthetisch geworden, geforceerd synthetisch, en dat gaat zich wreken. Zo is de aarde tot een tikkende tijdbom geworden, en moeten wij de filosofie omtrend de theologie uitwerken. Uiteindelijk kwam Jezus niet om zomaar snelle, geforceerde vrede, dwangsynthese, te brengen. Dat is een valse Jezus, de deus ex machina. Het is de heilige graal van de afvallige Laodiceaanse kerk. Uit deze beker drinken ze, en door deze beker zijn zij dronken geworden. Dooyeweerd stelde dat iedere verzelfstandiging en verabsolutering van het relatieve de waarheid tot

leugen heeft gemaakt. Dat zien we om ons heen. Daaruit moeten we ontwaken door zelfkritiek, door de zondologie, door 1953 dus.

Die zelfkritiek zorgt ervoor dat we niet te star en statisch worden, maar plastisch blijven in onze groei, en ook niet te plastisch, want het heeft ook een zekere starheid en statischheid in de context van de soberheid en de regressie. Wij mogen niet te eenzijdig zijn, maar ook niet te meerzijdig, zoals onze catechismus stelt. Zo dient het Archemedische punt ons in balans te houden, de a priori prisma.

---

43. DOOYEWEERD EN DE STRIJD TEGEN DE DEUS EX MACHINA IV

Zelfkritiek is de sleutel in de leer van Calvijn, Kant, Barth, Dooyeweerd, C. Steenblok en dienst opvolger F. Mallan. Niet zomaar als dogma, maar als wetenschap, waar zij veel over gepredikt hebben, over het leren kritisch denken.

De wetenschap wil terecht voor alles een bewijs hebben, maar dan moeten ze eerst bewijs hebben dat deze realiteit waar is, het materiaal waarmee ze werken. Wil je daadwerkelijk wetenschap bedrijven, dan ontkom je dus niet aan de noodzaak van de zondologie en de demonologie in het geheel van volhardend kritisch blijven denken. Waar zelfgenoegzaamheid intreed, daar kan geen

wetenschap zijn. Het is dus een gevecht tegen de Laodiceaanse bron die de zelfkritiek overboord heeft gegooid.

Als je ‘s ochtends wakker wordt dan wordt je wakker in een nachtmerrie, hoe je het ook wendt of keert. We leven in de dagen van Noach. Het is volk tegen volk. Mensen feesten over de ruggen van anderen. Als je beseft dat je niet wakker bent geworden, maar gewoon een nachtmerrie hebt, in een thriller leeft, dan moet je ook tot het besef komen dat je juist dieper moet gaan slapen, en dieper aan jezelf moet sterven. Dat is je ware missie. Je kan in gedachten naar de bibliotheek gaan, tot de boeken, om de weg te vinden tot de wildernis, want daar kom je nooit direct. De stad maakt deze nachtmerries en deze thrillers, niet de wildernis. Als je dan merkt dat je niet zomaar tot de bibliotheek kunt gaan, dan moet je beseffen dat het om je innerlijke bibliotheek gaat, dus moet je dieper in jezelf keren. Ook dan zijn er obstakels en moet je het dichter bij huis zoeken, zoals boeken in je eigen kamer. Als die vervolgens nergens toe leiden, dan is het van belang tot je herinneringen te gaan.

Je leest over de tranenrivieren, en laat je meesleuren, in de hoop dieper in de wildernis te komen, tot de bron van alle leven, de bron van het bestaan. Maar als je merkt dat je vast komt te zitten, dan moet je op zoek gaan naar de tranenrivieren in je herinneringen en het opnieuw beleven, om zo dieper aan jezelf af te sterven.

Dat is een worsteling. Dat weet iedereen. Ook sexualiteit is een beeld van het afsterven aan jezelf, om zo tot wedergeboorte te komen. Het is door God geschapen als een diep zinnebeeld, maar kijk wat de stad ervan heeft gemaakt. Het is een nachtmerrie. De hemelse sexualiteit, de natuurlijke sexualiteit, gaat langs hele andere wegen, ondoorgrondelijke wegen, en is een smal pad door een enge poort, als onderdeel van de zondologie en de demonologie, als zinnebeeld van de zelfkritiek. De mens is in de nachtmerrie door de valse sexualiteit. Het leven is een sexueel overdraagbare aandoening, en dan heeft de mens de wildernis nodig.

Het leven op zich is een ongenezelijke ziekte, dus er moet veel meer gebeuren, waar B. Wielenga, één van de architecten van de latere gereformeerde kerk, naast Berkouwer en Dooyeweerd, op wees.

Waar past het geloof hier ergens in ? Als de boeken niet meer werken, dan gaan we tot de herinneringen, en als de herinneringen niet meer werken, dan gaan we tot het geloof, tot de geloofsprincipes van ziende op het onzienlijke, van het aanvaarden van de erfenis en het toe-eigenen, van het pleiten en claimen, maar als dat ook niet werkt dan moeten we de doorn in het vlees aanvaarden. Als we vast komen te lopen met deze dingen dan is dat al het diepere slapen en sterven.

Boeken, herinneringen, geloven leiden juist tot het diepere slapen en sterven aan onszelf. Woord, herinnering, geloof, en je moet altijd op je hoede zijn met geloof, dat je niet in een deus ex machina terechtkomt, dat je niet sjoemelt, dat het niet ten koste gaat van je diepte. Juist het Woord is ervoor om geloof de juiste grenzen te geven, de juiste richting.

We raken vast in ons geloof, om terug te keren tot het Woord, opdat al het valse geloof afsterft. De mens heeft meer gegrepen dan nodig was, en dat is in de stad het probleem van het consumerisme,

allemaal om de markt te spekken. De brug tussen Woord en geloof is dogmatiek, de leerregels, niet als dogma op zich, maar als wetenschap, als functie-begrip. Dooyeweerd stelde dat we van dingbegrip tot functie-begrip moeten komen. En dan moeten we flexibel zijn, plastisch, om vormbaar te zijn, om opgenomen te kunnen worden, en dat kan alleen door het hard aan jezelf af te sterven in de zelfkritiek. Zonder zelfkritiek wordt de mens zelfgenoegzaam en wordt zo hard en zwaar als een steen die niet meer opgenomen kan worden. Dan ben je te zwaar bevonden. Dan ben je vet geworden op je droesem. Dan ben je voer voor de deus ex machina.

Pas maar op met het claimen, pas maar op met verabsoluteren, ook met de verabsolutering van het functie-begrip, want natuurlijk zag de civitas terrena, het rijk der duisternis, daar een markt in. Ze wilden totale controle over het functie-begrip. Dooyeweerd stelde dat ze het functie-begrip hebben verabsoluteerd zodat ze zo ook macht kregen over het individualiteits-begrip en dit manipuleerden naar hun wens, om zo het wetenschappelijke onderzoeksveld te vervalsen, en zo werd ook de markt vervalst tot een pseudo-markt ten koste van de interne verbandsstructuren van het economische leven. Zo verloederde de gehele economie, stelde Dooyeweerd, en zo ook het rechtswezen die dit deed ten koste van de interne structuur van alle andere rechtsvorming. Zo maakten ze de staatswil tot de enige geldige rechtsvorm, stelde Dooyeweerd, tot juridisch positivisme, want dat is wat het is. Het ontbreekt totaal aan zelfkritiek. Ze hebben deze vorm van recht verabsoluteerd en zo formeel gemaakt. Zo stierf de wortel, en werd het tot een wortelkanaal behandeling, als een dode kies in het lichaam, de tikkende tijdbom. Zo ligt de mens gebonden in de tandarts-stoel. Zo werd de mens gedrogeerd, en dat was nog maar het begin.

Dooyeweerd stelt dat door de verabsolutering van functie-begrip er een nieuw soort individualiteitsbegrip werd binnengesmokkeld. De mens kreeg zo een nieuw identificatie-nummer voor de grote machine. De mens verviel tot schijn-persoonlijkheid, en dit truukje is al heel oud.

Er was een strijd tussen dingbegrip en functie-begrip. Het dingbegrip wilde het functie-begrip verabsoluteren, onder zijn controle, om zo ook het individu-begrip naar zijn hand te zetten, dit ook te verabsoluteren. Dit heeft het dingbegrip ook met het godsbegrip gedaan, en zo de markt naar zijn hand gezet. Dat is hoe de deus ex machina werkt. Dooyeweerd maakte hier een schets van in de dertiger jaren, in zijn eerste deel van Wijsbegeerte der Wetsidee. Hij wees op de zelfkritiek als sleutel, want daar was een gebrek aan. Die sleutel werd volop gehanteerd in de stroming van 1953. C. Steenblok werkte dit theologisch uit. F. Mallan volgde hem hierin op.

Ook 1944 had pas zijn hoogtepunt in 1953 toen C. Steenblok de zelfkritiek centraal zette en zijn theologie daarover ontvouwde, als de wetenschap van theologisch-kritisch denken. Het theologische denken van de mens werd niet gespaard. C. Steenblok zette het mes erin. Dit maakte hem zowel geliefd als gehaat.

Dooyeweerd was er in de dertiger jaren mee begonnen, terwijl Karl Barth ermee opliep. Zij waren beiden door God gegeven om de mens in een nieuwe bedeling te leiden. Dooyeweerd putte hierbij uit het calvinisme, die ook geen zoete broodjes bakte wat betrefd theologie. Er was geen simpele oplossing. Dooyeweerd moest zijn filosofie ontvouwen als een Godsgezondende, als het beklimmen van de Mount Everest. Hij moest het werk van Kuyper tot grotere hoogtes brengen, het toetsende aan de leer van Calvijn. De Kuyper kerk was te ver afgedwaald. Kuyper was Calvijn in verschillende opzichten niet waardig.

Dooyeweerd stelde dat het functie-begrip in juiste verhouding moest komen met het individu-begrip en dat men moest oppassen voor verabsolutering. We kunnen hierbij ook stellen dat het van belang is te komen tot het modaliteits-begrip om dit evenwicht te bewerkstelligen. Is er geen juiste afstemming, dan gaat het los van elkaar functioneren, en dan gaat alle betekenis verloren. De civitas terrena, het rijk der duisternis, hebben de begrippen geisoleerd, verzelfstandigd, om het zo makkelijker te verabsoluteren, en zo werd dus een vals individu-begrip binnengesmokkeld, opdat ze controle konden hebben over iedere ziel, door de deus ex machine. De deus ex machine onderzoekt niet grondig, maar handelt. Er is een overwicht in het handelen ten koste van het toetsen, en zo is het misbruik. Het medische wordt zo misbruikt, het educatieve, het recht, en ook het geestelijke. Zo vindt er verdorring plaats op alle vlakken van het sociale leven, en zo is men op weg naar de afgrond. Vandaar dat God Dooyeweerd zond om alles op de rem te zetten, maar het virus ontwikkelde zich wel verder tot de veertiger jaren. Dooyeweerd had de deus ex machina ontmaskert, en nu was het beest tot de oppervlakte gekomen, in grote woestheid, om op grote schaal vernietiging te zaaien.

Dooyeweerd stelde dat het individu uit de diepte was getrokken en oppervlakkig was gemaakt, om de grote systemen te dienen. De verabsolutering van functie-begrip ging ten koste van het natuurlijke en interne individu-begrip. De mens was nu gestropt door de deus ex machina. De samenleving werd overfunctioneel, waarin het individu verloren ging. Alles kwam tot pseudo-industrialisering, waarvan de veertiger jaren een voorbeeld zijn. Het zielloze, kunstmatige ging heersen, de aard van de deus ex machina. Alles moest kloppend gemaakt worden, terwijl de grotere verbanden en de nuances over het hoofd werden gezien. Men zag het individu als bedrieging. Zo werd het individu de mond gesnoerd, evenals de natuur en het geestelijke. De deus ex machina ging over tot modernisering, wat een overbodige luxe was. De ziel van de mens werd geasfalteerd, zodat de kolonisten van het menselijke lichaam en van de ziel, van het individu snel hierdoor konden handelen. Hun voeten snelden zich tot allerlei kwaad en bloedvergiet. De mensheid was verkocht.

Daarom is de verhouding tussen functie-begrip en individu-begrip ook zo belangrijk, met als sleutel, als brug, de zelfkritiek in het modaliteitsbegrip.

De diepte werd gewoon dichtgegooid door de deus ex machina, al dan niet met simpele, kortaffe Jezusleugens, maar zo werd de druk groter en groter. Ze konden het niet zomaar allemaal afdekken. De Jezus-afgoderij in de kerk kent alleen het dogma, niet de filosofie, niet de wetenschap. Ook zonde is tot slechts dogma geworden, waar J.J. van der Schuit in de christelijke gereformeerde kerk in de beginjaren van 1900 ook tegen waarschuwde.

Dooyeweerd stelde dat de eigenlijke natuurdingen een interne individualiteits-structuur hebben die uit het oog werd verloren (Wijsbegeerte der Wetsidee, p. 518). Dit gebeurde door het monopolie van de functionele beschouwing, door de verabsolutering van het functie-begrip. Dit is dus ware zelfsabotage door gebrek aan zelfkritiek. Alles is zo hol geworden. Men vond het externe belangrijker dan het interne, stelde Dooyeweerd. We kunnen stellen dat juist door de nadruk te leggen op het externe ook het internheidsbegrip werd verabsoluteerd en kapot gemaakt. Er bleef niets meer van de ware individualiteit van de mens over. Niet de zonde werd gedood, maar de mens werd gedood, en ook opgezet. De mens werd op sterk water gezet. De mens werd tot een dode etalage pop, na tijden als een dronken mannequin te hebben rondgezworven door stad en kerk.

Dooyeweerd stelde dat het internheids begrip alleen kon functioneren door het individu-begrip. Dat wil zeggen dat het geestelijke, de diepte, wel degelijk voorwaardelijk is, en niet zomaar buiten het zelf omgaat, alhoewel daar dus wel het ego voor moet worden gedood, door de totale zelfverloochening, het afleggen van de oude natuur. Juist dat is een actie van het ware zelf, en daarom is het individu-begrip ook iets dialectisch. Je moet zelf kiezen. Je hebt een vrije wil. Je bent geen robot. Het gaat niet buiten de wil om. Dat zou eng zijn als alles buiten de wil om zou gaan, dat de mensen om ons heen misschien goed zijn of goed overkomen, maar in wezen daar nooit zelf voor hebben gekozen, omdat ze buiten dit alles gewoon hiervoor zijn uitverkoren. Dan hebben we te maken met een machine, met een deus ex machina, wat toch nog hier en daar voorkwam in de leer van Calvijn, in het tulip mechanisme, maar wat op andere plaatsen weer werd tegengesproken, of verdiept en uitgelegd, en ook de Nederduits Gereformeerde Dogmatiek in 11 delen legt dit hele proces uit.

Het individu-begrip is dus de sleutel tot het internheids-begrip, in de leer van Dooyeweerd. De civitas terrena kaapte het functie-begrip om zo op dit beest ook het individu-begrip te kapen, en op dit schip het internheids-begrip te kapen, en dat ging allemaal door verzelfstandiging en verabsolutering, door isolatie. Vandaar ook dat apartheid op allerlei vlakken, allerlei soorten sociale discriminatie, voor hen belangrijk was, om munitie te leveren aan hun wapens. En zo probeerden ze te voorkomen door de veertiger jaren dat 1953 ooit zou komen, maar het kwam. Ze konden de sleutel van zelfkritiek niet meer stoppen. De exodus uit Laodicea was aanstaande. Dooyeweerd trad al op tegen deze farao, en in 1953 moest de farao het uiteindelijk opgeven, maar toen begon de vervolging.

Laodicea sloeg hard terug. Kinderen met ook maar een zweem van zelfkritiek werden geofferd aan de deus ex machina. Ze wilden zelfverzekerden en zelfgenoegzamen hebben die hun systeem niet zouden verraden. Ze wilden laffe kinderen die met de muziek mee zouden lopen. Hoog begaafde kinderen vormden een bedreiging.

We kunnen stellen dat nu het individu-begrip gezuiverd moet worden aan het toets-begrip. Het toetsbegrip, als missende schakel van de moderne kerk, wordt uitvoerig besproken in de nieuwe bijbel en in de Nederduits gereformeerde dogmatiek. Men moet weer leren wat toetsen betekent, en men moet kritisch zijn naar zijn eigen vorm van toetsen, dus ook het toetsen moet getoetst worden, zoals onze catechismus ook stelt. Het zuivere toetsbegrip kan alleen ontstaan in de toetswetenschap, en die zorgt ook voor zuivere toegang tot het individu-begrip of zelf-begrip. Zo wordt dus de diepte van het internheids-begrip, het geestelijke begrip, geopend.

44. DE VREZE DES HEEREN : DE REM, GEEN GASPEDAAL

Er woren slaapliedjes gezongen in de kerk, om de gemeente in slaap te sussen. Het heeft allemaal geen wetenschappelijke en wijsbegerige en zo ook geen theologische grond. Het is veelal allemaal aangeleerd in het westen. Ze kennen de ware betekenissen niet van de verhalen die ze horen en die ze vaak letterlijk nemen en verabsoluteren. Sommigen denken dat nu ze wat Grieks kennen ze er meer zicht op hebben, en dat kan, maar Jezus sprak Aramees. Ze hebben een soort kerkbier gebrouwen, en de westerse kerk is zo van haar grondvesten getrapt, overgeleverd aan dingbegrip.

Wat moet je dan doen ? Terugkeren tot toetsbegrip en zondebegrip om individu-begrip te krijgen, als sleutel tot functie-begrip. Het begint met de zelfkritiek, het twijfelen, loskomen van overmatige zelfverzekerdheid en kerkverzekerdheid. Dat is een sprong in het diepe, en velen vinden dat eng. Maar we moeten alles afleggen om door de enge poort heen te kunnen gaan. Al die hormonale drugs die door de eeuwen heen is opgebouwd in de bloedlijnen. Het moet allemaal afgebroken worden.

Dat wordt ook bedoeld met het verkopen van al je bezit om aan de armen te geven. We moeten alles aan de engelen geven als we tot de hemelpoorten gaan, al onze paarlen verkopen, al onze theologieën ter toetsing opgeven, en dan bepaald God wel wat we er van terugkrijgen. God, niet de mens.

Zo mogen we ook tot het dualiteits-begrip komen om weer richting te krijgen, weer te leren matigen. Zo mogen we loskomen van het vooroordeel ‘over de andere groep.’ Vaak mogen standpunten elkaar aanvullen in plaats van tegen te spreken. Ook daar moet de mens oog voor hebben, dat het niet slechts om de eigen leer gaat. Vandaar dat de Nederduits gereformeerde moederkerk ook een intergereformeerde kerk is. Zo mogen we ook ontwaken tot het lijdensbegrip en het strijdbegrip, want we mogen zeker geen allemansvrienden worden. Vriendschap met de wereld is vijandschap met God. Ergens zullen er grenzen getrokken moeten worden. Vandaar dat ook grensbegrip belangrijk is.

We mogen zo ook tot vertalingsbegrip komen. De wereld is bezeten van dingbegrip en heeft alles geobjectificeerd, verabsoluteerd, verzelfstandigd, geisoleerd, en zo tegen elkaar opgezet. Daar heeft de wereld een markt in, door de deus ex machina, en het gaat maar door, als het Danaïdische puttenwerk, het water gieten in bodemloze vaten. Het is water naar de zee dragen, en men doet het graag, als een placebo, want men verdient goed aan deze illusies.

Wat moeten we dan doen tegen deze holle klanken ? Blijven volharden, blijven zaaien. Wij zullen een oogst hebben als we blijven zaaien. De overmoedige maaiers met hun grote maaimachines komen niet ver. Ook al zijn die machines van goud. Ook al zijn die machines luxe. Het heeft geen grond. Het heeft geen diepte. Het heeft geen natuur.

F. Mallan hamerde erop dat ons zondebesef niet los moest zijn van de vreze des Heeren. Calvijn wees erop dat met de ontmaskering van het vlees ook de doding van het vlees moest volgen. Vreesbegrip moet daarom samen gaan met zondebegrip, anders strijdt men met het wapen in de verkeerde richting. Juist het dingbegrip in Laodicea, die alles geobjectificeerd heeft, heeft een geheel andere structuur en textuur gemaakt van de vreze des Heeren, het hele andere normen en waarden gegeven, juist om de markt te beschermen. De Vreze des Heeren betekent niet dat je iets snel moet doen vanwege je dogma, maar juist dat je eerst toetst, dat je eerst onderzoekt of je het wel goed doet, want velen worden slechts voortgedreven door een afgod en denken dat ze snel dingen moeten doen voor die afgod, terwijl ze van voren niet weten dat ze van achteren leven. Daarom is het vreesbegrip altijd verbonden aan het toetsbegrip. De Vreze des Heeren is juist de rem. Je moet het opnieuw en opnieuw evalueren, want de menselijke natuur is bedrieglijk.

DE CALVINISTISCH-GEREFORMEERDE LEER III
DE TULIPOLOGIE

EEN UITGAVE VAN REFORMATORISCHE VOORLICHTING
2024

HOOFDSTUK 1. DE SUIKERFEESTEN VAN KUYPER
HOOFDSTUK 2. REFORMATIE EN INSTITUTIE
HOOFDSTUK 3. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN - 5
HOOFDSTUK 4. REFORMATIE EN INSTITUTIE II
HOOFDSTUK 5. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN - 6
HOOFDSTUK 6. VAN CALVIJN TOT STEENBLOK
HOOFDSTUK 7. DE DRIE LAGEN VAN EXEGESE IN DE DOGMATIEK VAN C. STEENBLOK
HOOFDSTUK 8. REFORMATIE EN INSTITUTIE III
HOOFDSTUK 9. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN - 7
HOOFDSTUK 10. DE DOGMATIEK VAN C. STEENBLOK
HOOFDSTUK 11. DE DOGMATIEK VAN C. STEENBLOK - 2
HOOFDSTUK 12. REFORMATIE EN INSTITUTIE IV
HOOFDSTUK 13. DE DOGMATIEK VAN C. STEENBLOK - 3
HOOFDSTUK 14. REFORMATIE EN INSTITUTIE V
HOOFDSTUK 15. VAN WISSE TOT STEENBLOK
HOOFDSTUK 16. DE VEENENDAALSE SCHEURINGEN IN DE GEREFORMEERDE KERK (1896-1913)
HOOFDSTUK 17. DE KERKSCHEURING VAN GROOTEGAST (1983-1986)
HOOFDSTUK 18. DE STRIJD VAN KERSTEN TEGEN DE ANDERE JEZUS
HOOFDSTUK 19. DE GOUDSE KERKSCHEURING (1974-1976)
HOOFDSTUK 20. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN - 8
HOOFDSTUK 21. EEN ZWAAR ONDERWERP WAAROVER VELE MISVERSTANDEN ZIJN
HOOFDSTUK 22. BESPREKING VAN DEN HENGST’S KERKGESCHIEDENIS IN DE SAAMBINDER
HOOFDSTUK 23. GEWOON SCHAAP OF GESLACHT LAM ?
HOOFDSTUK 24. TE LICHT BEVONDEN
HOOFDSTUK 25. DICHTERLIJKE BEELDEN UIT ISRAEL - DE BETEKENIS VAN HET EVANGELIE ALS ARAMEES PSALMENBOEK
HOOFDSTUK 26. VAN SCHILDER TOT STEENBLOK - VAN 1944 TOT 1953
HOOFDSTUK 27. HET PAD VAN ZEFANJA
HOOFDSTUK 28. HET GEHEIMENIS VAN ASER
HOOFDSTUK 29. DE LEEUW HEEFT GEBRULD
HOOFDSTUK 30. DE TRIOMF VAN ASER - HET BOEK OPENBARING ONTSLUIERD
HOOFDSTUK 31. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN - 9
HOOFDSTUK 32. ‘TE ZOET BEVONDEN’ - DE TIEN-JARIGE KOKKIAANSE KERKOORLOG (1947-1956)
HOOFDSTUK 33. REFORMATIE EN INSTITUTIE VI

HOOFDSTUK 34. DE PSALM VAN DE REFORMATIE
HOOFDSTUK 35. DE KOUD-WARM KERKENOORLOG VAN 1966
HOOFDSTUK 36. WAAROM HEBBEN DE BOMEN BLADEREN ? - BESPREKING VAN DE DOGMATIEK VAN WITSIUS (1636-1708)
HOOFDSTUK 37. HET SNOEPVERBOND VAN KUYPER EN KOK
HOOFDSTUK 38. 1953 : DE TERUGKEER TOT GETSEMANÉ
HOOFDSTUK 39. HET LAODICEAANSE VERBOND
HOOFDSTUK 40. GEEN WITTE STEEN ZONDER DE ZWARTE STEEN
HOOFDSTUK 41. CALVIJN EN DE STRIJD TUSSEN DE INSTITUTIE EN ZIJN COMMENTAREN
HOOFDSTUK 42. CALVIJN EN HET LAODICEAANSE TULIP-MONSTER
HOOFDSTUK 43. CALVIJN EN HET INSTITUTIE MONSTER
HOOFDSTUK 44. DE INTOCHT IN HET BELOOFDE LAND KANAÄN
HOOFDSTUK 45. DE SLANGEN VAN DEFORMATIE
HOOFDSTUK 46. BESPREKING HET GEKROOKTE RIET VAN SMYTEGELT - 4
HOOFDSTUK 47. BESPREKING HET GEKROOKTE RIET VAN SMYTEGELT - 5
HOOFDSTUK 48. HET KOK-KUYPER-VIRUS EN HET MEDICIJN VAN DE VOORTGAANDE VERBROKENHEID
HOOFDSTUK 49. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN - 10
HOOFDSTUK 50. HET ONDERZELF IN DE LEER VAN CALVIJN
HOOFDSTUK 51. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN - 11
HOOFDSTUK 52. SAMENVATTING DE SAAMBINDER 1968
HOOFDSTUK 53. TUSSEN KOK EN STEENBLOK
HOOFDSTUK 54. DE SAAMBINDER IN EN NA DE OORLOG
HOOFDSTUK 55. DE NEDERDUITSE VLUCHTELINGENKERKEN
HOOFDSTUK 56. BESPREKING VAN ZONDAG 1 VAN DE CATECHISMUSVERKLARING VAN PETRUS CURTENIUS
HOOFDSTUK 57. BESPREKING VAN ZONDAG 2 TOT 4 VAN DE CATECHISMUS VERKLARING VAN PETRUS CURTENIUS
HOOFDSTUK 58. DE EERSTEN ZULLEN DE LAATSTEN ZIJN
HOOFDSTUK 59. DE NEDERDUITSE VLUCHTELINGENKERKEN - 2
HOOFDSTUK 60. HET MISBRUIK VAN GODS NAAM
HOOFDSTUK 61. DE NEDERDUITSE VLUCHTELINGENKERKEN - 3
HOOFDSTUK 62. NOORD EN ZUID IN DE 1500se KERKGESCHIEDENIS
HOOFDSTUK 63. DE ARK VAN EMDEN
HOOFDSTUK 64. TOCHT DOOR GETSEMANÉ
HOOFDSTUK 65. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN - 12
HOOFDSTUK 66. DE VERBORGEN BRON IN DE LEER VAN CALVIJN
HOOFDSTUK 67. HET LEDEBOERIAANSE PAD
HOOFDSTUK 68. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN - 13
HOOFDSTUK 69. BESPREKING DE SAAMBINDER 1974
HOOFDSTUK 70. DE OPVOEDING DER KINDEREN - GEEN OLIE GEVEN AAN DE DWAZE MAAGDEN
HOOFDSTUK 71. BESPREKING DE SAAMBINDER 1974 - DEEL 2

HOOFDSTUK 1. DE SUIKERFEESTEN VAN KUYPER

De grootste oorlog is tegen jezelf. Als we om ons heenkijken dan zien we de zonde machten om ons heen zich ontvouwen die we moeten verslaan. Er is dan geen simpele Jezus-drugs die het probleem zou oplossen. De oude gereformeerde vaderen streden allemaal tegen de Jezus-verafgoding in de Laodiceaanse kerk. Ook Calvijn waarschuwde tegen de Jezus-voor-de-sier.

Op de evangelisatie-avonden gaan ze met angst en passie voor de verlorenen de straten op, terwijl ze zelf de 'verlorenen' zijn. De grootste oorlog is tegen jezelf.

Calvijn noemde de Jezus-voor-de-sier een verdichtsel. En er zijn vele verdichtsels in de moderne kerk. Er is nog niet mee afgerekend. Ze zijn nog niet diep genoeg gegaan.
Het moderne christelijke verwende westen viert de suikerfeesten voortijdig, terwijl in de islamitische traditie dit pas na de ramadan werd gedaan, heenwijzende naar de exodus, de tocht door de wildernis. De Kuyperkerk trapte deze bal af van voortijdige suikerfeesten, geheel tegen de oude gereformeerde vaderen in, en daarom was de doleantie ook niet meer te rijmen met 1834. Kuyper nam velen van 1834 mee, het grootste gedeelte van de christelijk gereformeerde kerk nam hij over, en zoog hij mee in zijn wilde, woeste, voortijdige suikerfeesten, en ook de theologische school van de christelijke afgescheidenen van 1854, die in Kampen stond, nam hij over voor de doleantie in 1892. Het blad 'De Wachter' wat verscheen in 1902 was aan de theologische school van Kampen, van de gereformeerde kerken, gewijd.

Met de vrijmaking in 1944 kwam er ook een scheuring in de theologische school van Kampen. De gereformeerden bleven op de oudestraat en de vrijgemaakten gingen naar de theologische school op de broederweg. Inmiddels was het toen veranderd tot Theologische Hogeschool, in 1939. Op de broederweg gaven toen Klaas Schilder en Greijdanus les, die in 1944 min of meer waren weggebonjourt uit de gereformeerde kerk, net zoals C. Vonk (van de voorzeide leer) e.a. Greijdanus werkte ook mee aan serie van de Korte Verklaring van bijbelboeken. Greijdanus was net als Schilder een strijder tegen het al te sluitende theologische systeem van Kuyper.

Kuyper's uitbundige suikerfeesten in religieuze en politieke gewaden hadden een enorme aantrekkingskracht op vele moegestreden afgescheidenen die niet meer verder konden, maar toch moesten we dieper. We moesten strijd voeren tot het bittere einde tegen het vlees, en ons niet laten verleiden een overblijfsel van het vlees achter te houden en voortijdige overwinningsfeestjes te vieren. Een paar christelijk gereformeerde kerken waren hierin dapper, zoals ook de Ledeboer stroming, die uiteindelijk werd tot de gereformeerde gemeente en de oud gereformeerde gemeente. Ook binnen de hervormde kerk zagen verschillenden het grote gevaar hangen, en hielden zich vast aan de oudere gereformeerde grondvesten, zoals in de Reveil beweging, de Gereformeerde Bond en later de Gekrookte Riet beweging.

Kuyper nam steden, kerken en scholen in, zoals de theologische school in Kampen. Hij was een gewiekste muizenkoning die wist waar hij het snoep en het kaas vandaan kon halen. Het was een geleerd man, die zeker veel te vertellen had en veel goeds voor Nederland had gedaan, en ook echt in vele opzichten een wilde jongen was geweest voor de goede zaak, maar zijn Dark Side was niet te ontkennen. Hij had twee gezichten. Hij was ook een kannibalen koning van snelle oplossingen. De Deus Ex Machina had een diepe grip in zijn hart. Natuurlijk is en was hij zeer geliefd onder

vriend en vijand. Wij vechten daarom niet tegen Kuyper zelf, maar zijn dark side systeem. Wij houden van Kuyper. Hij is een kind van de Heer, en ook hij moest nog bevrijd worden. Hij is nu in de wolk van getuigen, ingeleid door de Heer, om ook mee te strijden tegen de deus ex machina.

HOOFDSTUK 2. REFORMATIE EN INSTITUTIE

Uiteindelijk, uiteindelijk, strijden we tegen zij-calvinistische bendes, afgeweken tulip-calvinistische schurken die tulip versuikerd en verabsoluteerd hebben, geheel tegen de totaalsom van Calvijn's latere conclusies in. Ze zijn met de jongere Calvijn van de Institutie weggelopen, die ze hebben geroofd en geplunderd, net zoals de nazi's eens Darwin en Nietzsche molesteerden om het in hun eigen vormen te gieten.

Het is dan nog niet eens zozeer een strijd tegen de theologische schurken zelf, maar tegen de schurkerigheid van het eigen vlees. De grootste oorlog is tegen jezelf. Het vlees sjoemelt om snel suikerfeesten te kunnen vieren, zonder de gehele ramadan, de gehele uittocht door de wildernis, die uiteindelijk Jeremiaans werd, te doorlopen.

Er moet een nieuwe Institutie komen. Die gaf Calvijn al in zijn latere commentaren op de bijbel. Toen heeft hij TULIP ook meer genuanceerd en gerelativeerd, ook een andere richting gegeven, en enigszins weer wat gematigd, alhoewel het wel altijd sluimerend aanwezig bleef bij Calvijn. Calvijn was een zeer abstracte, strategische, onstuimige en onvoorspelbare man, wat hem ook heel gevaarlijk maakte, waar ook genoeg voorbeelden van zijn in de geschiedenis. Hij stichtte zijn eigen theocratie, verpulverde pauzen in zijn stalen hand. Er ging van alles mis in zijn reformatie en institutie.

Generaties tulip-kinderen groeien op met een 'help-ik-kan-niets-doen-ik-ben-het-of-ik-ben-het-niet' houding, d.w.z of ze zijn uitverkoren, of niet uitverkoren, en daar kunnen ze zelf niets aan doen. Daarom zitten de psychiatrische klinieken ook vol met tulip-kinderen. Vele calvinisten kennen alleen maar tulip, en hebben Calvijn's Institutie nooit gelezen, laat staan zijn commentaren. Ze zijn grootgebracht met TULIP. Zo ontstond ook de grote sociale TULIP-verloedering, want men kon er toch niets meer aan doen, en leefde er gewoon op los, want God beschikte immers, alles was al opgeteld en afgetrokken immers. Ik ken ook TULIP-calvinisten die er heilig van overtuigd zijn dat ze zijn voorbestemd om verdoemd te worden. Dat is hun geloof. Maar dit is slechts een voorbeeld van een gebrek aan begrijpend lezen. Men leest TULIP verkeerd, en Calvijn heeft dit min of meer proberen recht te trekken in zijn latere commentaren, maar het kwaad was al geschiedt, en niemand, zelfs Calvijn niet, kon deze machine nog stoppen. Het vrat zich een weg door de samenleving heen.

Veel tulip-calvinisten zeggen dat tulip bestaat om de mens te beschermen tegen eigen roem. Geen vlees mocht roemen voor God, daarom had de mens van God geen vrije wil gekregen. Maar er is in de bijbel geen ruimte voor deze eenzijdigheid. Paulus roemde in het kruis. Ik heb tulip-calvinisten zo horen redeneren : 'We kunnen niks zelf. Dat zou eigen roem zijn. Daarom zondigen we, en dan neemt God ons in genade op en verlost ons, zodat alle eer aan God is.' Zou je dan moeten zondigen opdat de genade zou toenemen ? Dat is een strategie en drogreden van het vlees om te kunnen zondigen. Dus als je niet zondigt zou dat eigen roem wezen ? Niet zondigen staat dus gelijk aan hoogmoed, en ik ben deze drogreden vaak tegengekomen. Het wordt je ontmoedigd om heilig te leven. Je bent zondig, en daarmee uit. Zelf kun je niks. Het is maar afwachten.

De bijbel geeft dus geen ruimte voor deze eenzijdigheid. Het is : NIET door het vlees, MAAR door het geestelijke. Bij de tulip-calvinisten is er vaak geen MAAR. Zij hebben de geestelijke zijde ervan weggevlakt. Dit is niet eerlijk naar de oorspronkelijke latere leer van Calvijn in zijn commentaren.

Zij zijn dus helemaal geen calvinisten, zoals de nazi's geen darwinisten en nietzscheanen waren. Het was gewoon hun roversbuit.

De bijbel is een dialectisch, oftewel dubbelzijdig boek, van WEL door het geestelijke, NIET door het vleselijke, en dat onderscheid zien we vaak niet bij tulip-calvinisten, want die hebben het monotoon gemaakt, en hebben zo de verantwoordelijkheid afgeschoven op God, niet op de mens, alsof wij maar robotten zijn. In veel gevallen laat het zien dat zij inderdaad robotten zijn. Maar dat wil niet zeggen dat dat de bedoeling is. Ze hebben het strijdveld geschoven naar wel of niet presteren in plaats van goed of slecht presteren. Ze zijn vies geworden van de werken, uit angst voor loon. Loon is wel zoiets verschrikkelijks. Het is genade, opdat geen mens roemt in zichzelf. En dat terwijl Calvijn stelde dat genade een ander soort loon was, een geestelijk loon, in plaats van een vleselijk loon. Bij de monotone calvinist is het loon vaak, lang niet altijd, weggeschoven, vervangen door genade. Zo is de monotone calvinist in een eng vaccuum gekomen waarin hij eigenlijk niet bestaat, geen persoonlijkheid heeft, immers alles komt van God, opdat niemand voor God roeme. Zo wordt goed doen gestrafd. Dat bedoelen ze dan niet zo, maar het komt er wel op neer. Er zit geen ziel meer in. Je mag je afvragen waar dan het bewustzijn is.

Paulus sprak over een wedstrijd, een competitie tegen het vlees, maar de monotone calvinist wil daar niet van weten. Er moet een wisselwerking zijn tussen God en jezelf, anders besta je helemaal niet, dan ben je maar een pop. Een enge wereld is er zo geschapen. Ze zijn zo niet meer bang naar de zonde, want als je uitverkoren bent, dan redt je het toch wel, ondanks je zonde, maar ze zijn bang voor het goede, want dat zou eigen roem zijn. Daarom leggen ze de nadruk op de uitverkiezing en niet op de goede werken, niet op het stoppen met zondigen. Het vlees is sluw. Het beschuldigt de heiligen van hoogmoed omdat ze niet meezondigen. Dat deden ze ook eens met Jezus, en iedere predikant zal daar weleens van beschuldigd zijn. Je moet met hen, het lekenras, meelopen, met de MAVO-schapen, anders wordt je het pispaaltje. Als je vandaag de dag hoogbegaafd of intellectueel bent, en dat gaat niet om hoge of lage opleiding, dan wordt je neergehaald door de dwazen om je heen. Het wordt niet geaccepteerd. TULIP was gemaakt om de zonde, het vlees, en dus de markt, in stand te houden, als een inquisitie. Calvijn begon er steeds meer tegenin te schrijven, maar het was al te laat. Het contract met de skelet was al gemaakt. Het is hetzelfde als de wedstrijd die eens werd gehouden wie de beste Charlie Chaplin was. Charlie Chaplin deed zelf ook aan deze wedstrijd mee. Hij werd tweede.

Men loopt met je weg en luistert niet naar hoe je je eerdere systeem uitlegt en nuanceert. De eerste klap is een daalder waard. Heb je iets bereikt, dan willen ze niet weten hoe je het verder doet, maar ze verafgoden en verabsoluteren, versuikeren, je oorspronkelijke personage. Dat hebben ze met Calvijn gedaan, en daarom is er ook een grote scheuring in het rijk van Calvijn. Volg je de jonge Calvijn of de oudere. Het kindeke Calvijn, daarin zijn ze geinteresseerd, en die hebben ze helemaal uitgemolken. Daar hebben ze een handel en een wereldrijk mee gebouwd.

Nee, voor de behoudenis tellen de werken niet. Hoe wil je dan behouden worden ? Bij Calvijn was er een organische natuur tussen genade en werken. Hij was geen genade-bakker zoals Kuyper. TULIP was niet de totaalsom van Calvijn, maar het duistere raadsel van zijn begintijd. Dan moet je begrijpend lezen, en context helpt dan heel erg. Maar wat er daarna gepredikt werd in monotoon-calvinistische kerken was gevaarlijk op z'n zachtst gezegd.

Behoudenis is niet iets vaags. Behoudenis is uiting geven aan de dingen Gods. Wil je tot het paradijs gaan ? Dan moet je het paradijs worden. En dat is niet iets hedonistisch, maar een school. Het is een oorlog, en niet de romantische wereld die men ervan gemaakt heeft. Dat is vaak eerder het Laodiceaans-Victoriaanse paradijs van overbodige luxe, op het niveau van een flutroman.

Met man en paard gaan wij de Laodiceaans-Victoriaanse leugens tegen. Het is afgeweken, afgezwakt, dolgedraaid, monotoon calvinisme, waterdicht nihilisme. Luchtdicht ook. Kinderen leven daar in een nachtmerrie. Zelfs de dieren. Men leeft naar het vlees, en eet zo ook van het vlees, en daar moeten de dieren, God's schepping, voor opdraaien. Dit is geheel tegen bijbelse principes in. Zowel het boek Spreuken als het boek Openbaring, en vele andere bijbelboeken, waarschuwen tegen vlees eten. TULIP houdt de slacht-industrie in stand.

Er zijn ook tulip-calvinisten die zeggen : voor genade en behoudenis is er een uitverkiezingsplan geweest en tellen de werken niet, daar is geen loon voor, opdat niemand roeme, maar daarnaast is er wel een ander loon voor werken, wat verder niks met de behoudenis heeft te maken, alhoewel het er wel uit voortstroomt. Zij noemen de sleutel tot behoudenis de uitverkiezing, en het geloof, wat daar een vrucht van is, en dan zijn er de werken als de vruchten van het geloof. Zij maken dus organisatorische scheiding, terwijl het een organisch geheel vormt. Het dut de mens in slaap, alsof de mens niet door strijd wordt behouden. Wat is er geworden van het 'strijd om in te gaan', of zoals sommige vertalingen zoals de NLT zeggen : 'werk hard om in te gaan.' Wat is daar van geworden ? En van : 'Bewerk uw behoudenis in vreze en beven.'

Er moet iets gebeuren waarbij de mens zelf betrokken is, zichzelf al toetsend overgeeft aan de bron, al strijdend, al worstelend, en nee, dat is niet voor de eigen roem, maar voor de roem in het kruis. Je worstelt dan met God en met jezelf. En het is God in en door jou, en je vlees sterft dan, je oude mens, en je nieuwe mens leeft, wat niet je oude zelf is maar je nieuwe zelf. Zelfverloochening past daar geheel in. Je bent dan niet zomaar gelijkvormig aan God geworden, maar gelijkvormig aan de hemelse kennis. Het is een studie proces. Je komt er niet doorheen door zomaar ergens een kaartje in te steken. Het is ook geen loterij. Hoe kun je nu van behoudenis spreken als je er zelf niet door en door bij betrokken bent geweest en al die dingen niet hebt doorleefd ? Dan besta je helemaal niet. Dan ben je gewoon een hersenetende zombie. Dat is wat die-hard tulip-calvinisme is, geheel los van Calvijn, die een veel organischere boodschap predikte. Het calvinisme kwam los van de dikke boeken van Calvijn. Het werd ingeknot en ingekort en in zakjes gestopt. Het werden populaire tekstboeken waarin het grondwoord van Calvijn was weggesneden. Het verkocht goed, maar het had nog maar weinig van Calvijn in zich. Het was helemaal geen calvinisme meer, dus waarom noemen we het dan nog calvinisme ? Het waren gestolen goederen. Het was piraten-calvinisme. Je kunt het ook wel kannibalen-calvinisme noemen. TULIP was een schrokop, niet vies van vlees.

In TULIP zijn allerlei gradaties, in het calvinisme op zich ook. Er zijn overal nuance-verschillen. Er zijn hele goede vormen van calvinisme, hele slechte vormen, en ook heel veel grijs gebied. Het calvinisme gaat niet meer weg, maar we kunnen het wel tot hogere vormen brengen.

HOOFDSTUK 3. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN - 5

Hoe moet je de tulip-calvinisten noemen die Calvijn, zijn leer, hebben gekruisigd, en als van een afgod zijn vlees hebben gegeten en zijn bloed hebben gedronken aan het avondmaal ? Hoe moet je ze noemen ? Want eigenlijk kun je ze niet eens calvinisten noemen, net zo min als dat je nazi's darwinisten of nietzschianen kunt noemen. Eens deden ze dit ook met Jezus, met zijn leer. Daar draagt het westen nu de grote gevolgen van.

Het zijn kannibalen die niets van de leer van Calvijn heel lieten. Het werd stukgesneden en in pakketjes gedaan, en verkocht, als vleeslappen bij de slager. Het is hormonale drugs. Ze gebruiken het ook voor plastische chirurgie.

'Drie hoef ik er niet bij te wonen in ieder geval, want dat doet een collega van mij,' is het niveau waar wereld en kerk toe gedaald is. Ze zijn liberaal op alle fronten. Kersten streed tegen de dwangmatigheid in de medische wereld zoals de vaccinatie-dwang, en riep in plaats daarvan op tot isolatie en zuivering. Hoe zuidelijker we gaan op deze aardbol, hoe meer we de gedwongen vaginale besnijdenis tegenkomen, en vroeger was het zo, hoe oostelijker je ging, hoe meer andere bijzondere, eigenaardige dwangmatigheid je tegenkwam, zoals de gedwongen voet-inbinding bij Chineze vrouwen. Die is inmiddels afgeschaft, maar de tandarts-tirannie van vullingendwang is nog niet afgeschaft. En wanneer heeft de politiek het daar over ? Ze zijn misschien geschokt over de vaginale besnijdenis, en ook de algemene besnijdenisdwang in sommige landen, maar ze mogen de hand weleens in eigen boezem steken, want je bent in dit land niet de baas over je eigen mond. Tandartsen noemen dit 'een levensvisie', dus dat het normaal is dat er lichaamsvreemd materiaal gedwongen in je botten (tanden) wordt gespoten. Er lopen daar allerlei zenuwen. Ogenschijnlijk gaat het meestal goed, ogenschijnlijk ja, net zoals met vaccineren, maar er zijn veel voorbeelden dat het mis gaat, en het zijn stille sluipmoordenaars. Velen hebben er problemen mee, en naar hen wordt niet geluisterd. Ze moeten net zolang zoeken totdat ze een nazi hebben gevonden die hen uit de trein naar Auschwitz laat springen omdat die toch nog een hart had min of meer. Hoe dan ook is het een tikkende tijdbom, al die rommel die ze vandaag de dag onder dwang in de mens stoppen, en vaak ligt het te dicht tegen de zenuw aan wat verschrikkelijke complicaties kan hebben en iemands leven totaal kan verwoesten, en hun apparatuur kan het niet altijd meten. Het is maar beperkte apparatuur, maar ze hebben het tot grenswachters gemaakt, blinde en dove grenswachters wel te verstaan, met een 'air'. Zij weten het immers altijd beter. Ze hebben hun apparatuur tot God gemaakt. Ze hebben het verabsoluteerd. Het is zelfgenoegzaam geworden, en daarom bedriegelijk, maar ze verdienen goed aan deze scam.

Wanneer heeft de politiek het daar eens over ? Je hoort het niet of nauwelijks. Er is een rode doek over het probleem gelegd, het is in de doofpot gestopt.

Dat doen ze met onze kinderen, dat doen ze met onze ouderen. Dat doen ze met iedereen. Het is Russisch roulette spelen met de gezondheid van onze kinderen. Ze klagen over het islamitische gevaar, terecht, maar ze mogen ook wel eens gaan klagen over het tandartsen-gevaar, en dat is al veel dieper doorgedrongen in de samenleving dan de radicale, fundamentalistische islam.

De tandarts-industrie waant zichzelf als tulip : Zij dwingen hun bot-implantaten, die ze 'vullingen' noemen, alsof het de normaalste zaak van de wereld is. Zij wanen zichzelf God over de mond en het

lichaam van de mens, als medische kolonisten. Zij hebben het lichaam van de mens ingenomen. Ga maar eens na wat er allemaal mis gaat met die krengen. Doe maar eens onderzoek. De getuigenissen stapelen zich op, net zoals de getuigenissen van fatale vaccinaties, en de getuigenissen van fatale besnijdenissen en dat ligt naast de getuigenissen van de Chinese vrouwen wiens levens totaal verwoest zijn. Het stopt niet, want het gaat telkens in andere vormen. TULIP zit op de troon in deze wereld. De nazi's hebben TULIP van Calvijn geroofd en hebben er andere betekenissen aan gegeven, het totaal uit zijn verband gerukt. Ze eten Calvijn bij het avondmaal, naast Jezus Christus. Ze hebben Calvijn gekruisigd, naast Jezus Christus. Dat hebben ze met zijn leer gedaan. Paulus hangt er ook naast.

Waar heeft de politiek het over ? Koffie erbij met gebak, en dan kletsen ze overal over, behalve dit. Oh, dit is zo erg, oh dat is zo erg, oh dit moet anders, oh dat moet anders, en ja, dat is waar, maar ze moeten eens naar de wortel gaan van het probleem. Ze zijn bezig met symptoom bestrijding.

Maar alles is voor de sier. Sieraad staat niet op zichzelf, waar de nieuwe bijbel ook op wijst, maar het gaat om het innerlijke sieraad, het sieraad van de geestelijke oorlogsstrategie. Calvijn waarschuwde tegen de Sier-Jezus. Dat is een handel ten koste van de geestelijke oorlog, en dat is zelf-sabotage.

De gereformeerde vaderen streden tegen het monster van de zelfzucht en sierzucht, maar hun geschriften worden niet gelezen, omdat die te lang zijn, en de mens wil graag zijn tijd ergens anders aan geven. Het 'eert uw vader en moeder' kennen ze niet. Ze willen het wiel opnieuw uitvinden, en zijn dus zo als de Danaïden die water gieten in bodemloze putten. Ze doen werk wat geen werk is. Zoals Kersten sprak : 'Als je de oude schrijvers niet kent fladder je maar een beetje.'

Fladderen en pronken met hun veren doen ze graag, terwijl ze de lucht niet inkomen. Ze zijn te zwaar bevonden. Ze doen te belangrijk, te gewichtig, te waardig, als een toneelspel van het vlees. Het is allemaal schijn. Het zijn rovers. Het zijn geeneens calvinisten. Het zijn gewoon fundamentalistische tulipers. Het is een veel ernstiger verschijnsel dan zomaar de geradicaliseerde, fundamentalistische islam, want de tulipers zijn al doorgedrongen in het bot van de mens. Zij hebben het slechte voorbeeld gegeven. Tandartsen hebben zelf toegegeven dat door vullingen en wortelkanaalbehandelingen de kiezen tot goudmijntjes worden, want daar kunnen ze telkens weer aan sleutelen. De mens is tot slaaf gemaakt.

Het zijn geen calvinisten, maar tulipers. Ze hebben de leer van Calvijn verkracht, naar hun eigen hand gezet. Ze hebben de leer van Calvijn gekruisigd, zijn schat geroofd, en nu bewaken ze zijn graf.

Calvijn sprak dat het onsierlijk en onaanzienlijk voorkomen van de kerk hen niet tot waarde is.

TULIP werd tot nieuwe en eeuwige paus. Of liever gezegd : De paus werd vervangen door TULIP. TULIP was nu het soevereine woord. Calvijn was als hun Jezus Christus die ze kruisigden en aten bij het avondmaal, wat niks meer met het sobere calvinisme had te maken. Calvijn had natuurlijk zijn stuiptrekkingen, zijn tantrums, waarin hij als in een momentopname een dictator was, wat na zo'n bui weer afzwakte, wat calvinisten hebben vergeleken met de woede-uitbarstingen van Saul, of de dark side van David, toen hij Uria min of meer liet ombrengen en daardoor bloed aan zijn

handen had, en wat ook grote gevolgen heeft gehad. Calvijn was geen lieverdje. Mozes was ook geen lieverdje. Maar wat tulipers ervan gemaakt hebben lijkt in de verste verten niet meer op de historische Calvijn. Ze hebben een moderne, verwende Calvijn gemaakt.

Calvijn waarschuwde tegen gehuurde vleiers, in zijn strijd tegen de Laodiceaanse kerk. Die matigden zichzelf van alles aan, stelde Calvijn. Ze hebben zichzelf 'voorrang' aangematigd, wat een grote eer voor hen is. Als wij van de stad tot de wildernis vluchten, een route die ook in de bijbel wordt beschreven in Exodus en Openbaring bijvoorbeeld, maar ook in de evangelieën, dan komen we zeer zeker in die overgang dat soort ratten tegen, dat soort vagebonden, in de weilanden bijvoorbeeld en in de rotsgebieden waar zij huizen. Dan hebben we zeer zeker te maken met dit soort roversbendes, die Calvijn tot in de kleinste puntjes beschrijft in zijn verklaring van Mattheus 23.

Calvijn vergeleek het afvallige Jeruzalem met een spelonk van moordenaars die gewoon geraakt waren aan het drinken van het bloed der profeten. (vers 37) Calvijn stelt dat ze probeerden het onderricht van God's Woord door het bloed der profeten te smoren. De stad had zo'n ongelooflijke goddeloosheid, stelde Calvijn, dat het aan het wonderbare grensde. Jeruzalem was in de woorden van Calvijn aangesteld als een lerares van de hemelse wijsheid, als een voorbeeld, maar zij werd tot de moordenares van de profeten, als een gevallen amazone. In de amazone leer van Calvijn die hij in zijn bijbel verklaring ontvouwd stelt hij de goede vrouwelijke eigenschappen tegenover de slechte vrouwelijke eigenschappen, als een amazone oorlog om de ziel van de mens. Jeruzalem kwam aan de afvallige zijde terecht, en doodde haar profeten. Daarom riep Jeremia ook : 'Gaat uit van haar, en onderwerp u aan het vreemde juk.' De leer van Jeruzalem was te sluitend geworden, en het priesterschap verdorven.

God daalde tot de mens af in de gestalte van een moeder, stelde Calvijn, maar het was tevergeefs, want het volk was hardnekkig en weerspannig, en zij verwierpen de moeder zorg. Het baatte God niet door vroeg voor hen op te staan om haar zorg aan te bieden, stelde Calvijn.

Calvijn bespreekt hier Mattheus 23:37, wat vaak vertaald wordt als een hen die haar kuikens bijeen wil vergaderen, maar in het Grieks is de ornis ook een vliegende vogel, en specifieker vanwege de wortels een vissende roofvogel (oro = oprijzen, airo = opvissen, het ophalen van een vis). Het verwijst dus in de grondtekst ook weer naar Openbaring, naar de adelaar die het volk des Heeren tot de wildernis brengt. Het wijst dus ook terug op de Exodus. De vogel van Mattheus 23:37 is in het Aramees de tarnagla.

Tarnagla was de schuilplaats waar Jezus het over had, in de Aramese taal, ook verbonden aan Terenuthis wat later een schuilplaats werd voor de woestijnvaderen, in Egypte, het hedendaagse Tarrana, in de westerlijke Nijldelta. De naam Terenuthis komt van de godin Ernutet, ook wel Renetutet genoemd (Thermutis in de Griekse transliteratie). Zij is de godin van zorg en opvoeding, voorgesteld als een vrouw met een cobrahoofd. Dit was ook de reden waarom Mozes wees op de koperen slang in de wildernis, want hij was met deze godin opgegroeid aan het Egyptische hof. Hier wees Jezus dus ook weer naar terug in Mattheus 23:37, als een herinnering. Hierdoor moesten de Israelieten destijds gered worden, als beeld van de schuilplaats. Hier werden ze veilig gehouden, en hier werden ze opgevoed. Het was een beeld van het beloofde land.

Zij was ook geassocieerd met Meretsenger, de cobra-godin van de Thebaanse dodenakker, de vallei der koningen, de Thebaanse necropolis. Zij moest de necropolis van de doden beschermen tegen dieven, tegen grafrovers. Zij was genaamd ‘Zij die van stilte houdt’. Ze was zowel gerechtig als genadig. Er werd tot haar gebeden en gesmeekt. Zij gaf het belang aan van bekering en vergeving.

Het beeld wat Jezus trachtte over te brengen was de moederlijkheid van God, zoals Calvijn die ook beschreef, maar het hardnekkige volk wilde dat niet, zag dat als een bedreiging, en stelde daarom in hun weerstand hun zondige levensstijl veilig.

Ook Maria wijdde haarzelf toe aan de stilte, tegengesteld aan Martha, en zat zo aan de voeten van Jezus om in stilte naar het Woord te luisteren, waar onze catechismus ook op wijst in inzetting 13 :

‘Maria en Martha

Er mag gebeden worden, maar luisteren is nog wel belangrijker. Ook de gebeden moeten voortkomen vanuit het luisteren. (Behemma 21:29, 17:26) Maria zat aan de voeten van de hemelse kennis om te luisteren, terwijl Martha meer sprak en handelde dan luisterde. De mens moet weer tot de luistergelofte komen alvorens iets te doen of te bidden, anders dwaalt de mens af in zijn woorden en daden, en dient dan slechts zichzelf en zijn vreemde afgodsbeelden. Uiteraard is het contact met de hemelbron niet slechts een luisteren op zich, maar op het leren van de hemelse leerregels die in het Woord zijn geopenbaard. Waar luistert u naar ? Uw hart moet gericht zijn op de hemelse studie, en zo juist afgestemd (II Kamba 7:9, IV Werktuigen 3:2, Vuch 10:9). Men moet door het hemelse leren het luisteren naar het ego afleren. Het luisteren moet volkomen worden door het leren. Zo wordt het luisteren ook gezuiverd.’

De stilte is dus een beeld van het luisteren. Toen Mozes kwam met zijn leer was die ook grotendeels gebaseerd op zijn Egyptische opvoeding, maar hij was ook een hervormer van het Egyptische geloofsgoed, net zoals Jozef later. Uit deze bronnen putte Jezus ook. Het Egyptisch was ook de moedertaal van het Aramees, de taal van Jezus, en Jezus had eens aan het begin van zijn leven ook Egypte als schuilplaats gehad, toen Herodus hem vervolgde.

Calvijn stelde in zijn commentaar op Mattheus 23:37 dat God eerst in de gestalte van een moeder kwam, maar omdat de mens dit niet wilde de zoon door God werd gezonden, op nog wel vriendelijkere toon, maar daarom wacht de mens een verschrikkelijke straf als de mens niet komt tot de schuilplaats onder de hemelse vleugelen. De mens houdt niet van het moederlijke, het vrouwelijke, want de mens wil blijven zondigen. Het vlees wil er niets van weten, en heeft de moeder afgewezen, en zo moest dus de zoon wel komen. Daar had de mens minder problemen mee. Toch hebben ze de zoon gedood. Calvijn stelde dat de moederlijke zorg niet was teruggetrokken, want er bleven profeten gezonden worden, en de zoon.

Calvijn maakt hier ook onderscheid tussen de wil van God, die wil dat een ieder behouden wordt, en het verborgen raadsbesluit van God, de verborgen voorbestemming, oftewel de uitverkiezing van God. Hij noemt het ook nog even dat de mens dus geen vrije wil heeft, vanwege die voorbestemming, wat dus altijd weer die gevaarlijke kant van Calvijn is, maar wat ook weer een diepere betekenis heeft, waarover uitvoerig wordt gesproken in de Nederduits Gereformeerde Dogmatiek. Calvijn stelt dat die uitverkiezing dus buiten de wil van God is gebeurt, die dus wilde

dat iedereen behouden zou worden. Er ligt dus nog een verborgenheid onder die wil die andere plannen heeft, vanwege verborgen redenen die niet voor de mens te vatten zijn. Dat is dus ook het tegenstrijdige van God waar Calvijn op wijst. Maar dat komt dus ongerijmd over, stelt Calvijn, vanwege dat het menselijke verstand de verborgen uitverkiezing niet kan doordringen.

Calvijn wankelt hier als een dodelijke beschonkene op de rand van de afgrond. Hij heeft iets, maar kan het niet duiden. Maar dan vermant hij zich weer. Hij laat dan de tegenstelling tussen God en mens zien. God is welwillend, en de mens niet. Deze tegenstelling, stelt Calvijn, komt door de duivelse woede van de mens, die niet schroomt zich tegen God te verzetten. Hij heeft het hier dus over het vlees van de mens. Wij hebben dit genuanceerd in ons blad ‘Geestelijke Opvoeding’. De moeilijk opvoedbare vereist speciale aandacht, en is in die zin uitverkoren. Zo werkt dat in een gezin. Dus aan de ene kant is het vleselijke niet uitverkoren, maar aan de andere kant wel, zoals ook Karl Barth de uitverkiezing in zinsverband bespreekt, en stelt dat de zoon, de nieuwe mens, de uitverkorene is, terwijl het boek ‘de leer der verkiezing en verwerping eenvoudig gemaakt’ uit 1798 stelt dat juist hen die het meest aandacht nodig hebben van de ouder, oftewel de hardnekkige, moeilijk opvoedbaren, de uitverkorenen zijn, zoals ook het hardnekkige volk Israel was uitverkoren. Het is dus slechts een opvoedkundige strategie.

HOOFDSTUK 4. REFORMATIE EN INSTITUTIE II

Moet TULIP bestaan ? Jazeker. Het is het duistere raadsel van Calvijn, iets dichterlijks, maar helaas verkeerd uitgelegd door hen die niet begrijpend kunnen lezen, ook door Calvijn, met name in zijn jongere jaren. Hij had iets ontvangen, de klok gezien, maar had de klepel niet zien hangen.

TULIP was als het paard van Troje in de Laodiceaanse kerk, een groot kruis, en de opstanding moest nog komen. Het kruis is iets tweeledigs, altijd al geweest. Het is iets dialectisch, van ja en nee. TULIP moest het katholieke systeem uitschakelen, want die hadden alles al in kannen en kruiken en waren zichzelf tot God geworden. Dat is een eigenschap van de Laodiceaanse kerk, dat het zelfgenoegzaam is geworden. TULIP stelt : ‘God beschikt. Geen mens heeft iets in te brengen.’ Er is geen sprake van daadwerkelijke samenwerking, wel van schijnbare samenwerking. Je kon het niet verdienen, niet door goede werken bemachtigen, niet door de aflaat, zoals in de katholieke kerk. Je kon het niet opkopen. TULIP verbrijzelde dus het katholieke systeem. Door het katholieke systeem veroordeelden en verdoemden werden door TULIP bevrijd zonder dat hun zakcentjes ingeleverd moesten worden. Daarom riepen de mensen : ‘Hoera, hoera.’ Er was een grote bevrijder gekomen.

Door TULIP konden zware veroordeelden zalig worden, uitverkoren zijn, want het ging niet om de menselijke wet, maar om God’s wet. Het omgekeerde was ook waar. Mensen die het heel goed deden zouden ook weleens niet uitverkoren kunnen zijn, want het ging niet om menselijk aanzien. Zij die zo door de katholieke kerk op een voetstuk waren geplaatst en werden geprezen werden door TULIP er zo zonder pardon vanaf getrapt. Dat kwam zo binnenrijden als het paard van Troje.

Daarom is er ook de spiegelwet van 1798, dat God ook de moeilijk opvoedbaren heeft uitverkozen, omdat het niet om menselijke maatstaven gaat. In de spiegelwet van de uitverkiezing, zoals die in 1798 werd gepredikt, werden menselijke dingen tegen elkaar weggestreept, en was het belangrijk dat God aan beide kanten van het schaakbord stond, want mensen polariseren en generaliseren te snel. Daarom werd TULIP het noodzakelijke draaien van de tafels, maar het werd een probleem in zichzelf. Er waren missende schakels. De anti-calvijn kwam om TULIP te verabsoluteren, en alle voetnoten en nuances van Calvijn die hij later gaf kapte hij weg.

God en de mens moeten een organisch geheel zijn. Kap je het menselijke aspect geheel weg, dan wordt het kunstmatig, dus als kunstmatige intelligentie, en is het niet meer natuurlijk. Het is dan ook dwangmatig.

God werd zelf mens. Dat mag niet vergeten worden. Er is altijd het verschil tussen de oude mens en de nieuwe mens. Er is altijd het verschil tussen geestelijk en vleselijk.

We moeten niet zomaar onszelf of anderen zalig verklaren. We moeten werken aan het paradijs, in vreze en beven wel te verstaan, wat niets anders betekent dan voorzichtigheid. Wees voorzichtig als slangen, zei Jezus, daarmee terugwijzende naar de slang van Mozes, als een herinnering. Juist door voorzichtigheid te leren kan de behoudenis zich ontwikkelen, waarmee veiligheid bedoeld wordt. Behoudenis is een leerproces. Het enige wat we moeten verliezen is onze onwetendheid. Dat is het gehele raadsel van behouden worden en verloren gaan. Onze oude, onwetende mens moet afgedaan worden, en onze nieuwe, voorzichtige, ingelichte mens moet aangedaan worden. Daarin zal ook het

zondeprobleem worden opgelost. Er is dus geen deus ex machina die alles snel voor ons doet. De gehele school moeten we doorlopen. Soms blijven we in een klas zitten. Dan mogen we niet door de poort. Dan moeten we teruggaan naar datgene wat we hebben laten liggen, op zoek gaan naar de ontbrekende schakel en dan nog een keer proberen. ‘Het is te laat,’ is dus een relatief begrip. Je mag niet naar binnen. Je bent blijven zitten. Je moet de klas nog een keer doen, want je hebt niet goed opgelet. Dat is ook juist om ons te behouden. Juist het blijven zitten, juist het niet doorgelaten worden naar de hogere klas is om ons te behouden, te beveiligen, want we zijn nog niet voldoende toegerust voor dat grotere avontuur. Laten we daar niet te dramatisch over doen. Vandaar dat er een nieuwe institutie zal moeten komen.

HOOFDSTUK 5. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN - 6

Als we met het oordeel van God worstelen dan stelt Calvijn dat het oordeel een diepe en onbegrijpelijke afgrond is. Mensen gaan niet zomaar één keer ten verderve, maar twee en drie keer, stelt Calvijn. Ze sterven drie keer de dood, onder God's oordeel (verklaring Mattheus 23:34).

Calvijn stelt dat er een overblijfsel is, als enig zaad wat er overblijft. In de natuur zien we dat verschijnsel ook, dat er vele sperma cellen de vagina ingaan, maar dat slechts eentje de eicel binnendringt. Er is maar een klein vonkje in de mens wat zal overblijven. De rest is slechts allemaal reflecties. Calvijn noemt het de verkiezing uit genade, en in zijn leer is de genade iets ondoorgrondelijks, zeer zeker niet iets te verdienen naar het vlees, maar hij stelde op een gegeven moment wel dat de genade een ander soort loon was. Hij tipt het dus maar heel iets aan, opdat het vlees er niet mee weg zal lopen. Grotendeels is er dus het vlees wat weg moet. De poort is maar heel nauw. Het laat zien dat deze wereld grotendeels verdorven is, en Calvijn houdt dus de deur op een kier.

Naast de eeuwige dood is er bij Calvijn ook sprake van een tweede dood, namelijk de verblinding door het licht des Woords. Dan worden ze aan hun leugens overgegeven en aan hun onwetendheid. Ook is er dan nog een derde dood. Blijkbaar, volgens Calvijn, is deze meervoudigheid van dood belangrijk in het verborgen raadsbesluit van God, en weer stelt Calvijn dat dit oordeel geëerd moet worden, want God weet het hoe en waarom, wat voor de mensen verborgen is. We noemen dit ook wel Calvijn's 'lof der oordelen' leer, wat ook op andere plaatsen terugkomt in zijn bijbel verklaring.

God wil dat hen die niet zijn uitverkoren dus ver weg blijven. Ze mogen de waarheid niet zien. God is die waarheid, maar die deelt zichzelf dus niet zomaar met iedereen. Calvijn stelt dat God wil dat iedereen behouden wordt, maar dat zijn verborgen raadsbesluit dat niet toestaat, vanwege voor de mens onbekende en onbegrijpelijke redenen. Er is dus een strijd tussen God's wil en God's kennis. Onze wil kan soms goed zijn, maar we moeten ook ons verstand gebruiken. Daar komt het eigenlijk op neer. In de leer van Calvijn heeft de mens normaal gesproken geen eigen wil. In zijn uitverkiezingsleer. We kunnen dan stellen : Als de mens naar het beeld van God is geschapen, dan zou dat moeten inhouden dat ook God dan geen vrije wil heeft. In ieder geval is dat dan ook iets heel dialectisch. Uiteindelijk is kennis de bron van God, en die is grotendeels verborgen. God's wil wordt daar soms tegen weggestreept. Ook God is dus maar heel beperkt vanwege de verborgen kennis. Er zijn dingen gaande die er voor zorgen dat God's wil niet geheel uitgevoerd kan worden, omdat er nu eenmaal in de leer van Calvijn die ongelooflijk grote kloof is tussen de wil van God die wil dat alle mensen behouden worden, en het verborgen raadsbesluit van God die vanwege wat er daadwerkelijk gaande is daar een stokje voor steekt. God wil dus lief zijn, maar is noodgedwongen paal en perk te stellen. Dat dit iets is waar mensen geen zicht op hebben en helemaal verkeerd voorstellen is ook een onderwerp in de leer van Calvijn, want Calvijn stelt dat er beeldspraak wordt gebruikt als er wordt gesproken over de eeuwige werkelijkheden, en dat we daar geen ijdele nieuwsgierigheid toe moeten hebben. Hij is daarom ook heel voorzichtig en wil niet al te genuanceerd worden erover. Het wordt dus enigszins een beetje vaag gehouden. De vaagheid en voorzichtigheid van Calvijn werd door de latere tulipers overboord gegooid. Als het over zaken als hel en verdoemenis ging, dan was Calvijn voorzichtig en aarzelend als een slang. Die karakter-eigenschap vinden we nauwelijks bij tulipers vandaag de dag.

Calvijn laat de tragiek van de Laodiceaanse kerk zien. Ze hebben grafsteden gebouwd voor de profeten die ze hadden gedood, en nu leven ze in de schijn van de nagedachtenis zonder hun leer te aanvaarden. Calvijn stelt dat ze de profeten en martelaren zowel wettig als godsdienstig vereren, maar hoeveel eer hen ook bewezen wordt, de gelovigen behandelen ze wreed, dus dat laat zien hoeveel achting ze voor de profeten en martelaren zouden hebben : Als Petrus zou leven dan zouden ze hem hebben verscheurd. Als Jezus nog op aarde wandelde zouden ze hem braden op een langzaam vuur, stelde Calvijn.

Calvijn noemt het moordzuchtige schijn-godsdienst. Calvijn stelde dat Jezus kwam om het bedrieglijke masker af te rukken, om de eenvoudigen uit de kaken van de wolven te rukken. Ze hadden de ogen van de mensen misleid met hun uitwendige pracht en praal, met hun ijdele schijn, stelt Calvijn.

Ze dienen daarom het oog der mensen in plaats van God. Hij noemt het belachelijk als ze een schittering voor het oog ten toon willen spreiden, terwijl ze gewoon uit een beker met lijkenvocht en andere gruwelijkheden drinken. Het is dwaas. Het gebeurt, en daarom is een drievoudig oordeel op z’n plaats. Er is een eeuwige dood, en een dood waar ze aan hun leugens worden overgeleverd, omdat ze de waarheid niet waardig zijn. God is de waarheid en wil niets met dat soort lieden te maken hebben, maar toch wil God dat ze behouden worden, en sommigen grijpt God daarvoor, wegens een verborgen en ondoorgrondelijk plan. Dat moet ook wel, want sommigen zijn in het vuur geduwd door anderen. Sommigen zijn bezeten, en Jezus kwam om de bezetenen vrij te zetten. Daarom oordeelt God niet zoals de wereld oordeelt. In de spiegelwet van 1798 is trouwens elke verkiezing maar tijdelijk, omdat het gewoon bepaalde facetten van de opvoeding voorstelt. Dat moet ook wel, want zowel de mens, als de valse god van de mens, kan fouten maken, en daarom is alles maar tijdelijk. Dat is zeer zeker ook de betekenis in het Grieks van dergelijke teksten, en Jezus wees er zelf ook op dat elke gevangenis slechts tijdelijk is, anders zou het doel van de gevangenis verloren gaan. Ook de hel zou uiteindelijk in de poel des vuurs geworpen worden, stelt het boek Openbaring. Wie eeuwigheid letterlijke eeuwigheid laat zijn op basis van het boek Openbaring, kent allereerst het Grieks niet en ten tweede beseft niet dat Openbaring een allegorisch boek is. Je gelooft ook niet dat er op een dag een groot monster met zeven koppen met hoornen en kronen op uit de zee tevoorschijn komt. Het is beeldspraak. Cavijn noemde het eeuwige vuur ook beeldspraak, en weigerde er te gedetailleerd over te worden, vanwege de dreiging van ijdele nieuwsgierigheid.

Al met al laat God de mens zien, als de waarheid zijnde, als de kennis zijnde, dat het niet zomaar aan iedereen gegeven wordt, anders zou dit hoererij zijn of verkrachting. God heeft dus een groot recht op ‘personal space’, op fysieke afstand, op een privé leven, wat sommige mensen niet schijnen te beseffen en niet willen beseffen, omdat ze God als hun eigendom willen rondbazen. Dan komt dus TULIP te voorschijn om de mens terug te duwen, maar dat moet wel in een dichterlijke en dialectische context blijven. Teveel TULIP is dodelijk.

In zijn verklaring van Mattheus 23:24 bespreekt Calvijn de microfobie van de Laodiceaanse kerk, de nietswaardige angstvalligheid van de huichelaren in kleine dingen. Alles wat op kleine schaal gebeurt daar zijn ze allergisch voor, terwijl ze de grotere misdaden laten schieten. Bij de geringste overtreding zijn zij helemaal in paniek, stelt Calvijn, dat het voor hen erger is dan het sterven van honderd doden. Maar de grootste en zwaarste misdrijven zien ze verzoetend over het hoofd, stelt Calvijn, en zo gaan ze voorbij aan de barmhartigheid en het oordeel. Calvijn noemt het een

dwaasheid van hen die God's voeten kussen terwijl ze God in het gelaat slaan. Zij houden zich alleen zeer selectief aan de geboden (vers 23).

HOOFDSTUK 6. VAN CALVIJN TOT STEENBLOK

We lezen in de gereformeerde dogmatiek van C. Steenblok in vraag 1246 over Steenblok's amazone leer zoals Calvijn die ook had, waarin Steenblok stelde dat de moederbelofte in het paradijs al het evangelie bevatte, en dit was het evangelie van het Vrouwenzaad, wat Jezus voorstelde. Calvijn had gesteld in zijn verklaring van de evangelieën dat God allereerst kwam als een Moeder, maar omdat zij werd afgewezen zond zij haar zaad, haar zoon, die overigens nog steeds het vrouwenzaad droeg. Het is dus door de zonde van de mens dat de moederbelofte opzij werd geschoven, en dat de zoon wel moest komen. Het Vrouwenzaad zou de kop van de duivel vermorzelen. Ook F. Mallan, de opvolger van C. Steenblok, wees op het belang van de donkere bruid, die hij omschreef als de zondenkennis. Deze werd centraal, voorop gesteld, in hun leer. Daar moest het dus mee beginnen, anders zou de mens in Laodicea moeten verblijven.

In vraag 1853 wordt de gerechtigheid des Heeren vrouwelijk genoemd, niet 'het' of 'hij', maar 'zij'. Deze gerechtigmaking wordt in vraag 1851 een juridische daad van God genoemd, geen ethische, zoals C. Steenblok ook eens stelde dat het dogmatische belangrijker is dan het ethische, om vleselijke inmeng te voorkomen. In deze zin is het ethische van God onderworpen aan het juridische van God die op haar beurt onderworpen is aan het dogmatische van God, God zelf. Uiteindelijk is dit het richtsnoer waaraan alles getoetst moet worden.

C. Steenblok gaf aan dat hemel en hel uit gradaties bestonden. Er waren trappen in hemel en hel van meer of minder. Zij die zwaarder hadden gezondigd zouden een zwaardere straf ontvangen. Hij geeft dus een nuance aan in hemel en hel die vaak niet gegeven wordt, want vaak wordt er geredeneerd dat een kleine zonde even erg is als een grote zonde, wat in principe de microfobie was waar ook Calvijn tegen streed. Ook verbindt hij de intensiteit van hemel en hel aan de bedelingen. Het hangt dus van een heleboel factoren af, zoals hij stelt in vraag 2203. Uiteindelijk kan dit betekenen dat sommige mensen maar met een hele lichte hel wegkomen. Als dit oordeel komt dan is dit geenszins een menselijk oordeel, maar andere boeken zijn hier ook bij betrokken. C. Steenblok stelt dat ieder mens geoordeeld wordt naar het licht van zijn kennis, en naar vier boeken, waaronder het boek van God's alwetendheid, het boek van Woord, Wet en Evangelie, het boek van het geweten wat daarmee in overeenstemming is, en het boek des levens, wat hij het boek van de voorverordening noemt, vanwege dat daarin wordt beslist wie er zijn uitverkoren. Hun namen zijn in dat boek opgetekend. Ook C. Steenblok wijst dus nog op de nieuwe bijbel die zou komen, en die vandaag de dag, in 2024 gekomen is, en waar wij ook vanuit prediken. (zie vraag 2201)

Eerst kwam God de Moeder, in de theologie van Calvijn, en daarna, omdat zij afgewezen werd door het hardnekkige volk, kwam de zoon, en werd de mens overgeleverd aan de patriarchie. De vrouw die de mens had verkozen leek op de verste verte niet meer op het beeld van God de Moeder. Dit was een vervleselijking. Vandaar dat het vrouwelijk ambt ook werd afgewezen, naar het vlees, maar niet naar het geestelijke. Het gehele probleem van wel of geen vrouwelijke predikers wordt dus opgelost in de dialectiek. Vaak laat men alleen maar de een of de andere zijde zien. Ook Deborah was door de Heere aangesteld als richteres en profetes. De gereformeerde gemeenten hebben verschillende regeersters aanvaard als regerende bij de gratie Gods.

De amazone leer bij C. Steenblok is geenszins vervleselijkt (zie vraag 1755). Dat God als vrouw en moeder zijnde een ambt heeft in de leer van C. Steenblok is iets anders dan de dochters der mensen,

want die mogen geen ambt hebben, stelt hij, maar wel buiten-ambtelijk werken. Hij geeft verschillende voorbeelden. Voor het ambt in de vergadering der gemeenten sluit hij de vrouw buiten. Ze mogen ook geen deel hebben aan de verkiezing van ambtsdragers. In vraag 1649 spreekt hij over het verschil tussen onderscheiding in enge zin, ruimere zin en ruimste zin. Deze drievoud zien we voortdurend in het werk van C. Steenblok. Soms bespreekt hij het eng en eenzijdig, dan weer ruimer, en dan in de ruimste zin, in de herschepping van hemel en aarde, in de wederbarende genade die de verlorenheid wegwast, en in de komst van de nieuwe boeken die nuance gaan geven. In die zin was C. Steenblok, net als Calvijn overigens, een zeer abstracte man, die gewoon erg voorzichtig was.

Het werk op waarde schatten is dus van belang, en niet zomaar overboord gooien in z'n geheel of met bepaalde zinnetjes weg gaan lopen. Uiteindelijk verklaart het zichzelf, en gaat de leer van C. Steenblok verder dan hemzelf, zijn eigen gedachtes erover. Het blijft in zijn leer voorkomen : 'Iets kan onderscheiden worden in ruimere zin en engere zin.' (zie vraag 1880) Van belang is het dus deze lijnen door het werk van C. Steenblok heen te zien en ze niet te verabsoluteren. Er zijn verschillende lagen in zijn werk.

HOOFDSTUK 7. DE DRIE LAGEN VAN EXEGESE IN DE DOGMATIEK VAN C. STEENBLOK

We moeten dit hele ding uitzitten, wachten totdat het beest slaapt. Blijkbaar is het nodig dat het pad hier doorheen gaat, want alleen door inwikkeling is er ontwikkeling, oftewel de druk van buitenaf is nodig om ons van binnen te kunnen ontwikkelen en diep van binnen het geestelijke koninkrijk te vinden. Blijkbaar is het allemaal nodig om tot de schepping te komen, want die is er nog niet geweest, stelt de nieuwe bijbel, het boek des levens. Het zijn de nachtmerries van de feutus, en het kost heel wat om daadwerkelijk geboren te worden. Daar is heel wat voor nodig. De mens denkt er te simpel over. Ook stelt de nieuwe bijbel dat de mens grotendeels niet bestaat, ook als een tegemoetkoming aan de de stelling van Barth dat de mens niet aan het bestaan van God hoeft te twijfelen, maar wel aan het bestaan van de mens. Grotendeels is het illusie. Het gaat om de vonk van binnen, en het diepe geestelijke koninkrijk van binnen, en de rest zal wegvallen.

Paulus had gesproken dat de mens hier op aarde in een doodstaat is, en Jezus zei van de dood dat het een slaap is, en dan hebben we dus te maken met dromen en nachtmerries die door elkaar heenlopen.

We moeten dit hele ding dus uitzitten totdat het volbracht is, deze pin of doorn door het vlees. Het zijn de noodzakelijke barensweeën. Er is hierin dus een noodzakelijke strijd om het oude af te doen. De slang moet zich vervellen. Dit is dus ook een noodzakelijke strijd tegen de Laodiceaanse riooltheologie die de mens in de greep houdt. Het is een wurgslang die velen meesleept.

Was het de bedoeling dat de vocabulaire in de kerk na de reformatie zo gruwelijk eng werd gehouden ? Steenblok stelt in zijn dogmatiek dat je dingen kunt bespreken in enge zin en ruime zin. Hij noemt hierin drie dimensies : eng, ruimer en ruimst. Na zijn herstel van de basissen van de zondologie werd deze verder uitgewerkt in de dogmatiek van de latere Nederduits gereformeerde kerk, en werd ook de demonologie hersteld. Daarin komen deze drie dimensies ook terug, en is het een dialectisch werk. Er is dus een hogere en een lagere Jezus, een hoger en een lager kruis, enzovoorts. Dat komt omdat er nu eenmaal een groot verschil is tussen de gedeformeerde, Laodiceaanse kerk en de gereformeerde kerk die zowel regressief als progressief is. De Laodiceaanse kerk is de dode kerk.

De sloten zijn multi-dimensionaal, en daarom is er ook een multi-dimensionale strijd, oftewel geestelijke strijd. Als predikers moeten wij u zowel over de weg die ten leven leidt vertellen als over de weg die ten dode leidt. Kies dan heden die u dienen zult. Als er staat ‘wie gelooft en zich laat dopen zal behouden worden,’ in de oude bijbel, dan is dat niet letterlijk, alsof een letterlijke waterdoop een mens zou redden. Neen. Dan gaat het om het afsterven aan het oude ik. Zo moet er een goede uitleg zijn van de oude beelden, opdat de mens niet in het materialisme ten onder gaat.

HOOFDSTUK 8. REFORMATIE EN INSTITUTIE III

Een gereformeerde oudtante die in dezelfde plaats woonde als waar ik opgroeide vroeg zich af waarom er zoveel gruwelijke dingen in de bijbel staan. Haar broertje woonde ook bij haar in, en die zei dat er voor hem geen vergeving was. Ook hij was gereformeerd. Je probeert ze als kind zo goed mogelijk te helpen, en als je dan zelf ouder wordt en de bijbel leest, niet meer de kinderbijbel, dan zie je inderdaad de vele gruwelen in de bijbel. Wat moet je bijvoorbeeld met een Jefta die zijn eigen dochter aan God offerde ? Abraham moest zijn eigen zoon offeren, en dit werd op het laatste moment tegengehouden. Hij was al bezig met de voorbereidingen. Het was te gruwelijk. Ik zei dan altijd tegen mijn oudtante : 'Dat doen de mensen, niet God.' We kunnen het alleen nemen als gelijkenissen. Alle menselijke, vleselijke soorten van offeren wijzen als een schaduw op het geestelijke offeren, zoals we ons moeten opofferen aan de voeten van de Heere, zoals Maria eens deed, en dan moeten we alles afleggen en aan de Heere teruggeven en niets achterhouden.

We lezen in de geschiedenis over gruwelijke mensenoffers, de offermaagden bij de Inca's, en de Azteken konden er ook wat van met hun offerjongens. Er is een heel groot verschil tussen het zondig, menselijk offeren van de mens die het geestelijke niet kent en die langs materialistische wegen tot God probeert te komen, en het geestelijke offeren op de langere weg, meer als een opdragen. We moeten het vlees kruisigen, elke dag. Als we elke dag de wapenrusting aandoen voor de geestelijke oorlog, dan moeten we ook telkens onze oude mens, ons ego, afleggen, opofferen. We moeten daarvoor het water in, als een morgenbad. Het is het zaadje wat onder de grond moet. In de oude bijbel staat in Daniël 7 dat het vierde beest zou komen om tijden en wetten te veranderen, en het zou de heiligen te gronde richten voor een tijd, tijden en een halve tijd, als iets chronisch dus. In Daniël 11 wordt er gesproken over de ontheiliging van het heiligdom, en de staking van het dagelijkse offer. Daaraan is de Laodiceaanse kerk te herkennen, dat er geen zelfoffer is. Men is ingedut in oorlog en offer. Wij moeten ons vrijwillig onder de voet des Heeren plaatsen, elke dag weer, opdat de voet des Heeren de oude mens zal verbrijzelen, de druiven te vertreden.

De ontheiliging is overal om ons heen. Eerst zou de mens der wetteloosheid verschijnen, de leugen, de verandering van tijden en wetten. Het is overal doorgedrongen. Ze hebben gerommeld met bijbel en kerk, en daarom moeten we terug.

Als in Daniël 7 het vierde beest is gekomen wat alles opvrat en alles zou vermorzelen, dan mogen we denken aan de Laodiceaanse kerk die letterlijke dierenoffers brengt, en ook hun kinderen offeren aan de wereldse systemen die hen langzaam doodmartelen met hun drugs en gedwongen implantaten. Dat is het verschrikkelijke vierde beest waar het boek Daniël over spreekt, de voorloper van het boek Openbaring. Toen Daniël deze visioenen kreeg was hij er ziek van. Maar dan staat er in vers 9 en 10 : 'Terwijl ik bleef toekijken, werden tronen opgesteld, en een Oude van dagen zette Zich neder. De vierschaar zette zich neder en de boeken werden geopend.'

Weer zien we hier een heenwijzing naar de komst van de nieuwe bijbel, zoals ook het boek Openbaring daar op wijst. De Oude van dagen moet komen, wat betekent dat de mens los moet komen van het verdervelijke modernisme, en terug moet gaan naar de grondvesten van de natuur, van de hogere natuur, naar de goede fundamenten van de oorspronkelijke kerk, reformatie en institutie, naar de grondteksten dus, naar de oerhiëroglyphen. Alles was al in de grotten opgetekent, op de muren. Dan staat er verder in Daniël 7 dat het vierde beest werd afgeslacht en zijn

heerschappij verloor. Een zoon kwam tot de Oude van dagen, tot de oermoeder dus, als een geboorte, en die kreeg heerschappij over het vlees. Het is onze oude natuur die moet sterven, het vierde beest, opdat wij wedergeboren worden in de oude inzettingen. De val van het vierde beest is de val van ons eigen vlees.

HOOFDSTUK 9. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN - 7

Dooyeweerd waarschuwde tegen het naïeve dingbegrip wat de plaats begon in te nemen van het zelfkritische functie-begrip in de evolutie van de zonde. Calvijn waarschuwde tegen de vagebond-schriftgeleerden die verteerd door hun wrede eerzucht door hun verdorven toevoegselen de wet geheel verdraaid hadden en alle betekenis weggenomen. Dat was ook de reden waarom Jezus noodzakelijkerwijs de strijd tegen hen voerde. Calvijn noemde deze vagebond-schriftgeleerden hardnekkige vijanden van de waarheid. In de evolutie van de zonde zien we dit overal om ons heen. De zonde en de leugen is hen tot professie geworden en ze zijn eraan gelijk geworden. (verkl. Mattheus 23:1)

Jezus vluchtte weg van aards koningschap en persoonlijkheidscultus, waar de vagebond-schriftgeleerden zich in te buiten gingen. Jezus moest er niets van hebben. Wij roemen in het kruis, wat de ware overwinning is over het vlees, en wat ook de betekenis van het woord ‘yeshua’ is in het Hebreeuws, wat al in het OT werd gebruikt, door bijvoorbeeld de psalmist. ‘Wat noemt u mij goed ?’ sprak Jezus. ‘Alleen God is goed.’ En : ‘De vader is meer dan mij.’ De kerk is afgeleid door het ding-begrip en zo ging de betekenis verloren en werd het tot bijgeloof.

Deze dagen zijn we in de evolutie van de theologie, de evolutie van reformatie en institutie, maar het vlees houdt bezeten en chronisch vast aan het dingbegrip, als een hond aan zijn kluif. Iedereen zal persoonlijk moeten loskomen van het gebruik van God en Jezus als zomaar dingen. Men moet ontwaken tot de betekenis van deze woorden, die werkwoorden zijn. Dat is elke dag weer een gevecht. Men moet terugkeren tot het dagelijks offer, wat destijds door de mens der wetteloosheid was weggehaald. Tijden en wetten zijn veranderd door de mens der wetteloosheid, d.m.v. de vagebond-schriftgeleerden. Die zijn er ook in het westen. Ze sprongen als paddestoelen uit de grond, gleden als geesten uit de fles. Zij worden voortgedreven door de woeste golven van de evolutie der zonde, tot een hoogtepunt, waarin zij de zonde gelijk worden. Dan is het een dood bedrijf geworden, en door die dode, Laodiceaanse bedrijven wordt de mens heden ten dage voortgedreven, de moderne mens wel te verstaan.

Kies je dan voor de drugs, of de moeizame weg door de wildernis om het hogere goed te leren ? De drugs is de makkelijke weg, maar die leidt ten dode. De drugs zal je voorliegen, zal geen genade met je hebben, maar zal zich poeslief voordoen, als een bevrijder, een verlosser. Jezus waarschuwde tegen de valse Christusbeelden die zouden komen. Charlatan-messiassen. Het westen is er vol van. Ze staan op iedere hoek van de straat, als drugdealers, en ze verkondigen een makkelijke, brede weg, op weg naar het verderf. Het leven is niet gemakkelijk en dan bieden zij wat hoop, zouden sommigen zeggen, maar het is valse hoop.

Onderwijs of drugs ? Waar kies je voor ? De engelen staan klaar om te onderwijzen een ieder die open staat voor het hemelse onderwijs en die de drugspotten van de Laodiceaanse stad wil loslaten. Dan is er een weg. Waar een wil is is een weg. De natuur komt hen tegemoet. Zo is er de roepstem : ‘Gaat uit van haar, die verdervelijke stad, want die leidt u tot de dood.’ Gaat weg uit Laodicea. Zij is een bedriegelijke verleidster. Hoe kun je ze herkennen ? Lauw, laf, dartel, eigengereid, kuddegezind, snel overtuigd van zichzelf, snel afgeleid, onverschillig, nalatig, hun eigen koninkrijkjes bouwend, waar ze al hun tijd instoppen, enz. Ze praten de zonde goed, hebben altijd weer duizenden excuses.

Er zullen maar weinigen de enge poort vinden, en nog minder zullen de poort uiteindelijk binnengaan. Je zult door het oog van de naald moeten. De weg die ten leven leidt is smal. Velen leven liever met de makkelijke namaak, die je zo overal op kunt smeren, ook al is het maar tijdelijk. Dat is het tragische van het leven, dat er maar weinig zal overblijven. Hoevelen wenen over de zonde zoals in Ezechiel 9 ? Er zal maar een klein overblijfsel zijn, een kleine kudde. Alleen zuchtend en klagend over de zonde zal de enge poort binnen gegaan kunnen worden. Er zijn geen toverformules. God en Jezus zijn geen tovenaars die alles als bij donderslag goed zullen maken. Het zijn principes die de mens zich moet oefenen, en daarvoor moet een bittere en chronische strijd toe worden geleverd tegen het vlees. Er is geen andere weg. Toen Jezus sprak : 'Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven,' ging dat om zijn kruisdood, en dit was een duister raadsel, waarvan de latere kerk enorme misbruik heeft gemaakt. Jezus sprak in gelijkenissen, in zinnebeelden, en het was nooit zijn bedoeling om de aandacht te richten op zijn persoon, maar op zijn leer. Maar de westerse kerk zag hier geld in, en macht. Calvijn noemde de schriftgeleerden die het leven van Jezus bedreigden rovers. Hij noemde ze tirannen die de kerk onderdrukten. Offeranden hebben geen waarde als ze niet met geestelijke waarheid gepaard gaan, stelde Calvijn. God wordt niet verzoend door offerdieren als de liefde veronachtzaamd is.

Daarom stelde Calvijn ook dat het ware altaar de armen is. Zo was hij als een Mohammed van de reformatie, want Mohammed hamerde ook op de armenhulp. Toen de reformatie in Nederland begon door te breken stelde men ook : 'Liever Turks dan paaps.' Vandaar dat zij ook betere aansluiting op Calvijn konden vinden. Het calvinisme kwam voor de arme burger op. Het was voor de mens in die tijd om te overleven.

Calvijn wijst op Paulus die de liefde de band der volmaaktheid noemt en de vervulling der wet. De liefde haat de zonde, en strijdt tegen de zonde, omdat die liefdeloos is, en selectieve schijnliefde openbaart. Er is dus altijd een organisch geheel met de kennis. De liefde is in die zin oorlogszuchtig. Innemend is zij. De liefde strijdt voor de waarheid en neemt met niets minder genoegen. De liefde is daarom ook niet vooringenomen, of ijdel nieuwsgierig in zaken als hemel en hel. De liefde is ook de volbrenging van de Vreze des Heeren. Zij is voorzichtig als een slang. Daarom leidde Mozes het volk ook tot de slang in de wildernis, als de sleutel tot het beloofde land. Zonder die slang zou de mens sterven.

TULIP gaat over de uitwendige mens, want blijkbaar kan een mens helemaal niets uit zichzelf, zelfs niet kiezen, en kiest alleen God de mens uit, sinds de mens in TULIP geen vrije wil heeft. Toch legt Calvijn in zijn verklaring van de evangeliën een duidelijke nuance, namelijk dat God niet naar de uitwendige schijn van onze daden vraagt, maar bovenal naar de inwendige neiging van onze harten, opdat de goede vruchten uit een goede wortel mogen opwassen. We zien de tegenstelling tussen niet door het vleselijke, maar wel door het geestelijke, weer terugkomen. Nu is het in TULIP zo dat alleen God deze neiging van bovenaf in de mens legt, zonder tussenkomst van de mens, door de uitverkiezing, het verborgen raadsbesluit, maar Calvijn noemt de genade ook een hoger loon, dus er zijn meerdere dingen gaande. Het ligt er niet dik bovenop allemaal. Calvijn blijft voorzichtig in zijn uitspraken, en doet die ook weer vervagen. Daarom is het van belang naar het grotere verband van zijn leer te kijken, en niet met zinnetjes weg te lopen. TULIP blijft op sommige punten terugkomen, maar het breekt stuk op de rotsen van Calvijn's diepere en verborgen werk.

TULIP is begrijpelijk als aanval op het katholieke systeem, maar het moet dan nog genuanceerd worden, en dat doet Calvijn heel heimelijk. Er staan wat deuren op een kier in de leer van Calvijn, er zijn wat kleine gaatjes, en die springen ook zo weer dicht. Calvijn moest de mens beschermen tegen de roofvogels van het katholieke systeem, ook al was TULIP een roofvogel op zich. TULIP op zich was niet van God, maar het was wel begrijpelijk, en zou dus verder uitgewerkt en gedraaid moeten worden in een meer dialectisch model, wat Calvijn dus mondjesmaat ook wel bracht, maar wat alleen gevonden zou worden door de oprechte zoekers. Er kwam een nieuw rijk. TULIP had het katholieke systeem verslagen. Het was een strijd tussen territoriale demonen. Ook Calvijn kon het TULIP-rijk niet tegenhouden. Hij had immers iets geroofd uit een Egyptische tempel, waar hij zelf de controle niet over had. Calvijn was als grafrover vol van mysterieuze wijsheid en kennis. Hij was daarin de grote opvolger van Mohammed. Duidelijk was er geen daadwerkelijk zoonschap in de leer van Calvijn, net zoals in de leer van Mohammed, want alles was gedwongen. Calvijn ontvoerdde de mens uit het katholieke wereldrijk tot het calvinistische wereldrijk, als een overdracht van waren. De mens had zelf helemaal niets in te brengen. Dat Calvijn de mens daarna stiekem dingen toestak is bekend.

Calvijn was dus voorzichtig als een slang, en dat moest ook wel, want het katholieke systeem heerste en wilde niet laten gaan. In de Nederduits Gereformeerde Dogmatiek van de latere Nederduits Gereformeerde Kerk, inmiddels uit 11 delen bestaande, als grote opvolger van Karl Barth’s 13-delige Kirchliche Dogmatik, worden er twee slangen besproken in de leer van Calvijn, een goede en een slechte. Zaak is om het te onderscheiden, om zo deel te hebben aan de verdere uittocht uit Laodicea.

HOOFDSTUK 10. DE DOGMATIEK VAN C. STEENBLOK

Het gaat erom niet zomaar op zoek te gaan naar een vrouw of een man, maar op zoek te gaan naar de levensbeginselen. Ook als je op zoek gaat naar de dingen die boven zijn, gaat het niet om die dingen op zich, maar om de zoektocht tot het dienen van de Heere, zoals F. Mallan stelde. Hij was de opvolger van C. Steenblok die in 1966 overleed. Beiden hadden deel aan de beginselen van een grote uittocht uit Laodicea. C. Steenblok heeft ons zijn dogmatiek achtergelaten. Het is een dik boek van over de 500 pagina's die in mijn predikanten bibliotheek staat. Een waardevol geschrift waaruit je veel kunt halen. Het laat ook zien hoe die uittocht destijds in 1953 is gegaan. En we zijn nog steeds op weg. Zijn dogmatiek is ingedeeld in 2228 vragen en antwoorden. In vraag 19 behandeld hij de valse religie. Hij noemt de valse religie : menseninzetting, wat in principe gewoon valse openbaring is, zoals hij dat noemt, want de mens heeft zichzelf tot God gemaakt, en vandaaruit worden die valse openbaringen doorgegeven, door het menselijke instituut. Hij noemt dan het verschil tussen autosoterisch, de zelfverlossing van de valse religie, en heterosoterisch. Als we aan heterosoterisch denken dan heeft de mens dus ook nog iets anders nodig, namelijk de kennis, waar Calvijn op wees. Het zelf op zich redt het dus niet, maar vindt zijn plaats in de hemelse kennis, zoals Jezus ook wees op de hemelse kennis als de sleutel tot het koninkrijk der hemelen.

C. Steenblok stelt dan dat de valse religie gebrek heeft aan de leer van de ellende, namelijk de zondekennis, en daardoor heeft de valse religie ook geen inzicht in de verlossing. Die kan alleen door de zondekennis plaatsvinden. Vandaar dat C. Steenblok in vraag 20 de rechte kennis aanstelt als de ware religie, wat in zijn dogmatiek ook de ware dienst tot God is.

In de dogmatiek van C. Steenblok zijn dit de twee fundamenten van de ware religie. Hij noemt als bewijs hiervan Jeremia 9:23-24 :

'Zo zegt de Here: De wijze roeme niet op zijn wijsheid, en de sterke roeme niet op zijn kracht, de rijke roeme niet op zijn rijkdom, maar wie roemen wil, roeme hierin, dat hij verstand heeft en Mij kent, dat Ik de Heere ben, die goedertierenheid, recht en gerechtigheid op aarde doe; want daarin heb Ik behagen, luidt het woord des Heren.'

Er is dus niet alleen een roemen in het kruis van belang, maar ook een roemen in de hogere kennis. Zomaar roemen in wijsheid slaat nergens op, want er is zoveel wereldse wijsheid. Een heleboel zogenaamde wijsheid sterft af aan de hogere kennis.

Dan noemt hij Johannes 17:3 als bewijs van deze fundamenten :

'En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen.'

Hij omschrijft de natuurlijke Godskennis als hetgeen wat de mens verantwoordelijk houdt en wat de mens alle onschuld beneemt. De natuurlijke Godskennis valt het vlees van de mens aan, en ontmaskert het ook. Vandaar dat de natuurlijke Godskennis een belangrijk instrument is in de uittocht uit Laodicea, omdat zo de mens zich niet meer kan vasthouden aan vleselijke, bedrieglijke onschuld, en die valse onschuld ook niet meer aan de mens kan vasthouden. Ook maakt de natuurlijke Godskennis de mens zo vatbaar voor de bijzondere openbaringskennis, in de dogmatiek van C. Steenblok (vraag 47).

C. Steenblok stelt dat dit allemaal niet genoeg is. Er zijn geen snelle paden in de dogmatiek van C. Steenblok. Hij bespreekt schakel voor schakel. Er mag niets missen. In vraag 51 noemt hij het belang van de kennis van de geestelijke verborgenheden, oftewel het verborgen manna, want hij stelt ook dat er nog voor de mens verborgen hemelse boeken zijn, daarmee heenwijzende op de nieuwe bijbel, het boek des levens. (vraag 2201)

In de leer van Steenblok is het boek des levens het boek van de voorverordeningen, waarin de namen van uitverkorenen staan en die zouden voor ieder oor openbaar worden.

HOOFDSTUK 11. DE DOGMATIEK VAN C. STEENBLOK - 2

C. Steenblok besprak de brede weg die ten verderve leidt als een weg waarop de mens dienstbaar wordt tot de zonde en tot de wereld, zijn leven uitlevende in zijn geestelijke doodstaat. Hij bespreekt dan ook het smalle pad waarop de zelfontwording en zelfverloochening dient plaats te vinden, de ware zelfdoding. (In zijn artikel De Nauwe Weg, in de Wachter Sions, 22/1/1954)

Hij wijst op Zefanja 3, dat er maar een arm en ellendig volk zou overblijven. Hij waarschuwt tegen de leer die de zondaar zomaar tot Jezus brengt en vals gerust stelt, zonder ontdekt te zijn aan de zondekennis, wat F. Mallan overigens de donkere bruid noemde. Zonder de zondenkennis, de donkere bruid, is er geen weg tot Jezus, en komt men tot een andere Jezus en een ander evangelie. De mens moet wedergeboren worden in de zondekennis. C. Steenblok streed daarom tegen het algemene genade-aanbod voor allen, de beloften voor alle hoorders. (De Wachter Sions, 5/3/1954, in het artikel ‘Een arm volk’)

Voor de belofte moet de mens de eigen kracht verliezen en arm gemaakt moeten worden, stelt C. Steenblok. Vandaag zien we dit in de wereld geheel omgedraaid. De man komt tot de bruid in eigen kracht, zo rijk mogelijk, Laodiceaans, pretenderende van alles te zijn en nergens gebrek aan te hebben. Zo komt de man dus tot een gehele andere bruid, namelijk die des duivels.

De mens moet eerst van zichzelf walgen, stelt C. Steenblok, anders zit de mens nog vol met zelfbedrog. Door deze ontdekkingen aan de zondekennis en zijn verlorenheid moet de mens het dan gaan uitroepen dat het buiten hoop is voor zijn ziel, stelt C. Steenblok. Dit gebeurt als de mens krachteloos wordt gemaakt. Pas dan komt God de mens tegemoet, als de mens een verbrijzelde ziel heeft, ontdekt is aan de onwaardigheid en verlorenheid in zichzelf. Op deze weg, stelt C. Steenblok, worden ze armer en gebrekvoller, opdat ze geestelijk tot leven komen. Jezus onderging dit alles zonder de weerstand van de mannelijke kracht, stelde C. Steenblok.

‘Ik ben geen man, maar een rode, een wilde,’ zegt het Aramees en Hebreeuws in Psalm 22:7. Dat is degene die de zondekennis heeft ontdekt, de donkere bruid. De mens komt verzwakt tot haar, niet opschepperig protsend als een Laodiceaan. Zo is er wedergeboorte voor de mens. Dan pas gaat de mens beseffen wat het leven van Jezus daadwerkelijk inhoudt, zijn lijden en sterven. Hierin kan de mens tot het geheimenis van de wederliefde komen, stelt C. Steenblok. (16/4/1954)

Deze wederliefde is de bekering door de heilzame afkeer van de zonde en een lust en liefde tot de geboden, waar C. Steenblok op wijst. Hij noemt dit het ware vermaak in de geboden naar de inwendige mens. Hij stelt dat het geloof een worsteling is met de zonde en de dood. Dat is een dagelijkse oefening. Daar is een andere dorst en honger, naar de wijsheid, genieting en godsdienst der wereld, die de mens moet overwinnen, want die is dwaasheid bij God, die zich voedt met de zwijnendraf der aarde. C. Steenblok waarschuwt tegen de ingebeelde godsdienst en het vermeende Christusbezit waarmee ze roemen in hun rijkdom. Het leven roept om diepte, anders is het slechts de dood.

Begin 1954 wees C. Steenblok op het ongenoegen des Heeren over de ongerechtigheid des lands. Dit ongenoegen kwam met dreigingen en roepstemmen. Hij wees erop dat God’s geduchte toorn steeds groter werd, en dat daarom vreze des Heeren en vernedering van belang waren.

C. Steenblok noemde de bruid als de kroon op alle strijd. (De Wachter Sions, 21/10/1955) De mens komt niet zomaar tot Jezus en ook niet zomaar tot de donkere bruid, want hij moet daar strijd voor leveren, aan zichzelf sterven op het strijdveld. De wereldse, Laodiceaanse mens is met een andere Jezus en een andere bruid weggelopen, met een ander evangelie. Het is het dingbegrip wat ze boven het functiebegrip hebben geplaatst, en zo ook de functie hebben veranderd, waartoe de mens der wetteloosheid zou komen, om tijden en wet te veranderen, om het dagelijkse offer te staken. C. Steenblok stelde dat na het zure het zoet volgt, maar dat achter het zoet vaak weer al spoedig het zure en bittere komt, opdat het vlees niet zou groeien. (10/2/1956) Het ligt in de leer van Steenblok om tegen de voorwerpelijkheid te strijden, om zo te komen tot de onderwerpelijkheid. Vandaar dat hij deze dingen in diepte bespreekt, en ze leidt tot de diepere betekenis ervan, opdat geen schakel zal ontbreken in het hemelse sieraad. Er is geen snel paard in zijn leer wat naar Jezus leidt. Alles gaat traag en diep, en slaat zo niets over, zodat het vlees geen inmeng kan hebben. Het vlees is overmoedig en bedrieglijk, en praat de zonde goed. Het vlees is vol met gladde, snelle tongen.

C. Steenblok dooft de valse lichten uit in zijn ontmaskerings-betogen.

HOOFDSTUK 12. REFORMATIE EN INSTITUTIE IV

Men heeft steden gebouwd in deze woestenijen, in deze woestijnen, terwijl men verder had moeten trekken. Men heeft snelwegen gebouwd tot de bruid en tot Jezus. Zondianië. Deze steden zullen door de Heere ingenomen moeten worden. Ook in het werk van C. Steenblok waren er twee slangen aanwezig : een goede en een slechte, zoals ook in het werk van Calvijn. Er is en was ook een valse zondekennis. Er zijn geen snelle wegen tot de donkere bruid van de zondekennis. Ook niet in de dogmatiek van C. Steenblok. De bruid, de koningin, is als de kroon op alle strijd, stelde C. Steenblok. Er is geen snelle wedergeboorte. Men trekt voortdurend Jezus-kaarten in de stad. Ze hebben veel te veel Jezus-kaarten in het spel aangebracht. Je vindt het op alle hoeken van de straat en het wordt goed verkocht. Genade verkoopt goed. Zondekennis niet, maar de stad heeft haar eigen zondekennis, haar eigen bruid, haar eigen koningin, en daar hoeft men niet voor te strijden. Men slaat de dogmatiek van C. Steenblok over, en ook Calvijn’s ingewikkelde dogmatiek, want die is zeker niet simpel. TULIP is maar een lauw en laf, gemakszuchtig aftreksel.

Daarom neemt de Heere de steden van de zondianen in. De urim en de thummim, het toetsen, zijn de weg tot de donkere bruid waarin wedergeboorte is. De schepping is nog niet gekomen. De plagen zijn gekomen tot de Zondiaanse steden in de woestijn, waar groot kwaad wordt verricht, tegen mens, kind en dier, tegen de gehele natuur. De zondiaan kan niet met succes strijden tegen de natuur. De natuur zal de zondiaan overweldigen.

Het toetsen is de weg tot de bruid van de zondekennis waarin de mens wedergeboren wordt, maar de mens heeft het toetsen ontleerd. Ook de zondiaanse stad heeft haar eigen toetsen. Het zijn dwangmiddelen en eigenaardige maatregelen om de mens op haar dwaalwegen mee te sleuren, alhoewel het heenwijst op de hemelse wegen. Het zijn vreemde afschilderingen, vage bespiegelingen, verdraaid door de wind. Het is een doolhof voor de mens. Het zondiaanse zaad is gezaaid op de akkers van het vlees, en de mens heeft verderf geoogst, maar ziet het niet of wil het niet zien, of heeft deze dingen op zijn eigen manier uitgebuit. Geen snelwegen tot de bruid van zondekennis, en daar rijdt je ook niet snel doorheen. Daarom breekt de Heere deze snelwegen af, en ook de wolkenkrabbers tot de hemel, de zondiaanse torens.

Wat zijn ze geleerd, hè, de zondianen. Wat weten ze alles goed, hè ? Zondiaanse geleerdheid. Professioneel geworden in de zonde, deskundig. Ze verschuilen zichzelf achter schuilwoorden, achter vakwoorden, van hun vak : de zonde. Ze zijn dienstbaar geworden tot de zonde, en zo ook godsdienstig. Dan moet de lange weg weer zichtbaar gemaakt worden, de smalle weg, en die mag ook niet even snel door het toetsen heengaan. De mens moet de urim en de thummim leren kennen. De mens moet het oefenen. De mens moet alles opgeven om deze hemelse toetsstenen te vinden. Die laten zich niet zomaar vinden. De kennis erover is verborgen, als het verborgen manna. Het is alleen voor de overwinnaars. De bruid is de kroon van de strijd, stelt C. Steenblok. De strijd is dus de weg. Niet zomaar genade. Dat is een toetsstrijd, want je mag niet zomaar strijden. Dan zou je een blinde vuistvechter zijn. Vandaar dat we ook komen tot het beginsel van de leer van Calvijn : de ontmaskering, maar hoe doe je dat ? Je wilt niet op de Heere vooruitlopen. Calvijn waarschuwde tegen de ijdele nieuwsgierigheid. Hemel, hel, de zondianen weten er alles van. Ze hebben alles al in kannen en kruiken. Hun ijdele nieuwsgierigheid kent geen grenzen. Ze zijn niet voorzichtig als slangen. Het zijn varkens.

De Vreze des Heeren, de voorzichtigheid, de voorzorg, is het beginsel van alle dingen. Zonder de vreze des Heeren is het onmogelijk de Heere behagelijk te wezen, en onmogelijk om te toetsen. Zonder de Vreze des Heeren grijpt de mens te snel toe. Daarom is dit iets wat geleerd en geoefend dient te worden. Het is niet zomaar eerbiedigheid. Er zijn zoveel afgoden waaraan de mens eerbiedig is. Dat is juist een gebrek aan de Vreze des Heeren. Het is toetsmatigheid, grondig blijven doortoetsen, volhardend blijven doortoetsen, als Jakob op Pniël, tot verbrokenheid, en dan pas kan de mens onderwezen worden in de zondekennis en komt de mens tot de donkere bruid voor wedergeboorte. Pas dan gaat de mens zicht krijgen op het Jezus-principe en daartoe de sleutels krijgen. Dan moet je de Jezus van de stad, de zondiaanse Jezus, of zoals Calvijn het stelde : ‘de Jezus-voor-de-sier’, achterlaten.

HOOFDSTUK 13. DE DOGMATIEK VAN C. STEENBLOK - 3

'Maar God leidde het volk om.'
Exod. 13:18

Vandaag de dag is Jezus een toverwoord geworden. Even Jezus roepen en zo wordt het geweten weer gesust. Het is de bedrieglijkheid van Zondianië. Het wordt verkocht als een wegpoetsmiddel. Oh, even vlug Jezus erbij halen. Oh Jezus, oh Jezus. Klaar. C. Steenblok streed tegen deze voorwerpelijke Jezus-afgoderij, zoals ook Calvijn er tegen streed, tegen de sier-Jezus. Het heeft de kerk ingenomen.

Ik had een droom dat giftige slangen de kerk ingenomen hadden en ook de kerken probeerden binnen te dringen. Ze tikten op de ramen, en zochten naar gaatjes. Ik zag toen de roofvogels van 1953 komen om deze slangen aan te vallen en ermee af te rekenen. Het waren prachtige, zeer intelligente, hemelse roofvogels.

C. Steenblok stelde dat het hemelzoete niet geproefd kan worden zonder het bittere. Daarom gaat de weg naar de hemel ook langs de hel, stelt hij in De Wachter Sions van 11/5/1956. C. Steenblok waarschuwde dat de dubbelhartigheid en wispelturigheid de mens op het pad in de weg stond, waardoor de mens telkens weer afgleed tot de afgoden. Hij waarschuwde tegen de valse leer dat je niet van kerk mag veranderen, want dan praten ze hun zonde goed en verkrachten ze de waarheid. Ze willen enerzijds met de wereldse mode en levensstijl meegaan, en anderzijds nog wat aan de godsdienst vasthouden, stelde C. Steenblok.

Hij omschreef de wereld als een plaats van verlokkende ijdelheid en brute haatuitlatingen van het eigen verdorven vlees. De duivel, de wereld en het vlees zijn de drie vijanden waarmee de mens op het pad dient te strijden, stelt C. Steenblok. Het is een vuile bron van hun verdorven bestaan waarmee ze te worstelen hebben, stelt C. Steenblok. Noodgedwongen moet er een omweg gegaan worden, stelt C. Steenblok, want er is geen directe weg. Zo zal de mens dus uiteindelijk in Kanaan aankomen. C. Steenblok waarschuwde ervoor dat er een weg is die iemand recht schijnt, maar het einde ervan is het verderf. Zo dartelen en spelen zij in de ijdelheden van het leven, stelt C. Steenblok. Hij waarschuwt ook dat er ook godsdienstigen zijn op de omweg die nooit uit het Egypte van de zonde zijn vertrokken, omdat het allemaal slechts voor het vertoon is. We moeten eerst gaan tot de vallei van de vernedering en de verootmoediging, stelt C. Steenblok (1957).

C. Steenblok stelde dat het een strijd was tegen schijngodsdienst en zondedienst. Het land was in groot verval gekomen, en daarom was 1953 nodig. Er moest weer tegen de zonde gepredikt worden. Het sleurde velen mee. Ook de schijngodsdienst was dus nog een grote vijand. Men moest nog leren toetsen. Er was ook een valse vreze des Heeren die meer om eerbied dan voorzichtigheid ging. Die eerbied ging tot de afgoden dan, want overmoed is geen teken van de Vreze des Heeren, en ook het in ere houden van menselijke tradities is geen vreze des Heeren, maar gewoon eerzucht en mensenvrees. Het is het vertrouwen op het vlees. Heeft niks met de ware Vreze des Heeren te maken.

De omweg is de weg tegen vlees en bloed, stelt C. Steenblok. Hierop wordt de mens door de spraak van God's geboden dodelijk getroffen, en zo zal er een nieuwe spraak zijn van klagen en kermen

vanwege de zonde, stelt C. Steenblok. Dat is het natuurwonder van de wedergeboorte. Deze reine spraak van de wedergeboorte, zo stelt C. Steenblok, is ook een smeken, want niets wordt meer als vanzelfsprekend gezien. Smekend komt de mens tot God, niet opschepperig. Met zichzelf pronkende mensen komen tot de afgoden.

Klagen en kermen om de zonden, en het smeken, is dus een teken van de nieuwe tongen. Dat zijn voor de mens vreemde talen. Zij spreken immers zondiaans, wat gewoon Laodiceaans is. Dit klagen en kermen om de zonden, en het smeken, is dus de ware pinksterdag in de leer van C. Steenblok. (1957, 7/6) Dat is dus een Zacheriaanse pinksterdag, zoals Zacharia stelde dat als de pinksterdag zou komen, dan zouden ze hem aanschouwen, die zij doorstoken hebben, en over hem een rouwklacht aanheffen als de rouwklacht over een enig kind, ja, zij zullen over hem bitter leed dragen als het leed om een eerstgeborene. (Zacharia 12:10)

Bitter zouden ze kermen, stelde C. Steenblok. Bij Jeremia worden ze gevoerd met smekingen, stelde C. Steenblok, en bij Hosea leren ze zuchten.

Het pinksteren van dartelheid is daarom een vals pinksteren. Slangen die op de ramen tikken en zoekende zijn naar gaatjes om binnen te komen. Daarom moesten de roofvogels van 1953 komen. Zij stonden voor de grote uittocht uit Zondianië, uit Laodicea.

HOOFDSTUK 14. REFORMATIE EN INSTITUTIE V

‘*Zo is dan de eeuwige verdoemenis een tuchtmiddel van de hemelse zorg ter opvoeding van de heiligen, wat niet bestemd is voor de goddelozen. Deze heilige eeuwige verdoemenis is het sieraad van de gelovigen, opdat hun vlees zal sterven en nooit meer op zal staan, als het vrijkomen van de zondemacht. Hierover zijn vele leugens gepredikt door onwetenden, maar de hemel heeft een medicijn hiertegen bereid. Er is geen straf met als doel de straf zelf, maar het heeft een hogere bedoeling, om te corrigeren en in de juiste richting te leiden. Dwazen hebben dit middel en medicijn misbruikt, evenals de genade, tot hun eigen verderf. (Rivieren 11:3, Odenlech 33:64, Werktuigen 4:68) De hel is de baarmoeder, als een tocht door de onderwereld, waar iedereen doorheen moet. (II Behemma 5:70) De uiteindelijke eeuwige verdoemenis als hemelse zorg en medicijn is dat wat het genade-middel is.’*

Inzetting 10. Over hemelse zorg, de Nieuwe Bijbel Catechismus

Geliefden, ik had een droom dat de engelen en de wolk van getuigen streden tegen de drama in de westerse christelijke kerken. Het was niet de drama des Heeren, maar soap drama.

In zijn preek over Hebreeen 2:3, waarvan ik een zeer bijzondere en zeldzame audio-opname van heb in mijn predikanten-bibliotheek, wat van 1966 of ouder moet zijn geweest, stelde C. Steenblok dat de gelovige de houding moet hebben dat al zou hij naar de hel toe moeten gaan, dan zou hij niet moeten klagen over het gaan naar de hel, maar over de zonde tegen de Heere, wat de Heere is aangedaan. De helganger zou de hel rechtvaardig moeten beschouwen en ook daar de Heere moeten beminnen. Vraag dan om een kleine broodkruimel en een kleine waterdruppel. Zulken wil God tegemoetkomen.

Ja, het oordeel is ernstig, maar goed en rechtvaardig, en ook hierin heeft God een verborgen raadsbesluit waar de mens niets van weet. De mens is ijdel nieuwsgierig geweest over de hel, en heeft eigen beweringen speculatief lopen neerpennen, zo goed en kwaad als dat ging. Vaak geven de oude gereformeerde vaderen hier een veel eerlijker en genuanceerder zicht op, wat veelal in de kerken wordt achtergehouden. Zij zijn afgedwaald van de oude vaderen en moederen. De kerk is modern geworden, en heeft de rijkdom van het Woord des Heeren, ook door de mond van de oude vaderen, lopen wegkappen, en nu begrijpen ze er niks meer van, zoals Kersten sprak : ‘Zij die de oude vaderen niet kennen, fladderen maar wat.’ Ze zijn met zichzelf in de knoop gekomen, en bedriegen zo ook hun kinderen, in de soap drama. De drama des Heeren is ons genoeg, en die is al erg genoeg. Wij mogen daaraan niet toevoegen.

C. Steenblok was een prediker van hoop, ook al moest hij de gruwelen van de hel bespreken, waar wij uiteindelijk allemaal doorheen moeten, waarover onze catechismus spreekt, en waardoor Jezus en de oude profeten ook heengingen. Laten we er niet meer van maken dan dat het is, maar ook niet minder. Het is ter beproeving en zuivering, en de mens heeft dit literaire stijlfiguur vanwege zijn gebrekkige talenkennis geheel verkeerd uitgelegd met reuze grote gevolgen, want velen zijn hiervan in de psychiatrische klinieken terechtgekomen, waar ik vele voorbeelden van heb, zelfs in mijn eigen gereformeerde familie.

God pikt het niet meer, de leugens die hierover gesproken worden, en ook over andere dingen, waar de nieuwe bijbel catechismus zeer duidelijk over spreekt. Daarom, geliefden, had ik deze droom. Calvijn, die als een ayatollah van de reformatie was, waarschuwde dat de mens niet ijdel nieuwsgierig moest zijn over de hel, dat het beeldspraak was, ook al deed hij niks af aan de ernst ervan. In die zin is de mens ook van Calvijn afgeweken, ook het latere calvinisme, wat meer tot tulipisme werd dan dat het nog calvinisme was. Ook van Steenblok, van 1953, is men afgeweken, en men is zeer dartel geworden in overmoed. Men loopt vooruit op het Woord des Heeren, men voegt eraan toe, en het lijkt nergens meer op.

Zo worden kinderen geofferd aan deze Moloch van valse schriftuitleg, en zijn deze vagebond-schriftgeleerden weer een probleem, zoals in de dagen van Jezus. Dat is geen strijd tegen vlees en bloed, maar tegen geestelijke overheden en machten van zonde en leugen, van dartelheid en vurig ongeloof en bijgeloof, want het heeft niks meer met het geloof te maken, wat een worsteling is. Het is gebrekkige kennis waarin van alles rammelt, en onwetendheid, hardnekkige onwetendheid, want ze hebben dit in hun luiheid en machtszucht lopen neerpennen, niet verhinderd door enige kennis. Het is de bedriegelijke schijntheologie van Zondianië, van Laodicea. Het zijn harde rentmeesters die de mensen onderdrukken.

HOOFDSTUK 15. VAN WISSE TOT STEENBLOK

J. Wisse stelde in de Wekker van 29/12 1916 dat de algemene volkszonden steeds meer begonnen door te breken, dat het opkomende geslacht steeds meer aan het ontaarden was van jaar tot jaar. Wij worden beproefd door zowel de oordelen als de zegeningen, stelde hij, en men dwaalde juist meer en meer af. Ze verootmoedigden zichzelf niet. Hij noemde de geldgod en de drankgod en al de ijdelheden van de wereld die grote menigtes aantrokken. Het is vandaag de dag niet anders. Daarom moeten we terug naar de oude vaderen en moederen die hier tegen waarschuwden.

Ook die menigtes die hard en onbekeerd zijn zijn een grote beproeving. We moeten bij onszelf beginnen, stelt J. Wisse. Hij was één van de grote kerkvaderen van de begintijd van de christelijk-gereformeerde kerk die zich niet liet meeslepen met de hypnotische toestanden van Kuyper. J. Wisse wilde geen compromissen sluiten met de wereld. Kuyper was een geleerde, maar dartele man in velerlei opzicht. Hij was een wilde jongen die er nog compromissen op nahield met menselijke cultuur en traditie. J. Wisse hield hierin vast aan de eeuwige steen, ook al was die ten aanstoot.

J. Wisse herinnerde de mens eraan : de aarde is geen paradijs, maar een woestenij van zonde. Och mens, beeldt uzelf toch niets in. De mens is maar een zucht. J. Wisse wijst dan op Jeremia die zo heeft moeten worstelen onder de ellende van het volk, en die de roede van God’s verbolgenheid had gezien. Daar hield hij zich in tranen en gebed aan vast, want daarin zag hij ook hoop.

Als we het over de ware pinksterdag hebben dan moeten we bij Klaagliederen zijn, waar ook C. Steenblok op wees. Dat zijn de ware nieuwe tongen, als de mens zucht en weent om de zonde. We hebben dan te maken met een Jeremiaanse Jezus, een wenende Jezus, die ook zeker een gesel droeg, en niet de roze Jezus is die men vandaag de dag van hem heeft gemaakt, als een gesuikerde marsepeinen Jezus in de etalage van de stad. Tegen die Jezus streden de oude vaderen. Ze prikten door het grote bedrog heen. Daarom moeten we terug. Mens en kerk zijn afgedwaald. Het huidige Nederlands met zijn d en t terreur en verdere taalterreur is ook een moderne dwaling. Isaac van der Velde streed in de vijftiger en zestiger jaren tegen de moderne d/t regel. In zijn boek ‘De tragedie der werkwoordsvormen’ wijst hij op de Leidse historicus A. Kluit, die het erover had dat in de oudheid de d/t regel niet bestond. Bijvoorbeeld : ‘hij wordt’ schreef men als ‘hij wordet’ of ‘hij wort’. In het Egyptisch werden woorden ook op verschillende manieren geschreven. Variatie in taal is voor opslagredenen, een vorm van memoriseren, en het heeft zo een grotere overlevingskans, naast het feit dat het de mens ook flexibel en creatief maakt. De weerstand die Isaac van der Velde kreeg tegen de afschaffing van de d/t regel wijst op het feit dat mensen vast zitten in emotie-denken en traditie-denken, maar hierin niet regressief zijn, want het oudere Nederlands had dit allemaal niet. Het zijn moderne tradities, en het oorspronkelijke, waarin de sleutels liggen, kent men niet, en wil men niet kennen. Men is barbaars naar de geschiedenis. Ook in de Nederduits gereformeerde dogmatiek wordt hierop gewezen. Al met al is de levende Nederlandse taal om zeep geholpen door al te vaste spellingspatronen. Het is een grote vloek die op Nederland rust, die d/t regel. Men is zich daar op gaan richten, en heeft zo de geestelijke oorlogsvoering lopen verzaken.

Cato de Oudste had gesteld :

“Degenen die serieus zijn in belachelijke zaken, zullen belachelijk zijn in serieuze zaken.”

Het Nederlandse volk is ingenomen door clowns. Zo hebben ze ook met de oude vaderen afgerekend. Het Nederlands is nu geen levende taal meer, maar een dode taal. Alles is klinisch geworden en koud. Ze hebben er een exact vak van proberen te maken, terwijl taal geen exact vak is. Het zijn machtsspelletjes. Ze spelen Russisch roulette met de hoofden van de kinderen. Ieder kind wordt tegenwoordig aan deze taalterreur geofferd, als een moderne Moloch. Zo wordt het kind losgetrokken van de oude vaderen en moederen. Zo groeit het kind op voor galg en rad. Besuikerd en opgezet eindigen ze in de etalages.

Hadden de oude vaderen dan alles al bij het rechte eind ? Neen. Zij waren in de reformatie. Zij waren wachtende op de hemelse boeken die hen verder zouden leiden, zoals gesproken werd in Daniël en Openbaring. Daarom moeten wij niet zomaar klakkeloos alles aannemen wat de oude vaderen en moederen verkondigden, maar wij moeten werken in hun mijnen. De diamanten en andere hemelse stenen zijn nog ruw.

Als de kracht van de mens wordt weggenomen, stelde C. Steenblok, dan wordt de mens tot smeken geleid. Nu, dat kan ook heel bedrieglijk zijn. Ja, de mens moet een smekeling zijn, maar geen vleselijke smekeling die terugverlangt naar de vleespotten van Egypte. Wij moeten smeken tot de dingen van de Heere, maar daartoe ook de weg begaan. ‘Koopt van mij.’ Als de mens het niet koopt en er niet voor werkt, dan heeft smeken ook geen zin.

In de hel zouden we nog de Heere moeten beminnen, stelde C. Steenblok. We moeten vragen om een klein broodkruimeltje en een klein druppeltje water. Dat leert de mens in de hel, om het kleine weer te waarderen. Jezus was hier ook, en David ook, en David sprak dat de Heere hem in de hel niet alleen had gelaten, in de psalmen. J. Wisse stelde dat Bethlehem het broodhuis was. Daar moesten onze blikken op gericht zijn, niet op Parijs, Berlijn of Londen. In Bethlehem was er wedergeboorte, en dat begon met kleine broodkruimeltjes. Wij moeten met het minste leren leven opdat wij deelhebben aan een grotere geestelijkheid, die veel dieper reikt.

HOOFDSTUK 16. DE VEENENDAALSE SCHEURINGEN IN DE GEREFORMEERDE KERK (1896-1913)

We zien in de geschiedenis verschillende belangrijke uittochten uit de gereformeerde kerk van Kuyper :

1896 - de A-kerkeraad uittocht - de eerste Veenendaalse scheuring in de gereformeerde kerk, terugkerende tot de christelijk gereformeerde kerk
1897 - de van Willikshuizen uittocht - de tweede Veenendaalse scheuring, gaande tot de christelijk gereformeerde kerk
1913 - de Den Hengst uittocht - de derde Veenendaalse scheuring, gaande tot de gereformeerde gemeente

Verdere uittochten :

1920 - de Netelenbos uittocht, tot de nederlands hervormde kerk
1920 - de G. Wisse uittocht, tot de christelijk gereformeerde kerk
1926 - de Geelkerken uittocht, tot de hersteld gereformeerde kerk
1942 - de eerste C. Steenblok uittocht, tot de gereformeerde gemeente (1943, die hij in 1953 verliet, na de dood van Kersten, voor de gereformeerde gemeenten in nederland, een tweede C. Steenblok uittocht)
1944 - de Schilder uittocht, tot de vrijgemaakt gereformeerde kerk

De predikant W. Den Hengst (1859-1927) had zich eerst bij de doleantie van Kuyper aangesloten, maar verliet die weer vanwege ‘de geest van neo-calvinisme’. Met het grootste gedeelte, 2/3, van zijn gemeente, ging hij toen over naar de gereformeerde gemeente. Hij was losgekomen van de Kuyperiaanse ‘veronderstelde wedergeboorte’ en predikte nu het belang van de bekering.

In 1892 ging het grootste gedeelte van de christelijk gereformeerde kerk van 1869 over in de kerk van Kuyper, de dolerende gereformeerde kerk, maar er werd toen nog wel onderscheid gemaakt tussen A-kerken, de al eerder afgescheidenen, en de B-kerken, de latere afgescheidenen, oftewel de dolerenden, en er waren ook C-kerken. In 1896 was er echter weer een overloop terug naar de christelijk gereformeerde kerk. Den Hengst bleef in die tijd gewoon nog gereformeerde predikant. Van 1888 tot 1894 was hij predikant in Den Helder, en vanaf eind 1894 in Veenendaal. In 1897 liep een kerkeraadslid, C. van Willikshuizen, over naar de christelijk gereformeerde kerk, vanwege bezwaren over de verbondsleer. In de christelijke gereformeerde kerk waren ze hier veel voorzichtiger mee, en predikten ze de doodstaat van de mens en de oproep tot bekering. Ze vonden Kuyper een losbol die ‘zonder handen reed’. Hij was te weinig bevindelijk.

Den Hengst had 1908, 1909, een diepe bekerings-ervaring, en kon zich niet meer vinden in de veronderstelde wedergeboorte leer van Kuyper, wat het neo-calvinisme was van die tijd, maar predikte nu persoonlijke bekering. Het kwam tot de Veenendaalse kerkscheuring. Hij verliet de Gereformeerde Kerk van Kuyper, en volgde zijn gemeente tot de gereformeerde gemeente, door tussenkomst van Laurens Boone van de oud-gereformeerde kerk, die zijn gemeenteleden hadden opgetrommeld. Met de oprichting van de Saambinder begon hij voor dat blad te schrijven in 1919.

Je kan inderdaad te ver van Calvijn afwijken, zoals je ook te dicht bij Calvijn kan komen. Calvijn was dan wel een tuliper, maar veel genuanceerder dan het tulipisme van vandaag de dag, wat in principe niet eens meer calvinisme is, omdat ze in principe gewoon een heleboel boeken van Calvijn overboord hebben gegooid of niet eens kennen.

W. den Hengst stelde dat het instituut gebouwd moet zijn op het hemelse woord en niet op het eigen believen van mensen. (De Saambinder, 14/11, 1919)

In zijn boekje 'Uitgetreden. Rekenschap van Gevoelens en Handeling' uit 1913 noemt hij de strijd in de gereformeerde kerk in Veenendaal als een strijd tussen het meer inheemse oud-gereformeerde en meer van buiten geïmporteerde nieuwe calvinistische gevoelens, wat tot een breuk leidde en waardoor gemeente en predikant overgingen naar het gereformeerde gemeente geloofsgoed. Hij waarschuwde tegen de valse grond van vleselijke gerustheid, de Laodiceaanse leer dus, die in de Kuyper kerk was binnengedrongen. Hij noemde de mens door de zonde verblind en droevige zelfmisleiders.

Den Hengst noemde het belang van de strijd tegen driest ongeloof, begoochelend bijgeloof, en zelfmisleidend waangeloof, tegen de geestelijke boosheden in de lucht, een macht die zich hierin openbaart.

HOOFDSTUK 17. DE KERKSCHEURING VAN GROOTEGAST (1983-1986)

De vrijmaking in 1944 was nog maar een dichterlijk beeld van de ware d-day die nog moest plaatsvinden in de innerlijke dieptes van de kerk. Het was een heenwijzing naar iets wat al was geweest en iets wat nog zou komen.

Er was nog een grote strijd, ook in de vrijmaking, tegen de anabole steroïden Jezus, de deus ex machina, de Laodiceaanse Jezus, die zo opgeblazen was dat hij alles wel even zou regelen, en alles al geregeld had, en de kerk waande haarzelf die Jezus, terwijl het de ware Jezus niet om machtszucht en eerzucht was te doen, die wilde niet de grote superheld spelen, maar ging de weg van de zwakheid, en riep de mens op die weg te volgen, niet dat men zomaar gered zou zijn door Jezus op zich. Velen die ‘met Jezus op zich’, als dingbegrip, als voorwerps-Jezus dus, tot de hemelpoorten komen zullen niet binnengelaten worden, en men weet niet eens wat het begrip ‘hemel’ eigenlijk inhoudt. Jezus-roepers komen niet zomaar binnen, worden niet zomaar ingeleid tot de hogere waarheden. Men had nog een strijd te voeren tegen geestelijke anabole steroïden, allerlei buitensporige, sjoemelende krachtpatserijen. Het volk wil het niet horen, want ze zijn aan de Jezus-drugs. Dat is een uitwendige Jezus, de Jezus-voor-de-sier zoals Calvijn het noemde en waartegen hij streed. In het Calvinisme waren deze waarheden al gegeven, maar men verruilde het voor botte, ongenuanceerde ‘tulip’. Het extremistische ‘tulipisme’ verving het calvinisme. Calvijn was veel genuanceerder en dialectischer dan de oppervlakkige drap die ze heden ten dage in de moderne westerse kerken opdienen.

Klaas Schilder stond voor een grote optocht uit de Kuyperiaanse gereformeerde kerk in 1944, en die optocht ging tot de vrijgemaakt gereformeerde kerk, wat een begrip werd in Nederland, maar ze waren er nog niet. Het slot begon steeds nauwer te worden en flink te roesten. Er moest nog veel meer gebeuren. Men zat in een fuik, en na de dood van Klaas Schilder kwam er veel indutting. Het monster van Laodicea wilde niet loslaten.

Klaas Schilder was een groot kerkhervormer, de aanvoerder van een grote kerkelijke d-day uit het gereformeerde kerkbewind van Kuyper en de zijnen, maar hij was geen Mohammed, hij was geen Calvijn. Het bleef ergens halverwege steken. Zo spreken we van een dichterlijk beeld wat nog verdiept moet worden, en we moeten verder kijken in de kerkgeschiedenis. De vrijgemaakte kerk, en ook de 1967 afscheiding, de nederlands gereformeerde kerk, werden problematische kerkbewinden op zichzelf. De strijd ging door. Men moest verder reformeren. Het Kuyperiaanse monster was nog maar half verslagen. Alles was half hier.

De kerk was een dingbegrip geworden. Het abstracte begrip in de context van het literaire stijlfiguur was er niet meer. Men begreep deze hyperbool niet meer en had het letterlijk en materialistisch gemaakt, controle-zuchtig. Daarom moest er in de tachtiger jaren wel een nieuw begrip komen van wat de ware kerk is. Er moest nieuw zicht op de kerk komen. De vrijmaking moest voortgezet worden.

De kerk was een object geworden, een economisch verdienmodel, en men kon het object gebruiken om anderen mee rond te bazen. Daarom wil het monster de kerk ook niet laten gaan. Het is bruikbaar voor het beest.

De strijd om het kerk-object leidde in 1983-1986 tot de kwestie J. Hoorn, oftewel de Grootegast scheuring in de gereformeerde kerk vrijgemaakt. Het ging om de vraag wat de kerk is, de definitie van de kerk, en of er zich ook nog gelovigen buiten de kerk bevinden. Het is maar net hoe je er tegenaan kijkt, want kerk is natuurlijk een zeer abstract begrip, net als God. Beide kanten hadden er wel wat goeds over te zeggen. J. Hoorn gaf een hele ruime definitie aan de kerk, waardoor hij ook kon stellen dat alles al binnen de kerk was, in zijn brochure ‘Een enige kerk. De troost van de ware gelovigen.’ (1984) Het is een zeer dialectisch geschrift. Hij stelt in het geschriftje dat ‘de enige kerk’ onvergelijkbaar is met wat alles wat mensen aan kerk bedenken en maken. De enige kerk is een maaksel van God wat niet door mensenhanden nagemaakt kan worden, stelt hij. De mens blijft dit wel proberen, maar het lukt nooit. Het is altijd schijn, stelt hij, en de ware kerk prikt daar doorheen.

Hij stelt dat de kerk niet gebonden is aan een plaats, en dus ook niet algemeen en plaatselijk is, maar plaatselijk omdat ze algemeen is. Een zeer dialectische uitspraak. Hij noemt dat de ware kerk ons al gevonden heeft. Het is allemaal een kwestie van semantiek. De kerkeraad stelde dat de kerk veel ruimer was, en dat er ook gelovigen buiten de kerk waren die geroepen moesten worden, en zo bonjourden ze J. Hoorn weg. Het is maar hoe je dingen uitdrukt. Aan beide kanten werd er wel wat waarheid gesproken. Daarom was het ook zo dialectisch. Heel vaak kun je ja en nee als antwoord geven op vragen. Op mijn theologische opleiding werd er altijd al gezegd dat er een spanning lag tussen het ‘alreeds’ en ‘nog niet’. Bij J. Hoorn was er geen wordende kerk, maar de bestaande kerk. Daarom zijn alle gelovigen al binnen. De volheid van de kerk is er dus altijd al geweest in zijn leer. Er schijnen dan wel ongelovigen zich te bevinden binnen haar die haar totaal verwoesten, stelt hij, maar hij wijst dan op Calvijn die het over de onzichtbare kerk had die zich bevindt binnen en kleiner is dan wat zichtbaar is.

J. Hoorn stelt dat de kerk bestaat door de scheppende kracht van het Woord van God. Die kerk is dus niet verbonden aan plaatsen of personen, maar wel plaatselijk en persoonlijk, juist omdat het algemeen is. Het heeft niks met mensenhanden te maken. God bewaart het. Deze kerk is tot de aarde gekomen, tot mensen die uit stof zijn gemaakt. Dat was de opdracht van de kerk, stelt hij, dus die zweeft niet hoog in de wolken. Hij vergelijkt het met de opdracht van de zoon die neergedaald is tot de lagere aardse gewesten. Ook al is de zoon dan daarna weer opgestegen ver boven alle hemelen, het was om alles tot volheid te brengen hier op aarde, stelt J. Hoorn.

Waar heeft hij het dan over ? Hij noemt de kerk net als Calvijn ‘onze moeder’, en niet alleen dat, maar ook ‘onze vrije moeder’. Zij is ongebonden, niet gebonden aan een persoon of kerkgebouw, maar zij is in die hoedanigheid wel hemels verbonden, als bruid. Vanwege deze vrijheid in verbondenheid zijn ook wij vrije kinderen. Daar komt het betoog van J. Hoorn in feite op neer. Hij noemt dan, weer zeer dialectisch, dat wij daarom moeten toetreden. Niet om kinderen van haar te worden, want dat zijn we al, maar om ons als kinderen van moeder te gedragen, om haar als de moeder van allen te vereren. Net als Calvijn houdt J. Hoorn er dus amazone theologie op na. Deze theologie komt ook ruimschoots naar voren in de nieuwe bijbel. Zo ook in de nieuwe bijbel catechismus.

Jezus sprak :

‘Nog andere schapen heb Ik, die niet van deze stal zijn; ook die moet Ik leiden en zij zullen naar mijn stem horen en het zal worden één kudde, één herder.’
Johannes 10:16

Let op het woordje ‘worden.’ Er ligt dus een theologische spanning tussen het worden en het alreeds zijn. Teveel gericht zijn op het ‘zijn’ kan in slaap doen sussen. We zijn nog in wording. De reformatie moet doorgaan. Stilstand is fataal. J. Hoorn stelt dus zeker wel dat we moeten ‘toetreden om ons als kinderen van moeder te gedragen,’ wat een synoniem is van ‘wording’, dus dit is allemaal semantiek. Als er teveel de aandacht wordt gericht op de wording, en dit is een menselijke wording, een valse wording, dan moet juist de zijns-factor van het inwendige aangebracht worden, wat ook wel nodig was in de vrijgemaakt gereformeerde kerk, waar ook wel degelijk het gevaar lag dat er hard werd gewerkt aan eigen koninkrijkjes. Al met al was de kerkstrijd van de jaren 80 om het kerkbegrip dus van belang. Het bracht verdieping aan. Men nam zorgvuldig onder de loep aan beide kanten wat men nu eigenlijk geloofde.

HOOFDSTUK 18. DE STRIJD VAN KERSTEN TEGEN DE ANDERE JEZUS

Kersten was woedend met het komende kerstfeest van 1920. Hij was als Jeremia apart gezet in de toorn en het oordeel des Heeren. Hij spreekt erover in de Saambinder van 10 december. Hij noemde dat het kerstfeest allemaal om het uitwendige ging, het dreigde meer en meer te ontaarden. Nee, pasen, daar moest de wereld niet zoveel van hebben, stelde hij, want op het pasen stond de leeuw van de stam van Juda op in overwinning om verschrikking te verspreiden over alle helse wachters, met dodelijke schrik en beroering. Het kerstfeest was aantrekkelijk voor de sentimentele wereld, stelde Kersten, want die is natuurlijk gebaseerd op het emotie-denken en ook emotie-theologie, en daar paste een onschuldig kind in doeken gewikkeld prima bij. Kersten noemde het een licht bewogen oppervlakkig aangedaan feestelijk gevoel waar de wereld door werd gedreven. Kersten bulderde dat er juist spot werd gedreven met het hemelse geboren kind. Allemaal zitten ze om de kerstboom om op de geschenken te wachten, en die kerstboom zou zelfs in de herberg te vinden zijn. Het was tot een feest van vermaak geworden, en de eigenlijke boodschap was uit het zicht verloren. Ook dronkaarden zijn met dit feest gemoeid, stelt Kersten.

Kersten was vol met de toorn des Heeren die op hem was nedergedaald, en hij gaf precies aan wat er gaande was, want hij stelde dat het onschuldige kindeke de mens ten val was gezet. De doeken, de kribbe, de stal, alles zou in het oordeel op de ziel van de mens branden. Ja, hij stelde dat omdat ze God probeerden te bedriegen, God hen zou bedriegen, en daartoe was Jezus gezonden. Als valstrik. Dat was hun verdiende loon. Ook Calvijn stelde dat de sier-Jezus hen tot het verderf zou leiden. Het is dus allemaal niet zo onschuldig. Ze hebben een bom naar binnen gehaald. Het is het paard van Troje. Wat voor een Jezus-gruwelen hebben de mensen van het evangelie gemaakt. Het lijkt nergens meer op. Het is niet meer zoals het was. Ze zijn er met een andere Jezus vandoor gegaan die niets meer met de hemelse leer heeft te maken. Een ander evangelie is er in het westen gepredikt. Het is allemaal new age en persoons-verheerlijking. We worden in het westen totaal maar dan ook totaal bejezust, waar de oude vaderen tegen streden en tegen waarschuwden.

Het kindeke zou in ons geboren moeten worden, stelde Kersten. Hij vraagt zich af wat die afgekapte boom met lichtjes en geschenken moet in kerk en huis, en stelt dan : Breek af die kerstbomen, en komt tot de conclusie dat al zou het kindeke duizendmaal geboren zijn, maar niet in u, dan is het voor u verloren.

Kersten was een veel vuriger prediker tegen de wereldsgezindheid dan Kuyper, die nog vol met compromissen zat. 1913 was een belangrijke Veenendaalse uittocht uit de Kuyper kerk tot de leer van Kersten. Die zat toch een laag dieper dan de gereformeerde kerk. Ook de kerk van Kersten had zijn problemen. Daarom moest de afscheiding in 1953 wel komen, de Steenblokkiaanse afscheiding, en ook toen waren ze er nog niet. Het is een doorgaande reformatie. Hier leidden de christelijk gereformeerde kerk en de gereformeerde gemeente die zich afgescheiden hielden van de Kuyper kerk wel naartoe uiteindelijk.

Een zelfde betoog zoals Kersten hield over het wereldsgezinde kerstfeest kan men ook houden over de wereldsgezinde verjaardagsfeesten. Ook Jeremia moest zich van dat soort feesten afzijdig houden. Het zijn verleiders langs het smalle pad die de mens willen teruglokken. Pas op voor de omkopers, de phishers, de groomers. Zij kennen door en door de zwakke plekken van het vlees, en

maken er zeker gebruik van om het maximaal uit te buiten voor de Laodiceaanse koophandel. Ze leiden je van product tot product, totdat je zelf ook een product bent geworden. Ontwaakt gij die slaapt. Het is al laat.

In principe riep J. Hoorn (1949-2013) niet meer. Het getal van de ware kerk was al vol. Daarbuiten was de schijnkerk. Ismael riep ook niet meer. Die had ieder mens tot zijn vijand, als een beeld van het toetsen. Paulus stelde dat we iedere gedachte als krijggevangene moesten nemen. Wij moesten worstelen met elk idee, elk bedenksel. Ismael ging dieper in de wildernis dan enig mens was gegaan, om alles achter te laten. In het diepste van de wildernis bouwde hij zijn gebedsoord. Hij baande de weg. Hij was geen roepende in de woestijn zoals Johannes de Doper. Hij was verstoten, en moest zien te overleven ver weg van de mensheid. Soms is dat nodig, maar we mogen het nooit verabsoluteren. Het is onderdeel van de dialectiek, van het draaiende wiel van de theologie en God's voorzienigheid en soevereiniteit.

God's profeten spreken soms duistere raadselen. Het één sluit het ander niet uit. Jezus sprak soms ook harde woorden die niet begrepen werden, en dan verlieten de mensen hem soms, in hun verharding. We moeten de hemelse woorden op hun diepte schatten. Bovenal gaat het om geestelijke betekenissen. Als de leeuw brult dan is het hard, wreed, snijdend en onbegrijpelijk, zielsverwoestend, maar dan kan alleen de Heere uitleg geven. De Heere zal zich nooit schikken naar de begeertes van de mensen, want die zijn eigengerechtigd en verduisterd in hun gedachten en hun hart.

HOOFDSTUK 19. DE GOUDSE KERKSCHEURING (1974-1976)

Jezus is tot dingbegrip geworden in de moderne kerken. Het functie-begrip hebben ze weggekapt, en het een eigen functie gegeven. Kersten was woedend over het Jezus-misbruik in zowel wereld als kerk. Ze hadden van Jezus een object tot vermaak gemaakt. De gemeente raakte na het heengaan van Calvijn steeds meer en meer verwend, en dit drong ook steeds meer door in de gereformeerde gemeente na het heengaan van Kersten. Vandaar dat C. Steenblok stelde bij de grote 1953 scheuring dat de gereformeerde gemeente wereldsgezind aan het worden was, en ook oppervlakkig en voorwerpelijk. Jezus werd als een sluierterm gebruikt, als een voorwerp. Het ging niet meer om de inhoud. In het Hebreeuws is yeshua het sterven aan jezelf op het slagveld. Kijk wat ze ervan hebben gemaakt. Het is een pot met een smeerseltje erin geworden. Het heeft vele gemeentes een ‘air’ gegeven, met hun sier-Jezus, waar Calvijn ook in grote woede tegen predikte. Kersten stelde dat Jezus was gezonden als een valstrik voor de wereldsgezinden, voor de objectivisten. Alles wat ze ervan hadden gemaakt, het stalletje, het kindeke in doeken gewikkeld, de kribbe, enz. het zou hen kapot branden in het oordeel. Ja, het zou branden in hun handen. Het zou hun ogen gaan wegbranden. Dat komt ervan. Kersten was woedend op al die spot, want dat was wat het was. Jezus was slaaf geworden van hun begeertes, en allemaal die makkelijke wegen die ze hadden gemaakt, alsof Jezus een ja-knikkende opa is, een suikeroompje.

Nu was de gemeente aan het afdrijven. Kersten was heengegaan, en C. Steenblok richtte de GGiN op als een ark van Noach, en bleef waarschuwen. Zijn hamer bleef kloppen. Ook binnen de gereformeerde gemeente waren er Steenblokkianen, zoals de predikant M. J. van Gelder (1938-2021). In de zeventiger jaren was er een grote strijd om de gereformeerde gemeente, tegen van Gelder, want hij predikte min of meer Steenblokkiaans en beschouwde de gemeente in grote lijnen als onbekeerd. Hij zou te voorwaardelijk prediken, alsof de zondekennis voorwaarde is voor het heil, en daar viel de kerkeraad van Gouda hem op aan, en ze dienden bezwaar tegen hem in, wat uiteindelijk tot een scheuring leidde waardoor ze Hervormd werden.

Er was een lichtere, meer evangelische vleugel die door de aanval op de Steenblokkiaan M.J. van Gelder graag de gereformeerde gemeente zou willen overnemen, maar uiteindelijk moesten ze toch wijken voor de zwaardere predikanten. De zeventiger jaren kenmerkten zich door deze aanvallen.

M. J. van Gelder wees op het voorbeeld van de gereformeerde oudvader Ralph Erskine (1685-1752), die stelde dat geboden en evangelie als naald en draad waren. Eerst gaat de naald vooruit en trekt dan de draad mee, dus de geboden prikken ons, waardoor we aan de zonde sterven, als zaad in de grond, wat in principe het evangelie is. Natuurlijk zijn er dus voorwaarden in de natuur. De mens wil het onvoorwaardelijke en het voorwerpelijke, maar dat is iets van het vlees wat moet sterven. De predikanten zijn geroepen om deze boodschap te prediken. Vaak staan dan de lekenkerkeraden die van toeten noch blazen weten tegen hen op. Die willen alles de gemakkelijkste weg. Zo bazen ze de predikanten weg, of de predikanten weten stand te houden, want vele predikanten stonden achter M.J. van Gelder.

HOOFDSTUK 20. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN - 8

Als we het over Calvijn's nuances van tulip hebben, dan wijzen we bijvoorbeeld op zijn verklaring van Mattheus 22:37, over het liefhebben van de Heere uw God.

Calvijn stelt dat we God op een hele andere wijze moeten beminnen dan de mensen doen. God vraagt geen dienst en eerbewijs, stelt Calvijn, maar liefde, want de liefde is de vrijwillige dienst, die God behaagt. Hij stelt dat de liefde tot God het begin van de vroomheid is, want God wil niet dat de mens gedwongen gehoorzaamt. Dat veracht God. God wil ongedwongen en vrijwillig gediend zijn. Hier spreekt Calvijn dus over die diepere natuur in de mens. Dit gaat ook in tegen de al te dwangmatige tulip. Hij matigt dus tulip hier, en laat het meer van twee kanten komen, anders zou de mens slechts een slaaf zijn van God, wat God dus niet wil.

Calvijn valt hier twijfel aan als de moeder van de traagheid, waarmee in principe wispelturigheid wordt bedoeld. Er is goede twijfel en slechte twijfel.

In de theologie van Calvijn zijn meerdere lagen aangebracht, als we het over de wil hebben, want onder de wil van God ligt het raadsbesluit van God, en onder de wil van de mens ligt nog de diepere natuur van de mens, waardoor het ook niet anders kan dat Calvijn's beschrijving hiervan dialectisch is. Er spelen dus een heleboel factoren mee waardoor het dus telkens anders is.

Al met al, stelt Calvijn, moet de mens er om bidden beteugelt te worden met een gewillige vrees, opdat we niet bandeloos en goddeloos worden onder de brandmerken van de tucht, want dat zou meer kunnen losbreken. De naakte kennis van de wraak die God nemen zal zou ons anders nog meer kunnen opstuwen. Calvijn waarschuwt ook dat we het koninkrijk der hemelen niet naar vleselijk gevoel beoordelen en niet naar de kleine maatstaf van het verstand, maar wij moeten het verborgen raadsbesluit van God aannemen en bewonderen.

'Wij waren deels demonisch bezet', stellen de oudvaderen in de wolk van getuigen (Kersten), vanwege de duistere tijden waaruit de kerk komt. Het is daarom ook onzin om de oudvaderen te gaan verabsoluteren en vergoddelijken, want zij waren ook nog gewoon op weg. We moeten ze wel eren en van ze leren. Calvijn was ook veel duisterder bij nader inzien dan mensen over het algemeen dachten. Hij was niet vies van de doodstraf, en ook niet van marteling, als dat in zijn ogen toepasselijk was, en dat kon ook vanwege zijn 'vergoddelijking van de staatsrechten'-leer, wat echt niet wilde zeggen dat hij alles maar van de staat pikte, maar het ging dan meer om de kruizing tussen God en staat, en men zou alleen de overheid moeten dienen naarmate de godsdienst dat toestond. (Verkl. Mattheus 22:21)

Nee, dat ging verkeerd bij Calvijn. Hij sprak de doodstraf ook goed. Het werelds gezag is door en door corrupt, ook al is de kerk eraan verbonden, want er was ook een corrupte kerk, volledig afgetrapt van haar profetisch en demonologisch fundament. Men werd gedreven door bijgeloof gebaseerd op misvertalingen. Het was in die dagen ook gevaarlijk om het oneens te zijn met Calvijn. Hij was er niet vies van als andersdenkenden de doodstraf toebedeeld kregen, en misbruikte hierin ook zijn eigen gezag. (zie bijv. zaak Servetus) Dit wordt steeds meer door calvinisten erkend, dat Johannes Calvijn ook een zeer duistere kant had die niet goedgepraat kan worden, maar wat ook

met de tijd zelf had te maken. De kerk was nog bezet terrein. En dan is het van belang af te meten wat nu de daadwerkelijke en ware kerk is, zoals in de tachtiger jaren gebeurde en moest gebeuren. Calvijn kende de corruptie van de kerk, en streed er ook tegen, maar zat daar zelf ook deels nog onder. Het is daarom een brug te ver om Calvijn te gaan verabsoluteren en objectificeren. Hij was een grootmacht in de kerk waardoor God werkte, en God fundament legde, maar het moet niet overdreven worden. Zo is dat met meerdere dingen, ook met bijbelse fundamenten, waar Karl Barth op wees. Verabsolutering van voorouderlijke macht heeft niets meer met het smalle en lange pad naar het hemelse Jeruzalem te maken. Dat is de deus ex machina. De voorouders hadden geen supermacht. Het waren geen superhelden die alles konden en alles wisten. Dat zou een zwaar Laodiceaanse gedachte zijn van ‘zij hadden aan niets gebrek, waren rijk, en hadden de volle waarheid al,’ terwijl ze naakt, arm en ellendig waren. Het is een gevaarlijke gedachte die in de kerk is binnengeslopen. Het heeft de mens doen indutten. Zelfs de oude bijbel stelde al dat er rovers waren in het heiligdom. Oh, blind volk, laat uw blindheden en fabels toch los. Kersten sprak in 1920 al profetisch dat Jezus tot valstrik was gekomen, voor hen die het voorwerpelijk tot een afgod van plezier hadden gemaakt, geheel los van de betekenis. Ze liepen weg met hun kindeke Jezus, als een bespotting, maar het zou in hun armen gaan branden in het oordeel. Ze zouden wensen dat ze de stal en de kribbe niet hadden aangeraakt op die manier, om er koopwaar van te maken.

Wat heeft men met die waarschuwing van Kersten gedaan ? Het is alleen maar erger geworden. De geest van lichtzinnigheid en overmoedige dartelheid brak steeds meer en meer door in de kerk, vooral na het heengaan van Kersten en het vertrek van C. Steenblok. Ook het heengaan van Klaas Schilder bracht de kerk in valse gerustheid. Nu kon de kerk doorgaan met feesten. Daarom waren de Goudse scheuringen in de zeventiger jaren ook op zijn plaats.

De geesten om ons heen zien ons niet, kennen onze taal niet, maar zij spelen in op de problemen, werken met het materiaal hen gegeven, ook al begrijpen ze het niet. Zij komen uit een hele andere wereld. Zij zijn de voorwerpelijken.

In zijn verklaring van Romeinen 13 over het gehoorzamen van de overheid raast Calvijn door, volledig voorbijgaande aan het feit dat het verkeerd is vertaald. Hij gaat zo ver te stellen dat zij die tegen de doodstraf strijden die door de overheid wordt opgelegd tegen God zelf strijden die hierdoor de hemelse wraak uitoefent. Hij geeft de staat bijna goddelijke status, direct of indirect. En hij waarschuwt tegen wat hij nieuwsgierigheid noemt over het uitpluizen van hoe die rechterlijke staatsmacht werkt, dus hij gaat zo volledig voorbij aan de noodzaak van de geestelijke territoriale oorlogsvoering, alhoewel hij het op andere plekken ook weer nuanceert en matigt, vanwege zijn dialectische natuur, maar hij doet soms zeer gevaarlijke uitspraken, zeer kort door de bocht, en pas veel later probeert hij dat dan weer af te zwakken. Je moet daarom ook niet met zinnetjes wegrennen, maar het in het grotere verband blijven zien, maar het is al erg genoeg. Calvijn gaat zichzelf soms flink te buiten, en fantaseert en speculeert er op los met ruige uitspraken alsof de volheid des Heeren al is gekomen en in de staat is nedergedaald, wat ‘pseudo-theologische romantisering’ is, als een bijwerking van de deus ex machina, die ook deels door Calvijn heenwerkte, hoe geleerd en genuanceerd hij ook vaak was. Hij had twee zijden. Hij was ook nog deels bezet gebied. Soms was het gewoon bruut op het niveau van een theocratische flutroman. Wij moeten in de gaten blijven houden dat de duivel de overste is van deze wereld, zoals de oude bijbel ook terecht heeft gesteld, en ons ervoor heeft gewaarschuwd. Dat het een gesel in God’s hand is wil niet zeggen dat we dan alles maar schoon kunnen praten met mooie woorden. Er is ook een strijd te

leveren, en zeer zeker spreekt Calvijn ook zo nu en dan over die strijd. Hij is en blijft dialectisch, maar dat gaat niet altijd goed. Het is een oude machine van levensbelang, maar ook met doodsgevaar, want er ontbreken nogal wat schakels. Vandaar dat de reformatie verder moest na Calvijn, maar ook waren die ontbrekende schakels potentieel en sluimerend aanwezig in de dieptes van zijn leer, als die tot een goede exegese zouden komen. Vandaar dat calvinistisch-gereformeerde exegese zo belangrijk is tegen de geest van al te gemakkelijk neo-calvinisme die het al te veel afzwakt en te waterig maakt (Kuyper). Hierin was de predikant W. den Hengst sleutel in de Veenendaalse kerkscheuring. Uiteindelijk voegde hij zich bij Kersten.

Nu, het geraas van Calvijn over Romeinen 13, het geheel uit zijn verband halende en uit de oorspronkelijke grondtekst, is de basis van het TULIP-gebeuren, net zoals Calvijn's leer van de eeuwiggroeiende blijdschap, en zo deelt hij zijn opium uit, ook wel ED-TULIP genoemd, of de TULIP of ED (de tulp van Ed). We krijgen hier een beetje zicht op welk skelet Calvijn vereert, onder wiens plak hij zit, als een mascotte, een familie-wapen, of clan-wapen, en eerlijkheidshalve gaat hij met deze mascotte of afgod om als eb en vloed, want Calvijn komt dan weer tot zijn zinnen, en relativeert alles dan ook weer, na zijn al te krasse uitspraken, maar het blijft potentieel gevaarlijk, en dat moet gezegd worden. Al met al is het Russisch roulette, en zijn er overal gevaarlijke boobytraps in de leer van Calvijn die ontweken dienen te worden, die ontruimd dienen te worden, geanalyseerd en uitgeschakeld, door ze in ruimere context te plaatsen. Wij zijn geestelijke mijnenruimers in dat opzicht. Toch is er een weg hier doorheen. Men moet de wildernissen van Calvijn leren kennen. In de stad blijven is geen optie. We worden geroepen. Het calvinisme is een ruwe diamant. Calvijn staat hoe dan ook voor een belangrijke uittocht uit Laodicea.

HOOFDSTUK 21. EEN ZWAAR ONDERWERP WAAROVER VELE MISVERSTANDEN ZIJN

De zonde tegen de Heilige Geest, ook wel de onvergeeflijke zonde genoemd : Wat is het precies ? Feit is dat de psychiatrische klinieken volzitten met mensen die denken deze zonde begaan te hebben. Toen Kersten jong was hoorde hij ook over deze zonde, en hij werd bang. Later riep hij op tot grote voorzichtigheid over dit onderwerp, niet tot vooroordelen te komen als mensen zich wereldsgezind gedragen, want de duivel is sluw genoeg om mensen in hun onnozelheid te vangen met dit soort dingen.

Wij hebben het altijd uitgelegd als : De onvergeeflijkheid zit hem erin dat zij de zonde niet goedmaken en zich daarin volharden, want er moet altijd bekering en goedmaking vooraf gaan aan de vergeving van de zonde. Zij die dus een onvergeeflijke zonde hebben gedaan hebben dit niet per ongeluk gedaan, maar doen het expres en willen het niet goedmaken, totdat ze aan de zonde gelijk zijn geworden. Zoals Kersten het zegt : die zonde is hartelust die zich moedwillig verhard en berouw uitsluit, dus dat doet die zonde zelf. Als je bang bent dat je die zonde hebt bedreven is het dus een teken dat je die zonde niet hebt bedreven, want bedrijvers van die zonde maken zich daarover niet druk.

Kersten stelt dat hen die in onuitsprekelijke droefenis en benauwdheid zijn gekomen vanwege de gedachte aan die vreselijke zonde daarvan vrij zijn. (De Saambinder, 10/12, 1920) Hij stelt dat degenen die in die zonde leven hoog van hart zijn, nooit innerlijk verslagen zijn, ze hebben geen smart over de zonden. Ze zijn onvergeeflijk puur omdat ze daartoe niet in aanmerking willen komen. De zonde is hen goed zo. Daar hebben ze voor gekozen. Op zo’n punt komt niemand zomaar. Er is hoop voor hen die tot de wereld dwalen, en tot hen die spotten. Er is hoop voor hen die Jezus hebben gekruisigd, want zelfs Jezus bad nog voor hun vergeving. Kersten stelt dat de bedrijvers van onvergeeflijke zonde weten wat ze doen, en dat die zonde niet in God’s kinderen is.

HOOFDSTUK 22. BESPREKING VAN DEN HENGST'S KERKGESCHIEDENIS IN DE SAAMBINDER

Vanaf het prille begin van de Saambinder in 1919 gaf W. den Hengst, bekend van de Veenendaalse kerkscheuring (1913), kerkgeschiedenis lessen in het blad. Hij was inmiddels min of meer een Kersteniaan geworden, oftewel overgegaan met het grootste deel van zijn gemeente tot de gereformeerde gemeente, na gediend te hebben in de gereformeerde kerk van Kuyper. Het was voor hem allemaal niet meer houdbaar in de Kuyper kerk.

Hij spreekt over de lijn van reformatie en deformatie die langs elkaar liepen in de kerkgeschiedenis. Hij noemt dat ver vóór de reformatie het land Germaans was met Batavieren en Friesen. De Germaanse stammen waren ruw en hielden van honigmede, bier en dobbelspelen, stelde hij. Dat was nog voordat het christendom op kwam zetten. Hun godsdienst was natuurdienst. Hij noemde dat er een verschrikkelijke oorlog kwam tussen hun goden, waarbij in vergelijking de eerste wereldoorlog slechts kinderspel was. (Saambinder, 12/12, 1919)

Het hele mythologische verhaal van de Germanen kruiste ergens met dat van de christenen. Den Hengst bespreekt dan de komst van Willibrord, die vijf moederkerken stichtte in Nederland. (SB, 9/1, 1920)

De Friezen en de Saksen in Nederland waren gehecht aan hun zonden van bloedwraak en drank, gepaard gaande met hun dobbelspelen, stelde den Hengst. Ze waren ook gehecht aan hun vrijheid hierin. Ze werden overwonnen door Karel de Grote, die hen drong het christendom te omhelzen. Maar dit zorgde voor een oorlog met de Noormannen, de Odin-vereerders, die fundamentalistisch germaans waren en na Karel's dood met hun drakenschepen kwamen om de kerkelijken te doden of weg te voeren, en om kerken en kloosters te verwoesten. Ook gehele steden en dorpen werden verwoest. De christenen baden om verlost te worden van de noormannen, stelde den Hengst. Rond het jaar 1000 werd het rustiger, hielden de aanvallen op. (SB, 13/2. 1920)

Hij stelde dat het christendom verviel tot vormendienst en werd als de doodsvallei van Ezechiël (SB, 9/4, 1920)

Hij bespreekt dan de opkomst van de boete predikers, bijvoorbeeld de Waldenzen, de armoedsbeweging. Hij noemt ze de voorlopers van de hervorming. (SB, 14/5, 1920)

Hij heeft het dan over de reformatie in Nederland, die eerst in de zuidelijke Nederlanden (België) begon. Er was strenge weerstand door Karel V. Mensen werden gemarteld. Velen vluchtten uit Nederland en hebben in andere landen toen Nederlandse ballingen-kerken tot bloei gebracht. Overal werden er heimelijke kruisgemeenten opgesteld. Ze moesten ook schuilnamen gebruiken, om niet door de vijand te worden ontdekt. In 1567 werd Alva naar Nederland gezonden. Nog meer mensen ontvluchtten toen het land, want er zouden nu wat moordjaren komen. Hij was gekomen om de ketters te straffen. Na het volk gemarteld te hebben vertrok hij weer in 1573.

Met de komst van Alexander Farnese, de hertog van Parma, werden de zuidelijke Nederlanden heroverd voor Spanje. In 1584 en 1585 was er een grote uittocht van zuidelijke gereformeerden naar

het Noorden, naar het vrijgevochten Holland, stelt den Hengst. De hertog werkte hieraan mee, dus die was milder naar de calvinisten toe dan zijn voorgangers. Ook trok men naar Zeeland. Zuid-Nederland liep leeg. De eerst grote bloeiende handelssteden van het Zuiden waren dood. Het calvinisme had dit allemaal meegenomen in de uittocht. (SB, 8/10. 1920)

Het calvinisme was toendertijds rijker dan het nu is, want er is veel weggekapt door het modernisme, om het voor deze tijd populair te maken. Men heeft water bij de melk gevoegd. (Dat is overigens een nieuwe bijbels gezegde) De uittocht van de Zuidelijke Nederlandse calvinisten naar het Noorden had een grote invloed op het Noorden. Het calvinisme begon daar toen het veel mildere zwinglisme te overvleugelen. Den Hengst stelt dat het Calvijn is geweest die hoofdzakelijk de reformatie in Nederland heeft bevorderd en geleid. (SB, 12/11, 1920)

Dan bespreekt Den Hengst het overblijfsel in de zuidelijke Nederlanden. In west-Vlaanderen heilden de wilde geuzen, ook wel bosgeuzen genoemd, al tijdens de dagen van Alva stand, in een uitgestrekt bos- en heuvelland bij Oudenaarde, stelt Den Hengst. Ook hun nakomelingen hielden daar stand. Er werden daar zeven vlaamse kruisgemeenten opgesteld. Hij spreekt ook over een jarenlange geheime gereformeerde gemeente in Antwerpen. (SB, 26/11, 1920)

Hij heeft het dan over Wouter de Lutherse monnik die in 1520, dus een paar jaar na de reformatie in Duitsland, in Zuid-Holland predikte en in Delft de grondslag legde voor de eerste gereformeerde gemeente in Nederland. Maar het was gevaarlijk vanwege de vervolgingen door Karel V om kruisgemeentes op te stellen, stelt Den Hengst. En één zwaluw maakte nog geen zomer, stelde hij. Tienduizenden werden er gemarteld en gedood, en velen weken naar andere landen. (SB, 10/12, 1920)

HOOFDSTUK 23. GEWOON SCHAAP OF GESLACHT LAM ?

Een verlamde man wordt als een lam, of geslacht lam, tot de amazone gebracht, oftewel de leidsvrouw in de leer van Calvijn, als een beeld van het Woord. Ook C. Steenblok werkte verder op dit beeld, namelijk dat een man zijn vleselijke mannelijke kracht in verbrokenheid diende te verliezen om tot de Heere te komen.

Als Jezus het in zijn eigen taal, het Aramees, over de schapen heeft die zijn stem horen, dan kan het ook vertaald worden in ‘lammeren’. Het laat zien dat ze ook Jezus in zijn dood volgen, als geslachte lammeren. Schapen zijn soms een beeld van kuddegezindheid, en dat kan al snel verkeerd aflopen. Schapen kunnen soms valse volwassenheid uitbeelden, als iets Laodiceaans, terwijl het geslachte lam wat zich vernedert heeft tot de dood daar juist tegenin gaat.

Hetzelfde woord wordt in het Aramees gebruikt voor het verloren schaap, dus er kan ook ‘verloren lam’ bedoeld worden, wat er ook op wijst dat men een heleboel van het lam heeft weggegooid, het dagelijkse offer heeft gestaakt, het kruis heeft weggeworpen. Dan wijzen we op Filippenzen 2, op het zijn van de minste, te gaan tot de kruisdood opdat alle vlees afsterft. Dat heeft niet slechts Jezus gedaan. Dat moeten we allemaal doen. Calvijn noemde Jezus een voorbeeld en een herinnering, en er zou nog verdieping moeten komen over wat het nu precies was en voorstelde, wat het betekende, wat voor functie het had, want ze waren in die tijd er nog niet klaar voor. Dit was slechts de taal waarin men deze boodschap doorkreeg. C. Steenblok stelde dat ze nu nog de nieuwe taal moesten ontvangen, de nieuwe tongen, namelijk van het klagen, wenen en zuchten over de zonde, als een smeekbede tot de Heere.

Maar men kwam slechts als schapen tot de Heere. Men wilde geen geslacht lam zijn. Men wilde de natuurlijke en vleselijke krachten niet verliezen. Men wilde nog wat voorstellen onder de schapen. Men wilde nog bewonderd worden. Men wilde nog vleien. Men wilde geen kind worden. Dat is een probleem, ziet u, dat ze al het Aramees hebben weggekapt uit het evangelie, en het zo een heel ander, heel eenzijdig evangelie is geworden.

Kersten stelde dat de voorwerpelijke prediking niets is zonder de onderwerpelijke prediking. We mogen de diepte van het kruis, van het geslachte lam er niet uithalen, en het pad van het geslachte lam, wat we allen behoren te gaan. Men heeft dat eruit gesneden. Kersten noemde de voorwerpelijke prediking een verachtelijke prediking die stelt dat het genoeg is dat Jezus de zaligheid in zijn algemeenheid verwierf, en over de toepassing wordt niet gesproken. De voorwerpelijke prediking doet alsof het voor iedereen zomaar voor het grijpen ligt, stelt Kersten, alsof je het heil maar gewoon aan moet nemen, en in Jezus moet geloven. Zo werkt het niet, stelt Kersten. De oppervlakkige belijder wordt zo in slaap gesust. De kerken zitten vol met volgzame schapen van dit andere, voorwerpelijke evangelie. Ze zijn gerust in hun historische geloof, stelt Kersten. Ze kibbelen maar, en zijn vol met vooroordelen, en vleien ondertussen met de brave predikanten die hen naar de mond spreken, die het Woord des Heeren niet durven te prediken, maar water bij de melk hebben gevoegd om het de mensen niet te moeilijk te maken, het hen naar hun zin te maken. Het zijn geen kerken meer, maar tenten van vermaak. Met de hete aardappel in de keel brengen ze hun slaapliederen, dat het al volbracht is, en dat Jezus hen onder hun hoede heeft, maar ze prediken niet van berouw, bekering en boetvaardigheid, van het afdalen in de putten van de

zondekennis. Ze prediken niet de daadwerkelijke verhouding tussen Adam en Jezus. Ze spreken afrondend.

Ze prediken het smalle pad en de enge poort niet, waardoor maar enkelen zullen kunnen gaan. Kersten noemt de voorwerpelijke, oftewel oppervlakkige prediking hetgeen de mens doet verstenen. Hij noemt het gekibbel van de voorwerpelijke kringen die strijden tegen de predikanten die het Woord nog brengen. Er wordt eindeloos over geklaagd, want ze hebben verwende oren, stelt hij. Ze hebben hun eigen speciale lievelingspredikanten waardoor ze op droggrond gerust zijn geworden voor de eeuwigheid. Dit soort religie is de opium van het volk. Dan moeten we opstaan. Dan moeten we op de bazuin blazen : 'Oh volk, keert toch terug, wordt toch wakker.'

Kersten stelt dat ze door een overmaat aan voorwerpelijkheid hun geweten hebben verloren. (SB, 9/4, 1920).

HOOFDSTUK 24. TE LICHT BEVONDEN

We mogen Jezus niet te grabbel gooien, stelde C. Steenblok. Zij die niet weten wat zonde is en hoe diep zonde gaat en hoe de wereld in zonde is gevallen zouden een gevaar kunnen zijn in de hemel, en daarom worden ze niet toegelaten. Laten we goed beseffen dat C. Steenblok onder een engelenmacht stond om deze belangrijke boodschap te prediken, net als Kersten. In wezen was C. Steenblok de opvolger van Kersten, en dat begon men in de gereformeerde gemeente meer en meer te ontdekken, en meer en meer predikanten werden Steenblokkiaans, omdat ze het grote verval om zich heenzagen waar C. Steenblok zo voor had gewaarschuwd. En ja, hij had ook tegenstanders in de gereformeerde gemeente, de lichtere predikanten, die het volk graag bedrogen en van Kersten waren afgeweken na zijn dood. Mierzoete snoepjes zouden het volk niet kunnen redden. Ze hadden een bitter medicijn nodig. Predikanten hebben een grote verantwoordelijkheid naar hun toehoorders. Wat Kersten, C. Steenblok, F. Mallan en ook M.J. van Gelder en vele andere Kersteniaanse en Steenblokkiaanse predikanten in de GG en de GGiN zagen was dat de kerken vol zaten met ingedutte schapen die niet op het pad van het geslachte lam waren. Ingedutte, kibbelende, roddelende, vleiende schapen, die erin roemden dat ze ‘leken’ waren. Hun lichte predikanten van de gemakkelijke genade die elke zondag trouw hun snoepgoed strooiden deden al het werk voor hen, en dachten alles uit voor hen. Daar roemden ze in, als verwende babies, en de zwaardere Steenblokkiaanse predikanten die om hun zieleheil gaven en de waarheid predikten konden de zak krijgen.

Laodiceaanse schapen waren het, die gefokt werden door de overste van de wereld en de wereldse kerk. Wij mogen hierover niet zwijgen. C. Steenblok streed net zoals Kersten tegen de algemene verzoeners die het volk drogeerden. Wilde weldoeners zijn het, vol van leugen, want het volk wordt door gebrek aan kennis gefokt voor de slacht. Het zijn huurlingen, geen herders. Ze zitten op de stoel van Eli en zullen te zacht bevonden worden.

Het roepen tot de Heere, stelt C. Steenblok, is een ander roepen. Dat is een roepen van Godswege, van het overblijfsel, zij die ontdekt zijn aan de verloren staat van deze wereld, van het eigen vlees. Dat is het hele verhaal van Adam en de donkere bruid, de zondekennis, de donkere amazone en leidsvrouw, waar F. Mallan ook over predikte in zijn verklaring van de catechismus, en waar Calvijn ook over predikte in zijn verklaring van de oude bijbel. Dat is het Woord, en dat is de kerk gebouwd op het Woord, de leermeesteres en moeder in de leer van Calvijn. Ook C. Steenblok sprak over de moederbelofte in het paradijs en het zaad van de vrouw om het vleselijke beest te verwoesten. In het verhaal van Adam zien we hoe diep de zondeval gaat. Het is een gedicht, een psalm, een klaaglied. Het is zo donker geworden om ons heen, en als de mens die duisternis niet kent, dan kan de mens nooit tot het hemelse inzicht komen. Dat inzicht moet in zijn hart gegraveerd worden. Dan gaat het Woord open. Dan worden de zegelen verbroken, iets wat alleen het geslachte lam kan doen, wat inhoudt dat we alleen in verbrokenheid het Woord kunnen openen.

Nu is daar die dorre doodswereld en die dorre doodskerk, van Laodicea, maar er is een weg doorheen, een weg eruit, tot het hemelse Jeruzalem, wat zo’n lange en smalle, moeilijke weg is, dat je vlees het niet zal overleven. Daar kun je alleen komen door volledig aan jezelf af te sterven, zodat je vlees God niet in de weg zal staan.

Het ligt niet voor het oprapen, geliefden. God is geen hoer. God laat zich niet verkrachten. Het Woord is leermeesteres en amazone, en zal strijd voeren tegen dat grijpende, rokkenjagende mannelijke vlees, want dat dient te sterven. Het schaap moet lam worden. De man moet tot kind worden, zoals de nieuwe bijbel ook stelt. Geliefden, dat theologische stuk kunnen en mogen wij niet overslaan. Er is teveel protserig mannenvlees in de kerk, en het vrouwenvlees teert daarop, als gevolg van de zondeval. We leven weer in de dagen van Noach. Het zijn de gevallen engelen, de nephilims, die hen dochters der mensen hebben verkoren, om het reuzengeslacht voort te brengen, de mannen van naam. Maar Jezus wilde geen aardse koning zijn. Hij vluchtte van de mensen weg. Als je een wild dier probeert te grijpen, dan rent of vliegt het dier ook van je weg, en dan is het vertrouwen verbroken. Dat heeft men met God gedaan. Dat wat in de kerk zichzelf als God heeft opgesteld is vaak God niet. En de kerken zijn verdeeld tegen elkaar en ook innerlijk verdeeld.

Het Jezus geheimenis is te duur voor dit soort spelletjes, zoals C. Steenblok ook stelde. C. Steenblok stelde dat met name de mannen van de algemene belofte dit deden. Zij zijn de dobbelaars. Ze proberen munt te slaan uit het kruis. Ze willen het populair maken, zodat zij ook populair zijn, want Laodicea ontvangt hen met open armen. Ontwaakt, gij die slaapt, nogmaals. Val niet weder in slaap.

C. Steenblok noemde het een door en door droeve leer waarin men verstrikt zat, met een ingebeelde hemel. God wil geen algemene relatie met de mens. God wil niets met de zonde te maken hebben. God kan daar niet tegen. Er verandert niets als men zomaar in Jezus gelooft. Zonde is zonde. De mens heeft smoesjes bedacht, maar God is God. Die heeft niks met menselijke bedenkselen te maken. Hoeveel predikanten het ook mogen preken, het maakt voor God geen verschil. God geeft niets om menselijke titels. Laat u niet bedriegen. Volg de meerderheid niet in het kwaad. Grote aantallen gebruiken als argument is een drogreden. Het gebeurt veel. Ook in de kerk. Het is bij velen de maatstaf geworden. Men is gevallen voor het duivelse materialisme, het evangelie van de grote getallen.

C. Steenblok stelde dat het alleen voor de treurenden en de gebrokenen van hart is, zoals het Woord stelt. Waarom zou de mens daar iets anders van maken ? Alleen de treurenden en de gebrokenen van hart zijn geen gevaar voor God en het hemelse koninkrijk. Zij kunnen door de enge poort, omdat ze niet van het smalle pad zijn afgeweken. C. Steenblok noemt dit een nauw onderzoek waarin overtuiging, twisting en afsnijding dient plaats te vinden opdat deze geheimenissen ontsloten kunnen worden. (De Wachter Sions, 27/5, 1966)

HOOFDSTUK 25. DICHTERLIJKE BEELDEN UIT ISRAEL - DE BETEKENIS VAN HET EVANGELIE ALS ARAMEES PSALMENBOEK

Wat is nu één van de grootste dwalingen in de moderne, westerse kerk ? C. Steenblok stelde in de Wachter Sions van 8/4, 1966, dat het bloed van stieren en bokken ongenoegzaam was om de zonden van het volk weg te nemen. Lieve help. Nee. Denk je eens in, als iemand je iets heeft aangedaan, en die komt met een dier naar je toe, en vermoord dan dat dier. Ben je dan tevreden met zo iemand ? Is dan alles koek en ei ineens ? Natuurlijk niet. Dat zou krankzinnig zijn. Het zou een bespotting zijn als we zo over God zouden denken, alsof God daarin zou trappen. De grondteksten geven duidelijk aan dat het om zinnebeelden gaat, dat het een beeld is van het opofferen van de zonde en de leugen. Het was een beeld van de zelfopoffering, en geen letterlijke dierenoffers, want dat zou demonisch zijn. De Israelieten nemen dit ook vaak niet letterlijk vanwege dat ze de betekenissen van hun taal beter kennen, maar het domme, onnozele westen heeft het letterlijk gemaakt.

C. Steenblok stelde dat er een ander en beter offer nodig was, dat de mens zelf voor de zonde moest betalen, omdat dat gerechtigheid was, maar de mens kon dit niet. De mens wist niet hoe.

We kennen allemaal het Jezus verhaal zoals dit in het westen wordt gepredikt, maar zou het echt zo zijn dat als iemand je iets heeft aangedaan alles weer koek en ei is zodra iemand anders daar voor sterft, niet eens de persoon zelf ? Zou die persoon zelf er ook letterlijk voor moeten sterven ? Zou dan alles goed zijn ? Duizendmaal nee. En dit mogen we ook niet op God projecteren. God is niet krankzinnig. Het zou crimineel zijn. Zo werkt het hemelse betaalsysteem niet. Jezus is nooit rechtstreeks voor ons gestorven. Het is een zinnebeeld, en in de Aramese en Griekse grondteksten staat iets heel anders dan dat ze in het westen prediken, waar de Nederduits gereformeerde dogmatiek van de latere Nederduits gereformeerde kerk uitvoerig over handelt. Jezus wees er op dat het vlees moest sterven, de zonde gedood moest worden, gekruisigd, opdat de nieuwe mens zou opstaan, maar heeft dit dus nooit rechtstreeks gedaan voor ons, omdat het alleen in werking zou treden als wij deel zouden hebben in die karakter-eigenschap en het vlees zouden doden. Er gebeurt niks zomaar. Jezus heeft niks zomaar gedaan, alsof je buiten levensheiliging en levensoefening om tot God zou kunnen komen. Dan zou God een freak naar binnen moeten halen ? Mensen die totaal onveranderd zijn gebleven, en denken dat een opzegversje of een historisch geloof hen wel even zou redden. Kersten was hier woest over, over deze voorwerpelijkheid, en ook Steenblok en Calvijn. Ja, zij predikten Jezus en het verhaal van Jezus, maar ze hebben nooit een gemakkelijke Jezus gepredikt, want het kwam altijd aan op de persoonlijke levensheiliging, het persoonlijk sterven aan het kruis, in navolging van Jezus. Er is geen rechtstreekse verlossing. God is niet gek. Dat zou het Laodiceaanse schapen-evangelie zijn.

Dus ja, ze hebben het verhaal gepredikt, zoals ik ook het verhaal predik, over Jezus predik, maar het vormt een organisch geheel met zelfverloochening. Het kan niet zomaar op iemand anders geschoven worden, en ook niet zomaar op Jezus allemaal geprojecteerd worden. Het is meer proza en dichterlijkheid, als een psalm met een diepere betekenis. Deze structuur zien we ook weer terug in het Aramees, de taal van Jezus.

De leken, de Laodiceaanse schapen, hebben Jezus gekaapt, en hebben zelfs gedurfd hun kerkeraden op te zetten om bruut over ingeleide, geroepen, ter zake kundige predikanten te heersen. Schoenmaker, houd u bij uw leest.

Het vlees moet gekruisigd worden, daar was Jezus een voorbeeld van en een herinnering, zoals Calvijn stelde, want het wees terug op dingen die al in het Oude Testament waren gebeurd, ook de eerdere zinnebeelden. Wel mogen we dus deze dichterlijke beelden gebruiken, maar we mogen ze niet verabsoluteren zoals ze in het westen hebben gedaan. Dat is voorwerpelijke pseudo-theologie.

Jezus gaf dus het voorbeeld dat we zelf het offer moeten brengen, onszelf, ons vlees moeten opofferen, en wij moeten onze levens opofferen ten dienste van anderen. Dat is wat Jezus onderwees, ter navolging. Er is geen relatie met God mogelijk zomaar door Jezus aan te roepen of aan te nemen, of te geloven, maar door het pad van Jezus te volgen, deel te hebben aan zijn karakter, waar de oude gereformeerde vaderen ook op wezen. De mensen hadden snelle paarden genomen in Laodicea. Kersten stelde dat God door Jesaja klaagde dat het land van het volk is gevuld met paarden en wagens zonder eind. En Jeremia riep het verschrikkelijke wee uit over degenen die op paarden steunen. (Jeremia 31:19 ; SB, 9/4, 1920)

De mens in het westen kan geen spreekwoorden verstaan, want ze zijn die taal niet machtig. Ze zijn ongeletterd en leek. Ze hebben naiëf dingbegrip. Ze zijn voorwerpelijk. Ze hebben niets van Immanuel Kant geleerd. Ze verdiepen zich niet in theologie en filosofie, niet in kerkgeschiedenis en bijbelgeschiedenis. Ze houden het oppervlakkig, lekker makkelijk, afrondend en afraffelend, Laodiceaans.

Het leven is niet vanzelfsprekend. De weg ten leven is smal. Weinigen zullen het vinden. (Mattheus 7:14)

HOOFDSTUK 26. VAN SCHILDER TOT STEENBLOK - VAN 1944 TOT 1953

Kersten, de oudvader van de gereformeerde gemeente (1882-1948) stelde dat de mens zijn gevallen en rampzalige staat onder ogen moest komen, anders was er geen weg terug tot God. De mens moet eerst de kloof tussen God en mens onder ogen komen, en niet net doen alsof er niets aan de hand is. (SB, 13/2, 1920)

Hij waarschuwt tegen het vrije leven, los van God en godsdienst. De mens is van God losgescheurd door de zonde. Wel zijn er dus een heleboel valse goden en valse kerken, die met de zonde zijn meegekomen. We moeten de diepte dus in wat betreft het begrip ‘God’ en ‘kerk’, van naiëf dingbegrip komen tot zelfkritisch functie-begrip.
(Dooyeweerd, C. Steenblok)

Kersten wees erop dat psalm 2 ook in deze dagen in vervulling kwam, dat de volkeren worstelen om los te komen van geestelijke en hemelse banden, omdat ze willen doen wat ze wensen, losbandigheid dus. We moeten dan op het ‘niet mijn wil, maar Uw wil geschiede’ wijzen.

De lagere wil van de mens baart dan afschuwelijke ellende, die de mens vervolgens niet wil zien, stelt Kersten.

Een klein beetje zuurdeeg maakt het gehele deeg zuur. Kersten stelde dat we niet moesten blijven in de oude zuurdesem, en ook niet in de zuurdesem van het kwaad, maar dat we moesten gaan naar de ongezuurde broden van de overwinning over het vlees, in waarheid en oprechtheid. We mogen niets over laten blijven van het overblijfsel van de zonde, want dat zou ons tot strik worden.

Angelus Silesius (1624-1677) stelde : ‘Ziel! ontvlied niet het kruis; gij moet gekruisigd zijn, Of gij zult nimmermeer in 't hemelrijk zijn.’

Als de aardse mens in Openbaring de dood probeert te vinden, maar niet zal vinden, dan betekent dit dat het vlees nog niet genoeg is gekruisigd. Dan moeten we gaan tot het kruis om daar een diepere ervaring te hebben, een diepere les. De dood van het vlees treedt niet zomaar in. Het is een gevecht. Zoveel oude kennis moet afsterven, die van het vlees was. Dat kan alleen aan het kruis, in de geestelijke oorlog. Er is geen snelle dood.

Wij moeten gaan tot het verborgen manna door de strijd tegen het vlees volledig uit te strijden, geen deserteuren te zijn. Velen rennen weg van dit leger, zoeken een eenvoudige dood, opdat zij rust zullen hebben. Zij hebben rust hoger staan dan heiligheid. Valse, Laodiceaanse, verraderlijke gerustheid is de kerk binnengeslopen, als een glibberige slang, en het heeft velen ingenomen. Het voedt onze kinderen op. Onze kinderen zijn geroofd. Betuttelend spreekt het onze kinderen toe. Alles is goed in Laodicea.

We kunnen de toorn des Heeren tegen de zonden niet overslaan, niet wegwassen alsof het niets is of er niet is. Het is een natuurverschijnsel, zowel theologisch als filosofisch, als geestelijk. C.

Steenblok stelde dat bij de goddelijke dreiging van de geweldige slagen van de Allerhoogste de mens nog zo rustig blijft wiegen in de stroom van zijn inbeeldingen, maar dat het ware volk van God nuchter zou zijn bij de wisseling van de jaren.

C. Steenblok noemt het een jachtige wereld die naar zijn einde snelt, een wereld waarin het leven van de mens geen waarde heeft. Er klinkt hierin een ernstige roepstem, stelt C. Steenblok, de oudvader van de GGiN (1894-1966). Wij moeten onze geestelijke vaderen en moederen eren, dus ook kennis nemen van hun prediking. Wie de oude schrijvers niet kent, fladdert maar een beetje. (Kersten)

C. Steenblok stelde dat het land in ijdelheid was weggezonken. (De Wachter Sions, 13/12, 1965) Hij noemde het eigenwillige godsdienst. Ze hadden de oude palen die de oudvaderen hadden gezet verwijderd, zodat ze wegzonken in het moeras van de godsverzaking. Vol zorgeloosheid leefden ze er op los, stelde C. Steenblok. Al hun zogenaamde wetenschappen, het medische, de pedagogie, de technologie, enz. was van zijn plaats los ten opzichte van God en de zuivere waarheid. Hij zette daar een groot uitroepteken achter. Alles ging om de mens zelf, stelde hij. Alles wees erop dat het naar zijn einde liep, en onder de vloek van God was. 1953 sloeg hard. C. Steenblok was zowel geliefd als gehaat vanwege zijn boodschap. Hij wond er geen doekjes om, probeerde het niet goed te praten, zoals velen deden. Daarom is hij een begrip geworden waar Nederland niet meer omheen komt. Hij durfde Laodicea tegen te spreken, ook al betaalde hij daar een hoge prijs voor. Hij noemde dat het weer de dagen van Noach waren vlak voor de grote zondvloed. Men leefde zijn ijdele leven volop naar de geest van de wereld uit, stelde hij, totdat de zondvloed kwam. Wees nuchter en waakzaam, stelde C. Steenblok.

Subjectieve eigendunkelijkheid was het probleem, stelde C. Steenblok, de geest waartegenover de mensheid stond. Velen vielen ervoor in plaats van ertegen te strijden. Velen werden meegesleurd. Deze oudvader streed, zo goed en kwaad als dat ging. Het ging niet zonder slag of stoot. Soms verloor hij rondes, soms won hij. De reformatie was nog in volle gang. Hij was een waardige opvolger van Kersten, en toen nam F. Mallan het na zijn dood over. Als hij nog had geleefd zou hij alles nog meer genuanceerd hebben, zoals Berkouwer zichzelf ook bleef nuanceren en steeds meer waardering begon te krijgen voor Karl Barth. Dat was toch de weg waarlangs alles moest gaan, op tot de Nederduits gereformeerde dogmatiek van de latere Nederduits gereformeerde kerk. Zo kon men tot de verborgen pijlers van het calvinisme gaan. Het botte tulipisme zou hierdoor steeds meer ontmaskerd worden en in de juiste richting worden gestuurd. Dat was hard nodig. Zo zouden de overwinnaars komen tot het verborgen manna, het boek des levens, oftewel de nieuwe bijbel die zou komen, waarover al was geprofeteerd in het boek Daniël en het boek Openbaring.

C. Steenblok riep de mens terug tot de hemelse akker, om daar los te komen van gebrekkig historisch geloof waar van alles aan mankeert, van tijdgeloof en van ingebeeld geloof, van alle uiterlijke godsdienst, gewaande vroomheid en burgerlijke deugdzaamheid. Het zaad moet allemaal sterven op de akker, en dan kan de natuur van God het uitwerken. Dat is de ware reformatie. Hij werd weggeknald vanwege zijn tegendraadse boodschap, maar hij bleef standhouden. Hij liet zich leiden door God, niet door kerkeraden. Hij was in die zin een waardige opvolger van Klaas Schilder. 1944 en 1953 horen bij elkaar. Zij vullen elkaar aan. Wil dat zeggen dat ze er al waren ? Nee. Zij moesten ook nog van vele slangen loskomen. Er waren nog vele ingebakken leugens in de kerk waarmee nog niet was afgerekend, die nog niet waren verdiept. Dat zou later gebeuren.

Daartoe is de latere Nederduits gereformeerde kerk, die een intergereformeerde kerk is. Die kerk werd in 1571 al door de Heere gegeven, toen Alva Nederland onderdrukte (1567-1573).

Door vormengodsdienst wordt de mens in het middelpunt gezet, stelde C. Steenblok. Juist in de godsdienst was zoveel wereldsgezindheid doorgebroken, ook in de kerkeraden. Daarom spoorde C. Steenblok aan om weer te horen naar de roepstem van de roede van God. God heeft de wijsheid der wereld tot dwaasheid gemaakt. (De Wachter Sions, 1/1, 1965)

HOOFDSTUK 27. HET PAD VAN ZEFANJA

Het gebod van de zondekennis is de sleutel tot het Jezus-geheimenis, en ook het hek er omheen. Niemand komt daar zomaar over. Het vlees wil het omzeilen om Jezus weg te grabbelen. Het vlees wil Jezus weer kruisigen. Het vlees is verzot op een plaatsvervangend offer, een zondebok.

Er is gereformeerde zondekennis en gedeformeerde zondekennis, die aan elkaar parallel lopen.

In de nieuwe bijbel, in Kamba 9:36 staat :
Lees deze raadselen en wordt wijs,
Er is geen heil in het doorvorsen van
vele boeken,
Maar wanneer gij de Urim vindt,
Is zij tot openbaring

Nu, de urim is de keursteen, de toetssteen, en die wordt in de grondtekst van het OT veel genoemd in de offerteksten, waaraan de ‘offerdieren’ (zonde, vlees, ego) ‘geofferd’ dienen te worden, oftewel getoetst. Dat is wat offeren dus daadwerkelijk betekent : toetsen. In principe moeten we alles, ons gehele zelf, opofferen, oftewel toetsen, elk bedenksel. Kamba 8:17 stelt dat de mensen het verstand tot koning hadden gemaakt en de urim hadden verworpen. De urim is de sleutel tot het gebod van de zondekennis, want die laat de valse, gedeformeerde zondekennis afsterven, en leidt de mens in tot de ware zondekennis, waardoor er ook een weg is tot het onderwerpelijke Jezus-geheimenis.

De urim is de hersteller van de plaats van belijdenis van zonde, en van de smekingen, oftewel van de zondekennis, en is dus de sleutel daartoe. (Kamba 10:9-10)

De nieuwe bijbel noemt dan Sefanja, of de Sefanja steen, de hersteller van de urim. Sefanja is een profeet die voorkomt in het OT en ook de nieuwe bijbel. Juda of de Juda steen brengt meer zicht op de urim. (Kamba 10:9)

Sefanja wordt in de nieuwe bijbel ook wel met een Z geschreven. Zefanja is de verborgen schepping (Duizen 24:11). Dat kun je dus ook vergelijken met het verborgen raadsbesluit van God in de leer van Calvijn, de diepere laag of diepere natuur van God. Zefanja betekent de diepte van God. (II Kamba 10:10) Het is het overblijfsel.

Want laten we eerlijk wezen : Er zijn ook valse, gedeformeerde urims, toetsstenen. De mens toetst sjoemelend, en neemt steekpenningen aan ten koste van de toets. De mens raffelt het af in het toetsen, toetst zijn eigen toetsmethodes niet, heeft verdorven maatstaven, is bevooroordeelt in het toetsen, doet geen gedegen onderzoek, en komt zo tot snelle conclusies op snelle paarden. Maar Sefanja streed tegen de mammondienst, tegen het aannemen van steekpenningen (Ewa 24:16). Het is dus van belang de diepte in te gaan willen we bij de ware urim terechtkomen, oftewel te gaan tot het pad van Sefanja, en daarop ook het toetsen toetsen, dus alle toetsmiddelen en toetsmethodes, en

toetsmaatstaven toetsen, blijven doorworstelen op Pniël. Sefanja was dus ook een beeld van de volharding in het toetsen. (II Kamba 11:33)

Hier gaat ook de nieuwe bijbel catechismus over in inzetting 30 :

Over de school van het toetsen

Ook de toetsmiddelen moeten getoetst worden. Het toetsen zelf moet ook getoetst worden. (II Kamba 11:43, Rivieren 15:13). De mens mag niet tot snelle zelfovertuiging komen. Twijfel is beter dan overmoedige zelfovertuiging. De mens moet de oogst niet forceren. De mens moet niet aan de barensweeën proberen te ontkomen, maar moet de volledige fase van de zwangerschap doorstaan. De hemel komt de voorzichtigen en de twijfelaars tegemoet, maar laat de zelfverzekerden in hun dwaling. (III Werktuigen 1:66) De mens moet leren toetsen. (Ewa 31:21)

De zondekennis kan gemakkelijk ontspaken. Er is gedeformeerde zondekennis die al snel kan worden tot farizeïstisch-narcistisch paranoia als plaatsvervanger van de vreze des Heeren. Dan noemen ze dat wat zonde is geen zonde, en dat wat geen zonde is noemen ze zonde. Die lijnen van ware gereformeerde zondekennis en gedeformeerde zondekennis lopen dwars door de gereformeerde kerken en gemeenten heen. De lijn van de gedeformeerde zondekennis moet bij de wortel uitgetrokken worden, en doorgeknipt worden op verschillende strategische punten.

Juda wordt in de nieuwe bijbel ook een beeld van de urim genoemd. (Duizen 32:24, 33:11-12)

Juda is een beeld van het toetsen, maar is in het Hebreeuws ook de zondekennis, of de belijdenis van zonde (Duizen 33:20). Jezus is de leeuw van de stam Juda, die zijn moeder is, als de zoon van de zondekennis, wat ook al laat zien dat de mens geen grip kan krijgen op het Jezus geheimenis dan door de zondekennis die de urim is. De zondekennis is dus een organisch geheel met de toetswetenschap, anders zou het de zondekennis niet zijn. Alles wordt daaraan getoetst. Zo zien we ook de afdwaling van de gemeente tot de toetsloze, gedeformeerde zondekennis van de snelle paarden, de zeer beknopte Laodiceaanse zondekennis, die ook zeer bedrieglijk is. Die heeft de urim afgedekt, of overboord gegooid. Zij kwamen zo tot het valse woord van Goliath om daar letterslaven te worden, door het naïeve dingbegrip, het dorre, kortaffe objectbegrip. Het wordt al snel tot een spreken en denken in cirkels. Cirkelredenaties is waarop de hedendaagse moderne kerk gebouwd is. (Duizen 33:16-19, Duizen 19:31-33)

Juda werd een beeld van de zondekennis, omdat Juda de machteloze was, die door Israel werd geminacht. Israel plunderde Juda, en bracht het tot honger, vandaar dat Juda ook een beeld is van de honger. Juda was maar een klein volk, en daarom ontfermde de Heere zich over Juda. (Ewa 28:52)

Veel gedeformeerde zondekennis is niets anders dan zelfvleierij. Ze redeneren en speculeren totdat zij een oplossing hebben gevonden om het schoon te praten, en dat is vaak door het Jezus-toverwoord, wat Jezus-misbruik en Jezus-afgoderij is, als een afwasmiddel, terwijl de kanker van binnen blijft doorgroeien.

Hoe bij de ware zondekennis te komen is nu het grote vraagstuk voor de kerk. Wij moeten hiervoor het hongerpad van Juda begaan, die werd onderdrukt door Israel, om zo te komen tot het Jezus-

geheimenis, die de zoon was van de zondekennis, waarbuiten geen wedergeboorte is. Dat wil niet zeggen dat er geen wedergeboorte is buiten Jezus op zich, maar dat er geen wedergeboorte is buiten ‘de zoon van de zondekennis’, de ‘zoon van Juda’. Dat is een geheimenis van het verborgen manna, geen object. De kerk moet loskomen van het naïeve, kortzichtige objectbegrip wat ze hebben lopen uitbuiten voor een markt. Zonder zondekennis geen wedergeboorte, maar letterslaven en naamslaven, zoals de Jezus-roepers hebben nog geen zicht op de werkelijke zondekennis. Zij zijn nog slaven van het woord van Goliath, van de zelfvleierij, van overmoedige dartelheid.

Men moet de eigen economie opgeven om tot de zondekennis te kunnen gaan. Zefanja streed tegen de mammondienst van eigengerechtigde economie, de handelsgeest die over en weer sjoemelt, in grote dartelheid. Zelfs de gedeformeerde minderwaardigheids-complexen zijn meerderwaardigheids-complexen. (Vuch 12:1) De mens moet dus minderen, waarvan Juda ook een beeld is. Zefanja is in de nieuwe bijbel de sleutel tot de urim. Het laat zien dat er geen directe weg tot de urim is, dat de mens moet komen tot de juiste schakels. De keurstenen zijn alleen voor de overwinnaars. De mens moet blijven worstelen in Pniël totdat zij het karakter van Zefanja hebben ontwikkeld in hen (II Kamba 11:33).

Er is alleen leven in diepte, waar Zefanja voor staat, en dit gaat dus tegen zomaar het oppervlakkige in. Het is een beeld erop wijzende dat we niet zomaar lichtzinnig met het Jezus geheimenis om mogen gaan. Gaan we dartel met Jezus om, dan wordt het ons tot valstrik (Kersten).

Jezus wees terug op de oude profeten. Daar lag het geheimenis verborgen. Jezus kwam als een herinnering daaraan (Calvijn).

Omdat het volk de verblindende lichten van de dartelheid was nagevolgd moest Zefanja wel een zoon van de duisternis zijn, als een oordeelsprofeet. (II Kamba 8:12)

Als het volk hun Jezus-afgod afgenomen wordt dan klagen ze. Ze hebben snelle afgoden genomen. Die zijn overal. Die betuttelen de mens. De nieuwe bijbel stelt dat de Egypto-judeo wortels van Zefanja in de stam Aser liggen, wat het zelfoffer betekent, de kennis die doet knielen. (II Kamba 10:16-20) Zonder het zelfoffer is het onmogelijk om tot de ware zondekennis te komen. In dat verband worden Aser en Ezau besproken in de nieuwe bijbel. Als Jezus zegt : ‘Ik ben de weg, de waarheid en het leven,’ dan moeten we ook die weg bewandelen, want die liep terug tot de geheimenissen van het OT, waar Jezus op wees, als een herinnering. Daar lagen de schakels, daar lag het verborgen manna, wat in de nieuwe bijbel wordt besproken. De weg is geen object, maar een pad wat je dient te bewandelen, en dan kijken waar het naartoe gaat en daar lering uit trekken.

HOOFDSTUK 28. HET GEHEIMENIS VAN ASER

Het zelfoffer is een aanhoudende worsteling, niet iets wat je snel eenmalig kunt doen, want het zelf, het vlees, wil niet loslaten.

Dit dagelijkse zelfoffer is om ons heen gestaakt, waar Daniël al voor waarschuwde. Over het pad van Zefanja kunnen we teruggaan. Dat is een oorlogspad van het hongeren. Dan moet je jezelf op een rantsoen zetten.

De nieuwe bijbel noemt de stam Aser als de wortel van Zefanja, wat een Egyptisch beginsel is. Egypte en Israel zijn altijd onlosmakelijk aan elkaar verbonden geweest, wat al bij Abraham begon, en daarna Jozef, en toen Mozes. Jozef en Mozes waren beiden Egyptologen. Zo moest in de Egyptologie het lichaam van Aser samengevoegd worden, want dit was in stukken gescheurd. Aser werd in de Griekse transliteratie Osiris genoemd. Het is een beeld van de exegese die dient plaats te vinden. (II Behemma 4:33)

Dit wordt overigens door Jeremia gedaan, als beeld ervan.

Deze lichaamsdelen, stelt de nieuwe bijbel, liggen in het water, en alleen door de exegese (Jeremia) kunnen wij dat opdiepen. (II Behemma 6:34) Aser was een beeld van de verdronkene in de Egyptische mythologie. (II Werktuigen 5:9) De nieuwe bijbel stelt dat Aser voor het oordeel staat. (III Werktuigen 5:10) Dit gaat om het diepere oordeel, om de mens tegen de zonde te beschermen, en dus ook tegen de valse zondekennis, die dus zonde in zichzelf is, als de verboden godsdienstig-vleselijke kennis. Vandaar dat de oordeelskennis zo belangrijk is, te weten hoe groot het oordeel is, niet alleen maar hoe groot de zonde is.

Hier handelt onze catechismus ook over in inzetting 57 : ‘De mens moet zowel de grootte van de zonde en de schuld kennen als de grootte van het oordeel (Odenlech 10:3).’ En : ‘Het zaad moet geheel sterven. Als de mens om genade smeekt, dan krijgt de mens te horen : ‘Mijn oordeel is genoeg,’ want de oordelen des Heeren zijn goed en waarachtig. (Behemma 21:14, Duizen 9:9-10, 18:66-67)’

Als de mens verlossing zoekt van de doorn in het vlees, dan krijgt men te horen dat het nog moet blijven zitten om de mens tegen de zonde te beschermen. Wij moeten daarom oppassen met snelle genezing en het in het kader van de hemelse natuurprocessen zetten, oftewel de hemelse kennis, het hemelse Woord.

Aser staat voor de tucht waaraan we ons moeten onderwerpen, aan de roede des Heeren (Duizen 27:1). Het gaat dus niet om zomaar zondekennis, maar ook om onderwerping aan tucht en oordeel, want de bedriegelijkheid van menselijke oplossingen voor het zondevraagstuk is groot, hoe vroom en godsdienstig die ook mogen klinken. De kerk moet hiervoor ook wederkeren tot de tuchtskennis. De oude vaderen wilden het volk hierin inleiden, maar zij waren afgezonderd, en hun leer werd

veelal tegengehouden en verborgen, terwijl de leken-kerkeraden met de kerk wegliepen om het tegen de hemelse kennis te beschermen. De sleutel der kennis werd verborgen gehouden. Jezus waarschuwde ervoor en de oude vaderen en profeten. Het volk was ten gronde gegaan door een gebrek aan kennis. De oude vaderen wisten dat er geen directe weg of directe oplossing was. Zij predikten over de lange omweg. Om de diepte van het water te testen moet je er niet met beide benen inspringen. (Zeeën 3:16)

Uiteindelijk was het dit principe van Aser waaruit de vrouw geschapen werd, als uit de rib van Adam. (II Duizen 24:17)

De tucht en tuchtskennis is als het hemelse touw waaraan de mens gebonden moet zijn, opdat zijn vlees geen winst over hem behale. (II Kamba 15:4-18)

HOOFDSTUK 29. DE LEEUW HEEFT GEBRULD

Het was 1915. J. Wisse wees op psalm 73, over hoe het van belang is ingeleid te worden tot de zwakheidskennis en geringheidskennis, de eigen zwakheid en geringheid wel te verstaan. Ook J. Wisse streed tegen het objectsbegrip wat ze van Jezus hadden gemaakt, waarin de mens een koude afstand bewaart tot het Jezus-principe. J. Wisse noemde Jezus een voorganger, in de zin dat Jezus op de lijdensweg is voorgegaan, en dan moet de mens volgen. Hij wees op het ‘Waar ik ben, daar zal ook mijn dienaar zijn.’ Men gelooft in Jezus vaak, maar volgt niet de principes van Jezus, en dat is een groot probleem, want dan wordt Jezus tot een voorwerp, waar de oudvaderen tegen streden. (Calvijn, Kersten, Dooyeweerd, Berkouwer, Steenblok, Mallan enz.)
(De Wekker, 5/2, 1915)

En ze tollen maar in het rond met hun Jezus-handel, de handel in zielen, terwijl Jezus weende over hun afvalligheid. Uiteindelijk zijn zij het geweest die Jezus hebben gekruisigd. En dan durven ze ook nog ‘halleluja’ te roepen. Het zijn Jezus-roepers, lippendienaars. Allemaal voor de oren en ogen van de mensen. Hun oren en ogen zijn verwend. Och, Laodicea, ontwaakt toch. We leven nu zeer duidelijk in het Laodiceaanse tijdperk, het tijdperk van de lauwe kerk. We zijn hiervoor gewaarschuwd in de oude bijbel en door de oudvaderen. De leeuw heeft hier van tevoren over gebruld.

Er wordt zoveel gepredikt over wat Jezus wel niet allemaal heeft gegeven, maar wat heb je zelf gegeven ? Jezus is van voorbeeld en herinnering geworden tot een excuus. De mens is misschien wel dom, en laat zich graag bedriegen, maar God laat zich niet bedriegen. Velen zullen hun les leren in de hel waar ze moeten leren leven van de kleine broodkruimels en de kleine waterdruppels. Hier zal de mens geoefend worden, en hier komt God de mens die iets geleerd heeft daarvan tegemoet. Ja, God is ook in de hel, juist in de hel, waar niet alleen God naartoe is gegaan, maar ook de oude profeten. De psalmist zegt in Psalm 139:8 : ‘Zo ik opvoer ten hemel, Gij zijt daar; of bedde ik mij in de hel, zie, Gij zijt daar.’ (Statenvert.)

God is overal, niet slechts in de hemel. Juist op de hel is God gericht, en is daar, op zoek naar het verloren lam. Hij heeft daarvoor de kudde achtergelaten. Volgen wij ? J. Wisse wees erop dat we ons moeten bewapenen met de lijdzaamheid, waar ook Calvijn op wees. Alleen zo kunnen wij de hel plunderen.

HOOFDSTUK 30. DE TRIOMF VAN ASER - HET BOEK OPENBARING ONTSLUIERD

‘*En de dood en de hel werden geworpen in de zee van de urim (de keursteen); dit is de herhalende dood.’*
Openbaring 20:14, Aramees (de taal van Jezus)

Jezus en discipelen en apostelen spraken hoofdzakelijk Aramees, dus dat moet beschouwd worden als de eerste brontaal van het NT, terwijl Grieks de tweede is. Het NT kan alleen begrepen worden in de Aramese taal, omdat het de eerste brontaal is. Deze brontaal heeft Egyptische wortels, en daardoor wordt het Aramees duidelijker en begrijpelijker in de Egyptische taal. Zonder de Egyptologie blijft de oude bijbel dus een half gesloten boek, en zonder de Aramese brontaal, als je alleen maar het Grieks hebt, dan blijft de bijbel voor 3/4 gesloten, en als je de bijbel alleen maar leest in de Nederlandse vertaling, dan blijft de bijbel voor 9/10 gesloten. Het is maar dat u het weet. Het is daarom belangrijk het Aramees te kennen, anders mist men het doel van de oude bijbel.

Als je de Egyptische taal kent, de Egyptische wortels van de oude bijbel, de Egyptologie, dan ben je er nog niet, want dan is de bijbel slechts voor 3/4 open, dus als je echt wil weten wat er nu in de bijbel staat, en wat ermee wordt bedoeld, dan moet je bij de talen van de voortijden zijn, en de talen van Orion. Dan zal het boek geheel opengaan, en alles ontzegeld worden.

De dood en de hel worden in de zee van de urim geworden, in de zee van de toetssteen dus, om getoetst te worden, want mensen hebben veel fabelen gemaakt omtrend dood en hel. Dit is de tweede dood, of de herhalende dood in het Aramees, de taal van Jezus, als het dagelijkse offer wat weer teruggekeerd is, nadat het was weggehaald, waar Daniël over sprak.

Wij moeten onderworpen zijn aan de herhalende dood, aan het dagelijkse zelf-offer, waar ook de stam Aser voor staat. Zo komt de stam Aser tot triomf, en daarom was de troon van Aser ook de troon van Salomo. (II Duizen 24:34)

Het was de troon van de Vreze des Heeren die aan alles vooraf gaat. Het zal ons achtervolgen totdat het vlees in ons is afgestorven. Aser is dan ook de stam van de geestelijke jacht. (Duizen 27:1) Hiervan zijn de eeuwige jachtvelden ook een beeld. Het gaat om de dagelijkse geestelijke oorlog en jacht, en het dagelijkse zelfoffer. In de grondteksten is dit de jacht op het vlees, op de zonde, niet zozeer letterlijk en direct, maar exegetisch en filosofisch. Educatie is het enige wapen. Zonde is het verdraaide goede, en de leugen is de verdraaide waarheid, dus het komt meer aan op puzzelen dan op daadwerkelijk strijden, wat daar slechts een beeld van is.

Dat is ook wat de hel is : de exegese, de puzzelopdracht, het zoeken naar het ‘verloren lam’, de verloren principes, het verborgen manna, maar vanwege het feit dat dit allemaal zeer menselijk en vleselijk kan zijn moet het ook weer herhalend getoetst worden aan de urim, waar Openbaring 20:14 dan ook over spreekt.

HOOFDSTUK 31. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN - 9

Calvijn stelde dat de kerk in handen was van nalatige landmannen die gestopt zijn de grond te bebouwen, maar de kerk toch als hun bezit blijven beschouwen. We kunnen denken aan de gemakkelijke genade predikers, de naïeve object-predikers en de algemene belofte predikers wat gewoon puur materialisme en new age is in een religieus voorkomen. Geldzucht en machtzucht maakt gebruik van de vele instrumenten van religie. Gewoonlijks keren zij zich tegen de profeten die gezonden zijn om de wijnstok van schadelijk kruid te reinigen, stelt Calvijn. De profeten moeten het volk streng bestraffen om de bijna verloren gegane godsvrucht opnieuw op te wekken, stelt Calvijn, als hij de gelijkenis van Jezus over dit onderwerp bespreekt. (Mattheus 21)

In de leer van Calvijn zitten antistoffen tegen de gevaarlijke liberale en losbandige new age en het materialisme.

Calvijn stelde dat de kerk deels was opgebouwd uit de vijanden van Jezus, namelijk de schriftgeleerden. Die hielden het Woord van Jezus tegen, want het voldeed niet aan hun eisen. Jezus zou moeten doen wat zij wilden, niet wat God wilde. Calvijn stelde dat God voorbijgaat aan wat de wereld voortreffelijk noemt, en het dwaze, zwakke en verachte verkiest. Dat is de dwaasheid des kruizes. God gebruikt niet hen die braaf zijn naar kerk en wereld, maar die tegen deze gruwelen opstaan, en wenen om de zonden, ook al keert een ieder zich tegen hen. Profeten zijn nooit conform. Ze komen met nieuwe dingen, zoals Jezus deed, en trappen tegen heilige huisjes aan om het ingedutte volk wakker te schudden. Profeten zeggen harde en schokkende dingen, en keren de tradities om. Ze komen niet voor het loon der mensen, of om bewonderd of vereerd te worden. Ze zijn een steen des aanstoots, overal. Ze doen het niet om volgelingen te maken voor de kerkstatistieken. Ze zeggen dingen waardoor velen zich weer van hen afkeren. Net als Jezus komen ze om scheiding te brengen, geen vrede. Ze preken een harde boodschap van berouw, bekering en boetvaardigheid, en ontmaskeren leugenleer, hoe ingebakken die ook is, dat kan hen niet schelen. Ze vrezen God en het Woord van God. Ze stellen gevestigde drogredenen en dode dogma’s aan de kaak. Zij zijn kerkhervormers, en dat kan alleen door de kerk te scheuren. Het gaat om het overblijfsel. Er zullen maar weinigen door de enge poort heengaan. Dat betekent dat populaire leerstellingen waar de massa’s gretig op aandraven vaak vals zijn. Populaire dogma’s zijn vaak leugenachtig. Ze houden mensen op de brede weg, en houden de sleutel der kennis achter opdat zij niet binnengaan, waar Jezus ernstig voor waarschuwde. Er zal maar een klein overblijfsel zijn. Dan kun je je heel eenzaam voelen. De menigtes wilden Jezus kruisigen, en de paar discipelen die hij over had sliepen, en Petrus zou hem verloochenen. Wat een tragedie.

Calvijn stelde dat de brave voorgangers van de kerk aan het beraadslagen waren hoe zij Jezus konden doden. (Verkl. Lukas 19:47)

Calvijn stelde dat Jezus de mens wilde laten zien hoe ijdel en nietsbetekenend hun pralen is.

Als Calvijn het dan over dat hele kleine overblijfsel heeft dan heeft hij het over de kinderen, want Jezus liet hen toe, tot ergernis van de schriftgeleerden. Jezus wees toen op Psalm 8, dat er sterkte gewrocht zou worden uit de mond van kindekens en zuigelingen. Daar ligt het koninkrijk van God. Calvijn stelde dat het ongeleerde volk, oftewel de armen van geest en de kinderen de eersten zouden zijn om als het koninkrijk zou komen het te verwelkomen, want de schriftgeleerden die zoveel wisten en zo geleerd waren zouden het door hun wereldse en kerkse kennis niet eens opmerken. Zij streden ertegen. Alle dogmatische wijsheid der wereld is vijandschap tot God. Er is een heleboel wereldse kennis die je niet nodig hebt, en de gevallen kennis van de gedeformeerde kerk. Dan moet je tot God terugkeren als een kind en het eerst allemaal afleren en ontleren. Kinderen weten dat allemaal niet welke kerk wat zegt, en welke vreemde wiskunde ze er op nahouden om tot God te komen die volkomen inhoudsloos is, geen substantie heeft, maar wat gewoon toverformules zijn die ze opprevelen in hun uiterlijke vormengodsdienst waardoor ze van hun geweten zijn beroofd. Kinderen weten daar allemaal niks van, die zijn nog onschuldig, die zijn nog niet aangetast in hun brein met zulke drogredenen. Die zijn nog puur van hart. Daarom zei Jezus : Laat de kinderen tot mij komen. Zij staan niet aan de poorten om te kijken van welke kerk je bent en welke theologie je hebt om te beoordelen of je wel binnen mag komen. Zij beoordelen mensen niet op uiterlijkheden. Het gaat om het hart. Zij laten alles aan God over. Zij voeren geen gemene laaghartige economie uit over de mensen zoals de volwassenen dat doen, die zo uitgekookt zijn in hun theologische berekeningen.

God had de kinderen verkozen, stelt Calvijn, en zou zelfs stenen kunnen verkiezen om te kunnen getuigen, in zijn verklaring van Mattheus 21:15. We zien hier een beetje hoe de verkiezing bij Calvijn werkt, dat God expres hen verkiest die door de wereld zijn veracht, zoals ook hen met een leerstoornis, en de stenen zijn altijd een beeld geweest van het Woord van God. We zien hier dus dat Calvijn de deur opendoet om te kunnen kijken in het verborgen raadsbesluit van God, waar hij het veel over heeft, wat de onderliggende laag is van God's wil. Het verborgen raadsbesluit is de diepere natuur en kennis van God. God verkiest dat wat door de wereld veracht is om de wereld te beschamen. Dat is een dichterlijk beeld van grote waarde. Het zijn ook die zondaren die door de wereld zijn veracht, zoals hoeren. Calvijn stelt dat de schriftgeleerden in veel diepere zonden leefden. De eersten zullen de laatsten zijn.

Jezus stelde : 'Voorwaar, ik zeg u, de tollenaars en de hoeren zullen eerder het Koninkrijk Gods binnengaan dan u.'

HOOFDSTUK 32. ‘TE ZOET BEVONDEN’ - DE TIEN-JARIGE KOKKIAANSE KERKOORLOG (1947-1956)

De Laodiceaanse gereformeerde kerk is gezeteld op pragmatisme, ofterwel gevoelsdenken en gevoelsgeloven (als het goed voelt moet het wel goed zijn), maar dan zonder geweten. De Vreze des Heeren is weggekapt, alhoewel ze wel een vrees en eerbied hebben voor hun afgoden, bang om er niet meer bij te horen. Ze zijn verstrikt geraakt in object-begrip, en daarom moest Immanuel Kant wel komen om de mens los te trekken van het pragmatische, kortaffe object-begrip, om weer zicht te hebben op de verborgen functies die daarachter liggen. Maar Kant werd in de gedeformeerde kerk als een spelbreker gezien, want hij nam hun voorwerpelijke snoepgoed en speelgoed weg.

Als je dan op het Kantiaanse strand staat, en je ziet de woeste zeeën van het dingbegrip, wie moet je daar dan overheen brengen ? Je moet daar dan overheen tot het volgende Kantiaanse strand, aan de overkant, tot het nihilisme van Nietzsche, wat overigens voortkwam uit het nihilisme van Salomo (alles is ijdelheid), waar de nieuwe bijbel ook over spreekt. Er moet nihilisme toegepast worden op de mannenwereld die het kind om zeep heeft geholpen, tot een markt heeft gemaakt, heeft uitgebuit. Zo kan het vrouwelijke weer hersteld worden, waar de nieuwe bijbel op wijst. (Odenlech 35, Behemma 32:4)

Na Salomo, Calvijn, Kant en Nietzsche gingen Kersten, Steenblok, Mallan en M.J. van Gelder verder met het nihilisme, waarin 1953 een cruciaal jaar was. Steeds meer predikanten van de gereformeerde gemeente begonnen te ontwaken tot 1953 en werden steenblokkianen. Dan ontkomen we niet aan Kant en Nietzsche, want die hebben daar de fundamenten voor gelegd, zoals ook Dooyeweerd in de dertiger jaren. 1953 was de komst van de hemels-nihilistische roofvogels die opstonden tegen het bedrieglijk overpositieve Laodicea. Deze roofvogels namen ons over de woeste zeeën van het dingbegrip tot Orion. Dit was een grote oorlog die nog steeds gaande is. Ter land, ter zee, en in de lucht. Het zijn kantiaans-steenblokkiaanse engelen die de mens uit het bekrompen dingbegrip willen doen ontwaken, om zo de diepere lagen van het leven te laten zien, de dingen die boven zijn, zodat de mens de mammon niet meer dient, maar de Heere in de geestelijke kennis. Er moet een goede verhouding komen tussen de Adamologie en Jezusologie.

M.J. van Gelder beschouwde de gemeente als algemeen onbekeerd. Dat werd hem niet in dank afgenomen.

Maar eerst moet de mens de verloren staat van wereld en vlees onder ogen komen, en op de weg van het twijfelen en toetsen gaan, of de ‘bekommerde’ weg zoals ze het soms noemen. Het is het pad van het kruis en niet van snelle zekerheden, en dan zou al teveel geloof en al teveel genade de mens kunnen doen indutten. Het gaat dus om het smalle pad door de enge poort. De gereformeerde gemeente destijds (Kersten, Steenblok, enz.) hadden problemen met de leer van de predikant R. Kok, die af zou doen aan het ellende vraagstuk en de zondekennis, daar een beetje te snel overheen gaan. Het waren een beetje Kuyper-achtige toestanden, alsof R. Kok een beetje te snel zou gaan met

de genade. Er was een soort kerkoorlog van 1947 tot 1956 omtrend R. Kok. Hij werd in 1950 geschorst, en scheidde zich af om met zijn gemeente door te gaan als zelfstandige gereformeerde gemeente. In 1956 werd de gemeente christelijk gereformeerd. De christelijk gereformeerde kerken hadden gekozen voor de kant van R. Kok. Het geloof was iets makkelijker gemaakt, terwijl de Steenblokkianen de lat hoger hadden gelegd. De gereformeerde gemeente was ook in oorlog gekomen met Steenblok inmiddels, wat leidde tot de 1953 scheuring. Sindsdien probeerde de gereformeerde gemeente de middenweg te vinden tussen Steenblok en Kok, terwijl ook velen meer en meer steenblokkiaans werden. Dat gaf ook weer aanleiding tot de Goudse kerkoorlog in de zeventiger jaren omtrend M.J. van Gelder en de zijnen.

1956 was dus een latere Veenendaalse afscheiding, die in principe al in 1950 was begonnen, en zijn kiemen al had in 1947. Het was dus een nieuwe Veenendaalse kerkoorlog, een tien-jarige kerkoorlog. Er was veroppervlakkiging gaande, zaken werden te gemakkelijk voorgesteld, en er was te weinig twijfel. Het waren de jaren van een dikke duif die de kerk was binnengevolgen, en al gauw werd de kerk verder vergiftigd door een hissende zwarte cobra, een territoriale geest. Kok was een beetje de Kuyper van de gereformeerde gemeente, maar nu was er een scheuring gekomen, en ook van Steenblok scheurden ze zich af. Later probeerden ze het te relativeren, en er was een vraag of het niet slechts een zaak was van semantiek, maar er lagen wel degelijk gevaren op de loer. Kersten stond in 1947 al op tegen Kok en de zijnen, de kokkianen, die ook wel koekianen werden genoemd, omdat het toch wel erg gemakkelijke genadebakkers waren, zoals Kuyper dat was. Ze hadden het evangelie te goedkoop gemaakt. Steenblok bleef hameren op het belang van de prediking van de doodstaat van de mens. Dat moest voorop staan. De kerk was in Laodiceaanse strikken terecht gekomen, en daar deels blind voor. Men moest niet zo snel van zichzelf verzekerd zijn. Eerst zouden de ogen moeten opengaan en er zou boetvaardigheid moeten komen, en onwaardigheidsoefening, want er was ook veel overwaardigheid van het vlees.

Nog steeds is deze strijd gaande. Er zijn verlammende geesten in de lucht die door al te gemakkelijk overgeloof en overgenade de mens in slaap willen zingen, de strijd en het onderzoek willen doven. Het is oppassen geblazen als sinterklaas de kerk binnenkomt.

Hoe kan het ook anders als iemand veel zijn preken begint met het gebed : ‘En mocht het U behagen, o, dierbare Ontfermer, ons voor te komen met Uw Goddelijke lessen en hemelse onderwijzingen, die zoeter zijn dan honing, ja dan honingzeem. Amen,’ zoals R. Kok deed. Dan moeten we oppassen dat we niet ‘te zoet bevonden’ worden. Eerst moet de bitterheid hieraan vooraf gaan en moeten wij het zoet ook weer telkens minderen, opdat er ruimte is voor het bittere medicijn wat de mensheid nodig heeft om van haar zonde los te komen, en opdat men niet in wilde Kuyperiaanse, of in dit geval Kokkiaanse, suikerfeesten terechtkomt. Wij mogen de broodjes niet te zoet bakken. Dat gebeurt op de brede weg, niet op het smalle pad.

Het is nu strijd tegen een verlammende koningscobra, die zijn gif maar blijft spuiten.

HOOFDSTUK 33. REFORMATIE EN INSTITUTIE VI

In het westen komt het telkens weer voor dat valse dogma's zijn gebaseerd op valse vertalingen van de bijbel. Hoe ontstaan die valse vertalingen ? Vaak vertaald men het heel selectief vanuit het Grieks, terwijl dat niet eens de eerste grondtaal is. Jezus, de discipelen en de apostelen spraken hoofdzakelijk Aramees. In het Aramees worden de bijbelteksten ineens weer duidelijk.

Om een voorbeeld te geven : Hebreeën 9:27 wordt vaak vertaald als : 'Het is de mens gegeven eenmaal te sterven en daarna het oordeel.' Hierop heeft men tal van vreemde leringen gebaseerd. Ze dragen dit vers vaak op ter verdediging van hun vreemde standpunten. Het probleem is echter dat het Aramees iets heel anders zegt :

'Het is de innerlijke mens gegeven om een keer een verborgen plaats te vinden om tot betekenis te komen.'

Johannes 3:16 wordt meestal vertaald als 'Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe.'

Maar in het Aramees staat er : 'Zoals God (eli, alah) de wereld beproefd heeft, zo heeft hij het verborgen zoonschap gegeven zodat degene die hier de waarheid in ziet niet zal zondigen maar eeuwig zal leven.'

Hier wordt de nadruk niet gelegd op het niet verloren gaan, maar op het niet zondigen, niet afdwalen.

In de leer van Calvijn was er een strijd en verschil tussen God's Wil en God's Raadsbesluit. God's Raadsbesluit lag dieper en was verborgen en voorbeschikt. Het was God's eigenlijke en diepere natuur. Ook God's Wil was hieraan onderworpen, als God's hogere Wil, de uitverkiezing.

Dit had God zo gedaan om de mens te beschermen tegen wereldse uitverkiezing. De uitverkorenen van God waren juist kinderen en hen die door de wereld waren veracht. Er is in de leer van Calvijn een strijd tussen vrije wil en onvrije wil, omdat de mens ook uit twee delen bestaat, net zoals God.

De hervormde predikant L. Kievit (1918-1990) stelde in een preek in 1960 dat het geloof buiten de aanvechtingen niet te verstaan is. [1] Het leeft er in, het leeft er niet van, stelde L. Kievit. We hebben die dialectische natuur dus nodig, en het is iets wat we moeten leren, dat er geen geloof is zonder strijd. Het vormt een organisch geheel. Die strijd is niet alleen naar binnen gericht, maar ook naar buiten. Die strijd is met het eigene en met het andere. God strijdt tegen zichzelf, God's wil met God's raadsbesluit, het ondiepe met het diepe, en die strijd is ook in de mens, die als een beeld van God is.

Er zijn geen eenzijdige antwoorden te geven in de dialectische theologie. Dingen hebben twee kanten. In de meerzijdigheid en tweezijdigheid van de theologie is er ook een hemelse eenzijdigheid, want de mens moet loskomen van de zonde. Hier spreekt onze catechismus ook over.

Het dialectische mechanisme (Calvijn, Fichte, Kant, Hegel, Nietzsche, Barth, latere Nederduits gereformeerde dogmatiek enz.) moet ontdekt, geleerd en geoefend worden.

Laodicea is akelige en extremistische eenzijdigheid. Het materialisme heeft zichzelf verletterlijkt en gemonopoliseerd, en mythes en gedichten hebben ze historisch gemaakt. Daarom moet er een grote uittocht uit Laodicea zijn waar zowel de oude als de nieuwe bijbel over handelen.

---

voetnoten :
[1] in zijn preek over Genesis 21:1-7

HOOFDSTUK 34. DE PSALM VAN DE REFORMATIE

‘Ellendekennis is het zuiverste bewijs van genade,’ wordt veel gezegd in bevindelijk-gereformeerde kringen, als ze het over de zaligmakende ellendekennis hebben, die de sleutel is tot het verbond. Ook wordt het veel genoemd als de sleutel tot Jezus. De predikant W. Hage (1912-2003), die zijn loopbaan in Aalst-Brakel (1952-1954) en Nunspeet (1954-1958) begon, en daarna naar Middelburg ging (1958-1962), en ook een leerling van C. Steenblok was, wees erop dat Jezus zich niet zomaar liet aanraken, in zijn preek over zondag 46 vraag 120 en 121, wijzende op Johannes 20:17 :

‘*Raak Mij niet aan, want Ik ben nog niet opgevaren tot Mijn Vader; maar ga heen tot Mijn broeders, en zeg hun: Ik vare op tot Mijn Vader en uw Vader, en tot Mijn God en uw God.*’

W. Hage wijst erop dat Maria in een zoete gemeenschap wilde omhelzen, maar dat Jezus dat haar niet toestond. Wek de liefde niet op voordat het haar behage, stelt het Hooglied, maar hoevelen hebben Jezus wel niet tegen zijn zin aangeraakt ? Hij stelde ook eens dat de mens eigen gronden alleen maar kan verliezen door de ellendekennis, die in principe de ontmaskering is van het vlees, wat in de leer van Calvijn het voornaamste stuk van de theologie is, als het fundament waarop het vlees gedood kan worden. Vandaar dat W. Hage ook stelde dat er geen verlossing is zonder de ellendekennis. C. Steenblok stelde ook dat dit altijd voorop moest staan. In die zin waren de oudvaderen aan elkaar verbonden, en streden ze tegen de andere Laodiceaanse Jezus, het snelle bijgeloof wat in de gemeente was doorgedrongen als de ketenen van oppervlakkigheid en voorwerpelijkheid, wat de deur opende voor allerlei soorten wereldgezinde dwaalgeesten.

In dat opzicht sprak de hervormde predikant L. Kievit in zijn preek over Genesis 21:1-7 uit 1960 ook over de besnijdenis van Izaak, waarbij bloed moest vloeien. Kievit stelde dat het wenen van Izaak over de besnijdenis, het smartelijke, juist een teken en zegel van het verbond was. Het klagen en kermen om de zonden was in de leer van C. Steenblok de ware pinksterdag (De Wachter Sions, 7/6, 1957 en 27/5, 1966). Daar gaat ook Ezechiel 9 over.

Waar dit kruist met de kinderen en de door de wereld verachten, de armen, de vreemdelingen, de armen van geest, de minderheden, de moeilijk opvoedbaren, de eenlingen die nergens inpassen, hen die altijd twijfelen, de verbrokenen van ziel, de verslagenen van hart, daar zijn de uitverkorenen. Het is een dichterlijk beeld. God heeft hen uitverkoren die niet door de wereld zijn uitverkoren. De eersten zullen de laatsten zijn. Dat is de psalm van de reformatie die wereld en kerk omkeerde.

Als L. Kievit spreekt over het Woord van God dan stelt hij dat het zo smal is dat het vlees er niet op kan bouwen. We kunnen dit vergelijken met het smalle pad tot de enge poort. Kievit stelt dat al het andere zal wankelen, vergaan en bezwijken.

HOOFDSTUK 35. DE KOUD-WARM KERKENOORLOG VAN 1966

R. Kok was ‘te zoet bevonden’ in de gereformeerde gemeente in 1950, en ging toen zelfstandig verder, waarna hij in 1956 overging tot de christelijk gereformeerde kerk. Men vond in de gereformeerde gemeente dat R. Kok iets te snel ging met de genade, wat ze ook weleens van Kuyper zeiden. Er mag niet te snel van Golgotha gegaan worden tot de olijfberg, zeggen wij weleens. Het moet diep genoeg gaan op Golgotha, om zo los te komen van voorwerpelijke prediking.

Een groep christelijk gereformeerde predikanten in de veertiger, vijftiger en zestiger jaren waren verontrust over de toenemende wereldgelijkvormigheid in de christelijk gereformeerde kerken, net zoals C. Steenblok het zag komen in de gereformeerde gemeenten. De christelijk gereformeerde predikanten die het opmerkten waren ook verontrust over de voorwerpelijke, oppervlakkige prediking, en wilden terug naar wat oude gereformeerde beginselen.

In 1966 werd het blad ‘Bewaar het Pand’ daartoe opgericht. De aanhangers van deze stroming werden bewaar-het-panders genoemd, als een soort regressieve stroming vooral binnen de christelijk-gereformeerde kerk, zoals dat soort stromingen er ook in de hervormde kerk waren, zoals het Reveil, de gereformeerde Bond, de L. Kievit-beweging, en de gekrookte riet beweging. Terug naar de oudvaderen waarvan de steeds moderner wordende kerk steeds meer losbrak en afweek.

G. Blom (1905-1992) laat de verontrusting horen in het eerste nummer van Bewaar het Pand, waarin hij stelt dat ze vrezen dat velen in de CGK zich lichtvaardig geruststellen voor de eeuwigheid. Er moest weer gepredikt worden tegen de paden van de zonde, zoals vroeger. Hij noemt dat er vroeger veel meer naar voren kwam wat nodig is.

1966 : Er kwam een lichte innerlijke scheuring, afscheiding of gewoon onderscheiding in de christelijk gereformeerde kerk, waar De Wekker toendertijd ontzet over schreef, maar wat je ook kunt zien als een overgang of verdieping, of ontstaan van een bovenbouw.

Er was ook altijd die zowel koude als warme oorlog tussen de gereformeerde gemeente en de christelijk gereformeerde kerk over de verbondenleer. De gereformeerde gemeente had de twee-verbondenleer, en de christelijk gereformeerden de drie-verbondenleer. De twee-verbondenleer bestaat dan uit het werkverbond en het genadeverbond, waarvan het genadebond samenvalt met de verlossing, terwijl de drie-verbondenleer de verlossing als derde verbond heeft. Het zijn allemaal zeer duistere raadselen. Het gaat hier om semantiek en semiotiek, in de zin dat het er maar net om gaat welke terminologie je volgt. Calvijn stelde heel duidelijk dat de armen, de ellendigen en de kinderen uitverkoren waren, niet in de zin dat ze allemaal waren uitverkoren per definitie, maar daar waar de lijnen kruisten, en dit was op bepaalde punten vrijwillig en op andere punten onvrijwillig, omdat Calvijn twee lagen aanbracht in zowel God als mens, namelijk de ondiepe laag en de diepe laag, een verschil tussen wil en verborgen raadsbesluit. Dit is dus een zeer ingewikkelde en

dialectische zaak. Uiteindelijk komt het er dus op neer dat er een scheiding wordt gemaakt tussen het ellendige, arme, kinderlijke overblijfsel van twijfelaars en de zelfverzekerde, verwaande Laodiceanen. De ellendekennis is de weg, dus dat is een Steenblokkiaanse weg, de weg van 1953, in hoeveel verbonden je dat dan ook onderverdeelt.

Te weinig verbonden die te oppervlakkig zijn gemaakt in sluiertermen zoals genade, verlossing en uitverkiezing kunnen de mens al snel in slaap doen dutten. Berkouwer stelde dat het menselijk vlees heel bedriegelijk kan zijn met zulke termen. Dit is ook het geval als we het over geloof hebben. Er moet een goede samenhang en definitie zijn. Berkouwer waarschuwde ook tegen valse zondekennis.

De predikkunst is een zeer voorzichtige dichtkunst. Verabsolutering, monopolisering, systeemdwang, veroppervlakkiging, extremisme, staan hierin altijd op de loer, en daarom is de prediker ook een strijder, een worstelaar, als Jakob op Pniël. Zij moeten vechten met het Woord, opdat zij niet tot het woord van het vlees komen, en opdat zij het Woord niet verkeerd gebruiken, want dat kan ook nog. Ook de duivel en het vlees gebruiken het Woord, voor hun eigen doeleinden, en ze verdraaien het graag in hun pogingen om het los te maken van de context en de grondtekst, van de etymologie en de lexicografie. Oh, zoveel gevaren liggen er op het pad van de prediker. Hij moet alle leeuwen kennen, alle slangen, alle sluwe krokodillen, en hij moet een varkensjager zijn, een varkensworstelaar ook, opdat zijn eigen vlees geen voordeel over hem behale. Zaken als hermeneutiek zijn ook zeer belangrijk, want er zijn zeker regels verbonden aan de exegese. Oh, laten wij hierin toch niet te vrijzinnig en liberaal zijn, alsof het er allemaal niet toe doet, want de Heere heeft een pad aangelegd waarvan we niet mogen afwijken, en dat is een smal pad, een lang pad, met een enge poort, ook voor de exegese.

God heeft uitverkoren wat de wereld, het vlees, niet heeft uitverkoren. Dat is iets heel dichterlijks. Hieromtrend is de prediking.

De inkorting en beknoptmaking van het heilsplan, missing links, heeft geleid tot het komen van de ‘stoned dogs’ op de preekstoel. In het Nederlands : ‘drugshonden’. Ze staan op de preekstoel, dronken en aan de drugs. Ze hebben een hete aardappel in de keel. Als je dan tot de Steenblokkiaanse kerken komt (GGiN), dan is de prediking al snel klageriger, smekeriger.

Steenblok was de verdieping van de gereformeerde gemeente, zoals Bewaar het Pand dat was voor de christelijk gereformeerde kerk. Dat zijn doorgangen, vluchtroutes.

De gereformeerde gemeente werd door Steenblok ‘te zoet bevonden’. De gereformeerde gemeente vond op haar beurt de christelijk gereformeerde kerk te zoet. Hoe dan ook werd de twee-verbondenleer koning in de gereformeerde kerk (1931) en de drie-verbondenleer (1927) werd koning in de christelijk gereformeerde kerk.

De tweetjes tegen de drietjes zou je bijna kunnen zeggen. Is het belangrijk ? Moet je een tweetje of een drietje zijn, of de middenweg hierin zoeken ? Er is weleens gezegd dat de gereformeerde gemeenten pendelen tussen Steenblok en Kok. In de zeventiger jaren werd er flink over gestreden. Er was een Kok vleugel en een Steenblok vleugel. Er begon toen steeds meer de nadruk te komen op het Steenblokkiaanse belang, ook in de tachtiger jaren vooral. Sommigen zochten de middenweg, en anderen neigden meer naar Steenblok. Je zou je kunnen afvragen of je ook niet zou

moeten pendelen tussen de gereformeerde gemeente (twee-verbondenleer) en de christelijk gereformeerde gemeente (drie-verbondenleer).

In de christelijk gereformeerde kerk ontstond de scheiding tussen gematigd en verdiepend met de komst van Bewaar het Pand in 1966. Ook zijn er verschillende visies geweest op de twee- en drie-verbondenleer.

'Zodra echter de mens van de wet (werkverbond) een verkeerd gebruik gaat maken verzet zich het Evangelie (genadeverbond).' (Van Schuppen)

Het omgekeerde kan ook van belang zijn : 'Zodra de mens van het evangelie (genadebond) verkeerd gebruik gaat maken verzet zich de wet (werkverbond).'

'Deze twee, Wet (werkverbond) en Evangelie (genadeverbond), zijn op elkaar aangelegd. Ze staan niet vijandig tegenover elkaar.' (Van Schuppen)

Onze catechismus voegt deze werkingen samen in inzetting 9, Over genade en loon :

'Genade is in het Aramees de
discipline van de opvoeding en de studie, dus niet iets goedkoops of vrijblijvends. (III Werktuigen 1:14). De genade was ingezet omdat de mens valse wetten had opgesteld. Er zijn lagere, vleselijke wetten, en hogere wetten. De ware genade is de hemelse zorg door de hemelse prediking (Belech 5:13) waaraan de mens zich kan zuiveren. Er is lagere, vleselijke genade, en hogere, hemelse genade. Het recht van de mens is vleselijk, en zijn gedachten, maar God is altijd groter.'

Uiteindelijk moet dus de genade afsterven en opwassen door en aan de genade, en door en aan de wet, en de wet moet afsterven en opwassen door en aan de wet, en door en aan de genade. Berkouwer noemt het dan ook een organisch geheel. Er moet wel gesnoeid worden. We moeten goed in de gaten blijven houden : hebben we het nu over de hogere wet of de lagere wet, en hebben we het nu over de hogere genade of de lagere genade. Calvijn noemde de genade een ander loon, zoals ook de oudvaderen spraken van genadeloon. Ook moet er hierin ruimte gegeven worden aan dichterlijkheid en psalmelijkheid, zolang die niet ten koste gaat van het doel.

Vanaf 1928 begon de koud-warme oorlog over de verbondenleer. Daar komt bij dat Calvijn verschillende lagen in God en mens onderscheidde die dus verschillend zijn, en dat dan weer andere regels gelden, dus het hangt er allemaal vanaf : semantiek en semiotiek.

In de twee-verbondenleer vallen genade en verlossing samen in het genade verbond, terwijl de drie-verbondenleer dat afgescheiden heeft in werkverbond, genadeverbond en verlossingsverbond. Het verlossingsverbond is voor de uitverkorenen, dus het genadeverbond heeft een veel ruimer aanbod dan bij de gereformeerde gemeente, die het genadeverbond alleen voor de uiverkorenen hebben, en dus heel voorzichtig zijn met het genade-aanbod. In de drie-verbondenleer is genade niet hetzelfde als verlossing. Het wordt dan soms zo gebracht dat genade het voorportaal is van de verlossing. Je zou het zo kunnen zien dat genade in veel gevallen dan tijdelijk is, want dat moet later dan tot verlossing komen, maar omdat dat alleen voor de uitverkorenen is, het overblijfsel, valt er ook weer een heleboel genade weg, als steigers van een huis die als het huis klaar is worden weggeworpen.

Genade kan potentieel ook iemand doen indutten, net als geloof trouwens, omdat het toch min of meer sluiertermen zijn van veel diepere dingen, waar het Aramees in beide gevallen op wijst, de taal van Jezus. Dat is een mankement in het westen, dat het vaak z'n betekenis heeft verloren. Het blijft daarom Russisch roulette spelen als je die termen te voorwerpelijk maakt.

Als genade nu zoals Calvijn en de oudvaderen soms stellen een ander loon is, een genadeloon, waar Paulus het in de grondteksten ook over heeft, dan is het genadeverbond een hoger loonverbond, maar dan moet het genadeloon nog tot volkomenheid worden gebracht, wat dan in principe het verlossingsverbond is. Je kunt het ook als een toetsverbond zien waarin alles nog eens doorgetoetst wordt opdat er geen theologisch bedrog zou zijn, want daar is de mens nogal goed in, in sjoemel-theologie, om zo zichzelf in valse gerustheid te zaligen. De Steenblokkiaanse roep blijft hierin dus van belang, dat er alleen verlossing is in de ellendekennis. Daar ligt de kiem, dat staat voorop. Zo niet, dan zal Laodiceaanse sluwheid de mens bedriegen.

Zo zien we dat zowel de twee-verbondenleer van belang is (GG) en de drie-verbondenleer (CGK), en mogen we hiertussen 'pendelen'. Wel is het van belang tot de hogere betekenissen te komen van de verbonden, opdat de duivel geen voordeel op ons behale.

De Nederduits gereformeerde dogmatiek is dus een brug tussen de GG en de CGK, en dat is een steenblokkiaanse brug : Alleen wie de laodiceaanse ellende kent zal deze brug kunnen zien.

Te snelle genade kan optreden in de drie-verbondenleer, terwijl te gemakkelijke genade kan optreden in de twee-verbondenleer, en daarom moeten ze elkaar zuiver houden. Er is een lagere verbondenleer en hogere verbondenleer. Soms kruist het tegen elkaar weg. De twee-verbondenleer sterft en wast op aan de twee-verbondenleer en drie-verbondenleer, en de drie-verbondenleer sterft en wast op aan de drie-verbondenleer en twee-verbondenleer. Het is een dialectisch mechanisme om de kerk te beschermen tegen voorwerpelijkheid en veroppervlakkiging. Zoals werkverbond en genadeverbond niet vijandig tegenover elkaar staan, zo staan de twee-verbondenleer en de drie-verbondenleer ook niet vijandig tegenover elkaar, maar dienen ze elkaar zuiver te houden en aan te vullen.

Deze twee leren vormen een organisch geheel. Het boek des levens, de nieuwe bijbel, is doorslaggevend in deze zaak. Jezus is in zijn hoedanigheid als zoon van Juda de zoon van de zondekennis :

Judah is in de diepte het centrum, de
belijdenis van zonden. Hier brengt de
geestelijke kennis de besnijdenis terug.
Duizen 33:20

Alleen in de zondekennis is er wedergeboorte. In die zin is de zondekennis het hoofd van het genadeverbond, oftewel het genadeloon-verbond. Dan bouw je loon op door geestelijke wegen, niet door aardse, vleselijke wegen. Het vlees kan niet bij God komen. Jezus is de vrucht van de zondekennis, niet anders. Hij is geboren uit de donkere bruid.

Omdat er twee lagen in de mens zitten : de gebonden, gedwongen wil (ondiep) en de ware, verborgen wil (diep) is het dus ook niet zo dat een mens zomaar het verbond met God kan verbreken. Als de mens ontrouw is is God nog steeds getrouw.

Calvijn stelde dat de uitverkiezing door Abraham niet genoeg is, maar dat de mens ook door Jakob uitverkoren moet zijn, dus een diepere uitverkiezing. We hebben het dan over onze worsteling op Pniël dat we ons niet zomaar aan goden overgeven, maar alles volhardend en zorgvuldig toetsen tot verbrokenheid. In deze twijfel werden wij ellendige mensen die ontdekt zijn aan de ellendige, doodse en dodelijke toestand in de wereld. Dan zijn wij ontdekt aan onze zwakheid, geringheid en nietigheid, in een hemels nihilisme. Zo is daar dus het Abrahamsverbond en ook nog het Jakobsverbond in de calvinistische leer.

Er staan gimmicks op de preekstoelen met lichtende verschijnselen, in de kerk van Laodicea, om valse gerustheid te brengen onder het volk met een overmaat aan genade en geloof, om af te leiden waar het daadwerkelijk om gaat : de zondekennis waarin wedergeboorte is. Calvijn stelde de zondekennis als het voornaamste van zijn leer, wat voorop stond, wat C. Steenblok en F. Mallan later overnamen, en W. Hage. Er is geen weg tot het yeshua principe dan door de zondekennis, de prediking van de doodstaat van de mens, en de ellendekennis. Het yeshua principe is dan het doden van het vlees, wat als tweede wordt genoemd door Calvijn. Het doden van het vlees kan alleen na de ontmaskering van het vlees. We zien dus in het boek des levens dat yeshua als de zoon van Juda, de zoon van de zondekennis is, wat laat zien dat er alleen wedergeboorte is in de zondekennis. Dit houdt een strijd in tegen de valse zondekennis van Laodicea. Doet de mens af van de zondekennis en trommelt de mens allerlei afgoden op, dan zal de mens daardoor ook bedrogen worden. De mens betaalt een hoge prijs door het afsnijden van stukken of stukjes van de zondekennis.

HOOFDSTUK 36. WAAROM HEBBEN DE BOMEN BLADEREN ? - BESPREKING VAN DE DOGMATIEK VAN WITSIUS (1636-1708)

Iedereen kan door het aannemen van de ellendekennis, door de erkenning van de doodstaat van de mens, en de zondekennis, uit Laodicea uitgaan, wat in principe dus de betekenis is van het ‘aannemen van Jezus’ in de psalm of het gedicht van het evangelie. Jezus is namelijk de zoon van de zondekennis, de vrucht van de zondekennis. Het aannemen van Jezus is een bepaalde terminologie in de oudheid, maar de mens moet begrijpen wat het voorstelt. Dat kan alleen in de onderwerpelijke prediking, niet zomaar in de voorwerpelijke prediking.

Dit is het steenblokkiaanse pad. Dit is 1953, toen de hemelen zich openden. Daarbuiten werd alles meer en meer Laodiceaans, waar C. Steenblok tegen waarschuwde. De grootste ellende is de ellende niet te kennen. Het begint bij het Socratische ‘weten niets te weten,’ anders blijf je in Laodicea rondhangen. Laodiceanen zijn zelfbedriegers.

Het is een calvinistisch, Kantiaans-Nietzchiaans nihilisme over de toestand op deze aarde, wat al bij Salomo begon : ‘alles is ijdelheid.’ Dat te beseffen is de kiem van de wedergeboorte. In deze Steenblokkiaanse ervaring, ook wel het Steenblokkiaanse pinksteren genoemd, gaan je ogen open voor de monsters die deze aarde in hun greep houden. Zo kan de mens los komen van elk bedrieglijk Laodiceaans pinksteren. Wij moeten ernstig streven naar deze Steenblokkiaanse ervaring waarin onze ogen worden geopend voor de zonde, de dood en het verderf en de leugen, en wij moeten erover zuchten en klagen zoals in Ezechiel 9.

Laten we niet vergeten dat de Steenblokkianen Jeremianen zijn, wenende profeten over de zonde Israels. En zij werden gestenigd. Het Steenblokkiaanse is al zo oud als de wereld zelf. Ziende op het verval in het kerkelijke Jeruzalem stelde F. Mallan dat we nu ook welgemeend wenend kunnen getuigen : ‘Jeruzalem, Jeruzalem, gij die de profeten doodt en stenigt, die tot u gezonden zijn, hoe menigmaal heb ik uwe kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkerwijs een hen hare kiekens onder de vleugelen vergadert, en gijlieden hebt niet gewild.’
(De Wachter Sions, 24/3, 1967) Mallan had het ook over de strijd tussen de kokkianen en de steenblokkianen die maar bleef voortduren, wat op hetzelfde niveau is als de strijd tussen de kuyperianen en de kerstenianen. Natuurlijk waren er ook kruispunten, want er waren ook punten waarin ze elkaar konden vinden. We spreken daarom ook van koud-warm kerkoorlogen, zoals die er ook was tussen Kuyper en Schilder.

Hoe moeten we de genade dan zien zonder dat het afdoet aan de zondekennis en ellendekennis ? De genade is de vervulling van de wet (Witsius) en de vervulling van de zondekennis en ellendekennis, in plaats van de vervanging ervan.

Witsius (1636-1708) wilde de dogmatiek rondom de verbondenleer herstellen, vanwege de grote theologische strijd omtrend dit onderwerp, met name over het genadeverbond. Hij wilde de genade bespreken zonder dat het tekort zou doen aan de geboden. Net als Berkouwer wilde hij het tot een organisch geheel maken, vervulling in plaats van vervanging, opdat er bruggen zouden komen tussen verschillende dogmatische richtingen. Ook Witsius onderwees over het werkverbond, het genadeverbond en het verlossingsverbond, de drie-verbondenleer dus, die zo is aangenomen door de christelijk gereformeerde kerk.

Laten we opmerken dat Witsius in zijn boek ‘De economie van de verbonden tussen God en mens’ (1677) noemt dat genade het beeld van God in ons vernieuwt, en het is hetzelfde als waarmee de mens was geschapen, wat in principe toont dat de genade niet iets passiefs is, maar het hemelse werk, en de vervulling van de kennis, van studie en herinnering. (hoofdstuk 2) De mens kan zo ook loskomen van de voorwerpelijkheid van de geboden door de betekenissen van de geboden te gaan zien om er onderwerpelijk mee om te gaan. De Laodiceanen houden of de geboden voorwerpelijk en oppervlakkig, of ze stellen dat de geboden zijn vervangen door de genade. Met de zondekennis moet de mens ook komen tot de gebodenkennis.

Witsius stelt dat God de bron is van de schepping en de eerste oorzaak. God is ook de bron van de schepselen, en als die niet afhankelijk zouden zijn, dan zouden ze niet zonder tegenstelling ontvangen worden. Hoe meer graden van het bestaan en zijn, hoe meer graden er zouden zijn van afhankelijkheid.

In de uittocht uit Laodicea moeten we de bergen in, waar het soms koud kan zijn, en waar draken hun holen hebben.

Witsius stelde dat het niet duidelijk was of het nu om een verboden boom ging of om een verboden bomensoort. Als de mens zich aan God’s geboden zou houden, dan zou het vanzelf vrucht gaan dragen. Het goede zou alleen volkomen gekend kunnen worden door ervan te genieten. (hoofdstuk 3) Het is van belang hierbij te stellen dat de duivel daarom ook met vals, voortijdig genot aan kwam zetten om het kennismatige loonsplezier te verspillen. Dat heeft de duivel gedaan door Laodicea.

Het is de mens niet geoorloofd een boomvrucht te begeren zonder God’s toestemming, stelt Witsius. We kunnen daarbij stellen dat het niet geoorloofd is een boomvrucht te begeren zonder het blad te raadplegen, want het blad vertelt of een boomvrucht eetbaar is of niet, en als het eetbaar is, dan vertelt het blad wanneer het gegeten dient te worden en wanneer niet. Zaak is dat de mens zelf de ware vruchten in zich diende te ontwikkelen, door onderwerpelijke kennis te ontwikkelen over God’s geboden en verboden, en de tijden, seizoenen en bedelingen hierin te herkennen.

Witsius noemt dit het raadplegen van God’s mond. Wij kunnen stellen dat de bladeren daarvan een beeld zijn, en dat we ons daarom moeten laten onderwijzen door de bladeren, de monden des Heeren.

Hierin is het belangrijk te beseffen dat er meer goeds is in gehoorzaamheid dan in het genieten op zich. Juist de gehoorzaamheid zal ons uiteindelijk meer bevredigen dan zomaar zinloos genot. De mens was nog niet gekomen tot het volkomen geluk, omdat de mens nog een groter goed te

verwachten had nadat de mens de loop van de gehoorzaamheid had voltrokken. Hierop werd gewezen door het verbod op de boom der genietingen, aldus Witsius.

Witsius noemt dit terecht symbolische geboden en verboden omtrend de bomen, wat hij een positieve institutie noemde. Hij noemde de geboden van het verbond tweeledig, namelijk de natuurgeboden en de symbolische geboden. Het werkverbond is tweeledig, namelijk de geboden op zich en de navolging. Genade is dan niet iets passiefs en doods, maar de vervulling van de geboden. De Laodiceaanse kerk heeft de geboden vervangen door de genade. Witsius noemt het verschil tussen de geboden en verboden op zich en de kennis ervan, want de kennis is het doen van de geboden en het niet doen van de verboden. Wij mogen niet met de geboden zomaar omgaan als objecten, maar moeten er kennis van ontvangen door de natuur geboden en de symbolische geboden. Hierover handelt de nieuwe bijbel.

Witsius noemt dat het werkverbond is gebouwd op de geboden van de natuur. Omdat het voortstroomt vanuit de natuur van God en mens moet het wel wat regels hebben, dat de mens zekere geboden en verboden worden voorgeschreven, anders zou het de natuur niet meer zijn. Er is nu eenmaal goed en kwaad. We kunnen stellen dat de kennis hierover ervoor moet zorgen dat het niet geobjectificeerd wordt, want als dat gebeurd dan sterven de zintuigen af en kan er geen navolging meer zijn. Vandaar dat Laodicea, het afgevallen deel, ook wel Objectivatia wordt genoemd. Alles draait om het object, het voorwerp, niet de kennis. Zowel Witsius als Kant wilden de mens losmaken van die voorwerpelijkheid, oftewel van het materialisme, ook wat betreft het geestelijke en religieuze materialisme. Het kan heel heimelijk werken als een slang. Het volk is ten gronde gegaan door de objectificatie, door een gebrek aan kennis. Objectivicatie vreet steeds meer en meer kennis weg, zodat de mens niet meer kan navolgen, en zo misleid wordt.

De geboden moeten niet alleen onze daden zijn, maar ook onze natuur, noemde Witsius, zoals dit ook genoemd werd door Aristoteles. Het moeten niet zomaar daden zijn, maar een gewoonte, en het moet uit onze natuur voortkomen.

Nu, de bladeren aan de bomen zijn dus beelden van het Woord van God wat wij te dienen raadplegen voordat wij zomaar de boomvruchten plukken en eten. Deze lijnen worden verder uitgewerkt in de nieuwe bijbel, het boek des levens, wat dus ook de boom des levens is. Het werk van Witsius was hierin een voorloper. Hij wilde bruggen bouwen tussen de verschillende kerkgenootschappen en kerkstromingen, die in grote oorlog en scheuring lagen met elkaar, en hij wilde dit doen zonder af te doen aan het smalle pad en de enge poort, zonder af te doen aan de natuurgeboden en symbolische geboden en de kennis daarvan. Uiteindelijk kwam hij tot vervulling ervan, niet ter vervanging. In die zin riep Witsius : Gaat uit van Laodicea.

Hij stelde dat er nog een reformatie na de reformatie moest komen, dat gereformeerden verbeteraars hoorden te zijn. Hij streed tegen de geestelijkheidsverzaking die was binnengeslopen, de wereldgezindheid, en hij riep de predikanten en landsbestuur op om hun verantwoordelijkheid te dragen hierin, want er was veel verval en scheuring onder het volk, vanwege gebrekkig onderwijs. Hij wilde als een vervuller zijn. Hij wilde de aandacht weer vestigen op de natuur en de symboliek, om zo de orthodoxie weer in het juiste verband en de juiste verhouding te brengen. Er was bij hem sprake van drie boeken die God gegeven had : het boek van het geweten, en ook de oude bijbel, en het boek des levens, de nieuwe bijbel, die toen nog niet was verschenen, maar nu wel. Hij noemde

het boek van het geweten en de oude bijbel als de weg tot inschrijving in het boek des levens. Hij noemde dat ze toendertijd nog in het tijdperk van de duisternis waren, en dat dat ook de reden was waarom mensen niet gelijk waren in spreken en denken, en hij riep daarom op tot vrijheid, voorzichtigheid en liefde, verdraagzaamheid dus.

Vrijheid mag nooit ten koste gaan van voorzichtigheid en liefde, want dan zou het slechts dood liberalisme zijn, en dan moeten we weer wijzen op het blad en de vrucht, de vrucht die verborgen wordt gehouden door het hemelse Woord. Hij noemde ook dat het niet goed is omdat het God's wil is, maar dat het God's wil is omdat het goed is.

Witsius was niet onderlegd in het Grieks, en al helemaal niet in het Aramees. Hij verklaart het NT vanuit zeer gebrekkig Grieks als hij het over de hel heeft, en haalt daar niet eens het Aramees bij. Mattheus 25:41 zegt in het Aramees, de taal van Jezus, dat degenen aan zijn linkerhand, het Noorden, hen die de duivel hebben gevolgd, naar de urim moeten gaan om verder gekeurd te worden en gezift voor onbepaalde tijd, wat kan variëren van een periode tot een eeuwigheid, en we moeten goed beseffen dat het hier ook nog eens om een gelijkenis gaat. In het Aramees kan de onbepaalde tijd ook gewoon een bepaalde wereld zijn, dus een locatie, geen tijdsbestek. Ook de al dan niet volharde zondaren zijn dus ruwe diamanten, of bevatten ruwe diamanten, en dat zal de urim uitmaken, de keursteen, niet de mens of enige valse afgod door de mens bedacht.

Witsius stelt dat de straf niet alleen een straf is door het verlies maar ook een straf door de zintuigen. Hij bespreekt ook dat er verwoesting plaatsvindt in de hel. God haat en straft de zonde. Hij stelt dat als God de zonde niet zou straffen, dan zou God als de zondaar worden. Door de straf laat God aan de zondaar zien : 'Ik ben niet zoals jij.' (hoofdstuk 5)

Door het straffen zet God zichzelf apart, noemt Witsius. Het apart gezet zijn uit zich in het geven van straf. Dat is ook de definitie van vroomheid, het bestraffen van de zonde om zo geen deel te hebben aan de zonde. God kan alleen vroom zijn in gerechtigheid. Witsius noemt daarom de straf als noodzakelijkheid, anders zou God God niet zijn, en niet vroom kunnen zijn. Er mag dus ook geen vergeving zijn buiten de gerechtigheid. Witsius noemt dat God jaloers is, en daarom geen zonden en overtredingen vergeeft. Van zijn vroomheid stroomt zijn jaloezie, en van jaloezie stroomt zijn wraak. Als er één van die schakels weggehaald zou worden, dan zou God God niet meer zijn.

Gerechtigheid is zo natuurlijk voor God als zijn eindeloosheid, vroomheid en almacht, en daarom gaan de zonden niet ongestrafd. De vervulling van God moet behoren tot zijn bron en natuur, niet tot het goede plezier van zijn wil.

Witsius geeft aan het einde van hoofdstuk 5 toe dat hij niet weet of God voor altijd de zondaar zal laten bestaan. Hij roept net als Calvijn op om over deze dingen te aarzelen en ons oordeel terug te trekken. Als het over een eeuwige straf zou gaan, dan weet hij ook niet of dat alleen de straf door het verlies is of ook nog door de zintuigelijkheid, maar hij weet wel dat het niet oneindig is, omdat God gerechtigheid is. Eindige schepselen kunnen niet oneindig gestrafd worden, noemt hij. Er zal alleen straf zijn naar de mate van de zonde, anders is het absurd en ongerechtig, noemt hij. (Mattheus 11:22-30)

Net als Steenblok en Dante laat hij dus zien dat er verschillende gradaties in de hel zijn, en dat die mogelijk kunnen eindigen in opheffing, of overgaan in lichtere straffen, maar daar wil hij niet al teveel over speculeren.

Hij geeft een verschil aan tussen de kwaadheid die op haar wijze oneindig is, maar niet in eigenlijke zin. Er is dus een kwaad die op haar wijze oneindig is tegen de oneindigheid van God, en die roept ook een straf op die op haar wijze enigszins oneindig is, maar dat is niet in eigenlijke zin. Alle zonden zijn niet hetzelfde, maar zeer ongelijk. Hij heeft het dus alleen over de kwaadheid van de zonde die op haar wijze oneindig is. In die zin bespreekt hij het dus dialectisch. De smet en vlek van de zonde is eeuwig, noemt hij, maar die kan vervolgens ook weer gezuiverd worden.

Hij noemt dit allemaal lastige vraagstukken, want God is groter en geeft geen rekenschap van zijn zaken. Toch vraagt hij zich af in hoeverre God recht heeft om zulke straffen op te leggen, of dat een natuurlijk recht is, of dat dit opgeroepen wordt door de zonde zelf, en dat het onmogelijk zou zijn voor God om er niet op deze wijze op te reageren. Hij noemt dat het bepalen van het eigenlijke recht van God in afzonderlijke gevallen boven de menselijke natuur uit lijkt te reiken.

Hij noemt op diverse plaatsen in het boek dat het om hemelse orakels gaat en dat er dus ook regels zijn van symboliek, naast de regels van de natuur. Hij noemt dat de mens gewoonlijks minder waarde aan de oren hecht dan aan de ogen. (Herodotus)

Witsius noemt dan de boom der kennis van goed en kwaad het symbool van het werkenverbond, en dat de mens een plicht heeft om de betekenis ervan uit te werken, in plaats van ervan uitwendig te nemen. Het liet zien dat de mens er niet voorwerpelijk mee om mocht gaan, maar onderwerpelijk. Niet uitwendig, maar inwendig. De mens moest uitkijken naar de andere wereld, wat dus ook laat zien dat de hof waarin de mens was geplaatst nog maar het begin was en niet het einde. De mens moest het verdiepen.

Witsius noemt dat de mens dus heel voorzichtig met de boom moest omgaan (hoofdstuk 6). Het was dus ook de boom van de beproeving. De betekenis was tweeledig, want het was een verzegeling van de belofte en van de dreiging van het verbond.

Ook was er geen simpele benadering van de boom des levens, want het stond voor wijsheid, en het zou alleen verkregen worden door studie.

Als de mens standvastig zou zijn in de beproeving omtrend de boom der kennis van goed en kwaad, dan zou hij door liefde en gehoorzaamheid komen tot de kennis ‘over’ deze boom, en dan zouden zijn zintuigen opengaan in de onderwerpelijke kennis, niet de voorwerpelijke, objectificerende kennis. De mens moest dus heel voorzichtig zijn, en de kennis niet grijpen, maar toetsen en onderzoeken, op een veilige afstand. Er was een diepe, goede, voorwaardelijke kennis en een oppervlakkige, valse onvoorwaardelijke kennis. De mens moest dus eerst komen tot de voorschriften over de boom en over de boomvruchten, waarvan we kunnen stellen dat de bladeren daar een beeld van zijn. Deze tweeledigheid wordt ook uitvoerig besproken in de nieuwe bijbel, het boek des levens.

Witius noemt dat de mens het hoogste goed moest bespiegelen en begeren, maar er niet naar te streven dan op de wijze die de hemel heeft voorgeschreven. Dat is wat de boom der kennis van goed en kwaad de mens wilde leren. De mens mocht dus niet toegeven aan zijn eigen redeneringen, hoe geloofwaardig die ook zouden overkomen bij de mens. De boom leerde de mens ook dat het geluk niet ligt in het bevredigen van de lichamelijke zinnen voor vermaak, maar dat er andere dingen zijn die de ziel verdiepen, namelijk God die door de ware geboden en voorschriften de mens richting geeft. Er is geen waarachtig leven dan door de richting van God op te gaan.

Witsius stelt dan dat de twee bomen wijzen op de geboden en het evangelie. (Zanchius)

De sabbath is onderdeel van het werkverbond, noemt Witsius, want het laat de mens gericht zijn op de dingen die boven zijn. We kunnen hierbij opmerken dat de sabbath dus ook de bron is die het vlees uitdooft. Het laat de mens zijn in het hogere werkverbond, niet in het lagere werkverbond. De sabbath is een beeld van het afsterven aan de lagere, vleselijke werken. De sabbath laat ook het verbodene zien, wat dus voorwerpelijk verboden is, maar niet onderwerpelijk. In die zin is de sabbath onderdeel van de boom der kennis. Door de sabbath kon de mens komen tot de andere wereld, niet slechts de hof waarin ze waren. We kunnen stellen dat de sabbath de onderwerpelijke vrucht is die alleen door studie verkregen kan worden. Het is niet de voorwerpelijke vrucht, want die leidt tot de dood. Zij moesten dus de bladeren lezen, van de bladeren leren, van de voorschriften van het Woord van God, om zo tot de ware vrucht te komen, en de valse vrucht te ontwijken.

Men kon ook niet zomaar tot de vrucht komen. Men moest eerst de werken doen, oftewel zijn tijd van beproeving tot een goed einde brengen. Witsius noemt dat de sabbath ook het werkverbond verbindt aan het genadeverbond, wat hij de vervulling van het werkverbond noemt, niet de vervanging. De sabbath is het kruispunt. Hij noemt dat een geleerd man hem uitlegde dat Adam op de eerste dag van zijn schepping werd misleid door de duivel en de hele wereld meesleurde in de grootst mogelijke corruptie, maar op de zevende dag werd dit hersteld. Dit is de dag van het evangelie, de overwinning over het vlees, over de zonde, over de duivel, die op de zesde dag de mens had misleid.

Maar dan wil Witsius zijn kant van het verhaal vertellen, en hij noemt dat theologische economie. Hij noemt dat de genade die Jezus verwierf niet zomaar genade was, maar dat Jezus die verwierf door gehoorzaamheid. We spreken dus van genadeloon, of gewoon beloning, zoals dat ook zo staat in de Griekse grondtekst. Het verlossingsverbond is iets tussen God en de zoon, het zoonschap dus. Dat de mens gevallen is is geen reden voor het ongeldig worden van de geboden. Omdat de zoon uit God is geboren kan hij de geboden volbrengen en vervullen.

In het genadeverbond wordt het zoonschap overgedragen tot de uitverkorenen. We kunnen stellen aan de hand van de nieuwe bijbel dat dit zoonschap niet voorwerpelijk, niet als een object, maar alleen door studie, het onderwerpelijke, verkregen kan worden, en dan zal de zoon eerst aan zichzelf moeten sterven door de zondekennis, en zo geboren worden. Vandaar dat aan de ene kant God geen voorwerpelijke kinderen heeft, maar wel onderwerpelijke kinderen, en dat is een groot verschil. Die dialectiek komt ook voor in de nieuwe bijbel, en dit verklaart ook waarom in de islam, de voorloper van de reformatie, God geen kinderen heeft, en waarom dit zo’n belangrijk dogma is. Het behoedt de mens voor Laodiceaanse geloofs-eigenmaking.

Ook Karl Barth wees erop dat het juist het zoonschap is dat is uitverkoren, en brengt zo het Godsonderwerp onder in het gezinsonderwerp.

Bij Witsius gaat het in het verlossingsverbond niet zomaar om een voorwerpelijk zoonschap, maar om het zijn van een dienstknecht tot God. Dit snijdt al een heleboel overmatige romantiek weg die in de voorwerpelijke theologie zo dominant werd.

HOOFDSTUK 37. HET SNOEPVERBOND VAN KUYPER EN KOK

In het paradijs sloot men een verbond van voorwerpelijkheid met de duivel, waardoor men alles zou objectificeren voor de markt. De onderwerpelijkheids- en ontwerpelijkheids-verbonden werden weggeworpen, en men betaalde een hoge prijs. Alles maar dan ook alles op deze aarde wordt tot oppervlakkig object gemaakt, als een vloek.

De Nederduits gereformeerde dialectiek werkt hiermee :

- voorwerp
- onderwerp
- ontwerp

En :

- stelling
- tegenstelling
- samenstelling

oftewel :

- these
- antithese
- synthese

Dat zijn wetenschappen op zich, en het is de enige weg om uit Laodicea te ontkomen. Het is niet meer leven maar overleven.

Er zijn vele verbonden in de latere Nederduits gereformeerde dogmatiek. We moeten tot deze verbonden gaan :

- zondekennisverbond (Steenblok)
- toetsverbond (Jakob)
- lijdensverbond (Basilea Schlink)
- stervensverbond (Jezus)
- onderwerpelijkheidsverbond (Witsius)

In het leven is het de bedoeling om van gemakszuchtige, oppervlakkige voorwerpelijkheid te komen tot voorzichtige, twijfelende, studerende onderwerpelijkheid, waar Witsius over predikte en wat later werd overgenomen door Kant, Hegel, Nietzsche, Kersten, Dooyeweerd en Steenblok. Van voorwerpelijkheid komen tot onderwerpelijkheid is een belangrijk onderwerp in de gereformeerde gemeente en de GGiN, de steenblokkiaanse kerk, en dit kan alleen door de zondekennis, of zoals wij het noemen : het zondekennisverbond. Na de calvinistische reformatie en het heengaan van Calvijn begonnen dingen vast te groeien, en daarom moest de witsiaanse reformatie wel komen in de jaren 1600 en 1700, om de weg te banen voor de latere kantiaanse reformatie. Zonder Kant zou de gereformeerde gemeente nooit hebben kunnen bestaan, want dan zou de mens nog in het dingbegrip opgesloten zijn. Door de onderwerpelijkheid, het tot studie-onderwerp te maken, kan de mens terugkeren tot het oorspronkelijke ontwerp in het paradijs. Witsius stelde dat de boom der kennis in het paradijs niet voorwerpelijk gebruikt mocht worden, maar alleen onderwerpelijk, om zo tot nog een andere wereld te gaan. Daarom wordt er veel over Orion gesproken in de nieuwe bijbel.

Ik had een droom dat ik ergens liep met een vrouw langs een gracht. Ik droeg een grote tas die ik neerlegde, en ik sprong zo de gracht in. Zij riep mij toen na : ‘Waarom spring je in de melk ?’ En inderdaad was het zo dat er geen water in de gracht was, maar melk. De vrouw riep ook dat er zware stroming in de gracht was, zware zuiging, en ik werd naar beneden gezogen, naar de stenen zijkant, waar een gat was waar die zware zuigkracht vandaan kwam, en ik kon niet meer loskomen, maar toen zag ik ineens dat ik het niet was, maar iemand anders, terwijl ik toch in de gracht was, dus ik dook toen naar die persoon die vastzat in de zuigkracht in het gat, een wit gat, wat overigens niet diep ging, maar wat gewoon in de muur zat onder de melk, en de vrouw riep toen dat ik moest oppassen dat ik zelf niet meegesleurd zou worden, dat ik het nooit in mijn eentje zou kunnen. Ik nam toen een touw wat ik ergens aan vastbond, en ging toen met het touw naar beneden om het aan de persoon vast te maken, en ging toen weer naar boven langs het touw om de persoon op te trekken. De melk was warm, lauw. Het waren de jaren 1600 en 1700, waar goede dingen waren, maar ook gevaarlijke dingen. Vandaar de strijd.

R. Kok (1890-1982) begint in zijn brochure ‘Het aanbod van God’s genade’ al direct te stellen dat het in hoofdzaak over het aanbod van genade gaat. Met dit aanbod van genade komt God tot allen, stelt hij. Hij heeft het over het belang van de evangelie-prediking aan de gehele wereld. In hoofdzaak gaat dit dus om het aanbod van de genade, en daarachter is het dan van belang : ‘Als gij dan volmaakt wil zijn, verkoop dan wat gij hebt, en geef het aan de armen,’ Mattheus 19:21. De zaken worden hier dus omgedraaid, want zoals Steenblok het stelde moet de ellendekennis voorop staan, en niet de genade. Het zou anders heel bedriegelijk kunnen worden, en daarom stond R. Kok ook bekend als genadestrooier, een wilde weldoener, ook al predikte hij geloof en bekering en de

ellendekennis. Het aanbod van genade was de hoofdzaak. Door het aanbod van genade als hoofdzaak te maken deed hij tekort aan de ellendekennis die aan alles vooraf gaat. Calvijn stelde dat voorop en dat was het voornaamste stuk van zijn theologie, en daarna het doden van het vlees.

Eerst moeten we dingen goedmaken, en dan is er genade, als genadeloon. Eerst moeten we besef hebben van wat er verkeerd is gegaan. Er mag niet zomaar genade aangeboden worden. Genade is een sluierterm en kan al snel als slaapdrugs werken. Je mag er niet voorwerpelijk mee omgaan. R. Kok werd gezien als een morser. Het begon allemaal een beetje op Kuyper te lijken, die ook een genade bakker was die heel veel de nadruk legde op genade, en de mensen daarmee drilde, ook al had hij het over geloof, bekering, berouw, en de ellende kennis. De verhouding klopte niet. Er werd snoep en drugs gesmokkeld. Het was sinterklaas en zwarte piet, ook al kwam hij met zak en roede.

Het blijft maar herhaald worden in zijn brochure : het aanbod van de genade. Dat staat voorop en is hoofdzaak, en daarna wordt er pas over de andere dingen gesproken. Er wordt verschrikkelijk gesjoemeld en gesmokkeld. Het is als sommige stukken van Kuyper waarbij je geheel wordt ingepeperd en ingesmeerd met de genade. Er gaat hier iets gigantisch fout. Zo gaat het er in gerechtshoven ook niet aan toe, dat ze zomaar de genade aanbieden aan alle criminelen.

R. Kok biedt het algemene evangelie aan, wat aangenomen kan worden, om zo Jezus de Zaligmaker met een waarachtig en levend geloof te omhelzen. Hij was een romantisch prediker. W. Hage (1913-2003), die ooit een leerling van Steenblok was, wees ook op de andere kant van het verhaal, in zijn preek over zondag 46. Maria wilde Jezus in zoete gemeenschap omhelzen, romantisch met hem zijn, maar Jezus zei : ‘Raak mij niet aan.’ (Johannes 20:15-17) Hij wilde niet dat zij voorwerpelijk met hem omging.

Het is van belang dat we ons niet zomaar storten in allerlei genade-weelde, maar dat wij gaan twijfelen, in de leer van Socrates wetende niets te weten, oftewel het pad van de bekommerden begaan, zoals het soms genoemd wordt in bevindelijk-gereformeerde kringen, want het geestelijke natuurproces gaat traag. Wek de liefde niet op voordat het haar behage. Het mag niet ten koste gaan van de diepte van de zondekennis, daarom is het een smal en lang pad, waar Witsius ook op wees, om zo onderwerpelijk om te gaan met de bomen van de hof in plaats van voorwerpelijk. Er zijn geen snelle wegen, want door de snelle wegen viel de mens, werd de mens bedrogen. Er waren dus grote gevaren verbonden aan de manier waarop R. Kok predikte.

Je vraagt je soms af als je zijn geschriften leest of hij nu een predikant is of de kerstman. In ieder geval ging hij in 1956 over tot de christelijke gereformeerde kerk die aan zijn kant stonden, en in 1966 werd hij deel van de Bewaar het Pand vleugel binnen de christelijke gereformeerde kerk, om daar zijn overmatige zoetigheid te verspreiden. Men probeerde zo tussen Steenblok en Kok in te blijven, alhoewel anderen begonnen in te zien, meer en meer, hoe belangrijk het was toch meer naar Steenblok te neigen.

HOOFDSTUK 38. 1953 : DE TERUGKEER TOT GETSEMANÉ

1946 : Haaien beginnen de wateren van de christelijk gereformeerde kerken binnen te zwemmen. Objectificatie, voorwerpelijkheid, wereldgezindheid, veroppervlakkiging begint steeds meer in te dringen, en in de vijftiger jaren beginnen predikanten over te gaan naar bevindelijkere richtingen. Er is overal verval, en sommige predikanten staan er binnen het kerkverband tegen op. Niet elk verval is natuurlijk verkeerd. Er zijn ook Barthiaanse en Kantiaanse stromingen die het kerkverband op sleeptouw nemen. Verschillende lijnen lopen er doorheen. Er moet ook veel wat vroeger gedeformeerd was weggestreept worden. Ook vanuit de bevindelijke richting stromen er predikanten met hun kerken naar de christelijk gereformeerde kerk, zoals R. Kok in 1956.

Verschillende predikanten begonnen het op te merken na de oorlog, na de bevrijding, hoe het volk in valse gerustheid kwam, want de oorlog was nog niet gestreden. Men ging aan de drugs. Er werd een verdacht goedje rondgegeven. De voorwerpelijkheid leidde de mens af van de onderwerpelijke studie, het werd gevaarlijk gedeformeerd Laodiceaans, alhoewel er ook tekenen van doorgaande reformatie waren, het komen ‘van dingbegrip tot functiebegrip’ (zie Dooyeweerd). Er liepen dus meerdere lijnen door de christelijke gereformeerde kerk, en lijnen gingen ook in elkaar over, en gingen naar buiten of naar binnen. Het werd zowel slechter als beter, maar sommige predikanten begonnen alarm te slaan. Zo waren er dus ook de uittochten in de vijftiger en zestiger jaren. Men zocht het zwaarder, bevindelijker, want men wilde niet te licht of te zoet bevonden worden.

Golgotha was geweest in de jaren 1940-1945, na een langslepend Getsemané in de dertiger jaren crisis. Maar nu de bevrijding was gekomen in 1945 snelde men al snel vanaf 1946 met vernieuwde krachten tot de olijfberg. Er werden dingen overgeslagen, schakels werden losgelaten, en men kwam tot veroppervlakkiging in plaats van verdieping. Men ging overmatig feesten en werd wereldsgezind. Met 1953 waren er ook protesterende en demonstrerende steenblokkiaanse en barthiaanse woorden en waarschuwingen in de christelijk gereformeerde kerk, en men hield de Apeldoornse synode. Het was allemaal te ver gegaan. De mens was van God afgedwaald. De mens

was God kwijt, en er werd opgeroepen tot bevindelijkheid, want het lag niet zomaar vlug voor het grijpen. De mens moest de lange weg terugmaken.

Het was inmiddels september. In het voorjaar, zo vlak voor de zomer, op 3 juni, was er in de gereformeerde gemeente een generale synode gehouden in Utrecht, met als voorzitter A. Verhagen. Er werd door een afgevaardigde voorgesteld om te gaan stemmen over de school, want de meningen liepen zeer uiteen, waarop een aantal afgevaardigden wegliepen, want die voelden niets voor een stemming. De stemming vond alsnog plaats, en C. Steenblok werd afgezet als leraar. Het begin van de GGiN. Dat was een grote scheuring. De boodschap van C. Steenblok was de strijd tegen voorwerpelijkheid, wereldsgezindheid en veroppervlakkiging, d.m.v. de ellendekennis, die in zijn ogen niet diep genoeg was gegaan, wat in principe een zeer Barthiaanse stelling was, en degenen die Barth begrepen merkten op dat hij in principe zwaar gereformeerd was.

Nu was er in Apeldoorn in september een generale synode van de christelijk gereformeerde kerken, en men riep op tot buitengewone arbeid. (Acta Generale Synode september 1953, p. 6) Er werd gewaarschuwd tegen de secte-geest. Er werd opgeroepen tot bekering en verootmoediging. Er werd gehamerd op het belang van de kennis van de kerkgeschiedenis zodat er zicht zou komen op het schriftuurlijke beginsel, en dat kon alleen door het geestelijk aanvoelen van de werkelijkheid en de praktijk van het geestelijk leven (p. 7). Er werd dus opgeroepen tot bevindelijkheid, de onderwerpelijkheid. Men was terecht huiverig voor hooghartigheid, stellende dat hun wijsheid dwaasheid is en hun kracht zwakheid. Ze moesten gaan van het witte paard tot de witte wolk. Ook was contact met de gereformeerde gemeente wenselijk, en men lette op de ontwikkeling van wat daar gaande was (p. 48).

Met de gereformeerde kerk van Kuyper was er geen vereniging mogelijk, vanwege al te grote leerverschillen. Ze wilden wel blijven getuigen van het schriftuurlijke beginsel van de afscheiding (1834), en contact was ook zeker mogelijk.

In de generale synode kwam naar voren dat er grote verontrusting was over de geestelijke verwording in hun kerken die gaande was, en ze waarschuwden tegen inzinking en vervlakking. Ook waarschuwden ze tegen de algehele modernisering die op komst was. De religieuze metaforen waren er nog wel, maar die hadden hun betekenis verloren. (p. 228) Er werd opgeroepen tot ernstige bezinning. Voordat men op de kansel zou gaan staan zou men eerst diep ontdekt moeten zijn aan de onderscheidende en onderwerpelijke bron. Ze probeerden duidelijk te maken dat alleen door de lange onderwerpelijke weg te begaan men het Woord des Heeren kon spreken. Op de voorwerpelijke weg van objectificatie van de religieuze zinnebeelden zou alles dichtgroeien, en zou het vlees slechts spreken, ook al komt die met religieus taalgebruik. Dit was dus min of meer een Steenblokkiaanse boodschap. Wat er in de gereformeerde gemeente was gebeurd was in principe ook bij hen gebeurd, dat de hemelen waren geopend, en dat er een engelenmacht was gekomen die deze waarschuwing bracht. Dat is de waarde en het belang van 1953. Het liep parallel aan elkaar. Net als Steenblok streden zij tegen oppervlakkigheid en wereldgelijkvormigheid, en waarschuwden zij tegen de opmars van de Laodiceaanse kerk die verstrikt was in eigenwaan.

De ouderen werden opgeroepen om een goed voorbeeld te zijn voor de jongeren, in deze tijden van verval. Er werd opgeroepen om ‘bekeerd te worden van zelfgenoegzame bekering’, oftwel los te komen van Laodiceaanse bekeringen. Ook Dooyeweerd werkte dit uit in zijn theologie en filosofie

in de dertiger jaren. Hij moedigde de mens aan die bergen te beklimmen, om die hemelse kou in te gaan, om los te komen van Laodiceaanse lauwheid. Het moest afsterven, want het vrat aan de breinen en de harten van de mensen, als een meedogenloos monster. Dooyeweerd wilde dat de mens de geestelijke Mount Everest zou beklimmen.

Ze waren God kwijt, stelden ze, en dat moest geleerd worden in de bevindelijke weg. Dat was de verlieskennis. De mens moest onder ogen komen, en leren, dat hij het verloren had. Laodiceaanse drugs probeert dat in de hersenen weg te werken, opdat de mens verder gaat op zijn verloren paden, zonder dat hij het door heeft, opdat het rijk der duisternis zo voordeel op hem behale.

Er was een tendens gaande dat de jeugd om meer aandacht vroeg, en men moest oppassen dit niet tegemoet te gaan met wereldse middelen die uit het vlees opkwamen, ook al waren die met een godsdienstig laagje bedekt. (p. 229)

Er werd gewaarschuwd dat wie de jeugd zou willen tegemoetkomen met wereldse middelen al dan niet vanuit verkeerde jeugdlusten, die zou de jeugd juist in de armen van de vijand spelen.

Nu, als wij naar onze herinneringen kijken, dan moeten we daar niet voorwerpelijk mee omgaan, als objecten, maar onderwerpelijk zoeken naar functie en betekenis. Loskomen van naïef dingbegrip. De mens snelde na de oorlog tot de olijfberg, terwijl Golgotha juist verdiept moest worden in onderwerpelijkheid, om zo tot de velden van Gethsemané terug te gaan waar men schakels had laten liggen, om zo de lange en smalle weg verder te begaan. Ik had eens een droom over Getsemané als een natuurgebied met kerken, en jachtvelden. Er moest nog veel op de zondemachten gejaagd worden. Er waren vele zwijnen waar de mens nog niet mee af had gerekend.

Gaat men zomaar snel tot de olijfberg ? Neen, men moet eerst tot een dieper Getsemané gaan, tot het dagelijkse zelfoffer. Men zal de dood zoeken maar het niet vinden, omdat men eerst meer moet strijden en zich bewapenen met de lijdzaamheid, opdat zo ware geestelijke vrucht voortgebracht zal worden. Getsemané was in mijn droom in de bloei. De wildernis zal bloeien. Dat kan alleen in onderwerpelijkheid, in het voorzichtige, schriftuurlijke onderzoeken en toetsen.

Voorwerpelijke prediking is overmatig romantisch, Laodiceaans dus. Het leven is illusie, laten we dat niet vergeten. Dit is het gebied buiten het paradijs, daar waar de bedrieger, de trickster, regeert. De stukjes breken van elkaar af om nieuwe stukjes te vormen en om de wereld erachter te laten zien.

HOOFDSTUK 39. HET LAODICEAANSE VERBOND

We moeten onderwerpelijk omgaan met het begrip kerk, niet als voorwerp. Je moet de kerk vinden in jezelf, want je bent zelf een kerk, waar de oude bijbel al op wees. Dat is ook een hele Paauwiaanse gedachte. Uiteindelijk werden de Paauwianen preeklezers. We moeten de bladeren verstaan, de geschriften des Heeren, voordat we tot de vrucht kunnen gaan. Als je te gemakkelijk met kerk en bijbel omgaat, Laodiceaans, dan is de ellendekennis en verlieskennis niet goed tot je doorgedrongen en ben je nog aan de drugs. Dan moet je bij Paauwe en Steenblok zijn, en bij Barth. Dan moet je bij het jaar 1953 zijn, en die beweging ging ook over tot de christelijk gereformeerde kerk min of meer, want wat in de gereformeerde gemeente gebeurde gebeurde ook bij hen, min of meer. Het liep aan elkaar parallel. Ze wilden vasthouden aan de bladeren, maar dan moesten ze leren daar onderwerpelijk en bevindelijk mee om te gaan, in plaats van voorwerpelijk. Dat was ook hun doelstelling in 1953, maar het kwaad was al geschiedt, en de christelijk gereformeerde kerk werd met de stroom meegesleurd van de nieuwe generatie. Verschillende predikanten vertrokken toen in de vijftiger en zestiger jaren, met hun gemeentes. 1946, het grote verval van het voortijdig opgaan tot de olijfberg ten koste van een dieper Golgotha en Getsemané, bleek te sterk te zijn. Daarom moest men onderwerpelijk leren om te gaan met 1953, het verdiepen, om zo verder op het Steenblokkiaanse pad te gaan.

1946, het jaar na de bevrijding, was het jaar van de algehele indutting, de aanvang van het moderne tijdperk, van de valse, Laodiceaanse gerustheid en geruststelling. Het greep om zich heen als een orkaan, als een woest zeemonster, en ook de christelijk gereformeerde kerk werd gegrepen, en er werd goed teruggevochten in 1953, en daarvóór al, maar het was te sterk. Du Marchie van Voorthuyzen en Van Minnen waren inmiddels al vertrokken, in 1952, en ook anderen vertrokken al dan niet met hun kerken in de vijftiger en zestiger jaren, zoals Zijderveld, W. Baaij, Venema, van der Bijl en van Ravenswaaij.

1946 : Haaien beginnen de wateren van de christelijk gereformeerde kerken binnen te zwemmen. Waar komt het vandaan ? Het antwoord is heel simpel : Het doodsjaar van Calvijn, 1564. Calvijn (1509-1564) was nog maar in zijn mid-vijftiger jaren toen hij stierf. Zijn Institutie had hij geschreven toen hij jong was, alhoewel er daarna ook latere versies kwamen, de laatste in 1559, vijf jaar vóór zijn dood, maar in zijn commentaren nuanceert hij het. Daarom stelde hij dat de Institutie samen met zijn commentaren gelezen dienen te worden, maar velen zijn nooit zover gekomen, omdat zijn bijbelcommentaar een nogal omvangrijk werk is. Je zou jezelf dan vele jaren eraan moeten wijden om het enigszins te kunnen doorspitten. Hij stierf dus betrekkelijk jong, terwijl hij nog niet klaar was. Met zijn dood namen haaien zijn werk over, en objectificeerden het. Calvijn werd tot een voorwerp, een product. Ze maakten er TULIP van, een slap aftreksel van zijn leer.

Nu, Calvijn kon niet meer alles zeggen wat hij moest zeggen, sinds zijn jonge dood. Verschillenden hebben gewezen op de komst van nieuwe hemelse boeken, zoals J. Wisse (CGK) en C. Steenblok (GGiN), zoals ook de oude bijbel dat deed, in het boek Daniël en het boek Openbaring.

C. Steenblok zegt hierover in zijn Gereformeerde Dogmatiek in vraag 2201 dat er sprake is van boeken die geopend gaan worden, zoals dat in de oude bijbel was opgetekend. Hij noemt het boek van de ongeschreven geboden van de natuur, en het boek van de geschreven geboden, en het boek van het geweten wat daarmee in overeenstemming is. Ook noemt hij het boek des levens, wat we de nieuwe bijbel noemen. Hij noemt hierbij Openbaring 20:12 :

'*En ik zag de doden, klein en groot, staande voor God; en de boeken werden geopend; en een ander boek werd geopend, dat des levens is; en de doden werden geoordeeld uit hetgeen in de boeken geschreven was, naar hun werken.'*

Dat boek was in zijn dagen nog niet gekomen. Hij leefde van 1894 tot 1966. Hoe durft iemand dan te zeggen, op grond van deze tekst, dat de oude bijbel de hoogste autoriteit is ? Dat is een Laodiceaanse gedachte. Men had toen nog niet alles ontvangen. Het is een leugenleer. De oude bijbel was samengesteld op basis van een verkiezing door een groep kerkleiders die erover gestemd hebben en gediscussieerd. Democratie is nooit de hoogste autoriteit. God doet niet aan 'meeste stemmen gelden.' Daar komt bij dat ze toen de volle waarheid nog niet hadden. Die moest nog komen. Jezus had aangegeven dat ze daar nog niet klaar voor waren. Het boek des levens is de hoogste autoriteit, oftewel de nieuwe bijbel, want die oordeelt de levenden en de doden. Niet de gebrekkige oude bijbel. Het is een onbijbelse gedachte dat de oude bijbel het hoogste boek zou zijn. God werpt niet zomaar paarlen voor de zwijnen want de mens leefde toen nog in het tijdperk van de duisternis. Zij die stellen dat de oude bijbel de hoogste autoriteit is doen aan voorvaderverering in de ergste vorm. Het is een noodbijbel geweest, een noodplan. Het was nog niet de vervulling. Wij prediken uit de oude bijbel, het oude verbond, en de nieuwe bijbel, het boek des levens, de vervulling van het verbond, het nieuwe verbond.

In het Aramees, de taal van Jezus, komen de doden in Openbaring 20 tot de pijler van een brug, de drager van het Woord, en dan worden de boeken geopend. In het Aramees is de pijler wit of doorzichtig wit. Het Aramees noemt dat het een bitter wit is, en dat het van de oertijd is. (vers 11)

U kunt dan zeggen : 'Gezegend zij de Heere, maar ik ben van die of die kerk, of van die of die kerkeraad, of van die of die synode, of van die of die classis, enz. en wij geloven dat de oude bijbel

de hoogste autoriteit is, vanwege wat hier of daar staat of vanwege wat die of die gezegd heeft,' maar ik laat mijn linkerhand niet weten wat mijn rechterhand doet. Ik ben Nederduits gereformeerd, Steenblokkiaans en christelijk gereformeerd, intergereformeerd dus, en ik doe niet aan van horen zeggen, maar ik sta onder een engelenmacht, en dit is een bevel van de Heere. Daar mag u het mee doen. U gelooft maar wat u wil geloven. Ik beoordeel u niet om uw theologie, want het gaat om uw hart. Ik heb broeders en zusters in alle richtingen. Er zijn veel verschillen tussen de richtingen en zelfs binnen de richtingen. Maar wat ik wel weet is dat de oude bijbel niet de hoogste autoriteit is, maar God is de hoogste autoriteit, en die heeft het boek des levens gegeven als de hoogste autoriteit, oftewel de nieuwe bijbel, om de levenden en de doden te oordelen, niet als iets voorwerpelijks, maar in onderwerpelijkheid, tot ontwerpelijkheid. Het is de witte steen die voor de overwinnaars is, met nieuwe namen. Wij prediken uit de oude bijbel en de nieuwe bijbel en de geschriften van Calvijn en de andere oudvaders. De oude bijbel is niet almachtig. De voorouders moesten het met de oude bijbel doen, zo gebrekkig als het was in de wildernis, maar zij moesten opgaan tot het verborgen manna.

Wij zijn geroepen om de boekrollen te ontzegelen. Zo werd het ons vroeger geleerd door een hervormde predikant die onderwees over Karl Barth en dat de bijbel precies was wat het beweerde te zijn : een bij-bel. Uiteindelijk gaat het om God en God's Woord, wat dwars door de oude bijbel heengaat, maar ook veel ruimer is. Karl Barth was zwaar gereformeerd in zijn opvattingen. De mens is totaal vervreemd van God. Ook de kerken. De Nederduits gereformeerde kerk is zwaar gereformeerd, en heeft dus het boek des levens nodig. Dat boek zal geopend worden. Het ware zwaar gereformeerde is niet voorwerpelijk, maar onderwerpelijk, ook wat betreft de oude bijbel en de nieuwe bijbel. Het is Steenblokkiaans. Als u loopt te bedenken hoe u hogerop kunt komen, een hogere positie in de kerk kunt krijgen, of in de wereld, dan is het Steenblokkiaanse bezig juist de diepte van zijn ellende en verlies onder ogen te komen. Groot verschil, nietwaar ?

Het zware gereformeerde gaat niet alleen dieper terug in de geschiedenis, maar heeft ook deel aan de doorgaande reformatie, dus wij zijn ook vrijgemaakt gereformeerd, maar dan van de zwaardere, meer steenblokkiaanse vleugel. Wij als zware intergereformeerden blijven ons afscheiden en afscheuren van het Laodiceaanse. Dat is wat de Nederduits gereformeerde dogmatiek is. Het is niet zelfgenoegzaam. We moeten dieper de wildernis in, als Ismael. Mozes mocht het beloofde land niet binnengaan, voorwerpelijk gezien, maar hij moest er onderwerpelijk mee omgaan. Uiteindelijk moest Jeremia het werk van Mozes zuiveren en ermee verder gaan. Dat is wat we terugvinden in het steenblokkiaanse, oftewel in 1953. Zo is er een opstanding van het calvinistisch gereformeerde, en kunnen wij het donkere jaar van 1564 en zo ook van 1946 overbruggen. Amen.

Nederduits Gereformeerde Predikanten Fonds (NGPF)

HOOFDSTUK 40. GEEN WITTE STEEN ZONDER DE ZWARTE STEEN

Waarlijk zwaar gereformeerd zijn betekent niet mee te doen met het bedrog, jezelf als Jeremia ervan af te zonderen. Zwaar gereformeerd betekent dat je uit Laodicea bent gegaan. Als je gelooft dat we alles al hebben in de oude bijbel, dan is dat een Laodiceaanse dwaalleer van zelfgenoegzaamheid. Het is een zeer onbijbelse gedachte. De bijbel spreekt volop over het nieuwe hemelse boek wat zou komen, over de volle waarheid die zou komen. De aarde zou volworden met de kennis des Heeren. Dat moest nog gebeuren. Als je de oude bijbel als object gebruikt en als hoogste autoriteit dan is dat niet zwaar gereformeerd, maar zwaar Laodiceaans. Dan ben je jezelf en anderen zwaar aan het bedriegen. Dan ben je een goedgelovige new ager. Dan mag je predikant zijn, maar ben je ook een taalkundige ? De bijbels in het westen zijn grotendeels verkeerd vertaald. Veel predikanten hebben zich wel verdiept in de dogmatische verbonden van de westerlijke kerk, maar niet zozeer in de diepere talenstudies en de lexicografie, etymologie enz. Dan ben je voer voor de Laodiceaanse monsters die de kerk in de greep houden. Vaak zijn de predikanten die exegetische en lexicografische zwakheden hebben ook weer marktpredikanten. Wij hebben nooit onze boeken verkocht. Als je het voor de markt gaat doen, en niet voor de doorgaande reformatie, dan wordt het slinks, hoe dan ook. Wij mogen het vrome woord des Heeren niet verkopen. Jezus ging met een zweep door de zwijnenstal die ze van het huis des Heeren hadden gemaakt. Dat is wat zwaar gereformeerd is, dat je niet braaf meeloopt met Laodiceaanse optochten. Ze staan de hele dag voor de spiegel in Laodicea, terwijl de zwaar gereformeerden in de wildernis op zoek zijn naar het verloren lam, allereerst in henzelf. Geloven in de oude bijbel als allerhoogste autoriteit gaat geheel tegen Openbaring en andere teksten in, en is niet zwaar gereformeerd, maar dartel gedeformeerd.

Calvijn’s werk was nog niet af. Voortijdig stierf hij omdat de mensheid meer nog niet aankon. Haaien namen de mensheid in in 1564, zijn sterfjaar, om het calvinisme te vervlakken, modern en populair te maken, voor de markt. Het werk werd gedeformeerd, net zoals de nazi’s eens deden met Darwin en Nietzsche. Toen in 1946 na de oorlog drongen die haaien in de wateren van de christelijk

gereformeerde kerk om daar te deformeren en moderniseren. Er werd getrokken aan het schip. Het waren Laodiceaanse haaien. Het waren haaien van de new age, met een godsdienstig laagje.

Waar kwamen de haaien van het sterfjaar van Calvijn vandaan ? Het is heel simpel : Van het sterfjaar van Mohammed, zijn voorloper, het jaar 632. Mohammed stierf net als Calvijn voortijdig, zodat zijn werk nog niet af was. De mensheid was er nog niet klaar voor. Mohammed moest het nieuwe testament nog schrijven voor de Koran, maar dat is dus niet gebeurd, vanwege zijn dood. Hij was nog maar betrekkelijk jong, in het begin van zijn zestiger jaren.

In de reformatie riep men al : Liever Turks dan paaps. De komst van de islam was de voorloper van de doorgaande reformatie. Het was een teken dat er verdere reformatie moest komen. Het monster van Laodiceaans katholicisme had de wereld in zijn greep en zoog de wereld geheel leeg. Islam en reformatie streden beiden tegen dit monster, maar het was nog niet klaar. De islam had nog geen nieuw testament ontvangen, en dat zou later nog voor problemen kunnen zorgen. In veel opzichten loopt de islam parallel aan de reformatie, maar het openbaringskanaal was dramatisch dichtgegaan met de dood van Mohammed. Zo konden de haaien komen, en zij gingen tot de reformatie, tot 1564, en daarna tot 1946. De islam was hervormd Judaïsme en een hervormd christendom, maar er moest nog een nieuwe vorm komen, die maar niet kwam. Daarom moest het calvinisme wel komen, en het zware gereformeerde. Mohammed had vele bruikbare ideeën die ook weer terugkwamen in het calvinisme. Calvijn was de Mohammed van de reformatie. Hij bouwde zijn eigen theocratie, zo goed en kwaad als dat ging, maar stierf voortijdig. Meer kon de wereld niet aan.

Calvijn was als een ayatollah. Je moest niet met hem sollen. Het was gevaarlijk om het oneens met hem te zijn. Hij had grote invloed. Dit had nadelige gevolgen in de heksenvervolgingen waarin natuurmensen op basis van Calvijn’s krasse woorden over dit onderwerp werden omgebracht. Dat was niet zomaar iets van Calvijn, maar van die tijd. Hij had ook gevaarlijke ideeën over de overheid, die hij had van misvertaalde bijbelverzen. Hij stond gunstig tegenover de doodstraf. Hij stelde dat hen die tegen de doodstraf streden tegen God zelf streden. (Verkl. Romeinen 13)

Waar Mohammed’s werk was gestopt ging Calvijn’s werk door, maar ook het werk van Calvijn werd in 1564 abrupt afgekapt. Er was dus geen mogelijkheid om de islam in een nieuwe vorm te brengen, omdat er een gat zat in het net van Calvijn. De brug, het boek des levens, moest nog komen. Zowel de islamieten als de calvinisten hebben nog verdere verlossing nodig. Daartoe is het boek des levens gekomen. We mogen daar niet voorwerpelijk mee omgaan, maar onderwerpelijk. Calvijn stond onder druk van Ismael en Ezau die nog een plaats moesten krijgen in het heilsplan. Mohammed was daarmee begonnen, maar heeft het nooit kunnen afmaken. De verlossing is dus niet voorwerpelijk, maar onderwerpelijk, een studie-proces, waar Witsius mee was begonnen in zijn natuurtheologie, om een brug te bouwen tussen de naar elkaar verbitterde richtingen. We kunnen stellen dat alleen de ellendekennis en de verlieskennis in het ontdekt worden aan de diepte van de kloof tussen God en mens die verlossing kan plaatsvinden. Dan moeten we eerst ontdekt worden aan onze verdoemelijke staat en onze doodstaat. Dat is een steenblokkiaans-jeremiaans pad. Geen Laodiceaan zal daarop kunnen wandelen. De brede, korte weg heeft niets gemeen met de smalle, lange weg.

Het geheimenis van Ishmael en Ezau drukte zwaar op Calvijn, en hij vertaalde het in zijn soberheid en ascese, ook in zijn vijandschap tot alle vlees, en zijn liefde voor lange wildernistochten. Zijn

artikels waren niet kortaf, maar gingen maar door en door, om nieuwe betekenissen te vinden, diepere inzichten. De doorsnee islamiet en de doorsnee calvinist zijn veelal grotendeels nog onbekeerd totdat zij de witte steen weten te bemachtigen. Er is daartoe geen weg dan door de zwarte steen van de zondekennis. Misschien vindt u dat krasse uitspraken, maar de Steenblokkiaan M.J. van Gelder had dezelfde soort uitspraken in zijn strijd tegen de van zichzelf overtuigde Laodiceaanse geest die in de zeventiger jaren in de gereformeerde gemeente probeerde binnen te dringen, want hij stelde dat hij de gemeente grofweg voor onbekeerd moest houden. Hij hamerde net als Steenblok op het belang van diagnose, anders zou er geen medicijn kunnen komen. (De Saambinder, 28/8, 1975) Dat is ook de betekenis van de onderwerpelijkheid, namelijk het diagnostiseren.

HOOFDSTUK 41. CALVIJN EN DE STRIJD TUSSEN DE INSTITUTIE EN ZIJN COMMENTAREN

Calvijn stelt in zijn commentaar op de evangeliën dat de mens veelal aan weelde en praal verslaafd is, terwijl ze de gaven die God hen gegeven heeft ongebruikt laten liggen. De apostelen zagen de sluier van zijn koninkrijk aan voor het koninkrijk in hun dwaasheid, stelt Calvijn, en daarom moest God juist op verre afstand een rijk zoeken, opdat zij geduld zouden leren. De discipelen meten het echter af aan hun vleselijke gevoel. Calvijn stelt dat ze door hun dwaze voorstellingen God’s koninkrijk hebben verwoest of verborgen gehouden. (Verkl. Lukas 19)

Calvijn onderscheidt verschillende lagen in de mens, namelijk de buitenste schil waarin de mens geen vrije wil heeft omdat die opgelegd is en in gebondenheid leeft, maar er is een diepere laag waarin een gevoel van menselijkheid kan zijn, een vrije goedheid, en een nog diepere laag waarin medelijden kan zijn, en dat is in ieder geval zo wanneer hij Jezus bespreekt, dat die twee diepere lagen actief zijn in deze kwaliteiten. Het is de diepere natuur van de mens, en hierdoor voelt de mens zich gedrongen anderen te helpen. Medelijden is dus de diepere bron van de mens, het diepere binnenste, dieper dan zomaar algemene goedheid, als dat aanwezig is tenminste, maar in Jezus’ geval is dat in ieder geval zo. In die diepere lagen heeft de mens dus meer keuze mogelijkheid. Die zijn spontaner. In de buitenste lagen is het meer aangeleerd gedrag.

Het gaat hier om Calvijn’s besprekingen van Mattheus 20:32 en Mattheus 22:37. God wil ongedwongen en vrijwillig gediend worden, uit liefde, wat Calvijn het begin van de vroomheid noemt. Dit gaat dus rechtstreeks in tegen het botte TULIP, en is dus eigenlijk een nuance van Calvijn, om te laten zien dat er verschillende verdiepingen zijn in zowel God als mens, met verschillende eigenschappen die elkaar kunnen tegenspreken, en waarin andere regels gelden. Het is dus zeer dialectisch, waar Kant en Hegel later verder mee gingen, wat niet speciaal van Calvijn kwam maar wat een tendens was in die tijd, en wat eigenlijk altijd al bestaan had. De mens is een

zeer dialectisch verschijnsel, omdat God een zeer dialectisch verschijnsel is. Het is ingewikkeld en gebonden aan seizoenen, bedelingen en verschillende verdiepingen die op een bepaalde wijze met en tegen elkaar functioneren, en die telkens draaien of terugdraaien volgens een bepaalde code. Ook die code verandert telkens, zeer nadrukkelijk of slechts subtiel.

Net zoals in de oude bijbel worden er in de geschriften van Calvijn tegenstellingen gevonden, omdat er meerdere lijnen doorheen lopen, omdat hij het nuanceert, van een ander gezichtspunt bekeek, of op een ander punt of bedeling in zijn leven was gekomen, of een keer zijn dag niet had, enz. Er is goed calvinisme en slecht calvinisme. Het gaat erom tot een goede exegese te komen, en zeer zeker ook gezonde 'schriftkritiek' te gebruiken op de soms wat extremistische geschriften van Calvijn. Soms steekt hij hard, en laat het dan even lekker sudderen, en komt pas veel veel later met een doekje tegen het bloeden, pas na het sterven na de dood. Dus dan kan het de waarheid zijn, en ineens kloppen, maar de hiaat klopt dan van geen kanten. Hij is een messenslijper. Hij gooit mensen ergens in, en haalt ze er pas later voorzichtig uit, als het leed al geleden is. Hij moet geen vreemde, ondragelijke opmerkingen maken waar hele volksstammen van in de psychiatrische ziekenhuizen terecht komen, en dan in een ander boek een wat meer draagbare verklaring geven, maar dat is nu eenmaal Calvijn. Gevaarlijk voor de dagjesgast, maar interessant voor de lange lezer. Hoe meer je ervan leest, hoe kloppender en gebalanceerder het allemaal wordt, maar je moet heel opmerkzaam zijn, want hij geeft soms maar hele lichte en snelle hints, en gaat dan weer verder over andere dingen. Het is gemakkelijk te missen. Vandaar dat een gedegen commentaar, die ook 'schriftkritiek' durft te geven op de theoloog, van belang is, om voor eens en voor altijd af te rekenen met de vele boobytraps in zijn werk, en andere soorten valstrikken. Het werk bevat de waarheid ergens, maar er wordt gejaagd en gevist met lokaas-taktieken.

Bij Calvijn is er een leer die soms de kop opsteekt die stelt dat eerst de uitverkiezing er is, dan pas de genade, en dan pas het geloof. De uitverkiezing heeft alles te maken met een soeverein God, en niets met mensen. Mensen hebben daar niet over te beschikken. Het is niet gebaseerd op hun eigen rechtvaardigheid of werken, opdat niemand roeme.

Op andere plaatsen in het werk van Calvijn is het geweten het belangrijkst. 'Alleen door een goed geweten.' Het geweten uit zich in de ontmaskering van de zonde en het doden van de zonde, de twee belangrijkste stukken van zijn leer.

In de leer van Calvijn bestaan er verschillende lagen in zowel God als mens. In de diepste laag is er het medelijden, en bij God in de diepste laag is er het verborgen raadsbesluit die niet hetzelfde is als zijn wil, want dat is een laag die daar weer omheen zit, niet de bronlaag. Uiteindelijk, ook als we naar onze catechismus kijken in inzetting 42, zien we daar dan juist dat het medelijden meedogenloos moet zijn naar het vlees :

'Inzetting 42. Medelijdend, maar meedogenloos naar het vlees

'Wij moeten een medelijdend, zachtmoedig en verdraagzaam karakter hebben, maar meedogenloos zijn naar het vlees, naar de zonde die op de loer staat, want die moet sterven. Omdat meedogenloosheid al snel misbruikt kan worden, vanwege de gevallen wereld waarin de mens leeft, moet de mens langzaam zijn tot toorn, maar ook op zijn hoede zijn voor het misbruik van medelijden. (Rivieren 7:20, Beloch 4:11, Vuch 9:7, Ewa 31:2-6)'

Het medelijden gaat namelijk samen met het medestrijden. De meedogenloosheid naar het vlees bestaat uit de ontmaskering en de doding van het vlees. Het medelijden is dus in een voortdurend gevecht met de meedogenloosheid, opdat ze elkaar zuiveren. Bij de mens zit er om het medelijden ook nog een laag van algemene goedheid, stelt Calvijn. Daar omheen zit zijn gebonden wil, die dus niet meer vrij is, en om los te komen is de mens afhankelijk van God. God kiest dus wie hij wil, stelt Calvijn, wat verder niet gebaseerd is op de goedheid van de mens, maar de genade van God.

Het is gegoochel met bijbelteksten waarin Calvijn laat zien dat hij niet veel van het Grieks heeft begrepen en al helemaal niet van het Aramees, de taal van Jezus. Het is gebrekkig varkensgrieks waarop hij zijn soms vreemde leerstellingen baseerd, ook al heeft hij veel briljante inzichten.

Hij is een genadetheoloog, of liever een uitverkiezingstheoloog, dat mag duidelijk zijn, maar dat maakt hij zo nu en dan organisch met de geboden, en soms vervangt hij het door de geboden, alsof hij er ineens alles aan zuivert, of het wel de toets kan doorstaan, het hele Gods-idee, alle genade en verkiezing. Dan heeft hij het ineens over het diepste van de mens, en dat die mens daar toch nog een, zij het zeer geringe, keuze-mogelijkheid heeft, omdat God ineens volgens hem niet dwingt, en vrijwillig gediend wil worden. Maar daar zweeft dan nog wel dat idee van de uitverkiezing en de genade omheen, die het geeft wanneer hij wil, buiten het willen van de mens om, want die kan het goede niet willen, alleen maar het slechte. En als God dan iemand verkozen heeft dan is dat voor altijd.

Er zijn verschillende soorten verkiezingen, zoals er verschillende soorten roepingen zijn. Die hebben ook allemaal hun eigen regels. De calvinistische uitverkiezing bestaat uit die van de armen, de kinderen, de ellendigen, de verbroken van hart, maar op andere plaatsen zijn die eigenschappen er niet, en is het raadsbesluit een groot geheimenis. De vraag is in hoeverre er toch nog andere soorten verkiezingen waren, want het gaat hier om een strategische en geheime zone waar Calvijn ook niet zomaar alles over wilde of wist te zeggen, en hoe stierf ook tamelijk jong nog, want hij was midden vijftiger jaren.

Als we naar verschillende soorten uitverkiezingen kijken :

1. de uitverkiezing van de goeden - dat werkte bij Calvijn niet echt, want dan zou de goedheid van de mens boven die van God worden geprezen.

2. de uiverkiezing van de moeilijk opvoedbaren, die extra aandacht nodig hebben - dat komt al dichter bij de uitverkiezing bij Calvijn, want vanuit bijbelse en gezinssituatie gaat God, de vader, de moeder, op zoek naar het verlorene, alhoewel er dan wel op den duur tekenen moeten zijn dat iemand daadwerkelijk is uitverkoren. Calvijn stelde dus ook dat het er niet om ging gered te worden, want dat was je al, of niet, maar het ging erom het te bewijzen dat je gered was, uitverkoren. Het moest tot uitdrukking komen.

3. de uitverkiezing van de rover - Een belangrijk punt. Iemand heeft iets als een Prometheus uit de hemel gestolen, en dan wordt de achtervolging ingezet, en is zo iemand ‘uitverkoren’, omdat hij teveel van de hemel draagt, wat dus niet van zichzelf is, maar gestolen, maar waardoor die persoon belangrijk is voor God, als in een oorlogsstrategie. - Dat is dus een andere reden waarom God heel

erg geinteresseerd is in iemand, heel erg onder de indruk is van iemand, terwijl God verder niets met die persoon op heeft, omdat het een rover is, en die wordt dan vanwege deze oorlogsstrategische reden tot de uitverkorenen gerekend.

Wie Calvijn’s werk kent weet dat het belangrijk is, en tegelijkertijd niet geheel onschuldig is. Vandaar ook de noodzaak van exegese op zijn werk. Hoe dan ook is zijn werk een soort reformatorische bijbel van de jaren 1500, en strijden de verschillende bewegingen en stromen binnen het calvinisme om de betekenis van het tegenstrijdige geheel aan geschriften. In vele opzichten steeg het boven Calvijn zelf uit, vanwege de dichterlijke en prozaïsche eigenschap ervan. Het werk leek op zichzelf te staan en leidde een eigen leven. Nu buigen geleerden zich over het theologische geheimenis ervan.

Calvijn zegt in de Institutie 2:2:7 dat de mens beroofd is van wilsvrijheid en heeft geen vrije keuze meer van goed en kwaad, maar heeft een kwade wil. Het is de gebondenheid van de wil.

In 2:2:1 stelt Calvijn dat nu de mens van zijn rechten ontzegt is en niets vermag tot de beoefening van gerechtigheid kan dit de mens opwekken tot traagheid en tot onverschilligheid, dat hij zich er niet meer om bekommert, en er niets meer mee te maken heeft. Aan de andere kant, als hem nog een kleine reserve wordt toebedeelt, dan zou dat wegnemen van God’s eer, en sluipt vermetel zelfvertrouwen naar binnen. Calvijn is het vervolgens eens met Augustinus die stelde dat de vrije wil door haar verdedigers meer neergeworpen wordt dan bevestigd.

In 2:2:6 stelt hij dat de mens vanuit zijn eigen natuur niets goeds kan willen, ook niet heel zwakjes in de verte. Helemaal niets. Met iets anders neemt Calvijn geen genoegen. Je kan niet uit eigen beweging het goede willen. Het zijn zeer gevaarlijke, robotische uitspraken van Calvijn, waar het eerste boek van de Nederduits gereformeerde dogmatiek ook over handelt, dat zo de persoonlijkheid door Calvijn wordt weggehaald. De mens kan alleen maar zondigen, ook al is dat vrijwillig, maar dat is door Adam gekomen, en sinsdien heeft de mens een zondige natuur, is de mens besmet, en kan het goede niet meer doen en wil het goede niet meer doen, en de enige weg zou dan zijn : de uitverkiezing, door genade, waar de mens geen enkele zeggenschap over heeft. In zijn commentaren en op andere plaatsen wordt daar door Calvijn dan nuances gegeven, maar hij heeft het toch maar gezegd. Er wordt een flinke steek uitgedeeld, en dan later komen de doekjes tegen het bloeden die toch niet meer helpen. Gelukkig dat in het algehele werk van Calvijn het er maar betrekkelijk weinig over gaat, want hij heeft zoveel andere dingen gezegd, dus dit is maar een druppel in de zee, maar het is en blijft gevaarlijk, en daarom moeten we er ook zeer zeker niet voorwerpelijk mee omgaan, maar onderwerpelijk.

Het is maar een druppeltje in zijn leer, maar het ging heersen op aarde. De mens wilde tulip, en maakte zo zichzelf god. Alle landen, families, bedrijven, organisaties, kerken, groepen, scholen, enz. hebben min of meer tulip-achtige systemen. Zo houden ze de markt draaiende. Is dat Calvijn ? Ja en nee, heel weinig eigenlijk. Daarom noemen we ze eerder tulipers en hyper-tulipers. Er zijn ook weer gradaties in. De mens moet nog tot het ware calvinisme komen.

In zijn verklaring van Mattheus 22:37 stelt Calvijn : ‘God veracht de gedwongen diensten van mensen en kiest ervoor om vrij en vrijwillig aanbeden te worden.’ Hebben we dan in principe wel vrije wil om tot God te komen, wat hij veracht in de Institutie, of zijn we dan toch nog indirect

poppen van de uitverkiezing zonder vrije wil, omdat God iets geheel buiten onze wil en verdienste iets aan ons heeft gegeven waardoor we hem volgen ? Je zou dan kunnen wijzen op de diepere lagen in de mens, waarvan Calvijn het soms wel en soms niet als veilig acht om over te spreken. Hoe dieper je in de mens gaat, hoe dichter je uiteindelijk toch tot een bepaalde vorm van keuze voor het geestelijke terecht komt. Je zou het kunnen voorstellen dat de diepere lagen in de mens mogelijkerwijs steeds dichter bij een soort goddelijke bron zouden kunnen komen, waar de menselijke lijnen kruizen met de goddelijke lijnen. De tendens die Calvijn heeft is dat hij dit soort vraagstukken ook weer snel af kan kappen vanwege het feit dat het te verborgen en ondoorgrondelijk is en de mens niet ijdel nieuwsgierig mag zijn, iets waar hij veel tegen waarschuwt. Vandaar dat als hij het over een onderwerp als vrije wil of onvrije wil heeft, dan geeft hij het op een bepaald punt op, en gaat over tot andere onderwerpen. Al met al zijn zijn commentaren en de Institutie verschillende werken. De Institutie-ideeën waren er in zijn jonge jaren (1536), en daar is hij nooit echt vanaf gestapt, maar hij heeft het genuanceerd en uitgewerkt in latere versies, de laatste in 1559, vijf jaren voor zijn dood, maar hij stelde erbij dat het gelezen moest worden met zijn commentaren. In zijn commentaren zien we meer het volwassenere en diepere werk van Calvijn, terwijl de Institutie betrekkelijk een veel kleiner werk was en eigenlijk meer iets was van zijn jongere jaren, waar hij dus altijd min of meer gebonden aan is gebleven en het een bepaalde richting probeerde te geven. Ook zijn er nog andere werken van hem die over deze dingen gaan, maar het had niet zo'n grote plaats in zijn commentaren die meer over andere, veel belangrijkere, dingen gingen. De Institutie was meer het monster waartegen hij vocht, en waaraan hij gedurende zijn gehele leven belasting diende te betalen.

HOOFDSTUK 42. CALVIJN EN HET LAODICEAANSE TULIP-MONSTER

In zijn boekje 'Geen Calvinist' uit 1912 stelde de Ned. Herv. predikant J.P. van Melle (Kralingen) dat de door hem aanvaardde leer der uitverkiezing alleen gelegen is in de eeuwige ontferming Gods. Hij heeft moeite met Calvijn's 'decretem horribile', de jammerlijke en noodlottige consequentie die Calvijn trok, en die van Melle verwierp. Dat zijn boekje 'Geen Calvinist' heette had alleen daarop betrekking. Hij wees erop dat iedere waarheid die doorgetrokken en op de spits gedreven wordt tot onwaarheid wordt (J.H. Gunning). De vader der leugen verschuilt zich namelijk daarin, en strooit daar meesterlijk zijn zaad. Van Melle wijst dan op de woorden van Calvijn dat het onderzoek van de verkiezing met de roeping van God begint en eindigt. Immers, de verkiezing wordt bekrachtigd door God's roeping (Institutie 3:24:4).

Wij houden ons vast aan onze catechismus, wat geschreven staat in inzetting 53, 27 en 12 inzetting hierover :

'Inzetting 53. Over afzondering

Het weinige in ons, het mindere in ons, is geroepen en uitverkoren. Het vele is geroepen, maar alleen het weinige, het minderende, het sobere, zal door de smalle poort kunnen gaan. Alleen het eenzame wat zich heeft afgezonderd van het vele en het vleselijke zal deze poort kunnen vinden. Uiteindelijk zijn alleen de roependen de geroepenen. (Belech 1:36) Het vele is dan wel geroepen, maar alleen het weinige, het mindere, kan deze roep horen en verstaan, en alleen het minderende en het sobere geeft er gehoor aan. En alleen de eeuwige roep kan tot de boezem van de hemel doordringen. (Behemma 20:25)

Inzetting 27. De oproep tot afscheiding

De mens moet zich afscheiden van de zonde, en het halssnoer van de leerregels van het halssnoer ontvangen, als teken van de blijvende besnijdenis, welke de mens in de goddelijke verlamdheid houdt om een eeuwig kind des Heeren te worden (II Duizen 28:11,15,18), om zo in de dienst des Heeren te kunnen staan (II Duizen 28:20). Deze roeping komt vanuit de tent des Heeren (II Duizen 28:24) Zij is er om de Vreze des Heeren volkomen te doen zijn. Vanuit de tent des Heeren geschiedt de geestelijke oorlogsvoering. (II Duizen 28:57) In de afscheiding sterft het ego (Werktuigen 3:7). Dit is een voortdurende en voortgaande afscheiding. Dit is de kern van de reformatie.

Inzetting 12. Over offerdienst en uitverkiezing

De offerdienst was bestemd om leugen en zonde op te offeren. Zo kwamen mensen rein voor God te staan, als ze afrekenden met de zonde-machten. Dit waren geen letterlijke dieren. Het was een geestelijke oorlog. (II Duizen 25:65) De offerdienst ging oorspronkelijk over jezelf offeren aan God door aan jezelf af te sterven, waardoor God je verkiest. De oorspronkelijke uitverkiezing ging dus om iets wat je kon behalen, verdienen, als in een wederzijdse relatie. De uitverkiezing komt van twee kanten. (II Kamba 6:1-2). De verkiezing is dus een oproep tot overgave en zelfopoffering, waarvan de offerdienst een beeld is. De uitverkiezingen van mensen en kerken zijn corrupt, en zo ook hun offerdiensten. Er zijn lagere offerdiensten van het vlees, en hogere offerdiensten die vanuit het hart van God zelf komen. Dat is niet gericht tegen zijn schepping, maar tegen het vleselijke wat die schepping bedreigt en verkeerd voorstelt.'

Er zijn vele verschillende soorten verkiezingen, zowel goeden als slechten. In de Institutie van Calvijn vinden we een paar slechten, en hij geeft zelf toe wat er zo gevaarlijk aan is, wanneer hij zegt dat het de mens traag en onverschillig kan maken. Wij willen dan ook wijzen op de woorden van Karl Barth, want er is door de uitverkiezingsleer van Calvijn een grote pastorale nood ontstaan. Karl Barth stelt in zijn Kirchliche Dogmatik dat God alleen de verworpenen verkiest. Het gaat dus juist tegen alle wereldse en pseudo-religieuze wetten en systemen in, waar ook een boek uit 1798 over ging, 'De leer der verkiezing en verwerping'. God kiest het verworpene uit. Dit komt overigens bij Calvijn zelf vandaan, want hij sprak erover in zijn verklaring van Mattheus 21:15. God verkiest dat wat voor de wereld veracht is.

Calvijn streed met het katholieke monster, een Laodiceaanse farao, die hem en het volk niet wilden laten gaan, en zo werd Calvijn door dit monster bedreigt en met TULIP gebrandmerkt, met de Institutie. Calvijn had iets uit een Egyptische tempel gestolen wat zich nu ging wreken, en hij moest er een hoge prijs voor betalen.

Calvijn stond oog in oog met een draak. Hij overwon de draak, maar moest er een hoge prijs voor betalen. De slangendraak beet hem met een gif duizenden maal erger dan de beet van een ratelslang.

Genesis 3:15 : En Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar zaad; datzelve zal u de kop vermorzelen, en gij zult het de voet vermorzelen.

Het ging niet zonder slag of stoot. De kerk raakte zwaar verwond in dit gevecht. De katholieke orde wilde het volk niet laten gaan. Calvijn werd vervolgd in Frankrijk, en vluchtte naar Basel in Zwitserland in 1535, waar hij in 1536 de Institutie uitgaf. Dit was dus deels het monster zelf nog, het gif wat in Calvijn was gespoten. Nu moest de kerk er nog verder mee afrekenen. En daarom

moest de Nederduits gereformeerde dogmatiek ook komen die over deze dingen handelde. Daar zijn nu inmiddels 11 delen van, als opvolger van Barth's Kirchliche Dogmatik. Ook is het dus de opvolger van Calvijn, omdat Calvijn jong stierf en een heleboel dingen niet meer kon oppennen. De oprichting van de Nederduits gereformeerde dogmatiek is ook een verschrikkelijke strijd geweest. Wij zijn de Heere dankbaar dat het boek des levens, de nieuwe bijbel, hieraan tegemoet is gekomen, als de witte steen van de overwinnaars. Het is het verborgen manna waar het boek Openbaring over spreekt. Dat is in deze dagen gekomen. Halleluja.

Als we kijken naar de tekst uit Genesis 3:15, waarin de kop van de slang, van de draak, wordt vermorzeld, daar gaat het in het Aramees over de overwinning over het gif, en ook over de overwinning over de wortel ervan.

HOOFDSTUK 43. CALVIJN EN HET INSTITUTIE MONSTER

Kennis is niet koud, maar personificeert zich altijd op een bepaald moment. Vandaar dat God belangrijk is, niet zomaar dode kennis. God is levende kennis. God is persoonlijke kennis. Daarom moet God centraal zijn in het leven.

De mensheid heeft een snel Golgotha genomen tot een snelle olijfberg tot een snel en luxe leven. De mens moet terug naar Getsémane om te verdiepen, om zo waarlijk tot bekering te komen.

De Calvijn van de bijbelcommentaren is een hele andere Calvijn dan de Calvijn van de Institutie, wat hij in 1536 in zijn twintiger jaren uitbracht, en waar later nog wat andere versies van uitkwamen. De Institutie was de Mein Kampf van Calvijn waarin hij een paar gruwelijke leerstellingen deponeerde, wat later bekend kwam te staan als het beruchte TULIP. In zijn commentaren vlucht hij daar veelal van weg.

De fatale fout die Calvijn maakt is dat volgens hem de mens door de zonde het goede niet meer kan willen. Wij zeggen dat de mens uit zichzelf niets kan, maar je kunt niet zeggen dat de mens vanuit zichzelf het goede niet kan willen.

Calvijn laat in de Institutie een zeer wrede en barbaarse God zien die door de mens niet gediend kan worden, omdat ze simpelweg geen goede wil kunnen bemachtigen, en worden hier ook nog eens voor gestrafd.

Calvijn worstelde met dit monster van de Institutie, zijn hele leven, en heeft het in zijn commentaren proberen te matigen en recht te zetten, want in zijn commentaar op de evangeliën stelt hij juist dat God vrijwillig gediend wil worden. TULIP is een combinatie van gedeformeerde islam en het gedeformeerde katholieke, tot een soort van militante pseudo-christelijke Isis. Ik had er een

droom over. Ik was in een gebouw waar ik mijn jas had opgehangen en waar mijn tas ergens lag. Er was toen een mid-oostelijke jongen die poeder in een gang begon te strooien, donker poeder, en ik besefte direct dat het explosieven waren. Ik wilde toen mijn tas pakken om het gebouw te verlaten, maar toen ik dat deed kwamen er gewapende militairen binnen met mitrailleurs, en ze begonnen op mensen te schieten. Deze bende heette de KMED, wat de geestelijke term is voor TULIP. Het waren dus tulipers.

Dat de wil van de mensen gebonden is door de zonde is een feit, maar er is ook een diepere wil. Een mens kan willen om het goede te willen, in de diepere wil, maar een heleboel mensen willen dat niet en worden steeds meer aan de zonde gelijk.

In de commentaren van Calvijn is meer ruimte voor alternatieve gezichtspunten en nuanceringen. Toch blijft tulip sluimerend aanwezig en wil hij er gewoonlijks niet te duidelijk over zijn, dus vaak blijft het tamelijk vaag, omdat Calvijn ook stelt dat geheimenissen geheimenissen zijn. Uiteindelijk is Calvijn een geheimzinnige man die geen duidelijk spoor laat zien, maar waar je meerdere kanten mee op kan gaan. Dat is ook weer onderdeel van zijn leer, dat de mens niet ijdel nieuwsgierig mag zijn. Een heleboel van God moet om een bepaalde reden in de verborgenheid blijven. De mens mag hier langzaam toe ontwaken, maar het mag niet geforceerd worden. Calvijn is van de natuurlijke en primitieve, sobere orde.

HOOFDSTUK 44. DE INTOCHT IN HET BELOOFDE LAND KANAÄN

39. Jozef wordt geleverd in een boot op
de rivier van de dood, en daarna vindt
hij de rivier van de hel. Deze rivieren
zijn vol gevaarlijke slangen.
40. Jozef vindt de rivier van Tantalos,
het rijk van honger, maar er is geen
boot, dus hij moet zwemmen om de
rivier te volgen. De rivier zit vol
gevaarlijke beesten.
41. Jozef vindt tenslotte een boot en dat
brengt hem dieper in Tantalos, op de
rivier. Hier leert hij over de wapens van
Tantalos.
42. Jozef wordt de Vuk, opperhoofd
van de indianen.
43. Dan herstelt Jozef de tentendienst.
Kamba 3:39-43

In de nieuwe bijbel, de RV-bijbel, lezen we over het interessante verslag van Jozef in de onderwereld. Op de rivier van de hel vindt hij, net als op de rivier van de dood, gevaarlijke slangen, en we kunnen ons voorstellen hoe hij daarmee gestreden heeft, want hij ging niet zomaar snel tot de olijfberg, maar tot een dieper Getsemané, om kennis op te doen over de gevallen staat van de onderwereld. Op aarde werd hij de onderkoning van de Egyptenaren, en nu in de onderwereld zou

hij het opperhoofd der indianen worden, tot herstel van de tentendienst, want we weten dat de indianen ook in tenten wonen, als een beeld van de woningen Gods in de natuur.

We zien in het tekstgedeelte uit het boek Kamba dat Jozef niet op de rivier van de hel blijft, maar uiteindelijk komt tot de rivier van Tantalos, de honger. In de hel verliest men meer en meer, gaat het oude leven eraf, en alles waar de mens nog buiten God op steunt, en zo komt de mens tot de geestelijke honger, waar niet alles zomaar meer voor het grijpen ligt, want het beweegt van de mens weg. Op deze rivier heeft Jozef zelfs geen boot. De rivier van de hel heeft hem die boot afgepakt. Nu moet Jozef zwemmen, terwijl de rivier van Tantalos vol gevaarlijke beesten is, en we kunnen ons zo voorstellen dat hij daarmee geworsteld heeft.

Het is zo dat uiteindelijk onze honger, ons minderen, onze soberheid, onze lijdensgezindheid zal vruchtdragen. Uiteindelijk vindt Jozef een boot, waardoor hij dieper in het land Tantalos kan komen waar hij onderwezen wordt. Honger is een goede onderwijzer. Waar alles maar voor het grijpen ligt, waar altijd overal voorzieningen zijn, en waar alles luxe is, daar dut de mens in slaap, dus voor Jozef was dit heel belangrijk, anders zou hij niet verder komen. Kennis is ook de vrucht van de honger.

Nu is het belangrijk te beseffen dat Jozef leert over de wapenen van de honger, wat laat zien dat dit niet zomaar zijn eigen vleselijke wapenen zijn, maar dat hij daar eerst aan afgestorven is. Hij kwam vanuit de dood en de hel, en nu was hij in het land van de honger, en moest hij leren leven met de kleine beetjes, zoals Jezus ook dit pad liet zien. Als mensen door Jezus werden afgewezen en naar het gebied van de hel moesten, dan moesten ze leven van de broodkruimels. We hebben daar eerder over gesproken, over het verhaal van de Kanaänitische vrouw. Dan moeten we leven met de kleine waterdruppeltjes en er zullen dus ook tijden zijn dat zelfs dat er niet is, maar als wij volhouden op het pad van de honger, in het land van de honger, wat dieper ligt dan de dood en de hel, dan zal het uiteindelijk toch vrucht dragen, en dan worden we allereerst opgeroepen tot de oorlog. Dan moeten we net als Jozef leren over de wapens van de honger.

In de context, zoals we in eerdere verzen kunnen lezen, gaat dit over de intocht in het beloofde land Kanaän. Zo wordt er gevochten tegen de zonde en de leugen, opdat de mens tot de tenten des Heeren kan komen om daar te dienen. Zonde en leugen staat de mens in de weg om een relatie met God te hebben. Dat Jozef zowel onderkoning van de Egyptenaren en opperhoofd van de indianen werd is een beeld van de dubbele overwinning over de zonde. Het laat zien dat we op meerdere gebieden in ons leven deze strijd moeten voeren en moeten overwinnen.

HOOFDSTUK 45. DE SLANGEN VAN DEFORMATIE

Dingen beginnen gedeformeerd te worden als men een apathie of paranoia begint te ontwikkelen tegen taal. Ik zal een voorbeeld noemen : In evangelische kringen, die vaak vervlakt zijn geraakt, ver weg van de grondteksten van de oude bijbel, heeft men vaak een paranoia omtrend de woorden ‘gnosis’, ‘occult’ en ‘shamanisme’. Nu, gnosis is gewoon Grieks voor kennis, wat zelfs door Jezus werd aangewezen als de sleutel tot de poort van het koninkrijk, en hij noemde de wetgeleerden degenen die juist die sleutel van de gnosis hadden weggenomen. (Lukas 11:52)

Het woord ‘occult’ betekent verborgen in het Latijns, en wordt gewoon in de evangeliën gebruikt in de Latijnse vertaling van de oude bijbel, voor de plaats waar Jezus werd begraven. Het shamanisme komt ook in de oude bijbel voor, waar Jezus Mozes en Elia ontmoet, en Jezus daalde in de brieven van Petrus ook af tot de gevangenissen in de onderwereld om de zielen te bevrijden. Ook spreekt Hebreeën 11 over de wolk van getuigen. Laten we daarom weer teruggaan tot de bijbelse regel, niet van een ja of een nee, maar van : ‘niet door het vleselijke, maar wel door het geestelijke.’

De energie-banen en vibraties waarin de mensen leven op aarde kloppen niet. Dit is de wereld van het vleselijke. Daarom moet de mens terugkeren tot het Woord des Heeren. Daaruit moet de mens leven. Dat is de levensbron. Daarom hebben de gelovigen en vromen doornen in hun vlees, om hen terug te drijven.

Soms heeft men teveel van God genomen, en te snel, en is men zelf tot God geworden. Daarom moet men leren zeggen : ‘Gaat uit van mij, want ik ben het niet waard.’ Hieraan komt God de mens tegemoet. God is dichtbij de verslagenen van hart, bij hen die zichzelf hebben vernederd. De psalmist en ook Jezus hebben het ook uitgeroepen : ‘Mijn God, mijn God, waarom hebt gij mij verlaten.’

Nu is het zo dat op deze wereld er ook een valse Jezus is van de mensen, waar Calvijn ook voor waarschuwde, de materialistische Jezus. Dat is een verloren zoon. Die misleid de mensen. Het zijn gevallen engelen die zichzelf in het materialisme tot goden hebben gemaakt. Daarom is het ‘Gaat uit van mij, want ik ben het niet waard,’ zo belangrijk, want de mens is overwaardig geworden, in het vlees, en zo ook de gevallen engelen.

Als men die vernederings- en minderwaardigheids-oefeningen leert, en loskomt van valse zelfverzekerdheid en vals zelfvertrouwen, dan komt God de mens tegemoet. Dat is waar 1953 voor staat, dat de gelovigen en vromen terugmoeten naar deze principes, om zo behoed te zijn tegen de gevaarlijke misleidingen vandaag de dag van de slang. Denk in hoe giftig die slangen zijn. God komt voorzichtigheid en minderwaardigheid tegemoet. Dat is de basis van het evangelie.

Ik had een droom dat ik op een markt was, en ik kwam bij een kraam waar een pakket was van Sneeuwwitje, een pakket van Robin Hood, en een pakket van Peter Pan. De principes van deze verhalen wijzen terug op de principes van Calvijn. Het zijn de principes van 1953. Teruggaan naar het kleine, het sobere, het verlorene. Je kunt deze verhalen geheel uitdiepen, en dan zie je weer Maarten Luther en Calvijn, die als een Robin Hood streden tegen het katholieke bewind. Ze kwamen voort uit het al eerdere werk van Johannes Hus, die een Franciscaan was. Calvijn had ook al gesteld dat het juist de armen en de ellendigen, de door de wereld verachten en verstotenen, de uitverkorenen waren. Juist de verlorenen in de ogen van de wereld werden door hen verzameld, zoals Peter Pan op zoek ging naar de verloren jongens, en Jezus op zoek ging naar het verloren lam. Sneeuwwitje werd vervolgd door haar ijdele, wereldsgezinde stiefmoeder, en vluchtte tot de wildernis, tot de zeven kleinigheden. De reformatie was het sneeuwwitte. We zien deze vlucht uit Laodicea ook in het boek Openbaring. Het is de kerk die achtervolgt wordt door de slang, en zij vindt haar schuilplaats in de wildernis, ver van de stromen van de slang. De aarde is haar tegemoetgekomen.

Nu, de vampieren van de stad laten niet makkelijk gaan, en ik heb die vampieren in een droom gezien. Het waren beesten in beesten, met vele rijen tanden. Dan mogen we het uitroepen tot 1953 en het verdiepen, terugkeren tot de principes van Calvijn, die deze al in de wildernis had gegeven. Zovelen staan aan de poorten te kloppen, maar ze kunnen niet binnengenomen worden omdat ze teveel spullen bij zich hebben. Die moeten ze eerst afleggen, want de poort is maar nauw en eng. Het sneeuwwitte moet tot de zeven kleinigheden gaan. Zeven is het getal van de volkomenheid. Zij, de kerk, moet het pad geheel begaan, het smalle lange pad vol van doornen. Daar moet zij worstelen. Zij moet daar komen tot de ellendekennis en verlieskennis, en niet pronken als Laodicea. Zij moet het Laodiceaanse kleed afdoen. Het is een gifkleed die haar in slaap houdt.

Als wij horen van de giftigste slangen op aarde wiens gif dodelijk is, zoals van de mamba, de ratelslang, de eastern brown en de inland taipan, dan moeten we beseffen dat de slangen in de geestelijke wereld wel duizenden malen gevaarlijker zijn, want zij kunnen de ziel van de mens schaden, hun geestelijke leven doden. Als we dat weten, waar moeten we dan ons heil zoeken ? Niet zomaar in een naam of in een letter, maar dan moeten we weer luisteren naar de woorden van Jezus die de kennis als de sleutel van het koninkrijk noemde. Hebben wij kennis van deze slangen ? Zo niet, dan zijn wij makkelijke prooi, want deze slangen zijn zeer sluw.

HOOFDSTUK 46. BESPREKING HET GEKROOKTE RIET VAN SMYTEGELT - 4

Ook zal ik mij nog geringer houden dan alzo, en zal nederig zijn in mijn ogen
2 Samuel 6:22

In de jaren 1800 en 1900 waren er niet alleen uittochten uit de hervormde kerk, maar ook vernieuwingsbewegingen, of verdiepingsbewegingen, om terug te keren tot de gereformeerde wortels. We kunnen denken aan de reveil-beweging in de jaren 1800, en de gereformeerde bond in de beginjaren van 1900, en de kievit-beweging midjaren 1900. In de latere jaren 1900, vanaf de tachtiger jaren, was er de gekrookte riet beweging, gebaseerd op het gelijknamige boek van Smytegelt (1665-1739). Het boek bestaat uit 145 predikatiën en werd uitgebracht in 1744.

Het was een belangrijk boek voor die tijd en ook voor nu. Het boek kan beschouwd worden als een klassieker. Vandaar dat de gelijknamige beweging van het gekrookte riet ook van belang was in de hervormde kerk.

In de 95e predikatie noemt Smytegelt dat het van belang is nederig te zijn en klein, laag te wezen, niet hoogvoelende. Smytegelt noemt de nederigheid de moedergenade, en het bewijs van genade. Er wordt dus gesproken over het andere loon wat de genade is, dat het niet zomaar genade op zich is, zoals Calvijn dit ook stelde.

Smytegelt noemt de verschillende tekenen van de ware genadestaat. Eén van die tekenen is dat de grond onder je week wordt, zacht wordt. Ik droomde als kind hierover, dat de grond zacht werd en ik door de grond zakte en in een dal van dorre doodsbeenderen kwam, net als Ezechiël, wat de ellendekennis is. Dit was een herhalende droom.

Daarnaast wordt door Smytegelt genoemd de vrome schaamte. En hierdoor kan de mens dan een haat en afkeer hebben van het zondige leven. Zo ontstaat er een onuitsprekelijke walging naar de zonde. Dan onstaat ook de verlieskennis, dat je beseft dat je al het gebrek hebt en niets kan. Het is het besef geheel arm te zijn, de armoedskennis te hebben, en zo kan de mens zo nederig worden dat alle veren van hooghartigheid eraf vallen. Dit is het pad van de boetvaardigheid. Men is hellewaardig. Gaat uit van mij, want ik ben het niet waard.

Er is een schuld van de vromen, dat ze weten dat er hard werk verricht dient te worden willen ze het recht krijgen met God, wat door veel schaamte gaat. Smytegelt wijst op de werkplicht die er is voor de vrome om als een landman naar zijn akker te gaan. Maar dan moet hij allereerst zijn onbekwaamheid onder ogen komen. Toch moet hij het doen, noemt Smytegelt, want de mens is schuldig het te doen. Hij noemt dat de mens aan zichzelf moet sterven, want de mens kan het niet. De vrome kracht zal in zwakheid worden volbracht.

Hoe belangrijk is het in deze tijd een Smytegeldiaan te zijn, oftewel een gekrookte rieter. Ook Calvijn sprak hierover in zijn commentaar op Romeinen 6:21. Het beginsel van de wijsbegeerte wordt door Calvijn genoemd als het geleerd hebben om in ernst een mishagen in zichzelf te hebben en om door schaamte over zijn ellende in verwarring te worden gebracht. Wil men de grootte van zonde, dood en ellende onder ogen komen, dan moet men de vrome schaamte ontvangen. Smytegelt noemt het de moedergenade. Zij is een mooie hemelse vrouw in de wildernis, het sieraad van de vromen en de gelovigen. Wij moeten allereerst naderen tot de vrome schaamte, opdat de zondenkennis tot werking kan komen en de zonde ontvlucht kan worden. Calvijn noemt dat de mens los dient te komen van de blinde eigenliefde door de vrome schaamte.

Ik had eens een droom dat ik in de Apeldoornse bossen was. Ik ontmoette daar de vrome schaamte als een natuurvrouw, een hemelse moeder, als een amazone. Ze was prachtig en had riemen om haar lichaam. Er waren ook mensen die huizen hadden op palen, heel hoog, in het bos. Zij stonden te hoog en moesten weer terugkomen tot de vrome schaamte. Dit is waar we het eerste moeten zijn. Zo kunnen wij komen tot de zondenkennis. De Heere geeft alleen de zondenkennis aan de verbrokenen, de zich schamenden.

Calvijn noemt de vrome schaamte de teugels des Heeren. Hij stelde ook in zijn commentaar op Mattheus 11:25 dat met de woorden van Paulus in 1 Korinthe 1:27 God de roem van het vlees wilde beschamen, en zo het dwaze en zwakke van de wereld heeft uitverkoren, niet de wijzen en verstandigen, want voor hen blijven de verborgenheden van het evangelie bedekt, volgens de woorden van Jezus, alhoewel er volgens Calvijn ook weer uitzonderingen op de regel zijn. Het komt dus in het werk van Calvijn telkens terug dat de armen en verstotenen, de verbrokenen, door God zijn uitverkoren, juist om te kunnen afrekenen met vleselijke wijsheid en rijkdom die de mens telkens weer bedriegt. De geestelijke schaamte wordt door Calvijn ook genoemd als een middel tegen wereldse vrees, de vrees voor het kruis, en daarom is het van belang haar te ontvangen, opdat wij de Heere kunnen volgen. (Verkl. Johannes 19:25)

De geestelijke schaamte is dus in de leer van Calvijn ook het toegerust worden in de lijdzaamheid.

HOOFDSTUK 47. BESPREKING HET GEKROOKTE RIET VAN SMYTEGELT - 5

Er is in de leer van Smytegelt een spanning tussen het jezelf onwaardig achten en het smeken. Dat smeken begint dan aan te vangen in het uitnemende achten van de dingen Gods, dat de dingen Gods door het ontwaken van de mens meer waarde hebben, dat ze gaan inzien hoe nodig zij het hebben.

De mens ontdekt dat men zonder de dingen Gods niet kan leven. We kunnen dan denken aan het broodkruimeltje en het waterdruppeltje, het leren leven met de kleinste dingen, met het minste. Zo mag de mens beginnen met zaaien. Veelal blijven de smekingen onbeantwoord, vanwege de vleselijke inmeng in de mensen waaraan ze moeten afsterven. De mens moet ook leren smeken, maar dat mag niet door het vlees gebeuren. De mens moet alles op waarde schatten, en zichzelf op onwaarde. Daarin is een eenvoudig loon te verdienen. Zo kan de mens waarde opbouwen. Er is niet zomaar een snel antwoord. De mens moet de tarieven leren kennen. Zo is er dan een weg tot de vrome schaamte, die het begin is van alle dingen. Het is de moedergenade, wat dus een ander soort loon is.

Het is dus van belang dat de vrome schaamte door de mens wordt ontvangen. Het is een belangrijk onderdeel in de leer van Smytegelt, zoals ook in de leer van Calvijn. Als de mens is ontdekt aan zijn onwaardigheid, als zijnde een stofje, een druppeltje, nog geen stukje brood waard, geen ogenblik adem, geen kleedje, geen woninkje, dan mag dit de mens niet onverschillig en lui maken, maar moet de mens juist werken tot de eer van God. (preek 95)

De onwaardigheid der mensen brengt een schuld tot dienst. Zoals de verloren zoon sprak : ‘Ik ben het niet waard. Maak mij maar tot een dagloner.’ In die zin is er een verband tussen het onwaardig zijn en het smeken, omdat het moet opwekken tot dienstbaarheid.

De geestelijke schaamte is de sleutel tot de minderwaardigheid en de voorzichtigheid. Het is ook de sleutel tot de zondenkennis. Hoe komen wij dan tot de geestelijke schaamte ? Men smeekt om genade en allerlei andere dingen, maar men zou moeten beginnen met het smeken om geestelijke schaamte. De geestelijke schaamte is dus de brug tussen onwaardigheid en het smeken.

We moeten dus gaan tot een zeker gereformeerd fatalisme, of bevindelijk fatalisme, waarin er geen uitweg is voor het vleselijke, maar waar wel een smalle weg is die steeds smaller wordt, tot de enge poort die ten leven leidt. Dat is waar de 1700se Smytegeltse reformatie over ging, oftewel de Gekrookte Riet reformatie, die een herleving had vanaf de tachtiger jaren in de hervormde kerk. Ook de gereformeerde vaderen buiten de hervormde kerk, de afgescheidenen, hielden dit spoor aan, en hielden vast aan dit spoor, zoals een De Cock, een Ledeboer, een Kersten, een Steenblok en een Mallan. Ook de geschriften van Calvijn's bijbelcommentaar laten dit zien, die vaak in een grote strijd zijn met zijn Institutie, de vloek van zijn jongere jaren, alhoewel dit tot aan zijn dood bleef. De farao van Laodicea, van het katholieke bewind, liet het volk niet gaan. In deze dagen is er een nieuwe zondvloed, komt de aarde het volk tegemoet, hen die op beval van Jeremia de stad zijn uitgegaan. Dat is het gehele spoor door het Gekrookte Riet.

Naast de onwaardigheid en het smeken noemt Smytegelt ook het belang van het vechten voor de nederigheid, die hij overigens de kroon noemt. Dit houdt in het gevecht tegen de bijblijvende hoogmoed. (preek 98) Het is ook de strijd tegen de zelf-afgod. (preek 99)

Het mag geen werkeloze schaamte zijn, want dan is het de vleselijke schaamte, die zich heel religieus en geestelijk kan voordoen. De ware geestelijke schaamte is een werkoproep en een oorlogsoproep.

Mozes slaat, eer Jezus geneest, noemt Smytegelt (preek 119). Eerst moet de noorderwind lang waaien, noemt Smytegelt. De mens was niet waard de minste genade, maar alle slagen van God. Nu, men kan niet om Mozes heen zomaar tot Jezus komen. Het gebeurt veel, maar dan komt men tot een andere Jezus. Klaas Schilder stelde dat er geen Exodus was zonder Leviticus.

Men moet het schaamtekleed omdoen. Smytegelt stelde dat men een dodelijke haat tot de zonde moest krijgen. Uiteraard kunnen we dan stellen dat dit leidt tot het voorzichtig zijn als slangen. En de vrome slangen dragen een gif sterk genoeg om de zonde te doden. Wij moeten dus in deze wereld voorzichtig zijn niet zomaar als slangen, maar als giftige slangen. Maar oh, ga hier niet voorwerpelijk mee om, maar onderwerpelijk, want de kerk kent vele giftige slangen van het vlees. Het gif wordt ook niet zomaar geschonken. Men heeft niet zomaar een gesel. Men moet hiertoe het alsmaar smaller wordende pad bewandelen, tot de geestelijke schaamte gaan, die de sleutel is tot de minderwaardigheid en de voorzichtigheid. Het is niet zomaar een er op los spuiten en op los steken, want dan is de mens een blinde woesteling. De giftige slang zal allereerst vluchten en zich afzonderen. Het is een oorlog tegen het bedriegelijke zelf. Daar is allereerst geen gif voor, en daarom dient de mens de onwaardigheidsoefeningen te leren, en het smeken te leren, en dit kan niet dan tot de geestelijke schaamte. Waar zou men anders om moeten smeken ? De Heere geeft zichzelf niet zomaar.

De mens leert voorzichtigheid op het smalle pad, af te remmen, anders is het een doodlopende weg. Er zijn vele valse smalle paden die ten dode leiden. Het gif om de zonde te doden moet men

verdienen, door onderwijs tot zich te nemen, en dat gaat door de dood aan het zelf heen, tot de geestelijke schaamte. De mens moet eerst tot diepste verlieskennis komen om te zien wat hem allemaal ontbreekt. Het is een lang pad om het weer te verkrijgen. Op het pad zijn vele rovers. Er zijn vele valse zijpaden waarin de mens kan afdwalen en wegglijden tot het goud der dwazen.

Smytegeld stelt dat hen die de ware droefheid des Heeren hebben niet zomaar getroost willen worden. Het zijn zuchters om de zonde. We kunnen ook denken aan Ezechiël 9. Hierbij kunnen we stellen dat ze ook de toorn des Heeren in hen niet zomaar laten wegpraten. Het is de woede des Heeren naar de zonde toe die hun schaamte levend maakt, en het maakt ook hun vreze levend. Onze catechismus stelt in inzetting 28 dat de woede des Heeren een teken is van het afgezonderd zijn van de wereld. Als deze woede, die we ook bij de oude profeten, zoals Jeremia, konden vinden er niet is, dan is de kennis zielloos. Wij mogen dus niet met een lege schaamte tot de Heere komen, maar die moet gevuld zijn met het boos zijn op de zonde. Een mens kan niet zonder de vrome boosheid leven. Deze boosheid hebben we ook nodig om te vechten. Wel moeten we gematigd zijn in toorn, en het moet in de juiste richting gaan. Het moet getemperd worden door verdraagzaamheid en medelijden. Ook moet het getemperd worden door de hemelse schaamte, door minderwaardigheid en voorzichtigheid. De mens moet in zachtmoedigheid blijven, in tederheid en zorg. De mens moet aan elke vorm van vleselijke boosheid afsterven. Ook moet de mens afsterven aan zijn vleselijk verzet tegen de toorn des Heeren die groot is. De toorn des Heeren mag niet onderschat worden. De Heere barst veelvuldig uit in toorn, die dan getemperd en gematigd wordt. De mens moet daarom komen tot de geestelijke woedekennis. Ook Jezus had uitbarstingen van droefheid, vrees en woede. Zo ook de oude profeten zoals Jeremia.

Smytegelt noemt de schaamte de weg tot vergeving. De schaamte is genade. Het bedekt de schande van de naaktheid. (preek 122)

We spreken dus in die zin over de schaamte die de sleutel is tot de geestelijke boosheid en vreze, dus we hebben het hier over de oorlogsschaamte, niet als het schamen voor de geestelijke oorlog, maar juist de oorlogszuchtige schaamte die niet werkeloos toeziet.

HOOFDSTUK 48. HET KOK-KUYPER-VIRUS EN HET MEDICIJN VAN DE VOORTGAANDE VERBROKENHEID

In de Laodiceaanse kerk gaat men ‘van genade tot genade’, maar in de steenblokkiaanse beweging van 1953 gaat men ‘van verbrokenheid tot verbrokenheid.’ Er is in de laodiceaanse kerk een tendens die de zondeleer en ellendeleer zo klein mogelijk houdt, en de nadruk legt op de genade, wat als een drugs werkt die hen in slaap houdt. De visser houdt zijn haak verborgen, zoals de vogelvanger zijn strik, stelde Smytegelt (preek 91 van het Gekrookte Riet).

Er is een tendens in de Laodiceaanse kerk om de verbrokenheid zo snel mogelijk af te ronden, canoniek te maken. Er kan dan niets meer bij. Dan is de verbrokenheid niet diep genoeg doorgewerkt, en blijven zij slaven van de zonde. Daarom moet de vrome gaan tot de voortgaande verbrokenheid. De laodiceaan wil de nodige wedstrijd waar Paulus het over heeft ontvluchten. Dat doet de laodiceaan door valse genade. De genade wordt dan te snel opgediend. Het is dan zwaar giftig, als een slaapmiddel. We zien dit gebeuren bij Kuyper en Kok, alhoewel zij beiden geliefde broeders in de Heere zijn. Zij neigden teveel en te gemakkelijk naar de genade, als zijnde genade-bakkers die de broodjes net te zoet bakten, ook al waren de nodige ingrediënten elementair aanwezig. Zij waren geen hypergenadisten zoals we veel in de lichte en vrije evangelische kerken het tegenkomen, maar toch waren zij gevaarlijk bezig, en waren zij aan het flirten met het Laodiceaanse. Zij predikten het evangelie, maar toch klopte er iets niet, in de verhoudingen. Het neigde toch teveel naar het zoete. Zo waren zij beiden wilde jongens, verzetsstrijders tegen het Laodiceaanse bewind, maar ook daar nog deel van, en daarom waren zij berucht. Men voelde aan dat daar nog een dieper werk des Heeren moest plaatsvinden, een diepere verbrokenheid, en daarom begonnen meer en meer predikanten meer te neigen tot het steenblokkiaanse, tot 1953, want dit moest in Nederland gebeuren. Er was namelijk afdwalingsgevaar. Kuyper en Kok waren net iets te licht. Een klein beetje zuurdeeg zou het gehele deeg zuur maken. Een klein lekje in het schip zou

het schip doen zinken, dus men moest er wel tegen optreden. Er begon een vreemd mengsel te ontstaat tussen het kuyperiaanse en het kokkiaanse, waar gretig van genomen werd in de lichtere en zoetere kerken en kringen in Nederland. Men ging aan de genadedrugs met een snel afgeronde verbrokenheid, die niet diep genoeg was doorgewerkt. Men had een snelweg gebouwd tussen Golgotha en de olijfberg. Ook werd er een grote snelweg gebouwd tussen Getsemané en Golgotha, en Golgotha werd gemaakt tot een opzegversje, tot een rijmpje. Dit werd uitbundig gespeeld en gezongen door de Laodiceaanse leprechaunen met hun fluitjes.

Het was een Venusiaans virus in de Laodiceaanse kerk, en het wilde alle kerken innemen. In de demonologie stond dit kokkiaans-kuyperiaans virus bekend als het Deest-virus. Deest is een na-middeleeuwse draak, of slang, die in de bergen woont. Het werkt heen door Kok en Kuyper, die als twee torens zijn, om de mens af te houden van de voortgaande verbrokenheid. Hierin is de wolf Klima een middelaar en verleider, om de mens van dit mengsel te laten nemen. De Heere zond de engel Luhika om hiertegen te strijden. Luhika is een steenblokkiaanse engel. Luhika is één van de zwarte arenden van 1953. De engel helpt de vromen om uit Laodicea te vluchten, en brengt hen tot de wildernis. In de wildernis leert men niet meer voorwerpelijk om te gaan met dingen, maar onderwerpelijk, zoals Witsius het leerde in de jaren 1600, en wat later door Kant in de jaren 1700 werd uitgewerkt, en door Hegel in de jaren 1800, en door Dooyeweerd in de jaren 1900. Telkens weer wezen de voorvaderen, zoals Kersten, Steenblok en Mallan, op het belang hiervan. Het was iets wat de mens moest leren en oefenen, zodat men in de geestelijke wereld kon verblijven, niet als zomaar een opzegversje of traditie. De mens moest los komen van de strikken en de klauwen van het materialistische denken. Men moest ook het gevaar van de twee torens, van Kok en Kuyper, omzeilen. Zo zou men kunnen loskomen van het Deest-virus, en aan de wolf Klima kunnen ontvluchten.

Men moest gaan tot het gat van de voortgaande verbrokenheid, wat dieper onder de aarde zou leiden. Zo zou de vrome dieper aan zichzelf kunnen afsterven. Het Venusiaanse Deest-virus troonde overal in de stad, en probeerde via de twee torens ook nog de vrome wilden in de wildernis te besmetten. Deze draak, het mengsel tussen Kok en Kuyper, moest weer teruggebracht worden naar het terrarium, mocht niet tronen in de kerk.

Maar het Laodiceaanse heeft een apathie tegen de zondenleer, de ellendeleer en de demonologie. De Laodiceaanse geest wil namelijk niet ontmaskerd worden, en daarom worden zondologie en demonologie weggelachen. Natuurlijk noemen ze het fantasie en nog erger. Ze zijn wars van kennis en dogmatiek, want ze zitten er voor het geld, voor de macht en de eer. Ze praten lekker de mensen naar de mond. Ze willen het vlees van de mens vertroetelen, stelt Smytegelt.

De geest van voortijdige genade op het smalle pad is fataal. Het laat de verbrokenheid niet verdiept worden. Zo blijven dit soort geesten vrij spel hebben. Daarom zond God een Steenblok, een 1953. We komen in een gevaarlijke sprookjeswereld terecht op het kokkiaanse-kuyperiaanse pad als we niet oppassen. We moeten oppassen niet teveel van deze knapen te nemen. De vrome moet het voor elkaar krijgen om uit deze twee torens te ontsnappen, en er dan onderwerpelijk mee om te gaan, niet meer voorwerpelijk.

HOOFDSTUK 49. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN - 10

Calvijn riep de vromen op om zich te bewapenen met geduld en lijdzaamheid, en riep hen zo terug tot de hof van Getsemane, opdat zij gelijkvormig zouden zijn aan Jezus. De nieuwe bijbel laat zien dat dit een eenzaam pad is. De discipelen slapen daar, als een beeld van het collectieve ego (Werktuigen 9).

Hierin mogen we God's geheimenissen niet forceren, stelt Calvijn in zijn verklaring van Mattheus 20. De openbaring volgt in de mate van de gelijkvormigheid, stelt Calvijn. We mogen dus niet bovenmatig nieuwsgierig zijn en boven ons voegen gaan. We mogen niet op God vooruit lopen in het openbaringsproces. Calvijn stelt dat we wijs moeten zijn met matigheid.

Ook in de hof van Getsemané is er een groot gevaar, een gevaarlijke, giftige slang. Wij moeten er voor zorgen dat wij niet met de discipelen slapen. Wij moeten gelijkvormig zijn aan Jezus, oftewel aan de sobere, de waakzame, de lijdzame. Er lopen dus twee sporen door Getsemané. Er is een breed en kort pad, maar ook een smal, lang en diep pad. Ja, men heeft snelwegen gebouwd door dit natuurgebied. Daarom moeten we dieper in de wildernissen gaan van Getsemané om Jezus te volgen. We moeten gaan tot het ondergrondse Getsemané, het verborgen Getsemané, waar het verborgen manna is.

Dat houdt in dat Laodiceaanse prinsessengewaden en prinsengewaden afgedaan moeten worden. De slang moet zich vervellen anders sterft de slang.

Toen Ezau zijn eerstgeboorterecht aflegde voor het kommetje van het rode, als een christologisch beeld van de kruiziging, werd hij onder Jakob gesteld, zoals Jezus onder de engelen werd gesteld.

'Zie, ver van de vette streken der aarde zal uw woonplaats zijn, en zonder dauw des hemels van boven. Maar van uw mes zult gij leven en uw broeder zult gij dienen. En het zal geschieden, wanneer gij u krachtig inspant, dat gij zijn juk van uw hals zult afrukken.' (Odenlech 18:70)

Ezau moest de eenzaamheid in, op het hongerpad, dieper de wildernis in, zoals Jezus in de diepte van de hof Getsemané ging.

‘Hij moest alles achterlaten om het vergetene en verlorene te vinden.’ (vers 72)

Duizen 23:17 zegt : ‘De oude profeten gingen hier doorheen, afgescheiden, in de donkere nachten van Getsemane en Golgotha.’

Ezau ging er niet doorheen als een slapende, maar als een wenende, net als Yeshua. De nieuwe bijbel wijst erop dat de paradijselijke zintuigen Getsemanitisch zijn (Duizen 24:12-13). Als we verder lezen in het boek des levens dan zien we dat de behoudenis in het Hebreeuws de overwinning en het overwonnen worden betekent, waar ook de naam Hosea voor staat. (Duizen 24:16). Het is dus een gevecht.

Als Werktuigen 9 het over Getsemané heeft, dan wordt er getoond hoe nu precies het juk van Jakob van Ezau’s hals afgerukt wordt. Laten we beseffen dat het ook precies is wat Odenlech 18 stelt : ‘wanneer gij u krachtig inspant.’ Het is dus een gevecht en niet zomaar behoudenis op zich door genade of verkiezing of geloof of wat dan ook. Het vereist inspanning. Werktuigen 9 stelt in vers 5 :

‘Als bepaalde mensen veel invloed op
je hebben en je in slaap proberen te
laten vallen, net als hen, dan is het soms
belangrijk met zulke mensen wat
stappen terug te doen, of je van hen
geheel af te zonderen. Dat kan niet eens
altijd, want de mens leeft ook in een
bepaalde kooi. Ook dat is een onderdeel
van het lijden. En als het dan wel lukt
dan is dat als een doorbraak van het
Ragnarok. Vroeg of laat komt het
Ragnarok, want de ketenen tussen
mensen duren niet altijd voort.’

Nu, Ragnarok is een germaans principe. Het is het doorbreken van de valse bruggen tussen de mens en de afgoden. Dit zou door de reuzen gebeuren, de contexten, dus het komt aan op onderwijs. Men moet ontwaken tot de grotere hemelse cirkels. Men moet losbreken uit het enge, menselijke denken, de snelle zelfovertuiging. Men moet weer gaan twijfelen aan al die dogma’s die als de gifprik aan de mensen waren opgedrongen, totaal losgekapt uit hun oorspronkelijke natuur, cultuur en betekenis.

Ragnarok is een diepleider, dat wat we de bevindelijkheid noemen. Het breekt af alles wat de mens canoniek heeft gemaakt, heeft verabsoluteerd en afgerond. Het breekt de Babylonische bruggen en torens af die de mens heeft gebouwd tot God, alle snelwegen door Getsemané en Golgotha heen. De

mens is totaal aan de diepte van het lijden van God voorbij gegaan, als aspergische snelheidsmaniakken.

Het Ragnarok leidt tot de boom van Karmat, de boom van armoe, op het pad van de armoeds-monniken, oftewel de oorspronkelijke brengers van de reformatie. (Werktuigen 10:31-34 ; 11:2, 5) In de oertijd werd Ragnarok het Tahulen genoemd, bij de amazones, en in de oude bijbel wordt het Armageddon genoemd.

Calvijn stelt in zijn verklaring van Mattheus 20:22 dat we gespeend moeten worden van alle ijdele vermaken. Duizend gevaren omringen de vrome, stelt hij, en de vijand is listig. Dan is het onredelijk om te midden van zoveel doden zich rustig te vermaken met het schilderen van de triomf, stelt Calvijn. Calvijn stelt dat we de strijd niet moeten voorbijgaan en de gevaren niet moeten veronachtzamen. Onderschat het niet. Loop niet op de overwinning uit.

Men heeft snelwegen gebouwd door Getsemané en Golgotha tot de olijfberg, waar men een Laodiceaanse pronktroon heeft opgesteld.

Calvijn waarschuwt dat haastige spoed de mens van zijn roeping afvoert. Naarmate er in de strijd wordt vertraagd springt men des te begeriger toe tot de buit. Hen die het minste werk doen verlangen het sterkst naar de voorrang. Het is ijdele roemzucht. Daarom moeten de vromen ingeleid worden tot Getsemané.

Zo is er een bron des levens in de woorden van Calvijn. Zijn Institutie was een slang waarmee hij had te worstelen, die hem verschrikkelijk had gebeten, maar zijn bijbelverklaring is een bron des levens. In Laodicea echter wordt zijn Institutie geprezen boven zijn bijbelverklaring, en het wil niet zeggen dat zijn bijbelverklaring geheel vrij is van zijn Institutie. Ook door zijn bijbelverklaring lopen twee lijnen. Vandaar dat exegese op het werk van Calvijn van belang is. Calvijn maakt ook grote theologische fouten in zijn bijbelverklaring, die ook weer laten zien wat nu precies de verziekte bronnen van het hele TULIP-gebeuren zijn.

We komen zo tot de kledingkasten van de Laodiceaanse kerk die zich koning waant. We zien hier de Laodiceaanse prinsessengewaden en prinsengewaden.

De woorden van Calvijn zijn leven voor het gebeente, maar pas op, ze worden bewaakt door levensgevaarlijke giftige slangen, zoals de inland taipan, de eastern brown, de mamba, de ratelslang en de boomslang, die wel duizenden malen giftiger kunnen zijn dan hun aardse soortgenoten, en die bevinden zich dus ook in het werk van Calvijn. Vandaar dat het van belang is dat wij gidsen opstellen door het werk van Calvijn.

HOOFDSTUK 50. HET ONDERZELF IN DE LEER VAN CALVIJN

In een droom kwam ik door de Laodiceaanse garderobes tot de troonzaal waar een Laodiceaanse koningin troonde. Het was een hele grote zaal, als bijna een zee van een zaal. Aan mijn zijde waren wat tulipers met mitrailleurs. Maar dit waren geen slechte tulipers, maar van de tulip die Calvijn in zijn bijbelverklaring predikt, wat een andere en diepere tulip is. Het is van belang tot de alternatieve, diepere tulip te komen om de Laodiceaanse tulip te overwinnen. Tulip is oorspronkelijk niet van Calvijn, maar meer een heel slap aftreksel van zijn leer, voornamelijk gebaseerd op de Institutie, en dat terwijl Calvijn de mens aanspoorde om zijn beide werken te lezen, de Institutie en zijn bijbelverklaring.

Als we kijken naar de slechte tulip dan zien we :

I - Total depravity
II - Unconditional election
III - Limited atonement
IV - Irresistable grace
V - Perseverence of the saints

De goede tulip is :

I - Tormenting depravity
II - Underself election
III - Limited tolerance
IV - Irresistable rewards
V - Perseverence of the poor

Calvijn predikte namelijk een dieper zelf of verborgen zelf, een onderzelf, waar de mens nog gewoon vrij was, terwijl de schil daarom heen gebonden was en niet meer kon kiezen voor het goede vanwege de zonde. Calvijn had het dus over de pit van de mens die dieper lag, waar de mens ook medelijden kon hebben, terwijl de laag daarom heen gewoon vaak de algemene goedheid was. Calvijn stelde dat dat wat niet door de wereld was uitverkoren, zoals de armen, die waren wel door God uitverkoren. We komen in de Institutie de onvoorwaardelijke uitverkiezing tegen, maar in zijn bijbelverklaring is genade toch weer een soort ander loon, en kan de mens er vrijwillig voor kiezen, anders zou het dwang zijn, en dat wilde God niet, volgens Calvijn. In de Nederduits gereformeerde dogmatiek, in boek 1, wordt er ook een alternatieve tulip gegeven. We hebben het dan over het smalle pad tulipisme. Er zijn een heleboel soorten van tulip, zowel goeden als slechten. In ieder geval werd ik in mijn droom bijgestaan door de smalle pad tulipers.

HOOFDSTUK 51. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN - 11

Calvijn spreekt in zijn bijbelverklaring over genade als een ander loon. Dit loon lijkt op sommige plaatsen verdiend te zijn vanwege dat op sommige plaatsen de mens ineens wel vrijwillig voor God kan kiezen, in tegenstelling tot in de Institutie toen hij nog een twintiger was, maar is dan op andere plaatsen onverdiend, zoals in zijn verklaring van Mattheus 20:8, terwijl er ook weer een rechtmatig loon is. Er is een zekere spanning in de leer van Calvijn tussen verdiend loon en onverdiend loon, wat verklaard kan worden uit het feit dat de mens in de leer van Calvijn uit verschillende lagen bestaat, zoals ook God uit verschillende lagen bestaat, en soms zijn die lagen met elkaar in strijd. Gods raadsbesluit is bijvoorbeeld niet altijd hetzelfde als Gods wil, want God wil dat een ieder behouden wordt, terwijl zijn raadsbesluit dat niet toelaat. Ook is er sprake van verschillende verbonden en bedelingen, en bespreekt Calvijn het van verschillende kanten. De Nederduits gereformeerde dogmatiek geeft daar in boek 1 ook een verklaring voor. Calvijn moest namelijk het katholieke godssysteem zien te omzeilen, en die afgod was menselijk geworden, zodat de dienst- en verdienstvoorwaarden van dit systeem eerst uitgeschakeld diende te worden. Vandaar dat Calvijn op bepaalde punten zijn haat uitsprak naar het verdienen, terwijl hij het op andere plaatsen weer toestond. Dit behoort dus allemaal tot ingewikkelde gereformeerde wiskunde en natuurkunde.

In zijn verklaring van Mattheus 20:8 is er dus de spanning tussen rechtmatig loon en onverdiend loon. De mens wil loon op een menselijke manier berekenen, maar Calvijn stelt dat het loon op een ondoorgrondelijke manier wordt berekend, niet naar menselijke maatstaven. Uiteindelijk is het loonsysteem in de leer van Calvijn een draaiende en onvoorspelbare schijf. Calvijn is een zeer ingewikkelde man, en dat moest ook wel, want hij stond recht voor het onstuimige monster van Laodicea, van het katholieke bewind. Calvijn moest uit Frankrijk vluchten vanwege vervolging, en kwam zo in Basel terecht waar hij in 1536 de Institutie uitgaf.

Zij die laat zijn geroepen ontvangen een onverdiend loon. Ze hebben dus nog niet gewerkt vanwege het feit dat ze nog maar net geroepen zijn, maar toch krijgen ze loon, omdat ze ook op een andere manier al veel eerder gewerkt kunnen hebben. Jezus heeft ook schapen van een andere stal. (Johannes 10:16) Calvijn stelde dat die spanning tussen verdiend loon, van hen die eerder kwamen, en het deels onverdiend loon van hen die nog niet zo lang hadden gewerkt en toch hetzelfde loon kregen, te maken heeft met de soevereiniteit van God, maar waar wel antwoorden voor zijn te vinden in het grotere verband van zijn leer omtrend deze dingen.

In ieder geval is genade niet zomaar genade in het grotere verband van de leer van Calvijn, maar steekt daar een groot geheimenis achter van dingen die alleen God weet, en waar Calvijn uiterst voorzichtig over handelt.

Calvijn stelt in zijn verklaring van Mattheus 20:1 dat het onverdiende loon van de laatsten die kwamen niets te maken heeft met onvoorwaardelijke zaligheid van Jezus die om niet wordt aangeboden. Dat noemt hij spitsvondigheid, want de gelijkenis gaat gewoon over het onderscheid in tijd, niet over de overeenkomst. Calvijn laat zien dat het in deze gelijkenis er om gaat dat de mens wordt beloond voor het afwachten van het moment van de roeping, de wenk van God, en daaraan te gehoorzamen. Juist het niet afwachten en roekeloze arbeid en levenswijze is luiheid. Gehoorzaamheid in Gods tijden tot Gods roepstem, in werken of niet werken, wordt dus in de leer van Calvijn hoger aangeschreven dan genade op zich of zomaar werken. Men moet weten wanneer te werken en wanneer niet te werken, en daar wordt de mens voor beloond. Het gaat dus om het geestelijke afwachten. Dit is wat de afwachtingsleer is van Calvijn, die boven genade en werken staat.

Calvijn noemt de traagheid als een gevolg van te groot vertrouwen. De tragen houden ergens halverwege op. Calvijn stelt dat we krachtig tekeer moeten gaan tegen de vleselijke traagheid die ons doet achterblijven, in zijn verklaring van Mattheus 19. Calvijn stelt ook dat het ware loon ligt besloten in het jammeren om de zonde in het gewillig dragen van het kruis, wat een belangrijk leerstuk van Calvijn is. Het jammerloon wordt door Calvijn beschouwd als het hoogste loon, na het rijpe beraad, wat in principe de afwachtingsleer is. Ook in het jammeren om de zonde moet de vrome geleid worden door het verborgen raadsbesluit, opdat het jammeren niet roekeloos en vleselijk wordt.

In de armoedsleer van Calvijn stelt hij dat de armen het altaar zijn, en dat zij de uitverkorenen zijn, en dat als wij niet bereid zijn armoede te verduren, oftewel gebrek, dan zou de begeerlijkheid in ons de overhand hebben. Het is een oproep tot soberheid en het aanvaarden van de doorn in het vlees, en ook de leer van de lof der oordelen. Calvijn stelt dat deze armoedsleer de keursteen is.

Calvijn bespreekt het in de context van een school en stelt dat als wij volstandig in deze school van het geestelijke en het kruis willen ingaan, dan zullen we het vlees vaarwel moeten zeggen. Boezemzonden, dingen niet willen opgeven voor het hogere doel, zorgt ervoor dat er van de school van Getsemané wordt afgedreven. Hiervan was de rijke jongeling een voorbeeld.

HOOFDSTUK 52. SAMENVATTING DE SAAMBINDER 1968

In nr. 14 van de Saambinder, 1968, wordt er gewaarschuwd tegen slapheid en wordt er opgeroepen tot heilige verontwaardiging zoals bij de voorvaderen. Het komt niet zomaar uit de hemel dalen, wordt er gesteld in nr. 15 door de predikant Chr. van Dam (1893-1976). In zijn artikel over Habakuk stelt hij dat de wereld voorbij gaat met al haar begeerlijkheid. Chr. van Dam stelt dat er stille getuigen zijn die de ongerechtigheid hebben gezien, en zij roepen om wraak en zuchten om de zonde, en de ware kinderen Gods zuchten nog wel meer onder de zonde en de ongerechtigheid. De predikant W.C. Lamain (1904-1984) noemde de mens zwak, schuldig, verwerpelijk en verdoemelijk. Lamain noemt dat de mens in het paradijs het gif ingezogen heeft van het zijn als God. We kunnen stellen dat dit een Laodiceaans gif is. Chr. van Dam stelde dat de grootste afgod het eigen ik is, maar dat het zou vallen. (nr. 21, 1968) Er moet een worsteling zijn in de diepe put van schuld en verlorenheid.

Het onderwijs is vernederend voor het hoogmoedig hart, stelde de predikant C. Molenaar (1915-1992). Het was beslist nodig om de vernederde Jezus te kennen. Jezus kwam om zich onder de toorn van God te stellen. (nr. 22)

Lamain stelde dat de mens weer van zichzelf moet walgen, zichzelf moet afkeuren, en zijn leven in deze wereld moet haten, steeds meer aan de weet komen hoe weinig hij er van weet. Door de hel moet de vrome naar de hemel. Het gemis wordt steeds groter, de gevaren vermeerderen en de weg wordt steeds smaller, stelde W.C. Lamain. Hij wijst dan op Maria aan de voeten van de Heer.

We kunnen stellen dat we boetelingen, wenelingen, smekelingen, verdoemelingen, en jammerlingen moeten zijn aan de voeten des Heeren, zoals Maria. We kunnen stellen dat het een beeld is van de terugkeer tot de reformatorische fundamenten. Daar spreekt de Saambinder van 1968 over. W.C.

Lamain was inmiddels vertrokken naar Grand Rapids, na gediend te hebben in Leiden, Leiderdorp, Rotterdam-Zuid en Rijssen-Noord. Hij bleef wel met artikelen in de Saambinder staan.

1968 : Er werd gewaarschuwd tegen mordernisering, maar ook tegen dood formalisme. De diepe verdorvenheid van de mens moest weer gepredikt worden, wat in principe een steenblokkiaanse roep was, van 1953, en waar in de zeventiger jaren hevig over gestreden zou worden, ook binnen de gereformeerde gemeente.

Uiteindelijk was de prediking van de diepe verdorvenheid van de mens één van de belangrijkste leerstukken van Calvijn. Men zou er ernst mee moeten nemen, stelde W. C. Lamain, want God is de vreselijke eeuwige waarbij niemand wonen kan. (nr. 28)

W.C. Lamain waarschuwde ervoor dat we in een tijd leefden waarin de kennis van de waarheid steeds minder wordt. De nieuwe generaties vervreemden zich steeds meer van de waarheid.

We kunnen stellen dat er laodiceaanse slangen in de kerk waren doorgedrongen die velen hadden verlamd. W.C. Lamain blies op de bazuin. W.C. Lamain stelde dat de duivelse listen aan het vermenigvuldigen waren. (nr. 35) Hij waarschuwde tegen de geest van het materialisme.

HOOFDSTUK 53. TUSSEN KOK EN STEENBLOK

Er was een enorme kloof ontstaan in de mid-vijftiger jaren tussen R. Kok en C. Steenblok. Beiden waren inmiddels vertrokken uit de gereformeerde gemeente. De gereformeerde gemeente zelf bleef ergens tussen Kok en Steenbok inhangen.

In 1945 nam C. Steenblok de Saambinder over van Kersten, als hoofredacteur, maar in 1950 nam L. Rijksen het over als hoofdredacteur, en die stond tussen Kok en Steenblok in. Het was een enorme kloof, waarin L. Rijksen een brug, een muur en een grens was. Hij bleef hoofdredacteur tot zijn dood in 1969, en toen nam K. de Gier het over tot 1985. Ook hij was een brug in de kloof.

Het was een verschrikkelijke kloof. Ik heb er dromen over gehad. In deze kloof woonde het grootst mogelijke gespuis. Ik zag er kruizingen tussen panters en herdershonden, zwarte herdershonden, die aapjes aan kettingen hadden, en waar ze ook gingen gingen de aapjes met hen mee, die hen moesten dienen. Het waren voornamelijk aapjes die aan kettingen werden gehouden, maar ook andere dieren werden aan kettingen gehouden. Ook andere roofdieren hadden zulke slaafjes, zoals jaguars en luipaarden. De zwarte panter-herdershonden waren dominant. Vaak waren de aapjes ook vastgeketend aan grote ketels waarin andere diersoorten gekookt werden ter consumptie. Die aapjes moesten in de keuken werken. Het is dus van belang dat wij deze kloof overbruggen. Daartoe waren L. Rijksen en K. de Gier. In de zeventiger jaren was er weer een grote kerkenoorlog tussen de lichtere genademorsers en de steenblokkianen, wat uiteindelijk leidde tot een steenblokkiaanse herleving in de tachtiger jaren. Men voelde aan dat het genade-element teveel op de voorgrond was getreden en bedriegelijk was. Er moest weer een juiste en gezonde verhouding komen. De kerk van Calvijn was gebouwd uit constanten en variabelen, en als de kerk de geestelijke wiskunde en natuurkunde niet zou kennen, dan zouden er lekken komen die het schip zouden doen zinken, en dat was al gaande. Het waren juist de aapjes in mijn droom die het schip probeerden te doen zinken. Zij

waren hiervoor geprogrammeerd. Zij waren laodiceaanse meelopers. Ik zag hun lange benige vingers, als menselijke zombies en trollen, zeer psychopatisch, en zij waren een plaag.

L. Rijksen stond op tegen R. Kok, maar kon het ook niet altijd vinden met C. Steenblok, en stond daarom tussen hen in. De generale synode koos voor L. Rijksen als hoofdredacteur van de Saambinder in 1950. C. Steenblok was dus maar kort hoofdredacteur geweest, van1945 tot 1950.

Men werd voorzichtiger met het genade aanbod, omdat het niet af mocht doen aan de tucht des Heeren en dat was een trap richting Kok en Kuyper, waar in de zeventiger jaren hevig over werd gevochten, en waar hevig door werd gescheurd. L. Rijksen waarschuwde tegen zomaar historisch geloof. Nu, dat deed Calvijn ook al. Calvijn temperde de genade ook door te wijzen op zijn afwachtingsleer, die in principe bovenaan al zijn leerstellingen stond. De afwachtingsleer stelt dat alles nutteloos is zonder de leiding en het tijdstip des Heeren.

Rijksen wees op Koelman die het een leugen noemde dat Jezus voor onze zonden zou zijn gestorven. (De Saambinder, 24/8 1967) Het komt tegemoet aan het feit dat er een kloof was gemaakt door mensen die te makkelijk over deze zaken dachten, Laodiceaans, die Jezus tot een afgod hadden gemaakt, waar Calvijn ook tegen waarschuwde.

Rijksen wijst daarom op de ellendekennis en zondekennis als de weg. Er is geen makkelijke weg door en tot het Jezus geheimenis. Men moest aan de zonde ontdekt worden en loskomen van eigengerechtigheid. De vijandschap moest verbroken worden, stelde Rijksen. Deze mannen worstelden met al te gemakkelijke genade. We kunnen stellen dat het van belang is alvorens iets van het geestelijke te hebben dat we eerst tot een volkomen doorwerking van het besef van gebrekskennis komen. Het is dus een strijd tegen Laodiceaans spoedgeloof en bezitsbedrog.

Eind 1967 riep Rijksen op tot waakzaamheid, stellende dat het einde der dingen nabij was. Door de zonde was het beeld van God verloren geraakt. Dat wat er nog aan leven was was God’s verdraagzaamheid en goedertierenheid, maar de mens had geen recht meer op leven, en spoedde tot zijn einde. Hij riep op tot het afgezonderd en losgemaakt worden van de dingen die de ziel tot schade zijn. Met al zijn uitvindingen heeft de mensheid zichzelf trachten te handhaven ten koste van God, stelde Rijksen. Hij waarschuwde dat de kerk in een diepe slaap van zorgeloosheid terecht was gekomen, en grensverdoezeling. Ook dode vormen noemde hij. Vormgodsdienst had de kerk ingenomen. Daar was geen gebrek aan. Net als W.C. Lamain blies hij op de bazuin. Hij riep op tot verootmoediging. (SB, 28/12 1967)

Rijksen riep de vromen op om te smeken om de broodkruimels, om zo te versoberen. Er stond wereldgelijkvormigheid op de loer. Het koninkrijk van God was niet van deze wereld. Wij mogen de Heere dankbaar zijn voor de woorden gesproken door Rijksen, om die verschrikkelijke verlammende kloof tussen Kok en Steenblok te overbruggen. Daar was niet alleen de gereformeerde gemeente ingedaald, maar ook de gehele wereld. De woorden des Heeren bleven daarom stromen om de afgedwaalde gemeente tegemoet te komen. De Saambinder probeerde koers te houden. Er moest nog veel gebeuren, en er zou een grote kerkoorlog plaatsvinden in de zeventiger jaren. Ook daar moest de Saambinder doorheen. De farao wilde niet loslaten.

Overmatige genade, alsmaar weer de nadruk leggen op genade door de genademorsers had het volk verlamd. De broodjes waren te zoet gebakken, wat als een slaapverwekkend gif was. Daarom moesten de voorvaderen wel de genade weer afkappen en terugtrekken, want het was allemaal veel te ver gegaan. Calvijn had gesteld dat de vrome weer zicht moest krijgen op de zonde en op het doden van de zonde, en boven alles moest de vrome leren af te wachten om niet op de Heere vooruit te lopen. De voorvaderen wilden de mensheid wegroepen van het aannemen van iets wat de Heere helemaal niet gegeven had. De kerken waren tot roversholen geworden.

Nog steeds woedde het vleselijke genadevuur en geloofsvuur rond die het zonde vraagstuk wilden omzeilen. Ook Rijksen streed tegen de te prominente plaats die het geloof had gekregen.

Rijksen wees op het belang van Adam in de strijd tegen Laodicea. Adam moest erkennen : ‘ik ben naakt.’ Adam moest wegschamen voor God. (27/7 1967)

L. Rijksen (1902-1969) begon als kandidaat in Utrecht, en ging zo tot Leiderdorp waar hij predikant werd, toen naar Middelburg, en uiteindelijk in 1956 naar Rotterdam-West.

HOOFDSTUK 54. DE SAAMBINDER IN EN NA DE OORLOG

C. Steenblok werd in 1894 in Nieuwdorp, in Zeeland, als timmermanszoon geboren. Zelf begon hij ook als timmerman en werd later boer, waarna hij naar Kampen ging om daar theologie te studeren. Hij groeide op in een gereformeerd gezin, in de Kuyper kerk. Hij had rond zijn zeventiende levensjaar een aangrijpende geestelijke ervaring gehad, een roeping, die hem altijd is bijgebleven. Hij had een rebels karakter naar de gereformeerde kerk van Kuyper toe. Hij begon daar steeds meer problemen mee te krijgen. Hij begon als predikant in Lopik, in de provincie Utrecht. Hij werd gedreven door zijn ervaring van zijn zeventiende levensjaar waarin hij ontdekt werd aan zijn verloren staat, en waarin angsten van de hel deel van hem werden, die hij zichzelf ook waardig achtte. Daar begon het mee. Door Adam en de tweede Adam werd hem hierin een pad gewezen om het tot verdieping te brengen, waar F. Mallan ook over sprak tijdens zijn begrafenis.

Naast in Lopik predikte Steenblok ook elders, zoals in Utrecht en Poortvliet, Zeeland. De gemeente van Poortvliet ging met hem mee tot de gereformeerde gemeente in 1943. In 1945 werd hij predikant in Rotterdam-Centrum, en in 1946 werd hij predikant in Gouda. Inmiddels was hij ook hoofdredacteur geworden van de Saambinder, als opvolger van Kersten.

In 1953 was de grote scheuring. Het was als een grote aardbeving in kerkelijk Nederland. De scheur ging diep. Ook in Elspeet was er een scheuring van 1953 tot 1956, waardoor er ook een GGIN in Elspeet ontstond naast de GG. Elspeet is één van de mooiste bosdorpen van Nederland, met wilde bossen en ruige hei. Het ligt onder Vierhouten op de Veluwe. Vierhouten ligt onder Nunspeet, waar ook een GG is. Elspeet ligt tussen Vierhouten en Uddel in.

Op 22 januari 1942 kwam de laatste Saambinder uit. De Saambinder werd verboden door de nazi's, zogenaamd omdat er geen papier zou zijn, stelde Kersten, en dat terwijl er wel papier was voor een nieuw blad. Het verbod had Kersten diep gegriefd, maar na de bevrijding, in oktober 1945, werd er na de stop van drie en een half jaar weer een nieuwe Saambinder uitgegeven. Kersten moest vanwege gezondheidsredenen het hoofdredacteurenschap opgeven. Steenblok was de opvolger. Tussendoor was er nog wel een blad verschenen met mededelingen over de gereformeerde gemeenten, van 4 februari 1943 tot 31 augustus 1944. Zowel Steenblok als Kersten schreven erover in de eerste Saambinder na de oorlog. Het was inmiddels 17 oktober, een paar maanden na de bevrijding. Ze pakten de draad weer op.

In zijn artikel 'Nabij God te zijn', in het eerste nummer van de Saambinder na de oorlog, stelt C. Steenblok dat de mens zijn beestelijkheid onder ogen moet komen. We spreken van de beestelijkheidskennis. Het is van belang voor de mens te zien hoe diep hij gevallen is, zodat hij niets pretendeert. Steenblok stelt dat de mens door de zonde ver van God is afgedreven, en dat die afdrijving tweeledig is, namelijk in vijandschap en in vervreemding. Door dit ten diepste te beseffen, stelt Steenblok, en door zich te vernederen zal men de wegen des Heeren leren. Zo werd de Saambinder opnieuw ingesteld op basis van de zondenkennis en ellendekennis. Dit houdt ook de verschrikkelijkheidskennis in, oftewel de beestelijkheidskennis, waar overigens ook Mallan over sprak, de opvolger van Steenblok. Mallan stelde dat hij nooit de gruwelijkheid van de doodstaat van de mens zou kunnen uitdrukken. Hij stelde dat als de mens voor duizend jaar naar de hel zou gaan, en hij kwam eruit, dan zou hij weer de weg naar de hel bewandelen.

HOOFDSTUK 55. DE NEDERDUITSE VLUCHTELINGENKERKEN

De predikant A.A. van Schelven (1880-1954) had een boek geschreven genaamd 'De Nederduitse Vluchtelingenkerken' (1908). Het boek gaat over de jaren 1500 van de reformatie. Nederland in de jaren 1500, hij noemt het de felste beroering. Het waren heftige tijden. Karel V had als heersersideaal dat het Noorden de voorpost zou zijn van het Spaanse wereldrijk. Nederland kwam in de greep van een monster, waar A.A. van Schelven over spreekt. Nederland gaf niet op, en probeerde zich los te wringen. Spanje was een doodsvijand. De Nederlanders zetten alles op alles om eraan te ontkomen.

A.A. van Schelven wijst op het drinkprobleem van Nederland. Ze hielden van uitbundig feesten, van dartelheid en waren ook ruw, met een lage moraal. In hun levenslust waren ze ondoordacht en overmoedig. Daarom was de reformatie ook wel nodig, maar nu werden de gereformeerden vervolgd. Ze zijn nog niet versteend door het scepticisme en het onverschillige. Ze hebben nog een hart, stelt A.A. van Schelven. Daar moeten ze een hoge prijs voor betalen. We zien een grote beproeving optreden in de jaren 1500.

In 1527 is er de roep van hertog Albrecht van Pruisen om in zijn gebied koloniën te stichten, waar velen gehoor aan geven, maar het verschijnsel van emigratie blijft nog gematigd en op de achtergrond. Daar komt verandering in in 1544, noemt A.A. van Schelven. Het aantal emigranten vergroot zich opzienbarend. Velen vluchten naar Emden in de Noord-Duitse provincie Nedersaken, in de regio Oost-Friesland. Het ligt ten Noord-Oosten van Groningen. Ook vlucht men naar Keulen,

Aken en Wezel, waar vluchtelingenkerken worden gebouwd, soms als huisgemeenten. Ik moet hierbij opmerken dat in de mondelinge overleveringen van de gereformeerde voorvaderen en voormoederen ook Rodenberg werd genoemd, en het gebied wat nu Wilhelmshaven wordt genoemd, beiden dieper in Nedersaken, oostelijker. Daar werden de vluchtelingen opgevangen in gezinnen en families.

A.A. van Schelven stelt dat de reformatie geen opgaande lijn was, maar ook heeft geëbd, vanwege de plakkaten van 1529 en 1531 die in blinde woede voor lichte en zware overtreding met de doodstraf dreigde. Er was dus een neergaande lijn in de dertiger jaren van 1500 in de reformatie. De voorgangers waren verdwenen en de gelovigen verstrooid bij de aanvang van de veertiger jaren. Er komen meer strenge plakkaten die worden uitgevoerd. In 1540 is er weer een opleving van de reformatie in Nederland. Het gebeurt door de invloed van het calvinisme.

Het was een tijd van armoede door prijsverhogingen, omdat de landsoverheid geld nodig had voor de oorlogen. Ook de geestelijkheid bemoeide zich met het vermogen van Nederland. Dit gaf ook weer aanzet tot emigratie. Ook trok men naar de Benedenrijn en Paltz. De vlucht in Oost-Friesland ging via de handelsroutes die Nederland had, dus via Emden naar Hamburg, Bremen en Dantzig, noemt A.A. van Schelven. Dantzig ligt in Polen. Tussen Emden en Hamburg ligt ook het huidige Willemshaven gebied, waar de voorouders over spraken. Langs die routes ging de vlucht dieper Duitsland in en Polen.

In 1555 leefde de vluchtelingenstroom nog meer op, en gingen ze meer en meer ondergronds, sinds Karel V werd opgevolgd door zijn zoon Filips II. Onder Filips II verergerde de vervolgingen. Het hoogtepunt van de vluchtelingenstroom noemt A.A. van Schelven 1567 tot 1570. De hoofdoorzaak : Alva. Iedereen wilde weg, want hij was onmenselijk.

Uiteindelijk werd Den Briel door de gereformeerde geuzen veroverd, en ook Vlissingen rukte het juk van onderdrukking af. 1572 was het bevrijdingsjaar. 1567 tot 1572 waren de nazi-jaren van die tijd. De nazi’s waren toen niet de Duitsers, maar de Spanjaarden van de Spaanse inquisitie. Het waren de nazi’s van Alva.

A.A. van Schelven stelt dat er vele vluchtelingenboten waren met vluchtelingen, en in de winter kwamen ze zelfs over het ijs. De Duitsers waren zeer gastvrij. Eén enkel gezin neemt niet minder dan dertig ballingen op. De drost (landbestuurder) van Emden, Unico Manninga (1529-1588), eigenaar van het slot Lutzeburg, nam gedurende 27 jaar vele vluchtelingen op, soms wel 70 families tegelijk. De stad werd zo overbevolkt dat men daarom ook verder trok, dus zoals de gereformeerde voorvaderen en moederen ook Rodenberg en het huidige Wilhelmshaven-gebied noemden, en A.A. van Schelven noemde Bremen en Hamburg, wat dieper in Duitsland lag, en Dantzich in Polen. Emden raakte te vol. Als eerste trok men na Emden naar Lehr, ten zuid-oosten van Emden, over de Eems. Lehr werd vanwege de vluchtelingenstroom uitgebreid tot aan de Leda. Ook vluchtte men tot Norden, ten noorden van Emden.

Ook werd er gevlucht naar Wismar, Lubeck en Rostock. Wermunde nam hen alleen maar tijdelijk binnen, voor acht dagen, en dan moesten ze verder trekken, dus gingen ze naar Rostock, stelde A.A. van Schelven. Omdat het zo ondragelijk koud was werden ze geduld in Rostock, maar hier werden ze door een predikant beschuldigd van dwaalleer, dus moesten ze later weer vertrekken. Ook in

Hamburg werden vluchtelingen van dwaalleer beschuldigd en zo verketterd. Men moest dus voorzichtig zijn. Of de steden waren te vol, of ze werden vanwege verschil in leer niet aangenomen, en daarom moesten ze verder trekken, dieper Duitsland in en Polen. A.A. van Schelven stelde dat ze daarom ook vaak niet kozen voor twistgesprekken, maar herderlijk langs de huizen gingen. Ze moesten oppassen voor harde Luthersen die wars waren van ontferming. Smeken vanwege de barre kou had ook geen zin.

HOOFDSTUK 56. BESPREKING VAN ZONDAG 1 VAN DE CATECHISMUSVERKLARING VAN PETRUS CURTENIUS

De hervormde predikant M. Jongebreur, één van de oprichters van de gereformeerde bond in de hervormde kerk in 1906, die door een tragisch auto-ongeluk in Doorn om het leven kwam (1875-1930) is in de wolk van getuigen waar Hebreeën 11 over spreekt. Ik had een droom over hem waarin hij mij omhelsde en vasthield, en hij sprak : ‘De aanvallen op de kinderen Gods zijn velen.’

Van de predikant Petrus Curtenius (1716-1789) kwam een vierdelige catechismus verklaring uit van 1790-1792. In zijn verklaring van zondag 1 stelt Curtenius dat er voor de zonden betaald dient te worden. De duivel had de mens verleid, en door de verleiding overwonnen. Het vrouwenzaad moest toen de kop van de slang vermorzelen, stelt Curtenius. Een moeder kan haar zuigeling niet vergeten. ‘Die tot mij komt zal ik geenszins uitwerpen.’ Curtenius spreekt hierover als zijnde een bewaring. ‘Niemand kan ze rukken uit mijn hand. Mijn schapen horen mijn stem, en ik ken hen, en zij volgen mij.’

Geen haar wordt hen gekrenkt. Het kruishout van de lijdzaamheid geworpen in de bittere wateren van de verdrukkingen maakt het zoet, stelt Curtenius. De kastijding is geen vreugde, maar droefheid, maar brengt een vrucht van gerechtigheid tot degenen die hierdoor zijn geoefend, stelt Curtenius. Het halssnoer hiervan is de gelijkvormigheid hieraan. Curtenius spoort aan tot ijverige inspanning om de roeping en de verkiezing vast te maken. Om bewaard te worden moeten wij dus zelf leren bewaren. Het zijn voorbeelden en herinneringen, in het geestelijke, sobere halssnoer wat Paulus al had geschakeld in zijn brieven. Curtenius wijst op de goede strijd. De oude bijbel en het boek van het geweten worden door Curtenius de sleutel tot het boek des levens genoemd, zoals

Calvijn ook stelde dat een goed geweten het enige pad is. Wij moeten uitzien naar het boek des levens. Dit zijn drie boeken : de oude bijbel, het boek der geweten, en het boek des levens, waar ook C. Steenblok over sprak in zijn gereformeerde dogmatiek.

Curtenius noemt het boek van het geweten van belang in het lezen van de oude bijbel, om te zien of men ook daadwerkelijk aan die kenmerken voldoet, als keursteen. Alleen door die keursteen toe te passen komt men tot het boek des levens, waarvan we kunnen stellen dat het de witte steen is voor de overwinnaars over het vlees. Zij hebben door hun ijverige studie en strijd, door ijverig onderzoek, afgerekend met onwetendheid en leugen. Zo werden hun namen opgetekend in het boek des levens.

God eist van het hart lust tot waarheid, anders zou de mens in valse gerustheid terecht kunnen komen, stelt Curtenius.

Men moet ontdekken hoe groot de zonde en de ellende is, zo groot dat ze daaruit nooit van eigen krachten of in enige aardse middelen genezing kunnen vinden, stelt Curtenius. De leer van verlossing mag niet gebruikt worden tot losbandigheid. Curtenius waarschuwt voor valse verzekerdheid en valse gerustheid, en brengt verdieping aan. Het is bij hem geen rijmpje of opzegversje, maar hij laat het mechanisme van het gedicht zien wat door onze voorvaderen is overgeleverd. Hij noemt het, en laat dan de betekenis zien.

Eerst moet de mens de schande van zijn naaktheid door de zonde zien. Dan wordt de mens verlossing belooft door het vrouwenzaad, maar dan moet de mens wel de helse slang als vijand hebben. Er is in de leer van Curtenius niks vanzelfsprekends of traditioneel. Hij waarschuwt tegen de geboden van mensen.

Curtenius stelt dat wij vanuit onze roeping moeten prediken, zoals de oude boete-predikers. Wij zijn geroepen om te roepen.

Overvloedig vleselijk genot wat de zinnen verblind kan men niet het pad laten begaan, stelt Curtenius. Hij waarschuwt voor de afgod van willekeur en vrije wil. Het pad is smal, en wij moeten ons door de Heere laten binden en het halssnoer van de leerredenen dragen. Zij die van twee walletjes eten zullen niet op het smalle pad kunnen blijven. Er zijn geen compromissen mogelijk. Door lijdzaamheid en het gegeven geestelijke woord mogen wij tot de borsten van Sion komen om daarvan te drinken, stelt Curtenius. Dat is waar het smalle pad naartoe leidt. Terug naar de geestelijke moeder dus, als een diep natuurgeheimenis en het geheimenis van het leven. Zo kan de vrome het kleed van de ondeugdelijkheid van zich afwerpen.

Velen verharden zich in de zonde, om hun geweten dicht te schroeien opdat zij onbekommerd zijn en de verwijtingen van het geweten niet meer voelen, stelt Curtenius. Ze kunnen het ook uitdoven door ijdele gezelschappen, ijdel tijdverdrijf, en ijdel vermaak, zoals de rijke dwaas, stelt Curtenius. Een overvloed aan bezittingen doet wonderen voor hen. Sommigen gaan voor het genot van eer en aanzien in de wereld, en bouwen zo hun huis op ijdele zandgronden. Wij moeten hier over jammeren zoals de Heere erover jammert, stelt Curtenius. Het zijn gebroken bakken die geen water houden. Het zijn nietige medicijnmeesters.

Curtenius laat de betrekkelijkheid van deze dingen zien. Wee de lachenden, stelt hij. Men moet weer terugkeren tot de ellendekennis, en dit ook toepassen door het te betreuren. Men moet de strijd aangaan tegen valse troost en valse troostgronden. Men moet eraan afsterven. Wij mogen ons niet door de droefheden laten verslinden, maar moeten de strijd aangaan. Dit houdt in om niet meer voor jezelf te leven. Het is een strijd tegen het eigen ik, stelt Curtenius. Hij waarschuwt tegen lafhartigheid die hierin op de loer kan staan. Men moet de zorgeloosheid inruilen voor zorgvuldigheid

_________________________________.

HOOFDSTUK 57. BESPREKING VAN ZONDAG 2 TOT 4 VAN DE CATECHISMUS VERKLARING VAN PETRUS CURTENIUS

Als we het over geestelijke kennis hebben, dan hebben we het over bevindelijke kennis, stelt Curtenius in zijn verklaring van zondag 2.

De zondaar haat God niet, maar de gerechtigheid van God, dus de zondaar probeert te scheiden wat niet gescheiden kan worden, stelt Curtenius. Zo probeert de zondaar God dienstbaar te maken aan zijn zondige begeerlijkheden.

In zijn verklaring van zondag 3 stelt hij dat wanneer de beste dingen aan verderf worden overgelaten zij de allerergsten worden. Dit laat ook zien dat het goede de vijand van het beste is.

We moeten vasthouden aan het woord, aan de oude bijbel, en het boek van het geweten, oftewel het heilige geestelijke, en zo ook het boek des levens, waar Curtenius over sprak. Om ons heen zien we de toerekening van Adam’s zonde, stelt Curtenius. De man moet werken in het zweet van zijn aanschijn, en de vrouw moet met smart kinderen baren, en alle mensen worden vanaf hun geboorte onderworpen aan ziekten, pijnen, krankheden en veelvuldig aan de dood, allemaal vanwege de overtreding van het werkverbond. Het is een erfsmet. Daarom was er in de leer van Curtenius de moederbelofte, zoals ook in de leer van Calvijn. Hierin mag de vrome wedergeboren worden. Eerst is er het natuurlijke, en daarna het geestelijke, stelt Curtenius.

Dit kan niet beoordeeld worden door geneeskundigen, stelt Curtenius. Wat roemen we dan nog op familie, als we uit een mens voortgekomen zijn die een schandelijke bondbreker was, en die ons

met zichzelf in het verderf stortte, stelt Curtenius. Wapent u tegen de listigheden van de helse slang, stelt Curtenius. De verboden vrucht van de zonde doet zich schoon voor met het masker van eer, vermaak en voordeel, maar in de staart steekt het dodelijke venijn, stelt Curtenius. In het einde zal hij als een slang bijten, en steken als een adder. Curtenius waarschuwt dat de mens niet moet rusten voordat hij is losgekomen van dienstbaarheid aan de zonde. De afgrond van ellende moet overdacht worden.

Rust en zekerheid kan fataal zijn. Het kan de mens laten indutten in de strijd tegen de zonde. Er is nu eenmaal de burgeroorlog tussen het vleselijke en het geestelijke. Deze burgeroorlog loopt door de kerken heen, en doet ook kerken scheuren. Zo ontstonden ook de schimmenkerken.

Curtenius herhaalt in zijn verklaring van zondag 4 eerst nog wat van zijn verklaring van zondag 3. De gerechtigheid eist menselijke gehoorzaamheid. Wij moeten opgaan tot de berg van de geboden, stelt Curtenius, waar het dondert. Het bliksemt hier ook. God’s ontferming doet God’s toorn niet teniet. God is de steen van een volkomen werk in de leer van Curtenius. In zijn verklaring van zondag 4 wordt gesteld dat God’s geboden niet de maatstok zijn van de menselijke krachten, maar het richtsnoer van de plichten. De gehoorzaamheid is de mens van nature niet onmogelijk. Het is door de natuur ingeschapen dat er een plicht is om God te dienen, en het hoogste goed te houden. Maar de mens werd door de zonde een slaaf van de duivel. De mens gooide zijn gaven weg. Curtenius stelde dat dit ook doorwerkte in het nageslacht. De mens had door moedwillige ongehoorzaamheid niet alleen zichzelf, maar ook zijn nakomelingen in het verderf gestort.

God heeft de geboden gegeven als een verbond, aangedrongen met beloften en bedreigingen. Curtenius stelt dat er trappen zijn in het oordeel, van licht tot zwaar, en wijst dan op de Turkse monnik Jovinius die in de jaren 300 en begin 400 leefde, en de Jovianen, zijn volgelingen, die beweren dat alle zonden voor God gelijk zijn, en zo ook het oordeel hierop. Jovinius laat dus een bepaald communisme in de hel zien, zoals er ook een communisme in de hemel is, in de zin dat iedereen een gelijke beloning krijgt. Curtenius wijst erop dat dit zorgeloosheid kan laten ontstaan. Jovinius is de voorloper van de reformatie, nog vóór Johannes Hus. Jovinius streed tegen het wereldse loonsysteem van de katholieke kerk. Curtenius wijst ook op Novatianus, die een tegenpaus was in de jaren 200, en Novatianen, zijn volgelingen, die vonden dat de katholieke kerk te slap optrad tegen de zonde. Ook de Novatianen stelden dat God alle zonden als gelijk zag, en ook andere schrijvers ten tijde van Jerome. In het Westers Schisma van 1378 tot 1417 was er een grote strijd tussen pauzen en tegenpauzen. Van 1414 tot 1418 was er toen het concilie van Konstanz, waardoor de Tjechische reformator Johannes Hus om het leven werd gebracht, een voorloper van Luther en Calvijn. Dit concilie beëindigde het schisma.

Curtenius brengt tegen het communisme van hemel en hel in dat God een ieder naar zijn werken zal vergelden. Vreemd genoeg laat Curtenius verschil zien in de mate van de straf, maar niet in tijdsduur. De oude bijbel stelt dat de schuldigen in de gevangenis moeten blijven totdat hun schulden zijn afbetaald, dus voor de één zal dat langer zijn dan voor de ander, afhankelijk van de mate van de schuld. Wel laat Curtenius verzen zien waar er verschil is in de mate van straf, zoals Tyrus, Sidon en Sodom een lagere straf zouden krijgen dan Chorazin en Bethsaida. Het extremistische karakter van Curtenius over de eeuwige duur van de straf is te verklaren uit het feit dat de katholieken er vroeger vaak te makkelijk over dachten en de aflaat hadden ingesteld. Bij

eeuwigheid moeten we meer denken aan de zinnebeeldige betekenis van volkomenheid, dat de schuld volkomen betaald dient te worden.

Curtenius stelt dat de barmhartigheid des Heeren de getrouwen wil belonen, maar dat ook de wederspannigen tegemoet gekomen worden door vele lankmoedigheden. Uiteindelijk stelt Curtenius dat God geen tiran of wreedaard is die behagen schept in het straffen van de misdadigers, want anders zou de barmhartigheid niet kunnen bestaan. God beklaagt zich eerder over het lot van de misdadigers die het door hun eigen schuld op de hals hebben gehaald, stelt Curtenius.

Wie het Oude Testament kent, en dit staat ook in het Nieuwe Testament, weet dat God niet voor eeuwig toornt. Dit geeft Curtenius later ook min of meer toe. God verbergt soms zijn aangezicht. Er zijn vele kastijdingen en beproevingen, en heilzame geneesmiddelen, stelt Curtenius. Hij spreekt over de hel om de vrome de zorgvuldigheid en vreze des Heeren te doen aangorden.

We kunnen stellen : Voor de Heere is een dag als duizend jaren en duizend jaren als een dag, dus ook de eeuwigheid is voor de Heere maar een paar weken of een paar maanden. Maar laten we hiermee de ernst niet uit het oog verliezen van deze dingen. Curtenius geeft toe dat het alleen maar gaat om verschillende opzichten. God is oneindig, maar de straf kan niet oneindig zijn naar een eindig wezen zoals de mens. De zonde is oneindig als er geen offer tussenbeiden komt, stelt Curtenius. Dit is alleen in verschillende opzichten. Eindige schepselen kunnen de oneindige toorn van God niet dragen, en daarom wijst Curtenius op het woord oneindige 'duurzaamheid', wat dus duidt op een beproefde bestendigheid. Daarom is de straf op de zonde op een bepaalde manier oneindig, maar dit wordt opgelost door het trappensysteem, dus voor sommigen zal het maar heel laag water zijn. Er zijn dus trappen in de straf en in de zonde, en die trappen zijn eeuwig, maar bij de een zal het minder verzwaard worden dan bij de ander, stelt Curtenius. Curtenius komt dus ook tot de conclusie dat er uitzonderingen bestaan. Uiteindelijk is de eeuwigheid bij Curtenius dan ook weer betrekkelijk, want hij stelt dat uiteindelijk de eeuwen zullen verslonden worden in een eindeloze eeuwigheid. Het is duidelijk dat Curtenius zelf met dit systeem worstelt. Curtenius laat zien dat er een spanning is tussen God's alwetendheid en God's gerechtigheid. We kunnen stellen dat een heleboel menselijke en vleselijke ideeën van religieuze gerechtigheid hiertegen weggestreept worden.

HOOFDSTUK 58. DE EERSTEN ZULLEN DE LAATSTEN ZIJN

God’s denken is niet vleselijk zoals het denken van de mensen. Het is niet direct. Het menselijke denken slaat een heleboel stappen over, versimpelt en verabsoluteert graag, verstopt zichzelf achter sluiertermen die als slimme formules worden gebruikt om dingen snel te bereiken. Maar God’s denken is ingewikkeld, als geestelijke hersenspinsels, waar de nieuwe bijbel ook over spreekt. De nieuwe bijbel noemt het het begin van de schepping. We hebben het dan over iets ondoorgrondelijks, waar de mens niet zomaar vat op heeft. God’s wegen zijn anders dan de wegen van de mensen. (Zeeën 8:14) Dit zijn de hogere hemelse verbanden. (Zeeën 7:16)

De nieuwe bijbel laat zien dat het als vliegenplagen tot de aarde komt. We kunnen hierbij denken aan de plagen van Mozes om het volk uit te leiden. De farao echter wilde het volk niet laten gaan, en uiteindelijk moest de plaag van de dood van de eerstgeborenen komen, wat een beeld is van de dood van de territoriale machten van het vlees, de eerstelingen en leiders van het vlees, wat vervolgens een beeld is van de dood van de verkeerd gestelde prioriteiten. De mens maakt namelijk het materialisme tot prioriteit.

We zien de dood van het eerstgeboorterecht, van aardse status, ook in het dialectische verhaal van Ezau. Zeker, er is een hoge en een lage Ezau, een vleselijke en een geestelijke Ezau. Er zit ook een diepe typologie in verborgen die wijst op het kruis. Ezau moest van het rode drinken in ruil voor zijn eerstgeboorterecht, zijn aardse, sociale en familiaire status. Hij moest afsterven aan het kruis, waarvan het rode een beeld is. Hij moest de kom van het lijden geheel leegdrinken. Uiteindelijk

werd Jakob met Ezau verzoend. Uiteindelijk zou Ezau zich kunnen losmaken van het juk van Jakob door zijn inspanning.

‘En Esau verhief zijn stem en weende. Vader Isaak antwoorde toen en zei tot hem : Zie, van de vette streken der aarde zal uw woonplaats verwijderd zijn, en zonder dauw des hemels van boven. Maar van uw mes zult gij leven en uw broeder zult gij dienen. En het zal geschieden, wanneer gij heerser wordt door uw krachtige inspanning, dat gij zijn juk van uw hals zult afrukken.’
Genesis 27:38-40

Uiteindelijk zou Ezau dus heerser worden, zou er een keer komen in zijn lot, wat spreekt over de overwinning over het vlees. We zien dus de vervulling van het geheimenis van de dood van de eerstgeborenen in het leven van Ezau, waardoor de uittocht kon plaatsvinden. Jakob werd koning door bedrog. Het volk Israel was diep bedrogen, waar ook Jeremia op wees. Ezau werd overmatig onderdrukt en uitgebuit, maar er zou weer een verzoening komen tussen Jakob en Ezau, door de exegese, door het kruis. Bewapen u daarom met lijdzaamheid en studie.

Jakob werd koning door bedrog. De vleselijke, laodiceaanse mens zou verlies nooit accepteren. Zo kreeg Jakob zijn fool’s gold. We zien dit door de gehele oude bijbel heen. Het is het spoor leidende tot de laodiceaanse kerk. Jakob overwon door bedrog. Aan Ezau werd uiteindelijk overwinning belooft, maar hij zou zichzelf moeten verliezen. Kaïn had als opdracht over de zonde te heersen, want de zonde lag als een belager aan de deur. (Genesis 4:7) In Ezau kwam dit uiteindelijk tot vervulling. Kaïn en Ezau worden vaak als verworpenen, als verdoemelingen, beschreven in de oude bijbel, maar dit was Yeshua ook aan het kruis, en God is juist gekomen tot de verworpenen en verdoemelingen. Daaraan geeft hij speciale aandacht, want God is gekomen voor de verloren lammeren, en daar laat God de gehele kudde voor achter. Als Maleachi stelt dat God Jakob liefhad en Ezau haatte, dan wijst het Aramees uit dat dit eerder een moelijke relatie was met Ezau waarin God geen behagen schiep (sny). Nu, juist is God gekomen voor de moeilijk opvoedbaren, en gaat God’s zorg naar hen uit, wat we ook door de gehele oude bijbel zien. God droeg nog steeds zorg voor Kaïn, Ismael en Ezau. God had nog steeds een plan met hen. God leidde hen nog steeds. Ook al waren zij moeilijk opvoedbaar. Ook Israel, Jakob, was moeilijk opvoedbaar. Juist het moeilijke heeft God uitverkoren, omdat daar een geheimenis in verborgen ligt. Och, laten wij toch niet te gemakkelijk denken over God’s soevereiniteit en verborgenheden. Laten wij niet rechtlijnig omspringen met God’s geheimenissen, want dan doen wij God tekort. God wees in Ezau juist op het kruis, naar dat moment waarop Ezau, en ook de psalmist en Yeshua het uitriepen : Waarom hebt gij mij verlaten ? Yeshua was gekomen onder de toorn des Heeren, zoals ook Jeremia in toorn was afgezonderd. Yeshua was onder de engelen gesteld, zoals Ezau onder Jakob was gesteld. Maar zij zouden door krachtige inspanning het juk van zich afrukken. Ook Calvijn stelt dat juist hen die niet door de wereld zijn uitverkoren door God zijn uitverkoren. Het boek des levens laat deze lijnen zien. Ook de oude bijbel laat deze lijnen zien. De wereld begrijpt de boodschap van het kruis niet, zoals ook de laodiceaanse kerk het niet begrijpt, omdat zij vleselijk zijn. Zij drinken het bloed van de martelaren, van de oude profeten. Zij drinken het bloed van de dieren, van God’s schepping, en verzaken de geestelijke oorlog. Als de hoer rijdt zij op het beest. Zij wint haar oorlogen door bedrog. Zij grijpt de troon van het beest door bedrog, en wordt zo door het beest uiteindelijk verscheurd.

Jakob werd koning door bedrog. Hij was geliefd door God, bewaard, want hij was er al. Hij was al in de kudde. Ezau was ver weg in de verloren wildernis. God gaf hem een belofte in Genesis 27. Hebben wij oog voor de nuances, voor de grotere verbanden ? Daartoe komen de vliegenplagen, om het brein van de mens open te breken, opdat zij deel hebben aan de hogere hersenspinsels. Dan kunnen de eerstgeborenen van het vlees en de eerstgeboorterechten van het vlees en al haar verdraaide prioriteiten afsterven. Dat is een proces van rangschikking. Dat is een proces van hemelse volgorde waarin de eersten de laatsten zullen zijn.

HOOFDSTUK 59. DE NEDERDUITSE VLUCHTELINGENKERKEN - 2

Als wij in de dieptes van Getsemané gaan dan komen wij onherroepelijk tot de jachtsopdracht tegen de zonde, worden we onherroepelijk opgeroepen tot de jacht. De nieuwe bijbel spreekt hier veel over. Golgotha is het jachtsveld. Hier moet het vlees gedood worden. We zien daar dat de zonde een valse realiteit heeft geschapen.

Altijd weer staat het vlees in deze wereld op, en altijd weer overwint het vlees in deze wereld, is het vlees heerser, maar wij moeten niet in onze zintuigen geloven, maar in het Woord. Het koninkrijk van God is niet van deze wereld. De mens klaagt tegen Mozes in de woestijn, maar zij moeten de geestelijke bronnen zoeken.

Wij moeten dieper de wildernis van Getsemané in tot het ondergrondse Getsemané, tot aan het huis van Konstanz, het 1400se Gabbatha, waar het westerse schisma werd beëindigd en de voorloper van de reformatie, Johannes Hus, een armoeds-prediker en kerkhervormer, werd veroordeeld tot de brandstapel. Daarachter ligt de ondergrondse zee van Getsemané. Als we het hebben over de concilie van Konstanz waarin deze gruwelen plaatsvonden, dan hebben we het over 1414-1418. Johannes Hus stierf in 1415, en zijn vriend Jerome van Praag die hem bijstond stierf in 1416, ook op de brandstapel. Het waren de grondvesten van de reformatie. Zij die het middeleeuwse getsemané proberen te omzeilen komen nooit tot de reformatie, maar slechts tot deformatie en pseudo-reformatie. Die is zeer neurotisch. Waar gebrek aan kennis is ontstaat vals zelfvertrouwen.

David Hume stelde : ‘Over het algemeen zijn de fouten in de religie gevaarlijk, die in de filosofie slechts bizar.’

Het monster van Konstanz, de grote vijand van de reformatie, brouwde tulip als een soort paard van Troje, opdat Calvijn niet zou ontsnappen. Tulip was het piepende gevangenis-implantaat waar Calvijn zijn hele leven mee streed, niet los van kon komen, maar het probeerde te verdiepen en te nuanceren. Dat zien we voornamelijk in zijn commentaren, dat hij in principe komt tot een alternatieve tulip. Het merkteken kan ook niet zomaar weggewassen worden. Er moet iets mee gebeuren.

Ja, de katholieke kerk keek anders aan tegen de uitverkiezing dan het calvinisme, maar het monster van Konstanz vervormde zich. Omdat de vrome wilde ontsnappen uit het katholieke systeem werd de wil afgenomen, en was tulip het gevolg. Het monster van Konstanz had een pistool. Tulip was een boze geest die ervoor moest zorgen dat niemand zou ontsnappen. Hun wil werd door tulip verlamd. In zijn commentaren stelt Calvijn dat het om gewilligheid gaat en niet om dwang. Hij streed dus tegen zijn eigen denkbeelden, waarmee hij was geprogrammeerd. Hij was in de greep van het monster van Konstanz. Ook probeerde Calvijn door tulip juist de wil van het katholieke systeem uit te doven. Het is dus heel dubbel allemaal.

Calvijn had een wapen gestolen uit de katholieke kerk, wat zich tegen hem keerde, en wat hij moest leren bedwingen. Hij kwam onder een vloek. Hij leefde in Frankrijk, en moest toen vluchten. Hij begon als humanist, maar werd steeds reformatorischer. Hij was een slimme marktkoopman, een vagebond, en humanist die zich meer en meer openstelde voor de reformatie. Hij hield zich vast aan Erasmus en Luther. Tulip was de prijs die hij moest betalen. Het heeft hem nooit meer losgelaten. Wel heeft hij er andere zichten op gegeven. Het was een dialectisch geheimenis. Het was zijn kruis wat hij moest dragen. Het giftige monster van Konstanz had hem gebeten. Zo ontwikkelde hij zijn institutie op jonge leeftijd. Het droeg het gif, maar ook ontwikkelde hij hierdoor een antigif. Hij kon het goed verkopen. Het sloeg goed aan. De reformatie kwam op volle gang.

Gif en antigif, de vrouw zou de kop van het monster vermorzelen, maar het monster zou haar voet verbrijzelen. Gif en antigif. Het loopt beiden door de reformatie heen. Het is dus een dialectisch verschijnsel. Het is een mijnenveld. De boeken van Calvijn zijn niet zonder gevaar. Het is van belang het in zijn grotere verband te zien. Zoals Calvijn zelf al stelde : Lees zowel de institutie als de commentaren.

Calvijn wilde de katholieke kerk hervormen, stal het wapen, en moest nu vluchten. Frankrijk begon de gereformeerden te vervolgen. Calvijn vluchtte naar Zwitserland, waar hij hard werkte aan een tegengif tegen tulip, maar waarin het gif ook in zijn brein doorwerkte. Hij ijlde en raasde soms vanwege het gif. Hij was niet altijd voor reden vatbaar. Hij was soms een gevaarlijk man. Hij had nu een markt en een kroon, maar moest er een hoge prijs voor betalen. De macht van de slang was niet te onderschatten. Het gif vele malen sterker dan aards slangengif. Maar de schat die Calvijn gestolen had was groot en rijk. Hij bewerkte het zijn hele leven lang. Het werd tot een theocratie. Het nam vele landen in. Het calvinisme was niet meer weg te denken. Het kwam in vele vormen. Tulip was zowel vriend als vijand.

Huize Konstanz werd tot huize Tulip. Het monster nam andere vormen aan en ging gewoon met de reformatie mee, tot deformatie.

Als we door huize Konstance gekomen zijn tot de zee van Getsemané, de woeste lijdenszee, dan gaan we tot het eiland van Golgotha om daar het vlees te doden. Vele schepen vergaan in deze zee, en de zee is vol van monsters. Het is een oorlog tegen 1415, de beesten die Johannes Hus ombrachten. Zij waren als Tulip tot Johannes Hus. Johannes Hus had niks in te brengen.

Calvijn laat aan het einde van hoofdstuk 3 van de institutie van 1536 een diepere laag zien, namelijk dat de mens God aan zijn voorwaarden heeft onderworpen, en zo God slaaf heeft gemaakt van hun begeerten. Ze beginnen te klagen wanneer God er niet aan voldoet. De mens onderworp God dus aan een vreemdsoortige tulip waarin de mens de baas is over God, en God niks meer in te brengen en te willen had. Zo kwam er oorlog, en raakte God in toorn en gramschap. We kunnen stellen dat tulip als een oordeel kwam over de mens.

In de institutie van 1559, de laatste en langste institutie van Calvijn stelt hij in boek 1:4:4 dat ze nooit rekening houden met God dan tegen hun wil, en niet tot God naderen voordat zij tot God getrokken worden, en dan ook nog met tegenzin. Ze zijn niet doordrongen met vrijwillige vrees, maar door slaafse en afgedwongen vrees, omdat ze onder het oordeel zijn, en hier kunnen ze niet aan ontvluchten. Dat is de strekking van Calvijn's leer, dat God wel zou willen dat ze het vrijwillig zouden doen, maar door de zondeval kunnen ze dat niet meer, willen ze het goede niet meer, tenzij God hen tegemoetkomt, en hen het goede laat willen. Ze hebben nog wel een kiem van godheid, maar die is verdorven.

In 1:4:1 is er een kiem van godsdienst in allen gelegd, maar het wordt door nauwelijks één op de honderd gekoesterd, en in niemand rijpt het.

God had te strijden tegen een tulip door mensen gemaakt :

1. Total dependency, totale afhankelijkheid van God aan de wil van de mensen
2. Unconditional election, oftewel wat de mens ook uitspookte, ze waren toch wel uitverkoren door God
3. Limited dedication, oftewel de mens mocht lauw en gelimiteerd God dienen, terwijl God niet lauw moest zijn, en radicaal de begeerten van de mens moest dienen
4. Irresistable attraction, oftewel God werd onweerstaanbaar aangetrokken door de charmes van de mens
5. Perseverance of God, oftewel God zou nooit van de dienst tot de wil en begeerten van de mens afdwalen, maar hierin volharden

Zo'n God had de mens gemaakt, door de hypergenade en het hypergeloof. Ze konden van alles voor zo'n God bedenken wat ze maar wilden. God gaf hen toen over aan hun leugens, en gaf hen ook over aan allerlei andere tulips waarin de mens niets meer in te brengen had. De mens was onder een leugen-oordeel gekomen, overgegeven aan vreemde vijanden.

We hebben te maken met een tulip van zelfdienst, niet meer van godsdienst. Die heeft diepe wortels in het lagere Orion, het Orion van Konstanz. Het is hoe de steden van het lagere Orion, van de

lagere vleselijke gewesten, zijn opgebouwd. Het monster houdt hen in zijn greep. Het is allemaal vleesdienst, zondedienst, geen godsdienst. Het is voor de markt, niet voor God, maar ze misbruiken wel de naam van God, betrekken God er wel bij, maar op hun manier. God moet hen dienen. God hebben ze in een kooitje gestopt om hen te vermaken. Maar God laat zich niet in een kooitje stoppen. Ze zijn onder God’s toorn en gramschap gekomen.

Het monster van Konstanz vervolgt de vromen, nog steeds, alle kinderen van Johannes Hus. Het is het Hussitische nageslacht. Weer moeten we vluchten naar Emden, en als Emden vol is moeten we de rivier over naar Lehr. En we moeten dieper de Duitse wildernissen in tot Rodenberg, om aan dit monster te ontkomen. Reken af met de zelfdienst die zo bedriegelijk is, die een eigen tulip heeft gemaakt. Reken af met de vleesdienst, de zondedienst, die u zo licht in de weg staat. Hiervoor moeten we door een koude winter, opdat het vlees afsterft en al zijn warme, broeierige begeerten die maar voortwoekeren. Dan moet je de Duitse wildernissen in, en gaan tot de vluchtelingencentrums. Alles is zo koud als je vleselijke familie moet achterlaten. Ook Jezus en de oude profeten gingen hier doorheen. Dan bevriest het vlees, dan wordt het zwijn van de zonde verdoofd.

We moeten het Ragnarok in, waar de voorouders op wezen. Daar gaat de nieuwe bijbel ook over. Als we in de vlucht met koude Luthersen te maken krijgen die ons niet in hun stad laten, dan is dat ook onderdeel van Ragnarok. Er was vaak geen plaats in de herberg toen de calvinistische voorvaderen moesten vluchten. Dan moeten ze gaan tot de stallen van de Rodenbergse wildernissen, dieper in Duitsland. Zo wij ook. Dat zijn geestelijke realiteiten. Sommige steden gaven maar tijdelijk onderdak, en dan moesten ze weer verder. Andere steden waren vol, en ook hadden ze te maken met stormen en rovers onderweg. Het was niet makkelijk. Maar in Rodenberg hadden ze een onderkomen, ook al was het eenvoudig en primitief. De Rodenbergers stonden bekend als gastvrij. De families daar hadden wel plaats voor hen. Zo konden de voorvaderen door de moeilijke tijd heenkomen.

Moeten wij niet alles achterlaten om Jezus te volgen ? Er was geen plaats in de herberg, maar wel in de stallen van Rodenberg, in haar boerderijen, in haar boshutten, in holen en grotten, zowel boven de grond als onder de grond.

In de barre winterdagen kwamen de voorvaderen aan in Rodenberg, helemaal verbroken, er was niets meer van hun vlees over. Het waren de begindagen van de Nederduits gereformeerde kerken, die als vluchtelingenkerken begonnen, als vluchtelingenkampen. Zo kon het langzaam opgebouwd worden. Uiteindelijk overwon Rodenberg het kwaad door haar gastvrijheid. Rodenberg werd zo tot het wapen van de vervolgde calvinistische Nederlanders die waren gevlucht, en het zou altijd bij hen blijven. Het zou van geslacht tot geslacht, van generatie tot generatie, worden overgedragen.

HOOFDSTUK 60. HET MISBRUIK VAN GODS NAAM

Voetius stelt in zijn verklaring van zondag 1 dat er tegenover elk kwaad een groter goed opgesteld moet worden. Het gaat dus niet zomaar om het goede, maar het grotere goede, anders kan de zonde niet overwonnen worden. Het goede op zich is de vijand van het beste. Calvijn stelde dat er in de mens een laag was van algemeen goed, maar dat de diepere laag van de mens bestond uit medelijden.

Voetius stelde dat het niet zomaar om vermaak door natuurlijke en verborgen kennis ging, en ook niet zomaar om een zedig leven op zich, want die dingen zijn onzeker en onvolkomen. Het ging om het sterven aan het zelf. Het oude zelf moest verloren gaan. Goede werken op zich nemen de zonden niet weg. Er moet dus gegaan worden naar de grotere goede werken waarin het zelf is gestorven. Het gaat om de betere werken van de dood aan het vlees.

Genade wordt vaak gebruikt als een excuus om door te kunnen blijven zondigen. Het is een schuilterm waarachter de zonde zich graag verschuilt. Veelal wordt genade misbruikt. Het wordt gebruikt om verantwoordelijkheden af te schuiven. Vaak is genade de getrouwe wachter van de zelfdienst, de ketting waaraan God als een slaaf ligt. Het koppige vlees heeft de genade tot zijn afgod gemaakt. Och weent toch over de zonde die vandaag de dag in priestergewaden gaat. Wees toch kritisch naar uzelf en uw geloof, want het volk is te gronde gegaan door gebrek aan zelfkritiek.

Het volk is onder invloed van de sterke middelen die het genomen heeft om aan het kruis te ontkomen en aan het ragnarok. Het volk wilde niet sterven aan het zelf, maar er markt mee bedrijven. Telkens weer vinden marktschoften hun domkoppen. Daar leven ze van. Het volk is verslaafd.

Is het volk in de greep van een geestelijke liefdesscam, of in dit geval een genadescam ? Zeer zeker. Het vreet een heleboel weg. Het kan niet alleen het kennisproces enorm beschadigen, maar zorgt ook dat in de leegtes valse zelfverzekerdheid ontstaat, en dan ben je verder van huis.

Alhoewel genade belangrijk was in de leer van Calvijn, was de uitverkiezing belangrijker, en bovenaan zijn leer stonden de ontmaskering van de zonde, de ellendekennis en het doden van de zonde. Boven die betere werken stond zijn afwachtingsleer waarin de vrome moest leren de geestelijke tijden en seizoenen te onderscheiden, waar Jezus ook op wees.

HOOFDSTUK 61. DE NEDERDUITSE VLUCHTELINGENKERKEN - 3

Velen in de gereformeerde bevindelijke kerken hebben moeilijke families. De kerkscheuringen lopen er vaak dwars doorheen. Jezus sprak niet zomaar over de aardse familie als zijnde de ware familie, maar de geestelijke familie. Er lopen zowel gereformeerde als gedeformeerde lijnen door de families. De aardse verhoudingen zijn vaak door en door verziekt, als het Ragnarok wat heeft ingetreden : koude harten en hete hoofden.

Jezus sprak in Lukas 14 : ‘Indien iemand tot Mij komt, en niet haat zijn vader en moeder en vrouw en kinderen en broeders en zusters, ja zelfs zijn eigen leven, die kan mijn discipel niet zijn. Wie niet zijn kruis draagt en achter Mij komt, kan mijn discipel niet zijn.’

Jezus spreekt soms over een achterlaten en een prijsgeven om het evangelie in een tijd van vervolging. Soms zijn de ergste vijanden die van je eigen huis, je eigen familie, en dat kan zo ver gaan dat je moet vluchten. Zo was dat ook in de jaren 1500 met de reformatie. De reformatie ging dwars door de families en gezinnen heen, en de bevindelijk gereformeerde vluchtelingen die niet meegesleurd wilden worden met het katholieke materialisme gingen de grens over tot Duitsland waar zij opgevangen werden. Duitsland maakte zelfs haar steden groter om de vluchtelingen te kunnen opvangen, maar lang niet overal en altijd. Soms waren steden toch echt vol, en moesten de

vluchtelingen verder trekken. Soms hadden ze te maken met Lutherse steden die niets met hen te maken wilden hebben omdat ze in hun ogen ketters waren.

In de barre winters werden ze geplaagd door kou. Dan was het echt ragnarok als de herberg vol was, of als men werd verdreven wegens beschuldiging van ketterij. De luthersen waren soms zonder ontferming, of ze mochten ergens alleen maar tijdelijk blijven.

Men trok de verschillende rivieren over in Nedersaksen, zoals de Eems, de Hunte en de Wezer tot in het Rodenberg gebied waar ze gastvrij en liefdevol werden opgevangen door de Rodenbergse families die evangelisch-luthers waren geworden door de reformatie. Hier werden Nederduits gereformeerde vluchtelingenkerken opgezet, zoals ook in andere plaatsen in Duitsland.

Ik had een droom dat de engel van Rodenberg als een moeder of moederkerk naar Nederland kwam, tot de families. Nog steeds drukt het geheimenis op Nederland vanwege de geschiedenis. Duitsland en zo ook Rodenberg, dieper in Nedersaksen, waren een belangrijke schuilplaats geweest voor de Nederlandse vluchtelingen van mid-1500se jaren. Zij waren geadopteerd door moeder Rodenberg, van harte binnengenomen, en zij waakt nog steeds met haar vleugelen over Holland.

Voor Calvijn, onder wiens invloed de Nederduits gereformeerde gemeenten ontstonden, was het moederbeeld van de kerk, en ook het moederbeeld van God, belangrijk. God kwam allereerst als een moeder, in de leer van Calvijn. In die hoedanigheid kunnen ook de engelen moederlijke kwaliteiten hebben.

De Hunte, oftewel de jachtsrivier, is een zijrivier van de Wezel in Nedersaken. De Lethe is een zijrivier van de Hunte, bij Hundsmühlen, Wardenburg. Lethe komt van het Germaanse woord ‘leuhta’, wat ‘helder’ betekent, en ‘openbaring’. Ook komt het van Lith, wat bosrijke rivieroever betekent. In het Grieks betekent Lethe de vergetelheid, wat ook weer terugkomt in de nieuwe bijbel. De voorvaderen konden aan de rivier de Lethe een nieuw leven opbouwen. Zij konden hier vergeten en herinneren.

In 1834 werden de christelijke afgescheidenen een zijstroom die uit de hervormde kerk ging. In 1869 gingen christelijk afgescheiden gemeenten samen met gereformeerde kerken onder het kruis door als christelijk gereformeerde kerk. Het grootste gedeelte hiervan ging in 1892 over in de gereformeerde kerk van Kuyper, maar een klein overblijfsel onder J. Wisse en Van Lingen bleef christelijk gereformeerd. Kuyper knoeide teveel met genade. Zelfs in de gereformeerde gemeente hadden ze hun eigen ‘Kuyper’ in de vorm van R. Kok, alhoewel die wat bevindelijker was, en tussen Kuyper en Kersten inlag, maar de gereformeerde gemeente kon zich er niet meer mee verenigen, en ook niet met zijn tegenpool C. Steenblok, dus zij bleven tussen Kok en Steenblok in. Kok ging vervolgens naar de christelijk gereformeerde kerk in 1956, waar hij in 1966 deel werd van de bovenbouw, de wat bevindelijkere ‘Bewaar het Pand’ beweging binnen de christelijk gereformeerde kerk. Maar ze waren er nog niet. Er moest nog een bovenste, steenblokkiaanse bouw komen. Kok en Bewaar het Pand bleef ergens tussen hangen. Het is van belang te beseffen dat de Nederduits gereformeerde kerk van de jaren 1500, 1600 en 1700 alreeds christelijk gereformeerde kerk genoemd werd, als bijnaam of alternatieve naam. Het geheimenis gaat dus voort. Er is nog steeds een strijd tegen de geest van Alva en de geest van Konstanz. Men moet nog steeds vluchten tot Duitsland en tot de geschiedenis. Hieraan komt Rodenberg ons tegemoet, zoals in mijn droom.

Ragnarok is duidelijk gekomen. De families zijn verscheurd, en hun kerken. Overal ontstonden zijrivieren, en zijstromen. Hierin ligt de geschiedenis verborgen, en haar geheimenissen, waartoe we mogen ontwaken, in het verschijnsel van Lethe, de hemelse vergetelheid, waarover de nieuwe bijbel spreekt. Het is ook een plaats van het herinneren van principes en prioriteiten die door de kerkgeschiedenis heen verloren zijn geraakt of op de achtergrond. Het is nog steeds oorlog. Het monster van Konstanz, dronken van het bloed van de martelaren, van de profeten, wil niet laten gaan. Daarom moeten wij dieper en dieper, en deze dingen bespreken. Er is een weg. In Rodenberg werden de poorten voor de toekomst van Nederland opengebroken. Er is een pad. Het is een smal en lang pad, zeer ingewikkeld en kronkelig, en het ligt vol met doornen en andere ontberingen.

We moeten de bevindelijke trappen op en achterlaten wat ons in de weg staat, maar sommige dingen kunnen niet achtergelaten worden en moeten eerst verdiept worden. Het ‘Laat mijn volk gaan’ gaat gepaard met plagen als een beeld van exegese.

HOOFDSTUK 62. NOORD EN ZUID IN DE 1500se KERKGESCHIEDENIS

De predikant J. Severijn (1883-1966) waarschuwde in de Waarheidsvriend van de gereformeerde bond tegen de steeds voortgaande verwereldlijking en zelfgenoegzaamheid. Het waarachtig geloof begint bij schuldbelijdenis, stelt hij. (De Waarheidsvriend, 10/1, 1946)

J. Severijn stelt dat alles aan de bronnen getoetst moet worden, en dat men daarvoor terug moet de geschiedenis in.

De historicus R. Fruin (1823-1899) schrijft in deel 5 van Archief voor Nederlandsche Kerkgeschiedenis (1895) dat prins Willem van Oranje afkerig was van het strenge en uitsluitende calvinisme, en was meer geneigd tot het lutherse. In Brabant, Vlaanderen en het Waalsland had het calvinisme inmiddels andere gereformeerde vormen verdrongen en overvleugeld. Men wilde niet ten prooi vallen aan het Laodiceaanse lutherdom. De leidinggevende predikanten daar waren geschoold in de scholen van Calvijn en Beza, zijn opvolger. Willem van Oranje wilde deze stromingen verenigen, maar die verbroedering werd in 1566 afgewezen door de calvinisten, door Datheen, Moded en Junius. Moded is overigens de Hebreeuwse naam van Herman Strijker, die het calvinisme deed groeien in Antwerpen. R. Fruin stelt dat hierdoor een verkilling kwam tussen

Willem van Oranje en de zuidelijke Nederlanden. De calvinisten hadden zo de katholieken tegen hen, de luthersen, en ook Willem van Oranje.

Het calvinisme kwam via Frankrijk tot België, stelt Fruin. Tijdens de inquisitie vluchtte men, zoals naar Kampen, maar men vluchtte ook Nederland uit. Fruin stelde dat de calvinisten van het Zuiden veel moeilijker waren, veel precieser, dan de calvinisten van het Noorden, want die waren rekkelijker. Zo kwam er dus ook een scheuring binnen het calvinisme, wat toen weer min of meer geheeld werd vanwege de vervolgingen. Makkelijk ging dat niet, en ook de luthersen koesterden nog veel wrok. Men moest dus komen tot een gematigder calvinisme, zoals in het Noorden.

Alva kwam, en Fruin stelt dat de meeste Brabanders en Vlamingen over de Maas naar Duitsland begaven, bij voorkeur naar de Paltz, want daar waren ze onder de hoede van Frederik den Frommen (de Vrome), die in de twist tussen de calvinisten en de luthersen voor het calvinisme had gekozen, en daar zouden ze dus hun geloofsgenoten vinden, strenge calvinisten. De Noordelijken, van Holland, gingen meestal naar Noord-Duitsland, met als voorkeur Emden, want daar hadden zij hun geestverwanten, stelde Fruin. Daar trokken hun predikanten immers naartoe, en zij volgden. Anderen zowel uit het Noorden als het Zuiden vestigden zich in Keulen en in de steden van Gulik en Kleefsland. Daar waren de gemeenten ook wat algemener.

Fruin noemt dat Frankenthal en Heidelberg, in het Zuiden van Duitsland, de zetels waren van het rechtzinnige, uitsluitende calvinisme, en Emden in het Noorden, was van het rekkelijkere calvinisme. In Emden was er al een lange tijd zowel een Waalse gereformeerde kerk als een Nederduits gereformeerde kerk, waar vluchtelingen liefderijk werden opgevangen. In 1567 met de komst van Alva werd de vluchtelingenstroom ineens veel groter.

Fruin stelde dat zelfs in ballingschap de verschillen tussen de Brabantse calvinisten en de Hollandse calvinisten bleven voortduren, hun verschillende inzichten en neigingen en hun verhouding tot Willem van Oranje.

Eind 1567 besloot de Raad van Beroerten ook Willem van Oranje te vervolgen, die inmiddels naar Dillenburg in Midden-Duitsland was gegaan, zijn geboorteplaats. In zijn verdedigingsschrift noemde hij psalm 37:32-33 : ‘De goddeloze beloert de rechtvaardige, en zoekt hem te doden. Maar de Heere laat hem niet in diens handen vallen en houdt hem niet voor onrechtvaardig, ook al wordt hij geoordeeld.’ Ook beriep hij zich op Luther en Calvijn. In Dillenburg verzamelde Willem van Oranje een leger en viel zo Alva aan die Nederland bezet hield. Hij werd ook geholpen door gevluchte calvinisten en door watergeuzen. Willem van Oranje wilde bij de driesprong van kerkelijke richtingen blijven, stelt Fruin. Zijn naaste geloofsverwanten waren niet de onverschillige libertijnen, maar de gematigden van alle kerkelijke stromingen. Hij noemde de kerkelijke strijd die was ontstaan niet christelijk. Hij kon zich dus ook meer vinden bij de rekkelijke calvinisten, oftewel de gematigde calvinisten van Emden, van het Noorden, dan de precieze calvinisten van het Zuiden.

In de geschriften van Calvijn komen we het rekkelijke ook weer tegen, met name in de commentaren.

Willem van Oranje stond voor godsdienstvrijheid en verdraagzaamheid. Hij stond open voor andersdenkenden, en behandelde hen liefdevol. Vanwege de vervolgingen werd hij steeds meer

gereformeerd, luthers in het begin, maar hij begon steeds meer met calvinisten op te trekken. Fruin wijst erop dat in het leger waarmee hij in 1968 over de Maas trok calvinistische veldpredikers waren, zoals Saravia en Junius. Hij werd min of meer calvinistisch, stelt Fruin, maar gematigd, en niet in de zin dat er geen vereniging en verbroedering zou kunnen zijn met luthersen. Hij achtte het verschil tussen calvinistisch en luthers niet zo wezenlijk. Willem van Oranje slaagde erin de rekkelijken en preciezen in tijd van vervolging en oorlog in solidariteit samen te voegen. Er werd een formulier opgesteld voor de verstrooide gemeentes tot een bindende kerkorde. De kerken van Palz en Emden kruisten hier om zich gezamenlijk onder de prins te stellen. Dit nam niet weg dat de preciezen dit ondergingen met enige achterdocht. Er was angst voor politiek misbruik, maar de rekkelijken waren op hun beurt ook bang voor synodaal misbruik. In de latere geschiedenis zien we het politiek misbruik van de koningsgezinden in de hervormde kerk in 1816, waarop de bevindelijken zich losscheuren in 1834. In de jaren 1900 zien we het synodaal misbruik groots opkomen in de Kuyper kerk, waarop de Schilderianen zich in 1944 ervan losbreken met de vrijmaking.

Willem van Oranje had echter de touwtjes niet strak vast. Hij wilde een intergereformeerde kerk, een gematigde kerk, en liet veel ruimte voor andersdenkenden. Vanwege zijn verdraagzaamheid reikte hij ook de precieze calvinisten de hand, maar deelde hij dezelfde vrees als zijn calvinistische vrienden in Emden, de Hollanders. Hij was bang dat de Brabantse calvinisten een overmatig rechtzinnige theocratie zouden bouwen, dat ze te wettisch zouden worden. Toch reikte hij hen de hand vanwege de drang van de omstandigheden en het algemene belang, stelde Fruin. Hij verliet echter zijn standpunten van verdraagzaamheid niet.

Willem van Oranje besefte dat de precieze calvinisten onmisbaar waren voor de bevrijding van Nederland, en daarom liet hij ze toe en werkte hij met ze samen, stelde Fruin. Hij was voorzichtig met ze, want hij wilde niet dat het bondgenootschap verbroken zou worden. Marnix van Aldegonde, de raadgever van Willem van Oranje, die onder Calvijn en Beza theologie had gestudeerd, bemiddelde tussen de calvinisten van Frankenthal en Heidelberg en Willem van Oranje.

Er waren veel gevaren van extremisme. De ballingen uit Holland, volgelingen van Jan Arentz en Pieter Gabriël, die Fruin noemt, spraken zich uit tegen een synode die de preciezen van Paltz wilden houden, vanwege de angst voor synodale terreur en de oprichting van een overmoedig rechtzinnige theocratie. Ze wilden ook geen afscheiding van de luthersen. Toch werden ze door Casper van der Heyden overgehaald om deel te hebben aan de vergadering, voor het grotere goed van Nederland, ook al waren ze het lang niet in alles eens. Zo werd de Nederlandse kerk gebouwd op de grondslag van de ballingschap.

HOOFDSTUK 63. DE ARK VAN EMDEN

In 1566 was er een grote geuzenopstand tegen het Spaanse bewind in Nederland die tot de tachtigjarige oorlog zou leiden. Overal stonden hagepredikers op die bijgestaan en beschermd werden door bewapende bosgeuzen en watergeuzen. De rekkelijke, gematigde calvinisten waren veelal in het Noorden, en de precieze, rechtzinnige calvinisten veelal in het Zuiden. Geus betekent arme, en sobere, of bedelmonnik, en velen begonnen zichzelf geus te noemen en liepen rond met een bedelnap, wat overigens terugwees op Ezau die zijn aardse status had afgelegd voor de bedelkom, als opstandeling tegen het materialistische, laodiceaanse regiem. Ook onder elkaar hadden de calvinisten twisten. Het was Noord tegen Zuid. Een ieder was als Ismael vijandig tegen de ander, maar vanwege de dreigingen van de inquisitie moesten ze wel samenwerken. Zo waren er predikanten, geuzenpredikers, hagepredikers, die het volk bij elkaar riepen. Men moest onderlinge veschillen opzij leggen om de grotere vijanden te zien. Het land was immers bezet door de Spanjaarden.

In de Zuidelijke Nederlanden waren er de Nederlandse predikanten Sebastiaan Matte, Hermannus Strijker, ook wel Moded genoemd, en Petrus Dathenus, die hagenpreken hielden, en in de Noordelijke Nederlanden waren Petrus Gabriël en Jan Arents. Herman Strijcker, oftewel Moded,

Petrus Dathenus en Petrus of Pieter Gabriël waren monniken. Sebastiaan Matte was hoedenmaker in Ieper, en Jan Arentsz was een mandenmaker uit Alkmaar. Vele vluchtelingen kwamen in de tijd terug naar Nederland, en voegden zich bij de geusgezinde hagepredikers. Het waren oorlogssituaties. Er werd bewapend gepredikt. Er kwamen plakkaten met doodsbedreigingen tegen de hagepredikers, maar ze gingen gewoon door. Ook de toehoorders van de hagepredikers werden bedreigd.

De opstand van 1566 werd de beeldenstorm genoemd. Men pikte de Spaanse betutteling niet meer. Overal sloot men zich aan bij het verzet. De monnik Pieter Gabriël had lang in het zuiden gewerkt, waar hij ook vandaan kwam, maar ging toen naar het Noorden om daar te prediken. Vanuit Amsterdam predikte hij in heel Holland. Amsterdam werd in die tijd Moorddam genoemd vanwege het binnennemen en steunen van Alva. Jan Arentz predikte eerst in Noord-Holland en Utrecht, maar vestigde zich toen in Kampen, waarvanuit hij ging prediken in het verdere Overijssel en Gelre (Gelderland). Toen Alva kwam moesten ze vluchten naar Duitsland. Hij kon in 1572 weer terug naar Alkmaar, omdat Alkmaar Oranjegezind was geworden.

Samen met Pieter Gabriël was Jan Arentz tijdens Alva gevlucht naar Emden, met vele Noordelijke volgelingen. Ze hadden alles moeten achterlaten en met vele duizenden vluchtelingen werden ze in het gastvrije Emden opgevangen. Het werd de ark genoemd. Men breidde Emden uit voor de vluchtelingen, maar omdat het zo vol was trokken de vluchtelingen ook verder, tot Lehr en Rodenberg, dieper in Nedersaksen. Ze waren veelal over zee gekomen, en in 1572 kwamen de geuzenschepen om de vluchtelingen weer terug te brengen. De watergeuzen zouden de vluchtelingen beschermen. Zij zouden er voor zorgen dat nu de Emdens-Rodenbergse Nederduits gereformeerde vluchtelingenkerk gebouwd zou worden in Nederland. Het zou vanaf 1579 met de Unie van Utrecht de moederkerk van Nederland zijn.

Jan Arentsz en Petrus Gabriël waren twee Nederlandse kerkhervormers die zich ook wel dienaren van de verstrooide gemeente van Amsterdam noemden. Beiden hadden ze in Amsterdam gewerkt, en hadden hart en visie voor Amsterdam. Beiden overleden zij in 1573.

In 1572 namen de watergeuzen Den Briel in Holland in, wat al snel volgde tot een doorbraak in de opstand. Vanuit de herstelde Nederduits gereformeerde kerk in Holland werd de weg gebaand tot de unie van Utrecht van 1579. Dit waren verschillende stappen tot de moederkerk. Het was de Holland-Utrecht basis waarop deze kerk werd gevestigd.

Er bleef een spanning en strijd tussen de preciezen en de rekkelijken door de eeuwen heen. De preciezen probeerden de godsdienstvrijheid in te dammen. Toen Napoleon kwam eind jaren 1700 kwam er weer godsdienstvrijheid, maar die werd in 1816 door koning Willem I weer ingeperkt bij het oprichten van de hervormde kerk. Andere richtingen dan de koningskerk werden vervolgd. Er was daarom een reveil-beweging binnen de hervormde kerk, wat uiteindelijk leidde tot de afscheiding in 1834. Christelijke afgescheiden gemeenten begonnen te ontstaan en gereformeerde gemeenten onder het kruis. In 1869 kwam een deel hiervan samen als de christelijk gereformeerde kerk.

Vanaf 26 juni, nr. 26 van de vijfde jaargang van de Wekstem komt het voort vanuit de christelijk gereformeerde kerk. Daarvóór kwam het voort vanuit de christelijke afgescheiden gereformeerde

kerk. Toch kwam het al wel vaker voor dat kerken christelijk gereformeerd werden genoemd in de jaren vóór 1969, maar zo wilden ze verder gaan. J.H. Donner (1824-1903) was al predikant van christelijk gereformeerde gemeenten vanaf 1848, eerst in Ommeren (Gld.) en vanaf 1851 in Leiden. In 1892 ging hij met het grootste deel van de CGK met Kuyper mee.

In de nieuwe Wekstem van mid-1869 schreef Donner dat de mens de taal moet leren van de zwarte bruid van Salomo, als sleutel tot het Jezus geheimenis. Er kan niet genaderd worden tot Jezus zonder de tale Kanaans te leren. Het is een kuise taal, niet zomaar overgenomen, maar we moeten erin geboren zijn, stelt Donner. Het moet onze natuur zijn, we moeten erdoor bezield zijn. Het is een gevoelige taal die niet zinnelijk is. Het is een geestelijke taal, stelt Donner.

HOOFDSTUK 64. TOCHT DOOR GETSEMANÉ

Het is van belang dieper Getsemané in te gaan. Als een mens denkt dat iets zus of zo moet, of dat je zus of zo moet geloven, dan hebben de buren daar weer hele andere ideeën over, en moet je daar de dingen heel anders doen, en de buren daarnaast hebben weer hele andere ideeën dan hen, en daar moet je het weer heel anders doen, dus dan blijf je bezig. Het is bouwen op zand. Het leven is ongenezelijk, zeiden de gereformeerde voorouders. Het gaat om het geestelijke leven, niet het aardse, en daarom moeten we dieper Getsemané in om aan het absurde, materialistische leven te ontkomen.

In Getsemané slapen zelfs de discipelen, dus daarom moet je dieper Getsemané in. Slaap niet mee met de rest. Je moet alles achterlaten om dieper in Getsemané te komen.

In 1907 ontstond de gereformeerde gemeente door het kruizen van ledeboeriaanse en kruisgezinde gemeentes. Daarnaast ontstonden ook de oud-gereformeerde gemeenten, de Boone-gemeenten. Boone werd in 1935 opgevolgd door de predikant Blaak. Ze wilden bij de oer-gereformeerde gemeente blijven. Boone wilde in de lijn blijven van Ledeboer, Bakker en van Dijke, en was op zijn hoede met moderniseringen. Hij wilde vasthouden aan de oudere psalmberijming van Datheen, en

aan oudere klederdracht van de predikanten. Hij hield zich vast aan de tekst uit Openbaring 22:6 : ‘Zie, dat gij het niet doet,’ en van Spreuken 24:21 over de vreze des Heeren en het niet vermengen met hen die naar verandering staan. Kersten vond zijn gedrag tegenstrijdig, omdat Boone onverplicht in de kruisgemeenten hen de nieuwe berijming zou hebben laten zingen. Het was duidelijk dat Boone innerlijke strijd had. Hij noemde dat hij allereerst was meegegaan vanuit vreze en kortzichtigheid, maar daar later van terugkwam. Hij zei dat echter de Heere hem had tegengehouden, ook met het woord van Spreuken 6:2 : ‘Mijn zoon, gij zijt verstrikt.’ Ook noemde hij Zefanja 3:18 : ‘De bedroefden, om der bijeenkomst wil, zal Ik verzamelen, zij zijn uit u; de schimping is een last op haar.’ Hij noemde dat God’s kerk ontbloot was en aan de zonde buiten lag, en dat daarom Ledeboer, Bakker en van Dijke van belang waren. Hier hadden zij banden en gevangenis voor geleden, stelde Boone, en op die grondslag wilde hij blijven staan. Hij stelde dat hij een gevecht met de tijdgeest had gehad en dat de Heere tot hem had gesproken. Hij wilde dieper Getsemané in. Hij wilde terug. De oerkerk mocht niet losgelaten worden. Maar wat hield het in ? Dat was de grote vraag. Wat was de strekking van deze woorden, van deze beweging ? Hij wilde zich afzijdig houden, in de wildernis blijven, zoals Ledeboer. Hij noemde zichzelf als een Job die van zijn vrienden geen antwoord kreeg, maar wel door hen verdoemd werd. Hij vergeleek zichzelf met Uria die door David dronken werd gevoerd om hem naar huis te krijgen, maar omdat dat niet lukte beging David doodslag. Boone stelde dat het hen niet was gelukt hem dronken te voeren.

Boone wees op de ledeboeriaanse predikant Beversluis, die samen met Kersten de gereformeerde gemeente had opgericht in 1907, en die gezegd zou hebben dat de nieuwe psalmen hoerekinderen waren. Hij waarschuwde tegen de geest van Asdod die aan het binnensluipen was. Hij stelde dat ze nu een vreemde vrouw volgden die bastaardkinderen voortbracht en zo de blinde wereld liet juichen, terwijl de tedere vromen weenden.

Waar het op neerkwam was dat Boone wilde vast blijven houden aan de kerk vóór 1816, aan de nederduits gereformeerde oerkerk dus. Boone predikte over de verlorenheid van de wereld en de ijdelheid van de jeugd en de jongheid, waarvan men moest vlieden. Men moest vlieden van de begeerlijkheden van de jongheden en streven naar het smalle pad.

We moeten tot de conclusie komen dat de verkiezing ligt in de bevindelijkheid. Het vlees, de leugen, de zonde, is doemwaardig en helwaardig. Natuurlijk. Dat is immers de tegenstelling van het leven die wij in ons dragen. Daar moet een ieder doorheen. Hierin moeten we niet vervlakken, maar verdiepen. Dat is wat de bevindelijkheid is waarin de verkiezing ligt. Deze verkiezing is voor de arme en ellendige die voor het Woord des Heeren beeft, maar ook voor de moeilijk opvoedbare, de door de wereld, en door de kerk, verstotene, want God is op zoek naar het verlorene. De eersten zullen de laatsten zijn. Laten we dit niet gebruiken om de zonde goed te praten, want de zonde moet gekruisigd worden. Er liggen dus vele gevaren op het pad. We moeten leren leven van het allerminste. Daarin zit het leven. Ook dit zullen we aan God moeten opofferen, niet ons leven willen behouden, maar ons verliezen in het geestelijke en bevindelijke. Zo is er een weg. We mogen niet terugkeren tot de vleespotten. We moeten Mozes blijven volgen, en Mozes leidt door dor en onvruchtbaar land, waar de mens hongerig en dorstig is, maar men mag niet tegen Mozes klagen. Klaag over de zonde. De oordelen des Heeren zijn u genoeg. De oordelen des Heeren zijn goed en waarachtig.

Die taal kennen de mensen van de wereld en de moderne kerken niet meer. Het is waar Paulus ons al voor waarschuwde in de tweede brief aan Timotheus, dat kinderen hun ouders, de ouderen, ongehoorzaam zouden zijn, tuchteloos zouden zijn, koud en harteloos, gewetensloos. We zien het overal om ons heen. Ze willen vrijheid ten koste van de geestelijke inzettingen die door de voorvaderen waren gegeven, zodat ze hun zonden en begeerten vol lust kunnen nalopen, als hoerenkinderen. Ze zijn teruggekeerd tot de vleespotten. Ergens in de wildernis keerden zij om. Terug naar de stad, terug naar de schijnveiligheid en de schijnrust. Terug naar een zelfgenoegzaam leven. Overwaardig en overbelangrijk achten ze zichzelf, als afgoden. Ja, Paulus noemde nog wat meer woorden. Hij noemde ze verraders, wreedaarden, met meer liefde voor genot dan God. Hij noemt ze roekelozen en opgeblazenen.

De oud-gereformeerden waren bang voor de gevestigde kerken van Kersten. Ze wilden bij de noodkerken blijven, bij de vluchtelingenkerken, de wilderniskerken. Ze wilden bij de vreze des Heeren blijven, dieper Getsemané in. Ze waren bang voor machtspelletjes, politieke uitbuiterij. Ze wilden eenvoudig blijven en sober, vasthoudende aan de boodschappen en waarschuwingen van de voorvaderen. Ze wilden terug naar de oergereformeerde kerk van vóór 1816, voordat alles mis ging.

We zullen opgaan tot het ragnarok. IJs zal er komen, en ijs moet er komen, dieper de wildernis in, dieper de ramadan, de vastentocht, het pad van Mozes, het pad van Jeremia, dieper het Getsemané in. We moeten alles achterlaten. Niet velen zullen door de enge poort gaan omdat ze nog aan van alles vasthouden. Ze willen niet loslaten, en ze willen het volk ook niet laten gaan. Daarom moet ragnarok wel komen. Daarom moet er op de bazuinen geblazen worden, maar het roepen is al veelal voorbij. Vaak moet je gewoon het stof van je voeten afvegen en verder trekken. Johannes de Doper werd tot een Ismael, en trok dieper de wildernis in, om het volk achter te laten. Ergens houdt het roepen op. En dan is er het Ragnarok. Dan is er niets dan ijs. Dan zijn de plagen gekomen. Het oordeel des Heeren. Dan is er niets meer. Het was al niets, maar dan is er helemaal niets meer.

Johannes de Doper moest alles opgeven om zijn tocht door de onderwereld te maken, door Getsemané. Er was niets dan ijs. Hierin moest hij wedergeboren worden. Het was schijnbaar nodig om het vlees te kunnen doden. Het zwijn van de zonde wordt alleen door de kou verdoofd.

Ik had een droom waarin beren de vromen aanvielen. Het waren geesten van hebzucht die het volk niet wilden laten gaan. Het zijn laodiceaanse communistische systemen die alles gelijk willen houden, onderworpen aan hun elite-bazen. Het is in principe een heel hiërarchisch laodiceaans systeem. Er is altijd baas boven baas, ook in het communisme.

En ik zag blonde koninginnen als modellen van het superras op tronen zitten, hoge tronen, en hun haar had de kleur van skeletten, en zij waren zelf ook soms als skeletten. Zij waren met de sneltrein van Getsemané tot Golgotha gegaan, de dieptes van Getsemané overgeslagen in hun roekeloosheid en religieuze snelheidszucht. Ze hadden hun snelle Jezus-smeerseltjes, en gingen zo door het lichtelijk aanraken van Golgotha met de sneltrein tot de olijfberg. Zij waren Getsemané-haters. Vanaf de olijfberg gingen zij als roofvogels tot Golgotha om zich tegoed te doen aan het bloed van de martelaren.

En vanwege deze oktoberianen is de centrale boodschap de verdoemelijkheid van het vlees, zoals in de leer van Calvijn. Op dat spoor gingen de oud-gereformeerden verder, en later ook Steenblok. De

ggin was het kind van de oud-gereformeerde beweging. Zij moest haar weg terug zien te vinden tot de inzettingen van de voorvaderen. Het was een weg dieper de wildernis in, dieper Getsemané in, dieper dan de cgk, dieper dan de gg.

Ik kom van diep, zoals de Nederduits gereformeerde kerk van diep komt. Ik moest al die valse Jezussen bevechten die ze in de stad hadden gemaakt, vreemdsoortige, eigenaardige, moderne afgoden, zeer goddeloos en laodiceaans. Ze hadden legers van lauwe, reli-communistische oktoberianen, die als beren de vromen aanvielen. Ze gaan niets uit de weg. De oktober moorden werd het genoemd.

HOOFDSTUK 65. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN - 12

Wij kunnen ons niet bekeren. Wij kunnen alleen afwachten en koesteren, maar we moeten wachten op de vogels van bekering die ons over de woeste zeeën van het ongeloof en de goddeloosheid nemen. Wij kunnen ons niet meer bekeren. Calvijn sprak over de diepere mens, en over het afwachten. De mens kan het niet op zijn eigen manier doen. Zelfs zijn bekering is goddeloos. Het vlees is in dodelijke gerustheid. Er is niet zomaar een loonloze genade. God komt ons afwachten tegemoet, als genadeloon. Dat laat Calvijn heel voorzichtig doorschemeren in zijn bijbelverklaring.

De Heere komt de smekelingen tegemoet die het niet van zichzelf verwachten, maar die zich uitstrekken naar de verwachting des Heeren. Hen wordt het smekelingenloon gegeven. Zij weten dat zij zich niet kunnen bekeren, maar zij koesteren de verwachting en de afwachting des Heeren die hen voortleidt. Heel voorzichtig werken ze daar omheen, omdat zij weten hoe gevaarlijk en bedrieglijk het vlees is.

Alleen de smekelingen aan de voeten des Heeren die het niet van het vlees verwachten en weten hoe bedrieglijk de natuur van de mens is kunnen door de enge poort gaan. Daar sterft de rest van

hun vlees af. De engte zal er volkomen mee afrekenen. Zij liggen aan de voeten des Heeren en hebben geen gebrek aan tranen, zij hebben zich ten diepste vernederd voor de Heere. Zij hebben de kastijdingen des Heeren lief, al worstelen zij ook met de Heere, als Jakob op Pniël vanwege de geestelijke vreze, want er zijn zoveel valse afgoden. Zij hebben de Heere getoetst, zoals de Heere hen heeft getoetst. Zij hebben zich afzijdig gehouden van de kerken, in grote vrees, net zoals Jeremia zich afzonderde. Ook hebben zij met de kerken geworsteld. Zij hebben noodkerken en vluchtelingenkerken opgericht zoals L. Boone, zoals de oud-gereformeerden, en zelfs daarin zijn ze op het Paauwiaanse pad gekomen. Zij verwachten het niet van de kerk, maar van de Heere. Dat is ook de grote uittocht geweest in 1944, maar in diepte was dat de 1907 uittocht en doortocht van de oud-gereformeerde noodkerk en vluchtelingenkerk die niet wilde meegaan met de Kersten-kerk. Het geheimenis trekt ons voort. Zij gingen dieper de natuur in, dieper de wildernis in, tot Ledeboeriaanse fundamenten, tot de fundamenten van de Nederduits gereformeerde kerk van vóór 1816.

Calvijn stelde ook dat men met voorzichtigheid en beleid te werk moest gaan, want de goddelozen hadden Jezus grootschalig als een dekmantel voor hun samenzweringen gebruikt. (Verkl. Mattheus 18:19-20)

Mozes stelde de slang voor als het geheimenis des Heeren, en laten we beseffen hoe onstuimig en onvoorspelbaar de slang is. Een verkeerde beweging van een mens kan fataal zijn. Als Datheen psalm 2 berijmt, dan laat hij dat ook zien wanneer hij zegt :

‘Want Zijn gramschap ontsteekt zeer haast en brandt. Gelijk een vuur, als men daarop niet achtet.
Och, hoe zalig is hij in zulken stand,
Die Hem vertrouwt en op Zijn goedheid wachtet.’

Wij mogen vanuit het vlees niet handelen. Hier is ook weer de afwachtingsleer van Calvijn, en die is het veiligst. Wij kunnen niet met giftige slangen spelen als vriendjes. Velen hebben dit met de dood moeten bekopen, vele overmoedigen en zelfgenoegzamen, die dachten dat ze alles onder controle hadden. Neen, en zo mogen wij ook niet met de Heere omgaan, want des Heeren toorn ontbrandt heel licht. Dat is wat de natuur is. Niets is vanzelfsprekend. Alles is aan strenge wetten onderworpen, anders is er geen leven mogelijk. Dat is wat de slang laat zien : Sol er niet mee. Telkens komen we dat in de oude verhalen tegen, over slangen die schatten bewaren, en met een reden. Er is geen snelle toegang. Het is niet snel grijpbaar. Er moet voor gewerkt en gestudeerd worden. Men moet het zelf bevinden.

Nu, slangen zullen ook met beleid te werk gaan, en zullen mensen vaak eerder ontwijken dan dat ze zomaar aanvallen. Calvijn stelde ook dat we onze vermaningen dienen te matigen en te verzachten, opdat we de zwakken niet de moed ontnemen. We moeten ver blijven van dodelijke vleierijen, maar ook van te grote strengheid en hardheid. De liefde mag geen schade lijden door de schijn van grote ijver. (Verkl. Mattheus 18:15) Calvijn roept op tot verdraagzaamheid, maar binnen de grenzen. Als er ondankbaarheid is, dan trekt God de hand met gaven terug, opdat er naaktheid is tot oneer en schande die tot schaamte leidt. (Verkl. Lukas 15)

HOOFDSTUK 66. DE VERBORGEN BRON IN DE LEER VAN CALVIJN

De oud-gereformeerden wilden buiten de kerkvorming van de jaren 1900 blijven, en hielden het bij hun wilderniskerk, hun noodkerk, hun vluchtelingenkerk, in de lijn van de 1800se prediker Ledeboer (1808-1863). Het liep dus wat dat aangaat parallel aan de Paauwe beweging die buiten de hervormde kerk was gegaan, en wat een beweging op zich werd, buiten de kerken, buiten de muren.

De gedeformeerde exodus liep hier trouwens dwars doorheen, want die was er ook. Het liep door alle gereformeerde en hervormde kerken heen. Ze vonden het of te modern, of te ouderwets, en ze waren verbitterd, en gingen uit het gereformeerde tot nieuwere of oudere vormen, zolang het maar laodiceaans was en laodiceaans klonk. In de demonologie worden ze ook wel de defo-exodussers genoemd, de zogeheten fisters, wat in principe gewoon stropers zijn. Het zijn stroperskerken. De oud-gereformeerden waren hiervoor op hun hoede. Zij wilden juist niet naar de stadse kerk, maar naar de wildernis-kerk, en hadden zo deel aan een terugtocht tot de aloude fundamenten van de wildernispredikers, zoals Ledeboer, Bakker, van Dijke en Janse.

Het is een strijd tegen de stroperskerk. Die is gegaan tot het gedeformeerde beloofde land in de gedeformeerde exodus, en heeft zichzelf koloniën ingenomen. Ze willen niet gewaarschuwd worden. Ze zijn tuchteloos. Ze zijn met de sneltrein tot Jezus gegaan en maakten Jezus tot een afgod. Ook genade is hun afgod. Ook geloof is hun afgod. Het heeft het berouw aangevreten, de boetvaardigheid en de bekering.

Nu, daar valt veel over te zeggen. Calvijn wees op het belang van de afwachting, niet zomaar op de Heere vooruit te lopen. Op zich gaat het dan niet om zomaar goede werken, maar weten wanneer te werken en wanneer niet. Het gaat om de timing, de afstemming op de Heere, en dat is wat het profetische leven is, wat nog veel wordt teruggevonden in de oudere en zwaardere kerken. Men leeft door dromen, visioenen, openbaringen en profetieën. Zo komt het Woord tot leven. Dan is het niet meer een dode boel. Dan zijn de mensen geen letterslaven of naamslaven meer.

Langs de weg van de afwachting lag het loon, stelde Calvijn, niet zomaar langs de weg van de werken. Alle werkers kregen evenveel loon, of ze nu vroeg of laat waren geroepen. (Mattheus 20)

HOOFDSTUK 67. HET LEDEBOERIAANSE PAD

Ledeboer werd geboren in Rotterdam in 1808. Zijn voorgeslacht kwam uit Westfalen in Duitsland. In de 1840-er jaren heeft Ledeboer zijn eigen beweging, weg van de hervormde kerk en weg van de andere afgescheidenen. Uiteindelijk komt hier de oud-gereformeerde kerk uit voort, die Ledeboeriaans wilde blijven. Zij gingen niet met Kersten mee in 1907. Uiteindelijk was de bron wel 1834 en het reveil. Het ging terug naar de kerk van vóór 1816, de Nederduits gereformeerde kerk, de moederkerk van Nederland sinds 1579. Dat is een Emdens-Rodenbergse kerk, die aan de Nederlandse vluchtelingen was gegeven.

In 1830 was er vanwege het dwangmatige bewind van de hervormde koning Willem I een opstand in het Zuiden van Nederland, wat toen leidde tot de scheuring waardoor België ontstond. Dit was ook een voorloper van de afscheiding van 1834 in de kerken, een een voorloper van de Ledeboeriaanse afscheiding in de 1840-er jaren.

Het is een verschrikkelijke strijd, die zich tot vandaag de dag in de families en kerken afspeelt.

Met de Belgische opstand kwam het Zuiden van Nederland onder koning Leopold I, de tegenhanger van Willem I. Hij had de Franse koning aan zijn zijde vanwege dat hij getrouwd was met de dochter van de Franse koning. Zo hielp hem dat tegen het terugslaan van het Nederlandse leger onder Willem I in 1831 met de tiendaagse veldtocht. Pas in 1839 werd de onafhankelijkheid van België door Willem I erkend.

Ook was er dus een opstand in de kerk begonnen in 1834 tegen het bewind van koning Willem I, waarvoor het reveil binnen de hervormde kerk een aanloop was. Ledeboer begon zijn eigen opstand in de 1840-er jaren en kwam hiervoor in de gevangenis terecht. Er was geen godsdienstvrijheid.

Wij moeten dieper Gabbatha in, wat tussen Getsemané en Golgotha inligt. Velen hebben die schakel niet en komen tot een overmoedige olijfberg, tot een overmoedige opstanding. Ze hebben een snelle, overmoedige Jezus, als een snelle auto, een gouden kalf, die uit de bocht vliegt de afgrond in. Zoveel auto's gegrepen die in de rivier storten, één voor één. Och, laten we toch dieper het Gabbatha ingaan, om aan deze snelle stromen van wereldsgezindheid te ontkomen. Het is zo besmettelijk. Isolatie is de enige oplossing. Zondert u af. Kom alleen tot de Heere. Dan hebben we Gabbatha wel nodig.

In zijn boekje 'Iets van Ledeboer' beschrijft Jakob Eigeman, een predikant in Dordrecht, dat de geliefde Ledeboer vanaf zijn jeugd de Heere vreesde. Het boekje is van 1884. Eigeman stelde dat er nooit een woord van ijdelheid of wereldgezindheid van zijn lippen werd gehoord. Hij stelde dat Ledeboer zenuwachtig van aard was, met beweegbare trekken in zijn gezicht, en dat hij absent overkwam. Het was een beschaafde en geletterde man. Hij was de aartsvijand van weelde en opschik, stelde Eigeman. Daar kon hij zich enorm aan ergeren. Hij was huiverig over wereldse klederdracht, als het teveel zou blinken. Qua taal hield hij het liefst vast aan zo oud mogelijk, als hij bijvoorbeeld de psalmen van David zong. Nu, dit is opmerkelijk en belangrijk, want de mens had de grondteksten, de oudere teksten, laten vallen, en er stonden wereldse moderniseringen op de loer.

Jakob Eigeman was geboren in Leiden in 1833 en overleed in Teteringen in 1902. Ledeboer zat in de gevangenis vanwege zijn prediking, van 1843-1845 in Leiden. Als kind zocht Jakob Eigeman hem daar op. Ledeboer had toen tegen hem gezegd dat Jakob Israel moest worden, en niet Jakob mocht blijven. Later werd Jakob Eigeman hervormd predikant in Dordrecht.

Ledeboer was een vriend van de ouders van Jakob Eigeman, en kwam veel bij hen in huis. Eigeman's ouders waren vijanden van gemaaktheid en vormelijkheid, zowel in godsdienst als in de maatschappij. Soms vond Ledeboer hen iets te vrij. Ledeboer hield zich vast aan oude stichtelijke boeken. Ledeboer zag dat de zonde overal was doorgedrongen.

Ledeboer was een aartsvijand van lichtzinnige gezangen, stelde Eigeman. Ledeboer noemde het werelds sirenengezang, waar hij tegen waarschuwde. Hij noemde het ook wel hoerengezang. Hij waarschuwde hoogmoedigen weleens met een vraag : 'Hoe gaat het met u, mijn vriend ? Geeft God u nogal veel genade, om uw mooie staart uit het oog te verliezen en te letten op uw lelijke voeten ?'

Daarom werd hij soms beschouwd als een savage en een zonderling, een wilde man, een wilde jongen. Eigeman noemde dit zijn talent. Hij werd door sommigen eigenzinnig genoemd, of

eigenaardig, en door anderen krankzinnig. Zijn diensten werden soms bezocht door spotzieke studenten. Ledeboer predikte dan dat de laatsten de eersten zouden zijn, en bad zo voor ze dat de lust tot het lachen hen verging.

Zijn diensten waren in eenvoudige plaatsen zoals schuren en kamers, en het ging er niet ordelijk aan toe, omdat hij wilde dat de Heere het leidde. Het ging hem ook niet om de welsprekendheid, maar om de boodschap. Zij die voor de welsprekendheid zouden komen en niet voor de boodschap zouden teleurgesteld worden, stelde Eigeman. Ledeboer was een wilde, en hij nam geen blad voor zijn mond. Hoe dan ook was hij welsprekend, stelde Eigeman. Hij sprak mensen niet naar de mond. Als mensen te versierd binnenkwamen met allerlei toeters en bellen, dan zei Ledeboer : ‘Ook dat moet nog vallen.’

Hij zou voor zijn prediking toestemming moeten vragen aan de regering, maar dat deed hij niet. God had hem immers geroepen. Daarom werd hij gevangen gezet. Het begon met boetes. Zomaar prediken was verboden.

Eigeman bezocht hem vaak in de gevangenis, en kreeg dan rijmpjes te horen van Ledeboer. Die maakte hij voor de kinderen. Op latere leeftijd kwam er wat afstand tussen Ledeboer en de ouders van Eigeman, vanwege Ledeboer’s kerkelijke standpunten. Jakob Eigeman hoorde toen bijna niets meer van Ledeboer, maar soms kwam hij toch nog naar hun huis. Hij had dan veel aan te merken op allerlei tierelantijntjes. Ledeboer noemde het afgoderij. De vader van Jakob Eigeman zei dan dat Ledeboer alleen nog maar zag wat voor ogen was, want de onzichtbare afgoden waren nog wel erger. Toen de baard bij Jakob begon door te komen, toen hij nog kind was, toen zei Ledeboer eens tegen hem : ‘Jakob’s stem, maar Ezau’s haren.’ Ledeboer wees hem toen op hetgene wat hij rusteloos zou moeten zoeken.

Wat Ledeboer en L. Boone gemeen hadden was dat ze beiden geen nieuw kerkgenootschap wilden stichten, maar het herstel wilden zien van de moederkerk van vóór 1816, oftewel de Nederduits gereformeerde kerk. Daarom noemden ze hun eigen gemeentes noodkerken.

De kerkhistoricus en predikant J.H. Landwehr (1864-1930) stelde in zijn boek ‘L.G.C. Ledeboer in zijn leven en arbeid geschetst’ uit 1900 dat Ledeboer van jongsaf vervuld was met diepe indrukken van God’s heiligheid. Daarom was hij een boeteprediker die was ontdekt aan de diepe ellende van het menselijk leven, en dat predikte hij ook. Hij was een durfal. Hij durfde dingen te zeggen waar een ander lang over na zou denken of hij het zou zeggen of niet. Ledeboer zei soms dingen op de kansel waardoor hij nooit meer in bepaalde kerken mocht prediken. Velen probeerden Ledeboer na te doen, stelde Landwehr, maar het was meestel een reclame-middel, een begeerte naar volksgunst. Ledeboer was daar ver van verwijderd. Het evangelie is niet goedkoop.

Predikanten waarmee Ledeboer in contact wezen hem er soms op dat ze hoopten dat Ledeboer minder zonderlinge handelingen en uitdrukkingen er op nahield in de openbare godsdienst-oefening, maar Ledeboer stoorde zich daar niet aan, en ging rustig door in hetzelfde spoor, stelde Landwehr. Altijd had hij iets bijzonders, iets heel anders dan andere predikanten. (p. 50)

Landwehr stelde dat het ongewone van Ledeboer de ene aantrok, en de andere afstootte. Het werd steeds meer de gewoonte van Ledeboer om ongewoon te zijn, stelde Landwehr. Ledeboer was een

profeet, en legde daar de nadruk om. Hij werd niet geleid door menselijke orde. Landwehr wees erop dat ‘ik kreeg dit,’ en ‘als ik wat krijg’ uitdrukkingen waren die veelvuldig voorkwamen in de boeken en preken van Ledeboer, en dat hij soms zelfs ophield onder het preken omdat hij ‘niets kreeg.’ Er werd van hem gezegd dat hij nauwelijks ordelijk predikte. Hij walgde van ‘het lichte brood’. Soms wilde hij niets meer te maken hebben met boeken die hij vroeger had gelezen, en deed ze daarom weg.

Landwehr stelde dat Ledeboer moeite had met vergeestelijking. Hij viel bijvoorbeeld de kruispredikant C. van den Oever aan over diens allegoriseringen. Verder was hij tegenstrijdig. Hij stond voor de Dordtse kerkenordening, maar hield zich er verder niet aan. Nu, dat zegt op zichzelf niets. Uiteindelijk gaan we geestelijk met dingen om, oftewel onderwerpelijk, en niet voorwerpelijk.

Hij sprak mensen persoonlijk aan tijdens de diensten. Zo zei hij eens, stelde Landwehr, tegen iemand, dat als iemand niet wedergeboren wordt hij het koninkrijk van God niet zou kunnen binnengaan. Tegen een ander zei hij : ‘Ik geef het u, gij, zie toe, hoe gij ‘t neemt.’ Landwehr stelde dat Ledeboer zich niet bekommerde om het formele. Hij stoorde zich niet aan beslissingen van de kerkeraad als hij eens ergens predikte. Hij wilde zich laten leiden door God, niet door de kerkeraad. Telkens weer ging hij boekjes te buiten. Hij wilde soms ook niet bidden.

Hij was een vijand van het materialisme. Hij noemde het materialisme boeien die de mens van God afhouden, vertraging brengen op het pad. Landwehr stelde dat Ledeboer het Woord predikte met een niets en niemand sparende ernst. (p. 115)

Wij moeten gaan tot de profetische bron die de Heere in de midjaren 1800 opende. Wij moeten gaan tot de plaats dieper dan onze gedachten, dieper dan ons bewustzijn, dieper dan onze zintuigen, dieper dan ons bloed, dieper dan onze herinneringen, dieper dan ons geweten, dieper dan ons hart, want God is altijd groter. Wij moeten gaan tot het Ledeboeriaanse pad.

HOOFDSTUK 68. CALVIJN EN DE EVANGELISTEN - 13

De theologie van Calvijn is een eigenaardig schakelsysteem. Genadisten of geloofisten zijn geen calvinisten, want in de Institutie staat de uitverkiezing boven de genade, en in zijn commentaren hangt het er maar vanaf, want de belangrijkste theologische stukken zijn daar de ontmaskering en doding van het vlees, wat gaat door de afwachtingsleer, oftewel de gevoeligheid voor het moment van roeping, de timing dus, het onderscheiden van de werkseizoenen.

Calvijn forceert de genade niet. Als we in deze gebieden terechtkomen, dan hebben we te strijden tegen hebzuchtige beren, en monsterlijke vissen. Zij willen de mens maar wat graag aan de genade-drugs laten gaan, want dan hebben ze gemakkelijke prooi. Alles wat zomaar van de genade is is voor de duivel. Maar Calvijn stelt duidelijke regels. Aan de andere kant kan zijn uitverkiezingsleer die dominant in de Institutie voorkomt een valstrik zijn, en daarom moet de mens voor samenhang naar zijn bijbelverklaring, maar het blijft een mijnenveld. Er zijn hier en daar gevaarlijke boobytraps die ontweken dienen te worden. Daarom zijn gidsen door het wek van Calvijn van belang.

De zwaardere kringen hameren op de bedrieglijke doodstaat van de mens. De prediking van de doodstaat en de verliesstaat van de mens staat voorop. Er wordt veel voorzichtiger met genade omgesprongen. Men is ook huiverig met het noemen van Jezus, want dat kan de mens al snel in slaap doen dutten, sinds Jezus een snelle afgod geworden is in het Westen. Men strijdt tegen die andere Jezus, tegen dat andere evangelie, dat goedkope evangelie. Calvijn noemde genade een dieper loon. Hij had het over een diepere en verborgen mens, zoals God ook een diepere en verborgen bron had. Heel voorzichtig sprak hij hierover.

Calvijn sprak duidelijk polariserend. We mogen niet slap zijn tegenover de zonde. De neutralen, de lauwen, zijn een groot gevaar. Dat is de lijn van de deformatie, oftewel de gedeformeerden of defo’s. Vaak is dit ook tot vormelijkheid geworden en liberaal. Het is ook in de zwaardere kringen doorgedrongen.

Calvijn en Ledeboer waren beiden in groot gevecht met het monster van giftige verzoeting, wat een soort van deserteurenschap was. Het tragische van het monster was dat het de kerk zwaar verwondde, en het zou de vervolging inzetten op het nageslacht van Calvijn en Ledeboer.

Calvijn stelde dat Jezus een voorbeeld was en herinnering waarnaar de mens zich moest vormen, en wie dat niet deed was bovenmate eigenzinnig en trots (Verkl. Mattheus 18:11), maar hij stelde ook dat men Jezus niet in alles letterlijk moest volgen, maar dit met wijsheid moest doen, geleid door God, omdat elke situatie anders is. Calvijn waarschuwde tegen vormelijkheid rondom Jezus. Er was ook het gevaar van een wereldgezinde, ijdele Jezus, en een sier-Jezus, waarvan we de afgoderij zien in de wereld om ons heen, de westerse wereld, waar Kersten ook tegen predikte en woedde.

Calvijn noemde de trots de moeder van de verachting, en de verachting maakt vrijmoedig in het geven van ergernis. Het ging hier om het verachten van de kleinen. Calvijn stelt dat God juist bijzondere liefde heeft voor het kleine en dat we daarom moeten wedijveren in onderdanigheid en bescheidenheid. Ware zorg hebben spoedt zich niet snel tot ergernis, en Calvijn stelt dat wat God op zo’n hoge prijs heeft gesteld de sterfelijke mens niet mag verachten of als niets rekenen. Calvijn noemt het onredelijkheid. (Verkl. Mattheus 18:10)

In de leer van Calvijn zijn het juist de kleinen die uitverkorenen zijn, zij die door de wereld worden veracht, de armen, de verstotenen, de verbrokenen, de kinderen, om dat wat wijs en sterk is te beschamen. God verkiest wat voor de wereld dwaas is. Dit zijn hen die vrijwillig nederig zijn, en zo door hun geringheid door de wereld worden veracht. Hij waarschuwt tegen schitterzucht, die ook al onder de apostelen was doorgedrongen. Calvijn stelt dat er een vreselijke straf staat op het uit de hoogte behandelen van de geringen en die uit eigen beweging nederig zijn. Calvijn waarschuwt tegen zelfbehagenis en wijst op het zorgdragen als de weg. Dit houdt in : het zorgdragen voor de kleinen. Calvijn stelt dat de vreselijke straf bewijst hoe dierbaar en hooggeschat de naar de wereld geringen en verachten bij God zijn. (Verkl. Mattheus 18:6)

Calvijn noemt als probleem hen die het meest verlangen naar roem en zo zich op een meest gedurfde manier het gezag aanmatigen, met het doel een hoge plaats te bemachtigen, om zo de nederigen aan bespotting of verachting prijs te geven. (Verkl. Mattheus 18:5)

Calvijn stelt dat de kinderen een beeld zijn van de nederigen, dus het gaat er niet om dat het kinderen op zich zijn, want kinderen hebben ook vele gebreken. Als Calvijn stelt dat de kinderen zijn uitverkoren dan bedoelt hij dus niet kinderen zonder onderscheid. (Verkl. Mattheus 18:2)

Calvijn waarschuwt tegen het al te letterlijk nemen van gelijkenissen en er te angstvallig mee om te gaan. We zien op verschillende punten Calvijn als een zeer rekkelijke, in plaats van een preciese. Calvijn stelt dat Jezus kinderen als voorbeeld nam, omdat zij geen besef hebben van de verschillende graden van eer en de zaden van trotsheid. Calvijn stelt dat Jezus zelfs de laagste plaats iemand niet waardig keurt die niet het uitsteken boven anderen vergeet en zich vernedert.

Calvijn noemt het daarom een dwaze begeerte om de eerste te willen zijn. Als medicijn noemt Calvijn de overdenking van het kruis. Als die overdenking voor lange tijd vaarwel gezegd wordt, dan leidt het tot slaperigheid en vadsigheid. Calvijn stelt dat als het eerste gedeelte van het onderricht, wat onaangenaam is voor het vlees, wordt afgewezen dan leidt het tot droombeelden over de opstanding, tot een aards koninkrijk en aardse macht, een status van geluk en weelde, waarin ze voortijdig loon en rust met een eerambt eisen. Dit staat in de leer van Calvijn ook gelijk aan de ijdele nieuwsgierigheid, waar hij veel tegen waarschuwt. Dit is tegelijkertijd het verlaten van de krijgdienst en de geestelijke loopbaan. Het is een geestelijk pensionerings-fonds voor het vlees wat ze aangrijpen. Hup, de oma-pantoffels aan. Wie kiest hiervoor ? Hoe kan iemand hiervoor kiezen ? We zien het overal om ons heen, de verwennende opa en oma cultussen, die het geestelijke leven hebben uitgedoofd, en het is zeer elitair en opportunistisch, voor een zeer selectief groepje. Het is feestje na feestje. Calvijn raast hier, zeer terecht, tegen. (Verkl. Mattheus 18:1)

Ze willen zich onstuimig een pad door de wolken banen, stelde Calvijn. Ze waren van het smalle pad af. Ze zweefden meters boven anderen uit in hun roes. Ze wilden steeds hoger om op anderen te kunnen neerkijken. Calvijn noemt het vluchtige mensen die zich niet bezig houden met de lijdzaamheid. Calvijn stelt dat ze zo geen stap verder komen, terwijl ze wel over de hemel speculeren. Het is hetzelfde als een reiziger die hele verhalen ophangt over de plaats waar de herberg zich bevindt, terwijl hij er nooit zelf naartoe is gegaan, stelt Calvijn.

Calvijn prikt door het bedriegelijke van de mens die hele verhalen ophangt over dingen die hij niet kent en waar hij nooit naar op zoek is gegaan. Van horen zeggen is altijd het gemakkelijkste, en daar kiest de mens telkens weer voor. Daarin zet de mens zich ook graag boven de ander. Calvijn noemt het geestelijke vluchtigheid, als een drugs die de mens heeft genomen. Dit sluipt erin waar de mens het onderwijs over het kruis, over de lijdzaamheid, loslaat. De duivel is hierin een meesterbedrieger die de mens er telkens weer in weet te lokken. Zo maakt de duivel vele slachtoffers. Zo heeft de duivel veel prooi. We zien de markten hiervan overal om ons heen. De mens is opgezet, op sterk water gezet. Het leeft niet meer. Het is de absolute doodstaat van de mens, wat ze dan gaan lopen goedpraten, schoonpraten. Dat is niet zo vreemd. Ze zijn immers dood. Het is de natuur van de dood die dat doet. De doodstaat liegt.

Calvijn stelde dat de apostelen het koninkrijk voorstelden als iets aangenaams wat allen welgevallig zou zijn, iets wat openlijk vertoond zou worden en tegemoet zou worden gekomen met groot gejuich. Calvijn noemt het ijdele droombeelden. Het hield hun verstand als met een sluier bedekt. (Verkl. Mattheus 17:22)

Calvijn stelt dat er geen overwinning hierover is dan door hevige strijd. Zachtaardige duivelbezweerders voeren slechts spiegelgevechten, stelt hij. Velen zullen te zacht, te licht, te zoet, worden bevonden, maar Calvijn stelt dat het geslacht niet uitvaart dan door bidden en vasten. Hij noemt het vasten als een richtingaangever voor het gebed. Het vasten is een hulpmiddel bij het gebed, opdat het niet gaat ontaarden. (Verkl. Mattheus 17:21)

Calvijn gelooft alleen in geleid gebed, wat gematigd moet zijn, want vleselijke wensen zijn ongeordend en in strijd met het geloof. Wij moeten ons richten op de belofte, en niet meer begeren dan is toegestaan. Daarom moeten de gebeden beperkt zijn, stelt Calvijn, naar de voorgeschreven regels. Hij noemt gebed dus gevaarlijk als het buiten God's Wil omgaat. (Verkl. Mattheus 17:15)

Calvijn stelt dat de overblijfselen van het ongeloof ijverig uitgeroeid dienen te worden. Deze overblijfselen kleven de vrome aan, en de vrome dient ermee te worstelen, in het aansmeken van God, in het gebed. (Verkl. Markus 9:24)

HOOFDSTUK 69. BESPREKING DE SAAMBINDER 1974

De predikant Lamain begint bij de aanvang van de Saambinder van 1974 te prediken dat God een jaloers God is die niet de plaats in ons deelt met iemand anders. Ook niet met ons eigen ik. Onze eigen gestaltes en bevindingen dienen weg te vallen. God moet de hoogste plaats in ons hart innemen. Een radicale boodschap, zoals we van W. C. Lamain (1904-1984) gewend zijn.

In die zin laat God een overblijfsel achter van een ellendig en arm volk. Het vlees in zichzelf is verwerpelijk en verdoemelijk. Dat mag de vrome niet vergeten. Lamain stelt dat het volk ellendig en arm is en dat steeds meer wordt. Er moet aan het zelf gewanhoopt worden, geleerd worden van zichzelf af te zien. Zo blijft de genade bij ons, en achtervolgt ons. Het moet ons van de hemel geleerd worden, stelt Lamain. Calvijn noemde de genade een dieper loon en een diepere leiding door God. De mens kan het niet verkrijgen door zijn vlees, maar er is een geestelijke bron in de mens. Hieruit moet de mens zien te leren. (Saambinder, 3/1, 1974)

Dat is een strijd tegen de Romeinse geest van Jupiter, die dit soort belangrijke theologische stukken overslaat en vanuit het vlees heerst. Het zit in ieder mens, en ieder mens moet daarvan loskomen.

Lamain stelt dat de mens moet inzien niet hoe wijs hij is, maar hoe dwaas hij is. De vrome moet zich onderwerpen aan het onderwijs van God. Het vlees zal dat niet doen. In de geestelijke strijd liggen we meer onder dan boven, maar door het wereldoverwinnend geloof mogen wij ogenblikken trappen op de nekken van onze geestelijke vijanden, stelt Lamain. Eenmaal zullen de vromen voor eeuwig de overhand hebben. Voor de arme wereldling die zijn deel heeft in dit leven is er geen toekomst, waarschuwt Lamain. Hij roept de vromen op tot de strijd. Zo begint de Saambinder van 1974. Overal zijn er geestelijke vijanden. Straks zal alles op het nachtslot gaan, stelt Lamain. Nu is het nog niet zo ver. Hij roept daarom op tot bekering. Het hart van de mens is met eeuwige vijandschap tegen God vervuld, dus er moet heel wat gebeuren. Lamain vindt het verschrikkelijk om het te moeten schrijven, dat de mens van nature niets anders begeert dan in de hel te komen. Er is een verdrag gesloten met de hel. Eenmaal zal de mens gedagvaard worden door een heilig en rechtvaardig God, stelt Lamain. Straks zal de deur sluiten, stelt hij.

De Saambinder windt er geen doekjes om, verdoezelt het niet. Het zijn krachtige woorden. Het volk wordt niet in slaap gesust, maar Lamain blaast op de bazuin. Het is oorlog. De duivel wil de zielen van de mens meesleuren. De eigen verkozen wegen zullen in de eeuwige dood eindigen. Terecht noemt Lamain het een droevige boodschap.

Geen mierzoete snoepjes met slaappillen dus. De Saambinder houdt zich sterk en streng en vermaant haar kinderen. Haar waarschuwing kan niet weggeschoven worden, mag niet weggeschoven worden. Ze is niet slap als Eli. Ze tuchtigt haar kinderen. Het is onderdeel van de geestelijke opvoeding.

Stelt u voor als er in 1974 geen bladen zouden zijn geweest zoals de Saambinder. Het zou nog veel erger zijn geweest. Het Woord des Heeren heeft ons niet alleen gelaten. We hoefden niet als wezen op te groeien.

Lamain waarschuwde in 1974 dat de mens van de zonde aan het verschijnen was, steeds meer en meer in het openbaar kwam. Er was nergens geen ontzag of eerbied meer voor. Men was aan het wegzinken in de zonde. Alles riep om het oordeel van verwoesting en verdelging, stelde Lamain. Deze prediker probeerde nog te redden wat er te redden viel. Kunt u zich de wanhoop voorstellen als een ziener zoals W.C. Lamain dit allemaal voor zijn ogen ziet gebeuren, hoevelen werden meegesleurd tot de put van het verderf ? Het is een ondragelijk lijden, en het is een lijden des Heeren, die wil dat een ieder tot behoudenis komt. Het is een ondragelijk lijden om de kinderen die je liefhebt te zien afwijken, gegrepen door de zonde, de leugen volgend, de duivel achterna. Ze vallen voor de aardse verlokkingen en hebben de Heere niet hoog staan. Ze houden er andere meesters op na. Ze zijn ongehoorzaam aan hun geestelijke ouders, waarvan Paulus al profeteerde in de brieven aan Timotheus. Deze dagen zijn uitgekomen. Het is koud geworden in de harten van de mensenkinderen, bitter koud.

Toen Daniël zijn visioenen had was hij daar ook ziek van. Maar zo hebben wij deel aan het lijden des Heeren. Laten we dankbaar zijn dat in de duistere dagen van 1974 mannen waren gezonden zoals W.C. Lamain. Eert uw geestelijke vaderen en moederen.

Laat ons eten, drinken en vrolijk zijn. Daar gaat het om bij de mens. Lamain stelt dat we in de dagen van Noach zijn, en hij waarschuwt zoals Noach. Hij was een Noach voor deze tijd. De zondvloed was aanstaande. Hij rouwt over de afgedwaalde kinderen.

De mens was Jupiteriaans verlicht geraakt, aan de drugs. Het Woord des Heeren was verworpen. De bijbelse leer van de algehele verdorvenheid en de noodzaak tot bekering was opzij geschoven door de verwende maatschappij. De geest van Jupiter was aan hun harten gehecht. Het menselijk verstand werd als onverdorven beschouwd. De Saambinder wijst op dit verval, slaat de trom en blaast op de bazuin. Er was een slapte in opvoeding en onderwijs aan het binnendringen. Het verval woekerde voort en er werden belangrijke reformatorische grondslagen losgelaten. Er wordt gewaarschuwd tegen ijdel licht dat bedriegt. (Gr. v. Pr.)

De predikant K. de Gier (1915-1999) was inmiddels hoofdredacteur geworden. Hij had het in 1969 van L. Rijksen overgenomen. Hij zou tot 1985 hoofdredacteur blijven. Bij de aanvang van 1974 waarschuwde K. de Gier tegen de opkomende machten van wereldgezindheid die steeds sterker werden. Hij geeft ook een overzicht over 1973, en vermeldt dat er twee gereformeerde gemeentes zijn bijgekomen, namelijk in Lelystad en Oostvoorne.

De Saambinder roept op om de wil van het vlees los te laten. Kinderen moeten opgroeien in een wereld die voluit in opstand is tegen God. Er is een andere wet in de wereld die rechtstreeks tegen de geboden des Heeren ingaat, stelt de Saambinder. Er wordt veel geschreven, stelde de Saambinder, maar waar is de godsvrucht ? Daarom roept de Saambinder op om te bidden voor leiding en bekering. De Saambinder roept om tot ernst in het opvoeden van de kinderen in een wereld als deze. Gerechtigheid en waarheid moeten we beoefenen naar onze kinderen en naasten toe. De Saambinder stelt haarzelf hiertoe moederlijk op.

De Saambinder in 1974 roept op tot zelfonderzoek, om niet mee te veranderen met de wereld, want die is aan het experimenteren, en ze weten niet waar ze heengaan. We moeten de achtergronden van deze veranderingen doorgronden, en vast blijven staan op de geleerde inzettingen des Heeren. De Saambinder stelt dat dit niet om de dode letter gaat. Daar moeten we ook verre van blijven. De Saambinder waarschuwt ook voor indringers in haar eigen kringen.

De predikant Chr. van Dam (1893-1976) roept op om de verdraagzaamheid en lankmoedigheid van God te bewonderen, want die draagt de gehele wereld om de wil der uitverkorenen nog door het Woord. Nu, dat is zeer belangrijk dat hij dit stelt, want wij moeten zo oppassen voor vleselijke verdraagzaamheid, oververdraagzaamheid, die de kantjes er vanaf loopt en de zonde vrij spel geeft. Wij moeten oppassen voor de slappe verdraagzaamheid van Eli die zijn zonen niet tuchtigde, en daarom moeten we naar de verdraagzaamheid en lankmoedigheid van God gaan. Dat is een groot verschil. De verdraagzaamheid van de mensen is tomeloos. Die staan alles toe. Maar God geeft richting en grenzen aan de verdraagzaamheid. Van Dam waarschuwt tegen de machtige en rijke booswichten in deze wereld die in God’s ogen ellendig, verwerpelijk en verloren zijn. Zij zullen hun straf niet ontgaan op de dag van de verbolgenheid des Heeren, stelt hij. Hij noemt het gevaar van de zelfbewuste praters, de geestelijke inbrekers die met kleine genade geen genoegen nemen. Zij dulden geen tegenspraak. Dezen zijn ook in de kringen der vromen doorgedrongen. Hij noemt daarom zelfonderzoek belangrijk, want het hart is bedriegelijk. Hij stelt ook dat dit zeer nauwkeurig

moet gebeuren. Men moet niet steunen op zomaar gemoedsbewegingen. Men moet oppassen voor valse gerustheid. (10/1, 1974)

De predikant W. Hage (1912-2003) stelde dat er maar weinigen door de poort zouden binnengaan, dat het maar een kleine kudde zou zijn. De poort is eng, en men moet strijden om in te gaan. W. Hage noemt dit de Jakobsladder. De verbreking van de brug tussen God en mens kan nooit genoeg beweend worden en beleden worden, stelt hij. Het vereist eindeloze tranen, en het mag dus niet Jupiteriaans weggeschoven worden. De Romeinse geest zit diep in de gemeente, met hete, ruwe hoofden en koude harten, waarin alles draait om het zelf. Altijd weer is de Jupiteriaanse geest haantje de voorste. Daaruit is de Romeinse wereld opgebouwd, uit brood en spelen. Het is tijd dat die gevaarlijke spelletjes worden achtergelaten. De Heere laat niet met zich spelen.

W. Hage noemt de enge poort de openbaring des Heeren. Die poort is zeer eng, want de openbaringen zijn zwaar. Het laat de zonde zien, en de strijd tegen de zonde. Daarin wordt de oude mens gekruisigd. De heerschappij van de zonde moet afgelegd en bestreden worden. De mens moet het niet eens zijn met de wereld. De mens moet zich niet slap naar de wereld opstellen en geen meeloper zijn. De mens is gelijkvormig geworden aan de wereld. In die tijd zijn we aangekomen.

De mens wil een geheel andere weg gaan dan de smalle weg, stelt W. Hage. De poort is dus innerlijke zielsovertuigingen over de zonde. Die poort is ook een gezicht van God’s gerechtigheid. Het is een poort van grote worsteling, stelt W. Hage, want hier verliest de mens elke grond. Het is een gezicht van goddelijke wraak. God kan geen afstand doen van de geestelijke gerechtigheid. De ziel die zondigt zal sterven. Dat is een bittere pil met vele benauwdheden. Soms zijn er helse folteringen, stelt hij. De psalmist ging hier ook doorheen. Hier moet de mens loskomen van elke vleselijke waardigheid en van eigengerechtige godsdienst.

Alleen op het bed geheel doornat met tranen kan er door de enge poort gegaan worden, stelt W. Hage.

Van Dam wijst op de vele ijdelheden der zorgeloze wereldlingen die rondwandelen op de brede weg richting het verderf. Daarom moeten we ons afzonderen in de vreze des Heeren. Hij wijst daarbij op de hemelvaart van Elia. Ook Elia had te strijden met een zondig en goddeloos geslacht. We leven in dezelfde dagen. (17/1, 1974)

In het kerkblad van de gereformeerde gemeente van Ridderkerk, wat ook in de Saambinder terecht kwam, wordt de Grieks-Romeinse geest besproken waartegen strijd was. Er werden varkens geofferd aan Zeus, de Griekse vorm van Jupiter, en de mens werd gedwongen op deze altaren te offeren. Ze werden gedwongen tot het eten van zwijnenvlees en het offeren tot Zeus, onder Antiochus IV, koning van het Seleucidische rijk, het grootste diadochenrijk, oftewel opvolgersstaat van het Macedonische rijk van Alexander de Grote. De moeder van Antiochus IV was Laodice III. Zijn partner was Laodice IV, en zijn dochter was Laodice VI. Het rijk was in het midden oosten. Ook de Joden werden onderdrukt en bedreigd. Velen stierven aan de martelpaal, en anderen vluchtten. GG Ridderkerk stelde dat de koning hoogmoedswaanzin had. Later kwam Israel onder Romeins bestuur. Zeus was Jupiter. Ze kregen in die dagen te maken met de wrede, hebzuchtige en wraakzuchtige Herodus de Grote. Hij was koning van Judea, maar regeerde bij de gratie van keizer Augustus. GG Ridderkerk noemde deze keizer een heidense vredevorst die door de Heere werd

gebruikt om Jezus te laten geboren in de plaats van de psalmist, in de volheid des tijds. Uiteindelijk zal alles dus ten goede medewerken.

Wat een strijd hebben we nog steeds met de geest van Jupiter die de kinderen nog steeds dwingt vlees te eten en te offeren tot hem. Het zijn aardse verbeeldingen, veraardst en verletterlijkt. Wij moeten gaan tot de geestelijke verbeeldingen, van de geestelijke oorlogsvoering en jacht.

De Saambinder stelde dat Alexander de Grote voor godsdienstvrijheid stond. Hij legde de hellenisering niet onder dwang op. Na zijn dood, op 33-jarige leeftijd, streden zijn op macht beluste generaals om zijn erfenis. Tijdens Antiochius III kwam er een verandering in de houding van de Joden naar de hellenisering. Er kwamen steeds meer Griekse steden, en veel Joodse jongemannen vielen voor de Griekse verleidingen en gingen naakt Griekse oefeningen doen, en lieten het Judaïsme steeds meer los. Ze veronachtzaamden bijbelse voorschriften, en vielen voor de Griekse verleidingen van afgoderij. Griekenland was dus de slang in het Joodse paradijs, en later werd die slang Romeins. Met het helleniseringsproces kwam er een Griekse bijbelvertaling. (10/1, 1974)

De Saambinder worstelt met het stuk over de wedergeboorte. De Saambinder waarschuwt voor elke vleselijke voorbereiding tot de wedergeboorte. Het is iets onverhoeds en plotselings, als in een jacht gebeurt het. Het kan niet tegengewerkt worden. Het is als een Damascus-ervaring. Het is niet half-half, maar geheel. Men is wedergeboren, of men is het niet. Er is geen derde weg. (17/1, 1974)

Als de poort dan gesloten is, dan komen de dwaze maagden aan de deur kloppen, maar voor hen zal niet opengedaan worden. W. Hage stelt dat het geroep om de poort te openen geen gebed is maar een eis, een bevel. Het zijn godsdienstige mensen die menen hierop recht te hebben. Ze eisen daarom loon voor hun arbeid. Het zijn mensen die de vorm voor het wezen hebben gehouden, stelt W. Hage. Ze krijgen te horen : ‘Ik ken u niet.’

Als ze worden weggestuurd dan moeten ze dus het eisen afleren, en het gebed en smeken leren, zoals de Kanaänitische vrouw die door Jezus werd afgewezen vroeg om de broodkruimels. Zie, voor ons vlees is de deur gesloten, altijd, maar voor het geestelijke leven is de deur open, altijd. Daarom moeten we het geestelijke leven leren en beoefenen.

De dwaze maagden hadden dan wel een godsdienstig leven, maar geen geestelijk leven. ‘Wij hebben in Uw tegenwoordigheid gegeten en gedronken en Gij hebt in onze straten geleerd.’ Het waren dus trouwe kerkgangers, stelt W. Hage. De verborgen omgang met de Heere, de bevindelijkheid, was hen vreemd.

Nu, hier is het geheimenis. De Nederduits gereformeerde dogmatiek geeft duidelijk aan dat er ook gevaren zijn in de bevindelijke kringen, namelijk van het je altijd maar zondig voelen. Kaïn kreeg de opdracht om over de zonde te heersen. Calvijn’s belangrijkste stukken van zijn leer waren het ontmaskeren van de zonde en het doden van de zonde, dus ergens in het proces van de grootte van de zonde en de doodstaat onder ogen komen krijg je zicht op de vijand en moet je de strijd gericht aangaan, en niet bij de zonde blijven, want wij mogen niet zondigen. We hebben het dus over verschillende seizoenen die niet uit hun bedding mogen treden, want als er teveel wordt gericht op het zondig zijn ten koste van de strijd tegen de zonde dan kan dat geestelijke pensionering in werking zetten. Dit gedeformeerde proces loopt ook dwars door de bevindelijke kringen heen. In de

theologie van Calvijn is de afwachtingsleer de moeder van het ontmaskeren van de zonde en het doden van de zonde, haar twee dochters. De afwachtingsleer is namelijk de timing, de gevoeligheid voor de roeping des Heeren, zodat men de Heere niet voor de voeten loopt of achterblijft.

De zogeheten ‘vrije genade leer’ die veel voorkomt in bevindelijke kringen is ook niet echt calvinistisch te noemen in de diepte, want Calvijn sprak over genade als een ander soort loon. De genade is niet goedkoop. Het heeft in het westen veelal een afgeweken betekenis. Het is één van de grootste dwalingen in de moderne kerk. Dit zorgt ook voor massale geestelijke pensionering. Men handelt graag in de stokpaardjes die door deze geest worden gebruikt. We hebben hier met de Jupiteriaanse drugs te maken die de mens in het vlees houdt, ook al is dat vlees zeer godsdienstig en zelfs bevindelijk. Nog steeds is dit de Kuyper-Kok geest die andere, sluwere vormen heeft aangenomen, en waar bevindelijken zo voor huiveren, terecht. De duivel is sluw.

We hebben het eerder genoemd :

‘De valse vertaling van Efeze 2:8 is een absolute killer in het westen :

‘Want door genade zijt gij behouden, door het geloof, en dat niet uit uzelf: het is een gave van God.’

In het Aramees, de taal van Yeshua, staat er echter :

‘Want door de getuchtigdheid en geoefendheid (tebu) bent gij afgezonderd (prq), door de deugdelijkheid, en dat niet uit uzelf (het ego): het is een gave van God.’

In het Grieks is de gift de doron, wat een beloning is en een verering, net zoals charis, genade, een beloning is, en doron betekent ook een offer aan God, dus zo krijgt deze tekst een hele andere betekenis. Die wordt in het westen van de mens afgehouden.’

Dus in de gehele Aramese-Griekse betekenis :

‘Want door de getuchtigdheid en geoefendheid (tebu) bent gij afgezonderd (prq), door de deugdelijkheid, en dat niet uit uzelf (het ego): het is een loonsgave van God.’

Natuurlijk heeft het met loon te maken, want God wil niet onvrijwillig, door dwang, benaderd worden. De loonsgave is dus ter veiligheid ingesteld. Calvijn stelde dat de mens het goede niet kan willen, door de zondeval, maar stelde desondanks ook dat de mens niet moest stoppen te streven naar het goede en het te koesteren. Er zijn dus diepere mechanismes in de mens die het omzeilen. Calvijn sprak over zowel diverse lagen in de mens als in God, en telkens gelden er andere regels. Ja, het geloof en het willen van de mens is aangetast, en daarom moet de mens openstaan voor de hogere wil en het hogere geloof van God. In zijn commentaren nuanceert en verduidelijkt hij dat meer dan in de veel kortere Institutie, wat hij ook hoofdzakelijk had opgesteld toen hij jonger was, maar dit later in verschillende versies nog enigszins uitwerkte, maar waarbij hij wees op zijn bijbelverklaring, opdat het grotere verband ervan gezien zou worden. Toch kan het lezen van de Institutie de mens al snel op het verkeerde been brengen. Het was een monster waarmee Calvijn worstelde, de belasting die hij diende te betalen aan het beest. Het beest wilde het volk niet laten gaan.

Calvijn wees erop dat de uitverkiezing niet berekend kon worden naar menselijke maatstaven, omdat God rekening houdt met verborgen factoren die de mens niet kent, of negeert. Hij stelde dat men er maar vanuit moest gaan dat God hen had uitverkoren die niet door de wereld waren uitverkoren, maar hij noemde dit slechts als een beeld, want het was niet per definitie zo dat datgene wat door de wereld was verstoten per definitie door God was uitverkoren. Hij legde dit weer verder uit aan de hand van wat principes. Hij was er huiverig voor om alles te precies en nauwgezet in kannen en kruiken te krijgen. Het bleef dus nog enigszins vaag. Hij wilde zich ook niet schuldig maken aan ijdele nieuwsgierigheid. Wat de geschriften van Calvijn de mens dus proberen te leren is de mens voorzichtig te maken.

HOOFDSTUK 70. DE OPVOEDING DER KINDEREN - GEEN OLIE GEVEN AAN DE DWAZE MAAGDEN

Geliefden, Lukas 16 spreekt van de onoverbruggelijke kloof tussen de rijke man en de arme Lazarus. Dit heeft aanleiding gegeven tot veel gespeculeer wat de gemeente des Heeren flink veel schade heeft gebracht. Laten we beseffen dat we het over een gelijkenis hebben, niet iets noodzakelijk letterlijks. De kloof is onoverbruggelijk. Als de mensen van de ene naar de andere kant zouden willen gaan, dan kan dat niet, dus de arme Lazarus zou de rijke man niet kunnen helpen, ook al zou hij dat willen.

We lezen in de brieven van Petrus dat Jezus het wel kon. Die kon wel naar de gevangenis afdalen in de onderwereld om gevangenen vrij te zetten. Ook de oude profeten konden dit. Die werden soms naar de hel gezonden. Nu, het grote verschil is dat zij op missie gingen, op basis van een roeping. Wij mogen en kunnen nooit zomaar de grote kloof waar Lukas 16 over spreekt overbruggen. Jezus

sprak ook dat zij die in de gevangenis waren geworpen de schuld volledig moesten uitzitten, totdat ze de volledige boete zouden hebben betaald.

De rijke man vroeg om een waterdruppel voor op zijn tong, maar de arme Lazarus zou het hem niet kunnen geven vanwege de grote kloof. Ook de dwaze maagden kwamen voor een dichte deur. Laten we beseffen dat we het hier over een gedicht hebben. Die dichte deur is onderwerpelijk, niet vorwerpelijk. Het is een literaire stijlfiguur, zeer hyperbolisch. De dwaze maagden beseften dat ze geen olie hadden en vroegen olie aan de wijze maagden, maar die wilden het niet geven. Toch wezen zij de weg naar de olie, want zij spraken over de verkopers.

Is dat dan geen hebberigheid, geen gierigheid, dat de wijze maagden geen olie wilden geven aan hun naasten ? Hadden de dwaze maagden niet snel die olie nodig ? Is het niet wreed van de wijze maagden ? Die vraag zou gesteld kunnen worden.

Geliefden, ik had daar een droom over. Ik zag kinderen strijden over speelgoed. De ene wilde het de ander niet geven. Maar dat kan verschillende redenen hebben. Er zijn ook goede redenen. Voor kinderen leeft het speelgoed. Zij dragen zorg voor het speelgoed. Zo leren zij dat. Nu kan het zijn dat het ene kind het speelgoed wil beschermen tegen het andere kind, of zelfs het andere kind tegen het speelgoed wil beschermen om de een of andere reden. Kinderen leven in een surreële werkelijkheid, een andere werkelijkheid, en dat kan diep gaan. Zo mag je dus niet in de opvoeding zomaar zeggen dat dat kind dan hebberig is, want er kunnen ook andere redenen zijn. Volwassenen moeten daarvoor gevoelig zijn. Volwassenen moeten niet rechtoe rechtaan met kinderen omgaan, maar hun wereld leren kennen.

Zo is dat ook met de wijze maagden. De olie kon niet zomaar gegeven worden, want dan zou het niet echt zijn. Het kan alleen maar gekocht worden. Men moet daar persoonlijk hard voor werken. De mens moet het zich eigen maken.

Jezus zei in Openbaring 3 tegen de lauwen : ‘Koopt van mij.’ W. Hage merkte op dat de dwaze maagden eisten in plaats van bidden. Ze gingen de verkeerde weg, en daardoor was de deur voor hen gesloten. Daarom werd er tegen hen gesproken : ‘Ik ken u niet.’

Laten wij daarom tot Jezus gaan niet als eisers, maar als kopers, als bidders. De deur is dicht voor het vlees, dicht voor bedriegerij, dicht voor overmoed, maar niet voor de verbroken smekelingen die zichzelf hebben vernederd. K. de Gier wees op Mozes die stamelde : ‘Delg mij nu uit Uw boek, hetwelk Gij geschreven hebt’ (Exod 32 : 32). (Saambinder, 3/1, 1974) De verloren zoon sprak : ‘Ik ben het niet waard. Maak mij maar tot een dagloner.’

Door de vrije, zielloze genade is men veel te ver gegaan, is men grenzen overgegaan, om van God te eisen, maar men moet weer vernederd worden tot een dagloner. Dan komt God ons tegemoet om ons het zoonschap te schenken. Het is dus een dialectisch probleem, geen definitief probleem. Het kan niet door het vleselijke, maar wel door het geestelijke. De mens moet beginnen met het kleine, en als zelfs dat er niet is, zoals bij de rijke man aan de andere kant van de grote kloof, dan moet men eerst dieper aan zichzelf sterven in het grote niets, in diepere boetvaardigheid.

C. Steenblok stelde dat als wij naar de hel zouden gaan, dan zouden we niet moeten klagen om de hel, maar om de zonde tegen de Heere. Ook daar zouden wij de Heere moeten beminnen, en wij dienen de hel als rechtvaardig te beschouwen. Vraag dan om een kleine waterdruppel. Zulken komt God tegemoet. (In zijn preek over Hebreeën 2:3)

Nu, geliefden, ook al stelden de voorouders vaak dat de hel eeuwig was, zij wezen ook op de diepte van de gelijkenis, en waren hierin vaak zeer rekkelijk, want ondoorgrondelijk zijn God's wegen. Calvijn ontkende de letterlijkheid van de hel, maar niet de eeuwigheid en de ernst ervan. Wij moeten onderwerpelijk en dialectisch omgaan met de hel, niet voorwerpelijk, als een object. Het is een geheimenis. Laten wij niet te licht worden bevonden omtrend deze dingen, maar ook niet te zwaar. Uiteindelijk werden de dwaze maagden niet binnengenomen, omdat zij de Heere vooruitliepen. Zij moesten eerst terug. Dat is de afwachtingsleer van Calvijn, dat er gevoeligheid moet zijn voor de roeping, voor het moment. Het gaat in deze leer niet zomaar om genade of werken, maar om het 'wanneer'. Zij die later begonnen te werken kregen hetzelfde loon als zij die eerder begonnen te werken, vanwege dat ze gehoorzaam waren in het 'wanneer'. Zij werden beloond voor hun onderscheiding van de seizoenen in plaats van zomaar hun werken. Zo wordt er afgeweken van de vleselijke werken en de vleselijke genade.

De dwaze maagden kwamen niet binnen omdat ze de tijden des Heeren niet kenden. Ze waren niet voorbereid. Laten we dit niet te zeer dramatiseren, maar wel ernstig hieraan werken. Bewerk uw behoudenis in vrezen en beven, want de vreze des Heeren, oftewel de voorzichtigheid, het afwachten, het smalle pad hiertoe begaan, is het begin en het hoofd der kennis.

Laten we niet zeggen : 'In de hel is God niet en kan God niks doen,' want de psalmist zegt in Psalm 139:8 : 'Zo ik opvoer ten hemel, Gij zijt daar; of bedde ik mij in de hel, zie, Gij zijt daar.' De grondteksten laten ook een genuanceerder beeld zien van de hel, als een orakel, als een beproever, als de exegese. Niemand ontkomt daar zomaar van, maar het kan wel verdiept worden, en dat is uiteindelijk de weg naar de hemel. God zoekt altijd naar de verlorenen, zoals we ook zien in de brieven van Petrus, en zoals in het verhaal van het verloren lam. Dat is ook het pad om uiteindelijk uit de hel te ontkomen, door op zoek te gaan naar het verlorene. Jezus daalde diep in de hel af, en zo moeten wij ook daarin hem volgen. Juist daarin. Daaraan meet hij alles af, aan de barmhartige samaritaan.

Laat dat geen excuus zijn voor de zonde. Het is juist een strijd tegen de zonde. De deur is zowel open als dicht, afhankelijk aan hoe wij met deze principes omgaan. Het is een ingewikkeld schakelsysteem, zoals de leer van Calvijn. Blijf aandacht geven aan de grotere verbanden en de kleinere nuances, zoals de gereformeerde voorvaderen hierover oeverloos hebben gesproken. Ze hebben het evangelie niet te grabbel gegooid, niet goedkoop gemaakt. Ze hebben geen olie gegeven aan de dwaze maagden, maar hen de weg daartoe gewezen.

Het zijn vaak de leken die met bepaalde zinnetjes weglopen, het uit z'n grotere verband rukken en dan de anderen hiermee onderdrukken en het leven ondragelijk maken. Velen zijn hierdoor in psychiatrische ziekenhuizen terecht gekomen. Dat is het gedeformeerde gevaar. De gereformeerde voorvaderen waren echter vaak terdege geleerd over deze onderwerpen. Niemand hoeft hierover in het duister te tasten. Vaak zijn de opgeleide predikanten onderdrukt door de machtslustige families en kerkeraden die niet kundig zijn over deze onderwerpen. Dat is het tragische van de

gedeformeerde kerken, dat ze gevangenissen werden voor de predikanten. Nederland, hoe bent gij met uw geestelijken omgegaan ? Hoe bent gij omgegaan met de geestelijke vaderen en moederen die de Heere over u heeft aangesteld ?

HOOFDSTUK 71. BESPREKING DE SAAMBINDER 1974 - DEEL 2

Je kunt niet zomaar binnengaan in het hemelse Jeruzalem. W. Hage wees erop dat het hemelse Jeruzalem twaalf poorten had. Deze waren gemaakt uit paarlen. We kunnen niet zomaar binnengaan, stelt W. Hage, want zonder wedergeboorte zal niemand het koninkrijk God's zien. De poort is wijd open voor de arme, de ellendige, de naakte, stelt W. Hage. Het is voor hen die beseffen dat de aarde geen blijvende stad is, maar dat we het toekomende zoeken.

We kunnen wijzen op die twaalf-poortige ingang. W. Hage stelt dat wij aan de poort moeten zijn om te wachten of het de Heere behaagt om die voor ons te openen. Wij mogen het niet eisen, maar moeten in afwachtend, luisterend gebed gaan. We kunnen ook stellen dat het niet zomaar om één poort gaat, maar twaalf poorten, dus het zijn verschillende principes. Als er een poort dichtzit moeten we eerst naar een andere poort. We moeten gaan van fundament tot fundament. Wij moeten

goed op onze voeten staan, gaande tot de lieflijke voeten die de boodschap van het evangelie verkondigen, en dat is geen goedkope boodschap. Die verspilt geen olie of genade. De lieflijke voeten waar Jesaja over predikt voeren jacht op het oervlees. Ze zullen de vijanden verpletteren.

W. Hage laat weten dat we naar het vlees het niet kunnen verdienen, en daarom moet er gewacht worden op de Heere. (Saambinder, 17/1, 1974) Dit wijst dus ook terug op de afwachtingsleer van Calvijn. Wij mogen God niet forceren. Wekt de liefde niet op voordat het haar behage. Het gaat om de tijden des Heeren. Niet onze wil, maar Uw wil, niet op onze methode, maar Uw methode, niet op onze tijd, maar Uw tijd. Niet in onze hoeveelheid, maar Uw hoeveelheid. Niet in onze richting, maar Uw richting.

Wij moeten geheel ontwapend worden. Alle vleselijke wapens van eigengerechtigheid en eigenzinnige godsdienst, vormelijke godsdienst, moeten eraf. Wij mogen geen letterslaven en naamslaven zijn. De afgoden moeten eruit. Beeldenstorm (1566).

Zo begon de tachtigjarige oorlog. Zo begon het verzet tegen de Spaanse overheerser. Het was de geuzenoproep. Nederland liet ruggegraat zien. Calvijn was gekomen, en Calvijn werd op waarde geschat, ondanks dat er ook grote valstrikken waren in het werk van Calvijn. Het waren dingen die moesten gebeuren. Er ware precieze calvinisten in het zuiden, en rekkelijke calvinisten in het noorden. Die waren ook in oorlog tegen elkaar, maar die moesten ook samenwerken tegen de gezamenlijke vijand. Zo waren er ook allerlei calvinistische verbonden. Daarom vervaagden de grenzen tussen noord en zuid ook, tussen preciezen en rekkelijken, maar op andere momenten waren ze er weer duidelijk. Het werk van Calvijn moest nog verder besproken worden, verdiept worden. Het was een erfenis. Het moest voor de bevrijding van Nederland zorgen.

De wijze maagden van de Saambinder in 1974 gaven niet zomaar olie aan de dwaze maagden, maar toonden de weg daartoe. Ze verspilden hun olie niet. Wij mogen geen parels voor de zwijnen werpen. Wij moeten hen het smalle pad tonen. Zij moeten leren het hemelse te kopen. Genade was een ander loon, stelde Calvijn. Het was een dieper loon. Dat kon niet zomaar door te werken, maar door geleid te worden door de Heere, in het wel of niet. Daartoe moet de mens naar school. Soms is het geen tijd om binnengelaten te worden. Eerst is er een tijd om te strijden, te zwoegen, diepzee te gaan duiken, op zoek naar de parels, en dan strijd te hebben met de verschrikkelijke wachters van de parels, de grote zeemonsters.

Je komt niet zomaar door de paarlen poorten waarvan er twaalf zijn. Je kunt ze ook niet naar eigen willekeur binnengaan. Daarom zijn soms de poorten gesloten en moet je terug.

Wij mogen niet zomaar olie geven aan de dwaze maagden. Dan zouden we hen bedriegen. Daar waarschuwt de Saambinder van 1974 tegen. God kan niemand bedriegen. (Saambinder, 24/1, 1974)

De Saambinder stelt dat de knechten door God zijn geroepen om het volk te leiden, tot de bron, niet hen zomaar alles in de schoot te werpen. Het volk moet opgeleid worden, niet verwend. En dan zien we hoevelen afvallen, als hen niet gegeven wordt wat ze hebben geeist. Dan zien we ineens hun ware gezichten. Velen vallen af in de nacht. De prijs is hen te hoog. Dan moeten we het stof van onze voeten afvegen en verder gaan. Spotters mogen niet bestrafd worden, want dan zouden we schande op ons halen. Sommigen zijn de tucht niet waard. We moeten hen dan achterlaten en verder

gaan met bruggen bouwen, in de hoop dat ze zich eens zullen bekeren. God wil dat een ieder behouden wordt. Doet wie niet deugt uit uw midden weg. Slechte omgang bederft goede zeden. Ook hierin moeten we de tijden en seizoenen des Heeren onderscheiden, en niet eigenmachtig ons mes gebruiken.

Laten wij ons niet leiden door mensenvrees, stelt de Saambinder, want dan zouden we onszelf bedriegen. Laten we op onze hoede zijn voor schijn-bekeringen. De Saambinder noemt Ezau die berouw zocht onder tranen, en Orpa die wenende tot haar volk en goden terug, en noemt Saul die onder de profeten was, en Judas die zijn schuld beleed. Er is een heleboel koud en onwaar berouw. De verleidingen die tegen het volk komen zijn velen, en die kunnen heel godsdienstig en zelfs bevindelijk zijn. Een klein beetje zuurdeeg maakt het gehele deeg zuur. Een klein lekje kan het schip doen zinken. Geliefden, laten we op onze hoede zijn.

De mens moet diep walgen van zijn boosheden, stelt de Saambinder, in stof en as gaan, en zo roepen : ‘onrein’, vol schaamte en schaamrood. Er moet een afschuw zijn van vorige spijze. De Saambinder spreekt van laffe spijze.

W. C. Lamain stelt dat we moeten leren bidden om bekering, want de mens kan zichzelf niet bekeren. We hebben met een geslacht te maken dat rein is in eigen ogen, maar die van hun drek niet zijn gewassen, stelt Lamain.

We kunnen stellen dat als we te maken hebben met een harde of verharde wil, dan kunnen we nog wel bidden, ook al moeten we bidden om gebed, want de mens kan zelf niet bidden. We kunnen nog wel het goede van God koesteren en ernaar streven, ook al is de wil zwaar aangetast door de zonde. Er kan nog wel omheen gewerkt worden, maar ook daarom mogen we de Heere vragen, die het willen en het werken in ons bewerkt.

Vandaag de dag zijn de mensen vreemdelingen voor de dingen van God, stelde W. C. Lamain. Ze hebben niet geleerd dat hun gerechtigheden als een wegwerpelijk kleed zijn. Ze hebben geen zicht op de vloek waaronder de wereld ligt waarin zij leven, de verdoemelijke staat, en toch rekenen ze vast op de hemel, stelt Lamain. Ze zijn in hun ogen nooit verloren geraakt, nooit omgekomen. Er werd veel geredeneerd over geloof, over Jezus en het evangelie, maar het is alles ijdel geklap, stelt Lamain. Lamain prikt er doorheen, als wachter van Nederland. Hij blaast erover op de bazuin. Het is oorlog, en Nederland heeft het bitter verloren. Dat moet onder ogen gekomen worden. Pas dan kunnen ze verder. Lamain windt er geen doekjes om. Hij stelt dat er geen liefde en vernedering inzit. Het is een beschouwende kermis. En het is koud en hard.

Hij noemt dat het nooit het hart raakt. Hij weet dat ze hem dat niet in dank afnemen als hij dat zegt. Hij stelt dat ze dan boos worden, beledigd zijn. Dan pakken ze stenen om je te stenigen. Nooit vergeven ze het. Hij noemt het arme mensen die maar opgebouwd willen worden van mensen, en God’s goedkeuring in hun hart niet nodig hebben.

Ik had een droom dat een vrouw een juweel van 70.000 euro had gekocht, en een andere vrouw prees haar daarover, en daar bleven ze het maar over hebben. Ik zei toen : ‘maar hoe kun je dat doen terwijl er zoveel armen zijn ?’ De vrouw die de andere vrouw had geprezen werd toen boos, en was toen beledigd. Maar toen stapte ze opeens op me af, en omhelsde me. Ze sprak toen dat de juweel

het Woord van God in de Saambinder was. We hadden het toen over speelgoed, dat speelgoed voor kinderen leefde, en dat kinderen soms ogenschijnlijk hebberig en gierig erover zijn, maar dat ze het speelgoed wilden beschermen, of andere kinderen tegen het speelgoed wilden beschermen. De vrouw stemde daarmee in. Het was een hemelse gezant, een natuurvrouw, aangesteld over de Saambinder. Het was een donkere vrouw. Er was ook een andere donkere vrouw waarmee ik in een kamer was, en die haar been deels had ontbloot, als een beeld van het Woord van God door haar gebracht, wiens voeten liefelijk waren, maar zij vervaagde toen of ging toen weg. Het komt omdat God's Woord nog niet geheel besproken is. Vandaar dat we daarmee verder gaan. Dit zijn dichterlijke beelden. De donkere vrouw is een beeld van de herstelde kerk, de vrouw van Salomo. De droom speelde zich af bij een bed. F. Mallan had gesteld dat de donkere vrouw in de oude bijbel een beeld is van het ontdekt zijn aan de zonde, in zijn catechismus verklaring van 1973. Daarmee moet het volk omgang hebben, maar zij geeft haarzelf niet zomaar prijs. De mens moet terugkeren tot de onderwerpelijkheid van de kerk, niet tot de voorwerpelijkheid ervan.

W. C. Lamain stelde dat de in hun eigen ogen zulke gelukkige mensen een arme, lege en droge godsdienst hebben, zo koud als het graf, omdat de liefde ontbreekt. Lamain stelt dat ze vanuit de hoogte neerkijken op het arme volk. Levende zijn zij dood. Ze hebben zelfs niet de minste kennis van het leven van God.

Ook Groen van Prinsterer (1801-1876) wees hierop, stelt de Saambinder. In de jaren 1700 was het al zo, zoals hij schreef in het handboek der geschiedenis van het vaderland. De heersende kerk was afgeweken en ontaard. De leer van genade en zaligheid was een verzameling geworden van gerangschikte begrippen waar het hart verre van was. Het was dor geraamte, stelde Groen van Prinsterer in paragraaf 523. De godsdienst in die tijd, stelt van Prinsterer, was veelal die van een blind en onverschillig aannemen van een nog gangbare munt. Het geloof was ijskoud geworden, en zo streden ze tegen elkaar, en daarom konden ze de geestelijke oorlog niet winnen, stelde van Prinsterer. De reformatie van die tijd was aan het deformeren tot dweepzucht en overdrijving. Het streven naar genot en grootsheid werd de maatschappijke drijfveer. Van Prinsterer noemde het een tijdperk van afval.

Van Prinsterer bespreekt de gehele reformatie, van het begin af aan. Zijn stelling : 'Na veertigjarig martelaarschap volgt tachtigjarige oorlog.' Het hoofd werd niet meer lijdelijk op de slachtbank gelegd. De geuzelijke Nederlanders waren het zat. Zo bespreekt hij de jaren 1500 en 1600. Bij de Unie van Utrecht werd bepaald : 'ieder particulier zal in zijn Religie vrij mogen blijven, en men zal niemand ter oorzaak van de Religie mogen achterhalen of onderzoeken.' (paragraaf 133)

De Saambinder waarschuwt tegen dode orthodoxie. Het kerkelijke leven in de steden en streken bestaat uit langdradige en droge betogen vanaf de kansel, in 1974, stelt de Saambinder. De Saambinder noemt het schijnheiligheid, waaraan geen gebrek is. Daarbij wordt er teruggewezen op de woorden van Van der Groe (1705-1784) : 'Vele verkondigingen zijn maar bloempjes die de ziel niet voeden.' Van der Groe noemt het gezwets. De Saambinder spreekt van verstarde orthodoxie. Er is groot verval in de jaren 70, ook in de kerk. De kerk is wankelende. Groen van Prinsterer waarschuwde tegen het zielloze geprevel. Het is de vloek van het 'algemene christendom'. De Saambinder stelt dat de geschiedenis een leermeesteres is. Zoals er toen moderniseringen kwamen, zo ook nu. Groen van Prinsterer waarschuwde ook tegen een bekrompen overdrijving in bijzaken.

De machten van verval en ongeloof waren inmiddels de leiding van het kerkelijk leven aan het overnemen.

De Saambinder wil niet alleen maar negatief zijn over de jaren 1700. Van der Groe liet de boetbazuin horen, en er waren meerderen zoals hen die hun hoofd niet voor de moderne afgoden hadden gebogen. Het is een strijd tegen de tijdgeest, stelt de Saambinder. Er was zowel reformatie als deformatie, in meerdere lijnen.

In de grote kerkverhuizing van de christelijk gereformeerde kerk naar de gereformeerde gemeente was ook G.A. Zijderveld (1910-1992) betrokken. Met een deel van zijn gemeente ging hij in 1955 over tot de zusterkerk van de gereformeerde gemeente, en ging in 1959 toen hij terugkeerde naar Nederland prediken in de gereformeerde gemeente van Capelle aan de IJssel. Daarna predikte hij in Middelburg en Hoofddorp. In de Saambinder van 1974 sprak hij over de omzwervingen van de psalmist, en dat ook wij dikwijls moeten omzwerven in de woestijn, wanneer Saul ons achtervolgt. Er is geen rechtoe rechtaan pad door de wildernis. Er was een vreselijke tijd voor de psalmist aangebroken, stelde Zijderveld. Er moest gevlucht worden als een veldhoen op de bergen. Nergens was het veilig. Zijderveld stelde dat er overal doodsgevaar was. Er moest gezwerfd worden door het hele land om aan Saul te ontkomen. Ook wij moeten daar doorheen, en soms denken wij dat de Heere ons heeft verlaten. Het lijkt dan wel alsof Saul oppermachtig is. Ook Jezus moest omzwerven. Er was nooit een directe en snelle weg. Zijderveld stelt dat als we wenen dat het tranen moeten zijn van een boetvaardig hart, want die worden door God bewaard in Gods fles.

De Saambinder stelt dat het van belang is dat het eigen ik mindert, en God groter wordt. Dat houdt in de vernedering van het ik. Dit is het belangrijkste in de evangelie-prediking, maar wat wordt dat toch vaak overgeslagen. (31/1, 1974) God's volk moet in dit leven meer naar de hel dan naar de hemel, stelt W.C. Lamain, anders moeten ze straks alsnog naar de hel. We moeten het nu doen, nu met het stuk van de noodzaak van de hel-ervaring klaarkomen, waar ook alle oude profeten doorheen gingen, en Jezus. Die ontweken de hel niet. Die gingen er dwars doorheen. We moeten dat niet uitstellen. Straks naar de hel, zolang we nu niet naar de hel kunnen, stelt W.C. Lamain. God's eer moet boven onze zaligheid staan, stelt Lamain, zoals ook in de leer van C. Steenblok. God moet kunnen doen met ons naar God's Wil. Het moet van onderhandeling tot afhandeling komen, stelt Lamain. Jezus nam zijn volgelingen tot Getsemané, en zo was er vereniging met Jezus in het doorleven van de hellevaart, stelt Lamain. Er zijn een heleboel ledige plaatsen, maar de Heere mocht ze eens vervullen.

R. Boogaard (1921-2013) stelde in de Saambinder van 1974 dat het geloof wat u niet ellendiger en armer maakt in uzelf schipbreuk doet lijden aan de kusten der eeuwigheid. Hij waarschuwt tegen de nabij-christenen die een geloof hebben waarmee ze rijk zijn en steeds rijker worden. Ze willen bouwen op een eens gedane keus, en moeten van ontdekkende prediking niets hebben, stelt R. Boogaard. Ze willen zalig gesproken worden door de mensen. Maar wat heb je daaraan als God je niet kent, stelt Boogaard. Mozes koos voor het kruis, het lijden van zijn volk, niet om hogerop te komen in Egypte. R. Boogaard rouwt over de kinderen die onder hen zijn geboren en die de paden van ijdelheid zijn opgegaan. Soms kun je als ouder alleen nog maar bidden.